

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΝΓ΄

Τρίτη 10 Ιουλίου 2018

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 9832
2. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Ν. Κακλαμάνη, σελ. 9760
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από σχολεία της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, σελ. 9731
4. Ανακοινώνεται επιστολή προς τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Νικόλαο Βούτση, του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας κ. Κ. Μητσοτάκη, με την οποία δηλώνει δηλώνει ότι ο ανεξάρτητος Βουλευτής Λάρισας κ. Γεώργιος Κατσιαντώνης, σύμφωνα με τα όσα ορίζει το άρθρο 16 παράγραφος 1 και 5 του Κανονισμού της Βουλής, προσχωρεί και εντάσσεται στην Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας, σελ. 9746 - 9747
5. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 9723, 9727, 9731, 9735, 9746, 9743, 9744, 9758, 9761, 9762, 9782, 9791, 9794, 9796, 9801

B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τίτλο: «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις», σελ. 9723 - 9812
2. Κατάθεση Εκθέσεων Διάρκων Επιτροπών:
  - i. Η Διάρκης Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις», σελ. 9723
  - i. Η Διάρκης Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΟΤΑ [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ», σελ. 9803

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. ,	σελ. 9792 - 9832
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. ,	σελ. 9723 - 9738
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α. ,	σελ. 9758 - 9773
ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ Δ. ,	σελ. 9738 - 9758
ΛΥΚΟΥΔΗΣ Σ. ,	σελ. 9773 - 9792

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ Ε. ,	σελ. 9743, 9791
ΒΑΡΔΑΚΗΣ Σ. ,	σελ. 9791
ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι. ,	σελ. 9740
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Μ. ,	σελ. 9794, 9796, 9801
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. ,	σελ. 9723, 9727, 9731, 9735
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α. ,	σελ. 9758, 9761, 9762
ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ Δ. ,	σελ. 9740, 9743, 9744
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. ,	σελ. 9723
ΛΥΚΟΥΔΗΣ Σ. ,	σελ. 9789, 9791
ΜΑΝΤΑΣ Χ. ,	σελ. 9743, 9796
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 9723, 9762, 9782
ΜΠΑΡΚΑΣ Κ. ,	σελ. 9758
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. ,	σελ. 9740
ΦΩΤΙΟΥ Θ. ,	σελ. 9740

B. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης:

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. ,	σελ. 9801
ΑΥΛΩΝΙΤΟΥ Ε. ,	σελ. 9798
ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ Ε. ,	σελ. 9771, 9779, 9782, 9791, 9796
ΒΑΓΓΩΝΑΚΗ Ε. ,	σελ. 9786
ΒΑΡΔΑΚΗΣ Σ. ,	σελ. 9723, 9741, 9788, 9804
ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ Ε. ,	σελ. 9774
ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι. ,	σελ. 9741
ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ Β. ,	σελ. 9763
ΔΑΒΑΚΗΣ Α. ,	σελ. 9749, 9797
ΔΕΛΗΣ Ι. ,	σελ. 9783
ΔΡΙΤΣΑΣ Θ. ,	σελ. 9775, 9777
ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ Ν. ,	σελ. 9748, 9749
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,	σελ. 9744, 9804
ΘΡΑΨΑΝΙΩΤΗΣ Ε. ,	σελ. 9772
ΚΑΡΑΣΑΡΛΙΔΟΥ Ε. ,	σελ. 9760
ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ Γ. ,	σελ. 9759
ΚΑΣΤΟΡΗΣ Α. ,	σελ. 9753
ΚΑΤΣΙΚΗΣ Κ. ,	σελ. 9769
ΚΑΤΣΩΤΗΣ Χ. ,	σελ. 9731, 9733, 9744, 9763, 9785, 9791, 9802
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ Χ. ,	σελ. 9799
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. ,	σελ. 9796, 9797
ΚΕΛΛΑΣ Χ. ,	σελ. 9770, 9771
ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ Γ. ,	σελ. 9758
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ,	σελ. 9727, 9802
ΛΑΓΟΣ Ι. ,	σελ. 9765
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. ,	σελ. 9773, 9785
ΜΑΝΤΑΣ Χ. ,	σελ. 9744, 9785, 9786, 9788, 9789
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. ,	σελ. 9743
ΜΑΥΡΩΤΑΣ Γ. ,	σελ. 9735, 9801
ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ Α. ,	σελ. 9756
ΜΕΓΑΛΟΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Θ. ,	σελ. 9752
ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 9778
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 9725, 9761, 9762, 9767, 9768, 9803
ΜΗΤΑΦΙΔΗΣ Τ. ,	σελ. 9768
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Α. ,	σελ. 9755

ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ Κ. ,	σελ. 9784
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ Η. ,	σελ. 9741
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. ,	σελ. 9754
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ Α. ,	σελ. 9748
ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ Α. ,	σελ. 9735, 9789
ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 9733
ΠΑΦΙΛΗΣ Α. ,	σελ. 9787, 9788, 9789, 9791, 9796
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 9749, 9752, 9768, 9773, 9794
ΡΙΖΟΥΛΗΣ Α. ,	σελ. 9778
ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ Ι. ,	σελ. 9800
ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ Ι. ,	σελ. 9729, 9731
ΣΚΟΥΦΑ Ε. ,	σελ. 9755
ΣΠΑΡΤΙΝΟΣ Κ. ,	σελ. 9777
ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ Ε. ,	σελ. 9764
ΣΤΟΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γ. ,	σελ. 9767
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. ,	σελ. 9739
ΤΣΟΓΚΑΣ Γ. ,	σελ. 9782
ΦΩΚΑΣ Α. ,	σελ. 9737
ΦΩΤΙΟΥ Θ. ,	σελ. 9762, 9763
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ Α. ,	σελ. 9761
ΨΥΧΟΓΙΟΣ Γ. ,	σελ. 9738
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:	
ΑΝΤΩΝΙΟΥ Χ. ,	σελ. 9797

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΖ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΝΓ'

Τρίτη 10 Ιουλίου 2018

Αθήνα, σήμερα στις 10 Ιουλίου 2018, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.21', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Δ' Αντιπροέδρου αυτής **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τίτλο: «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις».

Πριν προχωρήσω παρακάτω έχω να κάνω μία ανακοίνωση προς το Σώμα.

Η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της στις 2 Ιουλίου 2018 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία έως δύο συνεδριάσεις ενιαία επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών.

Από τις υπουργικές τροπολογίες -απ' ό,τι ενημερώθηκα από τις κυρίες της Έδρας- πλην μίας, την οποία θα έρθει να παρουσιάσει κάποια στιγμή η κ. Παπανάτσιου, γιατί είναι η αρμόδια Υφυπουργός, οι υπόλοιπες έχουν συζητηθεί στην επιτροπή κι έχουν ενσωματωθεί ήδη στο νομοσχέδιο υπό μορφή άρθρων. Μένουν οι βουλευτικές τροπολογίες που υποθέτω θα μας πει η αρμόδια Υπουργός κ. Αχτσιόγλου ποιες κάνει δεκτές, εκτός κι αν μας ενημερώσουν οι παρευρισκόμενοι Υπουργοί, η Αναπληρώτρια Υπουργός, ο Υφυπουργός. Όταν θα ανέβει στην Έδρα θα την παρακαλέσω να πει ποιες κάνει δεκτές από τις βουλευτικές, ποιες δεν κάνει δεκτές για να έχετε εικόνα κι εσείς.

Η εγγραφή θα γίνει ηλεκτρονικά. Θα αρχίσει μόλις ανέβει, κατά τα ειωθότα, ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, συνάδελφος κ. Βαρδάκης και θα κλείσει μόλις κατέβει από το βήμα ο κ. Νότης Μητράκης, εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας.

Επί της διαδικασίας θέλει κάποιος τον λόγο; Συμφωνούμε;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Πότε θα τελειώσουμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κοιτάξτε, στην επι-

τροπή μίλησαν επτά συνάδελφοι. Ας δούμε πόσοι θα εγγραφούν. Ενδεχομένως να τελειώσουμε και σήμερα. Αν δεν μπορέσει να γίνει και αυτό, θα πάμε και αύριο το πρωί.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Πάντως η πρόθεση είναι να τελειώσουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Αυτό δεν μπορούμε να το πούμε τώρα. Μόλις κατέβει ο κ. Μητράκης θα έχουμε εικόνα και θα το συζητήσουμε και θα συναποφασίσουμε όλοι μαζί.

Τον λόγο έχει ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Σωκράτης Βαρδάκης.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούσαμε αυτές τις ημέρες, ειδικά από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, ότι είμαστε αδιάβαστοι, ότι είμαστε ψεύτες -γραμμή του κ. Μητσοτάκη είναι αυτή- ότι δεν εμφανίζουμε τα πραγματικά στοιχεία, την αδήλωτη εργασία, για την οικονομία, την ανεργία, για τις συντάξεις, τις περικοπές και ότι πρέπει να ντρεπόμαστε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πείτε μου, πραγματικά: Ποιοι ακριβώς είναι ψεύτες; Ποιος ακριβώς εδώ μέσα πρέπει να ντρεπεται; Ίσως, αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, δεν έχετε αντιληφθεί ότι σε έντεκα χρόνια καταργήσατε κάθε έννοια δικαίου σε αυτόν τον τόπο, κάθε έννοια κράτους πρόνοιας. Αφήσατε εκατομμύρια συμπολίτες μας ανασφάλιστους, χωρίς ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κι έπρεπε να έρθει η σημερινή Κυβέρνηση να δώσει κάλυψη σε αυτούς τους ανθρώπους. Παραδώσατε ένα δημόσιο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης βαθιά ελλειμματικό με 1,1 δισεκατομμύριο έλλειμμα, με κίνδυνο τον Γενάρη του 2015 να έχουμε έλλειμμα πληρωμής συντάξεων. Την περίοδο 2010 - 2014 με έντεκα νόμους κόψατε έντεκα φορές τους μισθούς και τις συντάξεις από 20% έως 50% και υφαρπάξατε πραγματικά 45 δισεκατομμύρια περίπου από τις τσέπες των μισθωτών και των συνταξιούχων.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά τους νόμους με τους οποίους περικόψατε, τις μειώσεις, για να δούμε πραγματικά ποιοι είναι οι ψεύτες και ποιοι είναι αληθινοί σε αυτήν την Αίθουσα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σωκράτης Βαρδάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Φορτώσατε με χρέη και πανωτόκια τους αγρότες. Εμείς με νόμο τους δίνουμε την ευκαιρία σήμερα να ρυθμίσουν τις οφειλές με δυνατότητα μάλιστα διαγραφής, όχι μόνο των τόκων και των προσαυξήσεων αλλά και κεφαλαίου. Έχετε το θράσος να μιλάτε για τους αγρότες όταν κλείσατε το μοναδικό αποκούμπι, την Αγροτική Τράπεζα και σίγουρα τους αφήσατε με αυτό το φέσι των πανωτοκίων που εμείς σήμερα διαγράφουμε.

Ξέρετε τι κάνατε για τους αγρότες; Χρεώσατε τον ελληνικό

λαό με 3 δισεκατομμύρια πρόστιμα από λάθος χειρισμούς και παράνομες επιδοτήσεις που οδηγήσατε στις τσέπες ημέτερων. Αυτά τα χρήματα τα πληρώνει ο ελληνικός λαός ακόμα και σήμερα.

Κλείσατε τον ΟΕΚ τον μοναδικό οργανισμό κοινής ωφέλειας. Εμείς δώσαμε τη δυνατότητα σε συμπολίτες μας να ρυθμίσουν τα δάνεια που έλαβαν από τον ΟΕΚ και μάλιστα με διαγραφή ακόμα και κεφαλαίου. Κλείσατε σχολεία κι εμείς ανοίγουμε σχολεία, ανοίγουμε νέους παιδικούς σταθμούς. Για πρώτη φορά το 2017 και το 2018 μετά από οκτώ ολόκληρα χρόνια τα σχολεία λειτουργούν κανονικά στελεχωμένα με εκπαιδευτικούς και τα βιβλία στην ώρα τους. Απολύσατε εκπαιδευτικούς, σχολικούς φύλακες, δημοτικούς αστυνομικούς, ακόμα και ιατρικό προσωπικό.

Και θέλετε να δείτε τη μοναδική αύξηση που κάναμε στις ασφαλιστικές εισφορές, το 4% που κάναμε 6%, πού πήγαν τα χρήματα; Διότι εσείς κάνατε αυξήσεις, αλλά τα χρήματα δεν πήγαιναν εκεί που έπρεπε. Πληρώσατε 149 εκατομμύρια το 2014 στα νοσοκομεία. Εμείς δώσαμε 540 εκατομμύρια το 2016 και 580 εκατομμύρια το 2017, δηλαδή 431 εκατομμύρια παραπάνω. Κι έχετε το θράσος σήμερα να μιλάτε για δημόσιο σύστημα υγείας. Εμείς προσλαμβάνουμε, αγαπητοί συνάδελφοι στην υγεία και στην εκπαίδευση που είχατε πλήρως απαξιώσει. Εσείς χρεοκοπήσατε τη χώρα και φτωχοποιήσατε τους Έλληνες, 25% του ΑΕΠ έκανε φτερά και καλό θα είναι να ανατρέξετε στην περίοδο εκείνη, να δείτε τι σας έλεγε η κ. Μπακογιάννη και ο σημερινός γραμματέας του κόμματός σας. Πολιτικούς απατεώνας σας κατέβαζε, πολιτικούς απατεώνας σας ανέβαζε. Δεν τα λέμε εμείς, αυτοί τα έλεγαν.

Εμείς σταθεροποιούμε την οικονομία και επαναφέρουμε τη χαμένη αξιοπρέπεια του ελληνικού λαού. Ξεχνάτε ότι εδώ και οχτώ χρόνια βιώνουμε και βιώνουμε αποδιάρθρωση των κοινωνικών δικαιωμάτων. Ξεχνάτε ότι απορρυθμίσατε πλήρως τα εργασιακά δικαιώματα. Καταργήσατε τη διαμεσολάβηση και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις. Εμείς τα επαναφέρουμε. Ξεχνάτε ότι η ανεργία εκτινάχθηκε σε πρωτόγνωρο υψηλό ποσοστό, 28% περίπου, με ανέργους να φτάνουν το ενάμιση εκατομμύριο. Αυτά θα τα καταθέσω στα Πρακτικά για να δείτε ποιοι λένε τα ψέματα και ποιοι λένε την αλήθεια.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σωκράτης Βαρδάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Εμείς μειώσαμε την ανεργία με ουσιαστικές παρεμβάσεις και τη μειώνουμε συνεχώς, πρωτόγνωρο όχι μόνο για τα ελληνικά δεδομένα αλλά και για ολόκληρη την Ευρώπη. Ξεχνάτε ότι οι ευέλκτες μορφές εργασίας και οι χαμηλές αμοιβές αποτέλεσαν για αρκετά χρόνια στο εργασιακό περιβάλλον τον κανόνα. Για εμάς αποτελούν την εξαίρεση. Άκουσα τον κ. Μητσοτάκη να μας εγκαλεί πριν λίγες ημέρες για μισθούς 350 ευρώ. Κύριε Μητσοτάκη, καλά ήταν να είστε λίγο πιο προσεκτικός. Μας εγκαλείτε για δικές σας ανισόρροπες πολιτικές που διέλυσαν πραγματικά τον κοινωνικό ιστό της χώρας.

Εσείς νομοθετήσατε, αν δεν κάνω λάθος, -και θα μας τα πει ο κ. Μητσοτάκης μετά από αυτό το βήμα, για να δούμε ποιοι είναι οι ψεύτες και ποιοι είναι οι αληθινοί- τον κατώτατο μισθό και όχι μόνο. Νομοθετήσατε και τον υποκατώτατο μισθό για τους νέους, με αποτέλεσμα να στείλετε τριακόσιες χιλιάδες νέους, τα μυαλά της χώρας, μετανάστες. Αλήθεια, μπορείτε να μου πείτε, τελικά ποια ήταν τα μέτρα που πήρατε υπέρ των εργαζομένων; Πέστε μου ένα μέτρο που πήρατε υπέρ των εργαζομένων πέντε χρόνια.

Φτάσατε στο σημείο να χτυπήσατε την πιο αδύναμη κοινωνική ομάδα, τους ανέργους. Δεν είναι εδώ ο κ. Βρούτσης να μας πει, γιατί δικός του νόμος ήταν να μειώσετε το ταμείο ανεργίας στο 50%. Κι έχετε το θράσος σήμερα να μιλάτε για κοινωνικό κράτος, για ένα κράτος δικαίου; Πραγματικά, έπρεπε να ντρέπεστε ή τουλάχιστον να σιωπάτε.

Θέσατε ποτέ κανόνες στο καθεστώς των εργολαβιών και δεν το θυμόμαστε; Ποτέ! Οι εργολάβοι άφησαν απλήρωτους τους εργαζόμενους, σε μία εργασιακή ζούγκλα που τη βίωσε ολόκληρη η ελληνική κοινωνία. Οι εργαζόμενοι τις περισσότερες φορές αδυνατούσαν να διεκδικήσουν τα δεδουλευμένα τους, καταστρα-

τηγούνταν όλοι οι κανόνες και οι νόμοι.

Βάλате τη χώρα στα μνημόνια κι εμείς τη βγάζουμε. Σε αυτά που σας είπα προηγουμένως, αν έχετε πραγματικά -το λέω με παρρησία- ίχνος αξιοπρέπειας, ελάτε από εδώ να απαντήσετε με σαφήνεια. Και να σταματήσετε επιτέλους να κάνετε το μαύρο άσπρο. Αυτό που δεν έχετε πει ακόμα και πιστεύω είστε έτοιμοι να μας το πείτε, είναι ότι ο ΣΥΡΙΖΑ το 2010 έβαλε τη χώρα στα μνημόνια. Αυτό μας λείπει ακόμα.

Εμείς, λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα βάζουμε, με ένα ακόμα νομοσχέδιο, φρένο και περιορίζουμε την εργασιακή επισφάλεια, μέσω ενός ολοκληρωμένου συστήματος κανόνων που καθιερώνει την ευθύνη στον αναθέτοντα, στον εργολάβο, στον υπερβολάβο, έναντι των εργαζομένων. Δώσαμε, δίνουμε και θα συνεχίσουμε να δίνουμε αγώνες σε όλους τους τομείς, ενισχύοντας τα δικαιώματα των εργαζομένων, προστατεύοντας πάντα όλες εκείνες τις ευάλωτες ομάδες που το έχουν πραγματικά ανάγκη.

Οι μάχες που έδωσε αυτή η Κυβέρνηση, αλλά και οι νίκες που κερδήθηκαν μέχρι στιγμής, ανήκουν καθαρά στους εργαζόμενους, των οποίων η διαπραγματευτική θέση, μετά από αρκετά χρόνια υποβάθμισης, ισχυροποιείται σημαντικά.

Για εμάς είναι το μεγάλο στοίχημα η επαναφορά της εύρυθμης λειτουργίας στην αγορά εργασίας, η εξάλειψη της αδήλωτης εργασίας, η δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, η αύξηση του κατώτατου μισθού. Είναι η απάντηση ότι ακόμα και σε στενό δημοσιονομικό πλαίσιο η Κυβέρνηση αυτή έθεσε προτεραιότητες, προώθησε παρεμβάσεις ουσιαστικές, με γνώμονα πάντα την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και υπόσταση, με στόχο να μείνει η κοινωνία όρθια.

Η συνολική αλλαγή της λογικής του προστίμου από την αμιγώς εισπρακτική, σε μία λογική περισσότερης δικαιοσύνης προς τον αδήλωτο εργαζόμενο, είναι προτεραιότητά μας. Σήμερα υπάρχει ήδη η έκπτωση, για κάποιους που λένε ότι «εμείς κάνουμε εκπτώσεις στους εργοδότες», από τις 10.500 στις 7.000, εάν ο εργοδότης παραβεί και πληρώσει το πρόστιμο σε δέκα μέρες.

Αυτή την έκπτωση την καταργούμε και λέμε ότι έκπτωση θα έχει ο εργοδότης μόνο όταν προσλάβει τον εργαζόμενο και μάλιστα, με πλήρη απασχόληση. Για πρώτη φορά τεκμήριο θεωρείτε ότι η εργασιακή σχέση διήρκεσε τρεις μήνες για ασφάλιση του εργαζομένου και αποδίδονται οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές.

Ανέφερε, επίσης, ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας ότι επί ημερών τους ελήφθησαν συγκεκριμένα και αποφασιστικά μέτρα για την πάταξη της αδήλωτης εργασίας. Είπαν ότι ενισχύθηκαν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί. Κύριε Μητσοτάκη, πραγματικά, σας το είπα και προηγουμένως, σας εκτιμώ ιδιαίτερα, αλλά δεν μπορείτε να διαστρεβλώνετε τα πάντα. Για ποια ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών μιλάτε; Απενεργοποιήσατε ελεγκτικούς μηχανισμούς, την ΕΥΠΕΑ, το μοναδικό ελεγκτικό μηχανισμό του κράτους για την ανασφάλιστη εργασία, σε όλες τις περιφέρειες.

Για ποιους ελέγχους του ΣΕΠΕ μιλάτε; Με ποιους εργαζόμενους θα κάνετε τους ελέγχους; Κι αυτό αποδεικνύεται από τα στοιχεία. Παραλάβαμε υποστελεχωμένα Σώματα Επιθεώρησης Εργασίας σε όλες τις περιφέρειες. Μην ξεχνάτε ότι ο κ. Βρούτσης -και λέω το όνομά του για να μας απαντήσει, αν έρθει αργότερα- κατήργησε διακόσιες οργανικές θέσεις στο ΣΕΠΕ. Με ποιους θα κάνετε τους ελέγχους;

Εμείς φροντίσαμε να ενισχυθούν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί με ανθρώπινο δυναμικό, να ισχυροποιηθεί το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, να προστατευτούν οι εργαζόμενοι από την αδήλωτη εργασία. Να θυμίσω ότι έχει εγκριθεί χρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ 7.600.000 ευρώ για ποιοτικούς ελέγχους σε κλάδους υψηλής παραβατικότητας, αλλά και για την αναβάθμιση των υπηρεσιών ενημέρωσης και νομικών συμβουλών στους εργαζόμενους.

Να θυμίσω, επίσης, ότι με τον ν.4488/2017, που φέραμε τον προηγούμενο Σεπτέμβριο, περάσαμε μία σειρά διατάξεων για να ισχυροποιήσουμε τη θέση των εργαζομένων απέναντι στις πρακτικές ασυδοσίας των εργοδοτών. Η ηλεκτρονική υποβολή υπερωριών, η ηλεκτρονική πληρωμή του μισθού μέσω τράπεζας, δίνουν μια μεγάλη ανάσα στους εργαζόμενους. Δέκα - δεκατρία χρόνια το πάλευαν οι εργαζόμενοι και τα συνδικάτα των εργαζο-

μενων. Εμείς το κάναμε πράξη.

Με το σημερινό νομοσχέδιο συνεχίζουμε τις ουσιαστικές παρεμβάσεις. Εισάγεται η γενική υποχρέωση αναγραφής των μαθητών, σπουδαστών και φοιτητών που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση ή μαθητεία σε οποιαδήποτε επιχείρηση, ώστε να αποβούν αποτελεσματικότεροι οι έλεγχοι των αρμοδίων μηχανισμών του ΣΕΠΕ.

Λαμβάνονται μέτρα πρόσληψης και αντιμετώπισης καταπόνησης των εργαζομένων σε οικοδομικές εργασίες. Πρώτο μέλημά μας είναι η προστασία, πραγματικά, των εργαζομένων και η μείωση των εργατικών ατυχημάτων.

Την ώρα που οι υπόλοιπη Ευρώπη βρίσκεται αντιμετώπιση με τις αρχές της και τις αξίες της, εμείς ανοίγουμε μονοπάτια δημοκρατίας κι αξιοπρέπειας. Νομοθετούμε για τα ασυνόδευτα, απροστάτευτα προσφυγόπουλα κι όχι μόνο. Είναι μία παρέμβαση-τομή του Υπουργείου, ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την προστασία της ευάλωτης ομάδας, που ειλικρινά χρήζει ειδικής προστασίας. Έχουμε χρέος να προστατεύουμε αυτά τα παιδιά, τα οποία προσπαθώντας να σωθούν από πολέμους, φτώχεια, βία, καταπίεση, φτάνουν στην Ελλάδα ασυνόδευτα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλες αυτές τις νομοθετικές παρεμβάσεις της Κυβέρνησης, και τις προηγούμενες, που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις, η κ. Γεννηματά, προχθές, σε μία συνέντευξή της, τις ονόμασε «αποδόμηση του κοινωνικού κράτους». Ναι, κυρία Γεννηματά, αποδομούμε, αλλά αποδομούμε τον εργασιακό μεσαίωνα, τον κοινωνικό μεσαίωνα, που εσείς οικοδομήσατε με τη δήθεν τότε νεοφιλελεύθερη Δεξιά. Γιατί τώρα έχουμε μία άλλη Δεξιά, που οραματίζεται το αυστριακό μοντέλο εργασιακών σχέσεων. Εκτός κι αν συμφωνείτε.

Ο κ. Μητσοτάκης και η Αξιωματική Αντιπολίτευση τα βάφτισαν όλα αυτά μνημόνιο και μάλιστα τέταρτο, όταν ολόκληρη η Ευρώπη μιλά για «καθαρή έξοδο». Κύριε Μητσοτάκη, θα σας κάνουμε το χατίρι, έτσι για να σας φύγει ένα βάρος. Ναι, είναι μνημόνιο, αλλά με μία διαφορά. Δεν έχει καμία σχέση με τα δικά σας μνημόνια της καταστροφής και της φτωχοποίησης του ελληνικού λαού.

Είναι το μνημόνιο επαναφοράς των συλλογικών συμβάσεων, που για εσάς ήταν ιδεοληψία της Αριστεράς. Πιστεύω να το θυμάστε, εκτός αν αλλάξατε κι εσείς γνώμη. Είναι το μνημόνιο επαναφοράς της κανονικότητας στην αγορά εργασίας, όταν για εσάς η εξευτελιστικοί μισθοί που επιβάλατε θα δημιουργούσαν, δήθεν, ανάπτυξη και ανταγωνισμό. Είναι το δικό μας μνημόνιο που βάζει φρένο στις αδικίες, στις ανομίες ενός ανισόρροπου ασφαλιστικού συστήματος. Είναι το μνημόνιο προστασίας του Έλληνα εργαζόμενου. Είναι το μνημόνιο που βάζει φρένο στην ασυδοσία των κακοπροαίρετων εργοδοτών. Είναι το μνημόνιο που δίνει προοπτική και ελπίδα στον ανήμπορο, στον φτωχό, στους ασυνόδευτους ανήλικους, στους πρόσφυγες, στους μετανάστες. Είναι το μνημόνιο που δίνει πρόσβαση και δικαιώματα στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ανασφάλιστων. Είναι το δικό μας μνημόνιο αλληλεγγύης, ανθρωπιάς και δημοκρατίας, ενάντια στους κοινωνικούς αποκλεισμούς και την ξενοφοβία. Είναι το μνημόνιο που επαναφέρει την αξιοπρέπεια του ελληνικού λαού. Είναι το δικό μας μνημόνιο που βάζει τέλος στη διαφθορά, την ανομία και τη διαπλοκή. Και ξέρετε, είναι αυτό που σας ενοχλεί περισσότερο. Γιατί τα κόμματα τα δικά σας επένδυσαν στη διαφθορά και τη διαπλοκή. Και τώρα ο κλοιός σφίγγει και φαίνεται καθαρά ότι το αισθάνεστε όσο ποτέ άλλοτε. Είναι το δικό μας μνημόνιο για το οποίο θα μας κρίνει ο ελληνικός λαός στο τέλος της τετραετίας.

Και κάτι τελευταίο, κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης. Αφού εξουθενώσατε πραγματικά τους συνταξιούχους, τώρα κόπτεσθε για τις περικοπές των συνταξιούχων. Και μάλιστα, καταθέσατε τροπολογίες και ο κ. Μητσοτάκης και η κ. Γεννηματά, για να μην κοπούν οι συντάξεις. Φέρατε από κοινού μία τροπολογία -άρα συνεργαστήκατε κι έχετε κοινά συμφέροντα- για τις συντάξεις, αλλά βάλτε και μία παράγραφο που θα προσδιορίζει ότι μέχρι 1-12-2018 θα επιστρέψετε τα 420 εκατομμύρια που χρωστάνε τα κόμμάτα σας στον ελληνικό λαό. Κι έτσι, έμπρακτα θα δείξετε το ενδιαφέρον, αφού σας έπιασε τώρα ο πόνος για τους συνταξιούχους και θα μας διευκολύνετε κι εμάς, ουσιαστικά, στην προ-

σπάθεια που κάνουμε να μην γίνουν περικοπές.

Διαφορετικά, αγαπητοί μου συνάδελφοι, αποδεικνύεστε για άλλη μία φορά ότι είστε λαϊκιστές, υποκριτές, αλλά πάνω απ' όλα επικίνδυνοι για τη χώρα.

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να πω για μία τροπολογία. Στις διατάξεις του άρθρου 20 του νόμου 38693 δεν γίνεται ρητή αναφορά στο προσωπικό συνοδείας για την στήριξη ατόμων με αναπηρία, τα οποία συμμετέχουν σε κατασκηνωτικά προγράμματα ΑΜΕΑ. Ως εκ τούτου θα πρέπει να γίνει σαφής αναφορά σε αυτές τις υπηρεσίες, δεδομένου ότι το προσωπικό αυτό παρέχει υπηρεσίες, όπως αυτές που αναφέρονται στις ανωτέρω ισχύουσες διατάξεις.

Θα παρακαλέσω την κ. Φωτίου ή την κ. Αχτσιόγλου -δεν ξέρω ποιον- να την κάνει δεκτή. Είναι και αυτή μία τροπολογία, που λύνει ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι συνοδοί των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Νότης Μηταράκης.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα είναι στην ουσία ένα συνονθύλευμα διατάξεων για το ασφαλιστικό, για τα εργασιακά, για το μεταναστευτικό και την επιστροφή ασυνόδευτων ανηλικών, καθώς και μία σειρά από ασύνδετες διατάξεις και τροπολογίες για μία σωρεία θεμάτων, τα οποία βρίθουν προβλημάτων. Έχει λίγο απ' όλα. Δεν περιλαμβάνει, όμως, το μείζον.

Ακούσαμε σήμερα τον εισηγητή της Πλειοψηφίας να αφιερώνει οχτώ λεπτά της ομιλίας του για να κάνει αντιπολίτευση στην αντιπολίτευση. Ο ΣΥΡΙΖΑ σε κάθε ευκαιρία ψάχνει να βρει άλλοθι για τις δικές του πράξεις, παραγνωρίζοντας ότι είναι Κυβέρνηση και άρα δεν ευθύνεται η Αντιπολίτευση για τις δικές του πράξεις, αλλά οι δικές του επιλογές. Επίσης, ακούσαμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον να πανηγυρίζετε για το δικό σας μνημόνιο, το οποίο στοίχισε γύρω στα 100 δισεκατομμύρια ευρώ στους Έλληνες πολίτες.

Το νομοσχέδιο είναι ήσσονος σημασίας. Αυτό που είναι μείζονος σημασίας είναι η τροπολογία που προανήγγειλε ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, Κυριάκος Μητσοτάκης, και κατέθεσαν σήμερα οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Ζητάμε απ' όλα τα κόμματα της Βουλής να ψηφίσουν τη μη περικοπή των συντάξεων, που εσείς και μόνο νομοθετήσατε να ισχύσουν από την 01-01-2019 για τους ήδη συνταξιούχους. Θυμίζω ότι γι' αυτούς που έχουν καταθέσει τα χαρτιά τους από το 2016, ήδη ισχύουν και λαμβάνουν τις μειωμένες συντάξεις. Είναι μία περικοπή συντάξεων εντελώς αχρείαστη. Είναι αποτέλεσμα των δικών σας οικονομικών επιλογών από το 2015 μέχρι σήμερα.

Ακούσαμε, κυρία Υπουργέ, χρες στην τηλεόραση να εγκαλείτε τη Νέα Δημοκρατία για την περίοδο 2010 - 2014 και να μας ζητάτε να απολογηθούμε. Κατ' αρχάς να σας θυμίσω ότι το 2010 η Νέα Δημοκρατία δεν ήταν κυβέρνηση. Είναι και αυτό μία πάγια τακτική του ΣΥΡΙΖΑ, να μπερδεύει κοινοβουλευτικές περιόδους.

Μάλιστα το 2010 η Νέα Δημοκρατία είχε αφενός διαφωνήσει με το μείγμα πολιτικής του μνημονίου και αφετέρου ήταν αντίθετη στην έλλειψη τότε εθνικού σχεδίου, που οδήγησε τη χώρα στο πρώτο μνημόνιο.

Εάν θέλετε, όμως, να μιλήσουμε για τη Νέα Δημοκρατία, πρέπει να κρίνετε μία κυβέρνηση από την ημέρα που παρέλαβε μέχρι την ημέρα που παρέδωσε. Και η Νέα Δημοκρατία παρέλαβε μία χώρα σε ύφεση και την παρέδωσε με ανάπτυξη. Παρέλαβε μία χώρα με πρωτογενές έλλειμμα και την παρέδωσε με πρωτογενές πλεόνασμα. Παρέλαβε μία χώρα με έλλειμμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και την παρέδωσε με πλεόνασμα για πρώτη φορά από το 1948. Παρέλαβε μία χώρα εκτός αγορών και την επέστρεψε στις αγορές.

Κάναμε δύσκολες επιλογές. Επιτύχαμε, όμως, τη σταθεροποίηση του ασφαλιστικού μας συστήματος μέχρι το 2060, όπως παραδέχεται η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2014. Γι' αυτό τότε στην πέμπτη αξιολόγηση που δεν έκλεισε υπήρχαν ελάχιστε οριακές διατάξεις για το ασφαλιστικό.

Εσείς με τη σειρά σας παραλάβατε μία χώρα με ανάπτυξη το 2015, την επιστρέψατε στην ύφεση και το 2015 και το 2016. Είχατε αναμικτή ανάπτυξη το 2017 και συνεχίζετε με αναμικτή ανάπτυξη το 2018. Ουσιαστικά το 2015 με τις δικές σας ενέργειες, που κλείσατε τις τράπεζες και φέρατε το τρίτο μνημόνιο, ουσιαστικά πετάξατε στον κάλαθο των αχρήστων τις προσπάθειες του ελληνικού λαού. Φέρατε επιπλέον μέτρα για το συνταξιοδοτικό. Φέρατε αυξήσεις στα όρια ηλικίας. Καταργήσατε το ΕΚΑΣ. Φέρατε συνολικά είκοσι μία μειώσεις συντάξεων και αυξήσεις εισφορών. Τις κατέθεσα συγκεκριμένα, με λίστα, στη συνεδρίαση της επιτροπής. Ο κύριος εισηγητής της Πλειοψηφίας δεν είχε τίποτα να πει γι' αυτό.

Με την καταστροφική πολιτική σας το 2015, αλλά κυρίως με τη συνεχιζόμενη ανικανότητά σας να επιστρέψετε τη χώρα σε ισχυρούς θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, αναγκαστήκατε να φέρετε τα μέτρα στο συνταξιοδοτικό. Τα φέρατε σε δύο δόσεις. Με τον νόμο Κατρούγκαλου, επειδή δεν κλείνατε την πρώτη αξιολόγηση, θεοπίσατε την έννοια της προσωπικής διαφοράς. Εμείς λέγαμε ότι αυτό σημαίνει κατάργηση συντάξεων, μειώσεις. Μας λέγατε, «όχι, όχι, όχι, λέτε ψέματα, δημιουργείτε τρόπο στους συνταξιούχους». Ήρθατε, όμως, μετά με τη δεύτερη αξιολόγηση με τον ν.4472/2017 και καταργείτε αυτήν την προσωπική διαφορά.

Στερήσατε τη χώρα τρία χρόνια ανάπτυξης και δημιουργίας σε μία εποχή που όλη η Ευρωπαϊκή Ένωση αναπτύχθηκε με ταχύτερους ρυθμούς. Απλώς να συγκρίνετε το πώς αναπτύχθηκε η Κύπρος, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία σε αυτήν την τετραετία σε σχέση με την Ελλάδα, και θα καταλάβετε τι ζημιά κάνατε σε αυτόν τον τόπο.

Οι συνταξιούχοι και οι ασφαλισμένοι πληρώνουν την ανικανότητά σας, του πολιτικού αριβισμού του κ. Τσίπρα και του κ. Βαρουφάκη το 2015, της ύφεσης του 2016, της χαμηλής ανάπτυξης το 2017. Ένα, ένα είναι καταγεγραμμένα τα βήματα της αποτυχίας, τα οποία συστηματικά θέλετε να φορτώσετε στην αντιπολίτευση σε ένα απελπισμένο προεκλογικό παιχνίδι ενόψει των επικείμενων εκλογών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εφόσον το πιστεύετε και το λέτε τσάμπα στα κανάλια, σας δίνουμε με την τροπολογία την ευκαιρία να έρθετε σήμερα στην εθνική αντιπροσωπεία και να ψηφίσετε την τροπολογία της Νέας Δημοκρατίας. Αντίστοιχες τροπολογίες -για να είμαστε δίκαιοι- έχουν καταθέσει και άλλα κόμματα της αντιπολίτευσης.

Όπως όμως, αποδειχθήκατε αφερέγγυοι σε κάθε μία από τις εξαγγελίες σας, έτσι αποδεικνύεστε και τώρα. Δεν επαναφέρατε τη 13^η σύνταξη. Δεν αποκαταστήσατε τον κατώτατο μισθό. Αντίθετα με την υπογραφή σας απελευθερώσατε τις ομαδικές απολύσεις. Κλείσατε τον ΟΓΑ και μιλάτε για τις συντάξεις! Αυξήσατε τις ληξιπρόθεσμες οφειλές. Δεν μπορεί ο κόσμος πλέον να πληρώσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις ασφαλιστικές και φορολογικές υποχρεώσεις του. Τώρα έρχεστε και πάλι με την αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών για τους ελεύθερους επαγγελματίες, να επιβάλλετε νέα αύξηση κατά 17%.

Έρχεστε με το κεφάλαιο 1 του νομοσχεδίου να φέρετε κάποιες διατάξεις εναρμόνισης του ασφαλιστικού, το οποίο μόνο κατ' όνομα παραμένει ενιαίο, ενώ στην ουσία είναι κατακερματισμένος φορέας, χωρίς να έχει μετά από δύο χρόνια ενιαίο κανονισμό παροχών. Θυμάστε τι λέγατε για το ασφαλιστικό, ότι θα έρθουν οι διατάξεις και θα ενοποιηθεί; Ακόμα τις περιμένουμε. Αποσπασματικά σε κάθε νομοσχέδιο όλο και κάποια διάταξη έρχεται για το ασφαλιστικό, που ταιριασμένα ασφαλισμένους και συνταξιούχους.

Στο Μέρος Β' του σημερινού νομοσχεδίου λέτε ότι φέρνετε μεγάλες τομές στο πλαίσιο για την ανασφάλιστη εργασία. Βέβαια με το πρώτο άρθρο του Μέρους Β' ουσιαστικά συνάδελφοι, επιβεβαιώνετε το δικό μας πρόστιμο των 10.500 ευρώ -το οποίο έφερε αποτέλεσμα και θα επανέλθω- το οποίο μαζί με άλλες συνδυαστικές και συνεκτικές πολιτικές είχε οδηγήσει την περίοδο 2012-2014 σε μείωση της αδήλωτης εργασίας κατά είκοσι επτά ποσοστιαίες μονάδες. Δεν το λέω εγώ. Το λένε τα στοιχεία του Υπουργείου σας, ο αναλυτικός πίνακας υπολογισμού της αδή-

λωτης εργασίας που καταθέσατε, κυρία Υπουργέ, τον Ιανουάριο του 2018. Κάναμε αυτή τη συζήτηση στην επιτροπή, κυρία Υπουργέ, συγκρίνοντας τον Ιανουάριο του 2013 με τον Ιανουάριο του 2015 που παραδώσαμε με τον Ιανουάριο του 2018 που δημοσιεύσατε εσείς τα τελευταία στοιχεία.

Πανηγύριζε η κυρία Υπουργός χθες, γιατί λέει ότι μέσα σε τρία χρόνια μείωσαν την αδήλωτη εργασία κατά έξι μονάδες. Κατά είκοσι επτά μονάδες μειώνει την αδήλωτη εργασία η Νέα Δημοκρατία, έξι μονάδες ο ΣΥΡΙΖΑ, και πανηγυρίζετε! Πάντως είναι θετικό. Δεν υποτιμούμε το γεγονός ότι υπήρξε μείωση. Η διαφορά, όμως, είναι τερατώδης και οι συγκρίσεις δεν σας ευνοούν.

Σας θυμίζω ότι η μείωση της ανεργίας ξεκίνησε επί Νέας Δημοκρατίας το 2013 και γραμμικά από τότε μειώνεται. Και δεν έχετε καταφέρει να επιταχύνετε τον ρυθμό μείωσης της ανεργίας σε σχέση με τον ρυθμό της περιόδου 2013 - 2015. Ο ρυθμός μείωσης της ανεργίας είναι γραμμικός και σταθερός από το μέγιστο σημείο του 27%, που ήταν το δεύτερο τρίμηνο του 2013.

Έρχεστε με ένα σύστημα εκπτώσεων. Στην ουσία νοθεύετε τον αποτρεπτικό και παραδειγματικό χαρακτήρα του προστίμου. Δίνετε κίνητρο στους εργοδότες να αναλάβουν τον αδήλωτη εργασία. Γνωρίζετε ότι με μία απλή σύμβαση θα καταφέρουν να γλιτώσουν τα μεγάλα πρόστιμα, που συμφωνούμε -ελπίζω- ότι λειτουργήσαν αποτρεπτικά στο πρόσφατο παρελθόν.

Κλείνετε, ουσιαστικά, το μάτι στην παραβατική συμπεριφορά, ενώ λέει -και αυτό το είπαν οι φορείς και έχουν δίκιο- κάθε προοπτική επιβράβευσης των συνεπών εργοδοτών. Στην ίδια λογική κινούνται και οι υπόλοιπες διατάξεις για τα εργασιακά.

Θέλω να κάνω μία ιδιαίτερη αναφορά στο άρθρο 9, στην πρόβλεψη για τις εργολαβίες. Ουσιαστικά ζητάτε από ιδιωτικές επιχειρήσεις και επαγγελματίες να αναλάβουν τον ελεγκτικό ρόλο που πρέπει να έχουν οι κρατικές Αρχές. Σας θυμίζω ότι το 2012 ψηφίσαμε νόμο -ναι, εμείς, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας- ο οποίος προστατεύει τους προσωρινά απασχολούμενους. Τώρα έρχεστε με το άρθρο 9 να μας πείτε, ότι αδυνατείτε εσείς, ως Κυβέρνηση, με τους ελεγκτικούς σας μηχανισμούς να ελέγξετε την εφαρμογή της νομοθεσίας, που είναι θετική για τους εργαζόμενους, και ζητάτε από ιδιωτικές εταιρείες να γίνουν ελεγκτές, χωρίς να έχουν, όμως -με το ίδιο άρθρο- την απόλυτη πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που χρειάζονται για να ασκήσουν αυτόν τον ρόλο.

Αν δεν έχουν πρόσβαση, κύριε Υπουργέ, στους τραπεζικούς λογαριασμούς του εργολάβου, σε όλα τα στοιχεία, σε όλα τα βιβλία, δεν μπορεί να επιβεβαιώσει ένας που δίνει το έργο, αν έχει πληρωθεί ή δεν έχει πληρωθεί ο εργαζόμενος. Κατά δήλωση δεν καλύπτεται, όπως γράφετε στο άρθρο.

Πάμε στο Μέρος Γ', για το μεταναστευτικό:

Σήμερα τρεις χιλιάδες παιδιά βρίσκονται ασυνόδευτα στην Ελλάδα. Οι θέσεις φιλοξενίας που έχετε προβλέψει μετά από τρία χρόνια είναι μόνο χίλιες. Έχουμε επακόσmia παιδιά που επισήμως βρίσκονται σε κατάσταση αστεγίας. Και αυτά είναι τα επίσημα στοιχεία. Υπάρχει μια αδυναμία σας, γενικότερα, στο μεταναστευτικό, στο να διαχειριστείτε τις υποδομές, και έχετε κάνει τα νησιά μας -κυρίως του βορειοανατολικού Αιγαίου- αποθήκες ανθρώπων. Το έλλειμμα υποδομών για τα ασυνόδευτα παιδιά είναι δυόμισι χιλιάδες θέσεις. Και είναι πάρα πολύ μεγάλο!

Βέβαια, εδώ, κατά πάγια τακτική σας, εκμεταλλεύεστε αυτήν τη νομοθεσία για να βρείτε ένα παράθυρο για τοποθετήσεις και διορισμούς, με κριτήρια πρόσληψης επιτηρών που θα καθοριστούν εκ των υστέρων, με διαδικασία που θα καθοριστεί εκ των υστέρων -και ούτε εσείς δεν ξέρετε αν θα εμπλέκεται το ΑΣΕΠ- και με αμοιβές που, επίσης, θα καθοριστούν εκ των υστέρων. Ζητάτε, δηλαδή, μία λευκή επιταγή από την Εθνική Αντιπροσωπεία, εκμεταλλευόμενοι το μεταναστευτικό, για να διορίσετε κόσμο.

Πάμε στις τροπολογίες και στο Μέρος Δ', κυρίες και κύριοι συνάδελφοι:

Τα νομοσχέδια του ΣΥΡΙΖΑ περιέχουν πάντα τα ίδια χαρακτηριστικά. Έχουν διατάξεις για διορισμούς, έχουν διατάξεις για παρατάσεις προθεσμιών, έχουν διατάξεις για νομιμοποίηση διαπαιρών και έχουν και διατάξεις για απευθείας αναθέσεις και τροποποιήσεις συμβάσεων. Την ίδια συνταγή ακολουθείτε και εδώ.

Δεν συμφωνούμε με τα παραπάνω. Δεν συμφωνούμε, παραδείγματος χάριν, με τον τρόπο που διαχειρίζεστε τη δημόσια περιουσία, με την παραχώρηση σε φορείς ιδιωτικού δικαίου και ΜΚΟ δημοσίων κτηρίων, χωρίς κριτήρια. Έχουμε προαναγγείλει ότι αυτές οι παραχωρήσεις θα ελεγχθούν.

Δεν συμφωνούμε, παραδείγματος χάριν, με το άρθρο 47, όπου σας δίνει το δικαίωμα να διανέμετε όπου θέλετε τα έσοδα του πρωτοχρονιάτικου λαχείου ή δεν συμφωνούμε με την εκ των υστέρων νομιμοποίηση λειτουργικών δαπανών ύψους 5 εκατομμυρίων με το άρθρο 49.

Ακόμη, δεν συμφωνούμε και με τις περισσότερες τροπολογίες που ενσωματώθηκαν στο νομοσχέδιο και αφορούν τη δημόσια διοίκηση, γιατί και εδώ βλέπουμε την αδυναμία σας να εφαρμόσετε τους δικούς σας ψηφισμένους νόμους και να είστε συνεπείς στις προθεσμίες, που εμείς, όμως, ως κυβέρνηση, είχαμε επιτύχει.

Δεν συμφωνούμε με παρατάσεις, γιατί αποδεικνύουν ανικανότητα να διαχειριστείτε σοβαρά ζητήματα εντός του χρονικού διαστήματος που θέτει ο νόμος ή που καθορίζεται από τις πραγματικές ανάγκες.

Λέτε ότι η περίοδος δακοκτονίας -το παίρνω για παράδειγμα- είναι ο Μάιος, ο Ιούνιος και ο Ιούλιος και φέρνετε τροπολογία στις 9 Ιουλίου, που θα δημοσιευτεί στις 15, για να δώσετε παράταση. Απλώς χάσατε την περίοδο!

Είναι, λοιπόν, όλα γραμμένα στο πόδι!

Επίσης, δίνετε παράταση στον κανονισμό του ΟΠΕΚΑ, όπου πριν από τέσσερις μήνες σας λέγαμε ότι δεν προλαβαίνατε τις προθεσμίες που εσείς βάζετε. Τότε ήμουν εισηγητής και μου λέγατε, κυρία Υπουργέ, ότι κινδυνολογώ και πως θα τα προλάβετε όλα. Σήμερα έρχεται αυτή η τροπολογία για παράταση.

Κλεινόντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς αφήνουμε πίσω μας τρία χρόνια χαμένα, τρία χρόνια χωρίς ανάπτυξη, με πτωχευμένα στην πραγματική οικονομία. Παγιδεύσατε μια ολόκληρη χώρα στις ιδεοληψίες σας, στην ανικανότητά σας και τα ψέματα. Αυτά, όμως, τελείωσαν. Μετράτε τις τελευταίες σας στιγμές. Και αυτό φαίνεται σε κάθε σας λόγο, σε κάθε σας προσπάθεια να υφάνετε ένα ακόμα ψεύτικο αφήγημα. Δεν θα σας επιτρέψουμε να το κάνετε αυτό. Οι Έλληνες δεν θα σας επιτρέψουν να τους στερήσετε ούτε μία ημέρα από το μέλλον τους.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής της Δημοκρατικής Συμπράταξης κ. Δημήτρης Κωνσταντόπουλος.

Όταν τελειώσει ο κ. Δημήτρης Κωνσταντόπουλος, θα σας ενημερώσω για τον χρόνο που περίπου θα χρειαστεί για να ολοκληρωθεί η διαδικασία με βάση το πόσοι έχετε εγγραφεί.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κυρία Υπουργέ, το παρόν νομοσχέδιο αποκαλύπτει την προχειρότητα με την οποία έγινε ο νόμος Κατρούγκαλου, όπως επίσης και την τακτική της Κυβέρνησης να νομοθετεί αυξάνοντας τη γραφειοκρατία, συστήνοντας δομές και επιτροπές. Δύο χρόνια μετά την ψήφιση του νόμου Κατρούγκαλου συζητάμε ζητήματα, τα οποία έπρεπε να έχουν λυθεί εδώ και δύο χρόνια. Αυτό μόνο αναδεικνύει την ανάγκη για την επανέναρξη της συζήτησης για το ασφαλιστικό σε νέες βάσεις, προκειμένου, βέβαια, το ασφαλιστικό να καταστεί πραγματικά βιώσιμο.

Στο πλαίσιο αυτό θεωρούμε κρίσιμο να υπερβείτε τις κομματικές σας αγκυλώσεις και να κάνετε αποδεκτή την τροπολογία που καταθέσαμε. Φυσικά, μιλάω για την τροπολογία για την ακύρωση των μειώσεων στις συντάξεις. Θυμίζω ότι η Δημοκρατική Συμπράταξη κατέθεσε πρόταση νόμου για την ακύρωση των περικοπών στις συντάξεις. Ήδη έχει σταλεί στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Σας καταθέτω και το σχετικό έγγραφο.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Κωνσταντόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αγαπητοί συνάδελφοι, με τον νέο υπολογισμό επέρχονται δρα-

ματικές μειώσεις από 1-1-2019. Μην ξεχνάτε ότι έχουμε και την περικοπή της προσωπικής διαφοράς με τους συνταξιούχους να χάνουν από μία έως τρεις συντάξεις.

Για τις παλιές συντάξεις η μείωση φτάνει μέχρι και 18%, μείωση που θα δημιουργήσει νέες συνθήκες φτώχειας. Μάλιστα, το κοινωνικό κόστος θα είναι ανυπολόγιστο, διότι πάμε σε ένα σύστημα προνοιακών παροχών που παραβιάζει κάθε αρχή αναλογικότητας, ανταποδοτικότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Με την τροπολογία, λοιπόν, αυτή, κύριοι Υπουργοί, ζητάμε την κατάργηση των διατάξεων του ν.4472/2017, με τις οποίες μειώνονται οι συντάξεις από 1-1-2019. Άλλωστε, κύριοι Υπουργοί, οι προβλέψεις για τα υπερπλεονάσματα επιβάλλουν την αποδοχή της πρότασής μας.

Κάντε, λοιπόν, αποδεκτή την τροπολογία μας. Αυτό είναι αριστερό, αυτό είναι προοδευτικό, αυτό σημαίνει στήριξη στους συνταξιούχους.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο και στο Μέρος Α', στα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ζητήματα:

Άρθρο 3: Αναφέρθηκε χθες η Υπουργός στη διάταξη του ν.4488/2017, που προβλέπει τη διαδικασία με την οποία επιστρέφονται αχρεωστήτως καταβληθείσες εισφορές, προκειμένου να διακρίνει την παρούσα ρύθμιση από αυτή.

Υπογραμμίζουμε ξανά, με αυτήν την ευκαιρία, ότι δεν υπάρχει ξεκάθαρη επίλυση του ζητήματος των διπλών εισφορών, ιδιαίτερα, κυρία Υπουργέ, όσον αφορά στους ασφαλισμένους σε ΟΓΑ και ΟΑΕΕ, που ήταν κατά κύριο λόγο αγρότες εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και παράλληλα ασκούσαν εμπορική δραστηριότητα με εταιρείες χαμηλού τζίρου. Γι' αυτό ζητήσαμε νομοθετική πρόβλεψη για την οριστική διαγραφή των αδικώς καταλογισμένων οφειλών ως προς τον ΟΑΕΕ.

Ως προς τη νέα αρχιτεκτονική του προστίμου και την αδήλωτη εργασία -άρθρα 5 έως 8- η μετατροπή του προστίμου σε δηλωμένη εργασία θα πρέπει να έχει στόχο τη διαφύλαξη των εργασιακών δικαιωμάτων, αλλά και τη στήριξη των επιχειρήσεων εν μέσω της σημερινής κρίσης.

Το πρόστιμο για την αδήλωτη υπήρξε αποτελεσματικό. Το είπε και ο Πρωθυπουργός πριν δύο μήνες σε ομιλία του. Παραδέχτηκε ότι τα τρία τελευταία χρόνια η αδήλωτη εργασία έχει πέσει από το 19% στο 13%.

Μακάρι οι διατάξεις του σημερινού νομοσχεδίου για την μετατροπή σε δηλωμένη εργασία να φέρουν καλύτερα αποτελέσματα.

Βέβαια, δεν γίνεται σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι, να επικροτούμε και να χειροκροτούμε τους εργοδότες, που είχαν ανασφάλιστους εργαζομένους και να τους χορηγούμε εκπτώσεις γι' αυτόν τον λόγο. Όμως, στεκόμαστε στην οικονομική κρίση, η οποία έχει δημιουργήσει τεράστια ζητήματα και στην εργοδοσία. Χρειάζονται και αυτοί τη στήριξή μας, για να μπορέσουν να συνεχίσουν να λειτουργούν, για να μπορέσουν να έχουν θέσεις εργασίας.

Ως προς το άρθρο 6 και συγκεκριμένα την παράγραφο 3, ανέφερα κι εχθές στην επιτροπή τις ενστάσεις μας. Σύμφωνα με αυτή, το δικαίωμα έκπτωσης της παραγράφου 1 διατηρείται αν ο εργαζόμενος με υπεύθυνη δήλωσή του, που φέρει τη θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής, δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την πρόσληψή του και ο εργοδότης εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 προβεί στην πρόσληψη άλλων εργαζομένων με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης.

Εδώ -το βλέπετε κι εσείς, κυρία Υπουργέ- υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο αφενός να εκτίθεται ο αδήλωτος εργαζόμενος σε διάφορους εκβιασμούς, αφετέρου να αρχίσει ένα αδιέξοδο παζάρι μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων, που μόνο τον στόχο της μείωσης της αδήλωτης εργασίας δεν υπηρετεί.

Γι' αυτό θεωρούμε, κυρία Υπουργέ, ότι η παρούσα διάταξη πρέπει να αποσυρθεί. Αυτή ήταν η πρότασή μας στην επιτροπή, αυτή είναι και σήμερα η πρότασή μας: να αποσυρθεί η συγκεκριμένη διάταξη.

Άρθρο 9: Πράγματι, η αλληλέγγυα ευθύνη αποτελεί ένα βήμα. Όμως, αυτό θα καταστεί μετέωρο, όπως πάτε να το κάνετε, γιατί επικαλείστε την ευρωπαϊκή εμπειρία. Να σας θυμίσω εδώ ότι στην Ελλάδα θεσμικό πλαίσιο για την εργασία στις εργολαβικές

αναθέσεις ήδη υπάρχει. Θυμίζω: Άρθρο 68 του ν.3863/2010. Άρθρο 22 του ν.4144/2013. Άρθρο 65 του ν.4281/2014. Άρθρο 51 του ν.4283/2016, του δικού σας νόμου. Άρθρα 39 και 40 του ν.4488/2017. Δικός σας νόμος και πάλι. Άρθρο 702 του Αστικού Κώδικα που αφορά το μισθό του εργαζομένου, που θα μπορούσε να επεκταθεί και στις εργολαβίες.

Το ζητούμενο, κύριοι Υπουργοί, είναι να θεθούν αυστηροί κανόνες, που θα λειτουργούν ως δίκτυ προστασίας για όσους παρέχουν την εργασία τους στο πλαίσιο σύμβασης έργου, η οποία, όμως, υποκρύπτει μισθωτή εργασία. Εδώ χρειάζεται να υπάρξουν κανόνες στη λογική της νέας αρχιτεκτονικής του προστίμου για την αδήλωτη, που θα ρυθμίζουν τη μετατροπή της σύμβασης έργου σε σύμβαση μισθωτής εργασίας. Τέτοιοι κανόνες θα αποκαλύπτουν πραγματική μέριμνα προς τον κόσμο της εργασίας.

Άρθρο 10: Πρακτική άσκηση και μαθητεία. Άλλο ένα θέμα το οποίο αντιμετωπίζετε αποσπασματικά. Εδώ υπάρχει, κυρία Υπουργέ, ανάγκη εκσυγχρονισμού του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Εσείς πάλι φέρνετε μία διάταξη στη μέση του πουθενά. Πρέπει να το ξαναδείτε.

Το άρθρο 12 αφορά τα πρόστιμα για την αλλαγή ωραρίου. Ειπώθηκε από πολλούς ότι είναι αδικαιολόγητα υψηλά. Χρειάζεται να δείτε τη διάταξη αυτή εξ αρχής, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της αγοράς.

Εσείς θεωρείτε ότι η δυνατότητα που δίνετε στους εργοδότες να ενημερώνουν το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» για τέτοιου είδους αλλαγές μέσω ενός sms, θα είναι αποτελεσματικό. Μακάρι να λειτουργήσει. Ουδείς θα είχε διαφορετική άποψη. Όμως, το ύψος των προστίμων είναι ένα άλλο θέμα, κυρία Υπουργέ. Δεν μπορεί και δεν γίνεται αυτό να φτάνει ακόμα και το πρόστιμο της αδήλωτης εργασίας, ενώ μπορεί να αφορά απλά μια αλλαγή βάρδιας ενός νόμιμα δηλωμένου εργαζομένου.

Και έρχομαι στις ρυθμίσεις για τους ασυνόδετους ανήλικους, άρθρα 13 ως 32.

Εδώ, κυρία Υπουργέ, να ξεκαθαρίσουμε ότι πλαίσιο νομικής προστασίας των ασυνόδετων ανηλίκων υπάρχει από το 2011 με την ένταξη τους στην κατηγορία των ευάλωτων ατόμων του ν.3907/2011. Έκτοτε έχουν υπάρξει αρκετές ρυθμίσεις, οι οποίες ενισχύουν την προστασία των ασυνόδετων ανηλίκων, που προέρχονται από τρίτες χώρες.

Επομένως, η εντύπωση που θέλετε να δώσετε, ότι πρώτη φορά ρυθμίζεται το σχετικό πλαίσιο, καταρρίπτεται εκ των πραγμάτων. Το μόνο που κάνετε είναι βελτιώσεις.

Επείσημα τις ενστάσεις μας και στις συνεδριάσεις των επιτροπών.

Άρθρο 15: Εδώ, κυρία Υπουργέ, μετατρέπετε τις εισαγγελικές αρχές σε δικαστικό όργανο, τη στιγμή που δεν έχουν την απαιτούμενη υποστήριξη, την υλικοτεχνική υποδομή και δεν έχουν εκπαιδευτεί σε ζητήματα σχετικά με τα ασυνόδετα ανήλικα τέκνα. Έτσι, η διαδικασία γίνεται χρονοβόρα και γραφειοκρατική, ειδικά στις περιφέρειες που εντοπίζονται και συσσωρεύονται οι περισσότεροι ασυνόδετοι ανήλικοι, δηλαδή στην Αθήνα, στον Πειραιά, στη Θεσσαλονίκη, καθώς και στα νησιά του βορείου Αιγαίου, τη Χίο, τη Μυτιλήνη και τη Σάμο, που αποτελούν, μάλιστα, θα έλεγα, και τα πρώτα κέντρα εντοπισμού. Το αποτέλεσμα θα είναι τρομακτικό ως προς τις καθυστερήσεις. Και αυτό, λοιπόν, θα πρέπει να το ξαναδείτε.

Επίσης, δεν καθορίζεται ρητά αφενός ο χρόνος που ενημερώνεται η Εισαγγελία από τη στιγμή εντοπισμού του ανηλικού και αφετέρου ο χρόνος που χρειάζεται για να ολοκληρωθεί η διαδικασία ορισμού επιτρόπου σύμφωνα με το άρθρο 16.

Επίσης, πρέπει να τονιστεί εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι δεν προβλέπεται ρητά στο άρθρο 16 η άμεση κάλυψη των βασικών βιοτικών αναγκών επιβίωσης των ασυνόδετων ανηλίκων -η τροφή, η ένδυση- από τον οριζόμενο επίτροπο, ούτε υπάρχει νομοθετική μέριμνα για τα παιδιά που είναι χωρισμένα από την οικογένειά τους, ώστε να είναι δυνατή και η ανάθεση της επιτροπείας σε συγγενικό τους μέλος που το αιτείται και μετά τον ορισμό του επαγγελματία επιτρόπου, αν αυτό λειτουργεί υπέρ του συμφέροντος του παιδιού.

Άρθρο 19: Σύσταση τριμελούς εποπτικού συμβουλίου για την εποπτεία των επιτροπειών. Άλλη μία δομή για άγνωστους λό-

γους, όταν σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΚΚΑ ο αριθμός των καταγεγραμμένων ασυνόδετων ανηλίκων είναι τρεις χιλιάδες τετρακόσια σε όλη την Ελλάδα. Είναι, βέβαια, μεγαλειόβολο όνειρο, θα έλεγα, κυρία Υπουργέ, αυτή η δομή να λειτουργήσει αποτελεσματικά.

Αντίστοιχες επιφυλάξεις έχουμε και στα άρθρα 24 και 25 για το Μητρώο Ασυνόδετων Ανηλίκων και Επαγγελματιών Επιτρόπων.

Ως προς το άρθρο 27, που προβλέπει τη σύσταση της Διεύθυνσης Προστασίας Ανηλίκων στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, έχουμε, επίσης, επιφυλάξεις. Το μείζον είναι να χτυπηθούν η αναποτελεσματικότητα, η γραφειοκρατία και οι πολύπλοκες διαδικασίες της διοίκησης και όχι βέβαια, να διογκωθούν.

Κυρία Υπουργέ, δημιουργείται άλλη μία δομή, χωρίς, όμως, να διευκρινίζεται ποια θα είναι η διαδικασία στελέχωσης της διεύθυνσης αυτής και, βεβαίως, το προφίλ των στελεχών.

Προχωράμε στο Μέρος Δ'.

Άρθρο 41: Με την προτεινόμενη διάταξη ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος -ΣΒΒΕ- αναγνωρίζεται θεσμικά ως ισότιμος κοινωνικός εταίρος των λοιπών αντιπροσωπευτικών εργοδοτικών Οργανώσεων, δηλαδή της ΓΣΕΒΕΕ, της ΕΣΕΕ, του ΣΕΤΕ και του ΣΕΒ.

Λέει, η κυρία Υπουργός, ότι ο ΣΒΒΕ λειτουργεί εκατό χρόνια, ότι αντιπροσωπεύει κυρίως μεταποίηση και βιομηχανία, χωρίς γεωγραφικό προσδιορισμό και λαμβάνει ως δεδομένη την ύπαρξη κενού εκπροσώπησης, θεωρώντας ότι ο ΣΕΒ τα τελευταία χρόνια είναι προσανατολισμένος προς τις υπηρεσίες.

Ακόμα κι αν δεχθούμε, κυρία Υπουργέ, αυτόν τον συλλογισμό, στο καταστατικό του ίδιου του ΣΒΒΕ -όπως τροποποιήθηκε το 2016- αναφέρεται ότι σκοπός του είναι η μέριμνα για τη βιομηχανική ανάπτυξη της Βορείου Ελλάδος μέσα στο πλαίσιο αναπτύξεως της εθνικής οικονομίας.

Επομένως, κυρία Υπουργέ, η ρύθμιση καταλύει την ισότητα αντιμετώπισης των αντιπροσωπευτικών εργοδοτικών οργανώσεων, που έχουν ήδη επιλεγεί από τον νομοθέτη ως εθνικής εμβέλειας, παρέχοντας, φυσικά, ισότιμη θέση σε έναν περιφερειακό εργοδοτικό φορέα.

Τότε ως τροποποιήσει το καταστατικό του, ως εγγραφεί στην αντίστοιχη εργοδοτική βιομηχανική οργάνωση της Ευρώπης, τη «Business Europe» και μετά το συζητάμε ξανά. Άλλωστε, ως έχει η ρύθμιση είναι αντίθετη ακόμη και με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 της Διεθνούς Σύμβασης 87/1948, που έχει επικυρώσει η Ελλάδα με το νομοθετικό διάταγμα 4204/1961. Σύμφωνα με αυτήν, οι δημόσιες αρχές οφείλουν να απέχουν από κάθε επέμβαση που δύναται να περιορίσει το δικαίωμα των οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών να εκλέγουν ελεύθερα τους αντιπροσώπους τους.

Άρθρο 44: Αξιοποίηση ακινήτων Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για κοινωνικές ανθρωπιστικούς σκοπούς. Δεν υπάρχει αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων, όπως ισχυρίζεται η αιτιολογική έκθεση, αλλά προσθήκη μιας ακόμη υπογραφής και συγκέντρωση αρμοδιότητας στον Υπουργό.

Δεν συμφωνούμε με την κατάργηση του Συμβουλίου Κοινωνικής Κατοικίας. Επίσης, χρειάζεται να μπει αποκλειστική προθεσμία -παραδείγματος χάριν ενός μηνός- για τη γνωμοδότησή τους.

Άρθρο 45: Συμβάσεις με φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου για ευάλωτες ομάδες. Συμφωνούμε. Ωστόσο, αντιπροτείνουμε να απλοποιηθεί το σύστημα με τη μείωση των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται ετησίως για το θέμα.

Άρθρο 46: Κοινωνική προστασία πολιτών τρίτων χωρών. Εδώ χρειάζεται, κύριοι Υπουργοί, να επεκταθεί η κοινωνική προστασία για όλες τις περιπτώσεις με βάση τις αρχές της ίσης μεταχείρισης.

Άρθρο 48. Η αύξηση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΚΚΑ θα μπορούσε να λειτουργήσει θετικά μόνο ως προς την καλύτερη εκπροσώπηση των φορέων. Αυτό θα πρέπει να το ξαναδείτε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνον-

τας, θα ήθελα να ζητήσω από την Κυβέρνηση να κάνει μία υπέρβαση, να απαλλαγεί από αγκυλώσεις και εμμονές, που μόνο στόχο έχουν να ξορκίσουν την πολιτική του κοινωνικού κράτους που κτίστηκε κατά την περίοδο της διακυβέρνησης ΠΑΣΟΚ και επιτέλους, να ανοίξει τα αυτιά της και τα μάτια της στη διαβούλευση και στο διάλογο. Η κοινωνία δεν αντέχει άλλη πίεση. Ζητάμε, λοιπόν, να γίνει αποδεκτή η τροπολογία μας για τη μη περικοπή των συντάξεων.

Επί της αρχής ψηφίζουμε θετικά. Ως προς τις τροπολογίες θα αναφερθώ αναλυτικά στη δευτερολογία μου, περιμένοντας να γίνουν αποδεκτές οι προτάσεις μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Προχωρούμε με τον ειδικό αγορητή της Χρυσής Αυγής τον κ. Ιωάννη Σαχινίδη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ζούμε το θέατρο του παραλόγου. Ακούσαμε απ' όλους τους προλαλήσαντες, και από τους εισηγητές και από τον αγορητή της Δημοκρατικής Συμπαράταξης, να γίνονται υποδείξεις σχετικά με παραλείψεις που έχουν υπάρξει, ο ένας προς τον άλλον, ενώ έχουν κυβερνηθεί όλοι τους. Απορώ: Γιατί δεν τα κάνατε πράξη αυτά, όταν κυβερνούσατε;

Η σημερινή συγκυβέρνηση μετρά πάνω από τριεσήμισι χρόνια διακυβέρνησης. Δυστυχώς, κύριοι και κυρίες του ΣΥΡΙΖΑ, έχετε απωλέσει το πρόσημο που είχατε ως αριστεροί. Σας το είπα και στις επιτροπές. Σιζήτάμε για ένα συνταξιοδοτικό, το οποίο καταρρέει, το οποίο έχει ήδη καταρρεύσει. Την περίοδο της κρίσης ο συνταξιούχος έχει υποστεί είκοσι τρεις μειώσεις. Θέλοντας να βελτιώσετε την κατάσταση, στον αντίποδα δίνετε κάποια ψίχουλα με τη μορφή του επιδόματος, τα οποία όμως επιδόματα δεν τα λαμβάνει κανένας Έλληνας πολίτης έτσι όπως έχετε καταντήσει την Ελλάδα. Ως επί το πλείστον, τα παίρνουν λαθρομετανάστες και κάποιοι Έλληνες πολίτες Ρομά.

Θέλοντας όμως να κρατήσετε όσο μπορείτε και να επιμηκύνετε το συνταξιοδοτικό, πήρατε την απόφαση να λύσετε αυτό το πρόβλημα, προσπαθώντας με το δικό σας το μυαλό να λύσετε και ένα ακόμα, το δημογραφικό. Φέρνετε λαθρομετανάστες. Μέχρι τέλη Ιουλίου μας επιστρέφονται και άλλοι από τη Γερμανία, κατόπιν απόφασης της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης της Γερμανίας. Θα έχουμε και άλλα ασυνόδετα προσφυγόπουλα. Εδώ, εάν θέλατε πράγματι να αποδείξετε το πόσο φιλόπρωποι είσαστε σχετικά με τα άρθρα που αφορούν τα ασυνόδετα προσφυγόπουλα, θα έπρεπε άμεσα να τα επιστρέψετε στα σπίτια τους και στις οικογένειές τους.

Ακούστηκε κάτι από τον εισηγητή του ΣΥΡΙΖΑ –μάλιστα, ωρύνταν απέναντι στην Αξιωματική Αντιπολίτευση, τη Νέα Δημοκρατία, αλλά έκανε μία παράλειψη, έπρεπε να αναφερθεί και στο ΠΑΣΟΚ- σχετικά με το κλείσιμο της Αγροτικής Τράπεζας. Μισόλογα, όμως. Δεν αναφέρθηκε στο λόγο που έκλεισε η Αγροτική Τράπεζα. Πότε πουλήθηκε; Δέκα μέρες ακριβώς πριν από την πώλησή της, η συγκεκριμένη Τράπεζα είχε κάνει απαιτητά τα δάνεια από το ΠΑΣΟΚ και τη Νέα Δημοκρατία και ως εκ θαύματος, μετά από δέκα μέρες, ξεπουλήθηκε η Αγροτική Τράπεζα σε ιδιώτες.

Πότε θα γίνει, αλήθεια, μία εξεταστική, για να μάθουμε τι ακριβώς έγινε, αφού τόσο κόπτεσθε για τους αγρότες και για ένα πολυεργαλείο που έχασαν, την Αγροτική Τράπεζα;

Είπε, επίσης, ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ ότι βγαίνουμε από τα μνημόνια. Πότε; Με αυστηρή επιτροπεία έως το 2060 και με ξεπούλημα της δημόσιας ελληνικής περιουσίας για ενενήντα εννέα χρόνια;

Εδώ θα πρέπει να αναφέρω ότι υπάρχει μία μελέτη του Κέντρου Φιλελεύθερων Μελετών «Μάρκος Δραγούμης», η οποία λέει ότι ακόμη μεγαλύτερα φορολογικά βάρη φέτος, πριν έρθουν και τα επόμενα βάρη του 2019 και του 2020, πέφτουν στους ώμους των ελληνικών νοικοκυριών και επιχειρήσεων, για να πληρώσουν, λέει, το λογαριασμό του 2018. Ο μέσος Έλληνας θα πρέπει να δουλεύει πενήντα ημέρες για να ξεφλήσει τις υποχρεώσεις του σε άμεσους φόρους, εξήντα επτά μέρες για έμμεσους φόρους και ογδόντα μία μέρες για ασφαλιστικές εισφορές.

Με βάση, λοιπόν, τις περιόδους των κυβερνήσεων που άσκησαν τη φορολογική πολιτική τα τελευταία δέκα χρόνια στη χώρα,

η μελέτη καταγράφει επιβάρυνση περίπου ενός μήνα την περίοδο 2009 - 2012 επί ΠΑΣΟΚ, οπότε η ημέρα φορολογικής ελευθερίας από τις 28 Μαΐου μεταφέρθηκε στις 23 Ιουνίου, την περίοδο 2012-2015 με Νέα Δημοκρατία - ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ μετακινήθηκε οριακά στις 26 Ιουνίου, ενώ την περίοδο 2015-2018 με ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ η ημέρα φορολογικής ελευθερίας έφθασε στις 18 Ιουλίου, σχεδόν ένα μήνα μετά, με αποτέλεσμα, όπως είχε πει και ο Πρόεδρος του ΚΕΦΙΜ Αλέξανδρος Σκούρας, οι Έλληνες να δουλεύουν εκατόν ενενήντα οκτώ ημέρες για το κράτος και εκατόν εξήντα επτά ημέρες για τους ίδιους. Φυσικά, αυτό ισχύει για όσους έχουν ακόμη δουλειά ή δεν απασχολούνται σε μερική απασχόληση.

Να περάσουμε, όμως, στο σχέδιο νόμου.

Άρθρο 1. Σωστότερο θα ήταν να οριζόταν ενιαία και για τους πάντες ως χρόνος έναρξης της σύνταξης η ημερομηνία αποχώρησης από την υπηρεσία και ως χρόνος λήξης η ημερομηνία θανάτου. Επιπλέον, ορθώς προβλέπεται η δυνατότητα μη διακοπής της επαγγελματικής δραστηριότητας μισθωτών ή μη κατά την έναρξη καταβολής της σύνταξης.

Άρθρο 2. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, με την εν λόγω ρύθμιση απλοποιούνται και επιταχύνονται οι έως τώρα υφιστάμενες διαδικασίες. Μένει να αποδειχθεί στην πράξη, εάν όντως θα μπορέσει να βελτιώσει την κατάσταση ή εάν και πάλι θα υπερισχύσουν οι γραφειοκρατικές διατυπώσεις.

Στο άρθρο 3 η ως άνω ρύθμιση κινείται σε θετική κατεύθυνση, εφόσον αντιμετωπίζει μία προβληματική κατάσταση, για την οποία δεν ευθύνονταν φυσικά οι ασφαλισμένοι, αλλά η γραφειοκρατία των δημόσιων υπηρεσιών.

Άρθρο 4. Και εδώ, ομοίως, η ως άνω ρύθμιση επιλύει κάποια ζητήματα, για τα οποία δεν ευθύνονταν φυσικά οι ασφαλισμένοι και για τον λόγο αυτό θα πρέπει μάλλον να αντιμετωπιστεί θετικά.

Στο άρθρο 5 ορθώς τα επιβαλλόμενα πρόστιμα και οι επαπειλούμενες ποινές είναι ιδιαίτερα αυστηρές και έτσι θα έπρεπε να είναι, προκειμένου να υπάρχει αποτροπή της αδήλωτης εργασίας, για να μπορεί να προστατευθεί ο εργαζόμενος. Πλην όμως, η επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε βάρος του εργοδότη, χωρίς προηγουμένως ο ίδιος να έχει κληθεί να παράσχει εξηγήσεις, δημιουργεί νομικής φύσεως ζητήματα, εφόσον αντιβαίνει σε θεμελιώδη νομικά δικαιώματα των πολιτών, όπως αυτό του δικαιώματος της προηγούμενης ακρόασης.

Σχετικά με το άρθρο 6, προβλέπεται η δυνατότητα μείωσης του προστίμου σε περίπτωση που ο εργοδότης προχωρήσει στην πρόσληψη με σύμβαση εργασίας πλήρους απασχόλησης του αδήλωτου εργαζομένου και προσδιορίζονται οι σχετικές προϋποθέσεις. Η συγκεκριμένη διάταξη είναι σε σωστό δρόμο, εφόσον το θέμα δεν είναι μόνο να τιμωρείται ο εργοδότης που παρανομεί, αλλά και να διασφαλίζονται τα δικαιώματα του εργαζομένου με το να του δίνεται η δυνατότητα να συνεχίσει να εργάζεται νόμιμα.

Στο άρθρο 7 προβλέπεται ότι σε περίπτωση επιβολής περισσότερων προστίμων από διαφορετικές υπηρεσίες σε βάρος του ίδιου εργοδότη για αδήλωτη εργασία του ίδιου εργαζομένου την ίδια μέρα καταβάλλεται το πρόστιμο που κοινοποιήθηκε πρώτο.

Στο άρθρο 9 εισάγονται ρυθμίσεις για την ευθύνη αναθέτοντος εργολάβου και υπεργολάβου έναντι των εργαζομένων και προβλέπεται ότι σε περίπτωση παράβασης των συγκεκριμένων υποχρεώσεων τους επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με τον ν.3996/2011, χρηματικό πρόστιμο κ.λπ.. Ειδικότερα, ορίζεται ότι υφίσταται ευθύνη του αναθέτοντος έναντι των εργαζομένων, του εργολάβου ή του υπεργολάβου. Η ως άνω διάταξη στην πράξη είναι δύσκολο να εφαρμοστεί και αν εφαρμοστεί, θα δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα απ' αυτά που υποτίθεται ότι θέλει να λύσει. Είναι φύσει αδύνατο να έχει άμεση εικόνα και γνώση ο αναθέτων σε ό,τι αφορά τις εργασιακές σχέσεις των εργαζομένων με τους εργαζομένους τους, τη στιγμή μάλιστα που οι αρμόδιοι κρατικοί ελεγκτικοί μηχανισμοί δεν είναι σε θέση να ασκήσουν επαρκώς τα καθήκοντά τους. Δεν είναι δυνατόν να έχουμε την απαίτηση να είναι σε θέση ο αναθέτων να αναλάβει αυτόν το ρόλο και να ελέγχει επαρκώς ό,τι δεν είναι σε θέση να ελέγξουν το ίδιο το κράτος και οι αρμόδιες υπηρεσίες.

Στο άρθρο 10 αυτή η διάταξη επιχειρεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της κεκαλυμμένης εργασίας, η οποία υποκρύπτεται σε πολλές περιπτώσεις πίσω από συμβάσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης. Ορθώς προβλέπεται η υποχρέωση δήλωσής τους στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», πλην όμως το όριο που τίθεται, το 17% ή των σαράντα ατόμων, θα μπορούσε να είναι λίγο πιο ελαστικό, δεδομένου ότι θα πρέπει να διευκολύνονται και οι νέοι άνθρωποι, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να περάσουν από το στάδιο της μαθητείας και της πρακτικής άσκησης. Το μείζον και το ζητούμενο είναι οι αρμόδιοι ελεγκτικοί μηχανισμοί να είναι σε θέση να ανταποκριθούν επαρκώς και αποτελεσματικά στον ελεγκτικό τους ρόλο. Εφόσον επιτευχθεί αυτό, το ως άνω οριζόμενο όριο του 17% ή των σαράντα ατόμων είναι θέμα ήσσονος σημασίας.

Σχετικά με το άρθρο 11, θέλω να πω ότι η διάταξη δεν αναφέρεται σε ειδικότερες λεπτομέρειες επί του θέματος, πλην όμως το συγκεκριμένο ζήτημα οπωσδήποτε και πρέπει να ρυθμιστεί άμεσα και επαρκώς για τη διασφάλιση της υγείας των εργαζομένων κατά τη θερινή περίοδο.

Στο άρθρο 12 ρυθμίζεται το θέμα της επιβολής κυρώσεων στον εργοδότη, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνεται μη καταχωρημένη πριν από την πραγματοποίησή της στο σύστημα αλλαγή ή τροποποίηση ωραρίου εργασίας, υπερωρία ή υπερεργασία. Ορθώς επιβάλλονται οι συγκεκριμένες κυρώσεις, αρκεί όμως να ληφθεί μέριμνα και να τεθούν οι ασφαλιστικές δικλίδες, ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα κατάθεσης. Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες είναι πρακτικά δύσκολο να καταχωρηθεί άμεσα από τον εργοδότη τροποποίηση στο ωράριο εργασίας, η οποία όμως μπορεί να οφείλεται σε λόγους έκτακτους ή πρόβλεπτοι. Θα πρέπει να είναι σε θέση οι αρμόδιες υπηρεσίες να διαχωρίζουν κάτι τέτοιο από την εσκεμμένη και έκνομη παράλειψη του εργοδότη, η οποία έχει στόχο να βλάψει τα δικαιώματα του εργαζομένου.

Σχετικά με το Μέρος Γ' του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου, το οποίο ασχολείται με το πρόβλημα, όπως ανέφερα και πριν, των ασυνόδευτων ανήλικων προσφυγόπουλων που υποτίθεται πως έφυγαν από τις χώρες τους για να σωθούν από τους πολέμους και βρήκαν καταφύγιο στην Ελλάδα, όπου και τους υποδέχτηκε με στοργή και αγάπη η ανθρωπιστική κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, πρόκειται για την απόθεση της υποκρισίας, η οποία εξυπηρετεί στο μέγιστο τις αντεθνικές επιδιώξεις της Κυβέρνησης. Μεγάλο ποσοστό των ως άνω προσφυγόπουλων ούτε ανήλικα είναι ούτε προσφυγόπουλα και προέρχονται από χώρες μη εμπόλεμες. Πλέον μόνο η ελάχιστη μειοψηφία των εισερχομένων στην Ελλάδα προέρχεται από τη Συρία, η οποία όμως ούτως ή άλλως και αυτή έχει σταματήσει να είναι σε εμπόλεμη κατάσταση, τουλάχιστον στο μεγαλύτερο κομμάτι της.

Όλα αυτά, λοιπόν, αποτελούν ένα πρόσχημα ώστε η Ελλάδα να αποτελέσει διά παντός την Κερκόπορτα από την οποία θα εισέρχονται στην Ευρώπη οι λαθροεισβολείς και ταυτόχρονα να χρηματοδοτηθούν άμεσα και με ζεστό χρήμα οι κάθε είδους αλληλέγγυες μη κυβερνητικές οργανώσεις, που παρασιτούν όχι μόνο σε βάρος των ευρωπαϊκών λαών, αλλά και σε βάρος των ίδιων των λαθρομεταναστών. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καταπατούνται εκατομμύρια ευρώ ετησίως σε παρασιτικές μη κυβερνητικές οργανώσεις και ημετέρα κομματόσκυλα, τα οποία απολαμβάνουν παχυλούς μισθούς, προκειμένου να το παίξουν άνθρωπιστές.

Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ φαίνεται ότι εξαντλεί τον ανθρωπισμό της στους λαθρομετανάστες αγνοώντας τους Έλληνες πολίτες, οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις στερούνται τα προνόμια και τις παροχές που αφειδώς χαρίζονται στους άλλους. Αν όντως ο ανθρωπισμός αυτός είχε την ελάχιστη δόση ειλικρίνειας, θα φροντίζατε από την Κυβέρνησή σας ώστε τα ασυνόδευτα ανήλικα προσφυγόπουλα να γύριζαν στις πατρίδες τους αντί να παραμένουν στη χώρα μας, ώστε να στήνεται και σε βάρος τους μία ολόκληρη βιομηχανία ρουσφετολογικών προσλήψεων, παροχών, επιδομάτων και μαύρου χρήματος.

Περνάω στο Μέρος Δ' και στο άρθρο 33. Το άρθρο 33 κινείται σε θετική κατεύθυνση, όπως και οποιαδήποτε ρύθμιση συμβάλει, έστω και κατ' ελάχιστο, στην ελάφρυνση των εργαζομένων

που προσπαθούν να επιβιώσουν μέσα σε μια εργασιακή ζούγκλα στην οποία μας έχουν οδηγήσει οι μνημονιακές πολιτικές σας. Δυστυχώς, οι εργαζόμενοι και οι άνεργοι έχουν μετατραπεί σε επαίτες επιδομάτων, στα οποία στηρίζονται για να καλύψουν μέρος των στοιχειωδών αναγκών τους.

Στο άρθρο 34 ισχύει ομοίως ό,τι και με το άρθρο 33. Διευκολύνεται και απλοποιούνται οι διαδικασίες για ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στους εγγεγραμμένους ανέργους του ΟΑΕΔ.

Στο άρθρο 35, αρκεί η εν λόγω ενίσχυση να χορηγείται σε Έλληνες ανέργους που πραγματικά την έχουν ανάγκη και να μην διοχετεύεται άμεσα ή έμμεσα σε λαθρομετανάστες.

Στα άρθρα 36 και 37 δεν προσδιορίζεται ποιοι θα είναι αυτοί οι φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και αν θα έχουν την οποιαδήποτε σχέση με ΜΚΟ και με τα προγράμματα που σχετίζονται με το λαθρομεταναστευτικό. Δεν διευκρινίζεται, επίσης, για ποιον λόγο θα πρέπει οι συνδικαλιστικές οργανώσεις να χρησιμοποιούν δημόσια περιουσία, κατά πόσο αυτό συμβαδίζει με τον σκοπό τους και το αντικείμενό τους και με ποια κριτήρια θα επιλέγονται αυτές οι συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Όσον αφορά στο άρθρο 38, η ρύθμιση αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συγκεκριμένοι χώροι θα αξιοποιηθούν όντως για την ανάπτυξη και τη διαμόρφωση των περιοχών στις οποίες βρίσκονται υπέρ των δημοτών, θα ήταν θετική αν όντως συνέβαινε κάτι τέτοιο.

Στο άρθρο 40 με την παρούσα ρύθμιση φαίνεται ότι ορθώς προωθείται η ηλεκτρονική διακυβέρνηση και περιορίζονται γραφειοκρατικές διατυπώσεις, ενώ οι εργοδότες, αλλά και οι πολίτες εν γένει αποκτούν άμεση πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες.

Στο άρθρο 41, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση και την ως άνω ρύθμιση, ο Σύνδεσμος Βιομηχάνων Βορείου Ελλάδος αναγνωρίζεται ως ισότιμος των υπολοίπων αντιπροσωπευτικών εργοδοτικών οργανώσεων. Είναι ρύθμιση θετική εφόσον συν τοις άλλοις προάγει την αποκέντρωση σε συγκεκριμένο χώρο και αναβαθμίζει την εκπροσώπηση των βιομηχανικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη Βόρεια Ελλάδα. Εδώ, όμως, έχω να κάνω μία επισήμανση. Η Κυβέρνησή σας θα πρέπει να λάβει πάρα πολύ σοβαρά αυτά που είπε στον Πρωθυπουργό πριν από λίγες ημέρες στη Θεσσαλονίκη ο Σύνδεσμος Βιομηχάνων Βορείου Ελλάδος, σχετικά με την κατοχύρωση των ονομάτων στα προϊόντα που παράγονται στη Μακεδονία.

Στο άρθρο 43, όπως είχαμε αναφέρει και κατά την ψήφιση του ν.4430/16 για την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, ακόμα και αν καλόπιστα κάποιος θεωρούσε ότι σκοπός του συγκεκριμένου θεσμού είναι όντως η ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων των πολιτών με στόχο τη βελτίωση της παραγωγής και του βιοτικού τους επιπέδου, είναι προφανές ότι κάτι τέτοιο είναι αδύνατον να συμβεί, εφόσον όλοι οι δείκτες της πραγματικής οικονομίας πηγαίνουν από το κακό στο χειρότερο και απουσιάζει κάθε προοπτική ανάπτυξης και ανάκαμψης. Αθλητική κοινωνική και αλληλέγγυα εθνική οικονομία μπορεί να υπάρξει για τους Έλληνες πολίτες μόνο όταν επιτευχθεί η εθνική αυτάρκεια στους στρατηγικούς τομείς της.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Όσον αφορά το άρθρο 44, με τον τρόπο που είναι διατυπωμένη η διάταξη, αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο παραχώρησης χρήσης δημόσιας ακίνητης περιουσίας μεταξύ άλλων και σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου προς υλοποίηση έργου κοινωφελούς ή προνοιακού χαρακτήρα. Δεν διευκρινίζεται αν στον ορισμό αυτόν περιλαμβάνονται και μη κυβερνητικές οργανώσεις και εάν ως έργο κοινωφελούς ή προνοιακού χαρακτήρα θεωρούνται και οι διευκολύνσεις και οι παροχές προς τους λαθρομετανάστες ή τους αναρχικούς καταληψίες.

Στο άρθρο 45 η ρύθμιση επιλύει γραφειοκρατικά κωλύματα που είχαν παρουσιαστεί τα προηγούμενα έτη και είχαν σαν αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η δωρεάν ή με έκπτωση μετακίνηση των δικαιούχων συμπολιτών μας.

Στο άρθρο 46 έχουμε μία ακόμα ρύθμιση που χαρίζει σε ομάδες λαθρομεταναστών τουλάχιστον 630.000 ευρώ ετησίως, σύμφωνα με την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου, με τη μορφή

παροχών και επιδομάτων, εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού και των Ελλήνων φορολογουμένων.

Στο άρθρο 47 αυτή η ρύθμιση δίνει το ελεύθερο στην Κυβέρνηση να διαθέτει τα κέρδη του κρατικού πρωτοχρονιάτικου λαχείου κατά το δοκούν, ανεξέλεγκτα, γενικά και αόριστα, για κοινωνικές πολιτικές σε νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, χωρίς να προσδιορίζονται ποια είναι αυτά, και επίσης χωρίς να προσδιορίζεται ποιες θα είναι οι κοινωνικές πολιτικές. Δικαιολογημένα, λοιπόν, φοβόμαστε ότι τα χρήματα αυτά, τα οποία κατά παράδοση χρησιμοποιούνταν για την ανακούφιση των δοκιμαζόμενων συμπατριωτών μας, θα καταλήξουν πλέον για να ενισχύσουν μη κυβερνητικές οργανώσεις, λαθρομετανάστες και Ρομά.

Στο άρθρο 48 εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης και, κατά την προσφιλή τακτική του ΣΥΡΙΖΑ, αυξάνονται τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου από επτά σε έντεκα, επειδή οι εκλογές πλησιάζουν και έχουμε κόσμο να βολέψουμε. Εξάλλου μετά από πέντε χρόνια διακυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ANEL ο όρος «κοινωνική αλληλεγγύη» δυστυχώς έχει πλέον ταυτιστεί με το βόλεμα και την ενίσχυση κυβερνητικών, κρατικοδιδαιτών, παρατρεχάμενων, Ρομά και λαθρομεταναστών.

Τέλος θα κλείσω με μια φράση που είχε ειπωθεί από έναν μεγάλο δάσκαλο και φιλόσοφο: Επιδίωξη της τυραννίας είναι να φτωχοποιήσετε τους πολίτες, για να συντηρείται με τα χρήματα των Ελλήνων πολιτών η φρουρά του καθεστώτος αφ' ενός και αφ' ετέρου να μην μένει ελεύθερος χρόνος για σκέψη, για άλλη αντίδραση. Δυστυχώς, όμως, για εσάς όπου πάτε, σας κυνηγάνε και αυτό είναι αποτέλεσμα μιας απόφασης που πήρατε πρόσφατα, σχετικά με την παραχώρηση του ονόματος.

Σκεφτείτε, όμως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κλείστε, παρακαλώ, γιατί δεν σας αφήνω περαιτέρω.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Σκεφτείτε, όμως, πώς θα αντιδράσει ο κόσμος αν πραγματικά πενάσει με τα μέτρα που έχετε επιβάλει όλα τα τελευταία χρόνια και τι έχει να γίνει. Οι περισσότεροι από εσάς δεν θα είστε στην επόμενη Βουλή, οπότε φροντίστε τουλάχιστον να ψηφίζετε αφήνοντας κάτι σωστό για τις επόμενες γενιές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία είκοσι μαθητές και μαθήτριες και πέντε συνοδοί εκπαιδευτικοί από σχολεία της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.

Καλωσορίσατε στη Βουλή.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Να σας ενημερώσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καθώς αυτή τη στιγμή είναι εδώ όλοι οι εκπρόσωποι των κομμάτων - εκτός από τη Δημοκρατική Συμπράταξη αλλά δεν πειράζει, θα ενημερωθεί - ότι έχουμε κάνει έναν υπολογισμό και με τους σαράντα δύο ομιλητές που έχουν εγγραφεί, μπορούμε σε δέκα ώρες και με σχετική άνεση να τελειώσουμε.

Αυτό σημαίνει ότι, ακόμα και με ολιγόλεπτη δευτερολογία των εισηγητών και ενδεχομένως της Υπουργού, μπορούμε σήμερα μεταξύ 20.30' με 21.30' να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση του νομοσχεδίου. Εάν συμφωνούμε, να πάρουμε κατ' αρχάς αυτή την απόφαση και εάν συμβεί κάτι αναθεωρούμε, ώστε αύριο το πρωί να είναι ελεύθερο για να προετοιμαστείτε καλύτερα για τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ» που θα αρχίσει στις 15.00'.

Απ' ό,τι βλέπω συμφωνούμε όλοι.

Συνεχίσουμε με τον κ. Χρήστο Κατσώτη, ειδικό αγορητή από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

Κύριε Κατσώτη, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου που έχει τίτλο «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις» θα περίμενε κανείς να δίνει απαντήσεις. Δεν απαντά, όμως, στα αιτήματα των εργαζομένων και των συνταξιούχων για κάλυψη των απωλειών, για επαναφορά εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων. Δεν

απαντά στην εργασιακή κόλαση που έχουν δημιουργήσει οι επιχειρηματικοί όμιλοι, η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι κυβερνήσεις.

Ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ φαίνεται ότι ζει στον κόσμο των ψευδαισθήσεων. Αυτό φάνηκε μέσα από την τοποθέτησή του.

Η κανονικότητα για την οποία μιλάει η Κυβέρνηση είναι τόση όση επιτρέπουν η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και η ανάκαμψη της κερδοφορίας. Σε αυτή τη γραμμή συναντιέται η Κυβέρνηση με τα άλλα κόμματα, για να επιτευχθεί ο στρατηγικός στόχος, που είναι κοινός: η καπιταλιστική ανάκαμψη.

Εμφανίζονται σήμερα και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ με ευαισθησία για τα προβλήματα των εργαζομένων, ενώ τα μέτρα που πήραν δημιούργησαν την εργασιακή ζούγκλα, που συνέχισε ο ΣΥΡΙΖΑ, κάνοντας όπως έχουμε πει την βρώμικη δουλειά.

Κανονικότητα σημαίνει κατάργηση των μνημονιακών νόμων, ουσιαστική προστασία των ανέργων, κάλυψη των απωλειών σε μισθούς και συντάξεις, αντιμετώπιση της επικίνδυνης κατάστασης στην υγεία, την παιδεία, στην πρόνοια, προστασία των υπερχρεωμένων νοικοκυριών.

Η Κυβέρνηση έχει αρνηθεί να φέρει για συζήτηση τις προτάσεις νόμου και έχει απορρίψει άλλες, που έχει καταθέσει το ΚΚΕ, οι οποίες απαντούν στα παραπάνω οξυμένα προβλήματα των εργαζομένων και του λαού.

Απορρίψατε την πρόταση νόμου για την ουσιαστική προστασία των ανέργων και των οικογενειών τους και συνεχίζετε να υλοποιείτε προγράμματα απασχόλησης με εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ που ενισχύουν την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων και διατηρείτε το επίδομα ανεργίας στα 360 ευρώ με διάρκεια λίγων μηνών και τέτοιες προϋποθέσεις που τελικά επιδοτείται μόλις το 10% των ανέργων.

Απορρίψατε την πρόταση νόμου για μέτρα ανακούφισης των υπερχρεωμένων λαϊκών οικογενειών και υλοποιείτε την πολιτική σας με πλειστηριασμούς και κατασχέσεις και πρώτης κατοικίας, ακόμη και για 500 ευρώ χρέη στο δημόσιο.

Απορρίψατε την πρόταση νόμου για την επαναφορά του κατώτερου μισθού στα 751 ευρώ, της δέκατης τρίτης και δέκατης τέταρτης σύνταξης και συνεχίζετε να υλοποιείτε τον νόμο Βρούτση, με δέσμευση και στη μεταμνημονιακή εποχή, όπως τη χαρακτηρίζετε, καθώς και τον νόμο-λαϊμητόμο, τον νόμο Κατρούγκαλου, ψαλιδίζοντας διαρκώς τις συντάξεις των απόμαχων της δουλειάς.

Απορρίψατε την πρόταση νόμου των πεντακοσίων τριάντα δευτεροβάθμιων και πρωτοβάθμιων οργανώσεων των εργαζομένων, που κατέθεσε το ΚΚΕ για την επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Απορρίψατε μια σειρά τροπολογιών που έχουμε καταθέσει, όπως για τις συντάξεις χηρείας και άλλες, που ικανοποιούν σοβαρά ζητήματα των εργαζομένων και του λαού, γιατί, όπως σημειώνετε, υπονομεύουν τον στόχο της ανάκαμψης.

Το ΚΚΕ κατέθεσε και σε αυτό το νομοσχέδιο τέσσερις τροπολογίες που αφορούν η μία την κατάργηση της αναπροσαρμογής των συντάξεων από την 1-1-2019, των ρυθμίσεων του ν.4387/2016 που προβλέπουν τον επαναυπολογισμό των συντάξεων και την περικοπή της προσωπικής διαφοράς.

Με την πρότασή μας οι καταβαλλόμενες ή καταβλητέες κατά της 12-5-2016, ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν.4387/2016 κύριες συντάξεις, πλην των συντάξεων του ΟΓΑ, οι οποίες χορηγήθηκαν με προγενέστερες του ν.4387/2016 διατάξεις, συνεχίζουν να καταβάλλονται στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί κατά τον χρόνο αυτόν και εξακολουθούν να διέπονται από το νομικό καθεστώς που ίσχυε μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, μέχρι την με οποιοδήποτε τρόπο απώλεια του σχετικού δικαιώματος.

Οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν.4387/2016, όπως και οι διατάξεις του άρθρου 33 του ίδιου νόμου, όπως ισχύουν σήμερα, καταργούνται, καθώς και κάθε άλλη αντίθετη διάταξη.

Σας καλούμε να κάνετε αποδεκτή αυτή την τροπολογία, που απαντά και στο κλίμα που προσπαθείτε να δημιουργήσετε αυτή την περίοδο, ένα κλίμα προσμονής για τις εξελίξεις μετά τον Αύγουστο, με το τέλος του προγράμματος, τη μεταμνημονιακή εποχή, όπως τη χαρακτηρίζετε.

Διατείνετε ότι θα μπορούτε πλέον να ακολουθήσετε την πολιτική σας χωρίς τις απαγορεύσεις των θεσμών, χωρίς την ασφυκτική επιτροπεία. Παίζετε με τις λέξεις. Την ασφυκτική επιτροπεία,

τη λέτε τώρα αυστηρή παρακολούθηση. Αποσιωπάτε τη συμφωνία σας για την υλοποίηση όλων των μέτρων και τη συνέχιση των αναδιαρθρώσεων και μεταρρυθμίσεων που θα ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρηματικών ομίλων. Προπαγανδίζετε το ενδεχόμενο να μην μειωθεί η προσωπική διαφορά για τους συνταξιούχους. Επιχειρείτε να δημιουργήσετε κλίμα προσμονής και ανοχής στους συνταξιούχους, που έχει ανατραπεί πλήρως η ίδια η ζωή τους με τις διαρκείς μειώσεις των συντάξεών τους. Ιδού η Ρόδος λοιπόν! Κάντε δεκτή την τροπολογία μας. Αλλιώς οι συνταξιούχοι δεν θα σταματήσουν τους δίκαιους αγώνες τους ενάντια στην άδικη πολιτική σας. Θα σας ανταποδώσουν την αγάπη που τους δείξατε.

Η Κυβέρνηση αφαιρεί ακόμα μία σύνταξη από τον νέο συνταξιούχο του ΙΚΑ, αφού προβλέπεται η έναρξη καταβολής της τον επόμενο μήνα από την ημέρα κατάθεσης, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα. Το επιχείρημα της ενιαίας ρύθμισης για όλα τα ταμεία ως ΕΦΚΑ ή ότι μετά τον θάνατο του συνταξιούχου η σύνταξη θα απονέμεται ως το τέλος του μήνα, πέρα από μακάβριο δεν αξίζει και απάντησης.

Πρέπει να αλλάξει η συγκεκριμένη ρύθμιση και να ισχύει για όλα τα ταμεία η έναρξη καταβολής της σύνταξης από την ημερομηνία κατάθεσης, όπως στο ΙΚΑ ως σήμερα. Να μην περικόπτεται ούτε ημέρα από τον συνταξιούχο.

Το σχέδιο νόμου εισάγει το δικαίωμα μη διακοπής της επαγγελματικής δραστηριότητας για την έναρξη καταβολής της σύνταξης. Η Κυβέρνηση κινείται στην κατεύθυνση της ενεργού γήρανσης, που δείχνει η Ευρωπαϊκή Ένωση, αυξάνοντας τα όρια ηλικίας, μειώνοντας παραπέρα τις δαπάνες για το ασφαλιστικό, αφού όσοι θα συνεχίσουν να εργάζονται -μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες- θα παίρνουν το 40% της σύνταξης.

Με αφορμή αυτές τις ρυθμίσεις, θέτουμε ξανά και στην Ολομέλεια το θέμα της απονομής σύνταξης για όσους έχουν πάνω από 20.000 ευρώ χρέος στον ΟΑΕΕ και πάνω από 4.000 ευρώ χρέος στον ΟΓΑ. Είναι ένα σοβαρό πρόβλημα, που έχει οξυνθεί και η Κυβέρνηση μέχρι τώρα δεν δίνει απάντηση. Είναι μεγάλος ο αριθμός αυτών που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία.

Για τις συντάξεις χρειάς έχουμε καταθέσει επίσης τροπολογία, έτσι ώστε να καταργηθεί το άρθρο 12 του νόμου Κατρούγκαλου και να επανέλθουν οι ρυθμίσεις που ίσχυαν πριν από αυτόν τον νόμο.

Για το άρθρο 4 ζητήσαμε να επεκταθεί η ρύθμιση, εκτός των σχολικών φυλάκων, και σε άλλες περιπτώσεις εργαζομένων που πρόσφεραν υπηρεσίες σε δήμους και νομικά πρόσωπα, εργασία με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, με απευθείας ανάθεση του ν.3463/2006 και δεν είχαν ασφαλιστεί με ευθύνη του κράτους και όπως ζητά και ο Δήμος Πάτρας με διαγραφή προστίμων και προσαυξήσεων, ανεξάρτητα από την προσφυγή τους ή όχι σε ένδικα μέσα και τις σχετικές αποφάσεις. Οι δε ασφαλιστικές εισφορές να επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, τη στιγμή που δεν δόθηκαν τα ποσά αυτά στους δήμους και δεδομένης βέβαια της υποχρηματοδότησης, η οποία συνεχίζεται. Έχουμε καταθέσει τροπολογία και καλούμε την Κυβέρνηση να την κάνει αποδεκτή.

Στο Μέρος Β' με τίτλο «Εργασιακές Διατάξεις» και στα άρθρα 5 έως 13 αναφέραμε σε ρυθμίσεις, χωρίς να αγγίζετε την καρδιά του προβλήματος, που είναι η κατάργηση του σταθερού ημερήσιου χρόνου εργασίας, η γενίκευση της ευελιξίας. Η Κυβέρνηση που λέει ότι εκπροσωπεί την πρόοδο έναντι της συντήρησης που εκπροσωπεί η Νέα Δημοκρατία διατήρησε όλο το αντεργατικό νομοθετικό της πλαίσιο και νομοθέτησε περαιτέρω την κατάργηση της κυριακάτικης αργίας, θεσμοθέτησε τις ομαδικές απολύσεις, έδωσε ισχυρό χτύπημα στο δικαίωμα της απεργίας με τις ρυθμίσεις που θέτουν μεγαλύτερα εμπόδια για τη «νόμιμη» -σε εισαγωγικά- πραγματοποίησή της. Αυτά συνιστούν μέτρα προστασίας των κερδών του κεφαλαίου.

Το ημερήσιο ωράριο - λάστιχο ήταν διακαής πόθος των εργοδοτών από την κατάκτηση του σταθερού ημερήσιου χρόνου εργασίας για να αυξομειώνουν τις ώρες εργασίας αυξάνοντας την εκμετάλλευση των εργαζομένων.

Αυτή είναι η μεγαλύτερη ανατροπή η οποία δεν αγγίζεται. Αξιοποιείται, δε, πολύμορφα από τους επιχειρηματικούς ομίλους για να αυξάνουν την υπεραξία από τους εργαζόμενους. Το 1886

είχαμε την κατάκτηση του οκταώρου. Το 2018 έχουμε το δωδεκάωρο και βάλε για τους οδηγούς -Αυστρία, Ευρωπαϊκή Ένωση- με ψήφο της Νέας Δημοκρατίας και της Χρυσής Αυγής.

Η σταθερή δουλειά, με σταθερό ημερήσιο χρόνο εργασίας το τριανταπεντάωρο, επτάωρο, πενήνήμερο, με συλλογικές συμβάσεις εργασίας υποχρεωτικές για όλους, με ισχύ της ευνοϊκότερης ρύθμισης είναι αυτά που ενισχύουν την προστασία των εργαζομένων και βελτιώνουν τη θέση τους, αλλά απορρίπτονται από το κεφάλαιο, τα κόμματα που το υπηρετούν και βέβαια την Κυβέρνηση σήμερα.

Υποκρίνεστε όταν λέτε ότι είστε υπέρ των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, της υποχρεωτικότητας και της επεκτασιμότητας. Αν όχι, δεν έχετε παρά να προβλέψετε ότι για κάθε εργαζόμενο σε μια επιχείρηση, ανεξάρτητα αν είναι δανειζόμενος, εργολαβικός ή οτιδήποτε άλλο, εφαρμόζεται η αντίστοιχη συλλογική σύμβαση του κλάδου ή της επιχείρησης. Είναι κάτι, όμως, που αρνείστε να το κάνετε.

Το θέμα των εργολάβων όσο κι αν η ευθύνη μεταφέρθηκε στην επιχείρηση, αλλά και τους υπεργολάβους δεν αντιμετωπίζει το ζήτημα της μείωσης της τιμής της εργατικής δύναμης των περαιτέρω ανατροπών των εργασιακών σχέσεων. Η πρόταση νόμου των οργανώσεων που κατέθεσε το ΚΚΕ για την επαναφορά του κατώτατου μισθού στα 751 ευρώ, των συλλογικών συμβάσεων, η υποχρεωτικότητα, η επεκτασιμότητα, η ισχύ της ευνοϊκότερης ρύθμισης για όλους, είτε είναι είτε όχι μέλη οργανώσεων, μπορεί να ορθώσει τείχη στην αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία, στις εργολαβίες, στη δήθεν πρακτική άσκηση και σε κάθε άλλη εφαρμογή των επιχειρηματικών ομίλων απέναντι στους εργαζόμενους.

Η νέα αρχιτεκτονική για την οποία μιλά η Υπουργός Εργασίας ότι κάνει με την αδήλωτη εργασία, σημαίνει ότι οι τρεις μήνες ασφάλισης θα έχουν κόστος για τον εργοδότη 692 ευρώ και θα γλιτώνει βέβαια τις 3.000 ευρώ. Οι εισφορές του εργαζομένου και του εργοδότη είναι 264 ευρώ τον μήνα, 20% των εργαζομένων και 25,06% για τον εργοδότη. Αυτή, λοιπόν, είναι η προσφορά που κάνετε στον εργοδότη και αφήνετε ανοιχτό το ενδεχόμενο να αυξηθεί η αδήλωτη εργασία το επόμενο διάστημα, γιατί θα κοστίζει πολύ λιγότερο από το πρόστιμο που υπάρχει σήμερα.

Τα δικαιώματα των εργολαβικών εργαζομένων μπορεί να κατοχυρωθούν με την κατάργηση των δουλεμπορικών γραφείων εργασίας των διαφόρων εργολάβων. Όσο θα υφίσταται η εργολαβία, θα ανοίγει δρόμο να δημιουργούνται εργολαβικές εταιρείες, παραρτήματα των επιχειρηματικών ομίλων ή εργολάβοι μαιμού για να προσλαμβάνουν οι επιχειρηματικοί όμιλοι εργαζόμενους με τσακισμένους μισθούς και δικαιώματα αυξάνοντας τα κέρδη τους.

Όσον αφορά τη μαθητεία, το θέμα της σκληρής εκμετάλλευσης των μαθητών για δήθεν πρακτική άσκηση δεν αντιμετωπίζεται με την υποχρέωση να το δηλώνουν στο σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ». Κανείς από τους μαθητές, η παράδειγμα στον τουρισμό, δεν κάνει πρακτική. Όλοι καλύπτουν ανάγκες των ξενοδόχων με ατέλειωτες ώρες δουλειάς, με απαράδεκτους όρους διαμονής και διατροφής για τους μαθητές, σε κοντινέρ, σε σκηνές, σε ανήλια υπόγεια. Εκεί μένουν. Η κόλαση που ζουν οι νέοι και οι νέες της περίοδο της πρακτικής δεν περιγράφεται και δεν αντιμετωπίζεται με την καταγραφή.

Απαιτείται νομοθετική ρύθμιση για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνηση των εργαζομένων και για τον προσδιορισμό των εξειδικευμένων μέτρων προστασίας τους. Αυτά τα μέτρα, όμως, πρέπει να είναι υποχρεωτικά. Να αντιστοιχούν με τις ανάγκες της ουσιαστικής πρόληψης και προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων και να διασφαλίζεται η εφαρμογή τους με τις διαδικασίες των ελέγχων από τους αρμόδιους κρατικούς φορείς. Η υποστελέχωση των κρατικών ελεγκτικών μηχανισμών, η ελαστικοποίηση των όρων προστασίας των εργαζομένων, οι συνθήκες εντατικοποίησης της δουλειάς και της εργοδοτικής τρομοκρατίας θα κάνουν τις ρυθμίσεις κενό γράμμα.

Όσον αφορά τις κυρώσεις για την υπερεργασία, επισημαίνουμε ότι όσο διατηρείται ο ελαστικός ημερήσιος χρόνος εργασίας, η κατάσταση θα χειροτερεύει, ο χρόνος εργασίας θα

αυξομειώνεται, παρά τις ρυθμίσεις και τα πρόστιμα.

Όσον αφορά στο Μέρος Γ' του νομοσχεδίου για την επιτροπεία των ασυνόδευτων ανηλίκων, η καπιταλιστική βαρβαρότητα, οι επεμβάσεις και ο ιμπεριαλιστικός πόλεμος αποτυπώνεται στην κατακόρυφη αύξηση του αριθμού των ασυνόδευτων ανηλίκων προσφύγων και μεταναστών που βρίσκονται στη χώρα μας, αλλά και στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κυβέρνηση δίνει γη και ύδωρ σε NATO, ΗΠΑ και Ευρωπαϊκή Ένωση για τις επεμβάσεις αυτές και το αιματοκύλισμα των λαών. Είναι συνυπεύθυνοι για τον θάνατο και την προσφυγιά.

Καταγγέλλουμε τις αντιδραστικές αποφάσεις της τελευταίας συνόδου κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το μεταναστευτικό, καθώς και την ελληνική Κυβέρνηση που τις ψήφισε όλες με δημιουργία νέων hot spots τύπου Μόριας και νέων κέντρων κράτησης τύπου Αμυγδαλέζας. Ο Πρωθυπουργός υπέγραψε διμερή συμφωνία με τη Γερμανία για να δέχεται πίσω η Ελλάδα με συνοπτικές διαδικασίες όσους πρόσφυγες και μετανάστες έφυγαν από την Ελλάδα και βρέθηκαν στη Γερμανία και θα συμπεριλαμβανεί και ασυνόδευτους ανηλίκους.

Θεωρούμε ότι υπάρχει ανάγκη ιδιαίτερης ρύθμισης. Η φροντίδα, όμως και η μέριμνα για τον ανήλικο, δηλαδή η επιτροπεία ιδιωτικοποιείται, γίνεται επάγγελμα και ανατίθεται σε ιδιώτη ο οποίος μάλιστα θα αναλαμβάνει δουλειά φασόν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θεωρούμε ότι είναι απαράδεκτη και επικίνδυνη αυτή η ρύθμιση. Η προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, όπως και των άλλων εγκαταλελειμμένων και απροστάτευτων παιδιών δεν μπορεί να γίνεται με το κριτήριο του βιοπορισμού του επαγγελματία. Δεν μπορεί να είναι ευθύνη ενός ατόμου, ακόμη και αν αυτός έχει τις καλύτερες προθέσεις. Πολλαπλασιάζονται οι κίνδυνοι εκμετάλλευσης του ανήλικου πρόσφυγα. Είναι περισσότερο ευάλωτα σε διάφορα κυκλώματα.

Και επειδή ο χρόνος τελειώνει, έχουμε τη θέση του ΚΚΕ γι' αυτό το θέμα. Θα τις καταθέσουμε και στα Πρακτικά. Τις είπαμε και αυτές τις μέρες στις επιτροπές. Εμείς λέμε ότι πρέπει να υπάρξει ανάπτυξη επαρκών κρατικών υποδομών με κατάλληλη στελέχωση στα σημεία εισόδου και διέλευση των προσφυγικών μεταναστευτικών ροών, ώστε να εντοπίζονται έγκαιρα οι ασυνόδευτοι ανήλικοι και να εξασφαλίζεται άμεσα η προστασία τους. Ανάπτυξη και στελέχωση με επαρκές προσωπικό των κρατικών υπηρεσιών που χειρίζονται θέματα ασύλου και οικογενειακών επανενώσεων. Για τα παιδιά που αποδεικνύεται ότι δεν διαθέτουν οικογένεια, να προβλέπεται η άμεση τοποθέτησή τους σε ανάδοχη οικογένεια ή υιοθεσία. Για τα υπόλοιπα ασυνόδευτα παιδιά που είναι και η πλειοψηφία για τα οποία πρέπει να οριστεί επίτροπος, την πλήρη ευθύνη να έχει κρατικός φορέας, με τη δημιουργία σώματος κρατικών λειτουργών - επιτρόπων, με επαρκή ανάπτυξη υποδομών και με την πλήρη στελέχωσή τους. Καμιά εμπλοκή ΜΚΟ και επιχειρηματιών στο ευαίσθητο ζήτημα της παιδικής προστασίας και των ασυνόδευτων ανηλίκων. Δημιουργία επαρκών σε αριθμό κρατικών δομών φιλοξενίας στις οποίες οι ανήλικοι να εντάσσονται ανάλογα με το φύλο και την ηλικία τους.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε να πούμε ότι όσον αφορά τα ακίνητα που συμπεριλαμβάνονται στα άρθρα 36, 37 και 44 ψηφίζουμε «παρών», γιατί γενικά δεν έχουμε αντίρρηση να μπορεί να αξιοποιούνται στο πλαίσιο των κρατικών φορέων ακίνητα για τις κοινωνικές λαϊκές ανάγκες. Στους φορείς, όμως, που μπορεί να τους εκχωρηθούν-παραχωρηθούν τα ακίνητα περιλαμβάνονται εκτός από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι δήμοι και οι περιφέρειες και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, δηλαδή η συγκαλυμμένη μορφή του ιδιωτικού τομέα στον τομέα παροχής κοινωνικών υπηρεσιών.

Για το άρθρο 41, για τη θεσμοθέτηση ως κοινωνικού εταίρου του συνδέσμου Βιομηχάνων Βορείου Ελλάδας, διαφωνούμε. Θα ψηφίσουμε «κατά», όχι γιατί έχουμε κάποια προτίμηση στις εργοδοτικές οργανώσεις, αλλά επισημαίνουμε ότι με το άρθρο αυτό και με την πρόθεση που έχετε εκθέσει για την αντιπροσωπευτικότητα των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, θα αξιοποιηθεί και για να μπλοκάρει η υπογραφή της και να μην

υλοποιείται με αυτό τον τρόπο ακόμη και η εθνική συλλογική σύμβαση εργασίας που ορίζει τους κατώτερους όρους αμοιβής και εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Κατωτή, πρέπει να κλείσετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Τελείωσα. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Τα υπόλοιπα που δεν προλάβαμε θα τα αναπτύξουμε στη δευτερολογία με τις υπουργικές τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Προχωράμε με τον ειδικό αγορητή από τους Ανεξάρτητους Έλληνες, τον κ. Αθανάσιο Παπαχριστόπουλο.

Ορίστε, κύριε Παπαχριστόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κοντεύουν περίπου τριάντα χρόνια από τον Ιανουάριο του 2015. Είναι ένα απίστευτο οδοιπορικό που ζει αυτή η Κυβέρνηση εδώ και τριάντα χρόνια. Πιστεύω μάλιστα ότι είναι πρωτόγνωρο οδοιπορικό, όσοι το ζήσαμε από την πρώτη μέχρι την τελευταία στιγμή. Είναι μερικά κομβικά σημεία αυτού του οδοιπορικού που πιστεύω ότι έχουν καθορίσει πάρα πολλά πράγματα για το μέλλον αυτού του τόπου.

Θέλω μερικά από αυτά να τα θίξω. Το σημερινό νομοσχέδιο, όπως και αυτό που ακολουθεί για τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ» είναι ίσως τα τελευταία αυτής της κοινοβουλευτικής περιόδου που τελειώνει περίπου σε μια εβδομάδα πριν μπούμε στα θερινά τμήματα. Πριν μπούμε, λοιπόν, στο νομοσχέδιο και εξειδικεύσουμε νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να θυμηθούμε αυτό το ιστορικό.

Θέλω να ξεκινήσω με τα θετικά. Πρόσφατα, όσοι είναι καλοπροαίρετοι θα δεχτούν ότι η 21^η Ιουνίου ήταν μια κατά την γνώμη μου ιστορική ημερομηνία, που η χώρα πήρε βαθιά ανάσα και δεν της έκανε κανείς χάρη. Δεν θέλω να ξαναθυμίσω τα θετικά αυτής της ιστορίας. Έχει, όμως, μεγάλη σημασία να δούμε συγκεκριμένα στοιχεία.

Δύο, κατ' αρχάς, από τις εταιρείες που μας κρίνουν κατά καιρούς -δεν τις αγαπήσαμε, είμαστε μικρή χώρα και είμαστε υποχρεωμένοι να σεβόμαστε τους κανόνες του παιχνιδιού- η «STANDARD & POOR'S» και η «DBRS» αναβάθμισαν την οικονομία της χώρας. Μερικές από τις θηριώδεις τράπεζες του πλανήτη η «MORGAN STANLEY», «HSBC» έπλεξαν διθυράμβους για την ελληνική οικονομία, το «BLOOMBERG», οι «FINANCIAL TIMES», «WALL STREET JOURNAL», τα ιερά του καπιταλιστικού συστήματος. Ξαναλέω δεν αγαπηθήκαμε, αλλά είναι σίγουρο ότι δεν μας κάνουν χάρες.

Βέβαια, οι ομολογίες κάποιων που μας θεωρούσαν -συγχωρήστε μου την έκφραση- σχεδόν λεπρούς, δηλαδή απομονωμένους από όλο τον κόσμο στα πρώτα στάδια που πρέπει να τα θυμηθούμε, τότε που έγινε αυτό το περίφημο δημοψήφισμα, που κάποιιοι προσπαθούν να το υποβαθμίσουν όπου όλες οι δημοσκοπικές εταιρείες, καλοπροαίρετα φαντάζομαι, μια ή άλλη έδιναν τη διαφορά και οι μονάδες ήταν γύρω στις 62, δηλαδή 22 μονάδες έξω. Είναι οι ίδιες εταιρείες που σήμερα δίνουν 14-15 μονάδες διαφορά. Είναι ακριβώς οι ίδιες. Δεν θέλω να τις αναφέρω τώρα. Και η πραγματικότητα τους ενοχλεί.

Αυτή η πορεία ήταν απίστευτη. Είδαμε έναν Σόμιπλε στην κυριολεξία να μας δίνει 50 δισεκατομμύρια και να μας πετάει στα σκουπίδια. Ήθελαν όλοι να απαλλαγούν από εμάς, μια Κυβέρνηση που ένοιωσε πολύ μόνη, τελείως μόνη. Κάποιοι εδώ στη χώρα εν τω μεταξύ είχαν ιδιοκτησιακή αντίληψη και μας έβλεπαν σαν παρείσακτους. Και ακόμα έτσι μας βλέπουν, ισόβιοι ιδιοκτήτες του κράτους, του Κοινοβουλίου, της Έδρας.

Πέρασαν, λοιπόν, τριάντα χρόνια από τότε και το σκληρό έχει αλλάξει. Και έχει αλλάξει δραματικά. Η χώρα πολύ σύντομα -δεν θριαμβολόγησε κανένας για αυτά που έγιναν στις 21 Ιουνίου- μπαίνει σε μια περίοδο ενθαρρυντική για την οικονομία και για το μέλλον αυτής της χώρας. Ξέρουμε όλοι ότι και ο ΕΝΦΙΑ θα διορθωθεί και το ΦΠΑ θα διορθωθεί και οι συλλογικές διαπραγματεύσεις θα επανέλθουν και ο κατώτερος μισθός ανεβαίνει και οι συντάξεις -εδώ θέλω να πω κάτι παραπάνω- και το αφορολόγητο πιθανόν να είναι υπό διαπραγμάτευση, όπως επίσης ακόμα και τα μεγάλα πλεονάσματα.

Και οι ίδιοι άνθρωποι που κινδυνολογούσαν καθημερινά και

είχαν επενδύσει σχεδόν στη μείωση των συντάξεων και του αφορολόγητου αντιδράσανε σαν κακομαθημένα παιδιά που τους πήραν το ακριβό δώρο τους όταν ο Μοσκοβισί μέσα σε αυτή την Αίθουσα με τον πιο ηχηρό τρόπο είπε ότι δεν υπάρχουν ασφάλινες διαπραγματεύσεις και ότι όλα είναι ανάλογα με την πορεία της οικονομίας.

Και μετά μου θύμισαν κάτι παλιούς Υπουργούς που όταν έπαιρνε χρυσό ή αργυρό ένας αθλητής στοιβάζονταν δίπλα του να βγάλουν καμμία φωτογραφία και φέρνουν τροπολογίες. Είναι οι ίδιοι οι άνθρωποι που πριν δέκα μέρες κινδυνολογούσαν και είχαν επενδύσει ότι καταρρέουν τα πάντα, οι συνταξιούχοι, κ.λπ.. Πέντε-έξι κανάλια που στην κυριολεξία δεν κάνουν άλλη δουλειά από το να κινδυνολογούν από το πρωί έως το βράδυ και να διαστρεβλώνουν την πραγματικότητα. Τρομοκρατημένοι οι συνταξιούχοι που τους μειώθηκαν έντεκα φορές οι συντάξεις, καμμία σε αυτή την Κυβέρνηση, εκτός από το ΕΚΑΣ που ήδη είχε δρομολογηθεί και φορτώθηκε και καλώς φορτώθηκε σε εμάς.

Άκουσα, μάλιστα, των χαμηλών τόνων κατά κανόνα, κ. Χατζηδάκη, να μιλάει για είκοσι μιά μειώσεις. Θα τον παρακαλούσα πολύ καλοπροαίρετα να μου τις πει μια-μια αυτές τις μειώσεις πότε έγιναν. Να μας τις εξηγήσει.

Όλα αυτά και σήμερα ερχόμαστε στις τελευταίες μέρες της Πομπήιας. Έρχεται ένα νομοσχέδιο που κανείς δεν είπε ότι θα βάλει τάξη -για όνομα του θεού- στο ασφαλιστικό, στο πώς αντιμετωπίζονται οι εργαζόμενοι στις δουλειές τους. Και αναρωτιέται κανείς τι πραγματικά εμπόδιζε τους προηγούμενους.

Η παραφωνία σε όλη αυτή την ιστορία είναι όταν βλέπω ως πούμε των Πρεσβευτή των Ηνωμένων Πολιτειών να λέει τα καλύτερα λόγια για την ελληνική οικονομία, ο Μακρόν, όλοι οι ηγέτες, ο Γιούνκερ, οι πάντες. Η καθημερινότητα είναι ακόμα σκληρή. Μπορεί, βέβαια, το όριο φτώχειας να ήταν 35% με 40% πριν τρία χρόνια. Σήμερα είναι γύρω στο 20%, αλλά ένα μεγάλο κομμάτι του κόσμου υποφέρει και το ξέρουμε.

Κινούμαστε στον κόσμο και ξέρουμε πολύ καλά τι ακριβώς γίνεται. Θαύματα, όχι δεν γίνονται. Δεν θέλω εδώ να θυμίσω τι ακριβώς έγινε. Βλέπω καμμία φορά σκληρή αντιπολιτευτική γραμμή από ανθρώπους που θα έπρεπε να είναι πιο προσεκτικοί. Δεν θα έχω ένα, έχω άπειρα παραδείγματα.

Επειδή συμβαίνει να είμαι στην Επιτροπή της Υγείας όπου ασχολούμαστε με το «Ερρίκος Ντυνάν», την «NOVARTIS», το ΚΕΕΛΑΝΟ έχω ζησει την εξής εμπειρία και δεν μπορεί να μου την λύσει κανένας. Θα ήθελα ένας οποιοσδήποτε Βουλευτής της Αξωματικής Αντιπολίτευσης ή της Ελάσσονος Αντιπολίτευσης να μου απαντήσει σε ένα ερώτημα. Έχω δύο νομοθετικές ρυθμίσεις που ισχύουν εδώ και εικοσιπέντε χρόνια. Όταν έχεις ένα πρόβλημα υγείας που αφορά τον πληθυσμό της κοινωνίας σου δεν πληρώνεις για να το αναδείξεις, γίνεται δωρεάν σε όλο τον πλανήτη. Για ποιο λόγο δίνετε χρήματα σε συγκροτήματα, σε δημοσιογράφους, σε εφημερίδες οι ίδιοι άνθρωποι;

Η λέξη «δημοσιογραφία» έχει πάει περίπατο. Κράζουν καθημερινά, φωνάζουν, ασχημονούν, κινδυνολογούν υπερβάλλουν. Δεν μας απαντά, όμως, κανείς γιατί πληρώνονταν αυτοί οι άνθρωποι; Γιατί το τάδε κανάλι πήρε ένα εκατομμύριο; Γιατί ο τάδε δημοσιογράφος, γιατί το τάδε site έπαιρνε χρήματα; Δεν μας απαντάει κανείς. Και γιατί μετά το 2015 δεν δόθηκε ούτε μισό ευρώ; Είναι χειροπιαστή απόδειξη μιας άλλης διακυβέρνησης σε αυτήν την αθλιότητα που λεγόταν επικοινωνία. Δεν δόθηκε ούτε μισό ευρώ, ούτε μισό ευρώ.

Να τα ακούσει ο Έλληνας πολίτης. Μικρά κανάλια που λυσομανάνε καθημερινά με δημοσιογράφους κατευθυνόμενους. Μπροστά σε αυτή τη λαίλαπα, σε αυτή τη φοβερή πραγματικότητα τράμισι χρόνων, που την ζούμε καθημερινά και τη ζούμε ακόμα και σήμερα.

Πόσο κακό είναι δηλαδή που για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια είδαμε -και το έχω ζησει αυτό σε προσωπικό επίπεδο- στα εβδομήντα από τα εκατόν τριάντα δημόσια νοσοκομεία η σίτιση, η φύλαξη και η καθαριότητα με ειδικό νόμο που κάναμε να γλιτώνει χρήματα από αυτά τα νοσοκομεία; Ένα από αυτά είναι ο «Ευαγγελισμός», που γλιτώνει ένα εκατομμύριο τον χρόνο από τις συμβάσεις των διακοσίων ογδόντα εργαζόμενων και πετάει έξω τους μεσάζοντες.

Αυτοί που δεν απείλησαν απλώς την Κωνσταντίνα την Κούνεβα, της επιτέθηκαν πριν δέκα χρόνια. Τα έχουμε ξεχάσει; Είναι ευρωβουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ αυτή τη στιγμή.

Πού είναι το πρόβλημα σε αυτό το νομοσχέδιο που έχω μπροστά μου; Είδα και σήμερα και άκουγα έτσι με έκπληξη τον κ. Μηττάρακη να αναφέρεται στο άρθρο 9. Μου κάνει εντύπωση, έλεγα ότι τουλάχιστον τα προσχήματα θα τα κρατούσαν. Δεν τα κρατούν. Τι λέει το άρθρο 9; «Καθερώνει την αλληλέγγυα και ολόκληρη την ευθύνη στον αναθέτοντα, στον εργολάβο και στον υπεργολάβο». Δεν υπήρχε αυτό το πράγμα. Ποιο είναι το δίκαιο; «Εναντι εργαζομένων κατά την εκτέλεση του αναφερόμενου έργου, διευρύνοντας έτσι το πεδίο προστασίας των δικαιωμάτων των εργαζομένων».

Γιατί αυτή η λύσσα του ΣΕΕ, γιατί η λύσσα της Αξωματικής Αντιπολίτευσης; Τι είναι δίκαιο; Ένας εργολάβος, ένας υπεργολάβος έχει ή δεν έχει ευθύνη για τον εργαζόμενο που κάνει τη δουλειά του; Αν πάθει ένα ατύχημα, αν δεν πληρωθεί; Γιατί εκτίθεστε; Το λέω στον κ. Μηττάρακη. Το άρθρο 9. Έρχεται με περυσό καμάρι -θα το ξαναπώ για πολλοστή φορά- ο Διευθυντής του Τομέα Απασχόλησης της Αγοράς Εργασίας του ΣΕΒ. Καταργήστε το.

Εικονικές εργολαβίες. Υπάρχει ένα νομικό κενό εδώ το οποίο το θέλουν σαν τρελοί και οι εργολάβοι και οι υπεργολάβοι. «Δανειζόμενο προσωπικό», εδώ και πολλές δεκαετίες. Και μόνο που το ακούς, κάπου δεν σου χτυπάει. Λες: «Δανειζόμενο προσωπικό», τι είναι αυτό το πράγμα;

Μάλιστα, ανέφερε ένα παράδειγμα η Πρόεδρος του Συλλόγου Δανειζόμενου Προσωπικού στις τράπεζες, πόσο καλό είναι αυτό για τους εργοδότες το να μην ανήκει σε σωματείο το δανειζόμενο προσωπικό και να μην καλύπτεται από καμμία συλλογική σύμβαση, που θεωρείται αναχρονιστική από πάρα πολλούς από εσάς, να μετατρέπονται πολύ εύκολα σε μερικής απασχόλησης, να απολύονται εύκολα να ξαναπροσλαμβάνονται με χειρότερες συνθήκες εργασίας. Μάλιστα, ανέφερε το παράδειγμα μιας εργαζόμενης που μου έκανε φοβερή εντύπωση, συνεπέστατη στη δουλειά της σε μια τράπεζα της Θεσσαλονίκης, η οποία απολύθηκε, και είχε περάσει από έξι διαφορετικούς εργολάβους, χωρίς να έχει λείψει ούτε μια μέρα από την τράπεζα. Ήταν δανειζόμενο προσωπικό. Τι είναι αυτό; Είναι εργασιακός μεσαίωνας ή όχι; Και τι κάνει; Προάγει την ανάπτυξη; Όποιος θέλει ας το απαντήσει.

Το χειρότερο από όλα είναι οι δυο προϋποθέσεις για αυτούς τους ανθρώπους. Δεν υπήρχε ίση αμοιβή του δανειζόμενου προσωπικού με το τακτικό προσωπικό και ενώ η νομοθεσία, ν.4052, λέει ότι υπάρχει υποχρέωση πρόσληψης του εργαζόμενου από τον έμμεσο εργοδότη μετά από χρονικό διάστημα τριάντα έξι ημερών, τίποτα από όλα αυτά.

Στην καθαριότητα, εκεί που ο εργολάβος και ο υπεργολάβος έκαναν κουμάντο, εκεί που έπαθε ό,τι έπαθε η Κωνσταντίνα Κούνεβα, για να τα θυμόμαστε αυτά, γιατί κάποιος δεν έπαιξαν κορνα-γράμματα την ψυχολογική τους υγεία, έπαιξαν και τη βιολογική τους. Έτσι για να τα θυμόμαστε. Δεν ήξεραν με ποιον είχαν να κάνουν. Άλλος από εδώ, άλλος από εκεί κ.λπ..

Θέλω εδώ να πω το εξής. Μιλάμε για ένα καθεστώς όπου η παρασιτική επιχειρηματικότητα, και όχι η υγιής -γιατί εγώ είμαι υπέρ της υγιούς επιχειρηματικότητας- έδωσε και πήρε για πάρα πολλά χρόνια. Σας λέω ένα παράδειγμα που το έζησα εγώ προσωπικά, όπου, όντας εγώ πρόεδρος σε ένα νοσοκομείο, έζησα την εξής εμπειρία. Ήταν η πρώτη φορά που είχα και εμπειρία με την Κούνεβα η οποία είχε στα χέρια της μια συλλογική σύμβαση που έλεγε για ένα ποσό που πρέπει να παίρνουν οι εργαζόμενοι, 700 ευρώ. Ο εργολάβος τι έκανε; Μάζευε φουκαράδες υπαλλήλους, τους έβαζε και υπέγραφαν για 400 ευρώ, μειωμένο δηλαδή από τη συλλογική εργασία, τους έδινε τα μισά. Το αν καθαριζόταν ή όχι το νοσοκομείο, αφήστε το. Και αν τόλμαγε κάποιος να μιλήσει, τα έβαζε με τον πρόεδρο ότι ξοδεύει το δημόσιο. Έλεγε: «Ενώ εγώ με 400 ευρώ καθαρίζω, η συλλογική σύμβαση όχι». Είναι εργασιακός μεσαίωνας, να ή όχι;

Εγώ δεν είπα ότι διορθώνονται όλα. Όπως συμβαίνει και με το νομοσχέδιο για τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ», ένα νομοσχέδιο πραγματικά βάζει τάξη και αυτό σε πάρα πολλά πράγματα. Λέω, όμως, ότι η χώρα οφείλει και πρέπει να γίνει κανονική. Δεν μιλάω για επανα-

στάσεις, ούτε κανείς θριαμβολόγησε εδώ μέσα.

Θέλω να πιστεύω, όμως, ότι κάτι καλό ξεκινάει και όσο και αν κάποιοι συνεχίζουν να κινδυνολογούν, να αοριστολογούν και να επικαλούνται πράγματα που δεν υπάρχουν, πιστεύω ότι αργά ή γρήγορα η χώρα θα μπει στην κανονικότητα και κάποιοι που ονειρεύονταν ότι αυτή η Κυβέρνηση θα είναι παρένθεση, αυτοί οι άνθρωποι που πάλεψαν τα τριάμισι χρόνια, πιστεύω ότι θα διαψευστούν.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστούμε.

Πριν δώσω τον λόγο στους δύο τελευταίους ειδικούς αγορητές, που είναι ο κ. Μαυρωτάς από το Ποτάμι και ο κ. Φωκάς από την Ένωση Κεντρώων, θα πάρει τον λόγο για πέντε λεπτά η κ. Παπανάτσιου, για να παρουσιάσει την τελευταία υπουργική τροπολογία που δεν έχει ενσωματωθεί στο νομοσχέδιο, για να την έχετε και υπ' όψιν σας από εδώ και πέρα και οι αγορητές και οι συνάδελφοι που θα μιλήσουν.

Κυρία Παπανάτσιου, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά από τη θέση σας. Είναι η τροπολογία με γενικό αριθμό 1663 και ειδικό 134.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ (Υφυπουργός Οικονομικών):

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η τροπολογία έχει τρία άρθρα. Στο πρώτο άρθρο γίνονται ρυθμίσεις για τη μετακίνηση των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας. Το προεδρικό διάταγμα, το οποίο έπρεπε να είχε εκδοθεί μέχρι 30-6 δεν κατέστη δυνατό. Ζητάμε προθεσμία μέχρι τέλος Δεκεμβρίου για την έκδοση του τρέχοντος έτους, του 2018, προκειμένου να εκδοθεί το αντίστοιχο προεδρικό διάταγμα.

Επίσης με την προτεινόμενη διάταξη αυξάνεται το όριο των ημερών μετακινήσεις των δόκιμων αστυφυλάκων για την κάλυψη άμεσων αναγκών κατά την πρακτική τους εκπαίδευση.

Στη δεύτερη παράγραφο του πρώτου άρθρου, με την προτεινόμενη διάταξη, παρατείνεται μέχρι την 1-6-2019 η προθεσμία για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων για τον καθορισμό των αποδοχών προσωπικού ειδικών κατηγοριών που αναφέρονται στο άρθρο 22 του ν.4354/2015. Πρόκειται για πολυάριθμες κατηγορίες προσωπικού, όπως είναι αιρετοί ΟΤΑ, οργάνων διοίκησης νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ιδιωτικού δικαίου, ΔΕΚΟ κ.λπ..

Το δεύτερο άρθρο είναι η προθεσμία για την έκδοση συμφωνητικών ενταλμάτων για τις πληρωμές του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Εκδίδονται, όπως όλοι ξέρουμε, μέχρι 31 Μαρτίου κάθε έτους, του 2018 για το πρόγραμμα του 2017.

Επειδή δεν κατέστη δυνατή η ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας, δόθηκε παράταση ενός μήνα. Δηλαδή ορίζεται η 25^η Μαΐου 2018 σαν προθεσμία τόσο για την έκδοση των ανωτέρω ενταλμάτων όσο και για διενέργεια των αντίστοιχων λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση όλων των πληρωμών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2017 στη δημόσια ληψοδοσία.

Το τρίτο άρθρο, που θεωρώ ότι είναι και το πιο σημαντικό της τροπολογίας, είναι η παραχώρηση του παραλιακού μετώπου της Πάτρας στον Δήμο Πατρέων και στον πατριάκο λαό μετά τον αποχαρακτηρισμό της χερσαίας ζώνης λιμένα του συγκεκριμένου λιμανιού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Επίσης στο συγκεκριμένο άρθρο με την τροποποίηση που κάναμε στον 2971/2001 έχουμε καινούργιο άρθρο, το 18^Α. Όπως είχαμε υποσχεθεί, δίνουμε τη δυνατότητα στον δήμο να νομιμοποιήσει όλες τις μη νόμιμες κατασκευές που είχαν γίνει από τον ΟΛΠΑ στη χερσαία ζώνη λιμένα. Έτσι, δίνεται μια προθεσμία πέντε ετών για να μπορέσουν να νομιμοποιήσουν όλες τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις, αναστέλλονται τα διοικητικά μέτρα και οι ποινικές διώξεις, αλλά έχουμε και την παραγραφή των σχετικών δικαιωμάτων του δημοσίου.

Επίσης, ποινικές δίκες που είχαν αρχίσει αναβάλλονται υποχρεωτικά. Αν τελικά τα έργα δεν νομιμοποιηθούν, λαμβάνονται όλα τα μέτρα τα οποία είχαν ανασταλεί. Σε περίπτωση δε που νομιμοποιηθούν τα έργα, τυχόν μέτρα που είχαν εκδοθεί, παύουν

να ισχύουν. Και επίσης, δεν προβλέπεται η καταβολή οποιουδήποτε ποσού για τη νομιμοποίηση από τον Δήμο Πατρέων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής από το Ποτάμι κ. Γεώργιος Μαυρωτάς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΩΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας, το οποίο αν και δεν είναι μεγάλο σε έκταση, στην ουσία πρόκειται για ένα πολυνομοσχέδιο. Περιλαμβάνει πολλά διάσπαρτα μέρη κάπως ευρύτερων ρυθμίσεων αλλά και πολλές μικρορυθμίσεις.

Έχει μικρορυθμίσεις για το θέμα των συντάξεων και την ασφάλιση στον ΕΦΚΑ. Έχει εργασιακές διατάξεις για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας και την ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων. Υπάρχει ειδικό κεφάλαιο για την επιτροπεία των ασυνόδευτων ανηλίκων, ενώ περιλαμβάνονται και αρκετά άρθρα σχετικά με τη λειτουργία και τον ρόλο του ΟΑΕΔ.

Όταν μιλάμε, όμως, για ασφαλιστικές ρυθμίσεις, πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας ότι ένα από τα βασικά προβλήματα της χώρας και κυρίως των πολιτών που παράγουν και επιχειρούν κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες, παραμένει και δεν είναι άλλο από τον νόμο Κατρούγκαλου, έναν φορολογικό νόμο που τον έχουμε βαφτίσει «ασφαλιστικό». Ο νόμος που έχει εξοντώσει τους συνεπείς πολίτες. Με βάση τις εισφορές του νόμου αυτού δημιουργείται το υπερπλεόνασμα του ΕΦΚΑ για να έχει η Κυβέρνηση να κάνει μια επιδοματική πολιτική, κάτι το οποίο είναι αντανταπυξιακό και έχει το βλέμμα μόνο στις επόμενες κάλπες και όχι στις επόμενες γενεές, όπως θα έπρεπε. Και η όλη συζήτηση για τη μείωση ή μη των συντάξεων από 1-1-2019 είναι ουσιαστικά μια απάτη στην οποία συμμετέχουν όλα τα κόμματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με 1,3 εργαζομένους για κάθε έναν συνταξιούχο, το ασφαλιστικό μας σύστημα είναι μαθηματικά αδιέξοδο. Αν θέλετε πράγματι να κάνετε κάτι για τους συνταξιούχους προσελκύστε επενδύσεις σε εμπορεύσιμους κλάδους, να αυξηθεί η παραγωγή, να δημιουργηθούν δουλειές για να πληρώνονται και οι συντάξεις.

Ο ρόλος του κράτους δεν είναι να δαιμονοποιεί τις επενδύσεις και την επιχειρηματικότητα, αλλά να ελέγχει τους κανόνες του ανταγωνισμού και να εξασφαλίζει ίσους όρους. Και αυτό ισχύει και για τα εργασιακά που έχει μέσα το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Θα ξεκινήσω από το άρθρο 3 για την εύλογη αμφιβολία. Εξέφρασα και στις επιτροπές την απορία μου τι θα γίνει με όσους έχουν κακώς καταβάλει διπλές εισφορές. Η κυρία Υπουργός μου απάντησε ότι αυτοί υπάγονται σε άλλη διάταξη και άλλη διαδικασία. Όμως, το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 που λέει ότι: «Τυχόν καταβληθέντα από τους ασφαλισμένους ποσά έναντι των ανωτέρω οφειλών δεν επιστρέφονται και δεν αναζητούνται», αυτό μπορεί ενδεχομένως να δημιουργήσει πρόβλημα σε αυτούς που τα διεκδικούν.

Ας πάμε στις διατάξεις για την αδήλωτη εργασία. Η αδήλωτη εργασία πριν δέκα - είκοσι χρόνια μπορεί να είχε ως κίνητρο την αμοιολογία. Σήμερα με τις υπέρογκες ασφαλιστικές εισφορές τείνει να έχει ως κίνητρο την επιβίωση και για επιχειρηματίες και για εργαζομένους. Οι υψηλές εισφορές, η υψηλή φορολόγηση, η έλλειψη ρευστότητας στην αγορά, η μη πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό έχει φέρει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε αδιέξοδο. Γι' αυτό πιστεύουμε -και το είπα και στις επιτροπές- ότι θα πρέπει το πρόστιμο των 10.500 ευρώ να μην είναι σταθερό, αλλά να είναι ανάλογο του μεγέθους της επιχείρησης, για παράδειγμα με βάση τον τζίρο της προηγούμενης χρονιάς, ώστε να μην εξοντώνονται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Δεν μπορεί να είναι το ίδιο, 10.500 ευρώ, και σε μία πολυεθνική και σε ένα ψιλκατζίδικο. Κι αν ισχύει ένα point system ώστε η υποτροπή να τιμωρείται αυστηρότερα και οι έλεγχοι να είναι πιο στοχευμένοι στις παραβατικές συμπεριφορές εργοδοτών -το λεγόμενο target testing, όπου στην ανάλυση επικινδυνότητας όσοι έχουν ιστορικό παραβατικών συμπεριφορών να μπαίνουν ψηλά στην προτεραιότητα ελέγχου. Το πρόβλημα της αδήλωτης εργασίας δεν το λύουν τα υψηλά πρόστιμα, αλλά η πεποίθηση ότι είναι πυκνό το πλέγμα των ελέγχων.

Για την έκπτωση με την πρόσληψη στο άρθρο 10, θεωρούμε ότι είναι ένα μέτρο που κινείται στη θετική κατεύθυνση.

Για το άρθρο 9, για τη συνευθύνη αναθέτοντος εργολάβου και υπερβολάβου έχουμε αρκετές επιφυλάξεις ως προς τη σκοπιμότητα αλλά και την εφαρμοστικότητα του μέτρου. Αφορά κυρίως τους λεγόμενους «δανεικούς» εργαζομένους και εφόσον η πολιτεία ξέρει ότι αυτό είναι ένα συγκεκριμένο πεδίο πιθανής αθέτησης υποχρεώσεων με μεσαζόντες, παρασιτική επιχειρηματικότητα, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, θα πρέπει να εστιάσει εκεί την προσοχή της, ώστε να τηρείται η νομοθεσία. Και αν υπάρχουν υπερβολάβοι που αποδεδειγμένα αθετούν τις υποχρεώσεις τους, ας δημιουργηθεί μια black list με αυτούς, ώστε οι αναθέτοντες να ξέρουν με ποιον έχουν να κάνουν.

Έτσι όπως είναι διατυπωμένο στο νομοσχέδιο, έχω την αίσθηση ότι η εισαγόμενη διάταξη αποτελεί προσπάθεια υποκατάστασης του κρατικού ελεγκτικού μηχανισμού, δηλαδή αντί να ελέγχει το κράτος τον εργολάβο -όπως θα έπρεπε- θα τον ελέγχει ο αναθέτων. Και επίσης -το είπαμε και στις επιτροπές- για ποιο λόγο να εξαιρείται το δημόσιο ως αναθέτουσα αρχή, δηλαδή οι δημόσιες συμβάσεις να εξαιρούνται; Θεωρούμε ότι έτσι δημιουργούνται συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού όταν δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην ίδια αγορά. Δεν είναι το δημόσιο παιδί ενός ανώτερου θεού, ώστε να ισχύουν διαφορετικά γι' αυτό απ' ό,τι για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Για τις διατάξεις για τη μαθητεία, δόθηκαν οι διευκρινήσεις από τον κ. Ηλιόπουλο στην επιτροπή και τον ευχαριστώ πολύ.

Όσον αφορά στις διατάξεις του Μέρους Γ', που αποτελούν το θεσμικό πλαίσιο για την επιτροπεία των ασυνόδετων ανηλίκων, τις κρίνουμε θετικές. Σε αρκετά σημεία, όμως, υπάρχουν ασάφειες, όπως στα προσόντα των επαγγελματιών επιτροπών ή στα πρότυπα των διαδικασιών αξιολόγησης και καθορισμού του βέλτιστου συμφέροντος του ασυνόδετου ανηλίκου. Επίσης πολλά καθοριστικά δεδομένα για την επιτυχία του όλου εγχειρήματος θα καθοριστούν με μεταγενέστερες υπουργικές και κοινές υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες είναι χωρίς προθεσμία για την έκδοσή τους.

Στις λοιπές διατάξεις, υπάρχουν θετικά, όπως είναι η διεύρυνση της έννοιας του όρου «αφερέγγυος εργοδότης» για τη χορήγηση του υφιστάμενου επιδόματος σε εργαζομένους από τον ΟΑΕΔ, μέσω λογαριασμού προστασίας εργαζομένων από την αφερεγγυότητα του εργοδότη. Επίσης θετική είναι και η βελτίωση των όρων για τη διατήρηση της κάρτας ανεργίας και του επιδόματος ανεργίας όσων συμμετέχουν σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Για τα άρθρα 36, 37 και 44 που έχουμε να κάνουμε με τις παραχωρήσεις ακινήτων από τον ΟΑΕΔ και άλλους εποπτευόμενους φορείς, εκφράσαμε τους προβληματισμούς μας στην επιτροπή, κυρίως ως προς της ασάφεια των διατάξεων και την έλλειψη δημοσιότητας και διαφάνειας. Όπως μας εξήγησαν οι αρμόδιοι Υπουργοί υπάρχει ένα μεγάλο κτηριακό απόθεμα που ρημάζει και χρειάζεται ένα πιο ευέλικτο θεσμικό καθεστώς για να αξιοποιηθεί προς όφελος της κοινωνίας. Συμφωνούμε σε αυτό και δεν έχουμε αντίρρηση, αρκεί να γίνει με διαφάνεια και όχι με κατ' ιδίαν συνεννοήσεις.

Η κ. Αχτσιόγλου μας είπε χθες ότι οι παραχωρήσεις αυτές γίνονται ήδη με ανοιχτές διαδικασίες, με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ανοιχτούς διαγωνισμούς. Η διαφάνεια, λοιπόν, αυτή είναι και το ζητούμενο από εμάς η οποία, όμως, πιστεύουμε ότι θα έπρεπε να περιγράφεται όχι μόνο με τα λόγια της κυρίας Υπουργού αλλά να μπαίνει ρητά και στον νόμο ώστε να έχουμε αμοιβαία επωφελείς λύσεις και τα ακίνητα να αποκτούν ζωή και το δημόσιο να αξιοποιεί την περιουσία του προς όφελος της κοινωνίας.

Για το άρθρο 41 όπου ο Σύλλογος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος αναγνωρίζεται ως ισότιμος κοινωνικός εταίρος εξέφρασα και στις προηγούμενες συνεδριάσεις απορίες μας. Μου λύθηκαν οι απορίες αυτές χθες από την ομιλία του Πρωθυπουργού στη γενική συνέλευση του ΣΒΒΕ στο «HYATT» στη Θεσσαλονίκη. Η συγκεκριμένη ρύθμιση, προφανώς εντάσσεται σε μια στρατηγική του «διαίρει και βασίλευε» που υιοθετεί η Κυβέρνηση με τους κοινωνικούς εταίρους. Και καλά να το εφαρμόσει στους πολιτικούς και κομματικούς αντιπάλους, αλλά στους κοινωνικούς εταίρους;

Ξαφνικά ακούσαμε χθες τον Πρωθυπουργό, ο ΣΕΒ έγινε ο κακός. Θυμάμαι όμως στη γενική συνέλευση του ΣΕΒ 29 Μαΐου του 2018, πριν έναν μήνα περίπου, ήταν και πολλοί συνάδελφοι από τον ΣΥΡΙΖΑ εκεί, τον Πρωθυπουργό να λέει επί λέξει στην ομιλία του στον ΣΕΒ: «Ζήτησα τη συστράτευση όλων μας σε έναν δύσκολο και καθημερινό αγώνα. Χάρης στην από κοινού προσπάθεια όχι μόνο ανταπεξήλαμε αλλά καταφέρνουμε να αλλάξουμε αποφασιστικά την εικόνα της χώρας». Σε πρώτο πληθυντικό.

Και έκλεισε, -τον άκουσα με τα αυτιά μου: «Σας ευχαριστώ και σας εύχομαι καλές εργασίες καλές αποφάσεις και καλή συνέχεια στη γόνιμη προσπάθειά σας».

Και θυμάμαι και τον Πρόεδρο του ΣΕΒ, κ. Φέσσα να εγκωμιάζει τον κ. Τσίπρα συγχαίροντας τον που η χώρα βγαίνει από τα μνημόνια τον Αύγουστο κάτι που το πίστευαν στον ίδιο τον Πρωθυπουργό.

Χθες, λοιπόν, η γόνιμη προσπάθεια του ΣΕΒ έγινε συνωμοσία. Διαβάζω από την ομιλία του Πρωθυπουργού στα μέλη του ΣΒΒΕ χθες: «Και έχετε αποδείξει ότι πίσω από τις δημόσιες τοποθετήσεις σας δεν κρύβονται άλλα κίνητρα. Δεν ισχύει, δυστυχώς, το ίδιο πάντα με την ηγεσία του ΣΕΒ, η οποία ενώ είναι εξαιρετικά αμφίβολο ποιες ακριβώς παραγωγικές δυνάμεις εκπροσωπεί, είναι βέβαιο ότι τα κίνητρά της είναι αμιγώς πολιτικά».

Και λέει πιο κάτω: «Και να πάρει παράδειγμα από τη δική σας στάση, μια στάση ευθύνης, που συνοδεύεται από μια διάθεση ουσιαστικής συμβολής στην ανάκαμψη της χώρας κι όχι μια στάση που εξυπηρετεί αποκλειστικά τα σχέδια της ολιγαρχίας, του πλούτου και μιας πολιτικοοικονομικής ελίτ, η οποία, όμως, φέρει βαθιά την ευθύνη για τη χρεοκοπία, για τη βύθιση της οικονομίας στην ύφεση και της ελληνικής κοινωνίας στην απόγνωση».

Αυτά είτε χθες ο Πρωθυπουργός και με μπέρδεψε. Τι ισχύει τελικά; Είναι γόνιμη η προσπάθεια του ΣΕΒ, όπως έλεγε στις 29 Μαΐου 2018 ή υπονομευτική της Κυβέρνησης, όπως είπε χθες;

Ασφαλώς και δεν συμφωνούμε σε όλα με τον ΣΕΒ, αλλά πώς μπορεί ο Πρωθυπουργός να κάνει τέτοια στροφή 180 μοιρών μέσα σε έναν μήνα; Σαν σύγχρονος πολιτικός Ιανός, με δύο πρόσωπα που λένε με καταπληκτική ευκολία τα αντίθετα πράγματα; «Η πρώτη φορά είναι;», θα με ρωτήσετε. Και θα θυμηθείτε νοσταλγικά τον Ιούλιο του 2015!

Τέλος πάντων, το γεγονός είναι ότι, όπως φάνηκε χθες από την ομιλία του Πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη, η λογική του «δικοί μας» και «δικοί σας» σε ό,τι αφορά συνδέσμους και επιμελητήρια, φαίνεται να είναι το κίνητρο αυτής της νομοθετικής διάταξης, ανεξάρτητα αν ο Σύλλογος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος αντιπροσωπεύει όντως ένα σημαντικό και δυναμικό κομμάτι της ελληνικής βιομηχανίας.

Όσον αφορά στο άρθρο 48 για το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δεν πειστήκαμε ότι χρειάζεται η αύξηση των μελών του διοικητικού συμβουλίου από επτά σε έντεκα. Είναι μια πάγια τακτική σας να αβγατίζετε τα μέλη των διαφόρων διοικητικών συμβουλίων, κάτι το οποίο δεν μας βρίσκει σύμφωνους.

Χθες -τέλος- καταθέσαμε μια τροπολογία για άδεια απουσίας λόγω αιμοδοσίας στους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα, δηλαδή, να δικαιούνται μια ημέρα άδεια, την ημέρα της αιμοδοσίας, δύο φορές τον χρόνο, με προειδοποίηση στον εργοδότη και κατόπιν συνεννόησης. Είναι κάτι το οποίο προβλέπεται μόνο σε ορισμένες επιχειρηματικές συμβάσεις κι όχι καθολικά στην εθνική συλλογική σύμβαση εργασίας. Νομίζουμε ότι έτσι θα ενισχυθεί σημαντικά το εθελοντικό κίνημα αιμοδοσίας, καθώς αίρονται κάποια όχι ασήμαντα εμπόδια που υπάρχουν και, παράλληλα, οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα θα έχουν παρόμοια -έως κάποιο βαθμό- μεταχείριση με τους εργαζόμενους στο δημόσιο τομέα.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα δεν έχει ανάγκη από κοκορομαχίες. Έχει ανάγκη από δουλειές. Τα δανεικά τελείωσαν και οι δουλειές πλέον δημιουργούνται αν υπάρχει παραγωγή και εξωστρέφεια. Η παραγωγή και η εξωστρέφεια προϋποθέτουν επενδύσεις σε εμπορεύσιμους κλάδους, είτε για εξαγωγές είτε για υποκατάσταση εισαγωγών.

Η κυριότερη τροχοπέδη για την προσέλκυση επενδύσεων δεν είναι ούτε η γραφειοκρατία ούτε η υπερφορολόγηση ούτε η αργή απονομή δικαιοσύνης. Η κυριότερη τροχοπέδη είναι η αβε-

βαιότητα που εκπέμπει το πολιτικό μας σύστημα που, μέσα από ένα κλίμα πόλωσης και πλειοδοσίας λαϊκισμού, δεν αφήνει χώρο στην ορθή λογική, δεν αφήνει χώρο στην αντίληψη και στην πεποίθηση ότι η έξοδος από τα μνημόνια χρειάζεται έστω και στο ελάχιστο, να βγάλουμε για λίγο την κομματική φανέλα και να φερόσουμε την εθνική, για να φύγουμε από τις παθογένειες του παρελθόντος και να δούμε τις προκλήσεις του μέλλοντος.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Ποταμιού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Και φτάνουμε στον τελευταίο ειδικό αγορητή από την Ένωση Κεντρώων, τον κ. Αριστείδη Φωκά.

Ορίστε, κύριε Φωκά, έχετε τον λόγο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΦΩΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Άλλο ένα νομοσχέδιο που δεν προσφέρει τίποτε στην επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη. Άλλο ένα νομοσχέδιο που δεν θα προσφέρει ούτε ένα κλάσμα στην αύξηση του ΑΕΠ. Άλλο ένα νομοσχέδιο που έρχεται να συμπληρώσει τον νόμο Κατρούγκαλου, που ψηφίστηκε πριν από δύο χρόνια.

Το Μέρος Α', που αφορά ασφαλιστικές διατάξεις, αποδεικνύει ότι ο νόμος Κατρούγκαλου, που ψηφίστηκε πριν από δύο χρόνια, έχει πολλές ασάφειες, στις οποίες ακόμα και σήμερα καλούμαστε να δώσουμε λύσεις. Δύο χρόνια μετά και δεν έχετε καταφέρει να ολοκληρώσετε το πλαίσιο λειτουργίας του ΕΦΚΑ.

Στο άρθρο 1 βλέπουμε ότι σωστά έρχεται ρύθμιση που δίνει τη δυνατότητα σε συνταξιούχους, σε εν δυνάμει συνταξιούχους, που έχει έρθει η ώρα να πάρουν τη σύνταξή τους, να συνεχίσουν να ασκούν και το επάγγελμά τους, προσφέροντας στο ΑΕΠ, προσφέροντας στην οικονομία.

Το μεγάλο λάθος είναι ότι πετσοκόβετε τη σύνταξή τους. Δεν είναι δυνατόν ένας ελεύθερος επαγγελματίας, για παράδειγμα, που έχει δουλέψει σαράντα χρόνια, έχει προσφέρει στο ασφαλιστικό σύστημα εισφορές σαράντα ετών, έχει στερηθεί αυτός και η οικογένειά του χρήματα για να συνεισφέρει στο ΤΕΒΕ, στον ΟΑΕΚ, στον ΕΦΚΑ, σήμερα να έρχεται η ώρα να πάρει τη σύνταξή του, να του δίνετε μόνο το 40% και αυτός να νιώθει κορόιδο που θα το δηλώσει και θα συνεχίσει να ασκεί το επάγγελμά του. Είναι πολύ λογικό ο συγκεκριμένος συνταξιούχος να συνεχίσει να δουλεύει μαύρα και να παίρνει ολόκληρη τη σύνταξή του, μέχρι να την ξανακόψετε, βέβαια, την 1-1-2019 μέχρι και 18%.

Στο άρθρο 4 βλέπουμε ότι οι σχολικοί φύλακες, με ρύθμιση που εισάγεται, δικαιώνονται μετά από δικαστική απόφαση και δεν υπολογίζονται τόκοι και προσαυξήσεις. Υπάρχει ένα τεράστιο πρόβλημα στο επιχειρείν στην Ελλάδα και δεν είναι άλλο από τις τετρακόσιες χιλιάδες ελεύθερων επαγγελματιών, οι οποίοι συνεχίζουν να χρωστάνε αυτή τη στιγμή στο ταμείο τους και δεν μπορούν να πάρουν ενημερότητα.

Θα πάμε λίγο πίσω, στη ΔΕΘ του 2016. Εκεί ο Πρωθυπουργός είχε υποσχεθεί -είχε δώσει μία και μοναδική υπόσχεση!- ότι θα πάρωσούν οι οφειλές των ελεύθερων επαγγελματιών προς το ταμείο τους και αυτή η οφειλή θα πάει στο μέλλον, όταν έρθει η ώρα να πάρει τη σύνταξή του ο ασφαλισμένος. Τότε και μόνο τότε, εάν έχει καταφέρει να δώσει κάτι γι' αυτό το χρέος, θα υπολογιστεί στη σύνταξή του. Εάν όχι, θα λάβει αυτό που του αναλογεί και τίποτα παραπάνω.

Τι έχετε κάνει αυτά τα δύο χρόνια; Τίποτα! Συνεχίζουν αυτοί οι επαγγελματίες να είναι εκτός συστήματος, να ζορίζονται, να μην έχουν καν τη δεύτερη ευκαιρία να επιχειρήσουν, διότι για να ανοίξεις μία νέα επιχείρηση χρειάζεται ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα την οποία αδυνατούν να πάρουν. Φανταστείτε αυτοί οι τετρακόσιες χιλιάδες ελεύθεροι επαγγελματίες να ξαναμπούν στο σύστημα, να αρχίσουν να προσφέρουν σε φόρο και ασφαλιστικές εισφορές. Θα μειωθεί δραστικά η ανεργία και θα αυξηθεί το ΑΕΠ μας.

Ζητάμε, λοιπόν, τα εξής:

Την αποποινικοποίηση των οφειλών προς τον ΟΑΕΕ, καθώς ο σχετικός νόμος του 1967, άρθρο 1, αναφέρεται σε εργοδοτικές εισφορές και όχι σε εισφορές αυτοαπασχολούμενων.

Διαγραφή του χρέους της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης όλων των επαγγελματιών, οι οποίοι δεν είχαν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όλα αυτά τα χρόνια της κρίσης, από το 2010 μέχρι

και το 2016, και συνεχίζουν σήμερα να τοκίζονται αυτά τα ποσά.

Την ακύρωση όλων των διαδικασιών κατάσχεσης και πλειστηριασμών κινητών και ακινήτων από το ΚΕΑΟ.

Το πάγωμα του πραγματικού χρέους και διαγραφή όλων των τόκων και προσαυξήσεων, όπως το υποσχέθηκε ο Πρωθυπουργός.

Πολύ σημαντικό είναι να αυξηθεί το ποσό οφειλής που μπορεί να παρακρατηθεί από τη σύνταξη του οφειλέτη, από τις 20.000 ευρώ που είναι σήμερα στις 50.000 ευρώ και να αφαιρεθούν, βέβαια, οι τόκοι και οι προσαυξήσεις. Είναι πολύ σημαντικό, διότι κάποιος που οφείλει πάνω από 20.000 ευρώ στο ταμείο του, θα πρέπει σήμερα να καταβάλει το παραπάνω ποσό από τις 20.000. Αυτό είναι εξαιρετικά δύσκολο. Ζητάμε το όριο να πάει στις 50.000 και να διαγραφούν όλοι οι τόκοι.

Επίσης υποχρεωτική δημοσίευση της κίνησης και των επενδύσεων των αποθεματικών του ταμείου. Όπως αναφέρει το Υπουργείο, ήδη το ΕΦΚΑ δημιουργεί πλεονάσματα. Θέλουμε να ξέρουμε πού πάνε τα χρήματα των ασφαλισμένων.

Στο δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου, το οποίο αναφέρεται σε εργασιακές διατάξεις, η Κυβέρνηση παραμένει στις μεγάλες υποσχέσεις και δηλώσεις. Αλλάζει τον τρόπο που επιβάλλονται τα πρόστιμα για την αδήλωτη εργασία. Το πρόστιμο παραμένει στις 10.500 ευρώ, αλλά δίνεται έκπτωση εάν ο εργοδότης προχωρήσει μετά σε πρόσληψη του εργαζόμενου. Εάν η πρόσληψη είναι με τρίμηνη σύμβαση, τότε η έκπτωση είναι 33%. Εάν προχωρήσει σε πρόσληψη με εξαμηνιαία σύμβαση, τότε η έκπτωση είναι 53%. Και εάν είναι δωδεκάμηνη η σύμβαση, τότε η έκπτωση είναι 71%. Αυτό δεν θα προσφέρει τίποτα. Ο κακός επιχειρηματίας θα το ρισκάρει και εάν τον πιάσουν, τότε θα προχωρήσει σε πρόσληψη.

Εάν πάλι ο εργαζόμενος πάει και καταγγείλει τον εργοδότη του στην Επιθεώρηση Εργασίας ότι είναι ανασφάλιστος, τότε το μόνο σίγουρο είναι ότι ο εργοδότης θα προχωρήσει σε σύμβαση και έπειτα θα τον απολύσει και θα πάρει άλλον στη θέση του. Το άρθρο αυτό δεν θα λειτουργήσει.

Λύση δεν είναι να μειώνουμε τις συντάξεις, ούτε να αυξάνουμε τις ασφαλιστικές εισφορές. Είναι αδύνατον μία επιχείρηση σήμερα να επιβιώσει, όταν οι ασφαλιστικές εισφορές για έναν απλό εργαζόμενο με 700 και 750 ευρώ είναι 350 με 380 ευρώ. Και είναι αδύνατον όταν στις γειτονικές χώρες -Σκόπια, Αλβανία, Βουλγαρία- οι ασφαλιστικές εισφορές είναι 50 ευρώ τον μήνα.

Ζητάμε, λοιπόν, τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών για να λυθεί το θέμα.

Το άρθρο 9 αφορά την ευθύνη των εργοδοτών έναντι των εργαζόμενων. Και ξεκινάει η ρύθμιση για να προστατεύσει τους εργαζόμενους. Πώς θα μπορεί να ελέγξει κάποιος επιχειρηματίας, που έχει παραγγείλει μια υπηρεσία, μια εργασία, τι θα κάνει ο εργολάβος με τον εργαζόμενο του;

Στο άρθρο 10 πέρα από την υποχρέωση του εργοδότη να έχει στην επιχείρησή του μέχρι και 17% του συνολικού προσωπικού του παιδιά για πρακτική άσκηση, θεσπίζεται το όριο των σαράντα ατόμων. Διότι, έχουμε δει μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες ανά την Ελλάδα, να μην τους φτάνουν τα Ελληνόπουλα για πρακτική άσκηση και να έρχονται από Βουλγαρία, από Ρουμανία παιδιά και να δουλεύουν για δέκα ευρώ την ημέρα κάτω από άθλιες συνθήκες και έτσι να στερούν θέσεις εργασίας από Ελληνόπουλα. Αυτό το μέτρο θα ισχύσει και για τις τράπεζες;

Στο τρίτο μέρος υπάρχουν είκοσι άρθρα για τα ασυνόδευτα ανήλικα, που έρχονται στη χώρα μας. Σήμερα έχουμε περίπου τριεπίμισι χιλιάδες ασυνόδευτα παιδιά. Και έχουν δημιουργηθεί περίπου χίλιες εκατό θέσεις φιλοξενίας. Γιατί εκατόσια παιδιά συνεχίζουν να είναι άστεγα; Πού βρίσκονται; Τι έχετε κάνει για να τα προστατεύσετε; Μήπως έχουν πέσει θύματα δουλεμπόρων, μαστροπών και τώρα δημιουργείτε νέες δαπάνες, χωρίς να έχετε καν σχέδιο για το πώς θα καταπολεμήσετε αυτά τα κυκλώματα;

Το άρθρο 41 αναφέρεται στο ότι ο Σύνδεσμος Βιομηχάνων Βορείου Ελλάδος θα συμμετέχει ως κοινωνικός εταίρος σε όλα τα διοικητικά συμβούλια, τα συλλογικά όργανα και τις εκπροσωπήσεις της χώρας μας σε Ελλάδα και εξωτερικό. Χθες βρέθηκε στη Θεσσαλονίκη ο Πρωθυπουργός σε ένα ξενοδοχείο μόλις 1,5 χι-

λιόμετρο από το αεροδρόμιο. Ο δρόμος ήταν γεμάτος οδοφράγματα, κλούβες και υπήρχε Τροχαία παντού. Για ποιο λόγο; Διότι ο Πρωθυπουργός πήγε στον Σύνδεσμο Βιομηχάνων Βορείου Ελλάδος. Και πήγε για να μας πει τι;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ**)

Μας είπε ότι ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων και η Νέα Δημοκρατία θέλουν και επιμένουν να κοπούν οι συντάξεις. Αυτό είπε. Δεν είπε ότι η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ ψήφισε στο μνημόνιο μείωση των συντάξεων από 1-1-2019 και ότι πριν από ένα μήνα ξαναψήφισε μείωση των συντάξεων από 1-1-2019. Μας είπε ότι ο ΣΕΒ και η Νέα Δημοκρατία θέλουν να κοπούν οι συντάξεις.

Τι άλλο μας είπε ο κύριος Πρωθυπουργός; Μας είπε ότι ο Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας κακώς αγωνίζεται για τη Μακεδονία μας. Αυτό μας είπε. Δεν ανέφερε τίποτα που παραχωρήθηκε η μακεδονική γλώσσα, η μακεδονική ιθαγένεια. Τον πειράζει που αγωνιζόμαστε για τη Μακεδονία μας.

Δεν μας είπε τίποτα για το επιχειρείν. Άκουσα όλη την ομιλία και δεν ανέφερε τίποτα για το επιχειρείν. Δεν ανέφερε τίποτα μπροστά στους επιχειρηματίες για τα ΕΣΠΑ τα οποία δεν λειτουργούν. Απ' όλα τα ΕΣΠΑ από 1-1-2015 μέχρι και σήμερα, που έχει τρέξει αυτή η Κυβέρνηση, ο επιχειρηματίας δεν έχει πάρει ούτε ένα ευρώ. Αυτοί που παίρνουν χρήματα είναι από προηγούμενα ΕΣΠΑ.

Ο αναπτυξιακός νόμος λειτουργεί εδώ και ούτε δύο χρόνια. Μέσα στον αναπτυξιακό νόμο έχουν μπει χιλιάδες επιχειρήσεις. Αυτή τη στιγμή αυτοί που έχουν εγκριθεί και προχωρούν την επένδυσή τους δεν είναι πάνω από εκατό.

Δεν μας είπε τίποτα για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό, ο οποίος στην πραγματικότητα δεν λειτουργεί. Μόλις είκοσι επιχειρήσεις κατάφεραν μέχρι στιγμής να ολοκληρώσουν τη διαδικασία!

Δεν μας έχει πει τίποτα για την υπερφορολόγηση. Δεν μας έχει πει τίποτα για το πώς θα μπορέσει μία επιχείρηση να κερδίσει, κάτι το οποίο είναι εξαιρετικά δύσκολο στις ημέρες μας. Δεν είναι δυνατόν όλοι οι επιχειρηματίες να έχουν φορολογία 29% και 27% μέσω του ΕΦΚΑ. Και αυτό φορολογία είναι. Δεν είναι δυνατόν να υπάρχει φόρος αλληλεγγύης ακόμα και σήμερα. Δεν είναι δυνατόν τα μερίσματά μας μετά να ξαναφορολογούνται, αφού έχουν φορολογηθεί μια φορά.

Άρθρο 36: Ο Υπουργός μπορεί να μοιράζει κτήρια απ' όπου θέλει σε όποια κοινωνική επιχείρηση θέλει, χωρίς να ελέγχεται εάν υπάρχει ή δεν υπάρχει ανταλλάγμα;

Άρθρο 47: Παλιότερα ξέραμε πού πήγαιναν τα έσοδα από το πρωτοχρονιάτικο λαχείο. Σήμερα -τουλάχιστον τα Χριστούγεννα- θα ξέρουμε -όσοι αγοράσουμε πρωτοχρονιάτικο λαχείο- πού θα πάνε τα κέρδη;

Με το άρθρο 42 η 26^η Δεκεμβρίου θα είναι πλέον και επίσημα αργία. Γιατί; Για να χρεώνονται παραπάνω σε ένσημα οι επιχειρηματίες;

Κλείνοντας, ρωτώ: Τι έχετε κάνει για τους ελεύθερους επαγγελματίες; Όλα τα νομοσχέδιά σας προβλέπουν δαπάνες δημοσίου, προσλήψεις υπαλλήλων. Τι έχετε κάνει για το επιχειρείν στην Ελλάδα; Η απάντηση -φαντάζομαι- είναι εύκολη.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ένωσης Κεντρώων)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Και εγώ ευχαριστώ.

Περνάμε τώρα στον κατάλογο των ομιλητών.

Τον λόγο έχει ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Ψυχογιός για επτά λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριες Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο έρχεται σε συνέχεια άλλων σημαντικών πρωτοβουλιών του Υπουργείου Εργασίας, για να προστατίσει περαιτέρω τα εργασιακά δικαιώματα και τις συνθήκες νομιμότητας στην αγορά εργασίας. Ας μην ξεχνάμε, άλλωστε, ότι η μάχη που δίνουμε για τα εργασιακά είναι, όπως έχει πει και η αρμόδια Υπουργός, μια διαιρετική τομή, μία οριζόντια διαχωριστική γραμμή με τη Νέα Δημοκρατία. Και ας μην ξεχνάμε, επίσης, ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση και στον τομέα αυτόν βλέπει κέρδη και ζημιές, ενώ

εμείς βλέπουμε τα συμφέροντα των εργαζομένων και τις ανθρώπινες ανάγκες.

Για αυτό, άλλωστε, το κόμμα σας μάλλον συντάσσεται και με τον Αυστριακό Καγκελάριο Κουρτς, ο οποίος θέσπισε με νόμο το δωδεκάωρο, επιστρέφοντάς μας στον Μεσαίωνα, και θεωρώντας -όπως ο Αρχηγός σας- ξεπερασμένο το οκτάωρο, ένα οκτάωρο το οποίο κατακτήθηκε με αγώνες και αίμα. Και θα μπορούσαμε και εμείς να προσχωρήσουμε στην άποψη ότι είναι ξεπερασμένο, αλλά υπέρ του επταώρου ή το εξάωρου, όπως επιβάλλουν οι σύγχρονες ανάγκες και η τεχνολογία.

Αυτές οι πολιτικές, λοιπόν, που διευρύνουν τις ανισότητες -κάτι το οποίο για εσάς είναι νομοτέλεια- και εκδικούνται τον άνθρωπο και τα δικαιώματά του, γίνονται ακόμα πιο οξείες και σκληρές όταν έχουν να κάνουν με τις πιο ευάλωτες ομάδες, όπως είναι οι πρόσφυγες και οι μετανάστες.

Τη στιγμή, λοιπόν, που τα πιο ξενοφοβικά και συντηρητικά σύνδρομα τείνουν να υπερισχύσουν σε πολλές χώρες της Ευρώπης, η Ελλάδα και συγκεκριμένα η Κυβέρνηση αυτή, επιλέγει την οδό της αλληλεγγύης, της ανθρωπιάς και της ένταξης. Αυτό αποδεικνύεται και με το παρόν νομοσχέδιο, καθώς ένα από τα κύρια μέτρα του αφορά στην επιτροπεία των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Οι διατάξεις του τρίτου μέρους εισάγουν ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για την επιτροπεία των ασυνόδευτων προσφυγόπουλων και έρχονται σε συνέχεια του πρόσφατου νόμου του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, του ν.4540/2018, όπου προβλέπεται ρητώς ότι η προστασία τους περνάει στο χαρτοφυλάκιο της Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Και είναι αυτό μια απάντηση και στον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, ο οποίος αναρωτήθηκε τι θέση έχει το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής για αυτό το θέμα. Η θέση είναι ότι η αρμοδιότητα περνάει στο καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο, το οποίο γνωρίζει και ξέρει πώς πρέπει να γίνει αυτή η διαδικασία.

Επίσης, είναι πολύ σημαντικό βήμα το ότι αναγνωρίζει και τη σημασία του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, για το οποίο λειοδωρήσαμε όταν το ιδρύσαμε.

Το Υπουργείο, λοιπόν, Κοινωνικής Αλληλεγγύης θα μεριμνήσει για την προστασία και τη φροντίδα των προσφυγόπουλων. Και είναι αυτό που -όπως είπα και πριν- διαθέτει την απαραίτητη τεχνογνωσία, τις υπηρεσίες αλλά και τους εποπτευόμενους φορείς, όπως το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που ως τώρα φρόντιζε για την καταγραφή και τις δομές των ασυνόδευτων ανηλίκων γενικά.

Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο νομοθέτημα, προϊόν ευρείας επεξεργασίας και διαβούλευσης. Η επιτροπεία για τους ασυνόδευτους ανήλικους είναι μια τομή, μια ουσιαστική πρόσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών που έχουν έρθει στη χώρα μας και είναι χωρισμένα από τις οικογένειές τους. Ανοίγει τον δρόμο για να καλυτερεύσουν οι συνθήκες διαβίωσής τους σε όλα τα επίπεδα.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να πω ότι είναι επιτακτική ανάγκη -και πρέπει το χώρα μας να επιβεί και να το επιβάλλει- να προχωρήσει το πρόγραμμα των οικογενειακών επανενώσεων προς τις χώρες της Ευρώπης, το οποίο έχει ανασταλεί, κάτι που παραβιάζει κατάφωρα το Διεθνές Δίκαιο.

Για πρώτη φορά θεσπίζεται, λοιπόν, ειδικό πλαίσιο για τα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα, πέραν του γενικού θεσμού της επιτροπείας ανηλίκων του Αστικού Κώδικα. Ο αρμόδιος κατά τόπο εισαγγελέας θα είναι ο προσωρινός επίτροπος. Και από εκεί και πέρα, στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα θα διορίζεται επαγγελματίας επίτροπος, ο οποίος θα κατέχει τις απαραίτητες δεξιότητες για να προσφέρει κατάλληλη προστασία στον ανήλικο που θα επιτροπεύει.

Εδώ να πούμε ότι η διαδικασία αυτή θα γίνει με συγκεκριμένη προκήρυξη και κριτήρια τα οποία θα υπάρχουν και με βάση της φύση της δουλειάς αυτής. Και, βέβαια, θα υπάρχει εποπτεία και έλεγχος από το κράτος, διότι θα είναι μέρος του μητρώου των επιτρόπων. Επομένως θα υπάρχει και λογοδοσία.

Σε αυτό το ζήτημα θεωρώ ότι είναι υπερβολική η άποψη του ΚΚΕ, που λέει ότι εδώ έχουμε μια ιδιωτικοποίηση, ένα outsourcing αυτής της διαδικασίας.

Από εκεί και πέρα υπήρξαν και άλλες ενστάσεις, ότι δεν προβλέπονται ακριβώς τα σχετικά περί των διαδικασιών. Όπως ξέ-

ρετε πολύ καλά, ένα νομοσχέδιο δεν μπορεί -και δεν πρέπει- από την αρχή μέχρι το τέλος να καθορίζει όλες τις λεπτομέρειες που έχουν να κάνουν με τις προκηρξίες και τους διαγωνισμούς. Αυτό θα έρθει στη συνέχεια με συγκεκριμένες υπουργικές αποφάσεις.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθώ ειδικά στις αρμοδιότητες του επαγγελματία επιτρόπου, τις οποίες προβλέπει το άρθρο 18. Ο επαγγελματίας επιτρόπος θα είναι υπεύθυνος και θα μεριμνά στην ουσία για κάθε διαδικαστικό, νομικό και κοινωνικό ζήτημα που αφορά στη διαμονή, την αξιοπρεπή διαβίωση και την εκπροσώπηση του εκάστοτε ασυνόδευτου ανήλικου. Θα μεριμνά για θέματα τα οποία και εμείς έχουμε διαπιστώσει ότι δεν υπάρχουν επαρκώς προς όφελος αυτών των ανθρώπων, όπως η διαδικασία αίτησης ασύλου, η εξασφάλιση δωρεάν νομικής συνδρομής, η υγειονομική περίθαλψη και ψυχολογική υποστήριξη, όπως και εκπαίδευση αλλά και η ανεύρεση και επανένωση με την οικογένειά του, αν αυτό είναι δυνατό, ή η ανάθεση φροντίδας σε ανάδοχη οικογένεια.

Για να μπορέσουν, όμως, όλα τα παραπάνω να λειτουργήσουν αποτελεσματικά αλλά και με διαφάνεια, ταχύτητα και τον απαιτούμενο έλεγχο, όπως αρμόζει σε ένα σύγχρονο, ευνομούμενο κράτος, οι διατάξεις του νομοσχεδίου προβλέπουν τη δημιουργία των αντίστοιχων οργάνων, υπηρεσιών και μητρώων. Ειδικότερα συστήνεται το Εποπτικό Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανήλικων, η Διεύθυνση Προστασίας Ασυνόδευτων Ανήλικων υπό το ΕΚΚΑ και τα αντίστοιχα μητρώα στα οποία αναφέρθηκαν και προηγουμένως.

Γενικώς οι διατάξεις διαπνέονται από το βέλτιστο συμφέρον του ασυνόδευτου ανήλικου, ενώ υπάρχει και σχετικό ειδικό άρθρο -το άρθρο 21-, που αναφέρεται ρητώς και ειδικά στην αξιολόγηση και τον καθορισμό αυτού του βέλτιστου συμφέροντος. Εξάλλου, είναι προφανές ότι αυτό διαπνέει και όλα τα διεθνή κείμενα από τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού και άλλα ευρωπαϊκά και διεθνή κείμενα.

Την ώρα, λοιπόν, που ο Ντόναλντ Τραμπ χωρίζει παιδιά και βρέφη από τους γονείς τους ή τους κλείνει όλους μαζί σε κλουβιά, την ώρα που η Ευρώπη θέλει να αφήσει, τελικά, στα χαρτιά τα δικαιώματα των προσφύγων και της πιο ευάλωτης ομάδας των ασυνόδευτων ανήλικων, με καθημερινά ναυάγια στη Μεσόγειο, με σκληροπάρζαρα, με εξαγγελίες για κλειστά κέντρα και με πλατφόρμες αποβίβασης, η ελληνική Κυβέρνηση συνεχίζει να έχει ως προτεραιότητα την προστασία όλων αυτών των κατατρεγμένων ανθρώπων από τους πολέμους, τη φτώχεια, τη βία και την εξαθλίωση.

Το νομικό πλαίσιο για την επιτροπεία των ασυνόδευτων ανήλικων έρχεται να ανοίξει τον δρόμο για μια εν τωις πράγμασι αξιοπρεπή διαβίωση αυτών των παιδιών στη χώρα μας, ώστε να μένουν σε δομές και σπίτια. Έρχεται, δηλαδή, να κάνει και κάτι άλλο πολύ σημαντικό: να καταργήσει στην πράξη την κράτηση, διότι είναι και εναλλακτικό μέτρο, αλλά είναι και ένταξη.

Επομένως, επειδή και τώρα που μιλάμε, υπάρχουν, δυστυχώς -έστω και για λίγο- παιδιά που είναι στα κέντρα κράτησης και τα αστυνομικά τμήματα, πρέπει να είναι στόχος μας να τελειώσει αυτό και να μην υπάρχει κράτηση, αλλά ένταξη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Χαιρετίζουμε, λοιπόν, και υπερψηφίζουμε με υπερηφάνεια το παρόν σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, γιατί εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε, όπως λέει και ο Γιάννης Αγγελάκας με το συγκρότημα «Τρύπες», «με εκείνα τα παιδιά που, αν και γεννιούνται κανονικά, δεν μεγαλώνουν κανονικά, δεν ονειρεύονται κανονικά ούτε ερωτεύονται κανονικά» και δεν σκεφτήκαμε ούτε ένα δευτερόλεπτο -μα, ούτε ένα δευτερόλεπτο!- από πού είναι, πόσα είναι και τι χρώμα είναι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο επόμενος ομιλητής, ο κ. Τσιάρας, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας για επτά λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λίγες ημέρες πριν από την

έναρξη των Θερινών Τμημάτων η Κυβέρνηση επιχειρεί από τη μια πλευρά να συμμαζέψει με διάφορα νομοσχέδια κάποιες εκκρεμότητες και, από την άλλη, να πιέσει τον πολιτικό χρόνο, ούτως ώστε να ψηφιστεί ένα νομοσχέδιο που από αύριο θα βρίσκεται στην Ολομέλεια του ελληνικού Κοινοβουλίου και, βεβαίως, θα αφορά πολύ σοβαρές αλλαγές στον τρόπο που λειτουργεί η τοπική αυτοδιοίκηση.

Πάμε, όμως, στο σημερινό νομοσχέδιο. Νομίζω ότι το πλαίσιο που έθεσε ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ο κ. Μηταράκης, στην πραγματικότητα περιγράφει ότι πρόκειται περί ενός νομοσχεδίου το οποίο δεν έχει σε καμμία περίπτωση μεγάλη αξία. Είναι ένα νομοσχέδιο διεκπεραιωτικό, το οποίο έχει συνταξοδοτικές, ασφαλιστικές, εργασιακές διατάξεις, πολλές εκ των οποίων παραπέμπονται σε μελλοντικό χρόνο με εξουσιοδοτήσεις, αλλά, βεβαίως, και πολλές εκ των οποίων δεν έχουν καν ως αναφορά τον προσδιορισμό του δημοσιονομικού κόστους.

Άκουσα πολλούς συναδέλφους της Συμπολίτευσης να λένε τις προηγούμενες ημέρες: «Φέρνουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο πολεμάει την αδήλωτη εργασία». Αλήθεια, είναι έτσι; Το πιστεύετε; Ξέρετε πότε καταπολεμήθηκε, ουσιαστικά, η αδήλωτη εργασία στην Ελλάδα; Όποιος έχει λογική και με δίκαιο κριτήριο προσπαθεί να προσεγγίσει το συγκεκριμένο ζήτημα, είναι βέβαιο ότι θα παραδεχθεί πως αυτό έγινε επί των ημερών της προηγούμενης Κυβέρνησης -και μάλιστα επί των ημερών που ο παριστάμενος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Βρούτσος, ήταν Υπουργός στο αντίστοιχο Υπουργείο-, όταν με μετρήσιμα αποτελέσματα είδαμε να περιορίζεται η αδήλωτη εργασία.

Θέλετε να κάνουμε μια σύγκριση, στον χρόνο της δικής σας διακυβέρνησης, πόσο περιορίστηκε επί των ημερών ΣΥΡΙΖΑ - ANEL η αδήλωτη εργασία σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο; Νομίζω ότι και αυτό πολύ εύκολα μπορείτε να το δείτε και να βρεθείτε, για άλλη μια φορά, αντιμέτωποι με την αλήθεια και την πραγματικότητα. Αλήθεια και πραγματικότητα!

Έχω αναρωτηθεί και άλλη φορά από αυτό το Βήμα, αν κάποια πράγματα απ' αυτά που ισχυρίζεται ο Πρωθυπουργός και ενδεχομένως και πολλοί εκ των αξιότιμων συναδέλφων, τα πιστεύουν ή είναι απλά και μόνο λόγοι για να μπορεί κανείς να δικαιολογεί τον εαυτό του απέναντι στους Έλληνες πολίτες και την ελληνική κοινωνία!

Πραγματικά ακούω αντιφατικές και διαφορετικές απόψεις σε κατ' ιδίαν συζητήσεις, ωστόσο είναι ένα ερώτημα αναπάντητο σε πολύ μεγάλο βαθμό που απασχολεί τους Έλληνες πολίτες.

Και έρχομαι στην ουσία, γιατί για εμάς η ουσία είναι η τροπολογία που καταθέσαμε και την οποία είχε προαναγγείλει ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας Κυριάκος Μητσοτάκης την προηγούμενη Πέμπτη στην προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση. Και βεβαίως κατατέθηκε αρμοδίως στο νομοσχέδιο το οποίο σήμερα συζητάμε.

Η Κυβέρνηση επιχειρεί να στήσει ένα πολύ ωραίο αφήγημα: Τελειώνουμε με τα μνημόνια, βγαίνουμε επιτέλους από την εποπτεία, από την επιτροπεία, μπορούμε να κάνουμε ό,τι θέλουμε. Και, μάλιστα, ήρθε ο κ. Μοσκοβισί και είπε θετικά λόγια. Και βεβαίως τώρα εκτιμούμε τα θετικά λόγια του κ. Μοσκοβισί, άσχετα αν δεν εκτιμούμε δηλώσεις του κ. Ντράγκι ή του κ. Ρέγκλιγκ. Αυτό είναι ένα άλλο θέμα, είναι η γνωστή ad hoc εκτίμηση των δηλώσεων των Ευρωπαίων αξιωματούχων. Τώρα μπορούμε να ισχυριστούμε στους Έλληνες πολίτες ότι εμείς μπορεί να αναβάλουμε και την περικοπή των συντάξεων, μιας και η οικονομία πάει καλά, έχουμε υπερπλεόνασμα, άσχετα με το εάν προκύπτει από την υπερφορολόγηση των Ελλήνων πολιτών και αν υπάρχει μια τεράστια πίεση συνολικά στην ελληνική οικονομία.

Αφού, λοιπόν, είναι έτσι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και αφού ο Πρωθυπουργός, το οικονομικό επιτελείο, ο συγκυβερνήτης κ. Καμμένος, τα καταφέραμε όλοι τόσο καλά, ιδού η Ρόδος! Υπάρχει μια χρυσή ευκαιρία να αποδείξετε στους Έλληνες πολίτες ότι τα καταφέρατε τόσο καλά, που το μέτρο που ψήφισαν οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ και των Ανεξάρτητων Ελλήνων και αφορά στην περικοπή των συντάξεων -επαναλαμβάνω, το ψηφίσατε μόνο εσείς- δεν θα εφαρμοστεί. Ιδού! Δεν είναι ούτε ρητορικό ερώτημα ούτε, από την άλλη πλευρά, προσπαθεί να δημιουργή-

σει κάποια, αν θέλετε, νεφελώδη προσέγγιση ή ερωτηματικά. Είναι μια πολύ καθαρή θέση.

Κάποια στιγμή πρέπει να σοβαρευτούμε και το ελληνικό πολιτικό σύστημα διά της εκφράσεως του ελληνικού Κοινοβουλίου να αποκτήσει και την απαραίτητη αξιοπιστία απέναντι στους Έλληνες πολίτες, αλλά πολύ περισσότερο να δείχνει ότι μπορεί να στέκεται με συνέπεια απέναντί τους, ειδικά αυτή τη δύσκολη περίοδο, τη μνημονιακή περίοδο, την περίοδο της οικονομικής κρίσης, νομίζω ότι ο κάθε ένας από εσάς πλέον και ο κάθε ένας από εμάς, όλους θα έλεγα και τους τριακόσιους εδώ, βρίσκεται αντιμέτωπος με τον εαυτό του, την αξιοπιστία του και την αξιοπρέπεια του. Διαφορετικά, πολύ γρήγορα, μιας και τα πράγματα πλέον εξελίσσονται προς αυτή την κατεύθυνση, στον χρόνο των εκλογών η ετυμηγορία των Ελλήνων πολιτών θα είναι πολύ συγκεκριμένη και φαντάζομαι και ανάλογη και των έργων και των ημερών, που ο κάθε ένας από εμάς φρόντισε να αποδείξει με τον ρόλο του και την παρουσία του σε αυτόν τον χώρο και σε αυτή την πολιτική σκηνή.

Τέλος, θυμάμαι τον κ. Τσίπρα, όταν έβλεπε θετικές δημοσκοπήσεις, να λέει ότι η προηγούμενη κυβέρνηση δεν έχει καμμία νομιμοποίηση και ότι πρέπει να πάμε σε εκλογές. Βεβαίως, τώρα η ρητορική άλλαξε. Η ρητορική πλέον είναι ότι οι εκλογές πρέπει να γίνονται με τη λήξη της συνταγματικής θητείας της κυβέρνησης. Σε προηγούμενο χρόνο, που εμείς οι ίδιοι ήμασταν στην αντιπολίτευση -ημείς, εν πάση περιπτώσει- δεν υπήρχε κανένα τέτοιο λόγο και καμμία, αν θέλετε, τέτοιου είδους αναφορά ότι θα έπρεπε να κινηθούμε προς τα εκεί.

Σας λέω το εξής απλό: Οι δημοσκοπήσεις μπορεί σ' έναν πολύ μεγάλο βαθμό να μην αποτυπώνουν το εκλογικό αποτέλεσμα. Οστόσο, δείχνουν πώς οι Έλληνες πολίτες στέκονται απέναντι σε μια πολιτική, σε μια κυβερνητική πολιτική. Νομίζω ότι πρέπει να αντιληφθείτε ότι, ειδικά μετά την απολύτως ατυχή εξέλιξη και τον απολύτως απαράδεκτο χειρισμό που είχατε στο θέμα της ονομασίας της γειτονικής χώρας, της χώρας των Σκοπίων, υπάρχει μια έκδηλη και συγκεκριμένη αναφορά στην κοινή γνώμη και σε σχέση με το πώς μπορείτε να χειρίζεστε τα εθνικά θέματα, αλλά πολύ περισσότερο με το πώς μπορείτε να προσδιορίζετε το μέλλον της οικονομικής πολιτικής, που αφορά όλους τους Έλληνες πολίτες. Αυτό είναι κάτι από το οποίο κανείς, μα κανείς, δεν μπορεί να ξεφύγει σε όλον τον ιστορικό χρόνο της μεταπολιτευτικής Ελλάδος, μιας και έχει επιβεβαιωθεί ότι οι κυβερνήσεις που σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό δεν αποδεικνύουν ούτε τη συνέπεια τους ούτε την ειλικρίνεια τους ούτε την αξιοπιστία τους απέναντι στους Έλληνες πολίτες, αντιμέτωπος με την κοινή γνώμη και με τη λαϊκή ετυμηγορία, τελικά βρίσκονται κάπου αλλού. Νομίζω ότι πολύ σύντομα ο χρόνος θα το αποδείξει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Η Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Φωτίου έχει τον λόγο για δέκα λεπτά.

Κυρία Φωτίου, έχετε τον λόγο.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω ζητήσει τώρα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Δεν θέλετε τον λόγο;

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Να μιλήσουν οι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, και μετά θα πάρω τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος θα παρακαλούσα να έχω τον λόγο, γιατί υπάρχει ένα προσωπικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Θέλετε να πάρετε τον λόγο εσείς;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Ας μιλήσει ένας συνάδελφος και μετά μιλάω εγώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ: Επειδή υπάρχει ένα προσωπικό θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ωραία.

Ο κ. Παναγιώταρος, Βουλευτής της Χρυσής Αυγής, έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε ένα ακόμη από τα ασφαλιστικά νομοσχέδια τα οποία έχουν κατατεθεί στα χρόνια της Μεταπολίτευσης. Οι εισηγητές του εν λόγω νομοσχεδίου προσπαθούν να μας πείσουν ότι κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση και θα διορθώσει τα κακώς κείμενα όλων των προηγούμενων καταστάσεων και νομοσχεδίων, σχετικά με ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ζητήματα.

Όμως, η πραγματικότητα σας διαψεύδει, όχι με πανηγυρικό, αλλά με τραγικό και εθνοκτόνο τρόπο. Δυστυχώς ή ευτυχώς είναι αξίωμα ότι απαραίτητες προϋποθέσεις ενός υγιούς ασφαλιστικού, συνταξιοδοτικού συστήματος είναι να υπάρχει δημογραφική ανάπτυξη, έξαρση, και οικονομική ανάπτυξη, διότι αυτοί οι δύο παράγοντες συμβάλλουν στο να υπάρχει μαξιλάρι για τις ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες με τη σειρά τους καλύπτουν ιατροφαρμακευτικές αλλά και συνταξιοδοτικές ανάγκες των Ελλήνων πολιτών.

Εσείς τι πράττετε; Ακριβώς το αντίθετο. Οικονομική καταστροφή, που έχει ως άμεση βασική συνέπεια τη δημογραφική εξάλειψη του ελληνικού πληθυσμού, κάτι το οποίο, πρώτον, ουδώς σας ενδιαφέρει, λόγω άγνοιας από μεριά σας για τα ζητήματα της οικονομικής ανάπτυξης, μιας και στη συντριπτική σας πλειοψηφία δεν έχετε κολλήσει ούτε ένα ένσημο στην πραγματική οικονομία και, δεύτερον -ακόμα χειρότερο για την πατρίδα και το έθνος- είναι η δική σας επιδίωξη, ώστε να υπάρχει οικονομική και δημογραφική καταστροφή του ελληνικού πληθυσμού και αντικατάστασή του από τους λαθροεισβολείς, τους οποίους προσπαθείτε με διάφορα νομοσχέδια όχι μόνο απλά να τους νομιμοποιήσετε και να τους δώσετε γη και ύδωρ, αλλά και τώρα με το εν λόγω νομοσχέδιο να έχουν πολλές ευκολίες σε ζητήματα ασφαλιστικά, τα οποία στο μέλλον θα φέρουν και συνταξιοδοτικά κ.λπ..

Όλα δείχνουν ότι δεν είναι τυχαία αυτή η συμφωνία που έγινε με το «go back, κυρία Μέρκελ», όπως λέγατε, που για λίγα ψίχουλα ανταλλάγματος θα μας φέρουν πεσκέσι εκατοντάδες χιλιάδες λαθρομετανάστες, οι οποίοι πέρασαν από την Ελλάδα. Για αυτό μάς τους φέρνουν ξανά -είναι τότε που λέγατε ότι χάνονται, αφού όμως πρώτα καταγράφονται εδώ- και θα πρέπει σιγά-σιγά εσείς κάπως να τους διοχετεύσετε, γιατί είστε η μοναδική πλέον χώρα στην Ευρώπη μαζί με την Ισπανία και ενδεχομένως κάνα-δύο άλλες χώρες που, αντί να σφραγίζετε τα σύνορα, αντί να αυστηροποιείτε τους νόμους, έτσι ώστε όλοι αυτοί οι πάσης φύσεως παρείσακτοι να επιστρέφουν στις πατρίδες τους ή να μην τα βρίσκουν όλα εδώ ρόδινα, τους στρώνετε το κόκκινο χαλί.

Άρα δεν σας ενδιαφέρει το τι θα γίνει με το συνταξιοδοτικό, οικονομικό, ασφαλιστικό μέλλον της πατρίδας μας, διότι τα οικονομικά δεδομένα για το τι έγινε μέχρι τώρα για τα ασφαλιστικά ταμεία είναι τραγικά.

Να σας θυμίσουμε -δεν φταίτε μόνο εσείς, αλλά φταίνει και οι προηγούμενοι- τα τεράστια ποσά που χάθηκαν όταν κάποιοι τζόγαραν τα αποθεματικά των ασφαλιστικών ταμείων στα χρηματιστήρια και λίγο αργότερα οι ίδιοι άσχετοι διοικητές των ασφαλιστικών ταμείων τζόγαραν τα αποθέματα που είχαν μείνει από την καταστροφή του Χρηματιστηρίου στα τοξικά ομόλογα. Έπαιζαν αυτά και δήθεν έκαναν επενδύσεις και με το μεγάλο κραχ που άρχισε το 2008 δεν έμεινε τίποτε απολύτως. Και κάποια τελευταία αποθεματικά με το περίφημο PSI, με το κούρεμα του κ. Βενιζέλου -που οι κύριοι της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ συνεχώς προσπαθούν να το δικαιολογήσουν και να πουν τι καλό που ήταν- χάθηκαν, κουρεύτηκαν τεράστια ποσά, τα οποία θα μπορούσαν να βοηθήσουν σε αυτές τις δύσκολες στιγμές ως μαξιλαράκι. Και έχουν μείνει τα αποθεματικά, κάτι ελάχιστα, που και αυτά τα τώρα τα στέλνετε όλα μαζί στην κεντρική διοίκηση, για να δημιουργήσετε ένα μαξιλάρι όχι για το ασφαλιστικό, αλλά για το οικονομικό.

Όμως, με μαθηματική ακρίβεια θα έχουμε, δυστυχώς, μια οικονομική καταστροφή, διότι όλα αυτό δείχνουν, δεν υπάρχει καμ-

μία ανάπτυξη. Όλα αυτά τα οποία ακούμε να λέτε είναι λόγια του αέρα και θα φανούν τους επόμενους μήνες. Θα μείνει ξεκρέμαστο και πάλι το ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό, το οποίο μαζί με τη δημογραφική καταστροφή, η οποία συντελείται στην πατρίδα μας, θα οδηγήσει και στην απαξίωση των συντάξεων, των εισφορών, των πάντων. Διότι, εάν δεν υπάρχουν νέοι, οι οποίοι θα μπαίνουν σε μια υγιή οικονομική αγορά, έτσι ώστε να δίνουν εισφορές είτε ως εργοδότες είτε ως εργαζόμενοι, πού θα βρίσκουν τα ταμεία τα ποσά τα οποία χρειάζονται για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όλων όσοι υπάγονται σ' αυτά; Πού θα βρίσκουν τα ποσά, για να μπορέσουν να πληρώσουν τις συντάξεις των συνεχώς γερασμένων όλο και περισσότερο Ελλήνων; Γιατί εκεί οδηγείται η ελληνική κοινωνία.

Για αυτό και θα έπρεπε να είχατε λάβει συγκεκριμένα μέτρα fast track, προκειμένου να σώσετε τη χώρα από την επερχόμενη καταστροφή. Θα έπρεπε να είχε δημιουργηθεί ένα ασφαλιστικό μαξιλάρι, να υπάρχουν χρήματα για τα επόμενα δέκα με δεκαπέντε χρόνια και όχι να δανειζόσαστε και να δανειζόσαστε ο ελληνικός λαός συνεχώς χρήματα, για να καλύπτει τις χρεοκοπημένες τράπεζες και άλλα. Ίσως θα έπρεπε να ήταν η μοναδική αιτία, ο μοναδικός λόγος, για τον οποίο θα έπρεπε να έχουμε μαζέψει χρήματα με δάνειο ή με οτιδήποτε άλλο.

Θα έπρεπε να υπάρχουν κίνητρα, συγχρόνως, για δημογραφική έκρηξη, ώστε να υπάρχουν Έλληνες εργαζόμενοι στο μέλλον, οι οποίοι θα δίνουν εισφορές, για να συντηρούν και τους παλαιότερους, αλλά και τους νεότερους.

Επίσης θα έπρεπε να υπάρχουν και κίνητρα για οικονομική ανάπτυξη, διότι, όταν υπάρχει οικονομική ανάπτυξη, υπάρχουν δουλειές. Όταν υπάρχουν δουλειές, υπάρχουν και αφεντικά και εργάτες και εργαζόμενοι και εργοδότες και αυτοαπασχολούμενοι. Όλοι αυτοί συνεισφέρουν με τις εισφορές τους στα ασφαλιστικά ταμεία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Με όλα, όμως, όσα συμβαίνουν στην πατρίδα μας, ειδικότερα τα τελευταία οκτώ χρόνια, δεν υπάρχει τίποτα απ' όλα αυτά. Και όσο συνεχίζεται αυτή η αρρωστημένη κατάσταση, αυτός ο φαύλος κύκλος της καταστροφής, δεν υπάρχει κανένα μέλλον για την πατρίδα μας. Μέλλον θα υπάρξει και ανάπτυξη και δημογραφική έκρηξη, μόνο εάν κάποτε υπάρξει ένα εθνικό κράτος, το οποίο θα βάζει πριν και πάνω απ' όλα τους Έλληνες και την Ελλάδα. Άρα και τους Έλληνες εργαζόμενους και τους Έλληνες εργοδότες.

Ευχόμαστε αυτές οι αλλαγές που συμβαίνουν και συντελούνται σε ολόκληρη την Ευρώπη να έρθουν και θα έρθουν και στην Ελλάδα, έστω και με μικρή καθυστέρηση, οπότε οι περισσότεροι από εσάς θα είστε παρελθόν, μαζί με τις πλέον αναχρονιστικές και καταστροφικές ιδέες σας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Ευχαριστώ.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Βρούτσης έχει τον λόγο για δώδεκα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Θα πάρω και τον χρόνο της δευτερολογίας μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Εντάξει. Έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι απ' αυτούς που πιστεύουν διαχρονικά σε μια βασική αρχή, ότι βασική αντηρίδα της δημοκρατίας είναι ο Κοινοβουλευτισμός. Άρα η ποιότητα της δημοκρατίας εξαρτάται άρρηκτα και από την ποιότητα του Κοινοβουλευτισμού.

Υπηρετώ το πολιτικό σύστημα της χώρας με την ιδιότητα του Βουλευτή από το 2007 ανελλιπώς. Μεγάλη τιμή για εμένα να βρίσκομαι στα έδρανα του ελληνικού Κοινοβουλίου, προσπαθώντας όλα αυτά τα χρόνια, πάντα με γνώμονα την αλήθεια, την αξιοπρέπεια και την αξιοπιστία, να στέκομαι από του Βήματος της Βουλής και να τοποθετούμαι ενώπιον όλων των πτερύγων της Βουλής και των συναδέλφων, κυρίως όμως του ελληνικού λαού.

Με λύπη μου θέλω να κάνω μια διαπίστωση στο πλαίσιο της

λειτουργίας του Κοινοβουλίου, μια διαπίστωση που έχει να κάνει με τη για πρώτη φορά κοινοβουλευτική διολίσθηση. Και το λέω αυτό, γιατί για δεκαετίες τώρα, μέσα σ' αυτή την Αίθουσα, μέσα από την αποκατάσταση της δημοκρατίας είχαμε καταφέρει ως πολιτικό σύστημα να έχουμε τις διαφορές μας, πολιτικές και ιδεολογικές -και αυτή είναι και η ομορφιά της δημοκρατίας-, να διασταυρώνουμε τα ξίφη των ιδεών με τις διαφορετικές πολιτικές προσεγγίσεις και οι πολίτες, ο κόσμος να βγάζει τα συμπεράσματά του και να καταλήγει τελικά εκεί που πιστεύει ότι είναι το ορθότερο και το καλύτερο.

Τι συμβαίνει για πρώτη φορά με τον ΣΥΡΙΖΑ; Αυτό που είχαμε καταφέρει ως πολιτικό σύστημα ταυτόχρονα τα προηγούμενα χρόνια ήταν ότι στοιχειωδώς, πέρα από τις πολιτικές διαφορές, υπήρχε ένα σημείο στο οποίο ήμασταν αξιόπιστοι, ήταν αξιόπιστο όλο το πολιτικό σύστημα, όλα τα προηγούμενα κόμματα: τα στοιχεία. Συμφωνούσαμε σε βασικά πράγματα, όπως είναι τα στοιχεία, τα οποία είναι αδιαμφισβήτητα. Ε, λοιπόν, αυτό για πρώτη φορά ανετράπη με τον ΣΥΡΙΖΑ, που μόνιμα διαστρεβλώνει την αλήθεια, λέει ψέματα και παραποιεί ακόμη και τα στοιχεία. Αποκορύφωμα: Την περασμένη Πέμπτη, κυρία Υπουργέ Εργασίας, ο Πρωθυπουργός, ο κ. Τσίπρας, απ' αυτό εδώ το Βήμα, εγκalώντας τον κ. Μητσοτάκη, ότι, εάν και εφόσον γίνει Πρωθυπουργός, ο κ. Μητσοτάκης θα απελευθερώσει τις απολύσεις, δηλαδή θα φέρει τις ομαδικές απολύσεις.

Ενημερώσατε τον Πρωθυπουργό, κυρία Υπουργέ, ότι ψηφίσατε εσείς ομαδικές απολύσεις για πρώτη φορά στην ιστορία του Εργατικού Δικαίου της χώρας;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ: Όχι για πρώτη φορά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταθέτω τον ν.4472/2017, το άρθρο 17.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Βρούτσης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Στην ιστορία του Εργατικού Δικαίου της χώρας οι ανεξέλεγκτες ομαδικές απολύσεις έχουν την υπογραφή Αλέξη Τσίπρα, Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ. Το καταθέτω, μπας και ενημερωθείτε οι συνάδελφοι εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ και τουλάχιστον να συνηνεηθούμε στα βασικά. Αυτό το οποίο δεν είχε φέρει καμμία κυβέρνηση εις βάρος των εργαζομένων -γιατί είναι απαράδεκτη η διάταξη για ανεξέλεγκτες ομαδικές απολύσεις- το έφερε η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και βάζετε τον Πρωθυπουργό να εγκalεί τον κ. Μητσοτάκη ότι, εάν γίνει Πρωθυπουργός, θα φέρει νόμο, τον οποίο έχετε ήδη κατοχυρώσει στο Εργατικό Δίκαιο της χώρας; Πώς να το πούμε αυτό; Δεν είναι κοινοβουλευτική διολίσθηση; Δεν είναι παρακμή της δημοκρατίας;

Προχωρώ στα υπόλοιπα. Βεβαίως, εμείς δεν είμαστε του «όχι» σε όλα. Όταν, όμως, ακούω τους Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, τους αγαπητούς συναδέλφους να λένε ότι στα τρίαμισι χρόνια αποκαταστάθηκε η νομιμότητα στην αγορά εργασίας με τον ΣΥΡΙΖΑ, αναρωτιέμαι: Αυτό εδώ είναι το κείμενο, με τα στοιχεία του ΣΥΡΙΖΑ, το «ΑΡΤΕΜΙΣ», που ως Υπουργός είχα την καλή πρόθεση - και αυτό ήταν η δουλειά μου και το έργο μου- να βγάλω για την καταπολέμηση της αδήλωσης εργασίας.

«ΑΡΤΕΜΙΣ», Δεκέμβριος 2017, με στοιχεία του ΣΥΡΙΖΑ για την αδήλωση εργασία. Για ακούστε. Η αδήλωση εργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τον Φεβρουάριο του 2013, πράγματι θα συμφωνήσουμε, είχε εκτοξευθεί στο 40,47%. Ονόμαζα και συνεχίζω να ονοματίζω την αδήλωση εργασία ως οικονομικό και κοινωνικό έγκλημα και έδωσα τη μάχη τότε, μαζί με τους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Εργασίας, για να την καταπολεμήσουμε στον βαθμό που μπορούμε, διότι δεν υπάρχει μαγικό κουμπί τη στιγμή που υπάρχουν οι ανθρώπινες σχέσεις, για να καταπολεμηθεί. Το 40,47% έπεσε, με δικά σας στοιχεία, τον Δεκέμβριο του 2014 στο 13,82%. Και τον Δεκέμβριο του 2017, με δικά σας στοιχεία, του ΣΥΡΙΖΑ, τρία χρόνια μετά, μόλις στο 11,65%.

Τι σημαίνει αυτό; Σε δύο χρόνια, με μέτρα που πήραμε, με αποφασιστικότητα, με γενναιότητα, με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, μειώσαμε 26,65% την αδήλωση εργασία και ο ΣΥΡΙΖΑ, ο μαχητής, υποτίθεται, υπέρ της εργατικής τάξης, μέσα

σε τρία χρόνια μόλις 1,87%. Δεν το υποτιμώ. Και το 1,87% είναι ένα ποσοστό, αλλά, εν πάση περιπτώσει, πείτε την αλήθεια. Δείξτε μια μεγαλοψυχία, γιατί χρειάζεται και η μεγαλοψυχία στην πολιτική. Μην είστε τόσο μικρόψυχοι. Παραδεχτείτε την αλήθεια.

Και συνεχίζω. Ακούμε τον κύριο Πρωθυπουργό περί ΕΛΣΤΑΤ, περί ανεργίας και τα υπόλοιπα. Βεβαίως, να συνεννοηθούμε και συμφωνούμε σ' ένα νούμερο. Πράγματι, η ανεργία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τον Ιούλιο του 2013, όχι τυχαία, λόγω των δομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων που είχαν η οικονομία μας και η αγορά εργασίας, είχε εκτοξευθεί στο 27,9%. Ναι, ήμουν Υπουργός Εργασίας. Κληρονόμησα μια κατάσταση, τη σέβομαι, δόθηκαν μάχες και πριν από εμένα από προηγούμενους Υπουργούς και εγώ συνέχισα στην ίδια ρότα.

Το 27,9% άρχισε να αποκλιμακώνεται με μεγάλη ταχύτητα. Ο ρυθμός αποκλιμακώσεως τον Ιανουάριο του 2015-προσέξτε!- που ανέλαβε ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν τέτοιος, ώστε η ανεργία έφτασε να έχει πέσει στο 25,7%. Προσέξτε και το εξής παράδοξο: Τον Δεκέμβριο του 2015, χωρίς να έχει βάλει πινακιά ο ΣΥΡΙΖΑ πάνω στα διαρθρωτικά ζητήματα της απασχόλησης, της ανεργίας και της αγοράς εργασίας, η ανεργία είχε ήδη πέσει στο 23,9%. Είχαμε δηλαδή τεσσερισήμι μονάδες αποκλιμακώσεως της ανεργίας. Τυχαία; Όχι. Ήταν το αποτέλεσμα των διαρθρωτικών αλλαγών στην αγορά εργασίας που είχαν γίνει πριν από εμένα, αλλά και κατά τη διάρκεια που ήμουν κι εγώ Υπουργός Εργασίας.

Αυτή είναι η αλήθεια. Την κρύβετε. Λέτε ψέματα. Παραποιείτε. Αυτό δεν έχει προηγούμενο στα κοινοβουλευτικά χρονικά της χώρας! Είχαμε πολιτικές διαφορές, αλλά τουλάχιστον στα στοιχειώδη συμφωνούσαμε, στα νούμερα και στα στοιχεία.

Μισθοί: Ακούω, λοιπόν, τώρα περί μισθών και περί δύναμης των εργαζομένων. Για ακούστε, με στοιχεία του ΣΥΡΙΖΑ και πάλι, ό,τι διαβάζω είναι στοιχεία του ΣΥΡΙΖΑ-, στοιχεία του ΕΦΚΑ για τους μισθούς. Ο μέσος μισθός, ο καθαρός μισθός πριν από τους φόρους για τη μερική απασχόληση, ξέρετε πόσο είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, πόσο τον ρίξατε; Στα 333,9 ευρώ. Αυτό είναι ο μέσος μισθός της μερικής απασχόλησης. Και πόσοι εργαζόμενοι δουλεύουν στην Ελλάδα με μέσο μισθό μερικής απασχόλησης; Το ένα τρίτο. Ο ένας στους τρεις εργαζόμενους εργάζεται με μερική απασχόληση, παρεμπιπτόντως με ευέλικτες μορφές εργασίας, που ο ΣΥΡΙΖΑ προεκλογικά έλεγε -και έχει δίκιο το ΚΚΕ πολλές φορές που τρολάρει τις δηλώσεις σας- ότι θα καταργήσετε τις ευέλικτες μορφές με έναν νόμο και ένα άρθρο.

Προχωρώ. Ποιος είναι ο μέσος καθαρός μισθός, πάλι με στοιχεία του ΕΦΚΑ, για τον Δεκέμβριο του 2017 όλης της απασχόλησης, όλων των εργαζομένων; Ο μέσος καθαρός μισθός είναι 784,8 ευρώ των εργαζομένων στη χώρα, με στοιχεία του ΕΦΚΑ του Δεκεμβρίου του 2017.

Και ακούστε τι κάνετε, για να συνεννοηθούμε σε αυτή την Αίθουσα, να σταματάτε να παραποιείτε την αλήθεια, να παραχαράξετε τα δεδομένα και ό,τι έχετε δημιουργήσει μπροστά στην αγορά εργασίας: Τις 9.545 ευρώ αφορολόγητο που παραλάβατε από τον Δεκέμβριο του 2014, από την προηγούμενη Κυβέρνηση, θα πάνε την 1^η Ιανουαρίου του 2020 στις 5.680 ευρώ. Η απόκλιση αυτή των 3.865 ευρώ με 20% που προβλέπεται ο συντελεστής, είναι απώλεια 773 ευρώ. Τι σημαίνει αυτό, με βάση τα στοιχεία που είπα πριν; Όλοι οι εργαζόμενοι της χώρας θα χάσουν με τον ΣΥΡΙΖΑ έναν μισθό και όλοι οι συνταξιούχοι μία σύνταξη μόνο από αυτό, κυρία Υπουργέ.

Και φτάνω τώρα στο επίμαχο σημείο, το οποίο είναι νομίζω η κορύφωση μιας διαδικασίας για την οποία σήμερα έπρεπε ο ΣΥΡΙΖΑ να απαντήσει, αλλά προς το παρόν δεν απαντά.

Αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που θα σας δείξω τώρα ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας, αυτό που κρατάω, είναι η πρώτη και μοναδική αναλογιστική μελέτη που είχε η Ελλάδα το 2014, που έδειχνε ότι το σύστημα ήταν βιώσιμο μέχρι το 2060, με την υπογραφή του IMF, με την υπογραφή των θεσμών, με την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη δική μου ως Υπουργού, ο οποίος μέτρησα όλες τις προσαρμογές του ασφαλιστικού από το 2010 έως και το 2014, έγινε από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή όλη η μελέτη και η ζήτηση και η ζύμωση στην Ευρώπη και υπολογίστηκε με τις πιο δύσκολες παραδοχές. Όταν

παρουσιάστηκε η μελέτη αυτή, ο ΣΥΡΙΖΑ την αμφισβήτησε. Δεν αποδέχτηκε τη μελέτη.

Τι έλεγε η μελέτη, για να τα ακούν οι συνταξιούχοι, να ξέρουν γιατί τους κόπηκε η σύνταξη και γιατί θα τους κοπεί, δυστυχώς απ' ό,τι φαίνεται και πάλι; Και εδώ είναι το μέγεθος της υποκρισίας και για άλλη μια φορά του ψέματος της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ANEL. Διότι αυτή η μελέτη έδειχνε ότι μετά τις πράγματι περικοπές και με το πρώτο και το δεύτερο μνημόνιο είχε επέλθει ισορροπία στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας. Δεν χρειαζόντουσαν άλλες μειώσεις. Και υπέγραφε και η ίδια η τρόικα, όπως τη λέμε τώρα «θεσμοί», ότι μέχρι το 2060 ήταν ισορροπημένο το σύστημα.

Να, λοιπόν, εδώ η καινούργια μελέτη του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτή είναι η καινούργια μελέτη του ΣΥΡΙΖΑ, που βγήκε πριν από έναν μήνα. Την αποδέχεστε; Βεβαίως και την αποδέχομαι. Δεν μπορούμε να πούμε ψέματα. Είναι η νέα μελέτη που βγήκε τρία χρόνια μετά, με τις προσαρμογές που έχει κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ. Και τι κάνει; Αυτή η μελέτη δείχνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το σύστημα είναι πάλι βιώσιμο μέχρι το 2060, αλλά ενσωματώνει μέσα πλέον μειώσεις 35% στις κύριες και 44% στις επικουρικές συντάξεις. Ένα πολιτικό παράδοξο, οικονομικό: δύο μελέτες, βιώσιμες και οι δύο μέχρι το 2060, η μία όμως έχει ενσωματώσει μέσα τις νέες μειώσεις του ΣΥΡΙΖΑ. Ερώτηση: Γιατί; Διότι γκρεμίσατε την οικονομία το 2015. Έπεσε το δημοσιονομικό υπόδειγμα της χώρας, γκρεμίστηκε το ΑΕΠ και αναγκαστήκατε πλέον να οδηγηθείτε σε νέες, άδικες και αχρείαστες μειώσεις. Και δεν φτάνει αυτό, αλλά παίζετε με την υπομονή, με την απόγνωση που έχετε φέρει τους συνταξιούχους τη χώρα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Για κοιτάξτε, λοιπόν, για να συνεννοηθούμε. Επικαλείστε και λέτε ότι αυτές οι μειώσεις, από τις οποίες έχουν γίνει οι μισές - διότι με τον νόμο Κατρούγκαλου, 4287/16, οι μειώσεις για τους νέους συνταξιούχους ξεκίνησαν ήδη, 35% οι κύριες και 44% οι επικουρικές, για όλους τους νέους συνταξιούχους μετά τον Μάιο του 2016- με τον ν.4472/17, κυρία Υπουργέ -δικός σας νόμος, της Κυβέρνησής σας, που είναι και εκτός τρίτου μνημονίου- έρχονται οι νέες μειώσεις που αφορούν την προσωπική διαφορά. Οι μειώσεις θα είναι τρομακτικές, μία στις τρεις συντάξεις για όλους τους υφιστάμενους συνταξιούχους και μία επικουρική σύνταξη. Και λέτε ότι δεν θα τις εφαρμόσετε, κάτι που ψηφίσατε μόνοι σας, κάτι που αποφασίσατε μόνοι σας, κάτι που καταψήφισε η Νέα Δημοκρατία, κάτι που εξήγησε γιατί ήταν αχρείαστο και άδικο για τους συνταξιούχους. Και προσέξτε, οι μειώσεις αυτές του ΣΥΡΙΖΑ έχουν μπει και στο ολιστικό πρόγραμμα, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, το οποίο επικαλείστε και θριαμβολογείτε, και στην αναλογιστική μελέτη που έδειξα πριν και στο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Στρατηγικής που ψηφίσαμε πριν από έναν μήνα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Καταθέτω, λοιπόν, ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας για να φανεί η κοροϊδία και η υποκρισία, εμείς πρώτοι ως Νέα Δημοκρατία αυτό που δεν ψηφίσαμε, αυτό που λέτε εσείς ότι θα καταργήσετε, την τροπολογία με όλους τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, για να σταματήσετε τις άδικες και αχρείαστες μειώσεις στις συντάξεις που φέρατε εσείς εναντίον των συνταξιούχων. Ιδού πεδίο δόξης λαμπρόν, κυρία Υπουργέ, σήμερα σε αυτή τη διαδικασία, σε αυτή την Αίθουσα, ψηφίστε την τροπολογία της Νέας Δημοκρατίας, ψηφίστε επιτέλους μία φορά και κάντε το χρέος σας με αλήθεια και εντιμότητα στον ελληνικό λαό. Αρθείτε μια φορά στο ύψος των περιστάσεων, κάτι που δεν κάνετε επί τριάντισι χρόνια.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Βρούτσος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Τον λόγο τώρα

έχει η κ. Μανωλάκου, Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Κύριε Πρόεδρε, έχει ζητήσει τον λόγο ο κύριος Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Θα σας δώσω τον λόγο μετά.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Όχι, κύριε Πρόεδρε. Έχουμε ζητήσει από πριν τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Τώρα ανέβηκε στο Βήμα η κυρία συνάδελφος. Τι να κάνουμε; Να την κατεβάσουμε κάτω; Θα σας δώσω τον λόγο αμέσως μετά.

Παρακαλώ, κυρία Μανωλάκου, έχετε τον λόγο για επτά λεπτά.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Πολύ φιλεργατική η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Ξέχασε τις έντεκα δικές της μειώσεις στις συντάξεις. Βέβαια, άλλες τόσες και οι δικές σας. Έχετε ισοπαλία. Δεν εκτιμά, όμως, ότι ούτε τους νόμους της κρατήσατε και συνεχίσατε ακάθεκτα. Βεβαίως, και πολλές οι τροπολογίες. Απ' όλα έχει ο μπαξές, μέχρι και καλλιέργεια κάνναβης σε υψηλής παραγωγικότητας γη. Σπουδαίο τρόφιμο για την επισιτιστική ασφάλεια! Μπράβο σας!

Και με το νομοσχέδιο αυτό, όμως, προσπαθείτε να εμφανίσετε προσώπειο φιλεργατικό, φιλάνθρωπο και αλληλέγγυο για τα βάρσνα και τη δυστυχία που δημιουργεί η δική σας, αλλά και των προηγούμενων, αντιλαϊκή, σκληρή και απάνθρωπη πολιτική για τον λαό και τα θύματα των ιμπεριαλιστικών πολέμων, τους ξεριζωμένους. Το έχετε ανάγκη, γιατί σας έχουν πάρει χαμπάρι για τα παραμύθια, για τις ψεύτικες προσδοκίες. Προσπαθείτε να δείξετε ότι ενδιαφέρεστε ακόμα και για την προστασία και τις συνθήκες δουλειάς των εργαζομένων.

Κι όμως, πριν από έξι μήνες σε επισκευαζόμενο πλοίο στο Πέλαγος δεκάδες εργαζόμενοι εκτέθηκαν στο επικίνδυνο και θανατηφόρο υλικό του αμιάντου, με ευθύνη του εφοπλιστή και των εργολάβων. Το κατήγγειλαν τα σωματεια της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης. Και η Κυβέρνηση τι έκανε; Προσπάθησε να συγκαλύψει τις ευθύνες των εργοδοτών, σπρώχνοντας τους εργαζόμενους να δουλέψουν απροστάτευτοι, παρά τις απαγορεύσεις και τους κινδύνους που γνωμάτευσε ο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ».

Και εσείς ανακαλύψατε την παύση εργασιών, για να εξυπηρετηθεί η πλοιοκτήτρια εταιρεία.

Το ΚΚΕ κατέθεσε επίκαιρη ερώτηση. Δεν ήρθατε για εβδομάδες να απαντήσετε. Ναι, σας καταγγείλαμε. Και η μεγάλη κοροΐδια της Κυβέρνησης ήταν ότι, μετά από τόσα αποδεικτικά στοιχεία και ενώ βρισκόταν σε εξέλιξη έρευνα της εισαγγελίας, το Υπουργείο Ναυτιλίας έδωσε διαταγή απαγόρευσης απόπλου του συγκεκριμένου πλοίου. Πότε; Όταν είχε φύγει μέρες πριν για άγνωστο προορισμό. Μάλιστα μετά από πέντε μήνες, στα τέλη του Μάη, και κάτω από τις πιέσεις των συνδικάτων το Υπουργείο Εργασίας ανακοίνωσε ότι οι εργαζόμενοι που συμμετείχαν στη συντήρηση αυτού του πλοίου μπορούν να κάνουν δωρεάν εξετάσεις, για να δουν κατά πόσον επηρεάστηκε η υγεία τους από τον αμιάντο.

Αυτοί είστε. Τόσο η σημερινή Κυβέρνηση όσο και οι προηγούμενες. Το ενδιαφέρον σας; Πώς θα διασφαλίσετε τα κέρδη και τα συμφέροντα εφοπλιστών και εργολάβων, βάζοντας σε κίνδυνο ακόμα και ζωές εκατοντάδων εργατών. Μπροστά στα εκατομμύρια του κέρδους, αυτούς τους θεωρείτε αναλώσιμους.

Το άρθρο 9, για την ευθύνη αναθέτοντας και εργολάβου έναντι εργαζομένων, περιέχει θετικά στοιχεία. Είναι, όμως, και προπομπός ότι όλοι θα εργάζονται με τέτοιες σχέσεις εργασίας. Η μόνη και σταθερή εργασία, δηλαδή, γίνεται όνειρο θερινής νυκτός και γενικεύονται οι εργολαβίες. Τα είπε ο εισηγητής μας. Για αυτό στις προτεινόμενες ρυθμίσεις περιλαμβάνετε καταβολή οφειλομένων, αποδοχών, ασφαλιστικών εισφορών και άλλα θετικά, όχι όμως και εφαρμογή συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Αυτές τις πετάξατε στο καλάθι.

Σε ό,τι αφορά τα άρθρα για τα ασυνόδευτα ανήλικα, συνολικά το ζήτημα των ξεριζωμένων προσφύγων και μεταναστών έχει μετατραπεί σε άθλιο παζάρι σε βάρος τους. Φάνηκε και στην τελευταία Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πάρθηκαν

χειρότερες και πιο επικίνδυνες αποφάσεις, που μεταφράζονται σε ακόμα μεγαλύτερο εγκλωβισμό προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα, περισσότερη καταστολή, απελάσεις, καταπάτηση και επίθεση στα δικαιώματα προσφύγων και μεταναστών, χώρες-αποθήκες μεταναστών, μεγαλύτερη διείσδυση των ευρωπαϊκών μονοπωλίων σε τρίτες χώρες στο όνομα του περιορισμού της μετανάστευσης.

Για τις δηλώσεις της Υπουργού Εργασίας ότι είχαμε δύο αντιπαρατιθέμενες δυνάμεις στην τελευταία Σύνοδο Κορυφής και ότι αυτή η αντιπαράθεση είναι πάρα πολύ κρίσιμη για το ευρωπαϊκό μέλλον, καθώς και ότι η ελληνική Κυβέρνηση τήρησε στάση αρχών και αξιών, εμείς ένα έχουμε να πούμε: Και οι δηλώσεις ικανοποίησης που έγιναν από τους Πρωθυπουργούς τόσο της ομάδας των χωρών του Βίζεγκραντ και τους εθνικιστές, όσο και τους κοσμοπολίτες, κατέρριψαν τον μύθο περί διαίρεσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανάμεσα στο σκότος και την καταστολή από τη μια και την αλληλεγγύη από την άλλη. Πάρα τις όποιες αντιθέσεις, μία είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση και γίνεται ακόμα πιο αντιδραστική και εχθρική για τους λαούς.

Η δε στάση της ελληνικής Κυβέρνησης είναι προκλητική και εχθρική για τα συμφέροντα και του λαού και των προσφύγων και μεταναστών, αφού ψήφισε όλες τις αντιλαϊκές αποφάσεις της Συνόδου. Και δεν σας σώζουν μερικά θετικά άρθρα για τα ασυνόδευτα ανήλικα.

Είστε χωμένοι μέχρι τα μπούνια σε όλους τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς. Έχετε κάνει τη χώρα ορμητήριο για τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις, που προκαλούν τη μαζική προσφυγιά και μετανάστευση. Και με αυτή την έννοια τα άρθρα για τα ασυνόδευτα ανήλικα μας φέρνουν στον νου την παροιμία «να σε κάψω, Γιάννη, να σ' αλείψω λάδι».

Να θυμίσω, βεβαίως, ότι πριν από δύο μήνες σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Μετανάστευσης ψηφίστηκαν και άρθρα θετικά για τα ασυνόδευτα παιδιά. Ωστόσο σε περιοδείες που κάνουν οι Βουλευτές του ΚΚΕ στα hot spots διαπιστώνουν ότι πολλά από αυτά δεν εφαρμόζονται, δεν υλοποιούνται πάντα. Όπως είπε και ο εισηγητής μας, εμείς δεν συμφωνούμε με τα άρθρα για τις ΜΚΟ ούτε για τον θεσμό του επαγγελματία επιτρόπου. Όσον αφορά τον διορισμό επιτρόπου ασυνόδευτων ανηλίκων, αναφέρεται βεβαίως ότι οι φορείς παραπομπής ενημερώνουν δίχως καθυστέρηση τον εισαγγελέα ο οποίος ενεργεί ως προσωρινός επίτροπος. Το «δίχως καθυστέρηση» είναι αόριστο και βεβαίως πρέπει να προσδιοριστεί. Γιατί όμως το βάζετε; Γιατί είναι μεγάλες οι ελλείψεις σε διεργασίες στους χώρους πρώτης υποδοχής. Δεν ξέρετε πότε ο ασυνόδευτος ανήλικος θα πιστοποιηθεί για να πάρει τον δρόμο του.

Να, λοιπόν, προσπαθείτε να διαχειριστείτε τον μεγαλύτερο εγκλωβισμό προσφύγων και μεταναστών, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και ασυνόδευτα παιδιά, κάτω από άθλιες συνθήκες, μέσα από την κυριαρχία των ΜΚΟ αλλά και τον θεσμό του επαγγελματία επιτρόπου, που σημαίνει επιτροπεία που ιδιωτικοποιείται, γίνεται επάγγελμα, ανατίθεται σε ιδιώτη. Αντί για μέτρα άμεσης, γρήγορης επανένωσης των παιδιών αυτών με τις οικογένειές τους σε άλλες χώρες, αλλά και για όσα παιδιά θα μείνουν στην Ελλάδα, πρέπει να είναι δημόσιος ο φορέας που θα έχει την ευθύνη, τη μέριμνα, την προστασία τους, για τη στέγασή τους σε δημόσιες δομές, που θα πληρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές.

Αυτές είναι οι προτάσεις του ΚΚΕ και φυσικά ο αγώνας και η κοινή πάλη Ελλήνων, μεταναστών και προσφύγων ενάντια στις αντιδραστικές και αντιλαϊκές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διεξοδική βρίσκεται στην κοινή πάλη ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο και τη συμμετοχή της Ελλάδας σε αυτόν, αλλά και ενάντια στο σύστημα που γεννά τη μαζική προσφυγιά και τη μετανάστευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Εργασίας ο κ. Ηλιόπουλος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για τριάντα δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Ναι, αλλά και προηγούμενος τον κόψαμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό το θέμα θέλω να

μιλήσω, για μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Εντάξει, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν το συνηθίζω να παρεμβαίνω στις διαδικασίες του Προεδρείου. Νομίζω, όμως, ότι η κοινοβουλευτική διαδικασία εξυπηρετεί την πραγματική πολιτική αντιπαράθεση, όποτε αυτή γίνεται σε αυτή την Αίθουσα.

Δεν ήταν σωστό. Είχαμε ειδοποιήσει -το γνωρίζω γιατί ενημερώθηκα και από τους αρμόδιους Υπουργούς- ότι θα υπάρξει τοποθέτηση του Υφυπουργού αμέσως μετά την τοποθέτηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της Νέας Δημοκρατίας. Είναι ένα θέμα ουσίας. Έχουν φύγει τώρα. Θα εξυπηρετούσε σημαντικά -δεν υποτιμώ καθόλου την παρέμβασή σας, κυρία Μανωλάκου, και το γνωρίζετε- τον πολιτικό διάλογο και την πολιτική αντιπαράθεση. Θέλει λίγη προσοχή αυτό. Ξέρετε ότι πρώτη φορά σάς κάνω παρατήρηση. Περισσότερες σας κάνουν από την Κοινοβουλευτική σας Ομάδα, παρά εμείς. Με αυτή την έννοια το λέω και θα ήθελα να το επισημάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ελπίζω, κύριε Μαντά, να καταλαβαίνετε ότι δεν υπήρχε πρόθεση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Εντάξει. Το επισημαίνω, όμως, γιατί έχει μία σημασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Έγινε μία συνεννόηση με τη Γραμματεία, την οποία δεν είχα αντιληφθεί. Αυτό είναι όλο. Δεν υπήρχε θέμα. Άλλωστε μπορεί να μην είναι παρών ο κ. Βρούτσος, αλλά είναι η Νέα Δημοκρατία. Θα έχουμε δευτερολογίες και θα μιλήσει, φαντάζομαι, ο κ. Βρούτσος. Δεν είναι εκεί το θέμα.

Παρακαλώ, κύριε Ηλιόπουλε, έχετε τον λόγο για εννέα λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να ξεκινήσω διαφορετικά, αλλά νομίζω ότι βοηθάει τη ροή της συζήτησης να γίνεται ένας ζωντανός διάλογος εδώ μέσα και να απαντάμε σε κάποια επιχειρήματα.

Η πρώτη φράση που θα ήθελα να πω είναι η εξής: Κατά τη γνώμη μου είναι πάρα πολύ σημαντικό στη δημοκρατία να υπάρχουν καθαρά αντιπαραθετικά σχέδια. Με αυτή την έννοια νομίζω ότι μπορώ να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον κ. Βρούτση γι' αυτά που είπε πριν από λίγο. Σε ένα πολύ κρίσιμο σημείο ανέφερε και πράγματα που είχε πει και στην επιτροπή. Είχα κρατήσει τα πρακτικά για να τα καταθέσω, αλλά δεν χρειάζεται, αφού τα είπε πριν από λίγο.

Ποια είναι κατά τη γνώμη μου η φράση-κλειδί σε αυτά που είπε ο κ. Βρούτσος; Ότι «καταφέραμε και μειώσαμε την ανεργία, επειδή ακολουθήσαμε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στα εργασιακά». Ποιος ήταν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που ακολούθησε ο κ. Βρούτσος στα εργασιακά; Η κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, η μείωση του κατώτατου μισθού κατά 22% και στους νέους κατά 32% και το να γίνουν πιο εύκολες οι απολύσεις.

Όταν λες ότι, επειδή ακολουθήσαμε αυτές τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ρίξαμε την ανεργία, στην πραγματικότητα λες ποιο είναι το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας για την επόμενη μέρα στα εργασιακά. Το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας για την επόμενη μέρα στα εργασιακά έχει μια φράση: Αν δεν υπήρχε το μνημόνιο, θα έπρεπε να το εφεύρουμε. Αυτό ήταν, αυτό παραμένει και τους ευχαριστούμε πάρα πολύ που έρχονται. Δεν χρειάζεται καν να αναφερθώ στις τοποθετήσεις του κ. Μητσοτάκη στον ΣΕΒ, που λέει μια σειρά από πράγματα. Κάποια θα τα πούμε στη συνέχεια.

Ο κ. Βρούτσος έχει μια εμμονή με τις ομαδικές απολύσεις και χαρακτηρίζει αναχρονιστικό το άρθρο με το βέτο του Υπουργού. Να του υπενθυμίσουμε ότι οι πραγματικές ομαδικές απολύσεις, που ευτυχώς δεν προχώρησαν, ήταν οι δεκαπέντε χιλιάδες απολύσεις που θα έκανε ο κ. Μητσοτάκης στους δημοσίους υπαλλήλους. Και ομαδικές απολύσεις και πολύ κοντά σε αυτό ήταν αυτά που έγιναν με τους καθηγητές στα τεχνικά λύκεια, αυτά που έγιναν με τις καθαρίστριες, αυτά που έγιναν σε μια σειρά από κλάδους και αυτά που λείπει σήμερα, ότι περισσότεροι γιατροί. Εμείς λέμε ότι δεν περισσεύουν γιατροί, όπως δεν περισσεύουν

δάσκαλοι και καθηγητές.

Επίσης, χαρακτήρισε τις δώδεκα περικοπές στις συντάξεις «προσαρμογές». Ήταν προσαρμογές για τον κ. Βρούτση οι οποίες έκαναν βιώσιμο το ασφαλιστικό σύστημα. Ήρθαν εδώ σήμερα να κάνουν, κατά τη γνώμη μου, ένα καθαρά επικοινωνιακό σόου, λέγοντας ότι «εμείς λέμε να πάρετε πίσω την περικοπή για το 2019». Να υπενθυμίσω ότι όταν στη δεύτερη αξιολόγηση η ελληνική Κυβέρνηση έλεγε ότι ούτε διαρθρωτικά ούτε δημοσιονομικά είναι απαραίτητα αυτά τα μέτρα και είχαμε απέναντί μας το βέτο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, η Αξιωματική Αντιπολίτευση έλεγε ότι τα νούμερα δεν βγαίνουν και ότι χρειάζονται μέτρα. Έλεγε ότι το 2016 θα έρθει κόφτης. Δεν ήρθε κόφτης το 2016. Έλεγε ότι ο κόφτης θα έρθει το 2017. Δεν ήρθε κόφτης το 2017. Έλεγε ότι δεν θα κλείσει το πρόγραμμα το 2018 και θα μπορούμε σε πιστοληπτική γραμμή, δηλαδή σε νέο μνημόνιο. Δεν ήρθε ούτε αυτό.

Για ποιον λόγο η Αξιωματική Αντιπολίτευση πρέπει να στήνει διαρκώς τη γραμμή της πάνω σε μια επερχόμενη καταστροφή; Γιατί όποτε αναγκάζεται να μιλήσει για το πραγματικό της κοινωνικό πρόγραμμα, είτε αυτό αφορά την παιδεία είτε αυτό αφορά την υγεία είτε αυτό αφορά τα εργασιακά, το πρόγραμμά της είναι συνέχιση των μνημονιακών καταναγκασμών. Το μοναδικό πλαίσιο στο οποίο θα μπορούσαν αυτοί οι μνημονιακοί καταναγκασμοί να μείνουν ζωντανοί, θα ήταν μια επερχόμενη καταστροφή για την ελληνική οικονομία. Δυστυχώς για αυτούς, ευτυχώς για την τεράστια κοινωνική πλειοψηφία, αυτή η καταστροφή δεν έρχεται.

Τελευταία παρατήρηση και μετά θα γίνω πιο συγκεκριμένος στα νούμερα. Είπε ο κ. Βρούτσος ότι η αδήλωτη εργασία είναι κοινωνικό και οικονομικό έγκλημα. Θα συμφωνήσω. Και πώς καταπολεμάς την αδήλωτη εργασία; Με ένα πρόστιμο; Με μια διάταξη; Την καταπολεμάς μέσα από την Επιθεώρηση Εργασίας. Τι έκανε ο κ. Βρούτσος όταν ήταν Υπουργός Εργασίας στην Επιθεώρηση Εργασίας; Κατήργησε διακοσίες εννιά θέσεις, οργανικές θέσεις, στην Επιθεώρηση Εργασίας. Κατήργησε το Τμήμα Νομικής Στήριξης στην Επιθεώρηση Εργασίας και νομίζω ότι γενικά με καλές ιδέες δεν κυνηγιέται η αδήλωτη εργασία. Εάν η αδήλωτη εργασία είναι οικονομικό έγκλημα, το να διαλύσει την Επιθεώρηση Εργασίας τότε τι είναι; Τουλάχιστον συνενοχή στο οικονομικό έγκλημα.

Έχοντας ακούσει λίγο το πώς συμπεριφέρεται ο κ. Βρούτσος στα νούμερα για την αδήλωτη εργασία και πώς αντιμετωπίζει τα μαθηματικά, νομίζω ότι έχω μια καλύτερη εικόνα αυτή τη στιγμή για το πώς η χώρα τελικά μπήκε στο μνημόνιο. Αν αντιμετώπιζαν και τα οικονομικά μεγέθη με τον τρόπο που διάβασε τα στοιχεία για την αδήλωτη εργασία, είναι σίγουρο πως κατάφεραν το έλλειμμα να φτάσει στο 15% και όλα αυτά που είδαμε.

Μπαίνω τώρα στην ουσία. Τι έχουμε ακούσει μέχρι τώρα για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο από τους κύριους της Νέας Δημοκρατίας; Έχουμε ακούσει ότι το νομοσχέδιο είναι ένα συνονθύλευμα. Δεν έχει τίποτα σημαντικό. Τι είχαμε ακούσει για το προηγούμενο νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας, που ψηφίστηκε πέρσι τον Σεπτέμβρη; Ότι είναι ένα επικοινωνιακό τέχνασμα για να ανέβει ο Πρωθυπουργός στη ΔΕΘ. Ακριβώς εδώ είναι η βασική μας διαφοροποίηση: στο τι θεωρούμε εμείς σημαντικό και τι θεωρούν αυτοί σημαντικό. Γιατί εμείς θεωρούμε πάρα πολύ σημαντικό να μην κρύβονται απολύσεις πίσω από την οικειοθελή αποχώρηση. Γιατί εμείς θεωρούμε πάρα πολύ σημαντική τη διάταξη για τη μονομερή βλαπτική μεταβολή. Γιατί θεωρούμε πάρα πολύ σημαντική τη διάταξη για τη διαταγή πληρωμής που οι εργαζόμενοι μπορεί να παίρνουν τα δεδουλευμένα τους και τον μισθό τους. Γιατί θεωρούμε πάρα πολύ σημαντικό το ότι ο μισθός πλέον μπαίνει μέσω τράπεζας. Γιατί θεωρούμε πάρα πολύ σημαντικό το ότι μπαίνει ένα φρένο στην αδήλωτη εργασία στα οικοδομικά έργα. Για να έρθω σε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί θεωρούμε πάρα πολύ σημαντικά αυτά που γίνονται στις εργολαβίες για την αδήλωτη εργασία, για τη θερμική καταπόνηση των εργαζομένων και σε μια σειρά άλλα κρίσιμα κομμάτια. Γιατί αυτά τα μικρά πράγματα για κάποιους από την Αξιωματική Αντιπολίτευση είναι μεγάλα για τις ζωές χιλιάδων εργαζομένων εκεί έξω. Και εμείς επιμένουμε και το λέμε ότι το ζήτημα της εργασίας

αποτελεί μια βασική διαχωριστική τομή, όχι μόνο για το τι έγινε μέσα στην κρίση, αλλά για το τι γίνεται και την επόμενη μέρα.

Σε σχέση με την αδήλωτη εργασία, τι κάνει αυτό το νομοσχέδιο; Πρώτον, το λέγαμε από την αρχή ότι το να αντιμετωπίσεις την αδήλωτη εργασία δεν είναι απλά ζήτημα ενός προστίμου. Είναι ζήτημα συνολικότερης προσέγγισης και του τι γίνεται με τους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Είναι ένα πολύ πιο πολύπλευρο ζήτημα.

Εμείς τι λέμε; Θέλουμε να αντιμετωπίσουμε τον πυρήνα του προβλήματος. Ποιος είναι ο πυρήνας του προβλήματος; Ο αδήλωτος εργαζόμενος να δουλέψει νόμιμα. Αν ρωτήσουμε τον κ. Βρούτση εάν έχει στοιχεία από το Υπουργείο του για το τι γίνονταν μετά τα πρόστιμα στην αδήλωτη εργασία, δεν θα έχει στοιχεία. Και γιατί δεν θα έχει στοιχεία; Δεν θα έχει στοιχεία γιατί το ελληνικό κράτος δεν το αφορούσε να κρατήσει στοιχεία για αυτή τη στιγμή. Δεν τον ενδιέφερε αυτή η μικρή λεπτομέρεια. Βάζουμε απλά ένα πρόστιμο, αλλά μετά δεν μαζεύουμε τα δεδομένα για να αξιολογήσουμε την πολιτική. Εμείς την κάναμε αυτή τη δουλειά και τα μαζέψαμε τα δεδομένα. Τα δεδομένα δείχνουν ότι στην τερσάσια πλειοψηφία δεν γίνεται πρόσληψη στον αδήλωτο εργαζόμενο.

Άρα εμείς τι λέμε; Ότι το πιο κρίσιμο πράγμα είναι να δοθεί δικαιοσύνη στον αδήλωτο εργαζόμενο. Ακριβώς για αυτόν τον λόγο βάζουμε το νομικό τεκμήριο «τρεις μήνες ένσημα». Το νομικό τεκμήριο «τρεις μήνες ένσημα» σημαίνει το πάτωμα. Από εκεί και πέρα, εάν γίνει πρόσληψη σε μεγάλο χρόνο, θα μειωθεί το πρόστιμο. Είναι αυτό κίνητρο για αδήλωτη εργασία; Όποιος το λέει αυτό λέει συνειδητά ψέματα. Γιατί λέει συνειδητά ψέματα; Γιατί στη δικιά μας διάταξη το πρόστιμο για την αδήλωτη εργασία μπορεί να φτάσει στις 30.000 ευρώ. Γιατί αυτός που θα πιαστεί με αδήλωτη εργασία γνωρίζει ότι τα επόμενα δύο χρόνια υποχρεωτικά θα επανελεγχεται από την Επιθεώρηση Εργασίας, ενώ μέχρι σήμερα αυτό δεν υπήρχε. Ο ουσιαστικός επανέλεγχος είναι αυτό που θωρακίζει και το γεγονός ότι στην υποτροπή τιμωρείται πάρα πολύ. Ποια, όμως, είναι η κρίσιμη μεταβλητή; Ο εργοδότης ξέρει ότι το ένα κομμάτι είναι το πρόστιμο. Το δεύτερο κομμάτι είναι το πόσο πιθανό είναι να γίνει ο έλεγχος. Αν νομίζει ότι υπάρχει μια Επιθεώρηση διαλυμένη, όπως είχε κάνει η Νέα Δημοκρατία, και ο εργαζόμενος δεν έχει κανένα κίνητρο να καταγγείλει, μπορεί και να το πάρει το ρίσκο. Όταν ξέρει, όμως, ότι η Επιθεώρηση Εργασίας λειτουργεί και ότι ο εργαζόμενος έχει κίνητρο να καταγγείλει, τότε δεν το παίρνει εύκολα το ρίσκο. Και ο εργαζόμενος αυτή τη στιγμή, με αυτή τη ρύθμιση, έχει κίνητρο να καταγγείλει. Έχει κίνητρο να μιλήσει στην Επιθεώρηση Εργασίας και να προχωρήσει.

Ακούστηκε το παράδειγμα, το οποίο δείχνει παντελή άγνοια του νόμου για το τι ισχύει και σήμερα, ότι μόνο με μια μικρή σύμβαση τριών μηνών ο εργοδότης θα πηγαίνει στο πρόστιμο στα επτά χιλιάδικα. Σήμερα αυτό το οποίο ισχύει είναι ότι, αν ο παραβάτης - εργοδότης πληρώσει απλά το πρόστιμο εντός δέκα ημερών, το πρόστιμο πηγαίνει στα επτά χιλιάδικα. Εμείς αυτό το καταργούμε και λέμε ότι, για να πάει το πρόστιμο στα επτά χιλιάδικα, σημαίνει ότι ο εργαζόμενος θα πάρει έξι μήνες ένσημα. Εάν αυτό δεν είναι προχώρημα και δικαιοσύνη για τον αδήλωτο εργαζόμενο, τότε πραγματικά δεν μπορού να καταλάβω.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Τρεις μήνες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Τρεις μήνες που είναι το νομικό τεκμήριο και τρεις μήνες που είναι η πρόσληψη. Έξι μήνες ένσημα. Μιλώ πολύ τεκμηριωμένα και ξέρω πολύ καλά τι λέω, κύριε Κατσώτη.

Μείωσε η Νέα Δημοκρατία την αδήλωτη εργασία; Ακούσαμε ότι τη μείωσαν στο 24%. Το έχω ξαναπει, δυστυχώς θα το ξαναπώ και τώρα. Ο κ. Βρούτσης διαβάζει τα στοιχεία πηδώντας τις σελίδες. Δεν διαβάζει όλους τους πίνακες. Δεν συμπεριφέρεται με σωστό τρόπο απέναντι στα στοιχεία.

Επειδή μπήκε το ζήτημα της μεγαλοψυχίας να πω το εξής: Θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό όντως να υπάρχουν στοιχεία, να υπάρχουν δεδομένα και ήταν ένα πολύ σημαντικό βήμα η δημιουργία του συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ». Και αν ο κ. Βρούτσης θέλει εύσημα για αυτό, να του τα δώσουμε. Δεν έχουμε πρό-

βλημα σε αυτό. Αλλά να κάνουμε και την πολιτική κριτική, πέρα από το προσωπικό κομμάτι. Ο ίδιος ο κ. Βρούτσης είπε ότι είναι Βουλευτής από το 2007. Ακριβώς, κύριε Βρούτση, επειδή δεν είστε ούτε αυτόνομη προσωπικότητα ούτε πριν ήσασταν στην εξωκοινοβουλευτική Αριστερά, το γεγονός ότι το 2013 θυμηθήκατε να φτιάξετε πληροφοριακό σύστημα και να κρατήσετε δεδομένα δεν είναι για εύσημα. Το γεγονός ότι ακόμα η δημόσια διοίκηση πάσχει στο πού κρατάει δεδομένα κ.λπ. δεν είναι για εύσημα.

Εδώ τώρα να μιλήσουμε με στοιχεία. Ξαναλέμε ότι κάνετε μια πολύ μεγάλη λαθροχειρία. Ποια είναι η μεγάλη λαθροχειρία; Παίρνετε τα μηνιαία στοιχεία και όχι τα ετήσια. Τι δείχνουν τα ετήσια στοιχεία στους κλάδους υψηλής παραβατικότητας, έναν πίνακα που διαρκώς τον αρνείστε; Ότι το 2013 ήταν στο 31,6%, το 2014 στο 19,17% και σήμερα στο 12,4%. Καταθέτω τον πρώτο πίνακα.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Αθανάσιος Ηλιόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αν δεν σας αρέσει αυτός ο πίνακας, υπάρχει και δεύτερος πίνακας, ο οποίος έχει την αδήλωτη εργασία στο σύνολο της οικονομίας και όχι μόνο σε μερικούς κλάδους. Γιατί διαρκώς επικαλείστε τον πίνακα από μερικούς κλάδους. Στο σύνολο της οικονομίας, ο πίνακας που είναι και τα δικά σας στοιχεία, δείχνει ότι από το 2013 έως το 2014 διπλασιάστηκε η αδήλωτη εργασία.

Εγώ δεν θα σας κάνω αντιπολίτευση σε αυτό το πράγμα. Να σας πω για ποιον λόγο; Γιατί στα μηνιαία στοιχεία, τη στιγμή που δείχνει αδήλωτη εργασία στο 40%, την ίδια στιγμή, στο σύνολο της οικονομίας δίνει στοιχεία ότι η αδήλωτη εργασία είναι στο 2,3% στο ίδιο σύστημα. Ξέρετε γιατί γίνεται αυτό; Γιατί το 2013 ήταν η πρώτη φορά που κρατήθηκαν στοιχεία, προφανώς υπήρχαν οριακές τιμές, και δεν είναι ακόμα σταθμισμένα τα νούμερα. Για αυτό λέμε ότι είναι πιο σωστό και πιο τίμιο στα στοιχεία να χρησιμοποιούμε τα ετήσια και όχι να διαβάζουμε τα δεδομένα όπως μας βολεύει.

Αν θέλαμε να ακολουθήσουμε τη δική σας γραμμή, θα σας λέγαμε ότι από το 2013 έως το 2014 διπλασιάσατε την αδήλωτη εργασία.

Καταθέτω και αυτό για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εργ. κ. Αθανάσιος Ηλιόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Προτελευταίο κομμάτι. Μιλάμε διαρκώς για αδήλωτη εργασία και την ίδια στιγμή ξεχνάγατε και κάτι ακόμα: τι γίνεται με την υποδηλωμένη εργασία; Είχε ασχοληθεί ποτέ το Υπουργείο ή κάποιος, ώστε να δούμε τι γίνεται με την υποδηλωμένη εργασία; Όχι, δεν υπήρχαν στοιχεία για την υποδηλωμένη εργασία.

Και να πάμε σε ένα συγκεκριμένο παράδειγμα. Πριν από λίγες ημέρες ο κ. Μητσοτάκης μίλησε στη Συνέλευση των Ελληνικών Τραπεζών. Δεν βρήκε μισή λέξη να πει για τους εργαζόμενους, πέρα από το να τα έχουν καλά με τους εργοδότες, να μην τσακώνονται και να αγαπάει ο ένας τον άλλον και όλοι μαζί να προχωρήσουμε μπροστά.

Στις τράπεζες μόνο πέρυσι και φέτος έχουν βεβαιωθεί 2,8 εκατομμύρια πρόστιμα για αδήλωτη εργασία. Ξέρετε ποια είναι τα επίσημα στοιχεία που δηλώνουν οι τράπεζες για υπερωρίες για το 2017; Με βάση τα επίσημα στοιχεία για κάθε τραπεζοϋπάλληλο αντιστοιχούσαν, για όλο το 2017, δύο ώρες υπερωρίας. Είναι επίσημα στοιχεία. Τα καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Αθανάσιος Ηλιόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Για το ότι δεν βρήκε λόγια να πει ο Κυριάκος Μητσοτάκης μέσα στη Συνέλευση των Τραπεζών, γιατί πολλές φορές δεν κρινόμαστε μόνον για αυτά που λέμε, κρινόμαστε και για τις σιωπές μας.

Καταθέτω για τα Πρακτικά δελτίο Τύπου του Σωματείου των Εργαζόμενων στην Τράπεζα Πειραιώς, μετά τον μεγάλο έλεγχο που έγινε στην Τράπεζα Πειραιώς, που βεβαιώθηκε το πρόστιμο 1,6 εκατομμύρια, πως επιτέλους για πρώτη φορά -μετά από οκτώ χρόνια- κρατιέται το ωράριο στην τράπεζα. Αυτό σχετικά με το ποιος φέρνει αποτελέσματα και το ποιος δεν φέρνει αποτελέσματα υπέρ των εργαζομένων.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός κ. Αθανάσιος Ηλιόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν δελτίο Τύπου, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το δεύτερο σημείο, για το οποίο δεν βρήκε λόγια να πει ο Κυριάκος Μητσοτάκης, μέσα στις τράπεζες, που είναι στον ΣΕΒ, που όλοι μαζί θεωρούν το οκτάωρο ξεπερασμένο, δεν είναι ακαδημαϊκό ζήτημα για τους τραπεζίτες και τον ΣΕΒ, το υλοποιούν καθημερινά μαζί με το Λαϊκό Κόμμα. Όμως, δεν χρειάζεται να πάμε μέχρι την Αυστρία. Χρειάζεται να πάμε εδώ κοντά στις κεντρικές τράπεζες, που όταν μπήκε η Επιθεώρηση Εργασίας βγάζανε υπαλλήλους από τα υπόγεια, τους έβγαζαν από τα γκαράζ, από τις εξόδους κινδύνου από διπλανά καταστήματα ή τους κρύβανε κάτω από τραπέζια, αλλά γι' αυτά δεν έχετε να πείτε μια λέξη. Δεν μπορείτε να πείτε κάτι.

Ας πάμε τώρα για τις εργολαβίες. Τι λέτε για τις εργολαβίες; Ενώ όλοι αναγνωρίζετε το πρόβλημα, λέτε: «Τι θα το κάνουμε τώρα πρόβλημα του επιχειρηματικού κόσμου; Να μείνει πρόβλημα των εργαζομένων». Να «σκάει» ένας εργολάβος και να

πρέπει απλά ο εργαζόμενος να τρέχει στα δικαστήρια. Άλλη μια βασική μας διαφορά, ποιανού θα είναι το πρόβλημα. Εμείς λέμε ότι ο εργαζόμενος ό,τι και να γίνει, θα πληρωθεί. Δεν θα είναι δικό του πρόβλημα. Ό,τι και να γίνει, όσοι και να είναι στην αλυσίδα της ανάθεσης ο εργαζόμενος, θα ξέρει ότι θα πάρει τα λεφτά του και αυτό σε τίποτα δεν αλλάζει τον ρόλο που έχει η Επιθεώρηση Εργασίας.

Τελευταία φράση και κλείνω. Ξαναλέω, αν μπορούσαμε με μια φράση να χαρακτηρίζαμε το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας στα εργασιακά, αυτό είναι: μνημόνιο, μνημόνιο, μνημόνιο. Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο διαρκώς ελπίζετε σε μια οικονομική καταστροφή. Ευτυχώς για εμάς και ευτυχώς για την πλειοψηφία της χώρας αυτή η οικονομική καταστροφή δεν έρχεται. Οι συλλογικές συμβάσεις επανέρχονται και εμείς δείχνουμε ότι καθημερινά θα δίνουμε αυτή τη μάχη για τον κόσμο της εργασίας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κι εγώ ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι μέσω επιστολής του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής δηλώνεται ότι ο Ανεξάρτητος Βουλευτής Λάρισας κ. Γεώργιος Κατσιαντώνης προσχωρεί και εντάσσεται στην Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας.

Η προαναφερθείσα επιστολή καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Κύριο
Νικόλαο Βούτση
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 3150
Ημερομ. 20/07/2018

Αθήνα, 10 Ιουλίου 2018
Α.Π.:1334

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας δηλώνουμε ότι ο Ανεξάρτητος Βουλευτής Ν. Λάρισας κ. Γεώργιος Κατσαντώνης, σύμφωνα με τα όσα ορίζει το άρθρο 16 παρ. 1 και 5 του Κανονισμού της Βουλής, προσχωρεί και εντάσσεται στην Κ.Ο. της Νέας Δημοκρατίας.

Κυριάκος Μητσοτάκης

Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης
Πρόεδρος της ΚΟ της Νέας Δημοκρατίας

Γεώργιος Κατσαντώνης

Βουλευτής Ν. Λάρισας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Η κ. Παπακώστα, Ανεξάρτητη Βουλευτής, έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΔΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ - ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι σημαντικό νομοσχέδιο, αγαπητοί συνάδελφοι. Είναι ένα νομοσχέδιο στο οποίο, για παράδειγμα, όλοι γνωρίζοντας το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον στον τομέα της εργασίας, αλλά και στον κρίσιμο και νευραλγικό τομέα που μαστίζει, το υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα στη χώρα μας -αλλά και στην Ευρώπη- αυτό της ανεργίας, θα πρέπει όλοι μαζί -το πολιτικό σύστημα της χώρας- να δώσουμε τη μάχη έτσι ώστε να συμφωνήσουμε ότι εκείνα τα οποία από το παρελθόν ήλθαν ως προβλήματα και τα οποία δεν επιλύθηκαν, πρέπει να επιλυθούν σήμερα με τρόπο λειτουργικό, αποτελεσματικό και βιώσιμο, έτσι ώστε ο νόμος, ως εργαλείο -διότι περί αυτού πρόκειται- να δώσει τις απαντήσεις που χρειάζονται στους δύσκολους καιρούς.

Το δεύτερο είναι να προστατεύσουμε ιδιαίτερα τους νέους εργαζομένους, για να δούμε λίγο τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου και τους εργαζομένους γενικότερα, οι οποίοι σε μία ανασφαλής αγορά που είναι ρευστή, που είναι κινούμενη άμμος λόγω της οικονομικής κρίσης ή, αν θέλετε, με άλλοθι την οικονομική κρίση αλώθηκε και το εργατικό δίκαιο της χώρας, αλλά και το ευρωπαϊκό εργατικό δίκαιο και η νομοθεσία. Θα πρέπει, λοιπόν, να δούμε πώς, πέρα από τις όποιες κομματικές αντιπαράθεσεις, ιδεολογικές δεν βλέπω να υπάρχουν πια, θα πρέπει να δούμε πώς αυτά μπορούμε να τα ρυθμίσουμε επ' ωφέλεια τής πιο αδύναμης πλευράς που, σύμφωνα με το Σύνταγμα αλλά και με το εργατικό δίκαιο, είναι πάντοτε ο εργαζόμενος.

Άρα, υπό την έννοια αυτή, θα πρέπει ζητήματα αδήλωτης εργασίας, ζητήματα ασφαλιστικά, ζητήματα συνταξιοδοτικά, ζητήματα που οριοθετούν σε έναν κύκλο, ο οποίος ήταν φαύλος μέχρι τώρα, λόγω της επώδυνης οκταετίας την οποία βίωσε η χώρα, κάτω από τα μνημόνια και τη μνημονιακή περίοδο, τώρα, λοιπόν, που τυπικά θα εξέλθουμε, θα πρέπει να μπορούμε σε μια κανονικότητα, την οποία αντιλαμβανόμαστε και αντιλαμβανόμαστε όλες και όλοι ότι το πρώτο και στοχευμένα ως προτεραιότητα που πρέπει να κάνει ο πολιτικός κόσμος -Κυβέρνηση, Αξιωματική Αντιπολίτευση, το σύνολο των κομμάτων και των νέων κομμάτων που θα προκύψουν στην πορεία- είναι να προστατεύσουμε, λοιπόν, τους εργαζομένους.

Από την άλλη πλευρά, βεβαίως, δεν θα πρέπει η επιχειρηματικότητα να αισθάνεται απειλούμενη από τις νομοθετικές παρεμβάσεις αν αυτές προσέρχονται, παραδείγματος χάριν, από μια Κυβέρνηση η οποία μέχρι πρότινος δεν έβλεπε την επιχειρηματικότητα με καλό μάτι ή αισθάνονται ότι βάλλονται, διότι, παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση που υπάρχουν πρόστιμα, είδα -και το είδατε κι εσείς στην ακρόαση των φορέων- ότι η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας εξέφρασε επιφυλάξεις και μια αγωνία για το εάν και κατά πόσο υπάρχουν τιμωρητική διάθεση σε σχέση με τα πρόστιμα απέναντί τους.

Άρα θα πρέπει εδώ να συνηνοηθεί ο πολιτικός κόσμος ότι δεν τιμωρεί κανέναν. Είναι ανάγκη να συνηνοηθούμε ότι θα πρέπει ο εργαζόμενος να είναι η προτεραιότητά μας. Άρα η αδήλωτη εργασία θα πρέπει να σταματήσει να υπάρχει και δεν διανοούμαι ότι θα υπάρχει και συγκρούσεις επ' αυτού.

Άκουσα προηγούμενους τους καθ' ύλην αρμόδιους Υπουργούς να εγκυβαν τους προηγούμενους κ.λπ.

Αγαπητοί κύριοι και κυρίες συνάδελφοι, αυτό είναι αδιέξοδο, καθώς δεν βγάζει πουθενά το να εγκαλεί η μια πλευρά την άλλη, ότι εσείς μέχρι τότε είχατε τόσο ποσοστό αδήλωτης εργασίας και εμείς σήμερα αυτό το μειώσαμε. Αυτό δείχνει ότι υπάρχει πρόβλημα, ότι δεν έχει λυθεί. Μπορεί κάποιοι να προχώρησαν κάποια βήματα παραπάνω, ώστε να λυθεί το ζήτημα, πάντως είναι υπαρκτό, γι' αυτό, άλλωστε, νομοθετούμε.

Άρα θα πρέπει να κάνουμε την αυτοκριτική μας, ένθεν κακείθεν, και οι συγκρούσεις νομίζω ότι περισσεύουν και δεν αφορούν την κοινωνία και δεν αφορούν και τους εργαζομένους.

Στο θέμα της αδήλωτης εργασίας νομίζω ότι όλοι πρέπει να είμαστε θετικοί και υπέρμαχοι στο να θωρακιστεί η εργασία των πολιτών, το οποίο είναι κοινωνικό δικαίωμα, με τέτοιο τρόπο ώστε οι όροι και οι συνθήκες και οι χώροι στους οποίους ασκείται

η εργασία να είναι αυτοί οι οποίοι ορίζονται, να υπάρχουν οι ανάλογες συνθήκες υγιεινής. Δεν είναι μόνον το θέμα της αδήλωτης εργασίας.

Θα πρέπει ο μισθός να είναι αξιοπρεπής και εδώ θα πρέπει να δούμε, και το προτείνω και είχα την ευκαιρία, καθώς επισκέφτηκα αρκετούς Υπουργούς της Κυβέρνησης, γιατί αυτοί κυβερνούν και πρέπει, λοιπόν, να ξέρουν τη γνώμη μας και τις προτάσεις μας. Διότι δεν ήμουν ποτέ υπέρ της άποψης της τυφλής σύγκρουσης για την τυφλή σύγκρουση στην πολιτική, ούτε της άποψης να επικρίνω μόνο για να επικρίνω, αλλά της πρότασης. Η θετική, λοιπόν, πρόταση την οποία κάνω -και ενθαρρύνω τους νομοθέτες να την υιοθετήσουν- είναι ότι θα πρέπει επιτέλους οι μισθοί των εργαζομένων να είναι αξιοπρεπείς. Θα πρέπει να δούμε μετά την τυπική έξοδο της χώρας από το μνημόνιο οι κατώτατοι μισθοί να ανταποκρίνονται στην αξιοπρεπή διαβίωση των εργαζομένων. Θα πρέπει να δούμε οπωσδήποτε τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Είναι υποχρέωσή μας, αγαπητοί συνάδελφοι. Δεν είναι κάτι το οποίο αν θέλουμε επιλέγουμε, ανάλογα με το ποια πλευρά κοιμόμαστε ή κοιτάμε ιδεολογικά. Είναι υποχρέωση μιας δημοκρατικής πολιτείας και επιταγή του Συντάγματος, από την ώρα που η εργασία είναι κοινωνικό δικαίωμα, να δούμε τα ζητήματα των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Και, βέβαια, θα πρέπει να δούμε και τα ζητήματα της συνταξιοδότησης, όπου εδώ υπάρχουν κάποια τυπικά ζητήματα, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, τα οποία πρέπει να λυθούν. Υπάρχουν επιστημονικές Επιτροπές, τις οποίες δεν θέλω να επαναλάβω, τις οποίες υιοθετώ και προτερώ τους Υπουργούς να τις δουν και να βελτιώσουν την νομοθετική τους πρωτοβουλία, πλην, όμως, είναι σε μια κατεύθυνση που πρέπει να δοθεί βιώσιμη και αποτελεσματική λύση.

Θα πρέπει να δούμε, επίσης, ευρύτερα τα θέματα των συντάξεων, τη μεγάλη φωτογραφία. Και νομίζω ότι η αδιέξοδη σύγκρουση, η οποία έχει ξεσπάσει ανάμεσα στην Κυβέρνηση και την Αξιωματική Αντιπολίτευση και τούμπλαριν, θα πρέπει να σταματήσει εδώ. Θα πρέπει να συνηνοηθούμε ότι οι πολίτες δεν είναι υποχρεωμένοι να ανεχθούν τις δικές μας, τις δικές τους διαμάχες. Δεν με αφορούν πολιτικά. Εγώ προτείνω ότι οι συντάξεις μπορούν να μην περικοπούν. Και ως «Νέα Ελληνική Ορμή» έχω κάνει πρόταση προς το Υπουργείο Εργασίας, με δύο μετρήσιμους μεθόδους οι οποίες μπορούν να αναχαιτίσουν την περικοπή των συντάξεων, διότι δεν αντέχει άλλο η κοινωνία και θα πρέπει να εστιάσουμε τις πολιτικές μας στον άνθρωπο.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω ότι είναι πολύ σωστή η ρύθμιση για τα ασυνόδευτα ανήλικα. Δείτε, όμως, το παράδειγμα του Βελγίου. Δείτε πώς λειτουργεί το Βέλγιο στα θέματα του επιτρόπου ασυνόδευτων ανηλίκων, αφού κάνουμε μία νέα νομοθετική ρύθμιση. Γιατί να μην υιοθετήσουμε αυτή την καλή πρακτική; Δείτε το, σας παρακαλώ πάρα πολύ.

Τέλος, θέλω να πω ότι υπάρχει ένα θέμα με τις συντάξεις χηρείας. Ήδη από τον ένατο μήνα του 2017, από πέρσι, είχα θίξει τα ζητήματα των συντάξεων χηρείας, που έχουν να κάνουν με την επιβίωση κάποιων ελληνικών οικογενειών, οι οποίες δεν μπορούν να ζήσουν με 300 ευρώ σύνταξη χηρείας. Είναι μια αδήριτη πραγματικότητα. Θα πρέπει να δούμε πώς νομοθετικά θα κατοχυρώσουμε αυτές τις οικογένειες στο πλαίσιο της υπεράσπισης του υπέρτερου αγαθού, που είναι ο άνθρωπος.

Υπό την έννοια αυτή, με τις ενστάσεις και τις προτάσεις και της Επισημοτικής Επιτροπής και τις δικές μου, θεωρώ ότι είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο θα λύσει προβλήματα. Ελπίζω να τα λύσει οριστικά, για να μη χρειαστεί να επανανομοθετήσουμε για ζητήματα τα οποία έπρεπε να είναι λυμένα από καιρό.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Και εγώ ευχαριστώ.

Μετά την κ. Παπακώστα τον λόγο έχει ο κ. Ηγουμενίδης, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ, για επτά λεπτά.

Ορίστε, κύριε Ηγουμενίδη, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν χωρεί αμφιβολία ότι το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα για τα

εργασιακά και ασφαλιστικά θέματα, έχει θετικό πρόσημο. Δεν είναι τυχαία, κατά τη γνώμη μου, η ικανοποίηση που εξέφρασε μια σειρά από φορείς κατά την ακρόασή τους.

Κατ' αρχάς, νομίζω ότι αξίζει να σταθούμε στη χρονική στιγμή, στη χρονική περίοδο που έρχεται αυτό το νομοσχέδιο. Έρχεται λίγο πριν το τέλος των μνημονίων, λίγο πριν το τέλος της επιτροπείας, με την επίσημο έξοδο από την ύφεση και την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, με την άρση του αποκλεισμού της χώρας από τις αγορές, τώρα που πραγματικά διαμορφώνονται οι δυνατότητες για τη χώρα μας.

Θα έλεγα ότι το νομοσχέδιο, που σήμερα συζητάμε, αποτελεί τον συνδυαστικό κρίκο με την αυριανή μέρα.

Τα εργασιακά πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αποτελούν και τη διαιρετική τομή στις δύο πολιτικές που σήμερα συγκρούονται και που σήμερα γίνονται πιο έντονα διακριτές. Λέει η κ. Παπακώστα: «δεν διανοούμαι να υπάρχει σύγκρουση σε αυτά τα ζητήματα» και θα συμφωνήσω μαζί της με την άποψη ότι όντως τα προβλήματα δεν έχουν χρώμα. Χρώμα, όμως, έχει η λύση τους.

Από τη μια έχουμε τη νεοφιλελεύθερη άποψη, η οποία, για να περάσει ακριβώς τη νεοφιλελεύθερη πολιτική στην ελληνική κοινωνία, επιτίθεται ως τσουνάμι και σαρώνει όλες τις κατακτήσεις του εργατικού κινήματος.

Πραγματικά, θα ήθελα να ρωτήσω τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας το εξής: Συμφωνεί με την άποψη του Αρχηγού του ότι είναι αριστερή ιδεολογία οι συλλογικές διαπραγματεύσεις; Συμφωνείτε, κύριε Βρούση ότι το οκτάωρο είναι ξεπερασμένο; Συμφωνείτε με την άποψη της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ότι η συλλογική έκφραση των δικαιωμάτων των εργαζομένων είναι ξεπερασμένη; Και για να πάμε και ένα βήμα παραπέρα, συμφωνείτε με τα ιδεολογικά σας αδέρφια στην Αυστρία που μιλούν για δωδεκάωρο μεροκάματο και εξηντάωρο εβδομαδιαία δουλειά;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ: Για τα φορτηγά είναι, για τους αυτοκινητιστές.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ: Είναι προφανές -για να ανοίξω άλλη μια παρένθεση- ότι για τη βιωσιμότητά του το ασφαλιστικό σύστημα δεν χρειάζεται παραπέρα περικοπή των συντάξεων. Θα ήθελα, όμως, να ρωτήσω το εξής: Πόσοι εργαζόμενοι, αλήθεια, πιστεύουν ότι αυτή η τροπολογία που κατέθεσαν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και του Κινήματος Αλλαγής, όντως γίνεται για να προστατεύσει τις συντάξεις;

Δεύτερη ερώτηση: Η τροπολογία που καταθέσατε, ισχύει για πάντα ή μόνο για το διάστημα που κυβερνά ο ΣΥΡΙΖΑ; Θα ισχύσει και αναδρομικά ή μόνο για τις περικοπές που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ; Ενισχύει τη θέση της ελληνικής Κυβέρνησης έναντι των θεσμών, που συζητάμε, ή όχι; Και αν την ενισχύει γιατί, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, επιτεθήκατε στον Μοσκοβισί που είπε: «ναι, μπορούμε να το δούμε»;

Πέρασε κιόλας ο μισός μου χρόνος. Δεν θα αφιερώσω άλλον χρόνο για να αποδείξω την υποταγή της Νέας Δημοκρατίας στον λαϊκισμό, στο ρουσφέτι, στην ψηφοθηρία.

Από την άλλη πλευρά, έχουμε μια δεύτερη άποψη, την άποψη της Αριστεράς. Για εμάς, κύριοι, το κοινωνικό κράτος είναι κεντρικός πυλώνας, είναι προϋπόθεση, είναι πολλαπλασιαστής της αναπτυξιακής διαδικασίας. Το κοινωνικό κράτος αποτελεί κοινωνική και εθνική ανάγκη και σαν τέτοια αποτελεί κυβερνητική προτεραιότητα. Για εμάς δεν νοείται ανάπτυξη χωρίς εργασιακή αποκατάσταση. Γι' αυτό οι εργασιακές σχέσεις και η υπεράσπιση της εργασίας είναι βασική συνιστώσα του νέου κοινωνικού κράτους.

Σαν δείγμα γραφής, κατ' αρχάς, αμέσως από τον Αύγουστο επανέρχεται η αρχή της επεκτασιμότητας, η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης. Έχουμε και τις υπόλοιπες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου.

Θα ήθελα να σταθώ στο άρθρο 3. Καταθέτω εδώ ερώτηση με ημερομηνία 19 Οκτωβρίου του 2017, που τότε το υποσχέθηκε ο Υπουργός και σήμερα με το νομοσχέδιο γίνεται πράξη. Αφορά τις εισφορές των δημοσιογράφων, των μηχανικών, των ελεύθερων επαγγελματιών, μιας ομάδας επαγγελματιών από την περιοχή των Καπαριανών του Δήμου Φαιστού, κ.λπ.. Αφορά

χιλιάδες ασφαλισμένους όλων των ταμείων που βρίσκονται αντιμετώπι με σκελετούς του παρελθόντος και που σήμερα, πραγματικά, αγωνιούν για την άρση όλων των αμφιβολιών και την αποδέσμευσή τους από τις οφειλές, ενώ στην πραγματικότητα δεν οφείλουν.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα ερώτηση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ένα δεύτερο είναι το άρθρο 34. Καταθέτω, επίσης, ερώτηση από τις 8 Φεβρουαρίου του 2018 -όπου δεσμεύτηκε η τότε Υπουργός- για τους μακροχρόνια άνεργους που από διάφορα λάθη σταμάτησαν να είναι μακροχρόνια άνεργοι. Να πούμε ότι αυτό ισχύει και αναδρομικά, από τότε που από λάθος διαγράφηκαν από τα μητρώα. Επίσης, όσοι από τη διαγραφή τους από τα μητρώα των ανέργων του ΟΑΕΔ επανεγράφηκαν ως νέοι άνεργοι, μπορούν μέσα σε ενενήντα μέρες να υποβάλλουν ένσταση για διόρθωση του προβλήματος και αποκατάσταση της συνέχειας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα ερώτηση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αντιμετώπιση της αδήλωτης και υποδηλωμένης -δηλαδή της υποδουλωμένης εργασίας- προστασία των εργαζομένων σε εργολάβο και υπεργολάβο, η προστασία των απασχολούμενων σε καθεστώς μαθητείας και πρακτικής άσκησης, η προστασία της τήρησης του ωραρίου εργασίας, όλες οι διατάξεις του νομοσχεδίου, που σήμερα συζητάμε, δίνουν ασφαλώς ένα στίγμα μιας πολιτικής που είναι υπέρ του εργαζόμενου.

Εξυπακούεται ότι από εδώ και πέρα για τον κόσμο της εργασίας πολλά βήματα πρέπει, μπορούν και θα γίνουν. Ωστόσο, σήμερα γίνεται απόλυτα κατανοητό, κατά τη γνώμη μου, ποιος είναι με ποιον. Το σημερινό νομοσχέδιο είναι η τρανταχτή απόδειξη πως η σημερινή Κυβέρνηση είναι σαφέστατα με το μέρος των εργαζομένων. Σήμερα έχουμε την υποχρέωση να κατοχυρώσουμε και να ενδυναμώσουμε το εργασιακό περιβάλλον σε μια κατεύθυνση παραπέρα και ουσιαστικής προστασίας του εργαζόμενου, ταυτόχρονα με την καταπολέμηση της ανεργίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, κι ευχαριστώ για την ανοχή σας. Μαζί με τις υγιείς και μαχόμενες κοινωνικές δυνάμεις, μαζί με τον κόσμο της εργασίας, έχουμε μπροστά μας γι' αυτόν τον ρεαλιστικό στόχο πολλές μάχες. Θα έλεγα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η πατρίδα και η Αριστερά έχουμε την ιστορία και το μέλλον με το μέρος μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Κι εγώ ευχαριστώ. Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Αναστάσιος Πετρόπουλος για ορισμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αφορούν διατάξεις που έχουν εισαχθεί ήδη στις επιτροπές και γίνονται κατόπιν παρατηρήσεων και των Βουλευτών.

Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 2 προστίθεται περίπτωση γ'. Αφορά τους αγρότες -για να θυμάστε- που περίμεναν χρόνια να ενταχθούν. Με τη διάταξη αυτή εντάσσονται κατευθείαν στην κοινωνική ασφάλιση μόνο και μόνο με την υποβολή του απογραφικού δελτίου. Υπάρχουν καθυστερήσεις πολλών ετών από το παρελθόν, γιατί οι υπηρεσίες έπρεπε πρώτα να ελέγξουν αν υπάρχει κτήμα, αν υπήρχε κτηνοτροφική μονάδα κ.ο.κ., με αποτέλεσμα να καλούνται οι ασφαλισμένοι, με την έναρξη και μόνο της ασφάλισής τους, να πληρώνουν οφειλές από το παρελθόν. Δηλαδή, ήταν οφειλέτες από την πρώτη στιγμή που γίνονταν ασφαλισμένοι. Ετών οφειλέτες! Αυτά τα λύνει αυτό το νομοσχέδιο.

Με τη διάταξη αυτή, με τη νομοτεχνική βελτίωση, λέμε ότι δεν αναζητούνται εισφορές υγείας για την περίοδο μεταξύ της υποβολής του απογραφικού δελτίου έως την ολοκλήρωση της εγγραφής στα μητρώα ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ.

Γίνεται μια αναδρομική ρύθμιση. Είναι και αίτημα των αγροτών. Σωστά, νομίζω, το ρυθμίζουμε εδώ.

Με αφορμή αυτή τη ρύθμιση -τη γενικεύουμε- στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 2 προσθέτουμε και περίπτωση δ' ως εξής: «Ομοίως, δεν αναζητούνται εισφορές κλάδου υγείας σε κάθε περίπτωση αναδρομικής υπαγωγής στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ για ημερομηνία που ανατρέχει πριν τον χρόνο εγγραφής στα μητρώα».

Επίσης, για τους σχολικούς φύλακες προσθέτουμε, σύμφωνα και με τις παρατηρήσεις Βουλευτών, νομοτεχνική βελτίωση ως εξής: «Χρόνος απασχόλησης που έχει διανυθεί από την πρώτη ημέρα στα προγράμματα αυτά αποτελεί πραγματικό χρόνο ασφάλισης». Αυτό έχει ως συνέπεια και να ασφαλιστούν όλοι αναδρομικά και να αναζητήσουν ως αχρεωστήτως καταβληθεί-

σες εισφορές που έχουν καταβάλει, διότι υπόχρεοι στην καταβολή αυτών είναι εκείνοι που τους απασχολούσαν.

Τέταρτη νομοτεχνική βελτίωση: Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 διαγράφεται και η παράγραφος 3 αναριθμείται σε παράγραφο 2. Αφορά τις διαγραφές οφειλών από τα εκκλησιαστικά ιδρύματα. Θεωρώ πρέπουσα τη στάση του Υπουργείου να δει και με την Εκκλησία τα θέματα αυτά και να έχουμε και τη δική τους γνώμη. Γι' αυτόν τον λόγο το αποσύρουμε, ώστε να το δούμε και να το επαναφέρουμε με μια καλύτερη συζήτηση με την ελληνική Εκκλησία.

Πέμπτον, στην παράγραφο 2 του άρθρου 4, όπως αναριθμήθηκε, προστίθεται μετά τη φράση «Ο τρόπος καταβολής των ανωτέρω» η λέξη «ασφαλιστικών».

Και το άλλο είναι τεχνικό. Η λέξη «ΕΦΚΑ» αντικαθίσταται από τις λέξεις «οικείου φορέα».

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός κ. Αναστάσιος Πετρόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

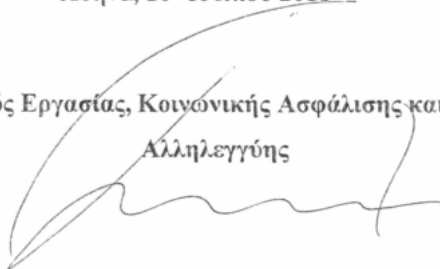

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ/ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τίτλο «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις».

- 1) Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 2 προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής : «γ) Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου, εισφορές υγείας για την περίοδο μεταξύ της υποβολής του Απογραφικού Δελτίου έως την ολοκλήρωση της εγγραφής στα μητρώα ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ (κλάδος κύριας ασφάλισης αγροτών του πρώην ΟΓΑ) δεν αναζητούνται.»
- 2) Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 2 προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής: «Ομοίως, δεν αναζητούνται εισφορές Κλάδου Υγείας σε κάθε περίπτωση αναδρομικής υπαγωγής στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ για ημερομηνία που ανατρέχει πριν τον χρόνο εγγραφής στα μητρώα του».
- 3) Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 4 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Χρόνος απασχόλησης που έχει διανυθεί από την πρώτη ημέρα στα προγράμματα αυτά αποτελεί πραγματικό χρόνο ασφάλισης».
- 4) Η παρ. 2 του άρθρου 4 διαγράφεται και η παρ. 3 αναριθμείται σε παρ. 2.
- 5) Στην παρ. 2 του άρθρου 4, όπως αναριθμήθηκε, προστίθεται μετά τη φράση «Ο τρόπος καταβολής των ανωτέρω» η λέξη : «ασφαλιστικών».
- 6) Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 4 η λέξη «ΕΦΚΑ» αντικαθίσταται από τη λέξη : «οικείου φορέα».

Αθήνα, 10^η Ιουλίου 2018

Ο Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής
Αλληλεγγύης

Αναστάσιος Πετρόπουλος

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Επίσης, κάνω αποδεκτές και δύο τροπολογίες που έχουν κατατεθεί.

Η μία είναι η με γενικό αριθμό 1665 και ειδικό 136, για να μην υπάρχει αμφιβολία ότι το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ΤΜΕΔΕ δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Είναι ζήτημα το οποίο επιλύει αμφιβολίες ως προς τη φορολογική αντιμετώπιση του ΤΜΕΔΕ.

Η δεύτερη είναι η τροπολογία με γενικό αριθμό 1673 και ειδικό 138, η οποία λύνει το πρόβλημα της πρόωρης αποχώρησης εκπαιδευτικών από εσφαλμένη εφαρμογή μιας εγκυκλίου του Υπουργείου Παιδείας, για το διάστημα του τελευταίου δεκαήμερου του Απριλίου έως 11-5-2016. Με την τροπολογία αυτή αναγνωρίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος και προσμετράται στον λοιπό χρόνο ασφάλισης. Είναι ζήτημα δεκαπέντε ημερών και αφορά πολύ λίγους εκπαιδευτικούς. Νομίζω ότι πρέπει δικαίως να διαχειριστούμε το θέμα αυτό με τον τρόπο που επιλύεται τώρα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Κι εγώ ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει η Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Θεοδώρα Μεγαλοικονόμου.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΕΓΑΛΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία και κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο είναι η απόδειξη του πόσο πολύ έχει προχωρήσει το κυβερνητικό έργο στην αντιμετώπιση της καθημερινής προβληματικής πραγματικότητας. Οι διατάξεις, για τις οποίες συζητάμε σήμερα, προσφέρουν απλές και λογικές λύσεις σε μια σωρεία θεμάτων που αντιμετωπίζει ο μέσος Έλληνας συνταξιούχος, ο επιχειρηματίας και ο απλός πολίτης. Πρόκειται για θέματα που έχουν χρονίσει και οι προηγούμενες κυβερνήσεις αδιαφορούσαν να δώσουν λύση.

Για παράδειγμα, πλέον θα υπάρχει μια ενιαία αντιμετώπιση για τους υποψήφιους συνταξιούχους που προέρχονται από οποιοδήποτε ταμείο και έχουν υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης.

Επίσης, γίνεται αυτονόητο ότι ο μισθωτός και ο ελεύθερος επαγγελματίας μπορούν να καταθέσουν την αίτηση συνταξιοδότησης και να συνεχίσουν να εργάζονται.

Μέχρι σήμερα οι αιτούντες σύνταξη περίμεναν πάρα πολλούς μήνες, κατά τους οποίους απαγορευόταν να εργάζονται και να μην έχουν εισοδήματα, περιμένοντας να έρθει η ώρα της σύνταξής τους. Αυτό είναι πέρα για πέρα παράλογο. Έτσι, αναγκάζονταν να δανείζονται από γνωστούς, φίλους, συγγενείς και να τους συντηρούν τα παιδιά τους.

Επιτέλους, γίνεται πρώτη φορά το απολύτως εύλογο για ένα τόσο σημαντικό θέμα, που ταλαιπωρεί τόσους συνανθρώπους μας.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω ότι υπάρχει αντίστοιχα μια αδικία σε ένα μέρος των συνταξιούχων οι οποίοι προέρχονται από διάφορα ταμεία, αφού τώρα έχουμε δημιουργήσει ένα ενιαίο ταμείο, τον ΕΦΚΑ. Συγκεκριμένα, κύριοι Υπουργοί, οι συνταξιούχοι του πρώην δημοσίου, του ΙΚΑ, του ΝΑΤ, λαμβάνουν τις συντάξεις τους στο τέλος κάθε μήνα. Όμως, οι συνταξιούχοι που ίσως τους θεωρούμε δευτέρας κατηγορίας, οι συνταξιούχοι του πρώην ΟΑΕΕ και του ΟΓΑ, λαμβάνουν τη σύνταξή τους την πρώτη μέρα κάθε μήνα, με αποτέλεσμα πολλές φορές να δυσκολεύονται να πληρώσουν εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις τους -είτε έχουν κάνει ρυθμίσεις σε ασφαλιστικά ταμεία είτε έχουν κάνει προς την εφορία- να πληρώσουν τους λογαριασμούς, ΔΕΗ, ΟΤΕ, που λήγουν τέλος του μηνός.

Μάλιστα, κύριε Υπουργέ, γι' αυτό το ζήτημα έχω καταθέσει την υπ' αριθμ. 7098/26-6-2018 ερώτηση και αναμένω την απάντηση των αρμοδίων Υπουργών. Περιμένω -δεν λέω σίγουρα- ότι θα αντιληφθούν αυτό το θέμα και θα δώσουν άμεση λύση.

Επίσης, θα ήθελα να αναφέρω άλλο ένα σοβαρό πρόβλημα. Στην Ελλάδα υπάρχουν οι περιπτώσεις εργολαβίας και υπεργολαβίας και ποιος τελικά ευθύνεται έναντι των εργαζομένων. Η νέα ρύθμιση θεωρώ ότι προστατεύει τους εργαζόμενους, αφού πλέον όλοι καθίστανται υπεύθυνοι σε περίπτωση μη τήρησης της εργατικής νομοθεσίας. Και, επομένως, όλοι οι παράγοντες, δη-

λαδή ο αναθέτων, ο εργολάβος και ο υπεργολάβος, θα πρέπει να είναι διπλά προσεκτικοί και νομότυποι.

Ειλικρινά, δεν αντιλαμβάνομαι τη στάση της Νέας Δημοκρατίας σε αυτή τη διάταξη. Προσπαθείτε, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, να προστατεύσετε για άλλη μια φορά τους επιχειρηματίες, που όλα αυτά τα χρόνια αποποιούνται τις ευθύνες τους και ρίχνουν όλο το βάρος στους εργολάβους; Ο δανεισμός των εργαζομένων, όπως ονομάζεται η τακτική, δεν μπορεί να γίνεται με ανεξέλεγκτους όρους. Και, φυσικά, κανένας νομοταγής επιχειρηματίας δεν έχει να φοβηθεί απολύτως τίποτα με αυτή τη νέα διάταξη.

Έρχομαι τώρα στο δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου και στο θέμα της αδήλωτης εργασίας. Πρόκειται για μια πολύπαθη ιστορία στην Ελλάδα, αφού, ως γνωστόν, ήταν τεράστιο το ποσοστό των εργοδότην που, εκμεταλλευόμενοι την οικονομική συγκυρία και την ανάγκη του κόσμου να εργαστεί, τους απασχολούσε παράνομα.

Βεβαίως, το τελευταίο διάστημα και τα τελευταία στοιχεία, χάριν στους τακτικούς ελέγχους που γίνονται από τα αρμόδια κλιμάκια, δείχνουν μία σημαντική μείωση του ποσοστού, αφού πια καταγράφεται ανασφάλιστη εργασία σε ποσοστό 5,95%. Η νέα ρύθμιση δίνει δυνατότητα μείωσης του προστίμου των 10.500 ευρώ από 7.000 σε 3.000 ευρώ, εάν ο εργοδότης προσλάβει μόνιμα πια τον εργαζόμενο.

Οι νέες διατάξεις, που έρχονται στο σημερινό νομοσχέδιο, θεωρώ πως θα αποδώσουν ακόμα περισσότερο στην προσπάθεια του περιορισμού της αδήλωτης εργασίας, διότι σε καμία περίπτωση δεν δείχνεται ανοχή προς τους εργοδότες που παρανομούν, όπως είπαν κάποιοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης. Θα ήθελα να τοποθετηθώ και να πω στους συναδέλφους της Αντιπολίτευσης ότι, αντιθέτως, είναι ιδιαίτερα αυστηρό το πλαίσιο και δεν συγχωρεί τους υπότροπους παραβάτες.

Μάλιστα, γίνεται κι ένα περαιτέρω βήμα. Οι αλλαγές που φέρνει το Υπουργείο Εργασίας προωθούν όχι μόνο τον τιμωρητικό χαρακτήρα, που η διάταξη έλεγε ένα πρόστιμο των 10.500 ευρώ, αλλά βοηθούν στην πράξη να υπάρξει πρόσληψη των εργαζομένων για ένα σταθερό διάστημα. Δηλαδή, οι νέες διατάξεις κάνουν ένα βήμα περισσότερο για τη μείωση της ανεργίας και δεν στηρίζονται μόνο στο να εκφοβίζουμε τους εργοδότες.

Τέλος, θα ήταν παράληψή μου να μην κάνω μία μικρή αναφορά στους ασυνόδευτους ανηλίκους. Τα παιδιά αυτά, κατά κύριο λόγο, είναι παιδιά του πολέμου και του ξεριζωμού. Είναι παιδιά και έφηβοι που στερήθηκαν τα πάντα από τόσο μικρή ηλικία και βρέθηκαν μόνα τους, χωρίς τους γονείς τους, σε μια ξένη χώρα. Αυτά τα παιδιά διατρέχουν διαρκώς τεράστιο κίνδυνο να γίνουν θύματα εκμετάλλευσης στη χειρότερη μορφή της, ακόμη και να σκοτωθούν από κυκλώματα που συχνά τα εκμεταλλεύονται. Είναι υποχρέωσή μας να τα στηρίξουμε, να τα καταγράψουμε, να τα βοηθήσουμε να ενταχθούν. Για πρώτη φορά θα μπορούν τα παιδιά αυτά να γίνουν δεκτά από ανάδοχες οικογένειες και να ζήσουν σε ένα φυσιολογικό οικογενειακό περιβάλλον.

Το σημερινό νομοσχέδιο εξασφαλίζει ότι κανένα παιδί, κανένας έφηβος δεν θα μπορεί να εξαφανιστεί, αφού οι αρχές θα γνωρίζουν τον ακριβή αριθμό των ανηλίκων, το πού θα βρίσκονται κάθε στιγμή. Οι ρυθμίσεις έγιναν δεκτές, γενικώς, και από τον Εκπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ, ακριβώς διότι είναι μεγάλο βήμα για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Είναι από αυτές τις πρωτοβουλίες που οφείλουμε να πάρουμε. Και χαίρομαι ιδιαίτερα που οι διατάξεις αυτές εντάσσονται σε αυτό το νομοσχέδιο. Κανένα παιδί και κανένας ανήλικος δεν θα νιώθει μόνος του, ξεχασμένος, εγκαταλειμμένος στην Ελλάδα.

Τέλος, θα ήθελα να πω δυο λόγια για την υπουργική τροπολογία με γενικό αριθμό 1663 και ειδικό 134. Θέλω να τονίσω ότι λύνει πάρα πολλά θέματα για άτομα με αναπηρία. Θα μείνω, όμως, σε ένα ζήτημα που λίγοι συμπολίτες μας το γνωρίζουν. Θα σας το εξηγήσω. Μέχρι τώρα, αν μια γυναίκα γεννούσε το παιδί της σε ένα μαιευτήριο και δεν διαθέτει κανένα έγγραφο για την

ταυτότητά της, αποχωριζόταν βίαια το νεογνό, το οποίο αναγκαστικά περνούσε σε κοινωνικές υπηρεσίες. Πλέον, θα υπάρχει μία εις βάθος διαδικασία αναγνώρισης, ταυτοποίησης της μητέρας, ώστε να μην απομακρύνεται για πάντα το νεογέννητο από τη μητέρα του.

Θέλω να θυμίσω ότι αυτό συνέβαινε πάρα πολύ συχνά στους Ρομά. Έχουμε αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα κι έχουμε μιλήσει με τους Ρομά γι' αυτό. Και χαίρομαι ιδιαίτερα για την πρωτοβουλία αυτή που παίρνει το Υπουργείο.

Επομένως το νομοσχέδιο περιλαμβάνει, κατά κύριο λόγο, διατάξεις που λύνουν χρονίζοντα προβλήματα, που οι προηγούμενες κυβερνήσεις απλώς έκαναν ότι δεν τα έβλεπαν.

Γι' αυτό, θεωρώ υποκριτική τη στάση της Αντιπολίτευσης που δεν στηρίζει όλες τις ρυθμίσεις, οι οποίες μόνο θετικές είναι για το σύνολο των συμπολιτών μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Κι εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Καστόρης, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ, έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΚΑΣΤΟΡΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσο καλά κι αν προετοιμαστείτε για να συμβάλεις με την ομιλία σου σε ένα νομοσχέδιο, είναι πάρα πολύ δύσκολο να μην υποπέσεις στον πειρασμό να δώσεις απαντήσεις σε προηγούμενες τοποθετήσεις, όπως αυτή του κ. Βρούση.

Κατανώ, κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τη στεναχώρια σας που δεν σας βγαίνει το καταστροφικό αφήγημα κι ότι οι εξελίξεις είναι τελείως διαφορετικές και τελείως αντίθετες με αυτό που ελπίζατε και με αυτό που σχεδιάζατε. Κατανώ, αλλά δεν συμμερίζομαι την αγωνία σας για το αν τηρηθούν ή όχι τα διεθνή συμφωνηθέντα για την περιοχική των συντάξεων. Κατανώ, αλλά δεν συμπάσχω μαζί σας στη δύσκολη θέση που βρίσκεστε να παρακαλάτε τον Μοσκοβισί, τη Μέρκελ, τον Υπουργό Οικονομικών της Γερμανίας, τον Όλαφ Σουλτς, για να μη χαλαρώσουν τα σκονιά στην Ελλάδα.

Κατανώ γιατί φέρατε την τροπολογία σήμερα για τις συντάξεις. Τη φέρατε διότι δεν σας βγαίνει τίποτα και πρέπει να καλύψετε, να κρύψετε τη στάση σας για το οκτώωρο, για το δωδεκάωρο, που συντάσσετε μαζί με τη Χρυσή Αυγή, για να θολώσετε την εικόνα της καθαρής εξόδου της χώρας από τα μνημόνια, να θολώσετε την εκδοχή ότι τάχα στηρίζετε τους συνταξιούχους, εσείς που τους κόψατε δώδεκα φορές τις συντάξεις, που καταργήσατε τα δώρα των Χριστουγέννων, του Πάσχα, τα επιδόματα και να κρύψετε ότι θέλετε να συνεχίσετε από εκεί που σταματήσατε όταν χάσατε την κυβερνητική εξουσία στο δημόσιο, δηλαδή τις απολύσεις, την κομματική αξιολόγηση, το κλείσιμο δομών και υπηρεσιών.

Θέλω να σας πω ότι εγώ δεν το συμμερίζομαι και δεν στεναχωριέμαι μαζί σας. Αντίθετα, είμαι πάρα πολύ χαρούμενος. Είμαι χαρούμενος, γιατί, επιτέλους, μετά από τόσους κόπους και θυσίες, μπορούμε πλέον να μιλάμε για το τέλος των μνημονίων, μπορούμε πλέον να βάζουμε στο τραπέζι της συζήτησης δικούς μας όρους, όπως είναι τα μέτρα που συζητάμε σήμερα, μέτρα ανάσχεσης των βίαιων και οδυνηρών αλλαγών που συντελέστηκαν στα μαύρα χρόνια της οικονομικής κρίσης και της ασφυκτικής εποπτείας σε βάρος του κόσμου της εργασίας.

Και να με συγχωρούν οι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αλλά όσο κι αν προσπαθώ να είμαι προσεκτικός στις δημόσιες τοποθετήσεις μου, δεν μπορώ, σεβόμενος τις θυσίες του ελληνικού λαού, να μην πω το εξής: Όποιες φαιδρότητες κι αν σκεφτείτε, όποιες παρεκτροπές κι αν ονειρεύεστε και σχεδιάζετε, όπως αυτό που κάνατε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, η πραγματικότητα δεν πρόκειται να σας κάνει το χατίρι. Η χώρα επιστρέφει στην κανονικότητα μετά από δικές μας προσπάθειες και με το δικό μας μείγμα πολιτικής, που θα προχωρήσει μπροστά όχι γιατί είμαστε πιο καπάτσοι από εσάς, αλλά γιατί είμαστε με την πλευρά της συντριπτικής πλειοψηφίας των πολιτών που δεν έχουν ιδέα τι είναι οι offshore εταιρείες, που δεν έχουν ούτε κρυφά ούτε φανερά μεγαλόπληρους κρατικοδίαιτους φίλους, που η μόνη σχέση τους με τις πολυεθνικές εταιρείες είναι ότι καταναλώνουν τα προϊόντα τους.

Να τελειώνουμε, λοιπόν, με τα παραμύθια. Έχουμε πολύ σοβαρά πράγματα να ασχοληθούμε και δεν περισσεύει χρόνος και διάθεση να τα ξοδεύουμε στα μικροπολιτικά και προσχηματικά επιχειρήματα, τις κουβέντες του αέρα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Από αυτά τα σοβαρά, τα μείζονα, είναι και το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα, η ρύθμιση των διαλυμένων εργασιακών σχέσεων και η ενίσχυση της μισθωτής εργασίας, ο απεγκλωβισμός των πλέον ευάλωτων εργαζόμενων από ασύδοτες εργοδοτικές και εργολαβικές πρακτικές.

Κάποιοι τα ζητήματα αυτά δεν καταδέχονται να τα βάλουν στην ατζέντα τους. Δικαίωμά τους. Ας συζητούν ό,τι τους καπνίσει. Εμείς γι' αυτά θέλουμε να συζητήσουμε, με συνομιλητές εκπροσώπους ανθρώπων που εμπλέκονται, εκπροσώπους ανθρώπων που πληρώνουν τέτοιες πρακτικές, όπως κάναμε και στην επιτροπή της Βουλής την προηγούμενη εβδομάδα, εργαζόμενους αόρατους, όπως είπαν, εδώ και τριάντα χρόνια κι όχι μόνο τα τελευταία χρόνια της οικονομικής κρίσης, ανθρώπους οργανωμένους σε συλλόγους δανειζόμενων εργαζόμενων, παρακαλώ, που διακινούνται από εταιρείες με εργασιακές σχέσεις που δεν απέχουν και πολύ από εκείνες της δουλειάς των προηγούμενων αιώνων.

Οι τράπεζες -μας είπε μία εκπρόσωπός τους- δανείζονται προσωπικό από εταιρείες, ικανοποιώντας το διακαή τους πόθο να απασχολούν εργαζόμενους που δεν ανήκουν σε σωματεία, δεν καλύπτονται από συλλογική σύμβαση, μετατρέπονται εύκολα σε μερικής απασχόλησης, απολύονται πανεύκολα και ξαναπρολαμβάνονται με χειρότερους όρους αν χρειαστεί.

Στο νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα τα περισσότερα πυρά και τον ξεσηκωμό -βγήκε από την Αξιωματική Αντιπολίτευση αλλά και από την εργοδοσία και από σοβαρούς αναλυτές των αξιόπιστων καναλιών μας- δέχτηκε το κομμάτι που αναφέρεται στη ρύθμιση του καθεστώτος των εργαζόμενων στις εργολαβικές εταιρείες.

Η ρύθμιση αυτή προβλέπει τη συνευθύνη των εργολάβων με τους κανονικούς εργοδότες, δηλαδή, τις μεγάλες εταιρείες που οι εργολάβοι προμηθεύουν με εργαζόμενους. Ως τώρα η αυθαιρεσία και η υπερεκμετάλλευση γίνονταν γιατί η ανάδοχος εταιρεία κρυβόταν πίσω από τον εργολάβο που έκανε ό,τι ήθελε, ενώ στην πραγματικότητα τα υπερκέρδη απ' αυτές τις πρακτικές τα εισέπραττε αυτή η μεγάλη «μαμά» εταιρεία.

Τώρα προβλέπεται ότι η επιχείρηση που αναθέτει το έργο έχει την ίδια ευθύνη απέναντι στους εργαζόμενους για τους μισθούς, για τις ασφαλιστικές εισφορές, για τις αποζημιώσεις από την απόλυση εάν ο εργολάβος αθετήσει τις υποχρεώσεις του, πράγμα πολύ συνηθισμένο ακόμα και από εταιρείες που διαπνέονται από το αίσθημα της εταιρικής ευθύνης. Αυτόν τον μεσαίωνα μπορεί να τον επιβάλλονται στο παρελθόν, αλλά δεν μπορεί να συνεχίζει να είναι το παρόν και το μέλλον της εργασίας.

Θα μου επιτρέψετε, κυρία Υπουργέ, εδώ να διαβάσω ένα πολύ μικρό απόσπασμα από την επιστολή σας στην ομόλογό σας Υπουργό Εργασίας της Αυστρίας, που της λέτε για τα δικαιώματα, για το κοινό μας μέλλον στην εργασία στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Λέτε: «Τα θεμελιώδη δικαιώματα του οκτώωρου των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, της κοινωνικής ασφάλισης και η αλληλεγγύη είναι τα θεμέλια πάνω στα οποία οφείλουμε να χτίσουμε το κοινό μας μέλλον. Η ελληνική Κυβέρνηση είναι με όλη της την καρδιά προσανατολισμένη στο να στηρίζει και να επεκτείνει τα δικαιώματα αυτά».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε δρόμο μπροστά μας. Και αυτόν τον δρόμο τον έχουμε χαράξει, τον έχουμε ξεκινήσει. Και θα τον φτάσουμε μέχρι το τέλος. Και το τέλος δεν είναι το τέλος των μνημονίων. Το τέλος των μνημονίων είναι το τέλος της δικής σας πολιτικής. Για εμάς είναι η αρχή μιας νέας περιόδου όπου θα σας «βομβαρδίζουμε» με τέτοιους νόμους, οι οποίοι θα οδηγήσουν στην κανονικότητα, στην αξιοπρέπεια και τη δημοκρατία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Παπαηλιού για επτά λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούσαμε σήμερα ότι το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί ένα συνονθύλευμα διατάξεων -κάποιοι μάλιστα συνάδελφος είπε και «εξυπηρέτησεων»- χωρίς ειρμό.

Κάνετε λάθος, κύριοι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποτυπώνεται η μία από τις δύο κατευθύνσεις που, κατά την άποψή μας, πρέπει να λάβει η ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων μετά από χρόνια μνημονιακών πολιτικών. Αυτή η κατεύθυνση είναι η επαναφορά της προστατευτικής διάστασης, της προστατευτικής λειτουργίας του εργατικού δικαίου, η οποία κατά τη διάρκεια των μνημονιακών πολιτικών είχε ακυρωθεί και πάντως είχε αφυδατωθεί.

Η δεύτερη κατεύθυνση είναι η αποκατάσταση του συλλογικού χαρακτήρα του εργατικού δικαίου, που επίσης κατά τη διάρκεια των μνημονίων είχε ακυρωθεί.

Σε αυτό το πλαίσιο, της πρώτης κατεύθυνσης, οι ρυθμίσεις του παρόντος νομοσχεδίου αποσκοπούν στη διασφάλιση δικαιωμάτων των ασφαλισμένων, στη βελτίωση της θέσης των εργαζομένων, εν γένει στη σταδιακή έστω κανονικοποίηση της αγοράς εργασίας και επιπλέον στο πλαίσιο της κοινωνικής αλληλεγγύης και της προστασίας του παιδιού, στην προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων προσφύγων και μεταναστών.

Ειδικότερα, με το παρόν νομοσχέδιο, εισάγονται ρυθμίσεις για την επίλυση ασφαλιστικών ζητημάτων με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων, επιταχύνονται οι διαδικασίες και επιλύονται χρόνια προβλήματα που επιβαρύνουν τους ασφαλισμένους με τόκους και προσαυξήσεις και τους στερούν κοινωνικοασφαλιστικά δικαιώματα.

Για πρώτη φορά δε, ρυθμίζεται ενιαία η έναρξη του δικαιώματος καταβολής σύνταξης για το σύνολο των ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ. Και επιπλέον απλοποιείται η διαδικασία εγγραφής στα μητρώα ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ όσων υπάγονται στον τώως κλάδο κύριας ασφάλισης αγροτών, τον ΟΓΑ.

Εισάγονται ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της αδήλωτης και της υποδηλωμένης εργασίας. Είναι γνωστό ότι η αδήλωτη εργασία παραβιάζει βασικά δικαιώματα των εργαζομένων, συνιστά επιβλαβές παράγοντα της οικονομίας, νοθεύει τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων, μειώνει τα δημόσια έσοδα και αποδυναμώνει το ασφαλιστικό σύστημα, υπονομεύοντας την ικανότητά του να ανταποκριθεί στην κοινωνική αποστολή του.

Γι' αυτόν τον λόγο η αλλαγή της αρχιτεκτονικής του προστίμου έχει ως στόχο την ενδυνάμωση της θέσης του αδήλωτου εργαζόμενου και την απόδοση δικαιοσύνης, τη σύνδεση της κύρωσης με τη δυνατότητα συμμόρφωσης του εργοδότη, τη συστηματική αποστολή του πλαισίου των επιβαλλομένων κυρώσεων και κυρίως τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις ισχυροποιείται η θέση του αδήλωτου εργαζόμενου με την παροχή ισορροπημένων κινήτρων, τόσο προς την πλευρά του ιδίου για καταγγελία στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα φαινομένων αδήλωτης εργασίας όσο και προς την πλευρά παραβατικών εργοδοτών για συμμόρφωσή τους.

Επίσης, με το παρόν νομοσχέδιο εισάγονται ρυθμίσεις για πληρέστερη προστασία των εργαζομένων που απασχολούνται σε εργοδότες που επιχειρούν με τη μέθοδο του outsourcing, δηλαδή, μέσω εργολάβου. Αποτελεί πλέον συχνό φαινόμενο η ανάθεση εκτέλεσης εργασιών μιας επιχείρησης σε εξωτερικό συνεργάτη-εργολάβο, δηλαδή σε μια άλλη επιχείρηση που συνήθως εξειδικεύεται σε έναν ή περισσότερους τομείς της οικονομίας.

Οι εργασίες αυτές εκτελούνται από εργαζόμενους που έχουν εργοδότη τον εργολάβο και όχι τον επιχειρηματία που ανέθεσε σε αυτόν την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου, με την καταβολή αντίτιμου, γεγονός που έχει δυσμενείς επιπτώσεις στα δικαιώματα των εργαζομένων.

Έτσι για πρώτη φορά, με το παρόν σχέδιο νόμου, εισάγεται ένα ολοκληρωμένο σύστημα κανόνων που καθιερώνει την αλληλέγγυα και εις ολόκληρον ευθύνη του αναθέτοντα εργολάβου και υπερβολάβου έναντι των εργαζομένων κατά την εκτέλεση του ανατεθειμένου έργου, διευρύνοντας το πεδίο προστασίας των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Εξάλλου, εισάγονται ρυθμίσεις για την προστασία των απασχολούμενων σε καθεστώς μαθητείας και πρακτικής άσκησης, αφού προβλέπεται η υποχρέωση καταχώρισης στο πληροφορικό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» όλων των μαθητών, σπουδαστών και φοιτητών, που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση ή μαθητεία σε επιχειρήσεις, ενώ ταυτόχρονα καθιερώνεται ανώτατο όριο αριθμού για τους μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση ή μαθητεία σε τουριστικές επιχειρήσεις.

Εισάγονται, επίσης, ρυθμίσεις για την πρόληψη της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων κατά τη διάρκεια του έτους και επιπλέον για τη διασφάλιση της τήρησης του ωραρίου εργασίας.

Επιπλέον, εισάγονται ρυθμίσεις για τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του επιδόματος αφερεγγυότητας του εργοδότη που χορηγεί ο ΟΑΕΔ σε εργαζόμενους, για τον επανακαθορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες ο άνεργος διατηρεί την ιδιότητα του ανέργου, ενώ παρακολουθεί πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης και εισαγωγή μεταβατικών διατάξεων για κάποιους διαγραφέντες από τα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ και για τον ορισμό ως ακατάχρητης της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης που χορηγείται από τον ΟΑΕΔ σε επιδοτούμενους ή μη ανέργους, που δοκιμάζονται ιδιαίτερα από οικονομική ή άλλη αιτία.

Και, τέλος, εισάγονται ρυθμίσεις για τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του επιδόματος αφερεγγυότητας του εργοδότη, που χορηγεί ο ΟΑΕΔ, και για τον επανακαθορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες ο άνεργος διατηρεί την ιδιότητα του ανέργου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί κρίκο στην αλυσίδα νομοθετικών πρωτοβουλιών της Κυβέρνησης για την επανάκαμψη του εργατικού δικαίου στο νομικό σύστημα και την αποκατάσταση της βασικής αποστολής του, της προστασίας της αδύναμης πλευράς της εργασιακής σχέσης των εργαζομένων.

Προηγήθηκε ο ν.4488/2017, μέσω του οποίου διευθετούνται επίσης καθημερινά και χρονίζοντα θέματα των εργαζομένων όπως, ενδεικτικά, η μη καταβολή του μισθού από τον εργοδότη ως μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας, να μπορεί να θεωρηθεί από τον εργαζόμενο ως καταγγελία της σύμβασης εργασίας και επομένως να λαμβάνει επίδομα ανεργίας, ο εργαζόμενος να μπορεί να διεκδικήσει οφειλόμενους μισθούς μέσω έκδοσης διαταγής πληρωμής και άλλα μέτρα τα οποία προβλέπονται στον ν.4488, μεταξύ των οποίων και ο αποκλεισμός από προγράμματα και δημόσια χρηματοδότηση εργοδοτών που παραβιάζουν συστηματικά την εργατική νομοθεσία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα αυτά δεν είναι ήσσονος σημασίας, όπως είπαν κάποιοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης - «δεν έχουν καμμία αξία» είπε κάποιος άλλος από τους συναδέλφους- και πάντως δεν συνιστούν αριστερή ιδεοληψία ή παρωχημένα σχήματα, όπως ισχυρίζεται γενικώς η Αξιωματική Αντιπολίτευση, η οποία ταυτίζεται με τις μνημονιακές πολιτικές και στο πεδίο της εργασίας ταυτίζεται με τις ακραία νεοφιλελεύθερες πολιτικές της Δεξιάς και της άκρας Δεξιάς που έχουν μετατρέψει την αγορά εργασίας σε εργασιακή ζούγκλα. Για την Αξιωματική Αντιπολίτευση η εργασία δεν είναι συστατικό στοιχείο της ανάπτυξης, της κοινωνικά δίκαιης παραγωγικής ανασυγκρότησης του τόπου, αλλά στοιχείο για την αποκόμιση κερδών από τους λίγους εις βάρος των πολλών, των εργαζομένων.

Αυτή είναι και η διαχωριστική ιδεολογικοπολιτική γραμμή μεταξύ της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ, κύριοι συνάδελφοι, η οποία αναδεικνύεται με τον πλέον εναργή τρόπο στο πεδίο της εργασίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Ευχαριστώ κι εγώ. Τον λόγο έχει ο κ. Μιχαηλίδης, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ, για επτά λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας, το οποίο αναμφίβολα υπηρετεί τις αρχές που έχουμε προτάξει πολιτικά, δηλαδή την προστασία των εργαζομένων από πάσης φύσεως αυθαιρεσίες και στρεβλώσεις, τη δημιουργία ενός κανονιστικού πλαισίου που όχι μόνο ανακόπτει τη νεοφιλελεύθερη πολιτική απορρύθμισης που ακολουθήθηκε από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, αλλά που βάζει δίκαιους κανόνες και θωρακίζει τη θέση των εργαζομένων εν όψει και της μεταμνημονιακής περιόδου στην οποία εισέρχεται η χώρα, την προστασία των ευάλωτων ομάδων, είτε πρόκειται για Έλληνες πολίτες είτε πρόσφυγες και μετανάστες, την εκλογίκευση και αναδιοργάνωση του χαώδους πεδίου του κοινωνικού κράτους που κληρονομήσαμε, το οποίο λειτούργησε εις βάρος των πολιτών και δη των πλέον αδυνάμων εξ αυτών.

Το νομοσχέδιο αυτό συνιστά σε πολλές πτυχές του οργανική συνέχεια και περαιτέρω ενίσχυση προηγούμενων νόμων της Κυβέρνησης που υπηρέτησαν αυτές τις αρχές. Θα αναφερθώ αναγκαστικά με επιλεκτικό τρόπο σε κάποιες διατάξεις του.

Με το άρθρο 3 δημιουργείται ένα πλαίσιο που θα επιτρέψει να αρθεί το αδιέξοδο που αντιμετωπίζουν δεκάδες χιλιάδες πολιτών και πολλές επαγγελματικές ομάδες, λόγω της παράλληλης υπαγωγής τους σε δύο ασφαλιστικούς φορείς. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες που δραστηριοποιούνταν σε αγροτικές περιοχές και βρέθηκαν, λόγω της πολυπλοκότητας και ασάφειας του νομικού πλαισίου, μεταξύ πρώην ΟΓΑ και ΟΑΕΕ αποτελούν μια τέτοια κατηγορία. Με την εξόχως θετική αυτή διάταξη θεσμοθετείται μια διαδικασία μέσω της οποίας θα μπορούν να διαγράφονται διάφορες οφειλές προς ασφαλιστικούς φορείς που βάρυναν άδικα και παράλογα, θα προσέθετα, αυτούς τους ανθρώπους.

Τα άρθρα 5 έως 8 ενδυναμώνουν το ήδη ενισχυμένο από την παρούσα Κυβέρνηση νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας, ένα πεδίο στο οποίο έχει ιδιαίτερα εστιάσει το Υπουργείο με αποδεδειγμένη μέχρι στιγμής επιτυχία. Πυρήνας των διατάξεων αυτών είναι η αλλαγή της αρχιτεκτονικής του προστίμου για την αδήλωτη εργασία, που επί της ουσίας η έκπτωση του προστίμου παρέχεται εφόσον ο εργοδότης προβεί σε σύναψη σύμβασης εργασίας με τον εργαζόμενο. Το ποσό της έκπτωσης μάλιστα είναι ανάλογο με τη διάρκεια της σύμβασης την οποία θα υπογράψει.

Η κριτική που ακούστηκε περί μη υλοποιήσιμου μέτρου ή ακόμα και για χαριστική, λέει, διάταξη προς τους εργοδότες είναι άστοχη για μια σειρά από λόγους.

Πρώτον, προβλέπεται έκπτωση στο πρόστιμο αυτό ήδη, όπως ξέρουμε. Αυτό που αλλάζει -και δεν είναι καθόλου επουσιώδες- είναι ότι πλέον η έκπτωση αυτή συνδέεται άμεσα με την ταχεία επαναπρόσληψη του εργαζομένου και όχι με την ταχεία αποπληρωμή του προστίμου.

Δεύτερον, ο εργοδότης που απασχολεί αδήλωτους εργαζόμενους θα επανελέγχεται από την Επιθεώρηση Εργασίας και σε περίπτωση υποτροπής προβλέπονται αυστηρά πρόστιμα χωρίς πλέον εκπτώσεις.

Τρίτον, αποκτά ισχυρό κίνητρο ο εργαζόμενος να καταγγείλει την αδήλωτη εργασία. Έτσι, πέραν της ενίσχυσης της θέσης των εργαζομένων ενδυναμώνεται αμέσως και ο αποτρεπτικός χαρακτήρας του μέτρου συνολικά.

Τέταρτον, σε κάθε περίπτωση προβλέπεται για πρώτη φορά η αναδρομική ασφαλιστική κάλυψη του αδήλωτου εργαζομένου για τρεις μήνες.

Με το άρθρο 9 εισάγεται για πρώτη φορά ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη συνεννόηση εργοδάτων και υπεργολάβων έναντι των εργαζομένων ως προς την τήρηση των κανόνων υγιεινής, τις ασφαλιστικές εισφορές, τις αποζημιώσεις κ.λπ..

Είναι προφανές ότι οι αντιδράσεις για το άρθρο 9 εδράζονται σε επιχειρηματικά προφανώς συμφέροντα τα οποία εκφωνούνται μέσω των θεσφάτων της νεοφιλελεύθερης ιδεολογίας. Τα συμφέροντα αυτά σχετίζονται άμεσα με τη μεγάλη συμπίεση του εργατικού κόστους που επήλθε με τα μνημόνια, ένα ωφέλιμο το

οποίο προφανώς δεν θέλουν διάφοροι γνωστοί να απωλέσουν. Αυτές οι αιτιάσεις περί ενός δυσλειτουργικού μέτρου, εκτός από δηλωτικές των επιχειρηματικών συμφερόντων, είναι προσχηματικές και υπερβολικές. Είναι σαφές ότι η διάταξη αυτή στοχεύει ουσιαστικά στη διασφάλιση της νομιμότητας και την προστασία των εργαζομένων στις διάφορες εργολαβικές εταιρείες. Σε αυτή ακριβώς τη θωράκιση της νομιμότητας και στον τερματισμό της ασυδοσίας σε έναν κλάδο με διαπιστωμένα υψηλή παραβατικότητα στοχεύει η συγκεκριμένη διάταξη.

Τέλος, επιτρέψτε μου να αναφερθώ στο τρίτο μέρος, που αφορά το πλαίσιο για τους ασυνόδευτους ανηλίκους. Θέλω να επισημάνω τη σύσταση του Εποπτικού Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων στο Υπουργείο Εργασίας, το οποίο αναλαμβάνει τον κύρια εποπτικό ρόλο. Δημιουργούνται τρία ηλεκτρονικά μητρώα στα οποία δεν άκουσα να γίνονται καμμία αναφορά και είναι των ασυνόδευτων ανηλίκων, επαγγελματιών επιτρόπων και μητρώο δομής φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων.

Οι εισαγγελείς ανηλίκων και πρωτοδικών αναλαμβάνουν μόνο προσωρινά την εποπτεία του ανηλίκου, έργο το οποίο ουσιαστικά αναλαμβάνουν οι επαγγελματίες επιτροπείς, το έργο των οποίων καθορίζεται με λεπτομέρεια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω σε λίγο, κύριε Πρόεδρε.

Θεσμοθετείται για πρώτη φορά στη χώρα μας η δυνατότητα διαβίωσης ανηλίκων σε μονάδες ημιαυτόνομης διαβίωσης, αλλά και η δυνατότητα τοποθέτησής τους σε ανάδοχες οικογένειες. Με τις προβλέψεις αυτές το βέλτιστο συμφέρον του ασυνόδευτου ανηλίκου τίθεται ρητά στο επίκεντρο των πολιτικών προστασίας του, ενώ ενισχύεται θεσμικά ο σεβασμός των δικαιωμάτων δύο κατ' εξοχήν ευάλωτων κοινωνικών κατηγοριών, δηλαδή προσφύγων και παιδιών.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμασπινός): Προχωρούμε με την κ. Σκούφα, Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς κατά στιγμές ακούγονται στην Αίθουσα της Ολομέλειας διάφορα φαιδρά, τα οποία θα προκαλούσαν τον γέλωτα αν δεν συνδυάζονταν με τραγικές ιστορίες ανθρώπων και με την υποβάθμιση ανθρώπινων ζώων. Αν μη τι άλλο, δηλαδή, προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννης Βρούτσης πριν από λίγο μας κατέθεσε διάφορα παραποιώνας ή επιλέγοντας εσκεμμένα συγκεκριμένα στατιστικά στοιχεία, μην απεικονίζοντας την ολότητα της αλήθειας και ξεχνώντας ή αποσιωπώντας το γεγονός ότι οι μισθοί το 2012 έφτασαν εν μία νυκτί και με μία και μόνη πράξη υπουργικού συμβουλίου -το τονίζω- από τα 751 ευρώ στα 586 ευρώ και στα 511 ευρώ μηνιαίως για τους νέους κάτω των είκοσι πέντε ετών. Πρόκειται για πράξη υπουργικού συμβουλίου, που φυσικά Υπουργός ήταν ο ίδιος ο κ. Βρούτσης.

Από εκεί και πέρα, όσο και να θέλει να το αποσιωπήσει η Νέα Δημοκρατία και οι υπόλοιπες, δυστυχώς, κοινοβουλευτικές δυνάμεις, στις 21 Ιουνίου είχαμε μια ιστορική απόφαση του Eurogroup, όπως ήδη ακούστηκε από τα πλέον επίσημα ευρωπαϊκά χείλη, αλλά και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και έκλεισε αμετάκλητα ο κύκλος των αξιολογήσεων και δόθηκε οριστική λύση για πρώτη φορά στα χρονικά της μνημονιακής επιτροπείας στο ζήτημα της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους και της αυτοδύναμης πρόσβασης της Ελλάδας στις αγορές χρήματος.

Κλείνουμε, επομένως, σε περίοδο της συγκεκριμένης διακυβέρνησης, ΠΑΣΟΚ, Οικολόγων και ΑΝΕΛ, ένα κεφάλαιο οκτώ συνάππων μνημονιακών ετών, το οποίο απέτυχαν να κλείσουν οι προηγούμενες κυβερνήσεις, οι οποίες δεν είχαν ολοκληρώσει επιτυχώς ούτε το πρώτο αλλά ούτε και το δεύτερο πρόγραμμα.

Πέρα, όμως, της εξόδου από τα μνημόνια, από την πρώτη στιγμή, μετά τις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015, είχαμε δεσμευτεί απέναντι στον ελληνικό λαό να υλοποιούμε πολιτικές ενίσχυσης της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας από την οποία

εκλεγήκαμε και στην οποία ανήκουμε και θα συνεχίσουμε να ανήκουμε ως Βουλευτές, δηλαδή πολιτικές ανακούφισης των αδύναμων και καταπιεσμένων στρωμάτων και στήριξης του κόσμου της εργασίας.

Αυτή η Κυβέρνηση με αυτούς τους Βουλευτές ήταν αυτή που μέσα από τη διαπραγμάτευση με τους εταίρους κατάφερε μεταξύ άλλων να εξασφαλίσει την ένταξη δύομισι εκατομμυρίων ανασφάλιστων συμπολιτών μας στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, την πρόσληψη χιλιάδων προσωπικού στα νοσοκομεία της χώρας μας, την αύξηση του κονδυλίου του κρατικού προϋπολογισμού για την κοινωνική αλληλεγγύη από τα 790 εκατομμύρια στα 1,5 δισεκατομμύρια το 2017 και σε 1,836 δισεκατομμύρια το 2018.

Είναι αυτή η Κυβέρνηση που κατάφερε τη μείωση της ανεργίας από το 26% στο 20% και, όπως όλα δείχνουν, μέσα στο 2018 θα πάμε και κάτω από το όριο του 20%, δηλαδή, έχουμε τετρακόσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας μέσα σε τέσσερα χρόνια.

Στο νέο, λοιπόν, περιβάλλον, που ξεπροβάλλει για τη χώρα μας, εμείς θα είμαστε αυτοί που θα επουλώσουμε και μια σειρά από πληγές που άνοιξαν μέσα στην κρίση, καθώς από τις 21 Αυγούστου και έπειτα οι εγχώριες κυβερνήσεις που θα εκλέγει ο ελληνικός λαός θα είναι εκείνες που θα αποφασίζουν τα μέσα της πολιτικής, προκειμένου να καλύπτουν τους συμφωνημένους δημοσιονομικούς στόχους, πράγμα το οποίο μας δίνει την επιπλέον δυνατότητα να σχεδιάσουμε μια διαφορετική προοπτική, της οποίας το όραμα οφείλει να μην είναι η επιστροφή στο παρελθόν, ένα παρελθόν στο οποίο επικρατούσε η γενικευμένη διαφθορά και η φοροδιαφυγή, ο ασύδοτος δανεισμός, ο κρατικοδίαιτος επιχειρήσεις, η επίπλαστη και αντικοινωνική αφθονία των λίγων.

Στόχος μας είναι μια δίκαιη ανάπτυξη, μια ανάπτυξη δηλαδή για τους πολλούς και όχι για τους λίγους, με πρόσημο φυσικά την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την τόνωση της αναπτυξιακής προοπτικής της χώρας.

Για εμάς, λοιπόν, η ουσιαστική ανάπτυξη περνάει μέσα από τη στήριξη της εργασίας. Η δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει να υπάρχει αύξηση των μισθών, ούτως ώστε να μπορούν οι εργαζόμενοι να καλύπτουν τις βασικές τους ανάγκες και να αυξηθεί η αγοραστική τους δύναμη και αφ' ετέρου να μη μεταναστεύουν οι νέοι επιστήμονες που βγάζει η χώρα μας στο εξωτερικό.

Προς την κατεύθυνση αυτή ήδη έχει δεσμευτεί το Υπουργείο Εργασίας ότι ετοιμάζει μέχρι το τέλος του έτους, μέχρι το τέλος του 2018, δέκα καταλυτικά προγράμματα για ογδόντα χιλιάδες νέους επιστήμονες, ενώ παράλληλα οι τρεις κατευθυντήριες γραμμές μας, οι οποίες αποτυπώνονται σχετικά και στο προκείμενο νομοσχέδιο, είναι: Πρώτον, η επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Ήδη από τη δεύτερη αξιολόγηση έχουμε ψηφίσει ότι με το τέλος του τρίτου προγράμματος, δηλαδή τον Αύγουστο, επανέρχονται οι δύο βασικές αρχές των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, δηλαδή η αρχή της επεκτασιμότητας των κρατικών συμβάσεων και η αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, θα χρειαστώ κι εγώ ένα λεπτό, για να ολοκληρωσω.

Το γεγονός ότι επανέρχονται αυτές οι δύο αρχές, αυτομάτως σημαίνει ότι σε μια σειρά από κλάδους που θα υπογραφούν συμβάσεις θα έχουμε πραγματικές αυξήσεις μισθών και την ίδια στιγμή μια σειρά μέτρων θωράκισης των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Όμως δεν αρκούμαστε μόνο σε αυτά. Δεύτερη αρχή μας για τη στήριξη του κόσμου της εργασίας είναι η αύξηση του κατώτατου μισθού. Έχει ήδη αποτυπωθεί ρητώς και στο αναπτυξιακό πρόγραμμα της Κυβέρνησης πως με τη λήξη του προγράμματος προχωρούμε επιτέλους στην αύξηση του κατώτατου μισθού.

Τρίτη αρχή, η οποία αποτυπώνεται στο προκείμενο νομοσχέδιο, είναι η καταπολέμηση της παραβατικότητας και η ενίσχυση των ελέγχων στην αγορά εργασίας. Η επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και η αύξηση του κατώτατου μισθού από μόνα τους δεν επαρκούν, διότι και πριν την κρίση είχαμε πληγές, είχαμε «μαύρα» σημεία που άφηναν απροστάτευτους τους εργαζόμενους. Γι' αυτόν τον λόγο και συνεχίζει το παρόν νομο-

σχέδιο το νήμα που είχε θέσει ο ν.4488/2017.

Θα κλείσω, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αποτυπώνοντας ή προσπαθώντας να αποτυπώσω τις δύο διαφορετικές πολιτικές φιλοσοφίες με δύο λόγια. Εμείς η συγκεκριμένη Κυβέρνηση θέτει αυστηρούς κανόνες προστασίας και ενίσχυσης της εργασίας, ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των εργαζομένων. Αντιθέτως η Αξιωματική Αντιπολίτευση κάνει λόγο χωρίς αιδώς, χωρίς ντροπή, για ξεπερασμένο εργασιακό οκτώωρο και για τη δήθεν αναγκαιότητα περαιτέρω ελαστικοποίησης των εργασιακών σχέσεων.

Εμείς, κυρίες και κύριοι, πολεμάμε, αγωνιζόμαστε για έναν κόσμο υπεράσπισης των ατομικών ελευθεριών και των κοινωνικών δικαιωμάτων. Δεν δίνουμε πάτημα ούτε κλείνουμε το μάτι σε ακροδεξιές δυνάμεις, όπως η Χρυσή Αυγή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Ο κ. Μεγαλομύστακας, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ένωσης Κεντρώων, έχει τον λόγο για δώδεκα λεπτά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΜΥΣΤΑΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία και κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για άλλη μια φορά έρχονται προς ψήφιση νομοσχέδια, που αποτελούν μια συρραφή άσχετων μεταξύ τους θεμάτων. Και αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο αφορά ασφαλιστικές διατάξεις και έρχεται να διαπραγματευτεί μέχρι και το σύστημα επιτροπείας για τους ασυνόδευτους ανηλίκους.

Για να μην ξεχνιόμαστε, έρχεται να ρυθμίσει και να αντιμετωπίσει, σύμφωνα με τα λεγόμενά σας, το μεγάλο πρόβλημα της αδήλωτης εργασίας, που ανθεί εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, μιας οικονομικής κρίσης που εσείς συνεχίζετε με την πολιτική που ασκείτε. Είναι η δική σας Κυβέρνηση που συνεχίζει το έργο των προηγούμενων κυβερνήσεων και συνεχίζετε να μας βυθίζετε σ' αυτή την κρίση, παρά τα όσα λέτε για την καθαρή έξοδο από τα μνημόνια.

Δεν μπορούμε να καταλάβουμε, γιατί δεν ήρθε το θέμα των ασυνόδευτων ανηλίκων στο συναφές νομοσχέδιο του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και συγκεκριμένα στο νομοσχέδιο που ψηφίσατε εσείς πριν από δυο μήνες. Αυτό σίγουρα θα έδειχνε και μια συνέπεια και μια συνοχή στην πολιτική που ασκεί η Κυβέρνησή σας, που, όπως περηφανεύεστε, είναι μια Κυβέρνηση ολιστικής προσέγγισης. Νομίζω ότι κανένας Έλληνας δεν συμφωνεί με αυτή την άποψη.

Με το πρώτο μέρος αυτού του νομοσχεδίου, λοιπόν, η Κυβέρνηση το μόνο που κάνει, είναι να προσπαθεί να διορθώσει τις άπειρες ανορθογραφίες του νόμου-λαϊμητόμου του κ. Κατρούγκαλου. Γίνεται, όντως, με τα πρώτα άρθρα του νομοσχεδίου μια απόπειρα εναρμόνισης των κανόνων που αφορούν στην έναρξη του δικαιώματος της σύνταξης αλλά είναι αποσπασματική.

Θετικά βλέπουμε τη νέα ρύθμιση, ότι δηλαδή δεν θα είναι υποχρεωτική η διακοπή της επαγγελματικής ιδιότητας για την έναρξη της συνταξιοδότησης, ενώ θετική είναι και η δυνατότητα διαγραφής αμφισβητούμενων οφειλών, τόκων και προσουξήσεων που είχαν δημιουργηθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016 σε βάρος ασφαλισμένων από την παράλληλη υπαγωγή τους σε δυο ή περισσότερους ασφαλιστικούς φορείς. Και αυτό ενώ ο ασφαλισμένος τελούσε σε εύλογη αμφιβολία για την υπαγωγή του ή μη σε κάποιον φορέα. Όμως εδώ και πάλι θα έπρεπε να περιμένουμε την απόφαση ενός Υπουργού, χωρίς την ύπαρξη σαφούς χρονοδιαγράμματος, ο οποίος απολαμβάνοντας υπερεξουσίες θα επιλύει την αμφισβήτηση για κατηγορίες εργαζομένων, σύμφωνα με όσα λέγονται στην αιτιολογική έκθεση και αυτό μετά από απλή γνωμάτευση που μπορεί να λαμβάνεται υπ' όψιν, μπορεί και όχι όμως, του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης.

Το εν λόγω άρθρο 3, λοιπόν, είναι δυσλειτουργικό. Γιατί; Γιατί για κάθε αμφισβήτηση θα πρέπει να εκδίδεται και μια νέα υπουργική απόφαση. Σας έχουμε τονίσει πολλές φορές από του Βήματος ότι δεν κυβερνούμε έτσι, με υπουργικές αποφάσεις δηλαδή. Και όλα αυτά συμβαίνουν δυο χρόνια μετά τη σύσταση του ΕΦΚΑ και ενώ ακόμα περιμένουμε να δούμε αυτόν τον νέο οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης να λειτουργεί κανονικά.

Εσείς το μόνο πράγμα που κάνετε, είναι να φέρνεται νέα μπάλωματα. Δυστυχώς είναι ασημαντα τα μπάλωμάτα σας μπροστά στη λαίλαπα του νόμου Κατρούγκαλου και όσων διαδέχθηκαν και τις είκοσι μία μειώσεις συντάξεων και αυξήσεις εισφορών που έχετε ψηφίσει, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης. Λύση θά ήταν η μείωση των εξωφρενικά υψηλών ασφαλιστικών εισφορών και όχι η ενοποίηση των κανόνων για τη συστηματική επιβολή αυτών.

Αλήθεια εσείς που τόσο λατρεύετε την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, γιατί δεν μπορείτε να πείτε στους συνταξιούχους, ποια θα είναι τα χρήματα που θα χάσουν με την κατάργηση της προσωπικής διαφοράς, που επίκειται κατά πάσα πιθανότητα -γιατί αυτό έχετε ψηφίσει- από τις αρχές του νέου έτους; Δεν έχω ακούσει κανέναν από τους Βουλευτές σας να το λέει στα πάνελ όπου παρευρίσκεται, παρά μόνο εύχονται να μην ισχύσει. Βέβαια όλοι το ευχόμαστε αυτό, δεν είναι κάτι παράλογο, αλλά εσείς κυβερνάτε και έχετε και ανάλογες υποχρεώσεις.

Πάμε τώρα σ' ένα άλλο θέμα που επισημόναμε και στη συζήτηση στην επιτροπή. Δεν καταλαβαίνουμε, γιατί θα πρέπει να είναι τόσο επιλεκτική η ευαισθησία σας, όπως κάνετε με το άρθρο 4 και τους σχολικούς φύλακες. Απαλλάσσετε από τη μια πλευρά τους ΟΤΑ που τους απασχολούν από την καταβολή τόκων για βεβαιωμένες οφειλές και από την άλλη δεν κάνετε τίποτα μα τίποτα όμως γι' αυτό που είχατε υποσχεθεί από το Σεπτέμβριο του 2016 στη ΔΕΘ, δηλαδή το «πάγωμα» των ασφαλιστικών οφειλών των περίπου τετρακοσίων χιλιάδων ελεύθερων επαγγελματιών. Αυτό, πραγματικά, το ξέρουμε, είμαστε σίγουροι γι' αυτό, θα αναζωογονούσε άμεσα την ελληνική οικονομία, καθώς οι ελεύθεροι επαγγελματίες είναι αυτοί που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της. Είναι αυτό που θέλουμε όλοι, να στηρίξουμε τους μικρομεσαίους, να δημιουργήσουμε ξανά τη μεσαία τάξη στην Ελλάδα. Φθάνει με τους πολύ πλούσιους και τους πολύ φτωχούς!

Στο δεύτερο μέρος φέρνεται τη διαβόητη νέα αρχιτεκτονική στην επιβολή προστίμων σε εργοδότες για αδήλωτη εργασία. Τα πρόστιμα θα πρέπει να γένει να κρατούν μια ισορροπία. Από τη μια θα πρέπει να λειτουργούν αποτρεπτικά για τον εργοδότη που θέλει να παρανομήσει και από την άλλη, όμως, θα πρέπει να είναι αναλογικά σε σχέση με την παράβαση και να μην επιβαρύνουν υπερβολικά τους μικρομεσαίους εργοδότες, φέρνοντάς τους στο χείλος του γκρεμού, στο χείλος της οικονομικής καταστροφής. Γιατί αυτό είναι που θα αντιμετωπίσει ένας μικρομεσαίος εργοδότης με ένα τέτοιο πρόστιμο, όταν μάλιστα έχουμε δει κωμικοτραγικές περιπτώσεις και έχουμε διαβάσει σε διάφορα μέσα μαζικής ενημέρωσης για το πώς επιβάλλονται αυτά τα πρόστιμα. Και δεν μιλάμε για τις περιπτώσεις αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας, όπως αυτές που ήρθαν στο φως της δημοσιότητας για τις ανθούσες επιχειρήσεις παραδείγματος χάριν της Μυκόνου. Δεν μπορούμε να νομοθετούμε για όλη την Ελλάδα με όρους Μυκόνου. Μιλάμε για τους μικρομεσαίους στην επαρχία, στην Αθήνα, στη νησιωτική Ελλάδα, στην ηπειρωτική Ελλάδα, στη Θεσσαλονίκη, σε λιγότερο τουριστικά μέρη, που έχουν γονατίσει από την κρίση. Δεν είναι λύση στο πρόβλημά μας αυτό που μας φέρνεται. Η λύση, για εμάς, στην αδήλωτη εργασία είναι οι συχνοί έλεγχοι ένα σύστημα αξιολόγησης όλων των παραβάσεων.

Προβληματική, επίσης, στο δεύτερο μέρος είναι και η πρόβλεψη του άρθρου 9 για την ευθύνη των εργοδοτών αναθετώντων μια εργασία σε κάποιον εργολάβο ή υπεργολάβο. Εδώ τι κάνετε; Έρχεστε να κάνετε τον ωφελούμενο ελεγκτή; Το δικό σας καθήκον, το καθήκον του κράτους ποιο είναι; Γιατί μεταθέτετε τις ευθύνες σε άλλους; Δεν έχουν αρκετά προβλήματα να διαχειριστούν οι μικρομεσαίοι; Έχουν και θα έπρεπε να το γνωρίζετε.

Στο τρίτο μέρος αυτού του νομοσχεδίου που αφορά την ιδιαίτερα ευάλωτη ομάδα όπως είναι οι ασυνόδετοι ανήλικοι, διαπιστώνουμε μια προχειρότητα και μια νομοθέτηση στο πόδι. Γιατί δεν υπάρχουν διαθέσιμες δομές φιλοξενίας για περίπου το 65% των ασυνόδετων ανηλίκων που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στη χώρα μας, σχεδόν τέσσερα χρόνια μετά από την έκρηξη της μεταναστευτικής κρίσης; Τι κάνετε μέχρι σήμερα; Εσείς και οι αλληλέγγυοι τι κάνετε;

Στο θέμα των επιτροπών του άρθρου 28 που θα επιφορτίζονται

για τη μέριμνα για τα ασυνόδετα παιδιά, βλέπουμε και εδώ την προχειρότητά σας. Δεν προσδιορίζονται επακριβώς τα προσόντα και το προφίλ των επαγγελματιών και των επιτροπών που θα αναλαμβάνουν τη φροντίδα των ασυνόδετων παιδιών. Δεν ορίζονται η αμοιβή που θα λαμβάνουν, τα κριτήρια διορισμού τους, αλλά και άλλες σημαντικές παράμετροι της εν λόγω πρόβλεψης. Όλα αφήνονται στην έκδοση και πάλι μιας κοινής υπουργικής απόφασης χωρίς χρονοδιάγραμμα για την έκδοσή της. Έτσι δεν κυβερνούμε.

Ακούμε, λοιπόν, ότι θα προσληφθούν για αυτή τη δουλειά περίπου διακόσια άτομα και, δυστυχώς, φοβόμαστε ότι η επιλογή αυτών των ατόμων δεν θα γίνει αξιοκρατικά, όπως συμβαίνει και συνέβαινε. Είναι μια παθογένεια του παρελθόντος αυτή.

Πολύ φοβόμαστε ότι είναι άλλη μία προσπάθεια της Κυβέρνησης να βολέψει τους δικούς σας, να φτιάξει μια κομματική πελατειαία και να ενισχύσει έτσι τον προεκλογικό σας αγώνα, μιας και μπαίνουμε σε προεκλογική χρονιά. Και γιατί το πιστεύουμε αυτό; Γιατί αυτό κάνατε πάντα, δυστυχώς. Πετάτε στάχτη στα μάτια με τις δήθεν αγαθές προθέσεις σας και από πίσω διορίζετε, βολέψετε, δίνετε επιδόματα και όλα αυτά με ψηφοθηρικά κριτήρια. Κάνετε αριστερή πολιτική με τα λεφτά -με τα όσα τους έχουν απομείνει- των Ελλήνων πολιτών. Αντί να βοηθήσετε τον Έλληνα να αναπτυχθεί, να σταθεί τουλάχιστον οικονομικά στα πόδια του, για να μπορέσει έχοντας εξασφαλίσει τα προς το ζην, να κυνηγήσει το ευ ζην όχι μόνο το δικό του αλλά και των γύρω του, εσείς έρχεστε και βάζετε ως προτεραιότητα το κόμμα σας.

Προβληματική, επίσης, είναι και η διάταξη του άρθρου 21 για την αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του ασυνόδετου ανηλίκου. Και η διάταξη αυτή είναι αόριστη και απλώς περιγράφει τι θα θέλατε να κάνετε και όχι ποια θα είναι η λύση. Είμαστε υπέρ της δρομολόγησης μιας πιστοποιημένης διαδικασίας αξιολόγησης, για το τι είναι καλύτερο για αυτή την τόσο ευάλωτη ομάδα, αλλά θέλουμε να καταλάβουμε ποια θα είναι τα κριτήρια αυτής και ποιοι θα είναι οι παράγοντες που θα λαμβάνονται υπ' όψιν για αυτές τις σημαντικές λεπτομέρειες, προκειμένου να λάβουμε κι εμείς τη θέση μας. Έχουμε, λοιπόν, τη σύσταση μιας νέας διεύθυνσης προστασίας ασυνόδετων ανηλίκων στο Εθνικό Κέντρο Εθνικής Αλληλεγγύης με το άρθρο 27. Και άλλες θέσεις εργασίας.

Έχουμε, επίσης, τη σύσταση εποπτικού συμβουλίου επιτροπείας ασυνόδετων ανηλίκων τριών ατόμων και πάλι μόνο με απόφαση Υπουργού. Αφήνετε ορθάνοιχτες τις πόρτες να διορίσετε ανθρώπους δικούς σας, που βολεύονται με φωτογραφικές διατάξεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Πολύ λίγο θα χρειαστώ, κύριε Πρόεδρε, πέραν των δώδεκα λεπτών ούτε δύο λεπτά.

Πάμε τώρα στο τελευταίο μέρος τις λοιπές διατάξεις, όπου κρύβονται συνήθως τα πραγματικά διαμάντια που φέρνεται προς ψήφιση στη Βουλή. Προβληματική είναι η διάταξη του άρθρου 36, με την οποία αφήνετε τεράστια και δυσανάλογα περιθώρια χειρισμών στον εκάστοτε Υπουργό, για να παραχωρήσει δικαίωμα χρήσης δημόσιας περιουσίας κτήρια του ΟΑΕΔ, δηλαδή άνευ ανταλλάγματος υπηρεσίες και σε φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Καλό θα ήταν να υπάρχουν εδώ κάποιες ασφαλιστικές δικλίδες για την πρόσπιση του δημόσιου συμφέροντος. Αυτό είναι που θα έπρεπε να κάνετε.

Έχουμε, επίσης, το άρθρο 48, σύμφωνα με το οποίο γίνεται αύξηση των μελών του διοικητικού συμβουλίου του ΕΚΑ από επτά σε έντεκα, χωρίς να μας εξηγήει η αιτιολογική έκθεση γιατί.

Τέλος, με το άρθρο 49 έρχεται η Κυβέρνησή σας να νομοποιήσει εκ των υστέρων δαπάνες προς διάφορους παρόχους, χωρίς να μας εξηγήσει σε ποιους, σε πόσους, και αν πρόκειται για δαπάνες που προέκυψαν μέσα από διαγωνιστικές διαδικασίες ή απ' ευθείας αναθέσεις. Αναφερόμαστε στο ποσό των 2,1 εκατομμύριων ευρώ, για το οποίο μιλάτε στην έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, για δαπάνες που αφορούν στη λειτουργία συντήρησης και επέκτασης των ΟΠΣ - ΣΕΠΕ, για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και προμήθεια καυσίμων καθώς και άλλων.

Δεν μπορούμε, κύριοι της Κυβέρνησης, να συναινέσουμε σε τέτοιες πρακτικές που αφήνουν όλες τις πόρτες ανοιχτές για τη διάπραξη λαθροχειριών από την Κυβέρνησή σας. Καταλάβετε το ότι έτσι δεν πάει η Ελλάδα μας μπροστά. Δεν μπορούμε να στηρίξουμε κανέναν νομοσχέδιο το οποίο δεν λύνει από τη βάση του το πρόβλημα. Δεν είμαστε εμείς αυτοί που συναινούμε σε μια πολιτική «λύνουμε όσα βλέπει η πεθερά».

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ένωσης Κεντρώων)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Κρεμαστινός): Παρακαλώ τον κ. Κουτσούκο, Βουλευτή της Δημοκρατικής Συμπαράταξης ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ, να πάρει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω τη χαρά και την τιμή, παίρνοντας τον λόγο, να βρίσκει στα Έδρανα η αξιότιμη Υπουργός Εργασίας, η κ. Αχτσιόγλου, η οποία εφαρμόζει κατά γράμμα τον νόμο του προκατόχου της, του κ. Κατρούγκαλου.

Επειδή άκουγα τον εισηγητή της Πλειοψηφίας το πρωί, να μας λέει πόσες φορές κόψαμε τις συντάξεις και πόσο μειώσαμε τις συντάξεις και κατέθεσε στα Πρακτικά και συγκεκριμένο σημείωμα, ο αγαπητός συνάδελφος ξέχασε να πει ότι με τα δυο του τα χεράκια, όπως και όλοι οι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ, ψήφισε τον λεγόμενο νόμο Κατρούγκαλου, τον ν.4387/16 ο οποίος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι εν ισχύ. Όσοι βγήκαν στη σύνταξη μετά το 2016 έχουν τεράστιες μειώσεις συντάξεων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ**)

Και επειδή ο κύριος συνάδελφος μας έλεγε ότι δεν λέμε την αλήθεια, προφανώς αυτός απέκρυπτε την αλήθεια. Διότι, για παράδειγμα, ένας υψηλόμισθος του ΙΚΑ που βγήκε με τριάντα πέντε χρόνια στη σύνταξη, αντί 1.280 ευρώ που του δίνανε εμείς οι κακοί μετά τις περικοπές, παίρνει 154 ευρώ λιγότερα. Αυτό, ξέρετε, κάνει μία σύνταξη λιγότερη.

Ένας εργαζόμενος ασφαλισμένος στο ΤΕΒΕ με τριάντα έτη ασφαλείας, που εμείς οι κακοί του δίνανε 1.007 ευρώ, μετά τις περικοπές παίρνει 729 ευρώ δηλαδή 278 ευρώ λιγότερα, πάνω από δύο συντάξεις. Α, ήρθε ο κύριος συνάδελφος που τα έλεγε αυτά το πρωί.

Ένας δημόσιος υπάλληλος πτυχιούχος, καλή ώρα, μια και έχετε περάσει την ιδέα ότι είστε προστάτες των δημοσίων υπαλλήλων, με τριάντα πέντε χρόνια που εμείς οι κακοί μετά τις περικοπές του δίνανε 1.322 ευρώ, παίρνει τώρα που μιλάμε 961 ευρώ, δηλαδή 361 ευρώ λιγότερα πάνω από δύο συντάξεις μείωση.

Ένας ελεύθερος επαγγελματίας δικηγόρος ασφαλισμένος στο Ταμείο Νομικών που εμείς οι κακοί του δίνανε με σαράντα χρόνια 1.098 ευρώ, παίρνει 832 ευρώ δηλαδή 266 ευρώ λιγότερα πάνω από δύο συντάξεις.

Για να δούμε αυτές τις χήρες που ατύχησαν. Μία χήρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που έπαιρνε 1.053 ευρώ, θα πάρει 563 ευρώ 490 ευρώ λιγότερα! Ένας χαμηλοσυνταξιούχος που δεν δούλεψε παραπάνω από δεκαπέντε χρόνια και είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ, έπαιρνε μαζί με το ΕΚΑΣ 716 ευρώ και θα πάρει 461 δηλαδή 255 ευρώ λιγότερα.

Να σας πω και ένα παράδειγμα από μια καθαρίστρια, μια και τις είχατε κάνει σημαία σας. Μια καθαρίστρια, λοιπόν, που αμείβεται με τον κατώτερο μισθό των 586 ευρώ και με δεκαπέντε χρόνια δουλειάς, έπαιρνε 607 ευρώ από εμάς τους κακούς που κάναμε τις περικοπές που έλεγε ο συνάδελφος το πρωί, και τώρα παίρνει 470 ευρώ, 137 ευρώ λιγότερα μία σύνταξη λιγότερη.

Και όταν εφαρμοστεί και το αφορολόγητο, θα χάσουν άλλη μία σύνταξη.

Αυτή είναι, λοιπόν, η σύγκριση ημών που καταστρέψαμε τον τόπο και μειώσαμε τους μισθούς και τις συντάξεις, σε σχέση με εσάς που θα τους δίνετε και την δέκατη τρίτη σύνταξη. Αυτή είναι η κατάσταση.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Αμφισβητείτε τα παραδείγματα; Να τα καταθέσω στα Πρακτικά να τα συγκρίνουμε; Αν τα αμφισβητείτε, να ζητήσετε, λοιπόν, τώρα από την Υπουργό σας, να σας στείλει τους επαν-

πολογισμούς που τους κρύβει. Γιατί οι παλιοί συνταξιούχοι ακούνε, βεβαίως, και κάνουν παραδείγματα με βάση τους καινούργιους και ξέρουν τι τους περιμένει, αλλά το χαρτί με τη σφραγίδα δεν το πήραν ακόμα, διότι η κυρία Υπουργός, παρά τις υποχρεώσεις της από τον νόμο δεν το κάνει, για να κοροϊδέψετε για άλλη μια φορά τον κόσμο. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα.

Και, βεβαίως, επειδή δεν διαβάζετε και ψηφίζετε με τα δυο σας τα χεράκια, σας ενημερώνω ότι στο μεσοπρόθεσμο που ψηφίσατε και στο ολιστικό πρόγραμμα της Κυβέρνησής σας, η συνταξιοδοτική δαπάνη από 17% που είναι σήμερα προβλέπεται να πάει στο 12%. Ξέρετε πόσα δισεκατομμύρια είναι αυτά που θα αφαιρεθούν από τους συνταξιούχους; Και θέλω να τα συγκρίνετε με βάση πάλι την ανάλυση που έχει το ολιστικό πρόγραμμα της Κυβέρνησής σας με τις περικοπές από το 2010 μέχρι το 2014. Γράμματα γνωρίζετε, απ' όσο ξέρω, και μπορείτε να τα διαβάσετε.

Η πραγματικότητα, λοιπόν, είναι πάρα πολύ σκληρή και η Κυβέρνηση μετέρχεται χίλιους δύο τρόπους, για να γλιτώσει την οργή των παλιών συνταξιούχων των οποίων οι συντάξεις θα περικοπούν. Γι' αυτό δεν στέλνει τα εκκαθαριστικά, γι' αυτό δεν κάνει τους επανυπολογισμούς, γι' αυτό λέτε διάφορα.

Εμείς, λοιπόν, κάναμε το εξής απλό: Καταθέσαμε μία πρόταση νόμου και έχουμε καλέσει τον Πρόεδρο της Βουλής να δρομολογήσει τις διαδικασίες που προβλέπει ο Κανονισμός, να πάει, δηλαδή, στο Γενικό Λογιστήριο, να αξιολογηθεί οικονομικά και να την φέρει εδώ η Κυβέρνησή σας και αν δεν της αρέσει έτσι να την τροποποιήσει, για να πάψει πια ο εμπαιγμός των συνταξιούχων.

Και επειδή ξέρουμε ότι συνεργάζεστε με το Προεδρείο της Βουλής, και καθώς έχουμε και την άλλη πρόταση νόμου για την προστασία της πρώτης κατοικίας που δεν ήρθε ποτέ εδώ, και την πρόταση νόμου για τον ΦΠΑ στα νησιά που δεν ήρθε ακόμα εδώ, καταθέσαμε σήμερα την πρόταση νόμου που έχουμε και ως τροπολογία, για να σας δώσουμε τη δυνατότητα να κάνετε μία καλή πράξη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε μισό λεπτό.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι αυτό το παιχνίδι που παίζετε, δεν μπορεί κανείς να το πιστέψει. Είμαστε στο θέατρο του παραλόγου. Εσείς, που έχετε ψηφίσει την περικοπή των συντάξεων, κατηγορείτε τη Νέα Δημοκρατία ότι θα την εφαρμόσει. Εσείς που ψηφίσατε τις ομαδικές απολύσεις, κατηγορείτε τη Νέα Δημοκρατία ότι θα τις εφαρμόσει. Εσείς που ψηφίσατε το lock out, εγκαλείτε τη Νέα Δημοκρατία για το νεοφιλελεύθερο πρόγραμμα και την διάλυση των εργασιακών σχέσεων. Εσείς που μεταθέσατε την εφαρμογή των συλλογικών συμβάσεων κατά τρία χρόνια καθώς ο παλιός νόμος προέβλεπε με το τέλος του προγράμματος το οποίο έληγε πριν από τρία χρόνια και εσείς το πήγατε για τρία χρόνια μετά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Είστε εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Μην κάνετε φασαρία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Κύριε συνάδελφε, εγώ, όταν χρειάστηκε, διαφώνησα και καταψήφισα. Και αν έχετε το θάρρος, κάντε και εσείς μία φορά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Συγγνώμη, μπερδεύτηκα!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Να το κάνετε έστω και μία φορά, όταν διακυβεύονται τα κρίσιμα δικαιώματα των εργαζομένων. Εσείς, όμως, ψηφίζετε εδώ ό,τι σας φέρνουν «αμάσητο». Και μετά κατηγορείτε τους άλλους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ ο καθένας αναλαμβάνει την ευθύνη του.

Και μια τελευταία κουβέντα, κυρία Υπουργέ: Επειδή σας καλωσόρισα στη Μανωλάδα και σας έστειλα και μία επιστολή για όσα δεν είπατε, θέλω να σας πω ότι όταν έγινε ένα ρατσιστικό επεισόδιο σε βάρος μεταναστών πριν τέσσερα χρόνια περίπου, η κ. Γεννημάτα ως εκπρόσωπος Τύπου του ΠΑΣΟΚ επισκέφθηκε την περιοχή, έβγαλε ανακοίνωση και δρομολογήθηκαν οι διαδι-

κασίες και δόθηκαν άδειες παραμονής στα θύματα της βίαιης ενέργειας και στη συνέχεια αυτοί οι άνθρωποι βρήκαν και το δικό τους στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Εσείς «την πατήσατε» με την αίτηση για ακύρωση της απόφασης και το διορθώσατε την τελευταία στιγμή.

Έχετε τεράστιες ευθύνες, διότι δεν έχει λειτουργήσει η διαδικασία της νομοποίησης των ξένων εργατών γης και το νομοσχέδιο δεν λέει ούτε μία κουβέντα και έχετε και τεράστιες ευθύνες επειδή δεν έχετε δρομολογήσει -εσείς και ο Υπουργός Δικαιοσύνης- τις διαδικασίες για την απόδοση των ευθυνών γι' αυτό το περιστατικό βίας κατά των εργατών γης. Αυτά είχα να πω.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας, επειδή είχα την ευκαιρία να απευθυνθώ και προσωπικά στην κ. Αχτσιόγλου ιδιαίτερα για το τελευταίο θέμα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπράταξης ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε, κύριε Κουτσούκο.

Τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Κασαπίδης, Βουλευτής Κοζάνης της Νέας Δημοκρατίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πολύς λόγος γίνεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο παρόν σχέδιο νόμου σχετικά με την αδήλωτη εργασία. Καλώς γίνεται πολύς λόγος, γιατί είναι ευκαιρία για να βγει τουλάχιστον μια συνηταμένη για ένα τόσο σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα από αυτή τη νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης για το καλό του τόπου. Δεν νομίζω κανείς σε αυτή την Αίθουσα να μη θέλει τη λύση αυτού του προβλήματος οριστικά και αμετάκλητα, με απλό και ξεκάθαρο τρόπο που να στέλνει ξεκάθαρα μηνύματα για την αποτροπή και την πάταξη του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας τόσο στους εργοδότες, όσο και στους εργαζόμενους.

Βεβαίως η συζήτηση μέχρι στιγμής περιορίστηκε μόνο στις ευθύνες των εργοδοτών που δεν θέλουν να ασφαλίζουν τους εργαζόμενους τους. Σαφώς υπάρχουν και τέτοιοι εργοδότες, οι οποίοι για να μειώσουν το μη μισθολογικό κόστος των επιχειρήσεών τους, προσφεύγουν σε τέτοιου είδους αθέμιτες πρακτικές. Όμως την ίδια στιγμή επειδή στους ισολογισμούς τους δεν εμφανίζουν ως δαπάνη το κόστος της ασφάλισης και κατ' επέκταση και της μισθοδοσίας των εργαζόμενων αυτών -εν μέρει ή εν τω συνόλω- αναγκαστικά εμφανίζουν μεγάλα κέρδη. Η επόμενη κίνηση είναι να αποφύγουν την εμφάνιση αυτών των κερδών για να αποφύγουν τη φορολόγηση και ειδικά όπως έχει επιβληθεί από τη σημερινή Κυβέρνηση, που είναι τόσο υψηλή άρα και δυσβάσταχτη.

Έτσι αυτοί που χάνουν, τελικά, είναι το δημόσιο, τα δημόσια ταμεία, τα ασφαλιστικά ταμεία κυρίως από την εισφοροδιαφυγή και την αδήλωτη εργασία αλλά και από τη φοροδιαφυγή και την παραοικονομία. Τα φαινόμενα αυτά μαζί με τη διαφθορά και τη διαπλοκή, δυστυχώς, αποτελούν τις χρόνιες μάστιγες της εθνικής μας οικονομίας, που παράλληλα καταστρώνουν τις σάρκες και της ελληνικής κοινωνίας.

Στον τομέα αυτόν, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, τα αποτελέσματα των προσπαθειών σας δυστυχώς είναι φτωχά. Παρά τα μεγάλα λόγια και τις δεσμεύσεις δεν προέκυψαν απτά αποτελέσματα μέχρι σήμερα ούτε για τα περιβόητα θαλασσοδάνεια ούτε για τα αδήλωτα εισοδήματα των offshore εταιρειών ούτε για τη φοροδιαφυγή στα καύσιμα ή την παραοικονομία.

Για την αντιμετώπιση τέτοιου είδους φαινομένων το μόνο σίγουρο είναι ότι απαιτείται ειλικρινής διάλογος και συναίνεση. Με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης που δεν θα εξυπηρετεί καμμία επικοινωνιακή σκοπιμότητα, αλλά με σοβαρότητα και υπευθυνότητα να βρεθεί επιτέλους η κοινή συνισταμένη για τον έλεγχο και την πάταξη αυτών των χρόνιων κοινωνικών πληγών.

Μία από αυτές είναι η αδήλωτη εργασία -και δη στον αγροτικό τομέα-, όπως τονίστηκε και από τον προλαλήσαντα συνάδελφο, τον κ. Κουτσούκο. Στον νομό του κυρίου συναδέλφου, και πιο συγκεκριμένα στη Μανωλάδα, προ ετών γίναμε μάρτυρες ακραίων καταστάσεων. Μας ενημέρωσε για τις τελευταίες εξελίξεις. Μπορεί τότε να πάρθηκαν κάποια μέτρα, αλλά το φαινόμενο της μαύρης εργασίας των εργατών γης μάλλον ανθεί τα

τελευταία χρόνια. Στην κατεύθυνση αυτή συμβάλλουν η υψηλή φορολογία, που σε συνδυασμό με τις αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές στο γεωργικό εισόδημα, ωθούν τους εργοδότες σε αθέμιτες πρακτικές.

Επίσης για τους εργαζόμενους στη γη -ειδικά για τους εργάτες γης δηλαδή- καθοριστικά συμβάλλουν στην αδήλωτη εργασία τα επιδόματα, κυρία Υπουργέ, και τα κριτήρια του εισοδήματος κοινωνικής αλληλεγγύης και η έλλειψη ελέγχων και ελεγκτικού μηχανισμού για την εργασία στον αγροτικό τομέα. Σε συνδυασμό με την παντελή έλλειψη σχεδίου ανάπτυξης και ανασυγκρότησης στον πρωτογενή τομέα το φαινόμενο αυτό διογκώνεται.

Ως προς την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας -και δη στον αγροτικό τομέα- περίτρανη απόδειξη ότι δεν υπάρχει καν σχέδιο, είναι η τροπολογία που κατατέθηκε από το Υπουργείο στο παρόν σχέδιο νόμου σχετικά με την παράταση εφαρμογής του προγράμματος δακοκτονίας και τη διευθέτηση των γραφειοκρατικών αρμοδιοτήτων τον Ιουλίου, ενώ θα έπρεπε από τον Ιούνιο να έχουμε την εφαρμογή της δακοκτονίας. Αν, λοιπόν, για το εθνικό αγροτικό προϊόν, την ελιά και το ελαιόλαδο, αυτή είναι η μέριμνά σας τότε αλίμονο στους γεωργούς!

Οι αγρότες που θέλουν να βρουν εργάτες γης, δυστυχώς, δυσκολεύονται να τους πείσουν να εργαστούν στα χωράφια τους για διάφορες καλλιεργητικές εργασίες ή για τη συγκομιδή της σοδειάς, όταν θα τους πουν ότι πρέπει να τους ασφαλίσουν, γιατί θα πρέπει να δηλώσουν αυτές τις δαπάνες και στη φορολογική τους δήλωση.

Οι περισσότεροι εργάτες γης επικαλούνται την απώλεια των εισοδηματικών κριτηρίων για το επίδομα του κοινωνικού εισοδήματος αλληλεγγύης, το οποίο κυμαίνεται από τα 1.200 ευρώ για μοτοπρόσωπα νοικοκυριά έως τις 3.000 ευρώ για νοικοκυριά με τέσσερις ενήλικες εργαζόμενους.

Επίσης με την περαιτέρω μείωση του αφορολόγητου τα φαινόμενα της αδήλωτης εργασίας θα ενταθούν περαιτέρω. Οι επιπτώσεις θα είναι τραγικές. Τεράστιες απώλειες των εσόδων από τα ασφαλιστικά ταμεία, στρέβλωση του υγιούς ανταγωνισμού στην παραγωγή και εμπορία των αγροτικών προϊόντων και επιβάρυνση του γεωργικού εισοδήματος με φορολόγηση δαπανών που ενώ καταβάλλονται, δεν δηλώνονται. Όλοι χάνουν, δηλαδή.

Είναι ένας φαύλος κύκλος που αυτοτροφοδοτείται και από την επιδοματική πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση εις βάρος των φορολογουμένων, και του κράτους, τελικά, που θα αναγκάζεται να ψάχνει για επιπλέον έσοδα με νέους φόρους, για τους πολίτες που θα καταφεύγουν στα επιδόματα αυτά και διαρκώς θα αυξάνονται. Ακόμα πολλοί από τους αγρότες θα εγκλωβίζονται στη δίνη αυτής της επιδοματικής και όχι παραγωγικής πολιτικής που εφαρμόζεται.

Λύσεις υπάρχουν, αρκεί να τις θέλετε, να τις ακούσετε και να τις κατανοήσετε, κυρία Υπουργέ.

Πρώτον, μείωση των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών στον αγροτικό τομέα και σε όλους τους τομείς, όπου θα απλοποιηθούν οι διαδικασίες αυτές που προσπαθείτε τώρα τόσο περιπλοκά και με μεγάλη προσπάθεια να τις περιγράψετε στο νομοσχέδιο.

Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών και της φορολόγησης.

Εφαρμόστε τις αρχές της γεωργικής λογιστικής, όπως ισχύει σε όλο τον κόσμο, στον αγροτικό τομέα. Αντιμετωπίστε το γεωργικό επάγγελμα ως παραγωγικό και όχι ως επιτηδεύμα.

Δεύτερη δέσμη προτάσεων. Οι δικαιούχοι του κοινωνικού επιδόματος αλληλεγγύης να το δικαιούνται με τεκμηριωμένη τιμολόγηση, όπως οι ασφαλισμένοι του ΟΓΑ που κάνουν έως εκατόν είκοσι ημερομίσθια εκτός ΟΓΑ ή όπως οι άνεργοι έως εβδομήντα ημερομίσθια χωρίς να χάνουν την ιδιότητά τους αυτή.

Τρίτον, καθιέρωση τεκμαρτών οικονομικών κριτηρίων διαβίωσης για τους αλλοδαπούς εργάτες γης με διασταύρωση της άδειας παραμονής και εργασίας τους σε σχέση με τη φορολογική τους δήλωση.

Αυτά είναι κάποια μέτρα τα οποία αν εφαρμοστούν αθροιστικά ή επιμέρους, είναι σίγουρο ότι θα συμβάλλουν καθοριστικά στην αντιμετώπιση και την περαιτέρω μείωση της αδήλωτης εργασίας ιδιαίτερα στον πρωτογενή τομέα.

Δίνω έμφαση, κυρία Υπουργέ, σε αυτό το κομμάτι της εργασίας στην πατρίδα μας, γιατί οι εκτιμήσεις αναφέρουν ότι είναι πάνω από τριακόσιες έως τετρακόσιες χιλιάδες οι ανασφάλιστοι εργαζόμενοι στον πρωτογενή τομέα. Μήπως δεν θέλετε αυτά τα έσοδα από τις εισφορές που χάνονται; Μήπως δεν θέλετε να εμφανίσετε ως εργαζόμενους αυτούς που εμφανίζονται ως άνεργοι, για να μειωθούν περαιτέρω αυτοί οι δείκτες της ανεργίας;

As σκύψουμε, λοιπόν, σοβαρά πάνω σε αυτό το πρόβλημα.

Τέλος, ένα θέμα που ήθελα να θέλω -και σας το είπα και στην επιτροπή, κυρία Υπουργέ,-αφορά τη δυτική Μακεδονία και τη λειτουργία του ΕΦΚΑ, των αγροτών στη δυτική Μακεδονία. Είναι η μόνη περιφέρεια της χώρας που δεν έχει γραφείο ΕΦΚΑ αγροτών, διότι με τον νόμο Κατρούγκαλου ενώ προϋπήρχε μια δομή, όχι πλήρως στελεχωμένη, που θα μπορούσε να ολοκληρωθεί με δική σας παρέμβαση, εσείς προτιμήσατε, ουσιαστικά, να την απαξιώσετε και να μεταφέρετε τις υποχρεώσεις στην Αθήνα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το 38% του πληθυσμού της δυτικής Μακεδονίας να μην εξυπηρετείται σωστά για αυτές τις υπηρεσίες και να καταφεύγει στις υπηρεσίες των Αθηνών, που -όπως πολύ καλά γνωρίζετε- υπάρχει μια μεγάλη καθυστέρηση με αποτέλεσμα την ταλαιπωρία των αγροτών της δυτικής Μακεδονίας.

Και επειδή είχα καταθέσει σχετική ερώτηση από τον Δεκέμβριο του 2017 και, δυστυχώς, δεν μου απαντήσατε, κυρία Υπουργέ, θα ήθελα να την καταθέσω ξανά, μήπως και παρέπεσε στα συρτάρια του Υπουργείου ή δεν της δώσατε την πρόπουση σημασία που θα θέλαμε εμείς στη δυτική Μακεδονία. Είναι ένα φλέγον ζήτημα για μας, και πιστεύουμε ότι μέσα και από τον πρωτογενή τομέα μπορούμε να έχουμε ελπίδες και προοπτική στην περιοχή μας, για να παραμείνει ο κόσμος, για να βρουν εργασία, απασχόληση οι νέοι άνθρωποι και να παράξουν πλούτο. Είναι κάτι που όλοι το θέλουμε σαφώς και εσείς, αλλά δεν δίνετε την πρόπουση σοβαρότητα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Κασαπίδης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα ερώτηση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικής της Βουλής)

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υπερθεματίσω για την τροπολογία που καταθέσαμε ως Νέα Δημοκρατία για την αποτροπή μείωσης των συντάξεων. Είναι κάτι που και εσείς το θέλετε και το τεκμηριώσατε μέσα από τη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της πολιτικής που εφαρμόζετε. Ορίστε, λοιπόν, ιδού η Ρόδος, ιδού και το πηδάλιο, να υπερψηφίσετε την τροπολογία αυτή είτε της Νέας Δημοκρατίας είτε και άλλων παρατάξεων που την κατέθεσαν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε.

Ο Βουλευτής και Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Νικήτας Κακλαμάνης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό κατά το χρονικό διάστημα από 16 Ιουλίου 2018 έως 23 Ιουλίου 2018. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Τον λόγο έχει η κ. Ευφροσύνη Καρασαρλίδου, Βουλευτής Ημαθίας του Σύριζα, για επτά λεπτά.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ (ΦΡΟΣΩ) ΚΑΡΑΣΑΡΛΙΔΟΥ: Συναδέλφισσες και συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα σχέδιο νόμου που και αφορά και θα ωφελήσει εκατοντάδες χιλιάδες συμπολίτες μας. Πρόκειται για ρυθμίσεις που προστατεύουν τα δικαιώματα των εργαζομένων, θωρακίζουν την εργατική νομοθεσία, διασφαλίζουν τα δικαιώματα των ασφαλισμένων και προστατεύουν ασυνόδευτα ανήλικα προσφυγόπουλα, δηλαδή παιδιά που είναι μόνα.

Εμείς από την αρχή της διακυβέρνησής μας εργαζόμαστε εντατικά για την ανατροπή πολλών προηγούμενων πολιτικών, που ένα μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας το έχουν σπρώξει στον εργασιακό μεσαίωνα, σε μια εργασιακή ζούγκλα. Το ότι εργαζόμαστε για αυτό, το έχουμε αποδείξει και με το νομοσχέδιο που είχε φέρει το Υπουργείο Εργασίας τον Σεπτέμβριο του 2017 και ψηφίσαμε εδώ, το οποίο είχε μια σειρά από νέα νομοθετικά εργαλεία για την καταπολέμηση της αδήλωτης, της υποδηλωμένης

και της απλήρωτης εργασίας. Το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα, ακολουθεί ακριβώς την ίδια διαδρομή.

Πιο αναλυτικά το πρώτο και το δεύτερο μέρος περιλαμβάνουν διατάξεις για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της αδήλωτης και της υποδηλωμένης εργασίας, την πληρέστερη προστασία των εργαζομένων και, βέβαια, επιλύει χρόνια ασφαλιστικά ζητήματα.

Συνάδελφοι, είναι πάρα πολλοί οι άνθρωποι στη χώρα μας που εργάστηκαν αλλά δεν έχουν αμειφθεί, που απολύθηκαν χωρίς να πάρουν αποζημίωση, που δεν πήραν τα έσοδά τους, που δεν τηρήθηκε ποτέ το ωράριό τους. Με αυτό το σχέδιο νόμου προσταθούμε να βάλουμε φρένο στο χάος της παραβατικότητας που, δυστυχώς, επικρατεί στη χώρα μας.

Είναι κρίμα -και θέλω να το πω και εγώ από αυτό εδώ το Βήμα- που η Αξιωματική Αντιπολίτευση φαίνεται πως δεν έχει καταλάβει -εκτός κι αν αυτός είναι ο στόχος της και τότε πρέπει να το πει καθαρά αυτό στην κοινωνία- τις επιπτώσεις των πράξεών της σε αυτόν εδώ τον τόπο και συνεχίζει να δηλώνει υπέρ της μεγαλύτερης ευελιξίας στην αγορά εργασίας, να χαρακτηρίζει το οκτάωρο «ξεπερασμένο», να δηλώνει ότι δεν επιθυμεί και δεν θα φέρει αυτή τις συλλογικές συμβάσεις και ότι θα θεσπίσει την ιδιωτική κοινωνική ασφάλιση.

Και για αυτούς τους λόγους οι παρεμβάσεις μας αυτές θεωρώ ότι είναι περισσότερο αναγκαίες από ποτέ, γιατί ισχυροποιούν τη θέση των εργαζομένων και τους προστατεύουν, σε έναν μεγάλο βαθμό, από πρακτικές της εργοδοτικής ασυδοσίας και από νεοφιλελεύθερες πολιτικές που, ουσιαστικά, μας γυρνάνε πολύ-πολύ πίσω.

Να αναφέρω τα άρθρα 3 και 5, γιατί πιστεύω ότι είναι χαρακτηριστικά παραδείγματα.

Στο άρθρο 3, προβλέπεται η δυνατότητα διαγραφής οφειλών ή και τόκων σε ασφαλισμένους, για τους οποίους υπήρχε και αμφιβολία για το εάν έπρεπε να είναι ασφαλισμένοι σε παράλληλη ασφάλιση. Το συγκεκριμένο άρθρο δίνει διέξοδο σε πολλούς συμπολίτες μας, οι οποίοι ξαφνικά έχουν ανακαλύψει ότι χρωστούν μεγάλα υπέρογκα ποσά σε πολλές περιπτώσεις και δεν μπορούν να συνταξιοδοτηθούν από το κύριο ταμείο τους, για το οποίο πλήρως για όλη τους τη ζωή.

Με το άρθρο 5 περί διοικητικών κυρώσεων για την αδήλωτη εργασία, εκτός από την επιβολή προστίμου των 10.500 ευρώ, προβλέπεται σε περίπτωση υποτροπής του εργοδότη, αυτό το πρόστιμο να επιβάλλεται προσαυξημένο κατά 100% για την πρώτη μετά την αρχική παράβαση και έως 200% για κάθε μεταγενέστερη παράβαση.

Στο τρίτο μέρος, περιλαμβάνονται διατάξεις που εισάγουν μια πιο ολοκληρωμένη παρέμβαση υπέρ των ασυνόδευτων παιδιών που βρίσκονται στη χώρα μας. Εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά υφίστανται τις τραγικές συνέπειες του πολέμου στη χώρα τους. Πολλά παιδιά μένουν ορφανά και προσπαθούν να επιβιώσουν μόνα σε μια κοινωνία ξένη για αυτά, σε ένα ξένο περιβάλλον, σε μια ξένη χώρα.

Δυστυχώς με την αύξηση των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών, σύμφωνα με την Ιντερπόλ, έχει δημιουργηθεί μια εξελιγμένη πανευρωπαϊκή εγκληματική δομή που έχει στόχο της τους πρόσφυγες. Σε αυτή την Αίθουσα όλοι ξέρουμε πως αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη αγνοούνται δέκα χιλιάδες παιδιά, παιδιά που είναι η πιο ευάλωτη κατηγορία των προσφύγων, γιατί διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο βίας, κακοποίησης, παραμέλησης και εμπορίας.

Προβλέπεται, λοιπόν, ο διορισμός επιτρόπου για κάθε ασυνόδευτο παιδί, καθορίζονται οι αρμοδιότητές του, δημιουργείται Εποπτικό Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, δημιουργείται το κέντρο φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, το Μητρώο Ασυνόδευτων Ανηλίκων και το Μητρώο των Επαγγελματιών Επιτρόπων.

Προβλέπεται, επίσης, η δυνατότητα ανάθεσης της φροντίδας αυτών των παιδιών σε ανάδοχους γονείς.

Στόχος μας είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πλαισίου προστασίας με επίκεντρο την ασφάλεια και την κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών αυτών των παιδιών.

Συνάδελφοι, εμείς εργαζόμαστε ώστε να δημιουργηθεί ένα

νέο μοντέλο ανάπτυξης με μικρότερες κοινωνικές ανισότητες. Επίσης εργαζόμαστε για την επαναθεμελίωση των εργασιακών δικαιωμάτων.

Η συγκεκριμένη πρόταση νόμου θωρακίζει τα δικαιώματα του κόσμου εργασίας με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της αξιοπρέπειας του ανθρώπου. Δημιουργεί όμως -όπως είπα και προηγουμένως- ένα πλέγμα προστασίας για όλα τα παιδιά του πολέμου, που φαίνεται πως πολλά από αυτά είναι ξεχασμένα.

Για όλους αυτούς τους λόγους θεωρώ πως είναι χρέος όλων των πολιτικών δυνάμεων και να υποστηρίξουν και να υπερψηφίσουν αυτό το σχέδιο νόμου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΥΕΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε την κ. Καρασαρλίδου και τη συνέπεια στον χρόνο.

Υπάρχει μια επιθυμία από όλους τους Βουλευτές να τελειώσουμε σήμερα. Άρα θα πρέπει να είμαστε ακριβείς στον χρόνο μας.

Τον λόγο έχει η κ. Αναστασία Χριστοδουλοπούλου, Βουλευτής Επικρατείας του ΣΥΡΙΖΑ, για επτά λεπτά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ (Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Θα ήθελα, ξεκινώντας, να αναφερθώ στο γεγονός ότι η Κυβέρνηση επί τριάντισι χρόνια προσαθεί -με διάφορες μεταρρυθμίσεις, τομές, κατά τη γνώμη τη δική μου ή τη δική μας- να ανακουφίσει τα θύματα της κρίσης και τα θύματα των μνημονίων.

Δύο από τις πιο εμβληματικές μεταρρυθμίσεις της Κυβέρνησης ήταν η μεταρρύθμιση για την δωρεάν ασφάλιση -κοινωνική και ιατροφαρμακευτική- σε όλους τους ανασφάλιστους της χώρας μας και η δεύτερη ήταν η ρύθμιση για το κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης.

Και με τις δύο αυτές εμβληματικές μεταρρυθμίσεις η Κυβέρνηση προσπάθησε να τονώσει τα δικαιώματα των κοινωνικά αδύναμων, να οργανώσει ένα δίχτυ κοινωνικής προστασίας, να διαφυλάξει την αξιοπρέπεια και την καθημερινότητά τους και, φυσικά, να μπορέσει με αυτές τις επιλογές, να δείξει την ταξική μεροληψία που έχει για αυτές τις κατηγορίες των ανθρώπων.

Αυτά τα λέω, γιατί πιστεύω ότι και το σημερινό νομοσχέδιο έχει αυτή τη συνάφεια, διότι αναφέρεται και επιδιώκει να προστατεύει πάλι τους κοινωνικά αδύναμους.

Ποιοι είναι αυτοί οι κοινωνικά αδύναμοι, οι επισφαλώς εργαζόμενοι; Εδώ θα πρέπει, πράγματι, να μιλήσουμε γι' αυτούς, γιατί είναι οι άνθρωποι που δεν έχουν φωνή, που δεν είναι σε συνδικάτα, που δεν εκπροσωπούνται από τα περισσότερα κόμματα της Βουλής και χρειάζεται κάποιος να μεταφέρει τη φωνή τους, να μεταφέρει την αγωνία τους, για την εξευτελιστική καθημερινότητα που βιώνουν. Διότι οι επισφαλώς εργαζόμενοι είναι αόρατοι, είναι αναλώσιμοι, είναι έξω από όλους τους κανόνες προστασίας, είναι χωρίς δικαιώματα και προσπαθούν να επιβιώσουν. Ταυτόχρονα, όμως, είναι ενοχοποιημένοι, γιατί θεωρούν ότι είναι προσωπική τους αποτυχία το μαρτύριο που ζουν. Και είναι, επίσης, ενοχοποιημένοι, γιατί δεν μπορούν να αντισταθούν στον εξευτελισμό της εργοδοσίας.

Μέσα, λοιπόν, σε μια τέτοια ψυχική, πολιτική και κοινωνική περιπλοκότητα εμφανίζεται σήμερα η Κυβέρνηση να προσπαθεί, να επιδιώκει, να επιχειρεί κάποια μέτρα προστασίας. Θα μπορούσε να πει κάποιος ότι δεν είναι ικανά αυτά τα μέτρα να αντιμετωπίσουν το φαινόμενο. Θα μπορούσε να κάνει κριτική ότι είναι πολύ φιλόδοξα. Θα μπορούσε να πει: «Πάρτε και αυτά τα επιπλέον μέτρα». Δυστυχώς, όμως, δεν βλέπουμε να γίνεται στο Κοινοβούλιο μια τέτοιου τύπου συζήτηση. Χάνεται έτσι πάλι μια ευκαιρία να μιλήσουμε επί της ουσίας σε αυτή τη Βουλή.

Αντίθετα βλέπουμε ότι όλοι αξιοποιούν το γεγονός ότι έχουν καταθέσει κάποιες προτάσεις νόμων, με τις οποίες προσπαθούν να αποτρέψουν τη μείωση των συντάξεων και τη μείωση του αφορολόγητου. Μάλιστα.

Ας μπορούμε, λοιπόν, σε αυτό το φοβερό πεδίο. Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, αφού το θεωρούσα σημαντικό, δεν καταθέτατε αυτά τα σχέδια νόμου πριν; Γιατί τα καταθέτετε τώρα, που έχει διαφανεί ότι η Κυβέρνηση μελετάει, προγραμματίζει, επιδιώκει να αποτρέψει αυτά που ψήφισε κάτω από τη συγκεκριμένη πίεση που γνωρίζουμε όλοι;

Περιμένατε όλοι -πραγματικά σαν τα κοράκια- η Κυβέρνηση, πράγματι, να μειώσει τις συντάξεις, πράγματι, να μειώσει το αφορολόγητο και εσείς να σπεύσετε στην προεκλογική περίοδο να εισπράξετε την υπεραξία από την κριτική στη Κυβέρνηση. Και τώρα που βλέπετε ότι η Κυβέρνηση το μελετάει, τι κάνετε; Σπεύδτε με τα σχέδια νόμου, να μοιραστείτε κι εσείς κάποια επιτυχία από αυτό που ενδεχομένως θα συμβεί.

Αυτό, λοιπόν, είναι ένα μείζον ζήτημα. Τι ακριβώς θέλετε; Σας ενδιαφέρουν οι κοινωνικά αδύναμοι; Σας ενδιαφέρουν οι συνταξιούχοι; Σας ενδιαφέρουν οι άνθρωποι που φορολογούνται, ενώ έχουν ένα υποτυπώδες εισόδημα;

Δεν θα μείνω στο τι κάνατε, γιατί αυτή τη συζήτηση την έχω βαρεθεί πραγματικά. Και την είδα και σήμερα: «Ποιος μείωσε τις συντάξεις», «Ποιος τις μείωσε πιο πολύ», «Πόσες φορές», «Τόσο...». Είναι κουραστικό. Το ζήτημα είναι ότι μιλάμε για ανθρώπους φτωχούς όχι για ηλίθιους.

Θα πρέπει, λοιπόν, να σκεφτούμε ότι αυτά που λέμε, τα ακούνε αυτοί οι άνθρωποι. Και είναι άνθρωποι σκεπτόμενοι, που βιώνουν καθημερινό μαρτύριο και περιμένουν κάτι από εμάς.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Γι' αυτό το λέμε. Το λέμε επειδή ο κόσμος καταλαβαίνει.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ (Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Δεν το λέτε γι' αυτό, κύριε συνάδελφε. Το λέτε γιατί νομίζετε ότι με τα πυροτεχνήματα και με τις επιδείξεις κοινωνικής ευαισθησίας, μπορεί να ανατρέψετε την εικόνα που έχετε, πραγματικά, δώσει σε αυτόν τον κόσμο.

Θέλω, λοιπόν, να πω ότι, πράγματι, η Κυβέρνηση έχει σαν στόχο να προστατεύσει αυτή την κατηγορία εργαζομένων, να βάλει κάποιους κανόνες στην απορρυθμισμένη αγορά εργασίας, να δώσει δικαιώματα σε αυτούς τους ανθρώπους που είναι χωρίς δικαιώματα, να τονώσει την κοινωνική ασφάλιση, έχει σαν στόχο να αποτρέψει την επιρροή της ακροδεξιάς σε αυτή την κατηγορία των εργαζομένων.

Γιατί, συναδέλφισσες και συναδέλφοι, αυτός είναι ο κίνδυνος. Ότι αυτή η κατηγορία των ανθρώπων, με την απελπισία στην οποία ζει, έλκεται ή επηρεάζεται από ακροδεξιές θεωρίες περί αντισυστημισμού και υπάρχει κίνδυνος αυτοί οι άνθρωποι να επηρεαστούν από την ακροδεξιά ιδεολογία, να ξεχάσουν όλη την ιστορία των αγώνων των προηγούμενων χρόνων και αιώνων και να μην μπορέσουν να σταθούν περήφανοι στη σημερινή συγκυρία, που η επίθεση εναντίον τους είναι τρομακτική.

Θα ήθελα, λοιπόν, με βάση αυτούς τους στόχους, να δούμε και τα μέτρα τα οποία προτείνονται.

Πιστεύω ότι είναι μέτρα που μπορούν να αποδώσουν, γιατί, πραγματικά, οι εργοδότες πρέπει να καταλάβουν -και οι μικροί και οι μεσαίοι, γιατί οι μεγάλοι όλο και προσπαθούν να προσαρμοστούν στη νομιμότητα- ότι δεν είναι άλλοθι η δική τους οικονομική κατάσταση, για να συντριβουν με αυτόν τον τρόπο τους εργαζόμενους.

Και θέλω εδώ να θυμίσω ότι δεν είναι προνόμιο της Ελλάδας των μνημονίων οι επισφαλώς εργαζόμενοι. Υπάρχουν σε όλον τον κόσμο, σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες.

Σύμφωνα με τις στατιστικές οι επισφαλώς εργαζόμενοι είναι το 1/4 του ενεργού εργατικού πληθυσμού. Καταλαβαίνετε για τι κατηγορία μιλάμε; Και πώς παρήχθησαν αυτοί; Δεν παρήχθησαν από τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές; Δεν παρήχθησαν από τις πολιτικές που προκρίνουν τα κέρδη έναντι των κοινωνικών αναγκών, που προκρίνουν τους λίγους έναντι των πολλών; Ήταν γιατί ο ΣΥΡΙΖΑ έχει σκεφτεί να μην κάνει κάτι;

Η δε αριστερή κριτική, κύριε συνάδελφε, που κάνατε πριν, είναι περίπου ανεδαφική. Τι θεωρείτε; Ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχει πάρει την εξουσία, ότι έγινε κάποια επανάσταση και περιφρονεί τους εργαζόμενους; Εκλογές έγιναν και πήραμε 30% και πλέον. Θεωρείτε ότι με αυτή τη δύναμη μέσα σε αυτή τη συγκυρία της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, της αύξησης της ακροδεξιάς, μιας Ευρώπης ανελέητης, θα έρθει ο ΣΥΡΙΖΑ να λύσει όλα τα προβλήματα της εργατικής τάξης και όλων των τάξεων;

Αντί να επαινέσετε την προσπάθεια που κάνουμε, αντί να πείτε μπράβο ότι με αυτά τα μέτρα κάποιοι άνθρωποι θα προστατευθούν, κάνετε και σε αυτό κριτική και σε αυτό πολεμική; Κατά τα άλλα, όμως, «κατεβάζουμε» σχέδιο νόμου για να αποτρέψουμε

την μείωση των συντάξεων;

Επιτέλους δεν μπορούμε για μια φορά να είμαστε λίγο ειλικρινείς με αυτά που συμβαίνουν, να είμαστε λίγο εντός της πραγματικότητας; Νομίζω ότι πια αγανακτεί και ο κόσμος, ο οποίος δεν καταλαβαίνει τι γίνεται γιατί τον αποπροσανατολίζετε με την στάση σας.

Μα τι θέλετε επιτέλους; Τι θέλετε; Να επιβεβαιώνουμε συνεχώς την κριτική που εσείς κάνετε, ότι είμαστε μνημονιακοί, ότι γίναμε μνημονιακοί για να κάτσουμε στις καρέκλες, ότι επιμένουμε να είμαστε εδώ, γιατί δεν θέλουμε να φύγουμε από τις καρέκλες;

Είναι δυνατόν να έχει πέσει σε τέτοια ευτέλεια ο πολιτικός λόγος; Ενώ εσείς που θέλετε τις καρέκλες, είσατε καθαγιασμένοι; Δηλαδή δεν έχετε και μια συνάφεια στον πολιτικό σας λόγο. Τις θέλετε τόσο πολύ τις καρέκλες; Γιατί να τις δώσουν σε εσάς; Τι δίνετε εσείς για να σας τις δώσουν; Το παρελθόν σας; Το παρόν σας; Το μέλλον σας; Ποιο ακριβώς; Κάποια στιγμή πρέπει να μιλήσουμε με την κοινή λογική εδώ μέσα, γιατί έχουμε ξεφύγει εντελώς.

Θα ήθελα, λοιπόν, τελειώνοντας, γιατί έχω καταχραστεί και τον χρόνο, να πω ότι, σήμερα, αυτό το νομοσχέδιο προσπαθεί να κάνει μια τομή. Όποιος το υπονομεύει ή δεν το ψηφίσει, δίνει άλλοθι σε όλους αυτούς τους εργολάβους και τους υπερβολάβους, σε όλους αυτούς τους «άγριους» εργοδότες να καταπατούν τα δικαιώματα αυτών των ανθρώπων. Αυτό μην το ξεχνάτε.

Και επειδή, φυσικά, τελείωσε ο χρόνος και δεν μπορώ να μιλήσω και για ένα ζήτημα που το γνωρίζω κατ'εξοχήν, που είναι η επιτροπεία των ασυνόδετων ανηλίκων των ακραίων θυμάτων της προσφυγικής κρίσης, θα ήθελα να επαινέσω για αυτή την πρωτοβουλία τις Υπουργούς. Γιατί μέσα σε αυτή την συγκυρία ενώ βλέπουμε ότι ο Τραμπ με την πολιτική του χωρίζει τα παιδιά από τις οικογένειές τους με μίσος για την παιδική ψυχή και στο παιδί, που είναι ένας αόρατος εχθρός για το μέλλον, ενώ βλέπουμε όλους τους δήθεν ευαίσθητους Ευρωπαίους ηγέτες να αρνούνται την οικογενειακή επανένωση των μικρών παιδιών με τις οικογένειές τους, θέλω να πω ότι είναι εμβληματικό το ότι προσπαθούμε μέσω της επιτροπείας, να διασώσουμε αυτά τα αθώα θύματα του πολέμου, τα αθώα θύματα της φτώχειας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε την κ. Χριστοδουλοπούλου.

Τον λόγο έχει η Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Θεανώ Φωτίου για δώδεκα λεπτά.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, θα ήθελα απλώς να κάνω μια παράκληση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ορίστε, κύριε Μητράκη, έχετε τον λόγο.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Υπάρχουν αρκετές τροπολογίες και βουλευτικές. Θα ήταν πολύ καλό για εμάς τους Βουλευτές να γνωρίζαμε ποιες τροπολογίες θα αποδεχθεί η Κυβέρνηση, ώστε να μπορούμε να προετοιμαστούμε και για την λήξη της συνεδρίασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Σωστό. Ελπίζω πως θα γίνει.

Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Θα τις ανακοινωνήσουμε.

Κύριε Πρόεδρε, το χαρτοφυλάκιο της κοινωνικής αλληλεγγύης εντός του Υπουργείου Εργασίας ασχολείται με την προστασία των παιδιών, ασχολείται με τα παιδιά τα οποία κινδυνεύουν από φτώχεια, από ανέχεια, τα παιδιά όλου του κόσμου, τα παιδιά άλλων χωρών και τα παιδιά τα δικά μας.

Να ξεκινήσω από τα δικά μας; Θα ξεκινήσω από τα δικά μας παιδιά, λοιπόν, τα οποία υπέστησαν μέσα στην κρίση μια τρομακτική κρίση δικιά τους χειρότερη από των ενηλίκων, την κρίση της φτώχειας, την κρίση της υλικής στέρησης.

Ξέρετε πολύ καλά ότι αυτές τις ημέρες βγήκαν τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ του 2017 -όχι τα φετινά του 2017, με εισοδήματα του

2016- και εμάς τουλάχιστον στο Υπουργείο Εργασίας μας έδωσαν μια ανάσα.

Και μια και σας αρέσουν πολύ τα νούμερα από ό,τι είδα σήμερα στην Αξιωματική Αντιπολίτευση, να σας πω, λοιπόν, και αυτά. Η παιδική φτώχεια στην Ελλάδα μειώθηκε κατά 2,1 μονάδες από το 2015 που παραλάβαμε. Την παραλάβαμε στο 26,6%. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι το 26,6% των παιδιών είναι σε φτώχεια. Αυτό σήμαινε το 2015 με εισοδήματα, βεβαίως, του 2014.

Τι λέει η ΕΛΣΤΑΤ σήμερα; Λέει ότι το 2017 με εισοδήματα του 2016, σε δύο χρόνια διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, η παιδική φτώχεια μειώθηκε στο 24,5% δηλαδή 2,1 μονάδες κάτω.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Το ίδιο περίπου είναι ένα στα τέσσερα.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Βλέπω ότι δεν σας ενθουσιάζει αυτό. Ούτε και εμένα. Περιμένετε, όμως, λιγάκι.

Τι σημαίνει αυτό; Καταλαβαίνετε καθόλου τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι μόνο με τον νόμο για την καταπολέμηση της ανθρωπιστικής κρίσης -μόνο με τον νόμο αυτόν σε δύο χρόνια -γιατί ακόμα δεν είχαμε κάνει ούτε το ΚΕΑ που είπε η κ. Χριστοδουλοπούλου ούτε τα εκατόν πενήντα χιλιάδες σχολικά γεύματα- ρίξαμε δύο μονάδες κάτω την παιδική φτώχεια.

Πόσο ήταν, όμως, εσείς που τώρα μου κουνάτε το δάχτυλο τις εποχές της ευμάρειας το 2008; Ήταν 23%. Πώς σας φαίνεται αυτό;

Σας λέω, λοιπόν, σήμερα εδώ ότι του χρόνου τέτοια εποχή -εδώ θα είμαστε για να τα ξαναπούμε, εδώ θα είμαστε έτσι και αλλιώς- θα έχουμε ρίξει την παιδική φτώχεια στο 21%, όχι 23% που ήταν τις εποχές της δικής σας ευμάρειας. Γιατί; Γιατί έχουμε φροντίδα για το παιδί. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Φροντίδα για το παιδί σημαίνει εκατόν πενήντα χιλιάδες ζεστά σχολικά γεύματα κάθε μέρα. Αυτά που λοιδορούσατε. Σήμερα είναι πεντακόσιες χιλιάδες. Το 2019 - 2020 όλα τα δημοτικά σχολεία της Ελλάδας θα έχουν σχολικά γεύματα ζεστά.

Φροντίδα για το παιδί σημαίνει εκατόν είκοσι χιλιάδες παιδιά δωρεάν στους βρεφονηπιακούς σταθμούς σήμερα, όταν το 2015 που παραλάβαμε, ήταν μόνο εβδομήντα οκτώ χιλιάδες. Το 2019 - 2020 θα είναι εκατόν εξήντα πέντε χιλιάδες παιδιά δωρεάν.

Φροντίδα για το παιδί σημαίνει ίδρυση τετρακοσίων νέων παιδικών βρεφονηπιακών σταθμών φέτος και χιλίων οκτακοσίων του χρόνου το 2019 - 2020, σημαίνει αύξηση των κέντρων δημιουργικής απασχόλησης, ΚΔΑΠ, για τα παιδιά και, κυρίως, για τα παιδιά ΑΜΕΑ. Είναι τα άρθρα 59 και 60 του νομοσχεδίου. Σας παρακαλώ να τα ψηφίσετε.

Σήμερα συνεδριάζει για πρώτη φορά το Ε.Σ.ΑΝ.Υ το Εθνικό Συμβούλιο Αναδοχής Υιοθεσίας. Το ψηφίσαμε πριν έναν μήνα. Μου λέγατε ότι θα περάσουν μήνες για να αρχίσει η εφαρμογή. Αρχίζουμε λοιπόν. Σήμερα γίνεται το πρώτο βήμα στις 5 η ώρα, για να βρουν τα παιδιά μια ζεστή αγκαλιά και να φύγουν μέσα από τα ιδρύματα.

Το άρθρο 62 του σημερινού νομοσχεδίου προβλέπει σε μια μάνα που δεν έχει ταυτότητα, ταυτοποιητικά στοιχεία, την απαιτούμενη νόμιμη διαδικασία για να μην της πάρουν το παιδί και το βάλουν στο ίδρυμα, όπως γινόταν μέχρι σήμερα. Σας παρακαλώ να το ψηφίσετε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το έχω πει και θα το ξαναπώ. Για την Κυβέρνησή μας τα παιδιά ανεξαρτήτου χρώματος, θρησκείας, εθνικότητας αποτελούν ύψιστη προτεραιότητα, γιατί τα παιδιά είναι η ελπίδα μας.

Το σημερινό νομοσχέδιο διαπραγματεύεται την πιο ευάλωτη ομάδα παιδιών που υπάρχει στον κόσμο, τα ασυνόδετα προσφυγόπουλα, ανήλικα παιδιά που προσπαθούν να σωθούν από πολέμους, φτώχεια, βία, ορφάνια. Φτάνουν στην Ελλάδα χωρίς συνοδεία ή χωρισμένα από την οικογένειά τους.

Αυτό το νομοσχέδιο σε αυτά τα άρθρα αποτελεί ένα μεγάλο και σοβαρό βήμα τόσο για το προσφυγικό ζήτημα όσο και για την παιδική προστασία για τη χώρα μας. Το ακούσατε από διεθνείς και ελληνικούς φορείς κατά τη διαβούλευση, όπως είναι η Ύπατη Αρμοστεία, ο Συνήγορος του Παιδιού, τα κέντρα κοινωνικής προστασίας παιδιών, παιδιών ΑΜΕΑ, όπως το «Μητέρα» κ.ο.κ.

Η Βουλή των Ελλήνων σήμερα έχει μια μεγάλη ευκαιρία να δη-

λώσει με την ψήφο της, πως βρίσκεται στη σωστή πλευρά της ιστορίας. Εξηγούμαι Όλος ο πλανήτης σήμερα βρίσκεται αντιμέτωπος με μια άνευ προηγουμένου σύγχρονη μετακίνηση πληθυσμών η οποία διχάζει την ανθρωπότητα. Δεν πρόκειται για συγκυριακή κρίση αλλά για αλυσισδωπή αντίδραση η οποία εμφανίζει πλέον μόνιμα χαρακτηριστικά.

Η Ευρώπη, το ξέρετε, χωρίζεται σε δύο στρατόπεδα. Σε εκείνο που συγκροτεί την ανθρωπιά, την αλληλεγγύη, την κοινωνική δικαιοσύνη, τις αρχές δικαίου και σε εκείνο που υψώνει τείχη επώζοντας τον διχασμό, την ξενοφοβία και τον ρατσισμό και τελικά τη διάλυση της Ευρώπης. Εσείς οι «μένουμε Ευρώπη» προσέξτε καλά, γιατί αυτό είναι η διάλυση επί της ουσίας της Ευρώπης.

Πιστεύω ότι όλοι εδώ, τουλάχιστον εμείς, θέλουμε μια κοινή ευρωπαϊκή λύση για το προσφυγικό. Δεν θέλουμε η Ελλάδα να βρεθεί μόνη της απομονωμένη στη διαχείριση αυτού του τεράστιου ζητήματος. Πιστεύω -θέλω να έχω αυτή την πίστη- ότι κανείς εδώ εκτός από μία πτέρυγα, την πέρα, δεν το θέλει αυτό. Κανείς δεν θέλει να βρεθεί η χώρα μας απομονωμένη σε αυτή την ιστορία, παρά το γεγονός ότι άκουσα ακόμα και τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας να μιλάει για κλειστά σύνορα, στην πραγματικότητα, δηλαδή, να συντάσσεται με αυτούς που απεργάζονται την απομόνωση της χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επιτροπεία για τα ασυνόδευτα ανήλικα εδράζεται στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, όπως ορίζεται από διεθνείς συμβάσεις, ευρωπαϊκές οδηγίες και το ελληνικό δικαιοσύνη. Για να εξασφαλιστεί αυτό το βέλτιστο συμφέρον, εισάγονται τρεις θεσμοί: Πρώτον, ο Μόνιμος Επίτροπος, δεύτερον, το Εποπτικό Συμβούλιο Επιτροπείας και τρίτον, η Διεύθυνση Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων στο ΕΚΚΑ.

Πόσα, όμως, είναι τα ασυνόδευτα ανήλικα σήμερα στην Ελλάδα; Άκουσα αυτό που διαβάζετε από τα στοιχεία που δημοσιεύει το ΕΚΚΑ. Κατ' αρχάς να πούμε ότι τα τελευταία στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης ήταν στις 30 Ιουνίου 2018. Τα στοιχεία που δημοσιεύει, είναι με βάση ένα σύστημα παραπομπών. Δεν έχει φακέλους των ανηλίκων, αυτό που κάνουμε τώρα με την επιτροπεία, ούτε έχει σύστημα παρακολούθησης του ανηλίκου, αυτό που κάνουμε τώρα με τον νόμο για την επιτροπεία. Έχει απλά ένα αρχείο παραπομπής. Αυτό σημαίνει ότι το ίδιο παιδί μπορεί να παραπέμπεται πολλές φορές.

Σε αυτό το αρχείο, λοιπόν, του ΕΚΚΑ από τα τριάμισα χιλιάδες παιδιά που εμφανίζονται ως ασυνόδευτα ανήλικα -αυτά αναφέρετε και όλοι σας εδώ-, τα χίλια διακόσια πενήντα οκτώ παιδιά δεν εντοπίζονται πουθενά. Το ΕΚΚΑ τα αναφέρει ως εξής: Τριακόσια σαράντα πέντε δεν γνωρίζουμε πού είναι. Εξακόσια τριάντα τέσσερα είναι σε «αστεγία», πάλι δηλαδή δεν γνωρίζουμε πού είναι. Διακόσια εβδομήντα εννιά είναι σε άτυπη στέγαση. Από αυτά διακόσια είκοσι δύο είναι με τις οικογένειές τους, είναι με συγγενείς τους, άρα δεν προσμετρώνται. Συνολικά χίλια διακόσια πενήντα οκτώ παιδιά δεν εντοπίζονται. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι είναι υπαρκτά, ότι υπάρχουν μέσα στην Ελλάδα; Όχι, κυρίες και κύριοι Βουλευτές. Μπορεί να σημαίνει ότι έχουν φύγει.

Επομένως μπορώ να σας πω σήμερα ότι αυτό που υπάρχει και είναι πλήρως καταγεγραμμένο και πιστοποιημένο, είναι δύο χιλιάδες τετρακόσια ασυνόδευτα, εκ των οποίων χίλια εκατόν τριάντα φιλοξενοούνται σε ξενώνες. Άρα εμείς λέμε ότι άμεσα πρέπει να στεγάσουμε τα υπόλοιπα. Τι κάνουμε; Επτακόσια δεκατέσσερα θα στεγαστούν άμεσα, γιατί βρίσκονται σε προστατευτική φύλαξη, κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης και ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας. Αυτά όλα πρέπει να διευθετηθούν άμεσα.

Τι κάνουμε, λοιπόν, τώρα; Ιδρύουμε τετρακόσιες εξήντα νέες θέσεις σε συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, τον ΔΟΜ. Δεύτερον, σε κτήρια της πρόνοιας ή σε κτήρια κέντρων κοινωνικής προστασίας εκεί δηλαδή που υπάρχουν και τα εγκαταλελειμμένα, ασυνόδευτα -να το πούμε έτσι- Ελληνόπουλα, ανοίγουμε εκατόν είκοσι θέσεις στην Ήπειρο, Πρωμανία, Κόνιτσα, Ζίτσα, Αμφιλοχία και διακόσιες πενήντα θέσεις σε Βόλο, Αθήνα, Πειραιά, σε συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας.

Ας δούμε πιο αναλυτικά τις διατάξεις. Ειδικότερα θα σας πω πως θα είναι η όλη διαδικασία, για να το καταλάβει ο καθένας. Μόλις το παιδί έρχεται στην Ελλάδα, πρέπει να διαπιστωθεί αμέσως η ανηλικότητά του και η ταυτότητά του. Συνήθως δηλώνει

«λέγομαι έτσι, είμαι τόσων ετών». Διαπιστώνεται μέσα από μία μεγάλη συζήτηση που γίνεται με ειδικούς η ανηλικότητά του. Καταγράφεται. Αμέσως επιλαμβάνεται προσωρινός επίτροπος ο οποίος είναι ο εισαγγελέας ανηλίκων. Όπου δεν υπάρχει εισαγγελέας ανηλίκων, είναι ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της Αναπληρώτριας Υπουργού)

Κυρία Πρόεδρε, θα χρειαστώ λίγο χρόνο ακόμα.

Δεν καταλαβαίνω τι λέει το ΚΚΕ ότι κάνουμε δικαστήρια. Δεν έχω καταλάβει τίποτα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Ήταν άλλη συζήτηση αυτή.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ (Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Τι κάνει σήμερα αυτός ο εισαγγελέας; Ο εισαγγελέας είναι ο προσωρινός του επίτροπος. Αμέσως μετά, λοιπόν, δηλώνει στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης πού να πάει το παιδί. Και όταν βρει θέση από το ΕΚΚΑ, τότε έρχονται οι άνθρωποι που έχουν τη δομή αυτή που θα πάει το παιδί -ΜΚΟ λέει το ΚΚΕ, βεβαίως ΜΚΟ ή κέντρο κοινωνικής προστασίας που λέμε εμείς, γιατί κι εκεί έχουμε παιδιά- το παραλαμβάνουν και το πάνε στο μέρος που θα μείνει.

Τι αλλάζει; Πρώτον, μόλις καταγράφεται το παιδί, αποκτάει ηλεκτρονικό φάκελο ο οποίος τηρείται στο ΕΚΚΑ. Άρα παρακολουθείται συνέχεια η πορεία του και τι ώρα θα επανενωθεί. Δεύτερον, εισάγεται ο θεσμός του μόνιμου επιτρόπου. Τι είναι αυτό; Εμείς θεωρούμε ότι δεν πρέπει το παιδί να έχει επίτροπο τους ανθρώπους του κέντρου μέσα στο οποίο διαβίει, γιατί το παιδί μπορεί να έχει παράπονα και αυτοί να μην το εξυπηρετούν, άρα δεν εξυπηρετείται το βέλτιστο συμφέρον του. Γι' αυτό λέμε ο μόνιμος επίτροπος να μην ταυτίζεται με αυτούς που έχουν τη δομή.

Γιατί, λοιπόν, κάνει λάθος το ΚΚΕ όταν λέει ότι πρέπει να έχουμε κρατικούς φορείς, όπου είναι εκεί οι επίτροποι; Γιατί το παιδί έχει μια ροή. Άλλοτε έρχονται πολλά παιδιά άλλοτε όχι. Άρα οι θέσεις που κατανέμονται σε όλη την Ελλάδα δεν είναι σταθερές. Πρέπει, όμως, να υπάρχουν σε όλη την Ελλάδα μητρώα επιτρόπων, όχι διορισμένων δημόσιων υπαλλήλων, διότι αυτοί δεν μπορούν να μετακομίσουν και να πάνε ξαφνικά στην Καλαμάτα. Όπου ζει το παιδί, όπου μπει το παιδί, εκεί πρέπει να είναι ο επίτροπός του, γιατί κάθε εβδομάδα θα το βλέπει και κάθε εβδομάδα θα κάνει ηλεκτρονική έκθεση, όπως λέει αυτός ο νόμος.

Άρα, πρέπει να υπάρχει ένα μητρώο. Θα είναι το μητρώο σοβαρό; Βεβαίως, λέμε εμείς. Θα κάνουμε προκήρυξη στο ΕΚΚΑ, θα βάλουμε κριτήρια για το ποιους θα πάρουμε, θα τους εκπαιδεύσουμε, θα εξεταστούν και όποιοι πετύχουν, θα γραφτούν στα μητρώα. Καταλαβαίνετε γιατί μιλάμε για το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού;

Και τέλος, θα υπάρχει τρίτο μητρώο ηλεκτρονικό, όπου είναι όλες οι στέγες σε όλη την Ελλάδα. Γιατί, σήμερα όταν ένα παιδί φεύγει από μία στέγη, δεν αναφέρεται αμέσως αυτό πουθενά. Πρέπει να παρακολουθούμε συνεχώς το παιδί. Αυτό το σύστημα με τη διεύθυνση στο ΕΚΚΑ -είναι ο τρίτος θεσμός που είπα- είναι απαραίτητο για να έχουμε πραγματικά την προστασία του παιδιού. Και βέβαια, τα υλικά του, η διαβίωσή του, τα ρούχα του, τα πάντα, εξασφαλίζονται μέσα στις δομές στις οποίες διαβιό.

Θέλω πραγματικά -για να τελειώνω, γιατί έχω πάρει πολύ χρόνο- να δείξετε αυτή τη γενναιοδωρία που χρειάζεται. Το έχετε καταλάβει το νομοσχέδιο όλοι. Δεν μπορεί αυτή τη στιγμή, ειδικά σήμερα, να μην ψηφίσετε για το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών, που είναι τα πιο απροστάτευτα, τα πιο ευάλωτα του κόσμου.

Τα παιδιά όλου του κόσμου είναι και δικά μας παιδιά. Και όπως λέει ένας υπέροχος στίχος, «εάν γλιτώσει το παιδί, υπάρχει ελπίδα».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Τον λόγο έχει ο Βουλευτής Θεσπρωτίας της Νέας Δημοκρατίας κ. Βασίλειος Γιόγιακας, για επτά λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Κυρίες Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακόμη με ιδιαίτερο ενδιαφέρον απ' όλους τους συναδέλφους, μηδενός εξαιρουμένου, για το καιριο ζήτημα που μας απασχολεί το τελευταίο χρονικό διάστημα, για τη μη περι-

κοπή των συντάξεων από 1-1-2019.

Κανείς, λοιπόν, δεν θέλει να κοπούν αυτές οι συντάξεις. Άρα, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι μια σημαντική ευκαιρία για όλους μας να στηρίξουμε και να ψηφίσουμε την τροπολογία που έφερε ο Πρόεδρός μας Κυριάκος Μητσοτάκης και ολόκληρη η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα για την κατάργηση των περικοπών των συντάξεων από 1-1-2019. Είναι ένα μείζον ζήτημα που τόσο άδικα ψηφίστηκε από τη σημερινή συγκυβέρνηση. Είναι ένα θέμα που το τελευταίο χρονικό διάστημα έχει γίνει το μείζον ζήτημα συζήτησης.

Με αυτόν τον τρόπο απαντάμε ουσιαστικά και ξεκάθαρα στις κατηγορίες του κ. Τσίπρα και όλων των υπολοίπων ότι η Νέα Δημοκρατία και ο Πρόεδρός της Κυριάκος Μητσοτάκης επιθυμεί διακαώς τις εν λόγω περικοπές. Μέχρι ταξίδι στην Γερμανία έκανε και παρακαλούσε την Μέρκελ να μην περικοπούν οι συντάξεις. Έλεος, λοιπόν!

Είναι, λοιπόν, μία τροπολογία η οποία λέει απλά «ελάτε να ψηφίσουμε όλοι μαζί ότι δεν θα κοπούν οι συντάξεις». Εάν έχετε, λοιπόν, το θάρρος, ελάτε και υπερψηφίστε είτε τη δική μας πρόταση, είτε της κ. Γεννηματά ή οποιαδήποτε άλλη πρόταση έχει σαν σκοπό τη μη περικοπή των συντάξεων, για να αποδείξουμε πραγματικά ποιος είναι υποκριτής σε αυτήν την Αίθουσα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για μια Κυβέρνηση που έχει αποτύχει στα μέτωπα της οικονομίας, των εθνικών θεμάτων και των μεταρρυθμίσεων είναι αναμενόμενο να θέλει να κάνει τη διαφορά σε κοινωνικά θέματα, εκεί που θεωρεί ότι μπορεί να δείξει την κοινωνική της ευαισθησία και που είναι πιο κοντά στην υποτιθέμενη αριστερή ιδεολογία της.

Και εδώ όμως, στο νομοσχέδιο που συζητάμε, ακόμα και σε αυτά που θα μπορούσε να κάνει τη διαφορά, κάνει τελικά μισές δουλειές. Στο ασφαλιστικό μπαλώνει συνεχώς τις τρύπες που έχει δημιουργήσει το χάος του ΕΦΚΑ. Κάνει κάποιες τεχνικές βελτιώσεις, αλλά δεν λύνει ουσιαστικά προβλήματα συνταξιούχων και ηλικιωμένων που χρονιάζουν.

Στα εργασιακά θέλει να προστατεύσει τους εργαζόμενους, αλλά τελικά τους αφήνει έκθετους στον κάθε επιτήδειο εργοδότη. Στο προσφυγικό κάνει σχέδια στο χαρτί που είναι αβέβαιο ότι θα δουλέψουν. Αυτό συμβαίνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Θα δώσω μερικά παραδείγματα σε ό,τι αφορά τις ασφαλιστικές διατάξεις. Δεν είναι μόνο ότι παρά τις όποιες διορθώσεις, δεν έχουμε πετύχει ακόμα ενιαίες διαδικασίες για τους ασφαλισμένους όλων των ενοποιημένων ταμείων. Είναι και ότι οι διορθώσεις αυτές έχουν προβλήματα. Η προσωρινή έναρξη της ασφάλισης στον ΟΓΑ είναι πιθανό να οδηγήσει κάποια στιγμή σε ανατροπές και νέες καθυστερήσεις, που θα πληρώσουν κυριολεκτικά και μεταφορικά οι ασφαλισμένοι. Δεν υπάρχει πρόβλεψη για επιστροφή των διπλών εισφορών που έχουν καταβάλει οι ασφαλισμένοι σε δύο ταμεία ή για τον συμψηφισμό τους με τρέχουσες ή μελλοντικές οφειλές, ούτε ρητή πρόβλεψη για διαγραφή οφειλών προς τον πρώην ΟΑΕΕ, που κακώς έχουν καταλογιστεί σε ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ, επαγγελματίες αγρότες που είχαν μία και μικρή εμπορική δραστηριότητα.

Εκτός όμως από τα κενά αυτά, παραμένουν χωρίς λύση και κάποια άλλα προβλήματα που αμφισβητούν την ίδια τη λογική της κοινωνικής ασφάλισης και υπονομεύουν την εμπιστοσύνη σε αυτήν. Δεν δόθηκε, για παράδειγμα, ούτε αυτήν τη φορά απάντηση για το τι θα γίνει με εκείνους τους ηλικιωμένους συμπολίτες μας που σήμερα δεν μπορούν να πάρουν σύνταξη. Γιατί ενώ έχουν πληρώσει ασφαλιστικές εισφορές για χρόνο μεγαλύτερο απ' αυτόν που χρειάζεται για να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα και ενώ έχουν ξεπεράσει το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, δεν μπορούν να πάρουν σύνταξη γιατί χρωστάνε ποσά πάνω από 20.000 ευρώ. Είναι ένα πρόβλημα που μπορείτε να το λύσετε και δεν το κάνετε και ως σας έχει προταθεί έτοιμη νομοθετική ρύθμιση από τον Συνήγορο του Πολίτη.

Ερχόμενος στις διατάξεις για τα εργασιακά, είπαμε και στην επιτροπή ότι η έκπτωση του προστίμου πρέπει να ισορροπεί πάνω σε τρεις προϋποθέσεις: Να διασφαλίζει στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό μία θέση εργασίας, να δίνει αντικίνητρο στο να μην επαναλαμβάνεται μία παραβατική συμπεριφορά του εργοδότη, να παίρνει υπ' όψιν την πολύ δύσκολη θέση των επιχειρή-

σεων, κυρίως των μικρότερων, λόγω της υπερφορολόγησης και της έλλειψης ρευστότητας.

Με την έκπτωση που προβλέπεται με τις τρίμηνες και εξαμήνες συμβάσεις, γίνεστε μια υποτίθεται αριστερή Κυβέρνηση που δίνει την ευκαιρία στον εργοδότη να γλιτώσει χρήματα, αφήνοντας απροσπάτετο τον εργαζόμενο. Εάν θέλετε να βοηθήσετε τους εργοδότες, μπορείτε να ελαφρύνετε τις υποχρεώσεις εκείνων των εργοδοτών που στο πρόσφατο παρελθόν συμμορφώθηκαν με την εργατική νομοθεσία και κράτησαν μέχρι σήμερα συγκεκριμένες θέσεις εργασίας, δίνοντάς τους αναδρομικά έκπτωση εφόσον την ίδια μέρα προσέλαβαν τουλάχιστον για δέκα μήνες ή έναν χρόνο εργαζόμενο που πιάστηκε αδήλωτος και από τότε τον διατηρούν στην επιχείρησή τους με σύμβαση.

Με λίγα λόγια, βοηθήστε τους εργοδότες με σωστό τρόπο και μη φορτώνετε άλλα οικονομικά και διοικητικά βάρη χωρίς αιτία και αποτέλεσμα, όπως κάνετε με τη συνευθύνη του αναθέτοντος επιχειρηματία απέναντι σε εργαζόμενους που άλλος έχει προσλάβει και απασχολεί. Γιατί έτσι μπορεί και να προμηθευτείτε τους ασυνεπείς, παραβατικούς ή κακόβουλους εργοδότες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Για ένα λεπτό θα μου επιτρέψετε να πω για το προσφυγικό στο πλαίσιο και την εποπτεία και την επιτροπεία ασυνόδευτων ανήλικων. Εδώ κάνετε τα ίδια πράγματα για τα οποία σας έχουμε επικρίνει και σε προηγούμενα νομοσχέδια. Πρώτον, υπουργικές αποφάσεις χωρίς δεσμευτική προθεσμία έκδοσης. Γενικότερα ο παράγοντας χρόνου αφήνεται στο φλου. Δεύτερον, νέες υπηρεσίες και όργανα με μεταξύ τους αρμοδιότητες που μπερδεύονται και αυτές με τη σειρά τους μπλέκονται με αρμοδιότητες άλλων υπηρεσιών που λειτουργούν ήδη. Τρίτον, θολές περιγραφές ρόλων και διαδικασιών για τον θεσμό της επιτροπείας.

Όλα αυτά, κυρία Υπουργέ, είναι σοβαρά κενά που μας κάνουν να συμφωνήσουμε με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, όταν λέει ότι οι διατάξεις για τους ασυνόδευτους ανήλικους είναι αμφίβολης αποτελεσματικότητας. Υπάρχει, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και σε αυτό το νομοθέτημα προχειρότητα και αποσπασματικότητα.

Και έρχονται και ορισμένες από τις άλλες διατάξεις για να προσθέσουν και λίγη δόση μικροπολιτικής και με την αναγνώριση του Συνδέσμου Βιομηχάνων Βορείου Ελλάδος ως ισότιμο κοινωνικού εταίρου και με τα δώρα στις κοινωνικές επιχειρήσεις, που αλλοιώνουν τον χαρακτήρα και την αποστολή τους: με τη στέγαση σε δημόσια κτήρια χωρίς αντάλλαγμα, με την κατάργηση της υποχρέωσης ελάχιστης δαπάνης μισθοδοσίας ως ποσοστό του κύκλου εργασιών και με τη δραματική μείωση των προστίμων για μέλη τους που εκμεταλλεύονται ευνοϊκές ρυθμίσεις για να ωφεληθούν οικονομικά τα ίδια.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Γιόγιακα.

Τον λόγο έχει η κ. Ελένη Σταματάκη, Βουλευτριά Α' Πειραιώς του ΣΥΡΙΖΑ, για επτά λεπτά.

ΕΛΕΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα έρχεται με την αναγγελία του τέλους του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής, των σκληρών μνημονιακών δεσμεύσεων της επιτροπείας και δημιουργεί μία ασπίδα προστασίας για τους ανθρώπους της εργασίας, με μια σειρά σημαντικών παρεμβάσεων και ασφαλιστικών ρυθμίσεων, προστατεύοντας εργασιακά δικαιώματα και ευάλωτες ομάδες εργαζομένων.

Στα χρόνια της κρίσης και των μνημονίων ενισχύθηκε η αδήλωτη, υποδηλωμένη, η ανασφάλιστη εργασία, οι εργολαβίες, μια μορφή εργασίας που τα χρόνια της κρίσης είχε πάρει μεγάλες διαστάσεις στερώντας και από τους εργαζόμενους κατακτήσεις, αλλά και από τα ασφαλιστικά ταμεία μεγάλο μέρος των εσόδων τους.

Σήμερα αντιμετωπίζουμε την αδήλωτη εργασία με αυστηρά πρόστιμα και δημιουργούμε κίνητρο και για τον εργαζόμενο να διεκδικήσει τα εργασιακά του δικαιώματα, αλλά και για τον ερ-

γοδότη να πραγματοποιήσει την πρόσληψη, αφού μόνον έτσι θα έχει μείωση του προστίμου. Συγκεκριμένα, αν εντός δέκα ημερών απόφου γίνει ο έλεγχος και βρεθεί ο ανασφάλιστος εργαζόμενος ο εργοδότης τον προσλάβει με σύμβαση εξάρτησης εργασίας πλήρους απασχόλησης, το πρόστιμο των 10.500 ευρώ μειώνεται μέχρι τα 3.000 ευρώ ανάλογα με τη σύμβαση και τον χρόνο διάρκειας της σύμβασης.

Επίσης τίθενται αυστηροί περιορισμοί σε μια σειρά εργοδοτικές ευκολίες και για πρώτη φορά μπαίνουν συγκεκριμένοι κανόνες στο καθεστώς των εργολαβιών, με ταυτόχρονη κατοχύρωση των ασφαλιστικών και μισθολογικών δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Για πρώτη φορά, επίσης, προβλέπεται ότι την ευθύνη για την παραβίαση της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας φέρει όχι μόνον ο εργοδότης, αλλά και η επιχείρηση η οποία έχει αποδεχθεί τις υπηρεσίες του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θυμόμαστε όλοι και όλες την περίπτωση της Κωνσταντίνης Κούνεβα. Τα εργασιακά της δικαιώματα διεκδίκησε και τα πλήρωσε πάρα πολύ ακριβά. Εκβιάστηκε, κακοποιήθηκε, καταστράφηκε η υγεία της. Έφερε όμως στην επιφάνεια και έγιναν γνωστές οι συνθήκες και οι όροι αυτών των μορφών εργασίας.

Με αυτές, λοιπόν, τις ενέργειες θέτουμε τις βάσεις για να μειωθεί περαιτέρω η αδήλωτη εργασία, που ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες στις τουριστικές περιοχές είναι πολύ αυξημένη. Ήδη έχουμε καταφέρει, με στοχευμένους ελέγχους και πρόστιμα σε εργοδότες, να μειώσουμε το ποσοστό της καταγεγραμμένης αδήλωτης εργασίας από 31,61% το 2013 σε 12,48% το 2017.

Επίσης, με αυτό το νομοσχέδιο ρυθμίζονται εκκρεμότητες και απλοποιείται η διαδικασία εγγραφής των αγροτών στα μητρώα ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ. Παύει η τλαιπωρία και οι καθυστερήσεις στον ΟΓΑ για τους αγρότες που χρειαζόντουσαν ένα σωρό έγγραφα, κάποιους μήνες για να τα μαζέψουν και μετά περιμένανε κάποια χρόνια τα αποτελέσματά τους, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα στέρωση βασικών δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης, όπως η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη.

Επίσης, διασφαλίζονται με αυτό το νομοσχέδιο δικαιώματα των ανέργων που συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης και μέχρι σήμερα αν επέλεγαν να ενταχθούν σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης έχαναν τα δικαιώματά τους.

Επίσης, ορίζεται οικονομική ενίσχυση για ΑΜΕΑ που είναι πολίτες τρίτων χωρών και μένουν στη χώρα μας και θα έχουν πλόν και αυτοί ίσα δικαιώματα με τους δικούς μας πολίτες. Ένα μέρος της περιουσίας του Υπουργείου Υγείας περιέρχεται στο Υπουργείο Εργασίας για κοινωνικές και προνοιακούς σκοπούς.

Αυτό το νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δημιουργεί επίσης μία ασπίδα προστασίας για μια πολύ ευαίσθητη ομάδα, αυτή των ασυνόδευτων παιδιών. Η προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων είναι μια υποχρέωση κάθε ευρωπαϊκού κράτους. Η χώρα μας σε παγκόσμιο επίπεδο έχει δείξει τον δρόμο της αλληλεγγύης. Όταν άλλες χώρες έκλειναν τα σύνορα η Ελλάδα έπαιξε τον ρόλο του θεματοφύλακα των ιδρυτικών αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προασπίζοντας την αλληλεγγύη και την ειρήνη μεταξύ των λαών.

Αυτό, λοιπόν, το νομοσχέδιο αποτελεί τομή διότι δημιουργεί έναν ολόκληρο μηχανισμό προστασίας για κάθε παιδί και έφηβο που φτάνει στην ελληνική επικράτεια μακριά από το οικογενειακό του περιβάλλον. Κάθε παιδί εγγράφεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Ανηλίκων που τηρείται στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης και η πολιτεία μεριμνά για την προστασία των προσφυγόπουλων, που διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο κατοποίησης, παραμέλησης, βίας, εκμετάλλευσης και εμπορίας. Διορίζεται ένας Επίτροπος και με μία σειρά από διάφορα εποπτικά συμβούλια, τα οποία περιέγραψε πολύ αναλυτικά η κυρία Υπουργός και δεν θέλω να τα επαναλάβω, σχηματίζεται ένα σύστημα επιτροπείας και εποπτείας με βάση το οποίο η πολιτεία γνωρίζει κάθε στιγμή την κατάσταση και την εξέλιξη κάθε παιδιού.

Το σύνολο των άρθρων του Μέρους Γ' διέπονται από τις θεμελιώδεις αρχές των δικαιωμάτων του παιδιού. Ο Επίτροπος, λοιπόν, μεριμνά για να παρέχεται σε κάθε ασυνόδευτο ανήλικο παιδί

προστασία ίδια με αυτή που απολαμβάνουν όλα τα παιδιά στην ελληνική επικράτεια. Κάθε παιδί έχει την ευκαιρία να αναπτύξει ενδιαφέροντα και προσωπικότητα, να εκφραστεί ελεύθερα, να παίξει στην παιδική χαρά, να ζήσει την ηλικία του, να τρέξει, να γελάσει, να σπουδάσει στα σχολεία, να εργαστεί όταν έρθει η ώρα του.

Τα παιδιά, ανεξάρτητα από το χρώμα, τη θρησκεία, την εθνότητα, αποτελούν προτεραιότητα για την Κυβέρνησή μας. Οφείλουμε να εξασφαλίσουμε για όλα τα παιδιά ένα ασφαλές περιβάλλον γιατί, όπως ήδη έχει λεχθεί, τα γέλια των παιδιών, οι φωνές των παιδιών δίνουν ζωντάνια στην κοινωνία, είναι η ελπίδα αυτού του κόσμου.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Χρυσής Αυγής κ. Ιωάννης Λαγός για δώδεκα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΓΟΣ: Κατ' αρχάς να τονίσουμε ότι το γεγονός ότι πρέπει οι λαθρομετανάστες που έχουν έρθει στην πατρίδα μας να έχουν ίσα δικαιώματα με τους Έλληνες δεν ισχύει στην πράξη -το γνωρίζουμε πολύ καλά- γιατί οι λαθρομετανάστες έχουν πολύ περισσότερα δικαιώματα από τους Έλληνες. Έχουν δωρεάν σπίτι, παίρνουν επιδόματα, τους πληρώνουμε το ηλεκτρικό, τους πληρώνουμε το νερό. Για να τα ξεκαθαρίσουμε όλα αυτά. Άρα, αν υπάρχει ένας ρατσισμός στην Ελλάδα, είναι ο ρατσισμός που βιώνουν οι Έλληνες συμπολίτες μας.

Εν συνεχεία θέλουμε να πούμε ότι ακούμε να συζητάτε η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ και να λέτε για το πώς θα λυθεί το ασφαλιστικό, το οποίο έφτασε σε αυτό το χάλι βέβαια -για να είμαστε ειλικρινείς- η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ, οι οποίοι κυβέρνησαν για σαράντα χρόνια περίπου την πατρίδα μας και την έφτασαν ένα βήμα πριν από την καταστροφή, αν όχι στην οριστική καταστροφή. Εσείς έρχεστε λοιπόν τώρα και κάνετε μία πολύ φιλότιμη προσπάθεια για να την αποτελειώσετε. Και μπράβο σας, θα τα καταφέρετε έτσι όπως το πάτε, αν ήδη δεν τα έχετε καταφέρει.

Μιλάτε για το πώς θα λυθεί το ασφαλιστικό. Μα, κατ' αρχή πώς είναι δυνατόν να λυθεί το ασφαλιστικό όταν υπάρχουν ένας ή δύο εργαζόμενοι αυτήν τη στιγμή οι οποίοι πρέπει να καλύψουν τις ασφαλιστικές εισφορές και να καλύψουν τη σύνταξη δεκαπέντε περίπου συνταξιούχων; Πώς είναι δυνατόν να γίνει αυτό; Δεν γίνεται. Άρα, πρέπει να φροντίσετε για το πώς πρέπει να γίνει ώστε να υπάρξει βιωσιμότητα στις επιχειρήσεις, να υπάρξουν Έλληνες που θα δουλέψουν, ώστε να δημιουργηθεί η αλυσίδα σωστά και με τον τρόπο τον οποίο πρέπει.

Αντί αυτού, όμως, εσείς και πατώντας πάνω στην οικονομική κρίση στην οποία έχετε φέρει με σχεδιασμένο τρόπο την πατρίδα μας και τους Έλληνες, κοιτάτε πώς θα αντικαταστήσετε το εργασιακό δυναμικό της Ελλάδας από λαθρομετανάστες, οι οποίοι έχουν ρίξει τα μεροκάματα σε τραγικό επίπεδο.

Κάποτε μας έλεγαν για μισθούς Βουλγαρίας και Ρουμανίας, τα λέγαμε κι εμείς, και επί της ουσίας κανείς δεν τα πίστευε. Μόνοι μας τα λέγαμε και ήρθε η ώρα που ό,τι έλεγε η Χρυσή Αυγή έχει αποδειχθεί πάρα πολύ σωστό, δυστυχώς για τους Έλληνες πολίτες.

Στο Μέρος Β' του νομοσχεδίου, στα άρθρα 5 έως 12 αναφέρεται ότι πρέπει να υπάρχουν κάποια πρόστιμα στους εργοδότες που δεν τηρούν τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις προς τους εργαζομένους. Πολύ σωστά το λέτε αυτό, έτσι πρέπει να είναι. Πρέπει να υπάρχουν πρόστιμα στους εργοδότες οι οποίοι δεν καλύπτουν τους εργαζομένους τους, όμως θα πρέπει παράλληλα να υπάρξει και ένα έξτρα κίνητρο και μια επιβράβευση σε αυτούς τους εργοδότες οι οποίοι θα έχουν αποκλειστικά Έλληνες στις δουλιές τους, έτσι ώστε να αυξήσουμε και να μπορέσουμε να κάνουμε τους Έλληνες να δουλέψουν καλύτερα και να αμείβονται όπως προείπαμε.

Επίσης, στο Μέρος Γ', τα άρθρα 13 έως 32 αναφέρονται στην επιτροπεία ασυνόδευτων αλλοδαπών ανηλίκων. Βλέπουμε με πόση σπουδή φροντίζετε ώστε να είναι καλύτερες οι συνθήκες διαβίωσής τους. Φυσικά, κι εμείς αυτό θέλουμε. Δεν θέλουμε κανένα παιδάκι, κανέναν ανήλικο να περνάει άσχημα, δεν θέλουμε

να τλαιπωρούνται, είναι κρίμα για όλους τους ανθρώπους, και φυσικά πρέπει να βοηθήσουμε σε αυτό. Όμως, για να φτάσουμε στο σημείο να βοηθήσουμε, θα πρέπει πρώτα από όλα να κοιτάξουμε τα Ελληνόπουλα, τα οποία πένονται, να κοιτάξουμε τα Ελληνόπουλα, τα οποία αφήνουν οι γονείς τους σε διάφορα ιδρύματα, γιατί δεν έχουν την δυνατότητα να τα μεγαλώσουν, να κοιτάξουμε τα Ελληνόπουλα, τα οποία υποσιτίζονται σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό και όχι να φτάνουμε στο σημείο να λέμε ότι θα έρθει το κράτος και θα δώσει μια πορτοκαλάδα και ένα σάντουιτς στα παιδάκια που πηγαίνουν στο δημοτικό και στο γυμνάσιο και αυτό θα λύσει το πρόβλημα.

Η Κυβέρνηση οφείλει -και είναι υποχρέωσή της αυτή- να φροντίσει ώστε οι Έλληνες να έχουν δουλειές, για να ζήσουν αξιοπρεπώς τις οικογένειές τους και τα παιδιά τους. Ας κοιτάξει, λοιπόν, η Κυβέρνηση να εξασφαλίσει τα βασικά για τα Ελληνόπουλα, ας κοιτάξει να δει πώς θα σταματήσει αυτή η «αιμορραγία» των Ελλήνων, νέων κυρίως, οι οποίοι φεύγουν στο εξωτερικό. Γιατί εσείς ενδιαφέρεστε για τους λαθρομετανάστες, που έρχονται από κάθε γωνιά της Αφρικής, όμως δεν ενδιαφέρεστε για τη μετανάστευση των Ελλήνων, την οποία εσείς έχετε οδηγήσει σε τεράστιους αριθμούς και έτσι χάνουμε το καλύτερο ίσως δυναμικό της Ελλάδας αυτή τη στιγμή, στις καλύτερες ηλικίες και με τις καλύτερες γνώσεις, έτσι ώστε να συντελείται μια εθνική αλλοίωση του ελληνικού πληθυσμού.

Φροντίστε, λοιπόν, να πάρετε τα απαραίτητα μέτρα για να φροντίσουμε τους Έλληνες, τα Ελληνόπουλα και μετά, εφόσον έχουμε τις δυνατότητες, να φροντίσουμε και τον κάθε λαθρομετανάστη. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Θέλω να αναφερθώ σε κάποια ζητήματα επικαιρότητας, γιατί όταν η Χρυσή Αυγή τα λέει μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο, σας ακούμε όλους σε αγαστή συνεργασία να θέλετε να μας φιώσετε και να μην μας αφήνετε να μιλήσουμε.

Θα θέλαμε, λοιπόν, να στηλιτεύσουμε την παρουσία της Ντόρας Μπακογιάννη, η οποία πήγε στην ορκωμοσία του Ερντογάν, ο οποίος σύμφωνα με δικά σας λεγόμενα μέχρι πριν από λίγους μήνες ήταν ένας φασίστας, ένας τύραννος, ο οποίος εκμεταλλεύεται τον τουρκικό λαό και ο οποίος δεν σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Όμως, βλέπουμε την Ντόρα Μπακογιάννη να πηγαίνει εκπροσωπώντας τη Νέα Δημοκρατία, μια Νέα Δημοκρατία η οποία ψεύδεται ασυστόλως όταν λέει ότι ενδιαφέρεται για τα εθνικά ζητήματα, και να φωτογραφίζεται μάλιστα με τον Αχμέτ Χατζηροσμάν.

Για όσους δεν γνωρίζουν, ο Αχμέτ Χατζηροσμάν υπήρξε Βουλευτής του ελληνικού Κοινοβουλίου και ήταν σε αυτά εδώ τα έδρανα -ο συναγωνιστής μας, ο Παναγιώτης Ηλιόπουλος, το 2013 τον είχε ξεμπροστιάσει δείχνοντάς τον να φωτογραφίζεται κάτω από τις σημαίες της δήθεν ανεξάρτητης Δυτικής Θράκης- ήταν Βουλευτής εκλεγμένος με το ΠΑΣΟΚ. Αλλά αυτό έχει πολύ μικρή σημασία, γιατί σε όλα τα κόμματα υπάρχουν κάποιοι τέτοιοι τυχαίοι τύποι και προδότες. Έτσι, λοιπόν, ο τύπος αυτός, -για να δείτε γιατί λέμε ότι είναι προδότες και ο Χατζηροσμάν και όλοι οι υπόλοιποι οι οποίοι δεν είναι απλά μουσουλμάνοι, γιατί εφόσον είναι μουσουλμάνοι της Θράκης τούς σεβόμαστε, αλλά είναι αυτοί που δηλώνουν Τούρκοι- ο Αχμέτ Χατζηροσμάν συμμετείχε σε επίσημη κρατική τουρκική αποστολή στο Σουδάν και στη Σομαλία μαζί με τον Αντιπρόεδρο της Τουρκίας Τσαβούσογλου. Εδώ είναι η φωτογραφία, την καταθέτω στα Πρακτικά και όσοι έχουν αντιρρήσεις μπορούν να τη δουν.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Λαγός καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα φωτογραφία, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και η Ντόρα η Μπακογιάννη, λοιπόν, πάει εχθές, προχθές και φωτογραφίζεται μαζί του, με τον Αχμέτ Χατζηροσμάν, με αυτόν ο οποίος δηλώνει ότι είναι Τούρκος και ο οποίος ήταν μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο για να εκπροσωπήσει τα δικαιώματα της Τουρκίας και όχι της Ελλάδας. Αυτή είναι η φωτογραφία, να την βλέπουν οι Έλληνες πολίτες. Την καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Λαγός καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα φωτογραφία, η οποία βρίσκε-

ται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Με τον Ερντογάν, λοιπόν, όταν οι δύο Έλληνες στρατιωτικοί μας είναι φυλακισμένοι για πάνω από τέσσερις μήνες, όταν σχεδόν όλοι τούς έχουν ξεχάσει. Μιλάμε, λοιπόν, για μια προδοτική συγκυβέρνηση και για μια προδοτική Αντιπολίτευση. Και φυσικά από όλα αυτά τα έδρανα δεν ακούστηκε τίποτα για την επίσκεψη της Ντόρας Μπακογιάννη.

Διαφωνείτε σε άλλα ζητήματα οικονομικού ενδιαφέροντος, για διάφορα άλλα θέματα, όμως εδώ δεν μίλησε κανείς. Γιατί; Γιατί η προδοσία που συντελείται μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο είναι από όλους σας και τέτοιους Βουλευτές οι οποίοι δηλώνουν Τούρκοι μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο έχετε όλα τα κόμματα και τους καλύπτετε. Να τονίσουμε ότι είναι ντροπή για την Ελλάδα, είναι ντροπή για τους Έλληνες πολιτικούς και τους Βουλευτές να δέχονται να συνεργάζονται και να συνομιλούν με όλους αυτούς. Όποιος είναι μουσουλμάνος στη Θράκη, θα δεχθεί ότι η Θράκη μας είναι ελληνική, θα δεχθεί ότι δεν υπάρχει τουρκική μειονότητα και έτσι θα έρχεται στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Αλλιώς, ας πάει γρήγορα πίσω στην Τουρκία να βρει τον Ερντογάν, να είναι αυτός ο Αρχηγός του.

Εδώ, για να υπενθυμίσουμε κάποια πράγματα για την προδοτική συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ANEΛ, αλλά και την προδοτική Νέα Δημοκρατία με το ΠΑΣΟΚ, πρέπει να δούμε και να θυμηθούμε τον Ερχάν Αρικλί. Ο Ερχάν Αρικλί, για όσους δεν θυμούνται και ξεχασαν γρήγορα, είναι ο δολοφόνος του Τάσου Ισαάκ, για όσους δεν το ξέρουν. Ο Ερχάν Αρικλί πριν από λίγους μήνες εκλέχθηκε Βουλευτής στο ψευδοκράτος που υπάρχει στην Κύπρο μας, στο ψευδοκράτος των Τούρκων.

Για αυτόν, λοιπόν, -τον βλέπετε εδώ- υπάρχουν εντάλματα σύλληψης από την Ιντερπόλ, όμως η ελληνική Κυβέρνηση δεν κάνει τίποτα προκειμένου αυτό το σκουλήκι να συλληφθεί και να δικαστεί όπως του αρμόζει. Απεναντίας, η Ντόρα Μπακογιάννη, εκπροσωπώντας στην ουσία όλο το ελληνικό Κοινοβούλιο, πηγαίνει και χαριεντίζεται με τον Ερντογάν αυτές τις στιγμές. Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Λαγός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επίσης, δεν πρέπει να ξεχάσουμε τον Κενάν Ακίν. Τον ξεχάσαμε τον Κενάν Ακίν; Είναι ο δολοφόνος του Σολωμού Σολωμού, όταν ανέβαινε αυτός ο ήρωας της πατρίδας μας πάνω στον ιστό για να κατεβάσει την τουρκική σημαία και τον πυροβόλησαν πίσωπλατα. Αυτός ο τύπος, λοιπόν, για όσους ξεχάσαν, έχει δηλώσει σε τουρκικές εφημερίδες: «τον πυροβόλησα και θα τον πυροβολούσα και πάλι. Μάλιστα θα βάλω για τις εκλογές», στο ψευδοκράτος αυτό, «γιατί οι Τουρκοκύπριοι με λατρεύουν σαν εθνικό ήρωα».

Αυτά λένε οι εκπρόσωποι του Ερντογάν, οι άνθρωποι του Ερντογάν. Και η ελληνική Κυβέρνηση, οι Έλληνες πολιτικοί δέχονται και συνομιλούν μαζί τους, φωτογραφίζονται μαζί τους και χαριεντίζονται μαζί τους!

Μάλιστα, θα ήθελα να τονίσω ότι είστε πολύ επιλεκτικοί στη δημοκρατία και στην τυραννία και στον φασισμό. Τι γίνεται εδώ πέρα; Ο εθνικισμός των Ελλήνων σας πειράζει. Είναι κάτι ενοχλητικό. Ο εθνικισμός των Αλβανών δεν σας πειράζει; Ο εθνικισμός των Τούρκων δεν σας πειράζει; Ο εθνικισμός τώρα των Σκοπιανών δεν σας πειράζει; Όλοι αυτοί μπορούν να διεκδικούν από την Ελλάδα, γιατί έχουν βρει εσάς, τα υποτακτικά ταίρια.

Ας συνεχίσουμε τώρα με τον δολοφόνο, με αυτόν τον αισχρό τύπο, ο οποίος γύρισε και είπε μάλιστα: «Γιατί κάνατε το σκότωμα ενός σκύλου να ακούγεται τόσο σημαντικό;». Έτσι λέει αυτός ο δολοφόνος μιλώντας για τον ήρωά μας. Λέει εν συνεχεία: «Πράγματι, δεν μετανιώνω για τα όσα έχω πει. Το λέω και σήμερα αυτό και ας έχουν περάσει τόσα χρόνια από εκείνη την ημέρα».

Αυτή είναι η Ντόρα Μπακογιάννη. Αυτή είναι η Νέα Δημοκρατία, αυτοί είστε όλοι εδώ οι ψεύτες, από τους οποίους κανείς σας δεν είχε το θάρρος να στηλιτεύσει όλο αυτό που γίνεται, αλλά πάτε και συνομιλείτε και με τον Ερντογάν και με όλους αυτούς!

Τελειώνοντας, για τον συγκεκριμένο δολοφόνο θα πω ότι το

2015 ο τηλεοπτικός φακός είχε παρουσιάσει τον Ακίν να στέκεται δίπλα από τον ηγέτη των Κατεχομένων, τον Μουσταφά Ακιντζί, αγκαλιά με τον Ερντογάν.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Λαγός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Λοιπόν, δημοκράτες, τι έγινε εδώ τώρα με τον Ερντογάν; Δεν υπάρχει πρόβλημα για την πατρίδα μας; Δεν είναι δολοφόνοι αυτοί, που έχουν χύσει αθώο ελληνικό αίμα; Όμως έτσι έχετε μάθει, υποτακτικοί τους. Έτσι έχετε μάθει να συνεχίζετε να ζείτε.

Θα τελειώσουμε λέγοντας ότι τα εθνικά ζητήματα είναι κομβικής σημασίας για όλους τους Έλληνες πολίτες. Σας το απέδειξε και σας το αποδεικνύει περίτρανα ο ελληνικός λαός κάθε μέρα. Είναι επί μήνες έξω και μάχεται για το ζήτημα της ονομασίας των Σκοπίων, για το όνομα της Μακεδονίας μας, το οποίο ποτέ δεν πρόκειται να παραχωρηθεί και δεν θα επιτρέψουμε να παραχωρηθεί.

Και επειδή είστε πολύ δημοκράτες, να σεβαστείτε το 80% του ελληνικού λαού, το οποίο δεν αποδέχεται επ' ουδενί τον όρο «Μακεδονία» στους γυφτοσκοπιανούς. Να σεβαστείτε, λοιπόν, την ετυμηγορία του ελληνικού λαού, να μην πηγαίνετε με το 20%, αφού είστε δημοκράτες και σεβαστε τις αποφάσεις των Ελλήνων. Δεν μπορεί κάποια συλλαλητήρια χιλιάδων Ελλήνων να τα αγνοείτε και να μην τα λαμβάνετε υπ' όψιν σας, την ίδια ώρα που κυκλοφορούν κάτι τύποι εδώ έξω με φούστες και με ψηλοτάκουνα, ενώ είναι άντρες, και εκεί να λέτε ότι είναι το δικαίωμά τους στον αυτοπροσδιορισμό τους.

Θα κλείσω, λέγοντας για άλλη μια φορά ότι είναι ντροπιαστικό οι δολοφόνοι των Ελλήνων, αυτοί που καλύπτει ο Ερντογάν και το παράνομο τουρκικό κράτος, να συνομιλούν με Έλληνες αξιωματούχους. Είστε ρουφιάνοι, είστε προδότες και η ελληνική Χρυσή Αυγή δεν θα επιτρέψει άλλο αυτή την προδοσία!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Χρυσής Αυγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Παρακαλώ τον κ. Χρήστο Κέλλα να λάβει τον λόγο. Δεν είναι εδώ.

Ο κ. Εμμανουήλ Θρασανιώτης; Δεν είναι εδώ.

Ο κ. Γρηγόρης Στογιαννίδης, Βουλευτής Ξάνθης του ΣΥΡΙΖΑ, έχει τον λόγο.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΤΟΓΙΑΝΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα συζητάμε στην Ολομέλεια το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας με τίτλο «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις». Σε αυτό το νομοσχέδιο περιλαμβάνονται διατάξεις οι οποίες τροποποιούν διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας προς όφελος των εργαζομένων.

Δεν έχω χρόνο να αναφερθώ αναλυτικά σε όλα τα άρθρα. Έτσι, επέλεξα να αναφερθώ σε μερικά απ' αυτά.

Στα άρθρα 5, 6, 7 και 8 έρχονται νέες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας. Το 2013 με υπουργική απόφαση θεσπίστηκε πρόστιμο 10.500 ευρώ για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο. Το συγκεκριμένο πρόστιμο θεσπίστηκε από τη Νέα Δημοκρατία. Στόχο είχε να πλήξει τους μικρούς επιχειρηματίες. Ήξεραν πολύ καλά ότι δεν πλήττει τους μεγάλους επιχειρηματίες, αυτούς τους οποίους στηρίζει η Νέα Δημοκρατία.

Ο κ. Βρούσης το υπερασπίζεται με κάθε τρόπο και με κάθε αφορμή. Δεν μας λείπει, όμως, στην πράξη εδώ και πέντε χρόνια τι αποτέλεσμα έφερε αυτό. Το αποτέλεσμα είναι σχεδόν μηδενικό, γιατί μπορεί να έχουν καταλογιστεί πολλά πρόστιμα, αλλά ελάχιστα έχουν καταβληθεί. Το συγκεκριμένο πρόστιμο είχε τιμωρητικό χαρακτήρα.

Από εκεί και μετά, με τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που περιγράφονται στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο δίνεται η δυνατότητα στους επιχειρηματίες που απασχολούν αδήλωτους εργαζόμενους, εφόσον τους προσλάβουν για τρεις μήνες, να πληρώσουν 7.000 ευρώ, για έξι μήνες 5.000 ευρώ και για δώδεκα μήνες 3.000 ευρώ. Στο ίδιο διάστημα δεν επιτρέπεται να γίνει καμμία απόλυση στη συγκεκριμένη επιχείρηση και, επίσης, δεν επιτρέπεται να μεταβληθούν οι όροι εργασίας. Δηλαδή, δεν μπορεί να επιβληθεί η εκ περιτροπής απασχόληση ή η μερική απασχόληση.

Στο άρθρο 9 θεσπίζεται η ευθύνη και του αναθέτοντος εργολάβου και υπεργολάβου έναντι εργαζομένων. Θα ήθελα να σας αναφέρω ένα πραγματικό παράδειγμα σε επιχείρηση της Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης. Δεν θέλω να αναφέρω συγκεκριμένα την επιχείρηση, αντιλαμβάνεστε τους λόγους.

Το 2012, λοιπόν, σε μια βιομηχανία που λειτουργούσε επί χρόνια σ' αυτή την περιοχή ο αναθέτων, δηλαδή ο βιομήχανος που είχε τη βιομηχανία, ξαφνικά μετέφερε τους εργαζόμενους σε εργολάβο. Συνέχισαν αυτοί να εργάζονται στον ίδιο χώρο εργασίας, να παράγουν τα ίδια προϊόντα, αλλά ο εργολάβος ξέχασε να καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές για δυο-τρία χρόνια και, επίσης, έφθασε στο τέλος να μην πληρώνει ούτε τους εργαζόμενους. Αυτοί οι εργαζόμενοι προσέφυγαν και στο Υπουργείο Εργασίας και στην τριμερή που έγινε στο Υπουργείο Εργασίας ζήτησαν να παρευρίσκομαι και εγώ. Εκεί προσήλθε μόνο ο αναθέτων και όχι ο εργολάβος. Ζήτησα, λοιπόν, από τον επιχειρηματία, ο οποίος είχε κάνει τη σύμβαση με τον εργολάβο, να μας περιγράψει τουλάχιστον πώς είναι αυτός ο εργολάβος, γιατί τον εργολάβο επί τρία χρόνια δεν τον είχαν γνωρίσει ούτε οι ίδιοι οι εργαζόμενοι. Δεν μπορούσε ούτε να μας περιγράψει εάν είναι ψηλός, κοντός, χοντρός, αδύνατος, τι ηλικία έχει. Θεωρητικά αυτός είχε συναντηθεί μαζί του και είχε συνάψει σύμβαση.

Όπως καταλαβαίνετε, αυτό το καθεστώς επικρατεί μέχρι σήμερα. Αυτό το καθεστώς αλλάζουμε. Αυτό το καθεστώς δεν θέλει να το αλλάξει η Νέα Δημοκρατία. Σε αυτό το καθεστώς ζουν χιλιάδες εργαζόμενοι στην Ελλάδα. Μάλιστα, ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας στην επιτροπή ζήτησε να αποσυρθεί το άρθρο. Ο καθένας, λοιπόν, καταλαβαίνει τι συμφέροντα εξυπηρετεί η Νέα Δημοκρατία. Ελπίζουμε οι εργαζόμενοι να το καταλάβουν, ότι η Νέα Δημοκρατία δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα των εργαζομένων, εξυπηρετεί τα συμφέροντα ολίγων μεγάλων επιχειρηματιών.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ και στην τροπολογία που κατέθεσε η Νέα Δημοκρατία, που προτείνει να μην υπάρξει καμμία περικοπή στις συντάξεις το 2019.

Από το 2010 μέχρι το 2015 η Νέα Δημοκρατία, είτε ως κυβέρνηση είτε στηρίζοντας την κυβέρνηση Παπαδήμου, ψήφισε νόμους, όπου -μεταξύ άλλων- έκοψε τις συντάξεις σε ποσοστό περισσότερο από 40%. Έκοψε τον δέκατο τρίτο και δέκατο τέταρτο μισθό από τους δημοσίου υπαλλήλους. Έκοψε την δέκατη τρίτη και δέκατη τέταρτη σύνταξη από τους συνταξιούχους. Μείωσε τους μισθούς στους δημοσίου υπαλλήλους κατά 40%. Κατήργησε στην πράξη τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, με νόμο μείωσε τον κατώτατο μισθό από 751 ευρώ σε 586 ευρώ και νομοθέτησε για πρώτη φορά στην Ελλάδα και τον υποκατώτατο μισθό για νέους κάτω των είκοσι πέντε ετών στα 511 ευρώ και πολλά άλλα.

Για όλα αυτά που εσείς νομοθετήσατε δεν φέρατε καμμία τροπολογία. Μήπως τα θεωρείτε δίκαια; Εάν τα θεωρείτε δίκαια, να νομείτε επιτέλους στους Έλληνες πολίτες. Σταματήστε να κοροϊδεύετε τους Έλληνες πολίτες. Λίγο σας πταματώνει και όταν έρθει η ώρα των εκλογών, θα σας δώσουν αυτό που σας αξίζει. Αυτά, εάν είναι ψέματα, να τα διαψεύσετε.

Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας μάς κατηγορήσε ότι νομοθετούμε με προχειρότητα και αποασματικά. Σωστά;

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Σωστά. Δεκτό.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΤΟΓΙΑΝΝΙΔΗΣ: Άρα, λοιπόν, όταν κυβερνούσε η Νέα Δημοκρατία με πρόγραμμα και στοχευμένα, όπως εννοείτε εσείς, το 2004 και το 2009, ποια κατάληξη είχαμε; Χρεοκόπησε η Ελλάδα και μπήκαμε στα μνημόνια. Άρα, στοχευμένα μπήκαμε στα μνημόνια, στοχευμένα χρεοκόπησε η Ελλάδα, στοχευμένα πείνασαν οι Έλληνες, στοχευμένα ελάχιστοι επιχειρηματίες έγιναν πλουσιότεροι απ' ό,τι ήταν. Αυτό το ομολογείτε, λοιπόν, εσείς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Σας ζητώ, λοιπόν, να υπερψηφίσετε όλα τα άρθρα του νομοσχεδίου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Στογιαννίδη.

Ο κ. Τριαντάφυλλος Μηταφίδης, Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης του ΣΥΡΙΖΑ, έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΜΗΤΑΦΙΔΗΣ: Αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι Υπουργοί, μόνο ως τραγική ειρωνεία μπορεί να ακούγονται οι κριτικές που ασκούνται στο σημερινό νομοσχέδιο από την πλευρά ιδιαίτερα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, και όχι μόνο. Κυριολεκτικά μιλάτε στο σπίτι του κρεμασμένου για σκονί!

Βλέπω εδώ αρκετές άσπρες κεφαλές, απ' αυτές που έχουν υποστεί -μεταξύ των οποίων, και ο ομιλών- αυτές τις δραστηκές και δραματικές περικοπές στις συντάξεις και στο εφάπαξ. Προσωπικά, το έχω υποστεί δώδεκα φορές και μείον 40% στο εφάπαξ.

Όταν, λοιπόν, κάτω από τον ασφυκτικό κλοιό των μνημονίων, κυριολεκτικά με το πιστόλι στον κρόταφο, για να μην πέσει η χώρα στον γκρεμό, υποχρεωθήκαμε να ψηφίσουμε το τρίτο μνημόνιο, με τη δέσμευση απέναντι στον ελληνικό λαό -να σας θυμίσω- ότι με το Παράλληλο Πρόγραμμα θα κάναμε το παν, για να χαλαρώσουμε αυτή τη θηλιά -και όπως βλέπετε, προς μεγάλη σας λύπη, θα απαλλαγούμε, απ' ό,τι φαίνεται, τον ερχόμενο μήνα- έρχεστε εδώ και μας κατηγορείτε ότι φέρνουμε «αποσπασματικές ρυθμίσεις» και «συνονθυλεύματα».

Προφανώς, δεν μπορεί κανείς να επιζητεί «ορθογραφία» σ' αυτό το μπάχαλο που αφήσατε πίσω σας στη χώρα σε κάθε επίπεδο, με αλληλοσυγκρουόμενες διατάξεις, με πολυνομία και, προπαντός, βέβαια, με την προσοχή καθόλου στραμμένη στα χειμαζόμενα στρώματα της ελληνικής κοινωνίας. Αντίθετα, τελευταία το έχετε ρίξει στον εθνολαϊκισμό, δημαγωγείτε, πλειοδοτείτε στο Μακεδονικό ζήτημα, νεκρανασταίνοντας την αλήστου μνήμης εθνικοφοροσύνη, μακεδονοφροσύνη τώρα.

Από την άλλη μεριά, φτάσατε, κατά τη γνώμη μου, στο έσχατο σημείο της δημαγωγίας -θυμίζει την εποχή του Δηλιγιάννη, τον 19^ο αιώνα, τόσο πίσω έχετε πάει-, όταν έρχεστε εδώ και μας λέτε, μάλιστα μας βάζετε και διλημμάτα, αν θα περικόψουμε τις συντάξεις ή όχι. Είναι προφανής η αγωνία σας ότι σας έχουμε τραβήξει και σε αυτό το ζήτημα το χαλί.

Όπως ξέρετε, εμείς δεν παύουμε να διακηρύσσουμε την ταξική μεροληψία της Κυβέρνησης απέναντι στην κατάργηση της ταξικής πάλης, που είναι βέβαια ο μύχιος πόθος σας, αλλά δεν πρόκειται να γίνει ποτέ. Να θυμίσω τον Λάσκαρη.

Νομίζω ότι χαρακτηριστικό δείγμα αυτής της προσπάθειας που κάνουμε να διορθώσουμε και δικούς μας νόμους, να διορθώσουμε αδικίες, είναι και η αποδοχή προηγούμενων από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης της τροπολογίας με την οποία διορθώνουμε μια αδικία που από συγγνωστή πλάνη είχαν πέσει εκπαιδευτικοί, όταν από κεκτημένη, θα έλεγα, ταχύτητα, παραιτήθηκαν από την υπηρεσία τους, χωρίς να έχουν συμπληρώσει, για ελάχιστες μέρες, τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους, οι οποίοι βέβαια πριν από την ψηφίση του σχετικού νόμου και μέσα στις προθεσμίες που προέβλεπε το Υπουργείο Παιδείας, είχαν υποβάλει την παραίτησή τους.

Και επί τη ευκαιρία, κυρίες και κύριοι Υπουργοί, θα ήθελα να πω ότι επειδή είμαστε δυστυχώς «πολλά κράτη στη συσκευασία του ενός», θα πρέπει να αρθεί επιτέλους αυτή η απαράδεκτη σύγκρουση, διαφορά -πώς να την πω- ανάμεσα σε αυτά που ψηφίζουμε και στον τρόπο με τον οποίο τα αντιμετωπίζει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Πού ακούστηκε ένας εργαζόμενος, ένας εκπαιδευτικός να δουλεύει μέχρι το τέλος του σχολικού έτους και να μην αναγνωρίζεται ο χρόνος μετά την υποβολή της παραίτησής του ως συντάξιμος, ενώ έχει καταβάλει τις νόμιμες ασφαλιστικές του εισφορές; Πρέπει να τα λύσουμε, κατά τη γνώμη μου, αυτά, όπως και τις δυσαρμονίες που υπάρχουν με τον Υπαλληλικό Κώδικα, ένα άλλο απαράδεκτο καθεστώς της προηγούμενης περιόδου.

Να κλείσω με το εξής: Επειδή αυτό που λέμε εμείς «ταξική μεροληψία» δεν είναι μια διακήρυξη, αλλά είναι μια πραγματική κοινωνική ανάγκη, ιδιαίτερα απέναντι στην καινούργια γενιά, η οποία δίνει τη μάχη χωρίς να εγκαταλείπει τη χώρα -και απευθύνομαι, βέβαια, και στην Αξιωματική Αντιπολίτευση και στο ΠΑΣΟΚ-, μπορείτε να μου πείτε γιατί, ποτέ δεν τη φέρατε προς

κύρωση ενώ υπάρχει από το 1999 κοινοτική οδηγία, τη λεγόμενη «αρχή της μη διάκρισης» ανάμεσα σε εργαζόμενους αορίστου χρόνου μόνιμους και σε εργαζόμενους ορισμένου χρόνου. Υπάρχουν αυτήν τη στιγμή είκοσι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου -η τελευταία καταδικαστική ήταν σε βάρος του ιρλανδικού δημοσίου-, ότι το διαφορετικό εργασιακό καθεστώς δεν δημιουργεί σε καμία περίπτωση δικαίωμα παραβίασης βασικών δικαιωμάτων των εργαζομένων. Να αναφερθώ στη διάκριση στο θέμα των αναρρωτικών αδειών, στις γονικές άδειες, στις άδειες λοχειάς, που βιώνουν οι εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου; Χαρακτηριστική περίπτωση είναι -το ξέρετε και από τις κινητοποιήσεις τους- οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί.

Στις επόμενες, λοιπόν, πιστεύω, νομοθετικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης -αυτό αποτελεί και πρόταση τριάντα τριών Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ- θα πρέπει να προχωρήσουμε στην κύρωση της κοινοτικής αυτής οδηγίας και να άρουμε το καθεστώς των διακρίσεων σε βάρος των εργαζομένων ορισμένου χρόνου.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Μηταφίδη.

Τον λόγο έχει τώρα ο Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Αναστάσιος Πετρόπουλος για εννέα λεπτά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θα ήθελα να ήταν εδώ ο κ. Βρούτσης για να του εξηγήσω για τις είκοσι μία μειώσεις που λέει και να ξέρουν και το Σάββατο οι εκπομπές που κατευθύνονται από την Πειραιώς γι' αυτά τα διαρκή ψεύδη που επαναλαμβάνονται με στημένες εκπομπές και ότι κάποτε θα πρέπει να έρθουν πρόσωπο με πρόσωπο με την αλήθεια.

Εδώ ειπώθηκαν πολλά. Βέβαια δεν γίνεται και τίποτε άλλο. Κάθε φορά το ίδιο παραμύθι πέφτει. Μίλησε η Νέα Δημοκρατία για κοινοβουλευτική διολίσθηση και παρουσίασε την επιτυχία, κατά την αντίληψη του κ. Βρούτση, πορεία της κοινωνικής ασφάλισης τα έτη της ανάπτυξης από το 2010 μέχρι το 2014, λέγοντας ότι το σύστημα είχε αναπτυχθεί, η κοινωνική ασφάλιση είχε ενισχυθεί και ότι τώρα θα έχουμε μειώσεις 37% στις κύριες συντάξεις και -δεν ξέρω- 43% στις επικουρικές. Είναι αχαρακτήριστη αυτή η διολίσθηση στο ψεύδος και λυπάμαι. Θα ήθελα μια άλλη, υπεύθυνη στάση από τη Νέα Δημοκρατία.

Διότι αναφέρεται στην αναλογιστική μελέτη που έγινε προσφάτως και έγινε με βάση τον νόμο. Και η μελέτη αυτή μιλάει για τη δημοσιονομική μείωση της δαπάνης, όχι για μείωση συντάξεων.

Κυρίες Μηταράκη, έχετε και γνώση οικονομικών. Φαντάζομαι αυτά τα κατέχετε.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Για εξηγήστε τα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Φαντάζομαι λοιπόν, ότι ξέρετε πως η μείωση της δημοσιονομικής δαπάνης δεν ισοδυναμεί με μείωση συντάξεων. Ισοδυναμεί με ανάπτυξη του ΑΕΠ και με μείωση του κόστους, διότι έχεις μια ανάπτυξη του ΑΕΠ με μια προβολή μέχρι το 2070. Διότι το 2016 είχαμε 14,7% πρόβλεψη τότε του ΑΕΠ -δεν ήταν τόσο, ήταν παραπάνω πράγματι, αλλά αυτά τα στοιχεία έχει η μελέτη των δημοσιονομικών δαπανών- και το 2070 θα είναι 9,2% η δημοσιονομική δαπάνη σε σχέση με το ΑΕΠ. Αυτό δεν σημαίνει σύνταξη 9,2%, δεν σημαίνει σύνταξη 14,7% η κύρια ή σύνταξη 1,4, διότι εκεί θα είναι η δημοσιονομική δαπάνη ως προς τις επικουρικές το 2070. Δεν είναι μόνο αλχημεία, είναι μια αναιδής αντιμετώπιση μιας προσπάθειας που κάνει ο ελληνικός λαός και ένα ψεύδος συστηματικό που κατευθύνεται διαρκώς για να αναπαράγεται στον «ΣΚΑΙ» και στα άλλα φιλικά σας μέσα, που παίρνουν ακριβώς την ατζέντα την οποία πρέπει να σπήνουν κάθε φορά με τους ψευδολογούντες καλεσμένους τους. Επομένως, αυτή είναι η αλήθεια.

Και μας και μας προκαλείτε να προχωρήσουμε και σε άλλα μέτρα, όπως αυτά της ελάφρυνσης των οφειλετών ελεύθερων επαγγελματιών, γιατί δεν κάνετε τούτα τα μέτρα να τα υποστη-

ρίξετε, που είναι η ελάφρυνση με σωρεία διατάξεων και περιπτώσεων που θα εφαρμοστούν με το άρθρο που μιλάμε για τις αμφισβητούμενες οφειλές; Γιατί δεν το ψηφίζετε ούτε εσείς ούτε οι άλλοι φίλοι σας; Δεν ξέρω αν λέγεται Κίνημα Αλλαγής ακόμα η Δημοκρατική Συμπράταξη, αλλά ούτε αυτή η πολιτική πλευρά είπε να προχωρήσουμε σε αυτά που συμφωνούμε και να τα ψηφίσουμε. Δεν ξέρω αν θα το κάνει μέχρι το τέλος της ημέρας.

Όμως, προχωρήσαμε μετά από μια δύσκολη περίοδο αντιμετώπισης των πιέσεων, ώστε να έχουμε δυνατότητα επανόδου στη μια πραγματικότητα, αντιμετωπίζοντας δυσκολίες των ασφαλισμένων. Κι αυτό το κάνουμε σήμερα. Το κάνουμε με έναν τρόπο αποτελεσματικό και θα θέλαμε εδώ την ομόθυμη στάση όλων των περύγων της Βουλής, διότι ήρθε επιτέλους η ώρα να ελαφρύνουμε τους βεβαρημένους ασφαλισμένους με κόσμη τα οποία είναι πολύ σημαντικά.

Για παράδειγμα, η διάταξη για τους αγρότες, που για να ασφαλιστούν στον φορέα ασφάλισής τους περίμεναν χρόνια και σωρεύονταν χρέη, λόγω της καθυστέρησης του συστήματος να ανταποκριθεί στις αιτήσεις ασφάλισής τους και γίνονταν οφειλές από την πρώτη μέρα που ασφαλιζόνταν. Ακόμα και για εισφορές που αφορούν την υγεία, χωρίς να έχουν υγεία και που ερχόμαστε με διάταξη τώρα και τους βάζουμε να ασφαλιζονται αμέσως και να απαλλάσσονται από τα κόστη που προκύπτουν από την ασφάλιση για την υγεία, είναι μια διάταξη που μπορείτε να την ψηφίσετε. Γιατί δεν το κάνετε;

Και πάντως δεν φέρνετε καμμία πειστική εξήγηση για όλες αυτές τις αρνήσεις και τι άλλο, τέλος πάντων, προτείνετε. Ας δούμε τα νούμερα και ας συγκρίνουμε με τον ν.3863. Και μια και είναι εδώ ο κ. Λοβέρδος, είναι καλό να έχουμε μια συζήτηση επί των δεδομένων του ν.3863, ο οποίος ποτέ δεν εφαρμόστηκε διότι ποτέ δεν ήρθε η ώρα του να εφαρμοστεί, καθώς όλα τα δεδομένα της οικονομίας είχαν αλλάξει άρδην στο διάστημα της τετραετίας από την ψήφισή του.

Ο ν.3863 προέβλεπε τις πρώτες μειώσεις και ακολούθησαν κι άλλες, για να μπορεί η χώρα να επιτυγχάνει τον στόχο για τον οποίο είχε δεσμευτεί από το πρώτο μνημόνιο, να μην υπερβαίνει η συνταξιοδοτική δαπάνη το 16,2% του ΑΕΠ. Τον υπερέβαινε, όμως, διαρκώς. Όταν εμείς αναλάβαμε την Κυβέρνηση, ήταν πάλι 17%, παρά τις διαρκείς μειώσεις 63 δισεκατομμυρίων ευρώ συνολικά όλη αυτήν την περίοδο, από τις διατάξεις του ν.3863 και αυτών που ακολούθησαν τα επόμενα τρία χρόνια μέχρι να αναλάβει η δική μας Κυβέρνηση την ευθύνη για τα θέματα αυτά.

Ακόμα, όμως, και έτσι να τα δούμε, να κάνουμε στατικά συγκρίσεις, η εθνική σύνταξη τώρα είναι 384 ευρώ, ενώ η βασική σύνταξη με τον ν.4386 ήταν 360 ευρώ και το ποσοστό αναπλήρωσης των συντάξεων στα σαράντα χρόνια με το ν.4387, τον δικό μας νόμο, είναι 42,8%, ενώ με τον ν.3863/2010 ήταν 40,14%. Ακόμα και έτσι να σταθμίσεις τις διαφορές, είναι πραγματικά ένας νόμος με καλύτερες επιδόσεις από αυτόν που υποτίθεται ότι έλυνε το πρόβλημα χωρίς να το έχει λύσει, τον ν.3863/2010.

Να πω ακόμα και για τις άλλες επιδόσεις του ΕΦΚΑ.

Είχαμε πει -και επιβεβαιώνεται- ότι θα φτάσουμε στις πενήντα δύο χιλιάδες κύριες συντάξεις σε εκκρεμότητα, ληξιπρόθεσμες, τον Ιούνιο. Κάναμε λάθος κατά χίλιες οχτακόσιες συντάξεις. Πήγαμε στις πενήντα τρεις χιλιάδες οχτακόσιες συντάξεις. Είχαμε παραλάβει εκατόν εξήντα οχτώ χιλιάδες εννιακόσιες είκοσι δύο συντάξεις. Στην περίοδο αυτή δώσαμε τριακόσιες ενενήντα πέντε χιλιάδες επτακόσιες ογδόντα επιπλέον.

Πείτε κάτι καλό γι' αυτόν τον κόσμο που δούλεψε στην κοινωνική ασφάλιση, παρ' όλο που μειώθηκε κατά το ήμισυ σχεδόν ως δυναμικό, και επιτυγχάνει τέτοια αποτελέσματα. Πού οφείλεται ένα τέτοιο αποτέλεσμα, αν όχι στην αυταπάτηση αυτών των ανθρώπων; Γατί πράγματι με μειωμένες δυνάμεις να έχεις τέτοια αποτελέσματα δεν είναι κάτι ασήμαντο. Επαινέστε, επιτέλους, αυτούς που δουλεύουν.

Το παράδειγμα του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης είναι ένα καλό παράδειγμα ως πρότυπος στόχος για τη χώρα, με όλες τις αδυναμίες που μπορεί να έχει. Αυτά τα επιτεύγματα μπορούμε να τα βλέπουμε μπροστά ως πρόκληση για όλους μας.

Επομένως, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με όλα αυτά τα δεδομένα πρέπει να δείτε τι καλύτερο επιτυγχάνεται για τον λαό μας,

ότι το 2014 πληρώθηκαν 149 εκατομμύρια ευρώ στα δημόσια νοσοκομεία της χώρας και το 2017 πληρώθηκαν 580 εκατομμύρια ευρώ και ταυτοχρόνως δόθηκαν και 133 εκατομμύρια ευρώ παλιά χρεοστούμενα στον ΕΟΠΥΥ. Αυτά είναι αποτέλεσμα της συμμετοχής των ανθρώπων της δουλειάς, των ανθρώπων του μόχθου και των συνταξιούχων μας για να κάνουμε πιο γερή τη βάση του συστήματος υγείας. Δεν πήγαν χαμένα. Η εισφορά για την υγεία που αυξήθηκε, έπιασε τόπο, φέρνει αποτελέσματα ακόμα καλύτερα και θα μπορέσουμε να φτιάξουμε καλύτερες δυνατότητες συνολικά για όλους.

Αυτά δεν είναι μειώσεις συντάξεων. Είναι ενίσχυση του κοινού πεπρωμένου, ενός πεπρωμένου που βγάζει τη χώρα σε καλύτερες, σε μεγαλύτερες δυνατότητες στο μέλλον. Δεν υπάρχει καμμία μείωση από τις είκοσι μία που λέτε, παρά εκείνες που προκύπτουν από δικούς σας νόμους.

Αναλυτικά για να μην καταχρώμαι του χρόνου, να αναφερθώ τουλάχιστον σε μερικές από αυτές.

Μιλάτε για μείωση των συντάξεων από τα 486 ευρώ στα 392 ευρώ τον Αύγουστο του 2015. Είναι η γνωστή «γκυκλιος Χαϊκάλη». Ήταν εφαρμογή διάταξης του ν.3863/2010. Αυτό έγινε. Δεν εφαρμόστηκε, γιατί εν συνεχεία ήρθε ο ν.4387 που την κατήργησε εκ των πραγμάτων.

Μιλήσατε για αύξηση των ορίων ηλικίας στα εξήντα δύο χρόνια με σαράντα έτη ασφάλισης. Εσείς τα γράφετε: Είκοσι μία αλήθειες του κ. Βρούτση και της ομάδας αλήθειας για τις είκοσι μία μειώσεις που κάναμε εμείς. Αύξηση των ορίων ηλικίας στα εξήντα δύο έτη με σαράντα έτη ασφάλισης ή στα εξήντα επτά χρόνια με δέκα πέντε έτη ασφάλισης. Ο ν.4093/2012 το λέει. Δεν το λέμε εμείς.

Τόσα ψεύδη πολλά και μαζεμένα! Μπορώ να σας δείξω αναλυτικά όλα τα ψεύδη από τα είκοσι ένα θέματα που μας αποδίδετε. Σχεδόν όλα, πλην της περίπτωσης της αύξησης της εισφοράς για την υγεία, πλην της περίπτωσης του ορίου μέχρι δύο χιλιάδες και τρεις χιλιάδες δύο συντάξεις, που τελειώνει τον Δεκέμβριο του 2017 και πλην του τρόπου υπολογισμού των επικουρικών συντάξεων, που οδηγεί σε καλύτερα αποτελέσματα επικουρικών, αντί του 57% οριζοντίων μειώσεων που επέφερε ο νόμος Βρούτση, είναι αυτά που έχουμε κάνει.

Σταπατήστε να χλευάζετε διαρκώς την αλήθεια, όταν δεν έχετε να αντιπαραθέσετε τίποτα σε αυτά τα συγκεκριμένα και αμελίκτα δεδομένα που σας δίνουμε. Θα μπω πραγματικά στον κόπο να σας δώσω και ένα αναλυτικό σημείωμα να το διαβάσετε, για να το καταλάβετε, επιτέλους. Αν παρ' όλο που θα σας το δώσω -και θα το έχετε καταλάβει λογικά αλλιώς έχετε πάρει διαζύγιο από τη λογική- διαφωνείτε, τότε θα πρέπει να βγείτε και να πείτε καθαρά -και να κάνουμε μία κανονική συζήτηση εδώ- πού βρίσκεται η αλήθεια, αν αυτά που λέω εγώ δεν είναι αληθινά. Είναι και θα αποδειχθεί.

Να είστε καλά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Τον λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνος Κατσικός, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος των Ανεξαρτήτων Ελλήνων, για δώδεκα λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΙΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ξεκινήσω με επιστημονικές, που θα προκαλέσουν για ακόμα μία φορά τη δυσφορία της Αντιπολίτευσης και κυρίως της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Μιλώ για δυσφορία διότι με αφορμή το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου η Αντιπολίτευση και όσοι, εν πάση περιπτώσει, το επικρίνουν έρχονται και πάλι σε δύσκολη θέση.

Έρχεστε σε δύσκολη θέση, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, διότι σας ενοχλεί κατ' αρχάς η παρούσα χρονική στιγμή κατά την οποία νομοθετούμε, καθώς σας θυμίζω πως έχει ολοκληρωθεί η τέταρτη αξιολόγηση, έχουν ληφθεί κρίσιμες αποφάσεις για το ελληνικό χρέος και απέχουμε σχεδόν ένα μήνα από την παύση της μακράς περιόδου ασφυκτικής μνημονιακής επιτροπείας που είχε επιβληθεί στη χώρα και μάλιστα με δική σας υπαιτιότητα.

Όλα, λοιπόν, αυτά σας προκαλούν δυσφορία, σας ενοχλούν

και σας ωθούν σε αντιδράσεις, που τείνουν πλέον να γίνουν γραφικές στα μάτια του κόσμου, διότι ο ελληνικός λαός καταλαβαίνει -να είστε σίγουροι γι' αυτό-, οι Έλληνες εργαζόμενοι αντιλαμβάνονται ποιος τελικά παράγει ουσιαστικό έργο, ποιος τολμά να δώσει λύσεις σε θέματα που μέχρι πρότινος αποτελούσαν ταμπού, όπως, για παράδειγμα, η μαύρη εργασία, το αίσθημα φόβου, που έχει κυριεύσει όσες και όσους βρέθηκαν εγκλωβισμένοι σε συνθήκες αδήλωτης απασχόλησης.

Εμείς, λοιπόν, συνεχίζουμε την αποστολή μας και έχοντας ολοκληρώσει το ένα μέρος των δεσμεύσεών μας απέναντι στον ελληνικό λαό, έχοντας, δηλαδή, χαράξει την πορεία εξόδου από την κρίση, προχωρούμε ένα βήμα παραπέρα με στόχο να θεραπεύσουμε τα κακώς κείμενα του κόσμου της εργασίας.

Θωρακίζουμε τα εργασιακά δικαιώματα και νομοθετούμε με στόχο την πάταξη και τη θεραπεία της εκτεταμένης παραβατικότητας, κατά τρόπο που προσφέρει κίνητρα, τόσο στον εργοδότη όσο και στον εργαζόμενο, με τελικό ωφελούμενο βεβαίως τον κρατικό μηχανισμό και τα ασφαλιστικά ταμεία.

Οι διαφορές μας με την Αντιπολίτευση ευτυχώς είναι διακριτές. Φρόντισε εξάλλου να μας τις υπενθυμίσει η Αξιωματική Αντιπολίτευση, προκρίνοντας τις ελαστικές μορφές εργασίας, χαρακτηρίζοντας το οκτώωρο ως ξεπερασμένο και τις συλλογικές συμβάσεις ως ανεπιθύμητες.

Με αυτές τις προτάσεις η Αξιωματική Αντιπολίτευση τάσσεται κατά της υπεράσπισης θεμελιωδών εργασιακών δικαιωμάτων και ελευθεριών και ενώ θα μπορούσα να υποστηρίξω πως εσείς οι ίδιοι τελικά πλήττεστε από αυτές τις θέσεις, απορώ πραγματικά και σας ρωτώ: Με ποια κριτήρια υιοθετείτε θέσεις οι οποίες πλήττουν τον κοινωνικό ιστό της χώρας, που καταδικάζουν τους εργαζόμενους σε οικονομική ανέχεια και εν τέλει κρατούν τη χώρα σε στασιμότητα και μιζέρια;

Τη στιγμή που η Νέα Δημοκρατία εξακολουθεί να χαρακτηρίζει τη μείωση του κατώτατου μισθού και την αναστολή των συλλογικών διαπραγματεύσεων προς αξιοσημείωτες μεταρρυθμίσεις, εμείς εργαζόμαστε προκειμένου να αυξήσουμε τον κατώτατο μισθό και να επαναφέρουμε τις συλλογικές διαπραγματεύσεις από τον ερχόμενο Αύγουστο. Θεσμοθετούμε υπέρ της διαπραγματευτικής δύναμης των εργαζομένων και καθιερώνουμε αυστηρούς κανόνες προστασίας της εργασίας. Αυτή είναι η διαφορά μας.

Εν πάση περιπτώσει, όσο εσείς δεν φαίνεστε διατεθειμένοι να αλλάξετε τόσο εμείς θα συνεχίσουμε να σας εκθέτουμε, θα συνεχίσουμε να κάνουμε πράξη όσα εσείς δεν είχατε τη βούληση να θεσμοθετήσετε, θα συνεχίσουμε να νομοθετούμε υπέρ των πολλών και όχι των λίγων, μη υποτάσσοντας τις αξιώσεις των πολλών στις θέσεις της δίκαιης των λίγων.

Θα επιστρέψω στις ρυθμίσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που προωθούμε σχετικά με την αδήλωτη εργασία και θέλω πραγματικά να καταλάβω πού ακριβώς διαφωνείτε, αν και πιστεύω πως οι αντιδράσεις σας είναι καθαρά προσχηματικές. Καθιερώνουμε, λοιπόν, πολλαπλάσιο πρόστιμο σε περίπτωση υποτροπής του εργοδότη, ενώ σε ό,τι αφορά τον μέχρι πρότινος ανυπεράσπιστο εργαζόμενο, που συχνά πέφτει θύμα του κλίματος τρομοκρατίας και εκφοβισμού που επικρατεί στις περισσότερες περιπτώσεις μαύρης εργασίας, δίνουμε επιπλέον κίνητρο στον εργαζόμενο να καταγγείλει την παραβατικότητα προσβλέποντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην πρόσληψή του, άρα και στην ασφάλισή του. Και τι κατορθώνουμε με αυτό; Αποκομίζουμε πολλαπλά οφέλη, καθώς επιτυγχάνουμε προσλήψεις, αποτρέπουμε τη μαύρη εργασία, ενθαρρύνουμε την ασφάλιση των εργαζομένων και επομένως οδηγούμε σε αύξηση των πόρων των ασφαλιστικών ταμείων.

Ειδικά σε ό,τι αφορά στο ασφαλιστικό, κλείνουμε πληγές του παρελθόντος, καθώς το πλεόνασμα των φορέων κοινωνικής ασφάλισης έφτασε τα 2,9 δισεκατομμύρια ευρώ για το 2017, σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία και τη EURO-STAT.

Επαναφέρουμε την κανονικότητα και δεν κάνουμε τίποτε άλλο από το αυτονόητο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καθώς προχωρούμε στη σταδιακή ρύθμιση της αγοράς εργασίας, η οποία επλήγη σκληρά και απάνθρωπα κατά την περίοδο της οικονομι-

κής κρίσης. Αυτό κάνουμε, τίποτα λιγότερο, τίποτα περισσότερο και θα ήθελα πραγματικά να απευθύνω μία έκκληση. Να βρείτε το πολιτικό θάρρος και να αναγνωρίσετε το έργο της Κυβέρνησης, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τα στοιχειώδη. Την προστασία, δηλαδή, των αδυνάτων, την ανάκτηση της αξιοπρέπειας και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και ισορροπίας.

Αναφορικά με τις εργολαβίες, επιμερίζουμε τον καταμερισμό ευθυνών και θωρακίζουμε τους εργαζόμενους, καθώς εισάγουμε ρυθμίσεις για την ευθύνη του αναθέτοντος εργολάβου και υπεργολάβου έναντι των εργαζομένων, προβλέποντας πως την ευθύνη για την παραβίαση εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας φέρει όχι μόνο ο υπεύθυνος εργολαβίας, αλλά και η επιχείρηση που αποδέχθηκε τις υπηρεσίες του.

Όσον αφορά τις οφειλές στα ταμεία λόγω παράλληλης ασφάλισης, έχουμε την πολιτική βούληση να θέσουμε τέλος σε ένα χρόνιο πρόβλημα δίνοντας τη δυνατότητα διαγραφής αμφοβιτούμενων οφειλών ή τόκων και προσαυξήσεων που έχουν δημιουργηθεί εις βάρος των ασφαλισμένων εξαιτίας της πολυνομίας και της πολυπλοκότητας του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου κοινωνικής ασφάλισης. Χρειάζεται θάρρος και αποφασιστικότητα για τέτοιες αποφάσεις και ακόμα κι αν δεχόμαστε επικρίσεις, δεν διστάζουμε να προχωρήσουμε σε αυτές τις ρυθμίσεις, προκειμένου να απεγκλωβιστούν χιλιάδες συμπολίτες μας από τα αδιέξοδα της γραφειοκρατίας.

Με το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου θεσπίζονται για πρώτη φορά -και μάλιστα ηλεκτρονικά- μέτρα προστασίας των ασυνόδευτων ανηλικών εναρμονισμένα με τις ευρωπαϊκές οδηγίες. Πλέον τα παιδιά που βρίσκονται στην Ελλάδα θα έχουν παρακολούθηση και μάλιστα μέσα από τρία διαφορετικά και αλληλοσυμπληρούμενα ηλεκτρονικά μητρώα, ένα για τους επιτρόπους, ένα για τις δομές και ένα για τα ασυνόδευτα τέκνα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι Ανεξάρτητοι Έλληνες μένουμε σταθεροί στη δέσμευσή μας απέναντι στον ελληνικό λαό και στηρίζουμε όλες εκείνες τις προσπάθειες που οδηγούν τη χώρα στη μεταμνημονιακή εποχή. Μία από αυτές τις προσπάθειες είναι και τα μέλημά μας να αναστείλουμε ή να θέλετε ακόμη-ακόμη και να καταργήσουμε εκείνα τα μέτρα που εμείς οι ίδιοι ψηφίσαμε για τις περικοπές των συντάξεων. Το γεγονός ότι ο Μοσκοβισί στο εθνικό Κοινοβούλιο μίλησε για εύκαμπτες δεσμεύσεις, κάτι το οποίο και η Κυβέρνηση μελετά πώς θα μπορούσε να τις υλοποιήσει, ώστε είτε με κατάργηση είτε με αναστολή να μην περικοπούν οι συντάξεις, αποτελεί μια ειλικρινή και φιλότιμη προσπάθεια αυτής της Κυβέρνησης.

Βέβαια, αν πραγματικά αγαπάτε τον ελληνικό λαό, κύριοι της Αντιπολίτευσης, μια τέτοια προσπάθεια να τη στηρίζετε. Να μην τη χλευάζετε, να μην τη διακωμωδείτε και να μη λέτε από αυτό το βήμα «ξεψηφίστε ό,τι ψηφίσατε». Ψηφίστε μία τροπολογία η οποία θα ακυρώνει αυτές τις συντάξεις. Διότι σκεφτείτε πόσο εύκολο και αν μη τι άλλο πόσο άκομψο είναι να επιδεικνύετε εσείς σε μας τον τρόπο με τον οποίο θα νομοθετήσουμε στη συνέχεια υπέρ του καλού των πολιτών αυτού του τόπου.

Αυτό, λοιπόν, αποτελεί μία προσπάθεια αυτής της Κυβέρνησης και μέρος συνολικά αυτών των προσπαθειών αποτελεί το παρόν σχέδιο νόμου, το οποίο και υπερψηφίζουμε, προσβλέποντας στην αποκατάσταση των κοινωνικών αδικιών προς όφελος των ασθενέστερων και ευάλωτων συμπολιτών μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ)

ΠΡΟΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Κατσίκη και για την τήρηση του χρόνου.

Τον λόγο έχει ο κ. Χρήστος Κέλλας, Βουλευτής Λαρίσης της Νέας Δημοκρατίας, για επτά λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω πει και προσωπικά αλλά και πολλές φορές ως παράταξη της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και από τα υπόλοιπα κόμματα της Αντιπολίτευσης ότι νομοθετείτε με προχειρότητα, με τροπολογίες της τελευταίας στιγμής και στις επιτροπές, αλλά και στην Ολομέλεια. Αυτή τη φορά, όμως, πέραν της προχειρότητας, φέρνετε και μια σύγχυση συγχρόνως. Επιχειρείτε με άστοχο και αδόκιμο τρόπο να συνδέσετε τα ασύνδετα. Φέρνετε συνταξιοδοτικές και ασφαλιστικές διατάξεις, δια-

τάξεις που αφορούν την εργατική νομοθεσία, μαζί με κατ' επιφάση ρυθμίσεις για τους ασυνόδευτους ανήλικους και την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία.

Σε ό,τι αφορά στο πρώτο μέρος, φέρνετε εμβληματικές και αποσπασματικές ρυθμίσεις για να καλύψετε τα κενά του νόμου Κατρούγκαλου και δύο χρόνια μετά την ψήφιση του συγκεκριμένου νόμου δεν υπάρχει λειτουργική ενοποίηση των ταμείων.

Ο ΕΦΚΑ αντιμετωπίζει διαρκώς προβλήματα. Ακόμα περιμένουμε τον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών, ενώ η επίλυση των ασφαλιστικών αμφισβητήσεων τίθεται στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Εργασίας, με γνωμοδότηση του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης.

Νομίζω, κυρία Υπουργέ, ότι θα έπρεπε να διαμορφώσετε ένα ξεκάθαρο και σταθερό πλαίσιο για τις αμφισβητήσεις, χωρίς να ταλαιπωρείτε τους ασφαλισμένους, ενώ θα έπρεπε να είχατε δώσει σαφείς οδηγίες στον ΕΦΚΑ και στους υπαλλήλους του, οι οποίοι καταβάλλουν και φιλότιμες και εργώδεις προσπάθειες, στερούμενοι προσανατολισμού και καθοδήγησης.

Όσον αφορά το δεύτερο μέρος και τις εργασιακές διατάξεις, στο Πρώτο Κεφάλαιο εισάγετε διατάξεις για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας, την οποία υποτίθεται ότι μάχεστε. Οι αριθμοί, όμως, μιλούν από μόνοι τους. Από το 2013 μέχρι το 2014, επί κυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας, η αδήλωτη εργασία μειώθηκε από 40% τον Φεβρουάριο του 2013 σε 13,8% τον Δεκέμβριο του 2014. Τρία χρόνια μετά, τον Δεκέμβριο του 2017, η αδήλωτη εργασία μειώθηκε μόλις δυο μονάδες σε σχέση με το επίπεδο που την παραλάβατε. Συνεπώς, αποτύχατε και σ' αυτόν τον τομέα.

Και τώρα τι κάνετε; Διατηρείτε το πρόστιμο των 10.500 ευρώ, αλλά προβαίνετε ταυτόχρονα σε εκπτώσεις, ανάλογα με τη χρονική διάρκεια της σύμβασης, εφόσον ο εργοδότης προσλάβει τον εργαζόμενο.

Στην πραγματικότητα, οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις διευκολύνουν τη σύναψη βραχυχρόνιων συμβάσεων, τρίμηνης ή και εξαμήνων, δίχως να καταπολεμάτε το φαινόμενο της αδήλωτης εργασίας στη ρίζα του, ενώ ενισχύετε την πρόσκαιρη απασχόληση, για να παρουσιάζετε μια εξωραϊσμένη εικόνα προς τα έξω, στους εταίρους μας, και ταυτόχρονα να τροφοδοτείτε τον ελληνικό λαό με ψευδαισθήσεις.

Στο δεύτερο Κεφάλαιο, στο άρθρο 9, έχουμε την μετακύληση των ευθυνών στον αναθέτοντα, εκτός από τον εργολάβο και τον υπεργολάβο. Και εγώ ρωτώ, είναι σε θέση ο αναθέτων να γνωρίζει τι ακριβώς πράττει ο εργολάβος;

Θα σας πω ένα απλό παράδειγμα. Αν σε μια πολυκατοικία ανατεθεί η διαχείριση σε ένα γραφείο, το οποίο απασχολεί ένα συνεργείο καθαριότητας, θα είναι υπόλογοι οι ένοικοι της πολυκατοικίας; Φανταστείτε τι μπορεί να συμβεί σε εργολαβίες ευρύτερης κλίμακος.

Νομίζω ότι έτσι επιβαρύνετε τις διοικητικές και γραφειοκρατικές διαδικασίες σε περίπτωση αναζήτησης ευθυνών. Πέραν αυτού, προκαλεί εντύπωση ότι δεν ισχύουν οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις και για το δημόσιο. Δηλαδή και πάλι θεσπίζετε ένα περιοριστικό πλαίσιο για το επιχειρείν, ενώ δεν ισχύει το ίδιο και για το κράτος.

Στο άρθρο 11, καταλείπετε σε υπουργικές αποφάσεις τις ρυθμίσεις για τη θερμική καταπόνηση των εργαζομένων, ασαφώς και αορίστως. Αν θέλετε ένα πλαίσιο το οποίο να θωρακίζει την υγεία των εργαζομένων, εδώ είμαστε να το συζητήσουμε. Με πυροτεχνήματα, όμως, χωρίς αντίκρισμα, δεν βγαίνει αποτέλεσμα.

Το Τρίτο Μέρος δεν θα έπρεπε να αφορά το παρόν νομοσχέδιο, αλλά αυτό του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, το οποίο φέρατε περίπου προ διμήνου, δίχως να λάβετε ουδεμία πρόβλεψη γι' αυτά τα παιδιά.

Είναι γεγονός ότι στην χώρα μας έχουμε πολλούς ασυνόδευτους ανήλικους, οι οποίοι χρειάζονται ειδική μέριμνα και φροντίδα. Όμως δεν έχετε θεσπίσει ένα οργανωμένο πλαίσιο διαχείρισης, αλλά επιλέγετε να δημιουργήσετε τον θεσμό του επαγγελματία επιτρόπου.

Κι εδώ έχουμε αποσπασματικές ρυθμίσεις, χωρίς σαφή προσανατολισμό και καταλείπονται σε κοινές υπουργικές αποφάσεις ο ορισμός των προσόντων του και η αμοιβή του, ενώ σε υπουργ-

γικές αποφάσεις παραπέμπονται και τμήματα που αφορούν τη λειτουργία των μητρώων. Η Ύπατη Αρμοστεία, που κατέθεσε υπόμνημα, αναφέρεται στην αναγκαιότητα του προσδιορισμού των προσόντων των επιτρόπων.

Επιπλέον, φαίνεται πως απουσιάζει η συνδρομή του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, γεγονός που δείχνει ότι έχετε αποσυνδέσει τη μεταναστευτική πολιτική από τη συγκεκριμένη κοινωνική της διάσταση και έχετε προκαλέσει ένα νομικό και οργανωτικό κενό επί της διαχείρισης των ανήλικων. Οι υπάρχουσες οργανωμένες υποδομές δεν επαρκούν για τη φιλοξενία των παιδιών, ενώ έχουμε ήδη επτακόσιους ανήλικους, οι οποίοι είναι άστεγοι.

Γιατί συμβαίνει αυτό; Τι σας λείπει και δεν μπορείτε να ανταποκριθείτε; Εάν δεν μπορείτε να διαχειριστείτε το ζήτημα, πείτε ότι δεν μπορείτε. Διότι έχουμε να κάνουμε με παιδιά, που κατά πάσα πιθανότητα θα μείνουν στην Ελλάδα και θα χρειαστούν ειδικές πολιτικές ένταξης και ενσωμάτωσης.

Περαιτέρω, στο Τέταρτο Μέρος, εισάγετε προς ψήφιση ρυθμίσεις που υποδηλώνουν προνομιακή μεταχείριση -άγνωστο σε ποιους. Λέτε ότι θα μπορούν να παραχωρούνται κτήρια του ΟΑΕΔ σε φορείς κοινωφελούς ή ανθρωπιστικού χαρακτήρα από το Υπουργείο Εργασίας. Ποιοι θα είναι αυτοί οι φορείς; Με ποια κριτήρια; Και πώς θα τους παραχωρούνται τα δημόσια κτήρια; Όπως αντίστοιχα και στο άρθρο 37, λέτε ότι θα παραχωρούνται κτήρια για πολιτιστικές και λοιπές χρήσεις.

Όλα αυτά προβληματίζουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 43, όπου φαίνεται ότι προχωράτε σε εκπτώσεις στους φορείς ΚΑΛΟ υπονομεύοντας την ποιότητα του έργου τους. Γιατί το κάνετε αυτό; Ποιους θέλετε να εξυπηρετήσετε;

Κι ένα ακόμα ζήτημα το οποίο προβληματίζει είναι αυτό της συμπεριλήψης του ΣΒΒΕ στους κοινωνικούς εταίρους. Εσείς, ένα κόμμα αριστερό, συγκαταλέγετε στους κοινωνικούς εταίρους τους βιομήχανους της Βορείου Ελλάδος. Μάλιστα. Ο ΣΒΒΕ δεν εκπροσωπείται από τον ΣΕΒ σε κεντρικό επίπεδο;

Κι ένα ερωτώ. Χθες, ο Πρωθυπουργός στη Θεσσαλονίκη, κατά την ομιλία του στον ΣΒΒΕ, τον Σύλλογο Βιομηχάνων Βορείου Ελλάδος, έκανε επίθεση στον ΣΕΒ, κατηγορώντας τον για αντιανταξιακή πολιτική, γιατί, λέει, πήρε θέση υπέρ της περικοπής των συντάξεων. Μάλιστα. Ποιος τις έκοψε τις συντάξεις; Ο ΣΕΒ; Εσείς δεν τις κόψατε τις συντάξεις; Η Κυβέρνηση του κ. Τσίπρα δεν τις έκοψε τις συντάξεις;

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Όχι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Ποιος τις έκοψε της συντάξεις; Αυτές τις συντάξεις που θα ξανακόψετε σε λίγους μήνες, ποιος τις έκοψε;

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Α, «θα» τις κόψουμε!

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Η πολιτική έχει φτάσει στα όρια της ψυχασθένειας, πλέον.

Να σας ρωτήσω κάτι, κυρία Υπουργέ; Γιατί περιλαμβάνετε μόνο τον ΣΒΒΕ στους κοινωνικούς εταίρους και δεν περιλαμβάνετε και τον ΣΘΕΒ, τον Σύλλογο Θεσσαλικών Βιομηχάνων; Γιατί; Να βάλετε κι άλλους μέσα.

Τέλος, το ζήτημα των εσόδων από το Κρατικό Πρωτοχρονιάτικο Λαχείο προκαλεί ερωτηματικά. Οι Υπουργοί Οικονομικών και Εργασίας, λέει, θα αποφασίζουν τη διάθεση των καθαρών εσόδων για κοινωνικές πολιτικές. Πού θα διατίθενται τα έσοδα αυτά; Ποιοι θα είναι αυτοί οι φορείς; Ουδείς γνωρίζει ή μάλλον κάτι έχετε στο μυαλό σας, απλώς δεν το λέτε.

Νομίζω ότι πρέπει κάποια στιγμή να δούμε το θέμα πιο σοβαρά και να νομοθετήτε πιο οργανωμένα και πιο σωστά. Όποιες θετικές ρυθμίσεις έχει το νομοσχέδιο είναι διάσπαρτες και ασύνδετες με την υπάρχουσα νομοθεσία. Αυτό έχει ως συνέπεια την αναποτελεσματικότητα των αντίστοιχων δημόσιων πολιτικών και την επίταση της πολυνομίας και της κακονομίας.

Ειδικότερα δε, όταν η κακονομία συνοδεύεται και από προνομιακή μεταχείριση συγκεκριμένων συντεχνιών, έχει ως αποτέλεσμα να μην εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον και να προκαλούνται διαρκώς τα αντανακλαστικά της κοινωνίας.

Ευτυχώς, όμως, έχει αρχίσει η αντίστροφη μέτρηση και δεν θα

αργήσουν οι εκλογές.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Εμμανουήλ Θραψανιώτης, Βουλευτής Λασιθίου του ΣΥΡΙΖΑ, για επτά λεπτά.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΘΡΑΨΑΝΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι πράγματι πολύ υποκριτικό να εγκυβερνάει η Αντιπολίτευση την Κυβέρνηση για τις περικοπές των συντάξεων, όταν από το 2010 μέχρι το 2015 ο ελληνικός λαός έχασε το 25% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, οι συντάξεις κόπηκαν κατά 40% και η ανεργία εκτινάχθηκε στο 28%. Είναι πολύ υποκριτικό να εγκυβερνάει η Κυβέρνηση ότι κυβερνά χωρίς σχέδιο και να λέτε ότι εσείς είχατε σχέδιο, όταν ο ελληνικός λαός υπέστη αυτές τις περικοπές.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, συζητούμε σήμερα το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις».

Είναι ένα νομοσχέδιο που αποσκοπεί στην προστασία των εργαζομένων με την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας, με τη βελτίωση των ασφαλιστικών ρυθμίσεων και την προστασία των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων, γεγονός που φάνηκε από τις τοποθετήσεις τόσο των εκπροσώπων των εργαζομένων όσο και του Συνδέσμου των Ελλήνων Βιομηχάνων. Οι μεν πρώτοι το υποδέχθηκαν στη μεγάλη πλειοψηφία τους θετικά, ενώ ο ΣΕΒ τοποθετήθηκε αρνητικά.

Όσο πλησιάζει ο Αύγουστος και η καθαρή έξοδος από τα μνημόνια, όπως όλοι παραδέχονται και θα είναι πραγματικότητα, η Κυβέρνηση προετοιμάζει την επόμενη μέρα και σχεδιάζει με προσοχή τη στήριξη των εργαζομένων, των κοινωνικά αδύναμων ομάδων, την αύξηση του κατώτατου μισθού, αλλά και τη σταδιακή μείωση των φορολογικών συντελεστών και των ασφαλιστικών εισφορών. Κλείνει έτσι μια περίοδος σκληρής δημοσιονομικής πολιτικής, στην οποία οδήγησαν οι πολιτικές των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ.

Τα αναφέρω για να μην ξεχνιόμαστε. Επειδή ορισμένοι, όμως, συμπεριφέρονται σαν να γεννήθηκαν το 2015 και δεν είναι υποχρεωμένοι να ξέρουν τι έγινε τα προηγούμενα χρόνια, όπως παραδείγματος χάρι, ο Αρχηγός της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης όταν μιλάει για θυσίες που έχουν υποστεί οι Έλληνες τα τρία τελευταία χρόνια και μάλιστα εντελώς αχρείαστες κ.λπ., τίθεται το ερώτημα: Τι ακριβώς εννοεί; Μήπως ότι πριν την παρουσία Κυβέρνησης όλα ήταν ρόδινα και η κακή Κυβέρνηση έφερε όλα τα δεινά στη χώρα; Δεν το πιστεύω. Εάν όμως εννοεί ότι υποβάλλονται σε αχρείαστες θυσίες εκείνοι που καλούνται επιτέλους να πληρώσουν, όσοι δηλαδή θεωρούσαν τη χώρα τσιφλίκι τους, όπως οι καναλάρχες με κανάλια χωρίς άδειες ή όσοι έπαιρναν δάνεια με ενέχυρο, όπως κυνικά ομολογούσαν, ή όσοι ξεχνούσαν να πληρώσουν τα δανειά τους ή φοροαπέφευγαν - όλοι τους είναι υπεύθυνοι για τη χρεοκοπία της χώρας - τότε ναι, έχει δίκιο. Εξάλλου, υποβάλλονται σε θυσίες αυτοί τους οποίους εμπιστεύεται ο κ. Μητσοτάκης και με αυτούς τους οποίους συμπορεύεται.

Είναι το μείγμα της πολιτικής που οδήγησε στην κρίση. Και αυτό το γνώριζαν και τα δύο κόμματα. Να θυμίσω -θα το καταθέσω και στα Πρακτικά- εσωτερικό έγγραφο της Τράπεζας της Ελλάδος με ημερομηνία 6 Οκτωβρίου 2009 στον τότε Διοικητή τον κ. Προβόπουλο που δημοσιεύθηκε στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ». Με βάση τα έως τώρα στοιχεία και τις εξελίξεις αναφέρει: «...καθώς και τις διαφαινόμενες προοπτικές ευρισκόμεθα ενώπιον ενός πρωτοφανούς δημοσιονομικού εκτροχιασμού, ο οποίος δεν δικαιολογείται, παρά μόνο σε πολύ μικρό βαθμό από την κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας. Είναι, δε, απολύτως βέβαιο ότι η παρούσα δημοσιονομική θέση της χώρας δεν είναι διατηρήσιμη».

Η συζήτηση που προηγήθηκε για την οικονομία την προηγούμενη Πέμπτη ανέδειξε με τον καλύτερο τρόπο τις ευθύνες διαχρονικά, αλλά και ποιος επίσης έχει σχέδιο για την επόμενη μέρα, σχέδιο για την ανάπτυξη της χώρας προς όφελος της κοι-

ωνίας των πολλών. Αυτήν την προοπτική υποστηρίζει το παρόν σχέδιο νόμου με στόχο να βελτιώσει και να στηρίξει τα δικαιώματα των εργαζομένων, τον σημαντικότερο πυλώνα για την ανάπτυξη. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο έγινε δεκτό με θετικά σχόλια από την πλειοψηφία των εργαζομένων στη συζήτηση με τους φορείς.

Με τις ρυθμίσεις για την αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία προστατεύεται ο εργαζόμενος. Επίσης, ενισχύονται και προστατεύονται οι υγιείς επιχειρήσεις από τον αθέμιτο ανταγωνισμό και ενισχύεται το ασφαλιστικό σύστημα. Το πρόστιμο των 10.500 ευρώ διατηρείται, ενώ δίνεται η δυνατότητα μείωσής του, εφόσον ο εργοδότης προσλάβει τον εργαζόμενο με τις προϋποθέσεις που θέτει το παρόν νομοσχέδιο. Προβλέπει, επίσης, αυστηρά πρόστιμα σε περιπτώσεις υποτροπής. Το πνεύμα του νόμου δεν έχει εισπρακτικό ούτε τιμωρητικό χαρακτήρα. Αποσκοπεί στην προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων, στην καταπολέμηση της ανεργίας, στην αύξηση της απασχόλησης σε μονιμότερη και σταθερή βάση.

Αυτοί είναι οι λόγοι και οι αιτίες για τους οποίους ο Πρόεδρος του ΣΕΒ τάχθηκε μετωπικά απέναντι στο σχέδιο της Κυβέρνησης για την επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων, την αύξηση του κατώτατου μισθού. Αυτή ακριβώς η προσπάθεια θεωρεί ο ΣΕΒ ότι υποσκάπτει την επιχειρηματικότητα και δεν προκαλεί καμία εντύπωση το ότι ταυτίζεται μαζί του η Αξιοματική Αντιπολίτευση.

Χαρακτηριστικό, επίσης, είναι ότι οι Ευρωβουλευτές της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης δεν καταψήφισαν με τη Χρυσή Αυγή την επέκταση του ωραρίου για τους οδηγούς, καθώς και το ότι η Κυβέρνηση της Αυστρίας ψήφισε νόμο για την επέκταση του οκταώρου σε δωδεκάωρο.

Αυτές τις μεταρρυθμίσεις υπονοούσε προφανώς ο Αρχηγός της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης στα συγχαρητήριά του στον κ. Κουράκη. Αναφέρει: «Θα ήθελα να σας ευχηθώ κάθε επιτυχία στην υλοποίηση των σημαντικών μεταρρυθμίσεων που υποσχέθήκατε προεκλογικά». Αποτελεί δυστυχώς κακό προμήνυμα για το τι επιφυλάσσει στους εργαζόμενους.

Με το παρόν νομοσχέδιο προβλέπονται αλλαγές στη διαδικασία συνταξιοδότησης, όπως είναι η δυνατότητα του δικαιούχου να υποβάλλει την αίτηση για να παραμείνει στην εργασία έως ότου συνταξιοδοτηθεί. Είναι γνωστές οι ταλαιπωρίες και οι καθυστερήσεις και η οικονομική επιβάρυνση όσων είχαν καταθέσει δικαιολογητικά για τη συνταξιοδότηση, εάν αναλογιστεί κανείς ότι χρειάστηκε να περιμένουν έως και τέσσερα χρόνια για να πάρουν τη σύνταξη τους. Τώρα έχουν τη δυνατότητα να εργάζονται μέχρι να συνταξιοδοτηθούν.

Να επισημάνω ότι με τον ν.4387/2016 δίνεται δυνατότητα σε εργαζόμενους που διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα με δεκαπέντε χρόνια ασφάλισης να πάρουν την εθνική σύνταξη με προϋποθέσεις. Επιτρέψτε μου να αναφερθώ σε χαρακτηριστική περίπτωση πολύτιμη εβδομήντα τριών ετών με δεκαπέντε χρόνια στη θάλασσα και άλλα δυόμισι ως ετεροαπασχολούμενος, ο οποίος υπέβαλε τα δικαιολογητικά για σύνταξη το 2015, πήρε απάντηση στις αρχές του 2018 ότι δεν δικαιούται βάσει των μέχρι τότε δεδομένων, ενώ τώρα του δίνεται η δυνατότητα να πάρει σύνταξη.

Με το άρθρο 3, επίσης, ρυθμίζονται περιπτώσεις ασφάλισης σε δύο ταμεία είτε από άγνοια είτε επειδή άλλαξαν απασχόληση χωρίς να διακόψουν την ασφάλισή τους στο προηγούμενο ταμείο, με αποτέλεσμα να χρεώνονται διπλές ασφαλιστικές εισφορές. Με τη συγκεκριμένη ρύθμιση, επανεξετάζεται και αποκαθίσταται η εις βάρος τους αδικία.

Με το παρόν νομοθετικό πλαίσιο καταβάλλεται, επίσης, προσπάθεια να προστατευθούν τα ανήλικα παιδιά τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα μας και όχι μόνο, εξαιτίας των δυσμενών συνθηκών που διαμορφώνονται στις χώρες προέλευσης και θέτουν σε κίνδυνο την ύπαρξή τους, όπως ο πόλεμος, η φτώχεια, η εκμετάλλευση κ.λπ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κυρίες συνάδελφε, ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΘΡΑΨΑΝΙΩΤΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Τα παιδιά αυτά έχουν χάσει την επαφή με τον οικογενειακό ή

το πλησιέστερο οικείο σε αυτά περιβάλλον, είναι ασυνόδευτα και άρα ευάλωτα σε κίνδυνο και σε εκμετάλλευση. Με τις ρυθμίσεις προτείνεται η διάθεση των αναγκαίων πόρων, τον ορισμό επαγγελματία επιτρόπου, διασφαλίζονται συνθήκες διαβίωσης, στέγης, διατροφής, εκπαίδευσης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης είτε σε κέντρα φιλοξενίας είτε σε ημιαυτόνομες μονάδες είτε σε αναδόχους. Στόχος είναι η επανασύνδεση με το οικογενειακό οικείο περιβάλλον είτε να αποκτήσουν τα απαραίτητα εφόδια για κοινωνική ένταξη.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πέρα από τις πολιτικές ή κομματικές προσεγγίσεις, είναι γεγονός ότι η κοινωνική ανισότητα, η οποία δεν είναι φυσικό φαινόμενο, όπως κάποιοι διατείνονται, διευρύνεται. Το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών μεγαλώνει. Σύμφωνα με στοιχεία της Παγκόσμιας Έκθεσης για την ανισότητα, το 1% του πληθυσμού της γης κατέχει το 40% του παγκόσμιου πλούτου, σε αντίθεση με το 50% του πληθυσμού που κατέχει μόλις το 1% του πλούτου. Το ερώτημα που προκύπτει είναι: Ποιες πολιτικές είναι εκείνες που μπορούν να μειώσουν αντί να διευρύνουν το χάσμα; Εκείνες που αποδεδειγμένα είναι με τους λίγους ενάντια στους πολλούς ή το αντίθετο; Η απάντηση είναι ξεκάθαρη. Αυτό δείχνει και το παρόν νομοσχέδιο και σε αυτό το δίλημμα θα κληθεί να απαντήσει ο ελληνικός λαός.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Συνεχίζουμε με τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Δημοκρατικής Συμπράταξης κ. Ανδρέα Λοβέρδο για δώδεκα λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι τόσο μεγάλη η σημασία των εργασιακών και των ασφαλιστικών θεμάτων για τον οικονομικό, αλλά και κατ'επέκταση τον κοινωνικό ιστό της χώρας που θα προσπαθήσω σήμερα να μην παρεκκλίνω από αυτή τη θεματολογία.

Να μου συγχωρεθεί μόνο μια πρώτη αναφορά στο παιδί που αυτοκτόνησε στην Αργυρούπολη και στο θέμα του bullying που τόσο πολύ μας έχει απασχολήσει -θυμάμαι και δικές μου δράσεις στο Υπουργείο Παιδείας- και για το οποίο πρέπει να είμαστε όλοι ενωμένοι. Ο καθένας και η κάθε παράταξη όσο μπορεί πρέπει να βοηθήσει στα σχολεία, τους συλλόγους γονέων, τους συλλόγους των καθηγητών και των δασκάλων.

Μου έκανε πολύ αρνητική εντύπωση, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ο Υπουργός Γαβρόγλου σήμερα, ο οποίος είπε ότι δεν μιλάει για να μην παρεμβεί στο πένθος μιας οικογένειας -αυτό δεν ακούγεται άσχημα, σωστό είναι- αλλά θα θέσει γενικότερο θέμα βίας ανάμεσα στους γονείς και βίας στα πανεπιστήμια. Εδώ, έχουμε bullying. Και σε αυτό πρέπει να είμαστε ενωμένοι. Είναι πολύ μεγάλο θέμα. Ήταν πολύ άστοχη η σημερινή του δήλωση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΛΥΚΟΥΔΗΣ)

Πάμε λοιπόν στα θέματά μας. Η Υπουργός στην επιτροπή έκανε γενικότερες αναφορές τις οποίες θα αντιπαρέλθω, θίγοντας όμως μόνο τους τίτλους τους. Πειρασμός είναι να απαντήσεις, αλλά θα χάσω τον χρόνο, τον οποίο έχω για την ομιλία μου. Χαρακτήρισε ιστορική την απόφαση του Eurogroup της 21^{ης} Ιουνίου. Το αντιπαρέρχομαι, όπως αντιπαρέρχομαι και τη σύγκριση λέξη κατά λέξη με τις συμφωνίες του 2012 και του 2014 για το θέμα του δημοσίου χρέους.

Αναφέρθηκε στη δανειακή περίοδο χάριτος και δεν νομίζω ότι έχει καμμία σημασία να θυμίσουμε σήμερα τι λέγανε για τις παραμετρικές αλλαγές. Να αναφέρω ότι η ίδια Υπουργός, η σημερινή, δέκα μόλις μέρες πριν τις εκλογές της 25^{ης} Ιανουαρίου διακήρυττε με στόμφο και υπερχειλή εσωτερική βεβαιότητα ότι το δικαίο το φτιάχνουν οι λαοί, δεν το φτιάχνουν οι τεχνοκράτες της τρόικας.

Κύριε Πετρόπουλε, δεν θέλω να κάνω σημείο προς σημείο την κατάθεση των δικών μου επιχειρημάτων γι' αυτά που είπατε για όλα έγιναν αυτά τα τριάντα χρόνια. Ο ασφαλισμένος τα ξέρει. Όμως πραγματικά με ερεθίζει η αναφορά σας στη ρύθμιση Χαϊκάλη. Γιατί το κάνατε αυτό; Δεν λέτε αλήθεια. Να μην το χρονώ. Το 2012 με τον ν.4075, που ήταν ο τελευταίος νόμος πριν

πάμε σε εκλογές, ο κ. Κουτρομάνης -ήμουν τότε εγώ Υπουργός που είχα το σχέδιο νόμου στην ευθύνη μου εκείνη την ημέρα- ρύθμισε ότι όσες παροχές δίδονται, να δίδονται με βάση την κατώτατη σύνταξη πριν αυτή αλλάξει. Όλη δηλαδή η ενότητα των παροχών να εναρμονίζεται με την κατώτατη σύνταξη πριν αυτή αλλάξει.

Έρχεται, λοιπόν, ο κ. Χαϊκάλης και της τραβάει μία προς τα κάτω -22% ήταν η μείωση της κατώτατης- και συμπαρασύρει και όλα αυτά κατ'εντολή Τζουζέπε Καρόνε. Το λέω το όνομα αυτό, διότι αυτός μας έλεγε κι εμάς να κάνουμε αυτό που έκανε ο κ. Χαϊκάλης.

Πρέπει λοιπόν, να δείτε και οι Βουλευτές σας που σήμερα είναι πολύ ορμητικοί εδώ και λένε διάφορα, τα πεπραγμένα αυτά τα τριάντα χρόνια. Εσείς είστε, ΣΥΡΙΖΑ - ANEL, δεν είναι άλλοι. Και από αυτά που είπατε, επισημαίνω αυτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Δεν εφαρμόστηκε αυτό που λέτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Λέτε εσείς τώρα ότι δεν εφαρμόστηκε. Εγώ σας λέω τι είπατε για τη ρύθμιση Χαϊκάλη. Είναι μια κανονιστική πράξη που ισχυριστήκατε ότι θεμελιώθηκε σε εξουσιοδότηση νόμου επί της προηγούμενης κυβέρνησης. Λάθος! Αναλήθεια! Και το σταματάω εδώ.

Δεν θα ρωτήσω ακόμη την κυρία Αχτσιόγλου που έλεγε για κάποιες ρυθμίσεις ότι αυτά μπορεί να είναι ο νόμος, αλλά δεν είναι δικαίο και αν εμείς σηκώσουμε το κεφάλι, αυτοί -οι δανειστές- θα το κατεβάσουν, θα μείνουν σκυφτοί και όλα όσα έγιναν και όλα όσα αφορούν την πολιτική μπλόφα της καθαρής εξόδου, δίνουν απαντήσεις σε αυτά τα λεγθέντα. Θέλω να τα αντιπαρέλθω.

Όμως κάνει μια αναφορά στην ομιλία της στη Διαρκή Επιτροπή και *verbatim* σας τη μεταφέρω: «Η παρούσα Κυβέρνηση υλοποιεί πολιτικές ενίσχυσης της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας, πολιτικές ανακούφισης των αδυνάμων και των καταπιεσμένων στρωμάτων, πολιτικές ενίσχυσης του κόσμου της εργασίας». Ας εξηγήσει, λοιπόν, τώρα η Κυβέρνηση πώς ενισχύει τα καταπιεσμένα στρώματα του ελληνικού λαού όταν έχει πετσοκόψει τις κύριες συντάξεις, γεγονός που συνομολογεί όλη η χώρα, εκτός από ορισμένους -όχι όλους- δημοσιογράφους της ΕΡΤ, οι οποίοι περιφορούν το γεγονός ότι αμείβονται από τα χρήματα των φορολογουμένων Ελληνίδων και Ελλήνων και όχι από τα χρήματα της Κυβέρνησης.

Πώς μπορείτε να λέτε εσείς ότι δεν έχετε αγγίξει τις συντάξεις για την αύξηση της εισφοράς που ψηφίστηκε με το μνημόνιο -το παραδεχτήκατε- όταν για τις επικουρικές η περικοπή αγγίζει το 40%, όταν η κατώτατη σύνταξη από τις δικές σας επιλογές έχει πέσει, όταν καταργήσατε το ΕΚΑΣ, το ΕΚΑΣ του αντιπαθούς σε εσάς Σημίτη, το οποίο εξαφανίσσατε, όταν έχετε καταργήσει τα οικογενειακά επιδόματα, τις συντάξεις χρειάς, τα αναπηρικά επιδόματα; Έχοντας κάνει όλα αυτά, δεν μπορείτε να λέτε ότι κάθε πόντος, κάθε ίντσα -είναι λόγια της κυρίας Αχτσιόγλου- που κερδίζεται ενισχύοντας τους αδυνάμους, είναι προϊόν δικής σας δουλειάς και γι' αυτό πρέπει να μιλάτε με βάση αυτά, δηθεν, στον ελληνικό λαό.

Αν υπάρχει ένα ψήγμα αληθείας σε αυτά που λέτε περί ιντσών και εκατοστών, είναι ότι δεν υπάρχει ίντσα και εκατοστό που να μην δώσατε χαριστική βολή στα θέματα που αφορούν την πατρίδα, τις Ελληνίδες και τους Έλληνες.

Στο Υπουργείο που είστε, έχω διατελέσει Υπουργός σε τραγικά δύσκολη εποχή. Είμαι εκείνος ο Υπουργός που παρόλες τις δυσκολίες της εποχής, καθιέρωσα τον πρώτο νόμο που ρύθμιζε εγγυητικά τις ελαστικές μορφές εργασίας -και αναφέρομαι στο 2009-2010. Είμαι αυτός ο οποίος ρύθμισε τα εργασιακά δικαιώματα και τις σχέσεις καταργώντας υπερβολές που προσδιόζαν σε άλλα καθεστώτα, βέβαια μέσα σε μια πολύ σκληρή φάση που οι ιδεοληψίες και της τρόικας και των δανειστών γινότουσαν κι αυτές. Μετά όμως από επίμονες διαπραγματεύσεις, από συγκρούσεις, γινότουσαν -όχι πάντα, κάποιες φορές- και νομοθετικές επιλογές. Αλλά η παρέμβαση στα εργασιακά ήταν πολύ σοβαρή σε θέματα αιχμής εκείνη της εποχής.

Εσείς, αντιθέτως, μπορεί να πει κανείς άνετα ότι είστε η παρά-

ταξη «κηλίδα του ασφαλιστικού». Αναφέρομαι στις ρυθμίσεις Κατρούγκαλου και θέλω να παραθέσω, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, δύο περιπτώσεις. Η πρώτη σχετίζεται με την πολυσυζητημένη και σήμερα ακόμη συζητούμενη και υπόθεση που θα συζητηθεί, κατάργηση της προσωπικής διαφοράς, η οποία αφορά εκατοντάδες χιλιάδες συνταξιούχους, που δεν κάνει να παίζουμε πολιτικά παιχνίδια στις πλάτες τους. Και εσείς παίζετε πολιτικά παιχνίδια στις πλάτες τους υπαινισσόμενοι πως δεν θα περικόψετε την προσωπική διαφορά.

Ψηφίσατε την περικοπή της δεκαπέντε μέρες πριν, όταν εδώ με το πολυνομοσχέδιο προαπειτούμενων ενσωματώσατε το μεσοπρόθεσμο. Και -δεν ήσασταν εδώ οι του Υπουργείου Εργασίας την ημέρα που εγώ αγόρευα- σας είχα ρωτήσει και ας πάρω μια απάντηση σήμερα: Πώς ενώ ο Κατρούγκαλος όταν τσάκιζε το ασφαλιστικό από την κατάργηση της προσωπικής διαφοράς υπολόγιζε 1.880.000.000 μείωση δαπανών για το ασφαλιστικό και στο μεσοπρόθεσμο αυτή η μείωση ανάγεται -εσείς να είστε πιο προσεκτικός, είστε σε πολύ ιερό χώρο για τη δημοκρατία- στα 2.400.000.000 ευρώ; Ρωτήσαμε από πού προκύπτουν τα περίπου 500.000.000 παραπάνω, το μισό δισεκατομμύριο παραπάνω, η μείωση δαπανών για το δημόσιο. Από πού προκύπτουν αυτά; Έχετε τα στοιχεία και μπορείτε να απαντήσετε τα ερωτήματα αυτά.

Έχουμε κάνει για την κατάργηση της προσωπικής διαφοράς σχετική πρόταση νόμου, όχι τροπολογία. Εάν έχετε κατά νου να κάνετε παρέμβαση στο θέμα αυτό, δεν έχετε παρά να ενισχύσετε τη φωνή μας, να ψηφίσετε μαζί μας την κατάργηση αυτής της τραγικής περικοπής που αφορά στους συνταξιούχους.

Δεύτερη περίπτωση. Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, δεν βλέπω να προλαβαίνω αυτά που έχω να πω, αλλά αυτό που θα πω τώρα είναι πάρα πολύ χαρακτηριστικό και για το δικό σας Υπουργείο. Είναι η περίφημη εισφορο-φορολόγηση μέσω του ΕΦΚΑ. Ένας ελεύθερος επαγγελματίας, δικηγόρος, που δηλώνει για το 2017 εισόδημα 50.000 ευρώ, αποδίδει ΦΠΑ 15.000 ευρώ. Οι εταιρείες εντολής του, που του πλήρωσαν τα χρήματα της αμοιβής του για τις υπηρεσίες που παρείχε, καταβάλουν φόρο 20%, 11.000 ευρώ δηλαδή. Τελικά από αυτά που πληρώνει ο πελάτης για την παροχή μιας υπηρεσίας, το 50% πάνε στο δημόσιο, όταν ξεκινάει ή ολοκληρώνεται μία σχέση τέτοια επαγγελματική.

Τώρα πρέπει να προσθέσουμε τον ΕΦΚΑ. Γι' αυτό το εισόδημα όταν αφαιρέσουμε τον φόρο που πληρώνουν οι εταιρείες, όταν αφαιρέσουμε τις δαπάνες και πάμε στο καθαρό φορολογητέο εισόδημα, προστίθενται 850 ευρώ μηνιαίως εισφορές, περίπου 9.000 ευρώ τον χρόνο. Προστίθεται η εισφορά αλληλεγγύης και η προκαταβολή του επόμενου χρόνου. Και αν υπολογίσουμε και εκείνους που έχουν εισφορές και από μισθωτές εργασίες και αν υπολογίσουμε και τον ΕΝΦΙΑ, τότε αγγίζουμε το 95%.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με συγχωρείτε πολύ, εδώ δεν πρόκειται για ταξική αποστασία, όπως είχε πει ο κ. Κατρούγκαλος. Εδώ πρόκειται για ένα τρελό σύστημα, ένα αντιπαραγωγικό σύστημα που αφορά χιλιάδες. Στους συναδέλφους μας των Αθηνών, στις δεκαέξι χιλιάδες, αυτό εδώ, κατά την εκτίμηση του Δικηγορικού Συλλόγου, αφορά κοντά στους τέσσερις με πέντε χιλιάδες επαγγελματίες, κύριε Πετρόπουλε. Είναι πολύ μεγάλος ο αριθμός. Κάντε και μία αναγωγή σε όλη την πατρίδα, σε όλη τη χώρα, πηγαίνετε και στα άλλα ελεύθερα επαγγέλματα και στις επιχειρήσεις.

Για να επιστρέψουμε, όμως, φεύγοντας από αυτό το πραγματικά διεστραμμένο, τρελό σύστημα εισφορών και φορολογίας, και να πάμε πίσω στα εργασιακά.

Παραδέχεστε -δεν θυμάμαι ποιος συνάδελφος από την Πλειοψηφία το ανέφερε- ότι υπάρχει πρόβλημα με την αδήλωτη εργασία, αλλά το πιο σημαντικό πρόβλημα -νομίζω ότι ο Αναπληρωτής Υπουργός το ανέφερε αυτό- προκύπτει από την υποδηλούμενη εργασία. Και εδώ, αν αυτό είναι αλήθεια -που είναι- ο ΣΕΠΕ πρέπει να προστεθεί.

Εγώ ενημερώνομαι ότι έγιναν προσλήψεις, αλλά προσλήψεις-συνταξιοδοτήσεις οι αριθμοί είναι σχεδόν ίδιοι. Έχουμε τετρακόσιους επιθεωρητές εργασιακών σχέσεων και διακόσιους πενήντα τρεις για τον έλεγχο της ασφάλισης και της υγείας στον χώρο της εργασίας. Αυτοί οι διακόσιοι πενήντα τρεις με το σχέ-

διο νόμου που ψηφίζετε περιορίζονται όχι να ελέγχουν αυτόν τον τομέα, αλλά περιορίζονται να ελέγχουν για τα ατυχήματα που συμβαίνουν στον εργασιακό χώρο, για τις αιτίες του ατυχήματος. Άρα ο τομέας υγείας - ασφάλιση στον χώρο εργασίας έχει πια μειωμένους ελέγχους βάσει των επιλογών που κάνετε.

Ενημερώνομαι, επίσης, ότι το πληροφοριακό σύστημα αντί να δώσει χρόνο στους ελεγκτικούς μηχανισμούς και σε εσάς, αφαιρεί, γιατί να μην παραδέχονται οι εργαζόμενοι εκεί ότι, πράγματι, δεδομένα έχετε ευκολότερα με την εφαρμογή του πληροφοριακού συστήματος, αλλά για να το ενημερώσεις, αφού κάνεις τον επιτόπιο έλεγχο, ο χρόνος που απαιτείται είναι πάρα πολύς. Είναι σχεδόν διπλάσιος από τον προηγούμενο, όταν δούλευε το σύστημα με αραμπά.

Αυτά είναι θέματα αιχμής, όμως, για μια κυβερνητική πλειοψηφία, για μια κυβέρνηση που ξέρει τι ακριβώς συμβαίνει στον χώρο και θέλει να παρέμβει, όχι ρυθμίζοντας θέματα που ακούγονται στη Βουλή ευχάριστα και βοηθάνε τους Βουλευτές της Πλειοψηφίας να κομπάζουν, αλλά δεν αφορούν την αγορά, γιατί η αγορά τρέχει αλλού. Την αγορά που τρέχει αλλού, μόνο με ελέγχους και μόνο με την αναβάθμιση του ΣΕΠΕ μπορούν να ελέγξουν οι εκάστοτε κυβερνήσεις.

Κλείνω λέγοντας ότι -το έχουμε πει πολλές φορές, προσωπικά το επαναλαμβάνω σχεδόν σε κάθε μου ομιλία- θέλετε να κριθείτε γι' αυτά που λέτε και όχι γι' αυτά που κάνετε. Εξαιτίας, όμως, αυτών που κάνετε μειώνονται οι δυνάμεις σας και σχεδόν καταρρέετε και εξαιτίας αυτών που πράττετε αμφιβάλλω αν θα σας ψηφίσουν ακόμα και οι συγγενείς σας πρώτου βαθμού.

Κύριε Πρόεδρε, συνοψίζοντας θέλω να κλείσω με την παρατήρηση ότι τα ευχολόγια και όλοι οι εξωφρεσμοί όχι μόνο της συγκεκριμένης Υπουργού, αλλά όλης της Κυβέρνησης, καμιά σχέση δεν έχουν με τη ζοφερή πραγματικότητα. Και, δυστυχώς, αυτό που έχουμε αποκομίσει από τη δράση σας το 2015, το 2016, το 2017, το 2018 -το μισό έχει περάσει πια- είναι πώς το κακό που κάνατε, πέραν των όσων η Αντιπολίτευση καταγράφει, είναι ο μιθριδατισμός που έχετε κατορθώσει σε ένα μικρό έστω κομμάτι του ελληνικού λαού να έχετε περάσει, σε ανθρώπους, δηλαδή, που το ψέμα και η δημαγωγία τους δηλητηρίασε, αλλά λίγο-λίγο, ούτως ώστε από ένα σημείο και μετά όχι μόνο να μην την τα αντιλαμβάνονται, αλλά ακόμη κι αν τα αντιλαμβάνονται, να αδιαφορούν.

Όποιος, λέει, όμως, ψέματα και οι πράξεις του αναντιστοιχούν με τα έργα του θα το πληρώσει. Και εσείς θα το πληρώσετε στις εκλογές που έρχονται.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπράταξης ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο Πρόεδρος κ. Ευάγγελος Βενιζέλος έχει τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση διανύει την τελευταία της φάση πολιτικά και συνταγματικά. Πλησιάζει ο χρόνος της εκλογών ούτως ή άλλως, ανεξάρτητα από το σενάριο που θα επικρατήσει και τις σκοπιμότητες που θα υπηρετηθούν.

Σε αυτήν, λοιπόν, την τελευταία φάση η Κυβέρνηση επιδιέχεται, πέραν όλων των άλλων, στην επίμονη και συστηματική προσπάθεια μετακύλισης της ευθύνης για τη λήψη κάθε αντιδημοφιλούς μέτρου στην επόμενη κυβέρνηση, για την ακρίβεια στις επόμενες κυβερνήσεις, γιατί η επόμενη περίοδος, η επόμενη μακρά περίοδος είναι, δυστυχώς, ναρκοθετημένη.

Το δημοσιονομικό πλαίσιο που έχει συμφωνηθεί βασίζεται σε μια τραγική παραδοχή ότι ο μέσος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης από τώρα έως το 2060 θα είναι περίπου 1% με 1,2% του ΑΕΠ. Έχουμε συμφωνήσει σε υψηλά, θα έλεγα, πρωτοφανή για τα ευρωπαϊκά δεδομένα, πρωτογενή πλεονάσματα και μέχρι το 2022 και πολύ περισσότερο μέχρι το 2060.

Όμως δεν είναι αυτό το μεγάλο θέμα. Αν σ' αυτήν την πολιτική-δημοσιονομική συμφωνία, η οποία είναι μια άσκηση επί χάρτου, είχαν συμφωνηθεί υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα με υψηλό μέσο πραγματικό ρυθμό ανάπτυξης ετήσιο, θα είχε το πρόγραμμα μια λογική. Το πράγμα στερείται λογικής και μας καταδικάζει σε αναιμική ανάπτυξη μη επαρκώς προμοδοτούμενη, σε

στάσιμη χρεοκοπία, όπως έχω πει εδώ και δύο χρόνια, επειδή τα υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα συνυπάρχουν με χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης, γιατί αυτό λένε τα δημογραφικά δεδομένα και γιατί κυρίως αυτά λένε οι χρονοσειρές για τον πραγματικό ρυθμό ανάπτυξης της χώρας τα τελευταία πενήντα χρόνια, πολύ πριν την κρίση του 2008 σε διεθνές επίπεδο, που τη βιώνουμε στην Ελλάδα από το 2010 και μετά.

Αυτό το δημοσιονομικό πλαίσιο, βεβαίως, έχει μια σειρά από επιπτώσεις. Οι επιπτώσεις αυτές οφείλονται στο γεγονός ότι η χώρα τον Ιανουάριο του 2015, εκεί που ετοιμαζόταν να βγει από το δεύτερο μνημόνιο μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2015, οδηγήθηκε σε δευτερογενή κρίση, σε μία περιδίηση, η οποία προκάλεσε μια βαθιά διαρθρωτική βλάβη, που μπορεί να υπολογιστεί, όπως ξέρουμε, με πολλούς τρόπους, αλλά ο κρισιμότερος τρόπος είναι η αναπτυξιακή επίπτωση, η οποία είναι πάγια και πολυετής και γι' αυτό είναι πάρα πολύ μεγάλη. Τα 200 δισεκατομμύρια του κ. Βίζερ μπορεί να φαίνονται υπερβολικά, αλλά είναι απλός λογικός υπολογισμός για τις μακροχρόνιες επιπτώσεις αυτής της αναπτυξιακής υποχώρησης, που συντελέστηκε το 2015.

Τα πρώτα θύματα της πολιτικής αυτής είναι οι συνταξιούχοι. Και φτάνουμε έτσι τώρα στο παιχνίδι -και πάλι ρητορικό και επικοινωνιακό- της περικοπής των συντάξεων, της περικοπής της λεγόμενης προσωπικής διαφοράς για τους παλιούς συνταξιούχους που θα θίξει πρωτίτως τους συνταξιούχους του δημοσίου, αλλά και αρκετούς συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα, ιδίως αυτούς που έχουν μέσες συντάξεις, γιατί ούτως ή άλλως υψηλές συντάξεις δεν υπάρχουν πια στη χώρα.

Αυτό το μέτρο ψηφίστηκε από την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ANEA. Δεν ψηφίστηκε από την Αντιπολίτευση. Δεν το ψήφισε το Κίνημα Αλλαγής. Δεν το ψήφισε η Νέα Δημοκρατία. Το ψήφισε μόνη η κυβερνητική πλειοψηφία. Και το ψήφισε γιατί έχει την πλήρη ευθύνη, την οικονομική, την πολιτική, την ηθική, την ιστορική, για αυτήν τη νέα γενιά περικοπών, διότι είναι άλλο πράγμα να περικόπεις συντάξεις το 2010, το 2011 και 2012 ξεκινώντας από πρωτογενές έλλειμμα ύψους 10,5% του ΑΕΠ, δηλαδή περίπου 26 δισεκατομμυρίων και άλλο να ξεκινάς από τη βάση του 2014, δηλαδή από πρωτογενές πλεόνασμα 0,7%, το οποίο, όμως, ως διαρθρωτικό πλεόνασμα, δηλαδή λαμβανομένης υπ' όψιν της ύφεσης και της ανεργίας, ήταν το μεγαλύτερο διεθνώς το 2014. Η χώρα εμφάνισε το μεγαλύτερο διαρθρωτικό πλεόνασμα πρωτογενές που υπήρξε.

Άρα δικαιούμαστε να καταθέτουμε και την πρόταση νόμου και την τροπολογία για την κατάργηση της προβλεπόμενης στον ισχύοντα νόμο, τον λεγόμενο νόμο Κατρούγκαλου, περικοπής της προσωπικής διαφοράς.

Είναι μήπως η ενέργεια αυτή ένας λαϊκισμός της Αντιπολίτευσης; Είναι λαϊκισμός να θέτεις την Κυβέρνηση προ των ευθυνών της; Είναι λαϊκισμός να θέλεις να πει με σαφήνεια η Κυβέρνηση τι είναι αυτό που επιδιώκει τώρα μέσα στη ρητορική της δήθεν καθαρής εξόδου από το μνημόνιο στα τέλη Αυγούστου; Επιδιώκει την κατάργηση της νομοθετημένης από την Κυβέρνηση περικοπής των συντάξεων ή απλώς επιδιώκει την αναβολή του μέτρου αυτού, ώστε αυτό να επιβληθεί μετά τις εκλογές από την επόμενη κυβέρνηση;

Η Κυβέρνηση επιδιώκει πολιτικά να επαναδιαπραγματευθεί με τους εταίρους το συνολικό σχήμα βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος ή απλώς θέλει ένα μέτρο, το οποίο το έχει νομοθετήσει γιατί το έκρινε αναγκαίο, απλώς να φέρει την υπογραφή άλλων πολιτικών δυνάμεων για λόγους κατανομής του πολιτικού κόστους, δηλαδή για να εξαπατηθεί επικοινωνιακά ο συνταξιούχος και γενικότερα η κοινή γνώμη;

Η δική μας θέση και η δική μου προσωπική θέση είναι πάρα πολύ καθαρή. Το μέτρο αυτό της περικοπής των ονομαστικών συντάξεων δεν χρειάζεται και δεν χρειάζεται γιατί νομοθετήθηκε από την Κυβέρνηση και την κοινοβουλευτική πλειοψηφία ΣΥΡΙΖΑ - ANEA παράλληλα μ' ένα άλλο, πολύ πιο βαρύ μέτρο, στο οποίο σπανίως αναφερόμαστε. Πρόκειται για το πάγωμα των συντάξεων μέχρι και το 2022. Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του παγώματος των συντάξεων μέχρι το 2022 είναι πολύ μεγαλύτερο από το δημοσιονομικό αποτέλεσμα της ονομαστικής περικοπής που έχει νομοθετηθεί από 1^{ης} Ιανουαρίου 2019. Το πάγωμα των

συντάξεων έχει δημοσιονομικό όφελος 2,8% του ΑΕΠ, ενώ η ονομαστική περικοπή των συντάξεων έχει δημοσιονομικό αποτέλεσμα 1,5% του ΑΕΠ. Κατά τη λογική αυτή, ακόμη και αν δεν βελτιωθεί τίποτα στο μακροοικονομικό περιβάλλον και στον δημοσιονομικό σχεδιασμό, μπορεί με απλή παράταση του παγώματος να επιτευχθούν τα ίδια αποτελέσματα ως προς το ποσοστό του ΑΕΠ που διατίθεται για συνταξιοδοτική δαπάνη, ώστε η Ελλάδα να έχει ως ποσοστό του ΑΕΠ συνταξιοδοτική δαπάνη στα επίπεδα του μέσου όρου της Ευρωζώνης, χωρίς νέες ονομαστικές περικοπές.

Το μέτρο είναι προφανές ότι δεν είναι δημοσιονομικό, όπως πιστεύει ο κ. Τσίπρας, ο οποίος λέει «θα δούμε τα αποτελέσματα», ούτως όπως πιστεύει ο κ. Μοσκοβισί, που λέει «θα δούμε τον προϋπολογισμό του 2019 και θα κρίνουμε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού εξαμήνου». Το μέτρο είναι διαρθρωτικό. Αφορά τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος από την πλευρά του λογικού ύψους της συνταξιοδοτικής δαπάνης για τα πολλά χρόνια που έρχονται.

Απ' αυτήν την οπτική γωνία δεν έχει και σημασία αν μια χρονιά είναι πλεονασματικός ο ΕΦΚΑ. Σημασία έχει το όλο σύστημα να έχει μία μακροπρόθεσμη λογική και αποκτά μακροπρόθεσμη λογική εάν παραταθεί το πάγωμα χωρίς να θιγούν οι συντάξεις με περαιτέρω κούρεμα και αν στο μεταξύ αποκτήσουμε το χρονικό περιθώριο για έναν συνολικό επανασχεδιασμό του ασφαλιστικού συστήματος, που είναι ούτως ή άλλως αναγκαίος και θα καταστεί και νομικά αναγκαίος μέσα από τη νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γιατί ανεξαρτήτως του ύψους της συνταξιοδοτικής δαπάνης, η εσωτερική κατανομή του όποιου βάρους στους συνταξιούχους πρέπει να υπακούει σε μία λογική. Δεν μπορείς να υιοθετείς μία νομοθετική λογική που τιμωρεί από ένα σημείο και μετά όποιον έχει πολλά χρόνια ασφάλισης, μακρύ ασφαλιστικό βίο και έχει ασφαλιστικές αποδοχές, οι οποίες είναι μέσου επιπέδου, γιατί φυσικά η προσέγγιση αυτή είναι μια βαθιά αντιαναπτυξιακή προσέγγιση και ενθαρρύνει την απόκρυψη εισοδήματος και τη μείωση εργασία.

Άρα έχει πολύ μεγάλη σημασία να θεραπευτούν και αυτές οι εσωτερικές ανισότητες και αντιφάσεις, κυρίως όμως έχει σημασία να στείλουμε το μήνυμα ότι υπάρχουν λύσεις, οι οποίες είναι υπεύθυνες -εδώ μιλάμε με βάση τους αριθμούς- μπορούν να είναι συμφωνημένες με τους εταίρους, δεν θίγουν το δημοσιονομικό πλαίσιο, όπως αυτήν τη στιγμή έχει, αλλά ούτως ή άλλως αυτό πρέπει να βελτιωθεί, εφόσον διαμορφωθούν στην επόμενη Βουλή με μια άλλη κυβέρνηση οι πολιτικές προϋποθέσεις για τη βελτίωσή του και βεβαίως πρέπει να πάμε στον συνολικό επανασχεδιασμό στη βάση των προτάσεων που έχουν διατυπωθεί.

Ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι εδώ και καιρό έχουν διατυπωθεί προτάσεις από την ομάδα υπό τον καθηγητή Μιλτιάδη Νεκτάριο, που επιτρέπουν και τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών και τον ανασχεδιασμό των επαγγελματικών ταμείων και έναν ενεργό κοινωνικό ρόλο του ιδιωτικού συστήματος ασφάλισης, ώστε το συνολικό ποσοστό αναπλήρωσης του κάθε συνταξιούχου, άρα ο συνδυασμός κοινωνικού και ατομικού και οικογενειακού σχεδιασμού για το μέλλον κάθε ανθρώπου και για την αλληλεγγύη των γενεών, να δίνει ένα αποτέλεσμα, το οποίο είναι αξιόπιστο και αξιοπρεπές, γιατί τώρα με αυτά που κάνει η Κυβέρνηση, δεν υπάρχει ούτε αξιοπιστία ούτε αξιοπρέπεια εν έτει 2019-2020, όχι εν έτει 2009-2010, με τη χώρα ένα βήμα πριν την ασύντακτη χρεοκοπία, την οποία αποφεύγαμε.

Άρα οι ευθύνες σας, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, είναι τεράστιες και πρέπει να τοποθετηθείτε όχι για λόγους κοινοβουλευτικής ρητορείας και επικοινωνίας, αλλά για λόγους κοινωνικής και αναπτυξιακής ουσίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε Πρόεδρε.

Ο συνάδελφος κ. Θεοδωρής Δρίτσας έχει τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μέχρι να ανέβω στο Βήμα και πριν ακούσω τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Δημοκρατι-

κής Συμπαρατάξης, τον κ. Λοβέρδο και εν συνεχεία τον κ. Βενιζέλο, είχα την εντύπωση –πλανήθηκα, φαίνεται, τόσα χρόνια– ότι τον Ιανουάριο του 2015 ο ελληνικός λαός ανέθεσε την κυβερνητική ευθύνη στον ΣΥΡΙΖΑ και στους Ανεξάρτητους Έλληνες επειδή ακριβώς δεν άντεχε άλλο τις περικοπές, την καταβράθρωση του βιοτικού του επιπέδου, μαζί βέβαια και τη διαφθορά και πολλά άλλα, επειδή ακριβώς η διαδικασία της λιτότητας και των περικοπών είχε φτάσει σε πολύ προχωρημένα επίπεδα. Ακριβώς τώρα διαπιστώνω ότι δεν συνέβη αυτό. Για άλλους λόγους μάς επέλεξε ο λαός να μας αναθέσει την κυβερνητική ευθύνη, διότι οι περικοπές των συντάξεων και όλα τα υπόλοιπα, όπως μας εξέθεσε ο κ. Λοβέρδος, άρχισαν τον Ιανουάριο του 2015 και συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Αυτήν την αφήγηση παρακολουθήσαμε.

Ο κ. Βενιζέλος έφυγε, αλλά ακριβώς έθιξε μερικά ζητήματα που είναι πάρα πολύ καιρία. Τη μάχη που δώσαμε στα τέλη του 2016 και στις αρχές του 2017 για να κλείσει η δεύτερη αξιολόγηση τη δώσαμε ακριβώς με την τεκμηρίωση και τα επιχειρήματα ότι ούτε δημοσιονομικά ούτε διαρθρωτικά απαιτούνται αυτές οι περικοπές των συντάξεων, αλλά και η μείωση του αφορολόγητου –και είχαμε όλη την τεκμηρίωση γι' αυτό. Γιατί υπάρχει δημοσιονομικός χώρος και το προβλέπαμε και το τεκμηριώναμε– ούτε και διαρθρωτική ανάγκη ή και αν υπήρχε με βάση αριθμητικούς υπολογισμούς, δεν μπορούσε να τεθεί στην ίδια βάση με ό,τι ισχύει σε άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες, διότι μια οικονομία που είχε χάσει το 25% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, δεν μπορούσε να ενταχθεί με τόση ταχύτητα στην προσαρμογή του μέσου ποσοστού των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών δαπανών αναφορικά με το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, όπως είναι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος.

Αυτήν τη μάχη ο ΣΥΡΙΖΑ την έδωσε, ο Ευκλείδης Τσακαλώτος, ο Γιώργος Χουλιαράκης, ο Αλέξης Τσίπρας και όλοι οι συναρμόδιοι Υπουργοί. Ακριβώς επειδή η περίεργη τότε κατάληξη της συνεργασίας όχι όλων των εταίρων, αλλά ιδιαίτερα του Τόμσεν και του Σόιμπλε οδήγησε σ' αυτόν τον εγκλωβισμό, επελέγη ο συμβιβασμός των μέτρων-αντίμετρων.

Ενάμιση με δύο χρόνια μετά επιβεβαιώνονται όλες οι εκτιμήσεις της τότε και της νυν ελληνικής Κυβέρνησης, που διαμορφώνουν και διαρθρωτικά και δημοσιονομικά τη δυνατότητα να επιβεβαιωθούν η εμμονή μας και οι ισχυρισμοί μας τότε, που με βάση αυτούς, υποστηρίζαμε ότι δεν έπρεπε να γίνουν αυτές οι περικοπές.

Τώρα βρισκόμαστε σε αυτή τη συζήτηση. Τότε, αλλά και τώρα, απέναντί μας όχι μόνο η Νέα Δημοκρατία, αλλά και το ΠΑΣΟΚ και ο κ. Λοβέρδος και ο κ. Βενιζέλος καταστροφολογούσαν και έλεγαν «κλείστε τη δεύτερη αξιολόγηση επειγόντως, καταρρέει η Ελλάδα, ορίστε πού οδηγείτε τη χώρα».

Ας το καταλάβουν οι πάντες. Αυτή η Κυβέρνηση είναι η σοβαρότερη Κυβέρνηση εδώ και πολλά –πολλά χρόνια σε αυτή τη χώρα, η πιο μεθοδική, αυτή που σιγά-σιγά και βήμα-βήμα αντιμετωπίζει τις δυσκολίες, τις αντιφάσεις, τα πωσιμότητα και τις πραγματικότητες, χωρίς να χάνει τον στόχο της. Είναι γι' αυτό ακριβώς που όσο μένει αυτή η Κυβέρνηση, παρά τις δυσκολίες και τα πωσιμότητα λόγω δυσμενών συσχετισμών, εσωτερικών και διεθνών, η κοινωνία κερδίζει, η Ελλάδα κερδίζει και προς αυτή την κατεύθυνση είναι και το σημερινό νομοσχέδιο.

Όμως θα αναφερθώ πρώτα σε μια πολύ ειδική περίπτωση που νομίζω ότι είναι και αυτή ενδεικτική και χαρακτηριστική. Η Υφυπουργός κ. Κατερίνα Παπαναίου πριν από λίγες ώρες κατέθεσε μία τροπολογία, την οποία παρουσίασε και την υπερασπίστηκε. Αφορά το τελικό στάδιο μιας τριχρόνιας προσπάθειας με νομοθετικές παρεμβάσεις, με πρακτικές παρεμβάσεις, με ρυθμίσεις παντός είδους, για να ξεπεραστούν όλα τα σοβαρά και περίπλοκα εμπόδια και οδηγηθούμε τώρα με αυτή την τροπολογία στην τελική και οριστική κατάληξη της απόδοσης του παραλιακού μετώπου των Πατρών στον Δήμο Πατρέων και στην κοινωνία της Πάτρας. Αυτό είχε συμβεί και άλλες φορές από προηγούμενες κυβερνήσεις μεγάλοςχημων Υπουργών, με υπουργικές αποφάσεις και με διάφορες άλλες προχειρες λύσεις για εσωτερική κατανάλωση, ενόψει εκλογών ή οτιδήποτε άλλο.

Ο Αλέξης Τσίπρας τον υποσχέθηκε και δεσμεύθηκε προεκλογικά

το 2014 και από τον Φλεβάρη του 2015 οργάνωσε ομάδα και ανέθεσε και στο Υπουργείο Ναυτιλίας την υλοποίηση αυτής της δέσμευσης. Χρειάστηκαν πραγματικά πάρα πολύ μεγάλες προσπάθειες και πάρα πολλούς σκοπέλους να υπερβεί κανείς για να φτάσει σε αυτό το τελικό αποτέλεσμα. Γραφειοκρατία; Όχι μόνο. Πραγματικότητα, περίπλοκα ζητήματα, αλλά βήμα-βήμα, με πείσμα και ψυχραιμία, σοβαρά και μεθοδικά οδηγήθηκε σε αυτό το αποτέλεσμα.

Θέλω να δώσω συγχαρητήρια και στον Δήμαρχο Πατρέων, τον κ. Πελετίδη, γιατί συνεργαστήκαμε, παρόλο ότι δεν μας εμπιστευόταν και δεν μας έβλεπε ότι πραγματικά θέλαμε και επιμέναμε και μπορούσαμε να το λύσουμε. Όμως, επέμενε και εκείνος. Του αξίζουν συγχαρητήρια. Επίσης, θέλω να δώσω συγχαρητήρια στον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο του Οργανισμού Λιμένα Πατρών, τον κ. Νίκο Κοντοέ, στον Περιφερειάρχη, τον κ. Κατσιφάρα, σε παράγοντες και σε πολίτες της πόλης των Πατρών, καθώς και στους Βουλευτές. Ο Κώστας Σπартινός, η Σία Αναγνωστοπούλου, ο Ανδρέας Ριζούλης έπαιξαν πάρα πολύ σημαντικό ρόλο. Να μην αδικήσω: Και ο Βουλευτής κ. Φωτήλας με τη θετική του συμμετοχή βοήθησε σε κρίσιμες στιγμές να ξεσκαλώσουν πράγματα και να προωθούνται.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αυτή η αναπτυξιακή, αλλά και κοινωνικά δίκαιη επιλογή που μεθοδεύτηκε έτσι και οδηγείται σε αίσιο τέλος, όπως επανελήφθη, πάλι με τεράστια επιτυχία, στην απόδοση του παραλιακού μετώπου του Οργανισμού Λιμένα Πειραιά, της ακτογραμμής των Λιπαμάτων στον Δήμο Δραπετσώνας και Κερατσινίου και άλλες εκτάσεις στους άλλους δήμους της περιοχής του Πειραιά, όπως αυτό το μοντέλο υλοποιήθηκε ήδη και υλοποιείται στην Ηγουμενίτσα και σε άλλες περιοχές, αυτές δεν είναι μόνο επιλογές μιας Κυβέρνησης, που καμιά άλλη δεν τις είχε κάνει. Είναι και επιλογές που μπορεί αυτή η Κυβέρνηση και τις κάνει, ενώ καμιά άλλη δεν μπορούσε, γιατί ήταν πρόχειρη, γιατί ήταν πελατειακής σχέσης, γιατί ήταν ακριβώς ανεύθυνης αντιμετώπισης.

Γι' αυτό είναι χρήσιμη αυτή η Κυβέρνηση και ένα νομοσχέδιο για την αδήλωτη εργασία, για τους εργολάβους και τους υπεργολάβους. Ακούσαμε σήμερα ότι δεν είναι η κύρια εταιρεία υπεύθυνη για τις εργολαβίες που αναθέτει, αποξενώνεται από την ευθύνη, όταν αναλαμβάνουν οι εργολάβοι και οι υπεργολάβοι. Αν είναι δυνατόν να υπάρχουν τόσιες απόψεις! Φυσικά, κι η επιτροπεία των ασυνόδετων ανήλικων προσφυγόπουλων είναι μεταξύ άλλων τα τρία κύρια σημεία αυτού του νομοσχεδίου.

Η κατηγορία των επισφαλώς εργαζομένων έχει νοηματοδοτηθεί από τα κινήματα και τους κοινωνιολόγους με τον όρο «precarious», γιατί «precarious» σημαίνει στα λατινικά «επισφάλεια». Το τραγικό είναι ότι αποτελούν αυτοί οι άνθρωποι, αυτοί οι εργαζόμενοι, συχνά θύματα κοινωνικών αυτοματισμών που καλλιεργούνται τεχνηέντως στη θέση της αντίθεσης κεφαλαίου και εργασίας, να αναδειχθούν άλλες αντιθέσεις μεταξύ ασφαλισμένου και ανασφάλιστου, εργαζόμενου στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, μόνιμου και περιστασιακά εργαζόμενου, ασφαλή και επισφαλή, Έλληνα και ξένου.

Κύριε Βρούτση, αν το εννοείτε ότι θεωρείτε έγκλημα την επισφαλή εργασία και την αδήλωτη εργασία, κάντε το πράξη συνολικά. Ελάτε, ως κόμμα, δημοσίως να απαξιώσετε κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα που χρησιμοποιεί εργαζόμενους με επισφαλή και αδήλωτη εργασία. Να τους θέσετε έξω από τη νομιμότητα, όχι την τυπική, αλλά την ουσιαστική, την πολιτική, να μην τους διεκδικήσετε ως εκλογικούς πελάτες. Να τους αποκηρύξετε ηθικά. Αυτό σημαίνει πολιτική σε μια χώρα. Γι' αυτό η Αριστερά είναι με την εργασία εδώ και δεκαετίες, εδώ και αιώνες. Αυτή είναι η μεγάλη διαφορά. Διότι κάνει μια βασική, μεροληπτική διάκριση ανάμεσα στον τρόπο που το κεφάλαιο χρησιμοποιεί την εργασία και στην τεράστια παραγωγική, αναπτυξιακή και κοινωνική σημασία της εργασίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κάντε το, λοιπόν, αν το θεωρείτε έγκλημα και σταματήστε αυτές τις τόσο ανούσιες και ανόητες, καταστροφικές και μηδενιστικές κριτικές σε κάθε θετικό νομοσχέδιο που αυτή η Κυβέρνηση προωθεί, λύνοντας καθημερινά καινούργια προβλήματα,

προβλήματα άλυτα και στο θέμα της FYROM, και στο θέμα του χρέους και σε όλα τα θέματα, τα ανοικτά ζητήματα της ελληνικής κοινωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Το αύριο είναι ανοικτό γι' αυτή τη χώρα. Δεν μπορεί να το κλείσει το παλιό πολιτικό σύστημα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ πολύ.

Ο συνάδελφος κ. Κωνσταντίνος Σπαρτινός έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΑΡΤΙΝΟΣ: Ευχαριστώ.

Κυρία και κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν η Νέα Δημοκρατία χειροκροτεί τον κ. Κουρτς και αδημονεί να έρθει η ώρα να τον μμηθεί στην καθιέρωση της δωδεκάωρης εργασίας και στην πολιτική του για το προσφυγικό, η Κυβέρνηση φέρνει το σημερινό σχέδιο νόμου με στόχο τη στήριξη του κόσμου της εργασίας, την επούλωση παλιών και νεότερων πληγών που είχαν ανοίξει οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές προηγούμενων κυβερνήσεων, την ανάδειξη των συνθηκών της εργασίας ως τον πυρήνα της δικαίας και βιώσιμης ανάπτυξης.

Είναι καλό να αντιληφθούν όλοι και όλες ότι τόσο στον τομέα των εργασιακών ζητημάτων όσο και σε όλους τους τομείς του κυβερνητικού έργου, η συνέχεια θα είναι σε πολύ διαφορετικό μοτίβο από αυτό που γνωρίζαμε μέχρι σήμερα, παρόλο που έχουμε ήδη δώσει δείγματα γραφής -και κάποιες φορές σημαντικά- των πολιτικών των οποίων θεωρούμε ότι είμαστε πραγματικά ιδιοκτήτες.

Και όπως είχε πει πριν από λίγο καιρό ο Ευκλείδης Τσακαλώτος, δεν έχετε δει τίποτα ακόμα. Και όσοι είχαν τότε σπεύσει να ειρωνευτούν, είτε νεοφιλελεύθεροι υποκριτές που κόπτονται για το λαϊκό εισόδημα που οι ίδιοι είχαν πετσοκόψει, είτε εκ του ασφαλούς υπερεπαναστάτες, είναι καλύτερα να περιμένουν ψύχραιμα τη συνέχεια και να προσπαθήσουν να μην εκτίθενται όλοι μαζί σε μια κακόφηνη συγχροδία.

Όμως σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχεται επίσης στην ίδια λογική εφαρμογής των δικών μας πολιτικών τροπολογιών του Υπουργείου Οικονομικών με την οποία παραχωρείται για ενενήντα εννέα χρόνια στον Δήμο Πατρέων το θαλάσσιο μέτωπο της πόλης. Θα κατανοήστε την ιδιαίτερη αναφορά μου σε αυτή την τροπολογία. Είναι -πιστεύω- πραγματικά μια ιστορική μέρα για την Πάτρα, κατά την οποία ένα αίτημα πολλών δεκαετιών της πόλης γίνεται πραγματικότητα, μετά από πολύχρονη κινητοποίηση, ανάληψη πρωτοβουλιών από συλλογικότητες της πόλης, από ενεργούς πολίτες, αλλά και πισωγυρίσματα από υποσχέσεις προηγούμενων κυβερνήσεων, αγώνες δημοτικών αρχών και φορέων. Η δέσμευση του Αλέξη Τσίπρα το 2015 γίνεται πραγματικότητα.

Η Πάτρα είναι ίσως η μόνη παράλια πόλη της χώρας που οι κάτοικοί της δεν είχαν πρόσβαση στη θάλασσα σε μια μεγάλη έκταση του κεντρικού αστικού ιστού της. Σήμερα με τη νομοθετική ρύθμιση που εισάγει το Υπουργείο Οικονομικών και με δεδομένη ήδη την απόφαση του Υπουργείου Μεταφορών για υπογειοποίηση της σιδηροδρομικής γραμμής στην ίδια έκταση της πόλης, η εικόνα της πόλης και η ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών της μπορεί να αλλάξει ριζικά, δίνοντας ταυτόχρονα μεγάλες προοπτικές για μια δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Θα μου επιτρέψετε και προσωπικά ως Βουλευτής Αχαΐας και δημοτικός σύμβουλος Πάτρας να εκφράσω τη χαρά, τη συγκίνηση και την υπερηφάνεια όλων των Πατρινών και ιδιαίτερα όλων όσων έβαλαν ένα μικρό λιθαράκι σε αυτή την προσπάθεια. Και είμαστε πολλοί, όχι μόνο οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ και όσοι άλλοι ακούστηκαν από τον Θεοδωρή Δρίτσα, που βάλαμε ένα μικρό λιθαράκι σε αυτή την προσπάθεια. Δεν ήταν μια εύκολη και πάντα ευθύγραμμη διαδικασία. Υπήρχαν πάντοτε δυνάμεις που εποφθαλιούσαν αυτόν τον δημόσιο χώρο για να «ασελγήσουν» κερδοσκοπικά πάνω στο σώμα της πόλης. Είχαν γίνει παλαιότερα μέχρι και απόπειρες οικοπεδοποίησης του χώρου, που σταμάτησαν με κάποιες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Αξίζει, όμως, να ανατρέξουμε γρήγορα το ιστορικό της όλης

προσπάθειας. Στις 24 Ιανουαρίου του 2012 υπογράφεται μεταξύ του Οργανισμού Λιμένα Πατρέων, ΟΛΠΑ, στον οποίο είχε παραχωρηθεί η έκταση αυτή από το κράτος μέχρι το 2042, και του Δήμου Πατρέων σύμβαση προσωρινής παραχώρησης με τη ρητή δέσμευση του τότε αντιπροέδρου και Υπουργού Οικονομικών, του στομφώδους και τότε και τώρα και πάντα κ. Ευάγγελου Βενιζέλου, ότι αυτή η προσωρινή παραχώρηση σε τρεις μήνες θα μετατραπεί σε οριστική. Είχαμε, λοιπόν, τότε ένα αμφίβολης νομικής εγκυρότητας κείμενο που άλλα δικαστήρια το αποδέχονται και άλλα όχι, σχετικά με τα συνεπαγόμενα δικαιώματα του Δήμου Πατρέων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το 2014 ο ΣΥΡΙΖΑ ως Αξιωματική Αντιπολίτευση προτείνει σχετική τροπολογία που υπογράφει ο Αλέξης ο Τσίπρας και οι τότε Βουλευτές Μαρία Κανελλοπούλου και Βασίλης Χατζηλάμπρου, η οποία δεν γίνεται δεκτή από την κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου. Την ίδια περίπου εποχή ο τότε Υπουργός Ναυτιλίας Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης έρχεται στην Πάτρα και προτείνει την παραχώρηση ενός μικρού μόνο τμήματος της προσωρινής παραχώρησης, τριακόσια μέτρα ακτογραμμής αντί για τρεις χιλιάδες και την αξιοποίηση ενός άλλου μικρού μέρους, όχι όμως παραχωρούμενο αυτό στον δήμο, αλλά από τον Οργανισμό Λιμένα Πατρέων.

Για του λόγου μου το αληθές θα καταθέσω στα Πρακτικά το δελτίο Τύπου του Υπουργείου Ναυτιλίας τότε, που λέει αυτά ακριβώς που σας είπα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Σπαρτινός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Στις προεκλογικές συγκεντρώσεις του 2015 ο Αλέξης Τσίπρας δεσμεύεται για την παραχώρηση. Στις 28-06-2016, μετά από σύσκεψη των συναρμόδιων Υπουργών και του ΤΑΙΠΕΔ, στο οποίο ανήκε το κομμάτι αυτό, υπό τον Υπουργό Επικρατείας Αλέκο Φλαμπουράρη, στέλνεται επιστολή προς τον Δήμο Πατρέων με δέσμευση για τον «οδικό χάρτη» των απαιτούμενων διαδικασιών.

Στις 8-8-2016 ο τότε Υπουργός Ναυτιλίας, ο Θεοδωρή Δρίτσα, με επιστολή του προς τον Δήμο της Πάτρας κάνει πρόταση για την οριστική παραχώρηση και το δημοτικό συμβούλιο εξουσιοδοτεί τον δήμαρχο να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες και συνεννοήσεις για την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Θέλω, επίσης, για λόγους ιστορικής σημασίας -νομίζω- να καταθέσω και αυτή την επιστολή του Θεοδωρή Δρίτσα προς το δημοτικό συμβούλιο της Πάτρας, που είχε βάλει το πλαίσιο της παραχώρησης που σήμερα πραγματοποιείται.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Σπαρτινός καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επιστολή, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θέλω τελειώνοντας -επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, για ένα λεπτό- να κάνω μια αναφορά για λόγους και ιστορικής δικαιοσύνης σε όσους έπαιξαν ρόλο σε αυτή την προσπάθεια. Εκτός από τον Πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα που είχε δεσμευθεί και είχε παρακολουθήσει μέχρι σήμερα όλη αυτή τη διαδικασία και την είχε στηρίξει, πρώτα από όλα θέλω να κάνω αναφορά:

Στον πατριάκο λαό και στους φορείς του και στις κινητοποιήσεις τους. Στην πρωτοβουλία «Ενεργών Πολιτών» που είχε συγκροτηθεί εδώ και αρκετά χρόνια στην πόλη μας και είχε αυτό τον στόχο. Σε όσα δημοτικά συμβούλια πήραν σχετικές θετικές αποφάσεις. Στον σημερινό δήμαρχο, τον Κώστα τον Πελετίδη. Στον προηγούμενο δήμαρχο, τον Γιάννη τον Δημαρά, που είχε φτάσει να συλληφθεί από το λιμενικό για έναν ακτιβισμό που είχε οργανώσει τότε μέσα στον χώρο αυτό.

Ιδιαίτερη αναφορά θα ήθελα να κάνω στον Θεοδωρή Δρίτσα, ο οποίος από την πρώτη στιγμή ως Υπουργός Ναυτιλίας τότε αγκάλισε την υπόθεση αυτή και με σοβαρότητα, μεθοδικότητα και, επειδή την πίστευε, βοήθησε πάρα πολύ για να φτάσει μέχρι εδώ, μαζί με όλο το επιτελείο του και τον Γενικό Γραμματέα Λιμένων Χρήστο Λαμπρίδη.

Θέλω επίσης να κάνω αναφορά: Στον Αλέκο Φλαμπουράρη

που είχε συντονίσει, στη φάση που σας είπα πριν, όλους τους συναρμόδιους φορείς. Στον Στέργιο Πιτσιόρλα που ήταν τότε Πρόεδρος του ΤΑΙΠΕΔ και παρ' όλο που ξέρουμε τι ήταν και τι είναι το ΤΑΙΠΕΔ, έπαιξε έναν θετικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση. Στον σημερινό Υπουργό Ναυτιλίας, τον Παναγιώτη Κουρουμπλή. Στον Νίκο Κοντοε, τον Πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο του Οργανισμού Λιμένα Πατρών. Και βέβαια στη σημερινή ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών, τον Ευκλείδη Τσακαλώτο και κυρίως και ιδιαίτερος στην Υφυπουργό Αικατερίνη Παπανάτσιου που με τους συνεργάτες της και με τη νομική της υπηρεσία ολοκλήρωσε αυτή τη δύσκολη και μακρά διαδικασία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπιριδών Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Ριζούλης έχει τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Υπόσχομαι να μην πω και εγώ τα ίδια για το λιμάνι της Πάτρας. Προφανώς ήταν αναλυτικός ο Κώστας Σπαρτινός, σε σχέση και με τα ιστορικά γεγονότα, αλλά και με τους αγώνες πραγματικά που δόθηκαν, αλλά και τη θέληση αυτής της Κυβέρνησης, των Υπουργών και του Πρωθυπουργού, ξεκινώντας από τον Σεπτέμβριο του 2015, για την απόδοση του θαλάσσιου μετώπου.

Θέλω να πω δύο πράγματα για το νομοσχέδιο. Νομίζω ότι δεν χρειάζεται να καθίσω να απαριθμώσω το πώς αυτή η Κυβέρνηση στο κοινωνικό και εργασιακό πεδίο, με τις δυσκολίες που είχε, μέσα από το μνημόνιο και τη συμφωνία που είχε να βγάλει εις πέρας, η οποία τελειώνει τον Αύγουστο, προσπάθησε και κατάφερε να φέρει ρυθμίσεις τέτοιες που προστατεύουν όσο ήταν το δυνατόν καλύτερα αυτούς οι οποίοι είχαν τις μεγαλύτερες επιπτώσεις από την οικονομική κρίση.

Υπάρχει κάτι που μου κάνει εντύπωση. Σήμερα καθόμουν στα έδρανα και ευχήθηκα πολύς κόσμος να βλέπει τη σημερινή συνεδρίαση από την τηλεόραση για έναν λόγο ο οποίος μου έκανε εντύπωση και εμένα. Κατ' αρχάς, έχουμε μια περιέργη ομοιογένεια από πλευράς Αντιπολίτευσης, σε σχέση με την αντιπαράθεσή της με την Κυβέρνηση. Τι θέλω να πω με αυτό;

Κατ' αρχάς, κύριε Πετρόπουλε, ευτυχώς -επειδή έχουμε έναν σχεδιασμό μέχρι το 2022 και έχουμε έναν χώρο από εδώ και πέρα μετά τον Αύγουστο να κάνουμε πράγματα- κάποια από αυτά που συζητάμε δεν βγαίνουν, γιατί θα είχαμε βροχή τροπολογιών εδώ, οι οποίες θα ήταν σε όλα αυτά που θα ακούγονταν για το τι έχει να κάνει αυτή η Κυβέρνηση και όταν θα είναι ξανά Κυβέρνηση. Θα είχαμε βροχή τροπολογιών.

Πέρι η Υπουργός κ. Αχτσιόγλου έφερε εδώ και ψηφίσαμε σε νομοσχέδιο ότι μετά το τέλος του προγράμματος τον Αύγουστο του 2018 θα γίνει η συζήτηση για την επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων, την επεκτασιμότητα. Και μπαίνει τώρα και το ζήτημα της αύξησης του κατώτατου μισθού, τροπολογία από το ΚΚΕ τώρα, να το προλάβουμε, μην μας προλάβει ο καπιταλισμός, να το φέρουμε εμείς από πριν, να πούμε ότι το κάνουμε εμείς.

Η Νέα Δημοκρατία φέρνει τροπολογία για τη μείωση των συντάξεων, να μην μειωθούν οι συντάξεις. Προφανώς, αφού ο κ. Χατζηδάκης στον Μοσκοβισί είπε: «Πείτε μας εάν μπορούν να γίνουν αλλαγές, να αλλάξουμε και εμείς το πρόγραμμά μας», έχετε καθίσει και έχετε αλλάξει το πρόγραμμά σας τώρα και θέλετε και ζητάτε και εσείς με τροπολογία, για να μας προλάβετε και εσείς, να μη γίνουν περικοπές στις συντάξεις.

Αλλά το πιο περίεργο απ' όλα είναι ότι δεν έχουμε τέταρτο μνημόνιο! Εγώ από όσους έχω ακούσει εδώ μέσα να μιλάνε -συγγνώμη αν αδικώ κάποιον- δεν υπάρχει τέταρτο μνημόνιο. Άκουσε κανείς να πει εδώ η Αξιωματική Αντιπολίτευση «το τέταρτο μνημόνιο που φέρατε κ.λπ.»; Όχι, δεν υπάρχει τέταρτο μνημόνιο. Τελείωσε. Είπαμε, καταλυτική η συνεισφορά του Μοσκοβισί στο πρόγραμμά της Νέας Δημοκρατίας!

Ο κ. Κουτσούκος μάς κάνει κριτική για τους μετανάστες και γιατί δεν νομοθετήσαμε για να μπορούν να εργάζονται νόμιμα, όταν έχει γίνει τροπολογία και έχουν τη δυνατότητα, με τα όποια προβλήματα υπάρχουν από τις περιφέρειες ενδεχομένως κ.λπ.. Μπορεί να θέλει βελτίωση. Το 2013, όταν ήταν στην Κυβέρνηση, έφερε εδώ τροπολογία σύμφωνα με την οποία θα λυνόταν το

πρόβλημα των ανασφάλιστων εργατών στα χωράφια της Ηλείας. Δεν ξέρω, το Υπουργείο έχει βρει καμία τέτοια τροπολογία από το 2013, που να έχει περάσει και δεν το έχουν τακτοποιήσει; Δεν νομίζω να έγινε τέτοιο πράγμα.

Και βέβαια, το επιστέγασμα είναι στη κοινωνική πολιτική και στο πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας -το είπε και ένας Βουλευτής εδώ και θα το πω- πλέον το ότι «είναι τεμπέληδες όσο παίρνουν ΚΕΑ», ότι γίνονται τεμπέληδες, όπως βγήκε σε κάποια δήλωση στα μέσα δικτύωσης. Ακούστηκε και από εδώ, ότι παίρνουν λεφτά και αυτοί οι άνθρωποι είναι τεμπέληδες. Έπαψαν να είναι αυτοί οι οποίοι ήταν στο περιθώριο, αυτοί που πήγαιναν στα σκουπίδια, αυτοί που τους έκοβαν το ρεύμα και με τις τροπολογίες μας έχουν τη δυνατότητα να ανακουφιστούν και τώρα όλοι αυτοί που παίρνουν ΚΕΑ αρχίζουν να γίνονται τεμπέληδες! Ό,τι αντίληψη έχετε για τον κοινωνικό χώρο και για τον εργασιακό, η ίδια αντίληψη σέρνει και τον δημόσιο χώρο. Εγώ δεν μπορώ να είμαι γαλαντόμος σε όλα.

Ο κ. Βαρβιτσιώτης, όταν ήρθε στην Πάτρα, τριακόσια πενήντα μέτρα έδωσε για το θαλάσσιο μέτωπο. Το υπόλοιπο πήγαινε για ιδιωτικοποίηση, λες και ο ιδιωτικός χώρος, ο κάθε ιδιωτικός χώρος πρέπει να ιδιωτικοποιηθεί για να έρθει η ανάπτυξη, δεν μπορεί να αξιοποιηθεί έτσι, με έναν τέτοιο τρόπο ο δημόσιος χώρος, ώστε να δημιουργήσει συνθήκες και οι πολίτες να ζουν καλύτερα και να έρθει η ανάπτυξη. Δεν χρειάζεται η ανάπτυξη να έρθει όπου είναι δημόσιος χώρος. Και γι' αυτό καθυστερεί στο Ελληνικό και γι' αυτό αλλάξαμε και τον ΟΛΠ και δώσαμε και τον δημόσιο χώρο εκεί και τη διασφάλιση στους εργαζομένους, που δεν είχατε κάνει.

Λοιπόν, για να κλείσω εδώ, για τη Πάτρα προφανώς σήμερα είναι μία πάρα πολύ καλή μέρα, μετά από την απομόνωση που είχε για δεκαετίες οδικά, σιδηροδρομικά. Η πόλη και η περιοχή και η δυτική Ελλάδα μπαίνει στο προσκήνιο. Είναι πραγματικά μια καλή μέρα, η οποία έχει ξεκινήσει από πίσω.

Και με τις τροπολογίες που φέρατε όλοι, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν όταν εμείς θα το πούμε και ποιες θα είναι, θα έρθουν και καλύτερες ημέρες από δω και πέρα για τον ελληνικό λαό.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπιριδών Λυκούδης): Σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Μεϊκόπουλος έχει τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι έχει αξία να αναγνωσομε τη συγκυρία, να αναλύσουμε τη χρονική στιγμή κατά την οποία συζητάμε το σημερινό νομοσχέδιο, γιατί κατά τη γνώμη μου και η συγκυρία, αλλά και η χρονική στιγμή είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη χώρα μας. Και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο θεωρώ ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο θα πρέπει να αντιμετωπιστεί συνδυαστικά με τη πολιτική εικόνα που διαμορφώνεται και στην Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη.

Τι εννοώ με αυτό: Είμαστε λίγες μόλις ημέρες μετά το πρόσφατο Eurogroup, όπου επί της ουσίας επισφραγίστηκε, με επιτυχή τρόπο, η ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης. Αλλά και τον Αύγουστο του 2018, σε δύο μήνες από τώρα, ολοκληρώνεται και το τελευταίο πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής για τη χώρα μας.

Επίσης, είχαμε κάτι ακόμα σημαντικό: Πάρθηκαν μία σειρά από κρίσιμες αποφάσεις για το λεγόμενο «ελληνικό χρέος» πολύ σημαντικές, κατά τη γνώμη μας, για το μέλλον της ελληνικής οικονομίας, καθώς δίνεται δεκαετής παράταση στις υποχρεώσεις πληρωμής σε τόκους και κεφάλαιο και άρα έχουμε πλέον ένα ελληνικό χρέος που μπαίνει σε τροχιά βιωσιμότητας. Τι σημαίνει πολύ απλά αυτό, για να καταλάβει και ο κόσμος; Σημαίνει ότι για τα επόμενα έτη δημιουργείται δημοσιονομικός χώρος, καθότι δεν έχουμε πληρωμές σε τόκους και δόσεις, προκειμένου ο χώρος αυτός, τα χρήματα αυτά που θα εξοικονομηθούν να κατευθυνθούν είτε προς την άσκηση δραστηκότερης κοινωνικής πολιτικής είτε προς τη στοχευμένη φοροελάφρυνση για το κοινωνικό σώμα. Αυτό είναι κάτι πάρα πολύ σημαντικό, για το οποίο θα πρέ-

πει να αξιολογηθούμε.

Όλα όσα ανέφερα ήρθαν ανώδυνα; Φυσικά και όχι! Ήρθαν μετά από μία δυσμενέστατη -αν θέλετε- δημοσιονομική προσαρμογή για το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας και κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ φυσικά κληθήκαμε να πάρουμε πολύ σκληρές αποφάσεις. Ωστόσο, πιστεύω, αυτό που καταφέραμε ήταν αφ' ενός να μην χάσουμε τον πολιτικό μας προσανατολισμό, σε συνθήκες -επαναλαμβάνω- εξαιρετικά δύσκολες και αφ' ετέρου να αποδείξουμε το εξής, ότι μέσα σε ασφυκτικά δύσκολες δημοσιονομικές συνθήκες μπορεί να εφαρμοστεί, μπορεί να υπηρετηθεί ένα διαφορετικό πολιτικό σχέδιο, φιλικότερο προς τον Έλληνα πολίτη, το οποίο φυσικά προσπάθησε να κάνει μια πολύ πιο ήπια διαχείριση όντως σκληρών δεσμεύσεων.

Μίλησα, λοιπόν, πριν από λίγο για τον προσανατολισμό που πιστεύω ότι πετύχαμε. Ποιος ήταν αυτός; Να ενισχύσουμε με κάθε δυνατό μέσο το κοινωνικό κράτος έχοντας μία διπλή στόχευση: Αφ' ενός να στηριχθεί με οποιονδήποτε τρόπο η εργασία και κατά δεύτερον, να εφαρμόσουμε πολιτικές που θα μπορέσουν να υπηρετήσουν έναν στόχο βιώσιμης ανάπτυξης.

Δεν μπορώ σε αυτό το σημείο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αντισταθώ στον πειρασμό να παραθέσω στο Σώμα και να συγκρίνω δύο εικόνες: Εάν δεν με απατά η μνήμη μου, το 2014, από αυτό εδώ το Βήμα, ο τότε Υπουργός Εργασίας της Κυβέρνησης Σαμαρά - Βενιζέλου είχε κάνει μία χαρακτηριστική δήλωση. Όταν ρωτήθηκε για το ποια ήταν τα πεπραγμένα του προκειμένου να αντιμετωπίσει ένα τεραστιο ποσοστό ανεργίας -είχε αγγίξει τότε το 27%-, εκείνο που απάντησε στο Σώμα του ελληνικού Κοινοβουλίου ήταν ότι «καταφέραμε ως Κυβέρνηση και ως Υπουργείο Εργασίας να μειώσουμε τους ρυθμούς αύξησης της ανεργίας».

Και να θυμίσω επίσης και το εξής: Μέσα σε ποια εργασιακή εικόνα έγινε η συγκεκριμένη δήλωση; Σε μία εργασιακή εικόνα όπου από την ίδια Κυβέρνηση είχαν καταργηθεί οι συλλογικές διαπραγματεύσεις και από την ίδια Κυβέρνηση είχε μειωθεί κατά 22% ο κατώτατος μισθός και κατά 32% για τους νέους κάτω των είκοσι πέντε ετών. Αυτή ήταν η εργασιακή εικόνα το 2013-2014, εκκινώντας από το 2010.

Ποια είναι, λοιπόν, η σημερινή εικόνα; Σε ποιο σημείο βρισκόμαστε; Βρισκόμαστε στο σημείο όπου είμαστε έτοιμοι από τον Αύγουστο του 2018 να επαναφέρουμε τις συλλογικές διαπραγματεύσεις επαναφέροντας δύο κρίσιμες ρυθμίσεις: Την «αρχή της επεκτασιμότητας» και την «αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης». Βρισκόμαστε στο σημείο όπου μπορούμε πλέον να σχεδιάσουμε τη σταδιακή αύξηση του κατώτατου μισθού και βρισκόμαστε και σε ένα σημείο το οποίο έχει ευδιάκριτο αποτύπωμα: την ανεργία από 27% που την παραλάβαμε την έχουμε φτάσει στο 20%. Παραμένει ένα υψηλό ποσοστό, όμως δεν μπορούμε να μη μειώσουμε και να μην παρατηρήσουμε ότι βαίνει μειούμενη και είμαστε έτοιμοι να σπάσουμε και το ιστορικό φράγμα του 20%. Είναι νομίζω μία εξέλιξη την οποία ο κόσμος και θα την αξιολογήσει και θα την κρίνει, όταν έρθει η ώρα.

Σε συνάρτηση, λοιπόν, με όσα έχω αναφέρει, φέρνουμε και ένα νομοσχέδιο το οποίο εισάγει ένα πλέγμα ρυθμίσεων οι οποίες πιστεύω ότι ενισχύουν την προστασία της εργασίας. Αρχικά αντιμετωπίζουμε με αποτελεσματικότερο τρόπο το φαινόμενο της αδήλωτης εργασίας, στα άρθρα 5 και 6. Κινούμαστε, λοιπόν, σε μια κατεύθυνση πιο ουσιαστικής θωράκισης του εργαζόμενου και ενδυνάμωσης της θέσης του, αφού πλέον το ύψος του προστίμου για την αδήλωτη εργασία θα συνδέεται με την πρόσληψη του εργαζόμενου που ήταν αδήλωτος, με ταυτόχρονη ρήτρα να μη μειώνεται το προσωπικό της επιχείρησης.

Όσον αφορά τώρα τις εργολαβίες στο άρθρο 9, μπαίνουν για πρώτη φορά κάποιοι κανόνες στο καθεστώς των εργολαβιών, οι οποίοι ουσιαστικά αφορούν τις περιπτώσεις συμβάσεων όπου υπό τον μανδύα του έργου καλύπτονται μέσω των εργολαβιών πάγιες και διαρκείς ανάγκες. Τέτοια παραδείγματα είναι οι συμβάσεις για τη καθαριότητα, που σε πολλές μεγάλες επιχειρήσεις και σε τράπεζες γίνονται μέσω των εργολαβιών. Με αυτές, όμως, τις συμβάσεις πάντα ελλοχεύει ο κίνδυνος οι εργαζόμενοι που μένουν απλήρωτοι να μην μπορούν να διεκδικήσουν δεδουλευμένα και λοιπές αποζημιώσεις στην περίπτωση αδυναμίας καταβολής τους, είτε αυτή η αδυναμία καταβολής είναι πραγματική

είτε όχι, από τον άμεσα συμβεβλημένο εργολάβο.

Σ' αυτό το σημείο έρχεται το νομοσχέδιο να θεσπίσει την εις ολόκληρον και αλληλέγγυα ευθύνη του εργολάβου και εργοδότη για τα δεδουλευμένα των εργαζόμενων που απασχολεί ο εργολάβος για την εκτέλεση του έργου. Κι αυτή, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι άλλη μια ουσιαστική θωράκιση του εργαζόμενου.

Επίσης, έχει αξία να σταθούμε και στη ρύθμιση που υπάρχει και την οποία θεωρώ προς τη σωστή κατεύθυνση για τις περιπτώσεις ασφαλισμένων οι οποίοι λόγω του πολυδαίδαλου κανονιστικού συστήματος που υπήρχε στο ασφαλιστικό βρέθηκαν χρωσμένοι για πολύ μεγάλα ποσά εισφορών που δεν γνώριζαν ότι οφείλουν και τα οποία προήλθαν, παραδείγματος χάριν, είτε γιατί είχαν παράλληλη ασφάλιση, που δεν γνώριζαν ότι έπρεπε να πληρώνουν, είτε γιατί είχαν αφήσει ανοιχτό το μπλοκάκι τους, ενώ δεν είχαν έσοδα από εκείνη τη δραστηριότητά τους, ενώ παράλληλα πλήρωναν εισφορές ως μισθωτοί. Οι ασφαλισμένοι, λοιπόν, αυτοί απαλλάσσονται για τις οφειλές που δημιουργήθηκαν ή από τόκους ή από τέλη και προσαυξήσεις.

Στο σημείο αυτό, κυρίες και κύριοι Υπουργοί, θα ήθελα να απευθυνθώ σε εσάς. Ξέρετε ότι προέρχομαι από τη Μαγνησία, έναν νομό με ένα πολύ μεγάλο αστικό κέντρο, όπως αυτό του Βόλου, το οποίο αυτή τη στιγμή, δυστυχώς, δεν ακολουθεί την μειούμενη πορεία που έχει ακολουθήσει πανελλαδικά η ανεργία. Ο Βόλος έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά. Παραμένει υψηλό το ποσοστό, παρά τις όποιες προσπάθειες έχουν γίνει από τη μεριά του Υπουργείου Εργασίας, αλλά και συνολικότερα της Κυβέρνησης.

Θέλω να πιστεύω, και δεν είναι απλά μια ευχή, ότι υπάρχει η αντικειμενική συνθήκη, η αντικειμενική διάσταση να κάνουμε κάτι γι' αυτό. Έχουμε έρθει, λοιπόν, στο σημείο να σχεδιάσουμε, επιτέλους, και πολιτικές οι οποίες θα αντιμετωπίσουν και στην ελληνική περιφέρεια, όπως ο Βόλος και η Μαγνησία, ένα φαινόμενο το οποίο πραγματικά είναι μάλιστα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κυρία Υπουργέ, έχετε νομοτεχνικές βελτιώσεις;

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Τέσσερις νομοτεχνικές βελτιώσεις καταθέτω.

Η πρώτη αφορά τη ρύθμιση στην παράγραφο 3 του άρθρου 6, η οποία απαλείφεται. Είμαστε στην αδήλωτη εργασία, στην αλλαγή της αρχιτεκτονικής του προστίμου. Ήταν η διάταξη εκείνη η οποία έλεγε ότι αν ο αδήλωτος εργαζόμενος δεν επιθυμεί να προσληφθεί, ο εργοδότης μπορεί να έχει την έκπτωση, εφόσον προλάβει έναν άλλο εργαζόμενο. Αυτό προέβλεπε η ρύθμιση την οποία αυτή τη στιγμή απαλείφουμε μετά τις παρατηρήσεις που έγιναν ιδίως από την πλευρά της Δημοκρατικής Συμπαράταξης, ότι μπορεί αυτή η ρύθμιση, έτσι όπως ήταν, να αφήνει περιθώρια συναλλαγών ή άλλων τυχόν ημιαποκλειστικών συμφωνιών. Με αυτόν τον τρόπο «κλειδώνει» η ρύθμιση αποκλειστικά στον συγκεκριμένο αδήλωτο εργαζόμενο και είναι αποκλειστικά επικεντρωμένη εκεί. Έκπτωση υπάρχει, εφόσον προσληφθεί ο συγκεκριμένος εργαζόμενος.

Η δεύτερη νομοτεχνική βελτίωση είναι πραγματικά ανάξια αναφοράς. Θα το δείτε κι εσείς.

Η τρίτη νομοτεχνική ήταν αναγκαία για τις εργολαβίες. Λέμε ότι οι διαφορές που προκύπτουν από τις ρυθμίσεις αυτές θα λύνονται σύμφωνα με τις εργατικές διαφορές, σύμφωνα με τη διαδικασία εκδίκασης των εργατικών διαφορών του άρθρου 614 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Είναι δικονομικού τύπου, δηλαδή, η διευκρίνιση.

Η τέταρτη νομοτεχνική βελτίωση αφορά στο άρθρο 43 και τους φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Εκεί εμείς, αν θυμάστε, είχαμε εισάγει μια ρύθμιση με την οποία καταργούσαμε μια προηγούμενη διάταξη που έλεγε ότι αν οι συγκεκριμένοι φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας έχουν έναν τζίρο και πάνω, τότε οφείλουν πολύ συγκεκριμένο ποσοστό του τζίρου τους να το δίνουν σε μισθολογική δαπάνη. Εμείς είχαμε προβλέψει να αρθεί αυτός ο περιορισμός, γιατί υπήρχαν πάρα πολλοί φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, κυρίως

επιχειρήσεις fair trade οι οποίες είχαν πολύ υψηλό τζίρο, αλλά πολύ χαμηλά κέρδη, και μ' αυτόν τον τρόπο τους δημιουργήσαμε ένα εμπόδιο. Από τη συζήτηση που έγινε εντός του Κοινοβουλίου έγινε σαφές τουλάχιστον από εμάς ότι αυτή η δικλίδα ασφαλείας είναι αναγκαίο να παραμείνει, για να συνεχίσουν οι επιχειρήσεις αυτές να δεσμεύονται στο να δαπανούν ένα σημαντικό μέρος του τζίρου τους σε μισθολογική δαπάνη. Άρα, απα-

λείφουμε αυτή τη ρύθμιση.

Αυτές είναι τέσσερις νομοτεχνικές βελτιώσεις και τις καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός κ. Έφη Αχτσιόγλου καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

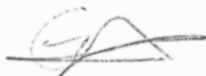
ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τίτλο «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας, Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις»

1. Η παρ. 3 του άρθρου 6 απαλείφεται και οι υπόλοιπες παράγραφοι αναριθμούνται αντίστοιχα.
2. Στην παρ. 3 του άρθρου 8 μετά τη φράση «υπουργικής απόφασης (Β' 2062) προστίθεται η φράση «και η υπ' αριθμ. Φ.11321/11115/802/2.6.2014 (Β' 1551) υπουργική απόφαση,» και η φράση «της υπουργικής αυτής απόφασης» αντικαθίσταται από τη φράση «των υπουργικών αυτών αποφάσεων».
3. Μετά την παρ. 11 του άρθρου 9 προστίθεται παρ. 12 ως εξής:
«12. Οι διαφορές που ανακύπτουν από την εφαρμογή των παρ. 1 και 7 του παρόντος άρθρου υπάγονται στους κανόνες και τη διαδικασία εκδίκασης που ισχύουν για τις εργατικές διαφορές του άρθρου 614 αριθμ. 3 ΚΠολΔ.»
4. Η παρ. 1 του άρθρου 43 διαγράφεται και οι υπόλοιπες παράγραφοι αναριθμούνται αντίστοιχα.

Αθήνα, 10.07.2018

**Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Ευτυχία Αχτσιόγλου

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο, αν μου επιτρέπετε, για το θέμα των τροπολογιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Έχετε τον λόγο παρακαλώ.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Κυρία Υπουργέ, αν μου επιτρέπετε, έχει κατατεθεί μια υπουργική τροπολογία του Υπουργείου Οικονομικών που φαντάζομαι ότι γίνεται αποδεκτή. Έχουν κατατεθεί και πολλές βουλευτικές τροπολογίες από πολλά κόμματα. Αν σκοπεύετε να δεχθείτε κάποια, μπορείτε να μας το πείτε, ώστε να μπορέσουμε κι εμείς να οργανώσουμε την άποψή μας για την ψηφοφορία αργότερα;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κυρία Υπουργέ, έχετε απάντηση;

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Μέχρι στιγμής από τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί θα κάνουμε αποδεκτή την τροπολογία με γενικό αριθμό 1657 και ειδικό 128 του Ποταμιού, που προβλέπει ειδική άδεια αιμοδοσίας στους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα.

Κάνουμε δεκτή, επίσης, την τροπολογία με γενικό αριθμό 1660 και ειδικό 131, που προβλέπει την ασφάλιση του προσωπικού συνοδείας το οποίο παρέχει συνοδεία για την στήριξη των ατόμων με αναπηρία τα οποία συμμετέχουν σε κατασκηνωτικά προγράμματα ΑΜΕΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ο συνάδελφος κ. Γεώργιος Τσόγκας έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΓΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινά πόσο κακόπιστος μπορεί να είναι κάποιος, πόσο μωπική μπορεί να είναι μια κριτική και πόσο μειωτικός ο χαρακτηρισμός κατά του νομοσχεδίου ότι αποτελεί ένα συνονθύλευμα διατάξεων όταν σκοπίμως παραβλέπει την κεντρική του αναφορά, δηλαδή, την αυστηροποίηση των διατάξεων για την προστασία των εργαζομένων για την αδήλωτη εργασία και την επιτροπεία των ασυνόδευτων ανηλίκων, όπως υποστηρίχθηκε εισηγητικά από τη Νέα Δημοκρατία.

Όμως, πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που συνοδεύει τις κυρίαρχες εξαγγελίες και δεσμεύσεις του ΣΥΡΙΖΑ για την έξοδο από το μνημόνιο και τον σχεδιασμό των πρώτων μέτρων και βημάτων ελευθερίας σε μια νέα εποχή σκορπίζοντας στον αέρα τις νεοφιλελεύθερες εμπνεύσεις της Νέας Δημοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου βελτιώνουν αναντίρρητα την καθημερινότητα των πολιτών με όρους συνέπειας στις αρχές της ισότητας και αλληλεγγύης της προσφερόμενης εργασίας. Διασφαλίζουν έτι περαιτέρω τα εργασιακά δικαιώματα, την ομαλή λειτουργία της αγοράς εργασίας προτάσσοντας κανόνες ουμανισμού και πολιτισμού απέναντι στην θηριωδία των αποτελεσμάτων του πολέμου και την οικονομική εξαθλίωση κοινωνιών που αδυνατούν να προστατεύσουν τους υπηκόους τους.

Εμείς είμαστε προσηλωμένοι στη λήψη μέτρων στη βάση των κοινωνικών αναγκών και διεκδικήσεων, στην αναγωγή της προστασίας της εργασίας σε θεμέλιο και εγγύηση της δίκαιης ανάπτυξης, στην ίση των ατελειών και αστοχιών του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, στην προβολή του προτάγματος της εναντίωσης στους κοινωνικούς αποκλεισμούς προεχόντως για τα ασυνόδευτα ανήλικα προσφυγόπουλα ορθώνοντας την ταξική μας σημειολογία κατέναντι στην εκφραστική δεινότητα της ακραίας νεοφιλελεύθερης πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας.

Το σημερινό νομοσχέδιο στο κατώφλι της εισόδου στη μεταμνημονιακή εποχή άπτεται τεσσάρων ενοτήτων που αφορούν ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, διατάξεις για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας και ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, για την επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και ειδικότερα της επαγγελματικής επιτροπείας και λοιπές διατάξεις ρυθμίζοντας διάφορα χρονίζοντα ζητήματα που βελτιώνουν την κοινωνική λειτουργία.

Με τις ρυθμίσεις της πρώτης ενότητας για πρώτη φορά στον ΕΦΚΑ η άσκηση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος έχει πλέον ενιαία αφετηρία έναρξης του χρόνου καταβολής παρέχοντας στον

ασφαλισμένο το διαζευκτικό δικαίωμα να διακόψει ή όχι την απασχόλησή του μέχρι την καταβολή της σύνταξης χωρίς συνέπειες και εμπλοκές. Συνάμα, επιλύει μια χρόνια αμφισβήτηση που γινόταν συνήθως σε βάρος του ασφαλισμένου. Στις περιπτώσεις του άρθρου 3 η υπαγωγή σε παράλληλη ασφάλιση προκαλούσε και διπλή υποχρέωση εισφορών και άρα υπέρμετρη επιβάρυνση. Τώρα χορηγείται η δυνατότητα διαγραφής ή απαλλαγής της πλεονάζουσας υποχρέωσης λόγω εύλογης αμφιβολίας ως προς την υποχρέωση της υπαγωγής στην ασφάλιση δύο ή περισσότερων φορέων.

Στα άρθρα 5 ως 8 ρυθμίζεται η αδήλωτη εργασία, η καταπολέμηση της οποίας είναι σημαντικό ζήτημα πολιτικής συμπεριφοράς, διότι θεωρείται συμπεριφορά δόλια που οδηγεί στην φοροδιαφυγή και μη καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών και αποτελεί ένα από τα δομικά συστατικά μέρη της παραοικονομίας, καθώς συμβάλλει στη διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, αφού με αυτή διαρρηγνύεται η αιτιότητα της καταβολής των κοινωνικών παροχών και εν τέλει ισοδυναμεί με μορφή αθέμιτου ανταγωνισμού στην άσκηση της επιχειρηματικότητας.

Με το νομοσχέδιο ανακαθορίζεται η αρχιτεκτονική της αντιμετώπισης της αδήλωτης εργασίας που εκφράζεται με την προληπτική λειτουργία του προστίμου και την ταυτόχρονη ενίσχυση της αποτρεπτικής του ισχύος, ενώ δημιουργεί συνθήκες βελτίωσης της διαπραγματευτικής δύναμης του μη δηλωμένου εργαζόμενου, αλλά και σωφρονισμού του εργοδότη, με επιβολή προστίμου για αδήλωτη εργασία ποσού 10.500 ευρώ, χωρίς παροχή εξηγήσεων και σε περίπτωση υποτροπής εντός τριών ετών, αυτό διπλασιάζεται και για κάθε μεταγενέστερη παράβαση αυξάνεται κατά 200%.

Έχοντας ως θετική εμμονή την προστασία των εργαζομένων, το άρθρο 6 προβλέπει πολύ σημαντικά κίνητρα για τον εργοδότη, δίνοντάς του τη δυνατότητα να απασχολήσει τον αδήλωτο εργαζόμενο, αποκλιμακώνοντας το πρόστιμο ανάλογα με το χρονικό όριο της νόμιμης εργασιακής σχέσης, που μπορεί να φτάσει έως και τις 3.000 ευρώ.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ήταν τραγική παράλειψη του παρόντος νομοσχεδίου, αλλά και συνολικά του ΣΥΡΙΖΑ, να αποστεί ή έστω να σηκώσει τους ώμους του αδιάφορα, στην εν εξελίξει ανθρωπιστική κρίση, όπου ανήλικα προσφυγόπουλα στον ορυμαγδό προσφυγιάς παρέμειναν ασυνόδευτα στην ελληνική επικράτεια, εκτεθειμένα σε πλείστους όσους κινδύνους, υπαγόμενα πλέον στην ευάλωτη κατηγορία των προσφύγων.

Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο, μια παρέμβαση-τομή, μια παρέμβαση με την οποία θεσμοθετείται για πρώτη φορά ο τρόπος αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου, με σκοπό την προστασία του και την αποτροπή εμπλοκής του σε κίνδυνο κακοποίησης, βίας, παραμέλησης, εκμετάλλευσης και εμπορίας. Θεσμοθετείται, δηλαδή, ένα ολοκληρωμένο σύστημα κανόνων προστασίας του ανηλίκου, βασιζόμενο και συνδεδεμένο άρρηκτα με τον θεσμό της Επιτροπείας, με διορισμό Επιτρόπου για καθένα ασυνόδευτο προσφυγόπουλο και ταυτόχρονα προβλέπονται εκείνες οι προϋποθέσεις και διαδικασίες που θα καταστήσουν βιώσιμο τον θεσμό αυτόν της Επιτροπείας, όπως ότι φορείς υλοποίησης καθίστανται ο κατά τόπου αρμόδιος εισαγγελέας ανηλίκων και εν ελλείψει αυτού ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών, ο Επίτροπος ασυνόδευτου ανηλίκου και το Εποπτικό Συμβούλιο, ενώ συστήνονται η Διεύθυνση Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και το Μητρώο Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων. Και ως μια επιπλέον καινοτομία εισάγεται ο θεσμός του επαγγελματία Επιτρόπου, καθορίζονται οι αρμοδιότητές του και το πλαίσιο των ευθυνών του, πάντοτε με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου.

Σημαντική, επίσης, είναι η δημιουργία τριών μητρώων που τηρούνται στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), ήτοι το Μητρώο Ασυνόδευτων Ανηλίκων, το Μητρώο Επαγγελματιών Επιτρόπων και το Μητρώο Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά όλα τα Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και έτσι αποκτάται μια ευκρινή εικόνα της ροής των ασυνόδευτων ανηλίκων και μπαίνει μια τάξη στο χάος της ζωής τους.

Τέλος, με κοινή υπουργική απόφαση ορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που πρέπει να πληρούνται για την επιλογή του προσώπου ως επαγγελματία Επιτρόπου.

Εξαιρετικής σημασίας για την προστασία των εργαζομένων είναι η ρύθμιση του άρθρου 9 με την οποία καθιερώνεται συνευθύνη στον αναθέτοντα εργολάβο και στον υπερεργολάβο, με την έννοια της ευθύνης εις ολόκληρον, περιορίζοντας στο ελάχιστο τους κινδύνους για τον εργαζόμενο.

Επίσης, σημαντική είναι η έννοια του όρου «του αφερέγγυου εργοδότη», που σημαίνει και διεύρυνση του πλαισίου για το επίδομα αφερέγγυότητας που χορηγεί ο ΟΑΕΔ στους εργαζόμενους.

Λαμβάνονται στο άρθρο 11 προληπτικά μέτρα προστασίας των εργαζομένων από την θερμική καταπόνηση και εισάγεται υποχρεωτικά η πρακτική άσκηση ή μαθητεία στο σύστημα «EP-ΓΑΝΗ», πράγμα άγνωστο μέχρι σήμερα. Ο δε αριθμός των μαθητευομένων δεν μπορεί να ξεπερνά το 17% του συνόλου των εργαζομένων στην επιχείρηση, η δε υπερωριακή ή υπερεργασιακή απασχόληση αναγγέλλεται ηλεκτρονικά το αργότερο πριν από την πραγματοποίησή τους, ενώ η οικονομική ενίσχυση των 1.000 ευρώ –άρθρο 35- των ανέργων είναι ακατάσχετη και ασυμψήφιστη. Φανερό ότι αποτελούν ιδιαίτερα σημαντικές διατάξεις.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές της Αντιπολίτευσης, θα ήταν επικίνδυνος σκοταδισμός, αν επικρατήσουν στην κρίση σας μικρόψυχες και πικρόχολες αφηγήσεις σχετικά με το παρόν νομοσχέδιο, που εξ αντικειμένου περιέχει σημαντικές ρυθμίσεις, και είναι αναγκαίο η ψήφισή του να περιβληθεί με την καθολική αποδοχή των μελών του ελληνικού Κοινοβουλίου, γεγονός που θα προσδώσει ιδιαίτερο κύρος στη διαδικασία της υλοποίησής του. Αλλιώς, θα επιβεβαιώσετε για μια εισέτι φορά την προβλεψιμότητα που σας διακρίνει, αλλά κυρίως την πολλαπλάκι εκφραζόμενη αμοραλιστική οπτική με την οποία εγκρίνετε ή όχι τα νομοσχέδια.

Σας καλώ, λοιπόν, να αποκαταστήσετε αυτή σας την ανομία. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Ιωάννης Δελής από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έχει τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με αφορμή το σημερινό νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας η Κυβέρνηση νομίζει ότι βρίσκει την ευκαιρία να πουλήσει στον λαό το καινούργιο της παραμύθι, να παρουσιαστεί τάχα ως φιλεργατική. Ότι τάχα επαναφέρει τις συλλογικές συμβάσεις και ότι σιγά-σιγά καθιστά μισθούς και συντάξεις.

Βεβαίως, η Κυβέρνηση την ίδια στιγμή κλείνει το μάτι στον ΣΕΒ και τον καθησυχάζει, λέγοντάς του με νόημα να μην ανησυχεί, αφού θα ενισχύσει με την πολιτική της την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του κοινωνικού διαλόγου και θα προωθήσει τον υγιή ανταγωνισμό. Γιατί ο ΣΕΒ το έχει ξεκαθαρίσει ήδη: Καμμία επιστροφή στο προηγούμενο καθεστώς των συλλογικών συμβάσεων, παρά μόνο ένα ευέλικτο και αποτελεσματικό μίγμα συλλογικών διαπραγματεύσεων. Ούτε καν τη λέξη «συμβάσεις» δεν χρησιμοποιεί.

Αυτή είναι η στρατηγική του ΣΕΒ και αυτήν υπηρετεί τώρα και ο ΣΥΡΙΖΑ, η οποία βεβαίως στον πυρήνα της έχει την συνεχή ευελιξία, δηλαδή το σμπάράλιασμα του σταθερού ημερησίου χρόνου εργασίας που, σε συνδυασμό με την εξελισσόμενη πτώση του μέσου μισθού, εγγυάται τα κέρδη τους.

Και επειδή Κυριακή κοντή γιορτή, η φτηνή προπαγάνδα της Κυβέρνησης, ξεσκεπάστηκε, όταν πριν από έναν μήνα συζητήθηκε, επιτέλους, η πρόταση νόμου του ΚΚΕ –ως επίκαιρη επερώτηση, βεβαίως- για την πραγματική επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων που, σε συνδυασμό με την επαναφορά των 751 ευρώ ως το κατώφλι όλων των μισθών, θα έδινε μια ανάσα στους εργαζόμενους.

Η Κυβέρνηση απέρριψε ορθά κοφτά αυτήν την πρόταση του ΚΚΕ, που ήταν βέβαια και πρόταση πάνω από πεντακοσίων εργατικών σωματείων και ομοσπονδιών, αν ψάχνετε για εκείνη την αντιπροσωπευτικότητα, που την κάνετε καραμέλα και απέρριψε αυτήν την πρόταση με την ασεία δικαιολογία περί αντισυντα-

ματικότητας. Καλά, όταν όλα αυτά ίσχυαν πριν από το 2012, είχαμε άλλο Σύνταγμα τότε;

Το τελευταίο διάστημα, όμως, η κυβερνητική προπαγάνδα δεν γνωρίζει πραγματικά όρια. Το ένα μετά το άλλο τα κυβερνητικά στελέχη και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός επιδίδονται καθημερινά σε ένα άθλιο εμπόριο ελπίδας γύρω από τις ψηφισμένες περικοπές των συντάξεων από την επόμενη χρονιά. Με υπονοούμενα, αλλά και ανοικτά, πιασμένοι και από κάποιες δηλώσεις αβροφροσύνης του Μοσκοβισί, όπως η κ. Αχτσιόγλου, προσπαθούν να δημιουργήσουν ένα κλίμα αισιοδοξίας ότι μπορεί τελικά και να μην εφαρμοστούν αυτές οι περικοπές της προσωπικής διαφοράς, στοχεύοντας στην αναμονή και την ανοχή του λαού. Την ίδια στιγμή, βεβαίως, διαβεβαιώνουν τους δανειστές εταίρους τους ότι δεν θα κάνουν μονομερείς ενέργειες και ότι δεν θα τους αιφνιδιάσουν. Δηλαδή, και στον ληστή ψωμί και στον χωροφύλακα χαμπέρι!

Καλά, σε ποιον τα πουλάτε όλα αυτά; Ποιον κοροϊδεύετε; Εσείς δεν είστε που ψηφίσατε στο πρόσφατο πολυνομοσχέδιο της τέταρτης αξιολόγησης ότι θα κόβατε τον χρόνο και κάθε χρόνο 2,5 περίπου δισεκατομμύρια ευρώ από τις συντάξεις, το σύνολο 7,8 δισεκατομμύρια μέχρι το 2022, για να βγαίνουν τα αντιλαϊκά πλεονάσματα που συμφωνήσατε;

Εσείς δεν είστε που υπογράψατε ότι από το 2025 και μετά η κρατική χρηματοδότηση του ασφαλιστικού θα φτάνει μόνο μέχρι το ύψος της εθνικής σύνταξης των 386 ευρώ;

Εσείς δεν είστε αυτοί που επικυρώσατε όλες τις περικοπές των συντάξεων και του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας, που τώρα βεβαίως δημαγωγούν, με τον νόμο καρμανιόλα του Κατρούγκαλου, μετατρέποντας τις συντάξεις σε φιλοδωρήματα;

Εσείς όλοι μαζί, και νυν και προηγούμενοι, δεν είστε –και πρώτος-πρώτος βέβαια ο Πρωθυπουργός- που κόβετε κάθε συζήτηση για την επιστροφή των απωλειών εργαζομένων και συνταξιούχων, λέγοντάς τους κατόμουτρα και ενοχοποιώντας τους ξεδιάντροπα ότι δεν θα επιστρέψουμε στο αμαρτωλό παρελθόν;

Μόνο που ξέρετε, τα πολλά λόγια είναι φτώχεια. Αφήστε, λοιπόν, τα παραμύθια και ψηφίστε σήμερα την τροπολογία που κατέθεσε το ΚΚΕ και προβλέπει «με το νι και με το σίγμα» ακριβώς αυτό: να καταργηθούν οι ρυθμίσεις του νόμου Κατρούγκαλου που προβλέπουν τον επανυπολογισμό των συντάξεων και να μην γίνει καμμία περικοπή της προσωπικής διαφοράς. Κάντε το σήμερα. Αλλιώς, σταματήστε να κοροϊδεύετε τον κόσμο.

Το ίδιο έγινε και με τον ΦΠΑ για τα νησιά, που το κάνατε και σημαία της δήθεν φιλολαϊκής σας πολιτικής. Τι γίνεται εδώ; Κατ' αρχάς, για να συνεννοούμαστε, δεν υπάρχει πια μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ για τα νησιά του Αιγαίου. Το ψηφίσατε. Ακόμα και αυτό το λιγοστό αντιστάθμισμα στις δυσκολίες της νησιώτικης ζωής το καταργήσατε όλοι μαζί, ΣΥΡΙΖΑ, ΑΝΕΛ, Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ, Ποτάμι, όταν ψηφίζατε μαζί το τρίτο μνημόνιο που προέβλεπε ρητά την κατάργησή του. Γι' αυτό αφήστε τα κροκοδείλια δάκρυα.

Τι κάνει, λοιπόν, η Κυβέρνηση και κοκορεύεται μάλιστα τόσο πολύ; Διατηρεί τον μειωμένο ΦΠΑ μόνο για πέντε νησιά -Μυτιλήνη, Χίο, Σάμο, Λέρο και Κω- και όχι για όλα. Και το διατηρεί προσωρινά, μόνο για πέντε μήνες, μέχρι το τέλος αυτού του χρόνου. Το συνδέει, δηλαδή, ευθέως με το προσφυγικό και το παινεύεται αυτό μάλιστα.

Θα μου πείτε τώρα, εδώ η Κυβέρνηση φώναξε στο Αιγαίο το ΝΑΤΟ, στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα κολλούσε και στις αντιδραστικές της επιλογές, που τις ψηφίζει άλλωστε και με τα δυο της χέρια;

Μόνο που, ξέρετε, αυτές οι επιλογές και οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν μετατρέψει τα νησιά σε «αποθήκες ψυχών», εγκλωβίζοντας μόνιμα σε αυτά χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες, με τη σύμφωνη γνώμη και της Κυβέρνησης.

Γι' αυτό αφήστε τα μεγάλα λόγια περί νησιωτικότητας και περάστε στα έργα. Ψηφίστε τώρα την τροπολογία που κατέθεσε το ΚΚΕ, που προτείνει τη διατήρηση του μειωμένου ΦΠΑ για όλα, μα όλα, τα νησιά του Αιγαίου, μέχρι βεβαίως να καταργηθεί, όπως χρειάζεται και όπως προτείνει το ΚΚΕ, ο ΦΠΑ για τα βασικά εκείνα είδη που καταναλώνει πλατιά η λαϊκή οικογένεια.

Πριν από λίγο, βέβαια, η κυρία Υπουργός απέρριψε και τις δύο αυτές τροπολογίες του ΚΚΕ. Τα συμπεράσματα βγαίνουν μόνα τους. Αν δεν αγωνιστεί ο λαός, άσπρη μέρα δεν πρόκειται να δει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Ο συνάδελφος κ. Κωνσταντίνος Μπαργιώτας έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλησπέρα. Η συζήτηση για το νομοσχέδιο έχει σχεδόν ολοκληρωθεί. Όμως, όλοι γνωρίζετε ότι οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ στην μεταπολίτευση έχουν ένα μεγάλο παρελθόν, όσον αφορά τη ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και των συνταξιοδοτικών θεμάτων σε αυτή τη χώρα.

Με αυτή τη λογική και από αυτή την πλευρά είδαμε με πολύ μεγάλη συμπάθεια το νομοσχέδιο και προσπαθήσαμε να είμαστε επιπονητικοί. Καταθέσαμε και προτάσεις και επιφυλάξεις και αντιρρήσεις τις προηγούμενες μέρες και σήμερα. Αρμοδιότεροι εμού, ο κ. Λοβέρδος, ο κ. Κεγκέρογλου, που ακολουθεί, με θητεία στο Υπουργείο και πολύ μεγάλο έργο, αναφέρθηκαν εκτενώς σε θέματα στα οποία δεν θα επανέλθω.

Τις επιφυλάξεις μας και την αντίθεσή μας ουσιαστικά στον νόμο του Κατρούγκαλου και τη λογική με την οποία αντιμετώπισε το ασφαλιστικό έχουμε όλοι καταθέσει από την αντιπολίτευση - και η Δημοκρατική Συμπράταξη. Ήταν εμφανές από την πρώτη στιγμή ότι ο νόμος δεν εξασφάλιζε μια μακροπρόθεσμα βιώσιμη λύση για το ασφαλιστικό.

Το αποτέλεσμα είναι γνωστό: Περικοπές. Ο κ. Κουτσούκος προηγούμενως έδωσε ένα πολύ «εύγλωττο» παράδειγμα του αποτελέσματος που είχε σε μια σύνταξη των 1.300 ευρώ ο νόμος Κατρούγκαλου και τι θα σημαίνει από εδώ και πέρα με τις περικοπές που είναι προγραμματισμένες να γίνουν την 1-1-2019.

Σήμερα καταθέτουμε μια ολοκληρωμένη πρόταση, όχι μόνο αναστολής των μειώσεων των συντάξεων, αλλά στην ουσία μια ολοκληρωμένη πρόταση συζήτησης και αναθεώρησης ενός αποτυχημένου ασφαλιστικού συστήματος και αντικατάστασής του με ένα νέο, στη βάση αναλογιστικών μελετών, οι οποίες δεν έγιναν, όπως θυμάστε, ή δεν ελήφθησαν υπ' όψιν, για να είμαι ακριβέστερος, την προηγούμενη φορά, με στόχο όχι μόνο την προστασία των συντάξεων, αλλά κυρίως τη δημιουργία αυτού που είπα προηγούμενως, ενός βιώσιμου ασφαλιστικού για τα επόμενα τριάντα χρόνια, το οποίο δυστυχώς η χώρα αυτή δεν έχει.

Στο κάτω κάτω της γραφής, είναι πολύ δύσκολο να υποστηρίξει κανείς απέναντι στους συνταξιούχους σήμερα τις περικοπές έως 18% των συντάξεων, την ίδια στιγμή που η Κυβέρνηση ανακοινώνει την ίδια περίοδο περιχαρή κτηνώδη -επιπρόσθετα μου την έκφραση- υπερπλεονάσματα, αποτελέσματα υπερφορολόγησης, τα οποία θα διανεμηθούν με τον τρόπο που είδαμε να διανεμόνται τις προηγούμενες φορές.

Νομίζω ότι είναι πολύ σημαντικό να ξαναδούμε το ασφαλιστικό. Είναι μια καλή ευκαιρία να το δούμε τώρα εκ βάθρων και να προσπαθήσουμε να το λύσουμε όλοι μαζί.

Θα σας μιλήσω για την υπόλοιπη ώρα κυρίως για δύο τροπολογίες. Θα μιλήσω πολύ λίγο για τη μια, γιατί συμφωνούμε. Αφορά την ινδική κάρναβη και τον διαχωρισμό των προϊόντων εκχύλισης της κλωστικής από αυτά που έχουν μεγάλες περιεκτικότητες τετραϋδροκανναβινόλης, την οποία αυτονοήτως θα αποδεχτούμε γιατί είναι πολύ λογική.

Κυρίως, θα σας μιλήσω για χρήστες, οι οποίοι πεθαίνουν στον δρόμο και συγκεκριμένα για την προσπάθεια επίλυσης του θέματος, που είναι εξαιρετικά σημαντικό, αλλά και για την απροθυμία της Κυβέρνησης να προχωρήσει σε μια πολύ απλή, πολύ απτή και πολύ εύκολη να εφαρμοστεί λύση.

Οι Βουλευτές της Δημοκρατικής Συμπράταξης καταθέσαμε στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο μια τροπολογία για τη λειτουργία χώρων ιατρικής εποπτευόμενης χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών.

Όλοι όσοι ζούμε και κινούμαστε στο κέντρο της Αθήνας, στην Πειραιώς, στη Σοφοκλέους έχετε δει την εικόνα αυτών των ανθρώπων οι οποίοι κάνουν χρήση στο πεζοδρόμιο ή βρίσκονται ξαπλωμένοι, -όπως είδα χθες πολύ χαρακτηριστικά- με τους διασώστες του ΟΚΑΝΑ πάνω από το κεφάλι τους μέσα στον ήλιο του απογεύματος. Είναι μια πολύ συνηθισμένη εικόνα.

Οι άνθρωποι που κάνουν χρήση ουσιών στον δρόμο είναι μια συγκεκριμένη υποκατηγορία χρηστών, οι οποίοι είναι εξαιρετικά δύσκολο να προσεγγιστούν από τις υπηρεσίες. Είναι πάρα πολύ αρνητικοί στο να προσεγγιστούν και να προσελκυστούν σε θεραπευτικές μεθόδους διαφορετικές. Είναι αυτοί που έχουν τα μεγαλύτερα ποσοστά επιπλοκών από τη χρήση και είναι η ομάδα στην οποία η επιδημία του HIV και του HCV, της ηπατίτιδας, πραγματικά έχει κολοσσιαίες διαστάσεις, καθώς μοιράζονται τις σύριγγες και δεν ακολουθούν κανένα κανόνα ασφάλειας κ.ο.κ.

Σε όλο τον κόσμο η πραγματικότητα επιβάλλει -η πραγματικότητα είναι ότι αυτοί οι άνθρωποι υπάρχουν και δεν μπορούμε δυστυχώς να τους εκμηδενίσουμε με όλες τις άλλες μεθόδους που υπάρχουν και χρησιμοποιούνται- να υιοθετηθούν οι λεγόμενες «πολιτικές μείωσης της βλάβης».

Αυτές είναι η υποκατάσταση με τα οπιοειδή προγράμματα ανταλλαγής συριγγών και προστασίας στο δρόμο και οι χώροι εποπτευόμενης χρήσης, οι οποίοι έχουν εδώ και πολλά χρόνια εφαρμοστεί, τουλάχιστον σε μια δεκάδα χωρών από τη Νορβηγία μέχρι την Αυστραλία, με εξαιρετικά αποτελέσματα, καταγεγραμμένα στην βιβλιογραφία από αξιόπιστους οργανισμούς, όπως είναι το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και της Εξάρτησης από τα Ναρκωτικά.

Υπάρχει εμπειρία, επίσης, και στην Ελλάδα. Το 2014 έτρεξε από το ΕΣΠΑ το πιλοτικό πρόγραμμα «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» για την οργάνωση και τη λειτουργία εποπτευόμενων σταθμών, με επίσης εξαιρετικά αποτελέσματα.

Αυτά τα Κέντρα προσεγγίζουν ιδιαίτερα περιθωριοποιημένους πληθυσμούς και μειώνουν τις ριψοκίνδυνες συμπεριφορές, με αποτέλεσμα να έχουμε λιγότερες επιπλοκές. Είναι χαρακτηριστικό ότι παγκοσμίως δεν έχει καταγραφεί κανένας θάνατος από overdose, από υπερδοσολογία εντός αυτών των κέντρων.

Η αυτονόητη μείωση της χρήσης δημόσια είναι, επίσης, ένα τεράστιο εγχείρημα. Μίλησα προηγούμενως για την εικόνα που ξέρουμε στη Σοφοκλέους, στο Πεδίο του Άρεως, στη Μασσαλία και αλλού. Όλα αυτά είναι πάρα πολύ σημαντικά και πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Η άμεση θεσμοθέτηση αυτής της λειτουργίας, όπως προβλέπει η τροπολογία που καταθέσαμε, είναι ένα εργαλείο στα χέρια του ΟΚΑΝΑ και της αυτοδιοίκησης, οι οποίοι το ζητούν. Καταθέσαμε την τροπολογία μετά από επανειλημμένες οχλήσεις και μετά από συνεννόηση με ανθρώπους που είναι κάθε μέρα στον δρόμο και αντιμετωπίζουν το πρόβλημα. Είναι ικανό, κατά τις εκτιμήσεις της αυτοδιοίκησης, να αναστρέψει την εικόνα που είπα προηγούμενως και η φιλοδοξία τους είναι να προσεγγιστούν οι πραγματικά δύσκολοι χρήστες, οι άνθρωποι που διαβιώνουν στον δρόμο.

Είναι πραγματικά επείγον, από την άποψη ότι κάθε μέρα χάνονται ζωές και κάθε μέρα εξαπλώνεται και η Ηπατίτιδα C και ο HIV. Δυστυχώς, ακούω και μαθαίνω ότι το Υπουργείο δήλωσε θετικό επί της ουσίας, αλλά ανέτοιμο -λέει- να δεχτεί την τροπολογία.

Δεν άκουσα το σκεπτικό. Ελπίζω να το ακούσω, γιατί κανείς δεν αναφέρθηκε εκτενώς στο θέμα. Ξέρω ότι αναφερθήκατε εσείς περιληπτικά. Άλλωστε, δεν είναι το αντικείμενό σας. Το κατανόω. Η αλήθεια είναι ότι ο ΟΚΑΝΑ έχει και το πλαίσιο και το προσωπικό. Έχει δουλέψει πάνω στο θέμα. Έχει ξαναδουλέψει τέτοια κέντρα. Ο δήμος έχει και την ανάγκη και τους χώρους και είναι διατεθειμένος να εξοικονομήσει και τους πόρους. Πραγματικά, δεν καταλαβαίνω πού είναι το ανέτοιμο του θέματος. Ελπίζω πραγματικά να είναι ξερός σκέτος κομματικός εγωισμός.

Αν είναι έτσι, στο επόμενο νομοσχέδιο θα πρέπει να δούμε την πρόταση, την τροπολογία μας υιοθετημένη από την Κυβέρνηση. Θα χαρούμε και θα τη στηρίξουμε. Η αδικαιολόγητη απόρριψη ενός τόσο σοβαρού θέματος εκθέτει και την Κυβέρνηση που θέλει να λέγεται προοδευτική. Και αν θέλετε, μας εκθέτει όλους. Είναι μια εύκολη αλλαγή, η οποία έπρεπε να έχει γίνει χθες. Μπορεί να γίνει σήμερα. Δυστυχώς, η Κυβέρνηση δεν θέλει να την κάνει ούτε αύριο. Αποφεύγει τη συζήτηση και τη θεσμοθέτηση. Ελπίζω, πραγματικά, να μην είναι οι γνωστοί συντηχιακοί ανταγωνισμοί μεταξύ διαφόρων μεθόδων και διαφόρων ψυχιάτρων που έχουν θέσεις και αντιθέσεις, οι οποίες όμως δεν αφορούν

το συγκεκριμένο θέμα. Όλες οι μέθοδοι αντιμετώπισης της χρήσης και της κατάχρησης ναρκωτικών είναι θεμιτές. Αυτές που μπορούν να απαντήσουν σήμερα άμεσα στην άθλια εικόνα που υπάρχει κυρίως στην Αθήνα είναι πραγματικά επείγουσες.

Εμείς στο συγκεκριμένο θέμα –και θα κλείσω εδώ, ευχαριστώντας τον Πρόεδρο για την ανοχή- θα επανερχόμαστε σε κάθε σχετικό νομοσχέδιο, μέχρι η Κυβέρνηση να είναι έτοιμη να το εφαρμόσει. Νομίζω ότι αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα που δεν παίρνει αναβολές.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Δημοκρατικής Συμπράταξης ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κύριε συστάδελφε.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ ο συνάδελφος κ. Χρήστος Μαντάς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να πω προκαταβολικά στον κ. Μπαργιώτα, επειδή και το γνωρίζω το θέμα και έχω ασχοληθεί, ότι πολύ σύντομα, την ουσία της τροπολογίας του –μπορεί και να συνεννοηθούμε να την επανακαταθέσει, διότι δεν πρόκειται περί ανταγωνισμών εγωιστικών-θα την... Ξέρω, γιατί έχουμε ασχοληθεί και στο Υπουργείο Υγείας με αυτό το θέμα και με τους φορείς. Υπάρχουν όμως ορισμένες κρίσιμες λεπτομέρειες που πρέπει συντονισμένα να τις αντιμετωπίσουμε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: «Θα την...»; Δεν το ολοκληρώσατε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: ... αποδεχθούμε πολύ σύντομα. Αυτό λέω επί της ουσίας.

Πάω παρακάτω. Θα παρουσιάσω δύο τροπολογίες, μία που την υπογράφω εγώ και μία του συναδέλφου κ. Κωνσταντίνου, ο οποίος αδυνατεί να βρίσκεται στην Αίθουσα λόγω προβλημάτων υγείας.

Η μία τροπολογία αφορά ρύθμιση ερμηνευτικών προβλημάτων σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του ανωτάτου ορίου πρόσθετων αμοιβών μελών ΔΕΠ από ερευνητικά προγράμματα. Είναι η με γενικό αριθμό 1662 και ειδικό αριθμό 133 και αφορά μια μεταβολή στην πράξη υπολογισμού των πρόσθετων αμοιβών που έγινε το 2005. Ενώ μέχρι τότε, κατά πάγια τακτική, υπολογίζονταν αυτές οι αμοιβές ανά έτος, έγινε αλλαγή με την ΠΟΛ του 2005 ανά μήνα, με αποτέλεσμα κάποιοι άνθρωποι που στο έτος ήταν μέσα στο όριο, στον μήνα να βγουν εκτός ορίου και να κινηθεί η διαδικασία καταλογισμού. Αυτή είναι μια ρύθμιση εντελώς απλή και ερμηνευτική και είναι –θα έλεγα- για λόγους ασφάλειας δικαίου επί της ουσίας και αφορά, βεβαίως, περιπτώσεις οι οποίες δεν σχετίζονται ούτε με ατασθαλίες ούτε με κακοδιαχείριση ερευνητικών προγραμμάτων και προέκυψε μόνο από αυτήν την ερμηνευτική διάταξη αναδρομικά.

Η δεύτερη αφορά την επέκταση κάλυψης του εργοσήμου στους διαιτητές. Είναι η τροπολογία που υπογράφει ο κ. Κωνσταντίνος. Γνωρίζετε ότι οι διαιτητές εργάζονται με έναν τρόπο περιοδικό, προσφέροντας τις υπηρεσίες τους. Με την παραπάνω διάταξη, με τη διάταξη που προτείνουμε επιλύεται με οριστικό τρόπο το ζήτημα προς όφελος των διαιτητών, οι οποίοι θα μπορούν πλέον να αμείβονται και να ενταχθούν σε ένα καθεστώς ασφάλισης προς όφελος του ΕΦΚΑ που θα εισπράττει ασφαλιστικές εισφορές από την απασχόληση των διαιτητών. Η οριστική διευθέτηση του θέματος θα γίνει με την ένταξη των διαιτητών, βοηθών διαιτητών και παρατηρητών αγώνων στο εργοσήμο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Το εργοσήμο το πληρώνουν οι γονείς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Δεν είναι έτσι. Πάω παρακάτω.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Οι διαιτητές ζητούν να παρθεί πίσω αυτή η τροπολογία. Τώρα μας έστειλαν μήνυμα. Με ποιον συνεννοήθηκε ο Κωνσταντίνος;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Μη με διακόπτετε, σας παρακαλώ. Έχετε τον τρόπο, εάν θέλετε, να πείτε την άποψή σας.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα μιλήσω στο υπόλοιπο του χρόνου μου για το νομοσχέδιο και για τα συνολικά ζητήματα, τα οποία αναπτύχθηκαν στη συζήτηση σήμερα.

Τι κάνουμε με αυτό το νομοσχέδιο; Για να γνωρίζουν οι πολίτες και οι άνθρωποι της μισθωτής εργασία, γι' αυτόν τον λόγο θέλω να επιχειρηματολογήσω. Στην ουσία, νομοθετούμε στη γραμμή,

στην κατεύθυνση ότι η στήριξη των εργασιακών δικαιωμάτων, εκτός από κοινωνικά δίκαιη, είναι και αναγκαία προϋπόθεση για τη δίκαιη ανάπτυξη. Θα έλεγα ότι το κάνουμε αυτό με έναν συστηματικό τρόπο. Όποιος στα σοβαρά θέλει να παρακολουθήσει τη νομοθετική δουλειά που κάνει το Υπουργείο Εργασίας και είναι στοιχειωδώς αντικειμενικός μπορεί να το αποδεχθεί. Με σταθερά και επιταχυνόμενα βήματα χτίζουμε με πυρήνα την υπεράσπιση του κόσμου της εργασίας.

Σήμερα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έχουμε την υψηλότερη επίδοση από το 2001 με διακόσιες ενενήντα οκτώ χιλιάδες εκατόν εβδομήντα μία νέες θέσεις εργασίας το πρώτο εξάμηνο του 2018. Γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι έχουμε πολύ δύσκολο δρόμο μπροστά μας, μεγάλη ανηφόρα, δομικές δυσκολίες για να ανατάξουμε αυτή τη μεγάλη πληγή στον τομέα της απασχόλησης. Έχουμε, όμως, σταθερό μέτωπο και προσανατολισμό. Και αυτό το θεωρούμε όχι μόνο πρωταρχική μας υποχρέωση απέναντι στον κόσμο της εργασίας, αλλά και ταυτοτικό μας χαρακτηριστικό, ένα χαρακτηριστικό το οποίο δεν πρόκειται να απεμπολήσουμε. Ίσα-ίσα, πρόκειται με πολύ πιο έντονο τρόπο –θα έλεγα- να το στηρίξουμε σε όλο το επόμενο χρονικό διάστημα.

Και αυτό, παρά τις Κασσάνδρες, έρχεται σε συνέχεια πολλών άλλων πρωτοβουλιών που έχουμε πάρει. Είμαστε πολύ κοντά πια –κάποιες βδομάδες, θα έλεγα- στην επαναφορά των συλλογικών διαπραγματεύσεων που οι προηγούμενες Κυβερνήσεις με νομοθετικές πρωτοβουλίες κατήργησαν. Και αυτό είναι μια πραγματικότητα. Δεν λέω ούτε μια στιγμή υπερβολές. Είμαστε μπροστά στη διαδικασία –και αυτό έχει περάσει και έχει κατοχυρωθεί και στο δημοσιονομικό πλαίσιο- της σταδιακής αύξησης του κατώτατου μισθού. Και δεν νομίζω ότι περιέχει αυτός ο ισχυρισμός μου καμμία υπερβολή. Ταυτόχρονα, νομίζω ότι επουλώνουμε σημαντικές πληγές στο πολύπαθο σώμα της δημόσιας κοινωνικής ασφάλισης. Επαναλαμβάνω, της δημόσιας κοινωνικής ασφάλισης. Διότι εδώ επανειλημμένα είδαμε από την πλευρά κομμάτων της Αντιπολίτευσης –γνωρίζετε σε ποια αναφερόμαι, πρόσφατα το ακούσαμε- ένα κλείσιμο του ματιού στην ιδιωτική ασφάλιση που ήταν ο πραγματικός στόχος της απαξίωσης και της διάλυσης του δημόσιου κοινωνικού ασφαλιστικού συστήματος.

Επιχειρούμε λοιπόν, και εκεί να διορθώσουμε προβλήματα. Πρόκειται για τις διαγραφές οφειλών σε κατηγορίες εργαζομένων, όπως οι δημοσιογράφοι για παράδειγμα, οι οποίοι είχαν υπερβολικές οφειλές λόγω της «διπλής» ασφάλισής τους.

Επίσης, επιχειρούμε μια πολύ κρίσιμη παρέμβαση, θα έλεγα από την άποψη την αξιακή και της ουσίας, στρατηγικού χαρακτήρα στο θέμα των ασυνόδετων παιδιών που είναι πρόσφυγες, στο πιο αδύναμο αυτό κρίσιμο κομμάτι αυτού του πληθυσμού.

Κι όλα αυτά για να μην ξεχνιόμαστε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σε ένα τοπίο –και μιλάω για το πιο συνολικό τοπίο- όπου η Ευρώπη ή τουλάχιστον πολλές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις πάνε προς την άλλη κατεύθυνση, προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Για κοιτάξτε τι γίνεται στο προσφυγικό, για κοιτάξτε και δείτε ότι η βασική διαχωριστική γραμμή και στις επερχόμενες ευρωεκλογές θα είναι ανάμεσα σε αυτές τις δυνάμεις που προσπαθούν με νύχια και με δόντια να κρατήσουν τις αξίες της αλληλεγγύης και της ανθρωπιάς, θα έλεγα, απέναντι σε αυτόν τον πληθυσμό που έρχεται προς την Ευρώπη από τους πολέμους, τη φτώχεια και τις καταστροφές που οι ίδιες οι δυνάμεις που θέλουν να χτίσουν την Ευρώπη-φρούριο προκαλούν.

Όπως και από την άλλη στον τομέα των εργασιακών δικαιωμάτων, πάρα πολλές κυβερνήσεις και κυβερνήσεις μεγάλων κρατών πηγαίνουν σε αντίθετη κατεύθυνση. Πηγαίνουν σε μια κατεύθυνση απορρύθμισης του εργασιακού πεδίου, μείωσης των δικαιωμάτων και χτυπήματος του πυρήνα που εμείς θέλουμε να βάλουμε στην πολιτική μας και τη στρατηγική μας, μιας αξιοπρεπούς εργασίας.

Είναι φανερό ότι έχουμε πάρα πολύ δρόμο μπροστά μας και είναι επίσης φανερό ότι έχουμε δύσκολες συγκρούσεις και δύσκολο έργο. Θα έλεγα ότι είναι ταυτόχρονα ανησυχητικό ότι οι κινητοποιήσεις των εργαζομένων, το εργατικό κίνημα γενικά βρίσκεται σε ύφεση σε ευρωπαϊκή κλίμακα και δεν διεκδικεί –αυτή είναι η πραγματικότητα- σε αυτούς τους τομείς των εργασιακών

δικαιωμάτων αυτά τα οποία είναι σημαντικά και νομίζω ότι μπορούν να ξαναχτίσουν, σε έναν βαθμό βεβαίως σε αυτό το σύστημα που ζούμε, τον πυρήνα των εργασιακών δικαιωμάτων.

Δυο-τρία πράγματα θα ήθελα να πω ακριβώς γι' αυτά που αλλάζει το νομοσχέδιο για να τα γνωρίζουν οι εργαζόμενοι, γιατί αυτό είναι το κρίσιμο στοιχείο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αν μου επιτρέπετε, δύο λεπτά ακόμη.

Πρώτον, η αλλαγή της αρχιτεκτονικής του προστίμου στην αδήλωτη εργασία δίνει, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αυτό το απαραίτητο κίνητρο και το κουράγιο, θα έλεγα εγώ, στον εργαζόμενο που βρίσκεται σε αυτή τη δυσχερή θέση να μπορέσει να κινητοποιηθεί, να καταγγείλει αυτή την κατάσταση κι έτσι να υπάρξει μια διέξοδος, μια λύση σ' αυτό το πολύ δύσκολο πρόβλημα. Και νομίζω πως αυτός είναι ο πυρήνας αυτής της αλλαγής της αρχιτεκτονικής, διότι δεν αρκούν μόνο τα πρόστιμα και δεν χρειάζεται να διαβάσετε ξανά και ξανά πίνακες μηνιαίους. Σας το είπαμε μία, δύο, τρεις. Ας κάνουμε αντιπαράθεση πάνω στα πραγματικά νούμερα και πάνω στα πραγματικά θέματα που υπάρχουν.

Δίνει, λοιπόν, αυτό το κίνητρο στον εργαζόμενο και ταυτόχρονα τη δομή, αν θέλετε, των προστίμων, αλλά και η δυνατότητα που δίνει από την πλευρά του εργοδότη για έκπτωση με την πρόσληψη σε μόνιμη θέση του εργαζόμενου είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό πράγμα.

Και επιπλέον, για να μην ξεχνιόμαστε, μια επιχείρηση η οποία βρίσκεται σε μια τέτοια διαδικασία, είναι κάτω από το μάτι της επιθεώρησης εργασίας, που έχει κάνει πάρα πολύ σοβαρά βήματα και δεν νομίζω ότι κανένας το αμφισβητεί αυτό, για τα επόμενα δύο χρόνια, έτσι ώστε να παρακολουθείται αυτή η εξέλιξη.

Είναι και πολλά άλλα ακόμα, όπως στο θέμα των εργολαβιών και των υπεργολαβιών, που γίνεται εκεί πραγματικά ζούγκλα, όπως στο θέμα της μαθητείας, όπως στα θέματα της ηλεκτρονικής καταχώρησης των εργαζομένων και βεβαίως στα θέματα της αναγγελίας της υπεργολαβίας και της υπερωριακής απασχόλησης. Σε τελευταία ανάλυση, είναι ένα πακέτο μέτρων που είναι προς τη θετική κατεύθυνση και δεν νομίζω ότι κανένας μας μπορεί στα σοβαρά αυτό να το αρνηθεί.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, κι ευχαριστώ για την ανοχή σας, θα ήθελα να πω το εξής: Από τη στιγμή που ο Επίτροπος κ. Μοσκοβισί είπε αυτά που είπε -δεν θέλω να τα επαναλάβω- στη Γερουσία πριν λίγες μέρες, έχουμε ακούσει και έχουμε δει τα πάντα σε αυτή την Αίθουσα. Ποιο είναι το πυρηνικό στοιχείο; Υπάρχει μια έκρηξη προθυμίας και μιλάω για συγκεκριμένες πλευρές της Βουλής, να καταργήσουμε εδώ και τώρα μέτρα για τις συντάξεις και μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα γύρω από αυτό.

Εγώ θα πω μια άλλη πλευρά. Μήπως δίνουν κάπου αλλού σήμα κάτι τέτοιες προτάσεις; Μήπως δεν γνωρίζουν αυτοί ιδιαίτερα που άσκησαν κυβερνητικό έργο, που κυβέρνησαν, τι ακριβώς παιχίδι πάνε να παίξουνε πάνω σε αυτό το θέμα; Και δεν είναι σοβαρή μια Κυβέρνηση, μια κυβερνητική πλειοψηφία, που αντί να υποχωρήσει σε αυτή την έκρηξη προθυμίας για να καταργήσουμε εδώ και τώρα τις συντάξεις, μιλάει και λέει ότι με έναν συντεταγμένο τρόπο κι όταν πρέπει και στον κατάλληλο χρόνο, θα θέσει και δεν είναι δυνατόν να μην το θέσει αυτό το θέμα; Και μάλιστα σε ένα πλαίσιο που θα μπορούμε πράγματι να φέρουμε ένα θετικό αποτέλεσμα. Όλα τα άλλα δεν μπορούν να σταθούν με σοβαρούς όρους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπιριδών Λυκούδης): Κύριε Μαντά, ολοκληρώστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Τελειώσα.

Λέω, λοιπόν, ότι εμείς με σταθερότητα σε αυτόν τον δρόμο θα προχωρήσουμε, με μεθοδικότητα, με αποφασιστικότητα και να είναι σίγουρος ο ελληνικός λαός ότι θα κάνουμε τα πάντα έτσι ώστε να φέρουμε ένα θετικό αποτέλεσμα και νομίζω ότι μπορούμε, όπως καταφέραμε πολλά μέχρι τώρα σε πολύ δύσκολες συνθήκες, να τα καταφέρουμε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπιριδών Λυκούδης): Ευχαριστώ, κύριε συ-

νάδελφε.

Η συνάδελφος κ. Ευαγγελία Βαγιωνάκη έχει τον λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΒΑΛΙΑ) ΒΑΓΙΩΝΑΚΗ: Αγαπητές συναδέλφισσες και συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο πολύ σημαντικό, έχοντας πλέον εισέλθει σε μια θετική συγκυρία για τη χώρα, λίγες μόλις μέρες μετά το Eurogroup με το οποίο επισφραγίστηκε η ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης, καθώς και η λήψη κρίσιμων αποφάσεων για τη μείωση του ελληνικού χρέους, αλλά και ελάχιστες μέρες πριν την ολοκληρωτική έξοδο της Ελλάδας από τα μνημόνια, τον Αύγουστο, εξέλιξη που ανοίγει έναν κύκλο πολιτικών εξελίξεων για τη χώρα μας. Διότι τον Αύγουστο μαζί με τα μνημόνια τερματίζεται η συνθήκη υπό την οποία λειτούργουσε η χώρα από το 2010 και μετά, δηλαδή σε συνθήκες περιορισμένης εθνικής κυριαρχίας, ατέρμονων διαπραγματεύσεων με τους θεσμούς, αξιολογήσεων, υιοθέτησης πολιτικών πολλές φορές άδικων ή αναποτελεσματικών.

Το επόμενο διάστημα υποχρεούμαστε να κερδίσουμε πίσω τον χαμένο χρόνο, εκμεταλλευόμενοι την ευελιξία που επανακτήσαμε, υλοποιώντας πολιτικές ενίσχυσης της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας, στήριξης του κόσμου της εργασίας και ανακομφισ των πιο αδύναμων στρωμάτων.

Και το παρόν νομοσχέδιο, το οποίο αποτελεί συνέχεια του νόμου που είχε εισηγηθεί τον Σεπτέμβριο του 2017 και που είχε υπερψηφιστεί υπερκομματικά, κινείται προς αυτή την κατεύθυνση, την κατεύθυνση δηλαδή της περαιτέρω θωράκισης των εργασιακών δικαιωμάτων. Και μαζί με αυτή την προσπάθεια αποκρυσταλλώνονται ταυτόχρονα οι διαφορές ανάμεσα στα αντιπαράθετα πολιτικά σχέδια, αυτό δηλαδή που υλοποιεί η ελληνική Κυβέρνηση και αυτό το οποίο περιγράφεται κυρίως από την Αξιωματική Αντιπολίτευση.

Το μεν πρώτο θέλει αυστηρά πλαίσια εργασίας στους εργασιακού χώρους, ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των εργαζομένων, εφαρμογή των κανόνων και τήρηση της εργατικής νομοθεσίας.

Το δε δεύτερο, που εκφράζεται κατά καιρούς γλαφυρά από τον κ. Μητσοτάκη, θεωρεί ως αριστερή ιδεολογία τις συλλογικές συμβάσεις, ξεπερασμένο το οκτάωρο και βάλσαμο για την επιχειρηματικότητα τις ευέλικτες και επισφαλείς μορφές εργασίας. Και όλα αυτά λέγονται την ίδια στιγμή που ο συναγωνιστής του κυρίου Μητσοτάκη, ο καγκελάριος της Αυστρίας, που ανήκει στην ίδια πολιτική οικογένεια με τη Νέα Δημοκρατία, θεσμοθετεί το δωδεκάωρο, γράφοντας έτσι μια από τις πιο μαύρες σελίδες στην ιστορία των εργατικών δικαιωμάτων της Ευρώπης.

Όμως, επιτρέψτε μου να σταθώ σε βασικά σημεία του νομοσχεδίου. Σε πρώτη προτεραιότητα μπαίνει η αναβάθμιση των ελεγκτικών μηχανισμών για να διασφαλίσουμε ότι οι κανόνες που υπάρχουν εφαρμόζονται.

Όσον αφορά στην αδήλωτη εργασία, θέλω να θυμίσω ότι το 2013 η αδήλωτη εργασία στους κλάδους υψηλής παραβατικότητας καταγραφόταν σε ποσοστό της τάξης του 31,61%. Το 2017 το ποσοστό περιορίστηκε στο 12,48%. Συνεπώς, όλα είναι θέμα προτεραιότητας και θέλησης.

Αλλάζει, επίσης, η αρχιτεκτονική των προστίμων για την αδήλωτη ή υποδηλωμένη εργασία. Και αυτό γίνεται για έναν βασικό λόγο, γιατί δεν απέδιδαν δικαιοσύνη στον εργαζόμενο που ήταν αδήλωτος και δεν του παρείχαν κίνητρα για να διεκδικήσει το δικό του. Έτσι, λοιπόν, οι εκπώσεις που προβλέπονται στο παλιό καθεστώς θα δίνονται μόνο εφόσον γίνει η πρόσληψη του εργαζόμενου που βρέθηκε αδήλωτος και αυτό γιατί, όπως είπα και η Υπουργός, τα στοιχεία δείχνουν ότι όταν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί εντοπίσουν αδήλωτους εργαζομένους, στις περισσότερες περιπτώσεις οι κυρώσεις δεν συνοδεύονται με πρόσληψη. Μπαίνει το πρόστιμο, τιμωρείται ο εργοδότης, αλλά καμμία θετική συνέπεια δεν υπάρχει για τον αδήλωτο εργαζόμενο. Συνεπώς, διατηρείται ο αποτρεπτικός χαρακτήρας των προστίμων, αλλά ταυτόχρονα δίνεται κίνητρο στους αδήλωτους εργαζόμενους να καταγγείλουν την εκμετάλλευσή τους.

Επιπλέον, θεσπίζεται ο πολλαπλασιασμός των προστίμων σε περιπτώσεις υποτροπής, ενώ εισάγονται ρήτρες, προκειμένου οι επιχειρήσεις που θα προχωρήσουν σε προσλήψεις μετά το πρόστιμο, να μην μπορούν να απολύσουν προσωπικό για να ισοσκε-

λίσουν τον αριθμό εργαζομένων.

Μια ακόμη τομή του νομοσχεδίου αφορά τις εργολαβίες. Για πρώτη φορά μπαίνουν κανόνες στο καθεστώς των εργολαβιών. Έως σήμερα είναι άπειρες οι περιπτώσεις στις οποίες οι εργολαβίες χρησιμοποιούνταν σαν όχημα καταστρατήγησης της μισθωτής εργασίας. Δεν είναι το πρόβλημα εκεί όπου έχουμε καθαρές περιπτώσεις ανάθεσης ενός έργου, που έχει μια συγκεκριμένη διάρκεια και ολοκληρώνεται. Το πρόβλημα εντοπίζεται σε εργολαβίες που καλύπτουν μέσω έργων πάγιες και διαρκείς ανάγκες, όπως, για παράδειγμα, η καθαριότητα στις τράπεζες. Πολλές φορές οι εργαζόμενοι μένουν απλήρωτοι, ανήμποροι να βρουν από ποιον να διεκδικήσουν τα δεδουλευμένα τους. Σε αυτό μπαίνει μια τελεία, καθώς θεσμοθετείται η εις ολόκληρον και αλληλέγγυα ευθύνη του αναθέτοντος το έργο, του εργολάβου και όλης της σειράς πιθανών άλλων υπεργολάβων, στα ασφαλιστικά και εργασιακά αιτήματα των εργαζομένων. Αυτό σε συνδυασμό με τη ρύθμιση του Σεπτεμβρίου, που προβλέπει ότι οι παραβάτες της εργατικής νομοθεσίας δεν θα έχουν πρόσβαση σε δημόσιο χρήμα, βάζει μια τάξη στο θολό εργασιακό τοπίο των εργολαβιών.

Στα του ασφαλιστικού με το νομοσχέδιο θεραπεύονται οι περιπτώσεις ασφαλισμένων, οι οποίοι λόγω της πολυπλοκότητας και της πολυνομίας του συστήματος βρέθηκαν χρωμένοι με τεράστια ποσά εισφορών είτε γιατί είχαν μια παράλληλη ασφάλιση είτε γιατί είχαν αφήσει ανοιχτό το μπλοκάκι τους είτε ακόμη και από λάθη των ίδιων των ταμείων και έτσι ξαφνικά βρέθηκαν σε πάρα πολύ μεγάλα χρέη χωρίς να το γνωρίζουν. Απέναντι σ' αυτήν την παράνοια, εμείς αντιπαραβάλλουμε μια οργανωμένη διαδικασία, προκειμένου να κλείσουν αυτές οι πληγές και να αφαιρεθούν αυτά τα βάρη από τους ανθρώπους. Με λίγα λόγια, έχοντας πλέον κερδίσει το στοίχημα της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού, μπορούμε να κερδίσουμε τη μάχη με τις στρεβλώσεις και τις ανισορροπίες του παρελθόντος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Τέλος, για τα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα, το Υπουργείο Εργασίας εισάγει ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για την πλέον ευάλωτη κατηγορία προσφύγων, τα προσφυγόπουλα, τα οποία προσπαθώντας να σωθούν από πολέμους, φτώχεια και βία, φτάνουν στην Ελλάδα χωρίς συνοδεία ενηλίκου. Η ελληνική πολιτεία, μεριμνώντας για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων με σκοπό την προστασία των προσφυγόπουλων, τα οποία διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κακοποίησης, παραμέλησης, βίας, εκμετάλλευσης και εμπορίας, προβλέπει στον νόμο τον διορισμό ενός Επιτρόπου για κάθε ασυνόδευτο ανήλικο που βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια, ο οποίος έχει το καθήκον να διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον και τη συνολική ευημερία του παιδιού.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστώ, κυρία συναδέλφε.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αθανάσιος Παφίλης έχει τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Η αντιπαράθεση που γίνεται -και πλέον την έχουμε γνωρίσει σε όλες τις εκδοχές και παλιότερα με το δίπολο ΠΑΣΟΚ - Νέα Δημοκρατία και σήμερα με το κατασκευαζόμενο δίπολο ΣΥΡΙΖΑ - Νέας Δημοκρατίας- έχει μια δόση μεγάλης ειρωνείας απέναντι στους εργαζόμενους, απέναντι στα λαϊκά στρώματα, ειρωνείας και κοροϊδίας ταυτόχρονα.

Γιατί τσακώνεστε, άραγε; Θα ξεκινήσω ανάποδα. Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ δεν τσακίσατε το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων; Σεις δεν ήσασταν που πήρατε όλα τα μέτρα και για τις συντάξεις και για τους μισθούς και για τις ιδιωτικοποιήσεις και για την υγεία και για την παιδεία κ.λπ.; Σήμερα γιατί φωνάζετε; Βρήκατε ευκαιρία επειδή ο ΣΥΡΙΖΑ σας κλέβει το ψωμί να πιαστείτε τώρα από μια τροπολογία, που και αυτή είναι μισή, για το θέμα των συντάξεων.

Ο ΣΥΡΙΖΑ τι λέει; Πήρατε ή δεν πήρατε και άλλα αντιλαϊκά μέτρα, όταν πήρατε την Κυβέρνηση; Ναι ή όχι; Απλά πράγματα πείτε μας, όχι θεωρίες. Από τη στιγμή που πήρατε την Κυβέρ-

νηση, τη σκυτάλη από τους προηγούμενους, πρώτον, καταργήσατε τίποτα από τα αντιλαϊκά μέτρα; Όχι. Πήρατε νέα αντιλαϊκά μέτρα; Ναι. Έχετε ψηφίσει και άλλα που θα παρθούν στο μέλλον; Ναι.

Άρα, προς τι ο καυγάς; Φιλικό παιχνίδι είναι μέσα στο ίδιο γήπεδο, γιατί και οι δύο σε αυτό παίζετε, στην καπιταλιστική ανάπτυξη, στην καπιταλιστική οικονομία και, φυσικά, στο ευαγγέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ποιο είναι τώρα το μότο σε γνήσια ελληνικά συνολικά της Κυβέρνησης; «Βγαίνουμε από το μνημόνια, πετύχαμε την τέταρτη αξιολόγηση και χωρίς μέτρα...» -μεγάλο ψέμα- «...σταματάει η εποπτεία και επιστρέφουμε στην κανονικότητα».

Θέλουμε να το σχολιάσουμε αυτό. Τι ακριβώς σημαίνει «επιστρέφουμε στην κανονικότητα»; Σημαίνει, μήπως, πως ό,τι έγινε αυτά τα χρόνια το σβήνουμε και γυρίζουμε στα προ κρίσης επίπεδα; Όχι. Τολμάει η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ, το Κίνημα Αλλαγής -να πηγαίνουμε με το καινούριο όνομα- ή κανένας σας να πείτε ότι γυρίζουμε στα προ κρίσης επίπεδα; Όχι, βέβαια.

Τι εννοείτε, δηλαδή, κανονικότητα; Γιατί για εμάς κανονικότητα είναι άλλη. Κανονικότητα η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και οι υπόλοιποι, που διεκδικούν υποτίθεται την κυβερνητική εξουσία, εννοούν ω γέγονε, γέγονε, δεν αλλάζει τίποτα από όσα έχουν γίνει και θα μάθετε εργαζόμενοι να ζείτε σε αυτές τις συνθήκες γαλέρας και κόλασης. Αυτό εννοείτε κανονικότητα.

Μήπως θα καταργήσετε, αφού λέτε ότι βγαίνουμε από τα μνημόνια, τους χίλιους μνημονιακούς νόμους; Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ ή η Νέα Δημοκρατία, που λέει ότι θα έλθει, θα καταργήσει όλο αυτό το νομοθετικό πλαίσιο; Όχι, βέβαια. Στην πραγματικότητα, καλείτε τον ελληνικό λαό, την εργατική τάξη, τους εργαζόμενους, τα λαϊκά στρώματα να ζήσουν στις συνθήκες κόλασης που δημιούργησε το νομοθετικό πλαίσιο που ψηφίσατε και οι μεν και επεκτείνετε και οι δε.

Για εμάς κανονικότητα, τουλάχιστον στο μικρότερο επίπεδο, σημαίνει επιστροφή στα προ κρίσης επίπεδα στους μισθούς, συντάξεις παιδεία, υγεία κ.λπ..

Για το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας κανονικότητα σημαίνει ότι αυτοί που παράγουν τον πλούτο θα τον απολαμβάνουν, θα τον έχουν στα χέρια τους, θα τον διαχειρίζονται και θα τον απολαμβάνουν και δεν θα τους τον κλέβουν μια χούφτα πλουτοκράτες, μια χούφτα αρπακτικά, μια χούφτα παράσιτα, τους οποίους υπηρετείτε με συνέπεια και η Νέα Δημοκρατία παραδοσιακά και ο ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, που την ξεπερνάει σε ορισμένα σημεία.

Αυτή είναι η κανονικότητα και γι' αυτήν πρέπει να παλέψουν οι εργαζόμενοι.

Δεύτερον: Χρέος. Μεγάλη επιτυχία, ιστορική. Ποιος κέρδισε από το χρέος; Για να δούμε! Για πείτε μας τι θα κερδίσει ο εργαζόμενος λαός από τη διευθέτηση, όπως τη λέτε, του χρέους. Τι έγινε με το χρέος; Το ύψος του χρέους μειώθηκε; Όχι. Παραμένει το ίδιο. Ποιος θα το πληρώσει; Πάλι ο ελληνικός λαός. Τι πήρατε; Χρονική μετάθεση δέκα ετών για τα δάνεια του ΕΛFSF. Σπρώχνετε προς το μέλλον, προς τα εγγόνια και τα δισέγγονα.

Ποιος κερδίζει, λοιπόν, απ' αυτήν τη δεκαετή μετάθεση; Λέγονται πολλά και κρύβεται η ουσία. Αυτή η ρύθμιση παρέχει ασφάλεια σε όσους θα δανείσουν σήμερα το ελληνικό κράτος. Παρέχει ασφάλεια για να πάρουν τα λεφτά τους πίσω, αφού τη δεκαετία που εξασφαλίσατε δεν έχει άλλες μεγάλες δανειακές υποχρεώσεις.

Ποιον, λοιπόν, εξυπηρετεί η ρύθμιση του χρέους; Πάλι τους δανειστής. Τι θα πάρει ο λαός από τη ρύθμιση του χρέους; Τίποτα. Θα κληθεί να πληρώσει τα μαλλιά της κεφαλής του. Και βέβαια, έχετε φροντίσει γι' αυτό. Επειδή κόπτεστε ότι υποστηρίζετε τον κόσμο της εργασίας, ο καθένας μπορεί να λέει ό,τι θέλει.

Να δούμε, λοιπόν, τα τερατώδη πρωτογενή πλεονάσματα, 3,5% για τέσσερα χρόνια, 2,2% τουλάχιστον μέχρι το 2060. Αυτά ποιος θα τα πληρώσει; Δεν θα τα πληρώσουν οι εργαζόμενοι; Θα τα πληρώσουν οι βιομήχανοι, οι εφοπλιστές, οι τραπεζίτες; Σ' αυτούς είστε πολύ γαλαντόμοι.

Θα αναφέρω ένα-δύο στοιχεία που τα είπαμε, αλλά έχει σημασία να τα επαναλαμβάνουμε για να τα ξέρει ο κόσμος. Έχετε, λοιπόν, θεσμοθετήσει από τώρα και έχετε δεσμεύσει να πληρώσει ο ελληνικός λαός και νέα αντιλαϊκά μέτρα και παριστάνετε

ότι υποστηρίζετε την εργασία με κάποια πράγματα που δεν είναι ούτε ασπιρίνες. Δεν ξέρω τι ήταν πριν την ασπιρίνη, γιατί δεν είμαι γιατρός. Κινίνο είναι, που είναι γλυκό απέξω και από μέσα είναι πικρό, όλα τα μέτρα, τα οποία έχουν παρθεί.

Τρίτο θέμα: «Φεύγει η εποπτεία» και μάλιστα το είπε η κυρία Υπουργός, το λένε και άλλοι, το είπε και η προηγούμενη ομιλήτρια. Λένε ότι «τώρα πλέον αποκτάμε την εθνική μας ανεξαρτησία». Καλά, ποιον κοροϊδεύετε; Επειδή βαφτίσατε δηλαδή την εποπτεία, την τρώικα και τους ελέγχους κ.λπ. σε σχέδιο συνεργασίας και υποστήριξης, αυτό σημαίνει ότι σταμάτησε η εποπτεία; Καλά, ποιον κοροϊδεύετε; Ευρωπαϊκά εξάμηνα δεν υπάρχουν; Έλεγχοι δεν υπάρχουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση; Και μετά τον Αύγουστο δεν θα ελέγχουν όλοι αυτοί, δεν θα είναι στα Υπουργεία, δεν θα είναι στα ξενοδοχεία ή δεν ξέρω πού αλλού;

Το απόγειο ποιο είναι και ποια είναι η διαφορά βέβαια; Έχετε συμφωνήσει όλο το θεσμικό αντεργατικό, αντιλαϊκό πλαίσιο και θα σας δώσει τη δυνατότητα να σφάζετε εσείς κατευθείαν τους εργαζόμενους και όχι να φαίνονται οι εταίροι, όπως μπορεί να τους πει ο καθένας. Γιατί; Λέμε ψέματα; Η συμφωνία λέει ότι δεσμευόμαστε για τη θωράκιση όλων των μεταρρυθμίσεων που έχουν γίνει το προηγούμενο διάστημα. Ποιες μεταρρυθμίσεις έγιναν το προηγούμενο διάστημα και ποιον χτύπησαν και τσάκισαν, πέρα από γραφειοκρατικά και λειτουργικά ζητήματα; Δεν ήταν όλες αντεργατικές και αντιλαϊκές;

Επομένως, αυτό είναι ευαγγέλιο, δεσμεύεστε ότι θα το εφαρμόσετε ή οι μιν ή οι δε και αφήστε τώρα τα συνδικαλιστικά και η Νέα Δημοκρατία και οι υπόλοιποι. Το πλαίσιο είναι δεδομένο. Αφού αποδέχαστε το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όλα τα υπόλοιπα, ίδια πολιτική ακριβώς θα εφαρμόσετε.

Υπάρχουν θετικά μέτρα σ' όλα αυτά; Βεβαίως και υπάρχουν. Για ποιους; Για το μεγάλο κεφάλαιο. Απελευθέρωση επενδύσεων απ' όσους ελέγχους υπήρχαν. Δεύτερον, επιθετική προώθηση των ιδιωτικοποιήσεων. Ποιος θα κερδίσει; Ύδρευση, ενέργεια, μεταφορές. Τρίτον, θα πω και μερικά για να δούμε με ποιον είστε. Στον εργαζόμενο οι συντάξεις κόβονται και αφήστε τα υπόλοιπα. Θα τα δούμε στην πορεία, αν υπάρξει καμιά αναστολή, κανένα κόλπο δηλαδή για τις εκλογές. Αφορολόγητο; Κόβεται. Ποιον χτυπάνε τα μέτρα; Τα λαϊκά στρώματα. Ναι ή όχι; Φορολογία. Ποιον χτυπάει; Τα λαϊκά στρώματα.

Τι κάνετε στους βιομήχανους και στο μεγάλο κεφάλαιο; Μείωση από 29% στο 26% συν πακέτα «αναπτυξιακά», τζάμπα χρήμα δηλαδή και μετά βγαίνετε και λέτε ότι είστε με τους εργαζόμενους. Βεβαίως. Στα λόγια λέτε ότι είστε με τους εργαζόμενους και στην πράξη και στην πολιτική σας στηρίζετε τους βιομήχανους. Δεν μπορείτε να κάνετε και διαφορετικά, από τη στιγμή που επιλέγετε σαν στρατηγικό στόχο την καπιταλιστική ανάπτυξη και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και ύστερα λέτε «έχουμε στρατηγική διαφορά με τη Νέα Δημοκρατία». Δεν θέλω να αναφερθώ πιο θεωρητικά. Αφού έχετε στρατηγική διαφορά, καταργήστε όλους τους νόμους που ψήφισαν η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ. Θα το κάνετε; Όχι. Θα τους εφαρμόσετε και θα τους επεκτείνετε.

Μάλιστα, «απτήν τη στιγμή» –λέει– «που στην Ευρώπη πάνε στο εξηντάωρο, στην Αυστρία συγκεκριμένα που κυβερνά το Λαϊκό Κόμμα κ.λπ., εμείς δεν τα κάνουμε αυτά».

Μια μικρή ερώτηση: Όταν ψηφίσατε μαζί με τη Νέα Δημοκρατία την ευρωπαϊκή οδηγία, πάει το ωράριο των οδηγών στις εξήντα ώρες, ναι ή όχι; Αυτό τι είναι; Μπορείτε να μην τα ψηφίσετε; Όχι βέβαια. Ή θέλετε ή δεν θέλετε. Αυτό δεν είναι εξηντάωρο; Επειδή είναι στους οδηγούς; Στους γιατρούς, στους νοσοκομειακούς θα γίνουν τα γνωστά. Δεν θέλω να τα πω τώρα, γιατί θέλει πολύ χρόνο. Με ενεργό και ανενεργό χρόνο κ.λπ.. Πάει στο εξηντάωρο, ναι ή όχι; Θα έλθετε και στην πορεία, αν γενικευτεί και εφαρμοστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, να το εφαρμόσετε; Βεβαίως και θα το εφαρμόσετε και θα πω γιατί θα το εφαρμόσετε.

Η Υπουργός, κατά τη γνώμη μου, είναι ειλικρινής σ' αυτό. Λέει παρακάτω για τις εργολαβίες: «Δεν μπορούμε στον δημόσιο τομέα να παρέμβουμε, γιατί θα ανατραπεί το ενωσιακό δίκαιο». Επί λέξει στα Πρακτικά. Τώρα μένουν λίγα.

Επανερχονται, λοιπόν, οι συμβάσεις. «Εμείς» –λέει– «τις έχουμε σημαία». Επανερχονται οι συλλογικές συμβάσεις τον Αύγουστο; Για να δούμε. Ας ξεκινήσουμε από βασικά πράγματα, που τα γνωρίζουν όσοι ασχολούνται. Πρώτον, ο κατώτερος μισθός από πού θα καθορίζεται; Από ελεύθερες διαπραγματεύσεις ή από αποφάσεις της κυβέρνησης; Από αποφάσεις της κυβέρνησης, νόμος Βρούτση. Να οι στρατηγικές διαφορές. Τον έκανε η Νέα Δημοκρατία, τον εφαρμόζετε εσείς. Έτσι δεν είναι; Λέμε ψέματα; Όχι. Τι λέει ο νόμος Βρούτση; Ότι η κυβέρνηση θα καθορίζει με ποιο κριτήριο; Την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Αν είναι ανταγωνιστική, θα δώσουμε τόσο τοις εκατό. Ποιος θα καθορίζει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας; Αντικειμενικά θα γίνεται; Όχι. Τα συμφέροντα των ίδιων των κεφαλαιοκρατών.

Αυτό, θα μου πείτε, έχει σχέση με τις συλλογικές συμβάσεις; Θα βάλω ένα ερώτημα. Ας υποθέσουμε ότι αύριο γίνεται μια διαπραγμάτευση για το 751 και υπάρχει αδιέξοδο ανάμεσα στις εργοδοτικές οργανώσεις και στους εργαζόμενους. Ποιον θα υποστηρίζετε;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ: ΟΜΕΔ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: ΟΜΕΔ. Γιατί να μην πάρει απόφαση η Κυβέρνηση και να πει «υποστηρίζω τους εργαζόμενους και δίνω 751»; Δεν θα το κάνετε. Δεν τολμάτε ούτε να φανταστείτε ότι θα κάνετε αυτό. Άρα, εφαρμόζετε. Ξέρετε, αυτό έχει επιρροή. Η γενική συλλογική σύμβαση εργασίας επιδρά. Όσοι γνωρίζουν και δεν ζουν στους πύργους που ζουν ορισμένοι, ξέρουν το πώς διαμορφώνεται η κατάσταση μέσα στο εργατικό κίνημα με δεδομένο ότι υπάρχει όντως υποχώρηση και έχετε βάλει το χεράκι σας, κύριε Μαντά, πολύ βαθιά σ' αυτήν την υποχώρηση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Τι θέλετε να σας πω τώρα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Δεύτερο θέμα. Ας πάμε, λοιπόν, στις συλλογικές συμβάσεις. Πότε θα είναι υποχρεωτικές; Τι λέτε; Θα είναι υποχρεωτικές όταν αυτοί που υπογράφουν, οι εργοδοτικές οργανώσεις, καλύπτουν το 51% των συνολικών οργανώσεων. Τώρα βάζετε και τον ΣΕΒ βόρειας Ελλάδας. Αν φύγει αυτός, αν οι ξενοδόχοι της Κέρκυρας ή της Ρόδου φτιάξουν μια διαφορετική, δεν πρόκειται να υπογραφεί η συλλογική σύμβαση με γενική ισχύ. Δεν ισχύει συνολικά, δηλαδή. Άρα, κόλπο είναι κι αυτό. Δεν είναι υποχρεωτική. Τα λέτε, αλλά όταν πάμε να τα αναλύσουμε στην πράξη, βγαίνουν ότι είναι ανάποδα και το λιγότερο που κάνουν είναι να καλλιεργείτε ψευδαισθήσεις, για να μην πω ότι κοροϊδεύετε τον κόσμο.

Εργολαβίες: Μπαίνουν κανόνες στο καθεστώς των εργολαβιών. Ποιοι κανόνες; Ένας είναι που μπαίνει, ότι θα έχει ευθύνη και η επιχείρηση, όχι μόνο ο υπεργολάβος. Το ίδιο το καθεστώς των εργολαβιών είναι αντεργατικό; Ποιον εξυπηρετούν οι εργολαβίες; Τους εργαζόμενους ή τους επιχειρηματικούς ομίλους; Το λέω απλά για να το ακούει ο κόσμος, γιατί εσείς τα ξέρετε, αλλά κάνετε ότι δεν τα ξέρετε.

Γιατί οι μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι δίνουν εργολαβίες και δίνουν υπεργολάβους; Χάνουν από αυτό; Αυτό είναι απλό. Ξέρετε κανέναν επιχειρηματία να κάνει κάτι και να χάσει; Όχι, γιατί κερδίζουν, γιατί εκεί δεν υπάρχουν συλλογικές συμβάσεις εργασίας, γιατί εκεί δεν πληρώνονται υπερωρίες, γιατί υπάρχουν εκβιασμοί, γιατί, γιατί, γιατί. Είναι μια σειρά γιατί, τα οποία είναι πασιγνωστά.

Το ότι θα μεταφέρετε την ευθύνη φυσικά είναι ένα μέτρο. Με αυτό θα αλλάξει η κατάσταση μέσα στις εργολαβίες, με το να μεταφέρετε την ευθύνη και στους επιχειρηματίες; Κατά τη γνώμη μου, όχι.

Και κάτι ακόμα: Εσείς που είσατε με την εργασία, πώς ανέχεστε τα δουλεμπορικά γραφεία; Τι είστε εσείς; Αριστεροί; Ποιοι αριστεροί; Αριστερός και δουλεμπόριο; Νοικιαζόμενοι εργαζόμενοι; Μετακινούμενοι; Νταβατζήδες της εργατικής τάξης; Και το υποστηρίζετε; Καταργήστε το. Γιατί δεν το κάνετε; Γιατί δεν το κάνετε αυτό; Χρειάζεται ο εργαζόμενος μεσάζοντα ή όπως τον είπα πριν, για να μην επαναλάβω τη λέξη, για να πάει να δουλέψει; Δεν θα βγάλει, δηλαδή, αυτός ο μεσάζοντας; Για την ψυχή της μάνας του θα δουλέψει; Δεν θα βγάλουν οι επιχειρηματίες που θα πάρουν και αυτοί το εργατικό δυναμικό;

Που είστε, που κάνετε ότι υποστηρίζετε τον κόσμο της εργασίας; Καταργήστε το τώρα. Πείτε ότι τα δουλεμπορικά γραφεία

κλείνουν. Τελειώνει η ιστορία και θα πηγαίνουν μέσα από ΟΑΕΔ και από αλλού. Δεν πρόκειται να το κάνετε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Δεν το κάναμε για τα νοσοκομεία;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Αυτό θέλει γενικό νόμο. Θα πάω και εκεί. Μη βιάζεστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Παφίλη, ολοκληρώστε. Έχετε φτάσει τα δεκαέξι λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με διακόπτουν.

Δεύτερο θέμα. Εμείς τι λέμε, λοιπόν; Θεσμοθετείστε υποχρεωτικότητα εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων σε όλες, μα όλες τις εργολαβίες και στη μαθητεία, που δεν είναι μαθητεία. Αν ζείτε στους πύργους των Υπουργείων -μη δυσανασχετείτε και αλλού, καλό είναι να πάτε μια βόλτα στον ξενοδοχειακό κλάδο και σε άλλους κλάδους για να δείτε τι σημαίνει μαθητεία, τι σημαίνει δουλειά για τα παιδιά, χωρίς ωράρια, στο τέταρτο υπόγειο. Έχουμε περάσει ορισμένοι από τέτοια. Όμως, σήμερα έχει ξεσαλώσει η κατάσταση τελειώς στο πόσα παίρνουν και τι κάνουν. Υποχρεωτικά, λοιπόν, συλλογική σύμβαση εργασίας και όχι τζάμπα εργασία για τους νέους.

Δημόσιο: Γιατί δεν το λύνετε το θέμα; Θα σας πω δυο παραδείγματα. Θα ξεκινήσω από ένα που είναι κραυγαλέο: ΕΑΒ. Ένας από τους λόγους που η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία έχει όλα αυτά τα προβλήματα και που δεν μπορεί να ανταποκριθεί ούτε καν στις παραγγελίες είναι γιατί έχει υπερβολικούς παντού. Γιατί, λοιπόν, δεν τους καταργείτε και να προσλάβετε προσωπικό, αφού μπορεί να είναι κερδοφόρα και μάλιστα, είναι από τις καλύτερες αεροπορικές βιομηχανίες, παρά τα χάλια που υπάρχουν σε σχέση με το μέγεθός της και δουλεύει και με μεγάλα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Παφίλη, ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να δώσω μια μικρή απάντηση στο θέμα της αδήλωτης εργασίας. Αν κάνουμε λογαριασμό με το καινούργιο μέτρο που παίρνετε, πάλι κερδισμένος βγαίνει ο εργοδότης. Για να κάνω και μια παρένθεση, υπάρχουν και ταβερνιάρηδες που μπορεί να πάρουν έναν κ.λπ. και να πληρώσουν τη νύφη με 10.000 πρόστιμο, αλλά εμείς λέμε για τους μεγάλους. Δηλαδή, αν κάνεις τον λογαριασμό από τα 10.500, που το μειώνετε στις 7.000, αν πληρώσει έξι μήνες, όπως λέτε -και είναι σωστό- τρεις και τρεις, θα πληρώσει 850 ευρώ. Πάλι κερδισμένος είναι κατά 2.150. Έτσι είναι ακριβώς.

Είναι και ειρωνικό σε όσους ζούμε σε αυτή την κοινωνία να λέτε ότι θα είναι κίνητρο να καταγγείλει στην Επιθεώρηση Εργασίας και ότι μπορεί να εξασφαλίσει δουλειά. Από τη στιγμή που θα καταγγείλει στην Επιθεώρηση Εργασίας, χαιρέτα μου τον

πλάτανο! Δεν ξαναπιάνει δουλειά όχι μόνο σε αυτήν την επιχείρηση, αλλά μπαίνει στη black list σε ολόκληρο τον κλάδο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Παφίλη, ολοκληρώστε. Δεν πάει άλλο!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τελειώνω.

Συμπερασματικά, ως προς τις τροπολογίες, τέσσερις καταθέτει το ΚΚΕ. Γιατί δεν τις κάνετε δεκτές; Είναι από αυτά που είπε ο κ. Μαντάς περί υπεύθυνης Κυβέρνησης; Γιατί παίζετε με τις συντάξεις παιγνίδι; Ξέρετε τι θα τις κάνετε, κλείνετε το μάτι, έχετε κρεμασμένο τον κόσμο να έχει μια αναμονή. Πείτε τώρα ότι δεν τις μειώνουμε και τελειώνει η ιστορία. Απλό είναι. Τι θα κάνουν; Θα σας διώξουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή θα σας κρεμάσουν στο Σύνταγμα ή θα καταστραφεί το ελληνικό πρόγραμμα; Όχι, βέβαια. Παίζεται και εκεί παιγνίδι, αν καταφέρετε έστω κάποια μικρή διαπραγμάτευση.

Έρχεται και η Νέα Δημοκρατία πονηρή, κύριε Μηταράκη, όπου δεν κατάλαβα δηλαδή: Γιατί αναστολή; Γιατί δεν συμφωνείτε με τη δική μας θέση; Εσείς λέτε να ανασταλεί και να έρθουμε εμείς στην κυβέρνηση και να διαπραγματευτούμε, λες και εσείς θα κάνετε κάτι διαφορετικό. Και εσείς κοροϊδεύετε τον κόσμο με αυτή την τροπολογία που κάνετε.

Συμπερασματικά, ο λαός δεν μπορεί και δεν πρέπει ούτε να καταπιεί το καινούργιο παραμύθι του ΣΥΡΙΖΑ ούτε τις όψιμες αγωνίες της Νέας Δημοκρατίας για τους εργαζομένους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Αγώνα: Το λέμε ρήξη και ανατροπή. Αν δεν αγωνιστεί, αν δεν παλέψει έστω και τα ψήγματα που μπορεί υπάρχουν, κάποια θετικά, θα τα πάρουν πίσω. Αυτή είναι η λύση και το ΚΚΕ θα είναι στην πρώτη γραμμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για τον λίγο χρόνο που μου δώσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Όχι και λίγο!

Η κ. Παπανάτσιου έχει τον λόγο για μια νομοτεχνική βελτίωση.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Στην τροπολογία του Υπουργείου Οικονομικών με γενικό αριθμό 1663 και ειδικό 134, στο τοπογραφικό που υπάρχει από τον αγρονόμο/τοπογράφο μηχανικό Στέλιο Σταματίου-Κώνστα, η ημερομηνία του τοπογραφικού από «10-11-2017» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «26-6-2018».

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Υφυπουργός κ. Αικατερίνη Παπανάτσιου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

Νομοτεχνική Βελτίωση

Επί της Τροπολογίας του Υπουργείου Οικονομικών με τίτλο:
«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών», με Γενικό
Αριθμό 1663 και Ειδικό Αριθμό 134,

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τίτλο: «Ασφαλιστικές και
συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας -
Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία
ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις»

Στην ενότητα Β1 του τρίτου άρθρου της τροπολογίας του Υπουργείου Οικονομικών, με τίτλο «Προσθήκη άρθρου στο ν.2971/2001 και δωρεάν παραχώρηση της χρήσης αποχαρκτηρισθείσας χερσαίας ζώνης Λιμένα Πατρών», στη φράση «από τον αγρονόμο/τοπογράφο μηχανικό Στέλιο Σταματίου - Κώνστα την 10.11.2017.....», η ημερομηνία «10.11.2017» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «26.06.2018».

Αθήνα, 10.07.2018

Η Υφυπουργός Οικονομικών

Αικατερίνη Παπανάτσιου

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Η κ. Αχτσιόγλου έχει τον λόγο.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ως προς τις τροπολογίες, θα ήθελα να πω ότι θα γίνει δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 1662 και ειδικό 133 για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου πρόσθετων αμοιβών μελών των ΔΕΠ.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ξεκινήσω με δύο κουβέντες με αυτά που άκουσα μόλις από τον κ. Παφίλη, που προφανώς διεκδικεί να είναι ο γνήσιος εκφραστής των συμφερόντων της εργατικής τάξης. Δεν έχω κανένα δικαίωμα να διεκδικήσω κάτι παραπάνω από αυτόν, αλλά μου κάνει πραγματική εντύπωση ο γνήσιος εκφραστής της εργατικής τάξης να καλεί τους εργαζόμενους να μη καταγγείλουν στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, λέγοντας ότι όποιος καταγγείλει στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας την άλλη μέρα δεν βρίσκει δουλειά. Πραγματικά...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Μα, τι λέτε τώρα; Αφήστε αυτά τώρα. Αυτά είναι προβοκατόρικα. Αυτό είπα εγώ;

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Σας άκουσα με προσοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Παφίλη, όχι, δεν θα γίνει έτσι διάλογος.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Τι νομίζετε ότι είμαστε εδώ; «Να μην καταγγέλλει»: Και δεν το είπατε μόνο εσείς, αλλά το είπε και ο κ. Κατσώτης πριν από λίγες μέρες σε αντίστοιχη ερώτηση: «Όποιος καταγγέλλει στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας την άλλη μέρα δεν βρίσκει δουλειά». Συγχαρητήρια για τις θέσεις σας! Και το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας το δεξί χέρι της εργοδοσίας! Συγχαρητήρια για τις θέσεις σας!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Αυτές τις αθλιότητες να τις πείτε στα σαλόνια! Αυτά να τα πείτε αλλού. Δεν ντρέπεστε; Δεν ντρέπεστε λίγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Παφίλη, να τελειώσει η Υπουργός και να μου ζητήσετε τον λόγο να κάνετε διευκρίνιση. Δεν μπορεί να γίνει έτσι διάλογος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Να αφήσει, όμως, τις αθλιότητες!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Να αφήσει τις αθλιότητες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Κατσώτη, η Υπουργός θα πει αυτά που θέλει και αν θέλετε...

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ: Άθλιε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε συνάδελφε, τι κάνετε; Εσείς τι θέλετε; Ποιον υπερασπίζεστε τώρα; Καθίστε κάτω!

Αυτές είναι εικόνες αγανακτισμένων Βουλευτών; Δεν αντέχετε άλλο την οργή;

Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, να ανακαλέσει ο κ. Κατσώτης! Άκου «άθλιος!» Δεν ντρέπεσαι; Περισσότερα ξέρω εγώ για σένα! Άκου κουβέντες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Κύριε Παφίλη, είναι η Υπουργός στο Βήμα; Δεν σέβεστε την ομιλία της;

Κύριε Παφίλη, όταν τελειώσει η Υπουργός και θέλετε να κάνατε κάποια διευκρίνιση για αυτά που είπατε, να σας δώσω τον λόγο...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Προβοκατόρικα πράγματα δεν τα δέχομαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σπυρίδων Λυκούδης): Μα, δεν μπορείτε να κάνατε τέτοια διακοπή, παρακαλώ. Δεν είστε χθεσινός κοινοβουλευτικός. Τα ξέρετε αυτά.

Κυρία Υπουργέ, συνεχίστε, παρακαλώ.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Σε σχέση με τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας άκουσα τον εκπρόσωπο του ΚΚΕ για ακόμη μια φορά να λέει ότι δεν επανέρχονται οι βασικές αρχές των συλλογικών διαπραγματεύσεων και λέμε ψέματα εμείς που λέμε ότι επανέρχονται και που τις νομοθετήσαμε να επανέλθουν.

Άκουσα να λέει ότι δεν θα επανέλθει η επεκτασιμότητα των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, γιατί, λέει, προβλέπουμε ότι οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας θα καθίστανται

υποχρεωτικές μόνο εφόσον υπογράφονται από τους εργοδοτικούς φορείς που καλύπτουν το 51% των εργαζόμενων του κλάδου, σχολιάζοντας ότι μάλλον εμείς ζούμε σε κάποιους πύργους -και δεν χρησιμοποιώ την άλλη έκφραση που είπατε, περί νταβατζήδων της εργατικής τάξης, για να δούμε ποιος χρησιμοποιεί τις εκφράσεις εδώ μέσα- και δεν ξέρουμε τι είναι οι κλαδικές συλλογικές συμβάσεις και τι είναι η επεκτασιμότητα.

Σας καλώ να ανατρέξετε στον ν. 1876/1990. Είναι ο νόμος που όρισε την επεκτασιμότητα των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων. Όρισε τι είναι το να καθίστανται υποχρεωτικές οι κλαδικές συλλογικές συμβάσεις. Ψηφίστηκε εν συνόλω από τη Βουλή και ορίζει απολύτως και ακριβώς ότι οι κλαδικές συλλογικές συμβάσεις, που υπογράφονται από εργοδοτικούς φορείς που καλύπτουν το 51% των εργαζόμενων του κλάδου είναι αυτές που μπορούν να κηρυχθούν με απόφαση του Υπουργού Εργασίας ως γενικώς υποχρεωτικές. Η Κυβέρνηση επαναφέρει το θεσμικό πλαίσιο που υπήρχε. Άρα, αν είχατε πρόβλημα με την υποχρεωτικότητα, το είχατε από πριν και δεν μπορεί να σας γεννήθηκε τώρα.

Εσείς λέτε ότι αυτή η επαναφορά δεν συνιστά επαναφορά και ότι αυτή η Κυβέρνηση δεν επαναφέρει θεσμικές μεταρρυθμίσεις, αλλά τηρεί τις θεσμικές μεταρρυθμίσεις των προηγούμενων. Η διακοπή της αναστολής των βασικών αρχών των συλλογικών διαπραγματεύσεων δεν συνιστά επαναφορά του προηγούμενου καθεστώτος; Δεν συνιστά, με άλλα λόγια, ένα ξήλωμα μιας ρύθμισης -εμείς λέμε- αντεργατικής, η οποία επιβλήθηκε το 2012; Θεωρώ πως με απλή λογική, χωρίς πολιτικό σχολιασμό, αυτό συνιστά απόλυτη επαναφορά. Η τοποθέτηση των εργαζομένων στην πρώτη θέση της σειράς κατάταξης των πιστωτών για τα δεδουλευμένα τους όταν πτωχέυει μια επιχείρηση δεν συνιστά μια αντιστροφή μιας αντεργατικής ρύθμισης, η οποία επιβλήθηκε επίσης την περίοδο του 2012 και μετά, ή όχι; Νομίζω πως με απλή λογική συνιστά.

Θα μου επιτρέψετε να περάσω, κλείνοντας αυτό το σύντομο σχόλιο για τις τοποθετήσεις του κ. Παφίλη, σε μερικά πράγματα για το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα. Ολοκληρώσαμε τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου σε μια -νομίζω- πολύ κρίσιμη συγκυρία για τη χώρα μας. Στις 20 Αυγούστου, ανεξαρτήτως αν κανείς το θέλει ή δεν το θέλει, η χώρα αυτή εξέρχεται από τη μακρά περίοδο της επιτροπείας και των μνημονίων. Η εξέλιξη αυτή δεν μας χαρίστηκε. Την πετύχαμε μέσα από πολύ συγκεκριμένη δουλειά. Την πέτυχε και ο ελληνικός λαός με τη δική του προσπάθεια και τις δικές του θυσίες.

Για να αντιληφθούμε, όμως, τη σημασία της επιτυχούς ολοκλήρωσης του προγράμματος οφείλουμε -νομίζω- σε αυτό το σημείο καμψής για τη χώρα να κάνουμε μια σύγκριση με το παρελθόν. Ο κ. Μητράκης στην αρχική του τοποθέτηση είπε ότι μια κυβέρνηση κρίνεται από το τι παρέλαβε όταν ανέλαβε και πού έφερε τα πράγματα. Νομίζω πως είναι σωστή αυτή η μεθοδολογία και έτσι πρέπει να πάμε.

Για να δούμε, λοιπόν, τι παρέλαβε αυτή η Κυβέρνηση όταν ξεκίνησε το έργο της, τον Γενάρη του 2015. Και νομίζω ότι τα δεδομένα είναι πεισματάρικα. Όταν αναλάβαμε την Κυβέρνηση, η χώρα είχε χάσει το 1/4 του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, το 25% του ΑΕΠ της. Νομίζω ότι αυτό είναι ένα γεγονός εντελώς πρωτόγνωρο για μια χώρα σε κατό ερήνης. Η ανεργία χτυπούσε κόκκινο. Στο 26% ήταν όταν την παραλάβαμε. Είχε φτάσει και στο ακραίο νούμερο του 27,9%. Για τους νέους προσέγγιζε το 60%, ένα ντροπιαστικό ποσοστό, πρωτόγνωρο για όλη την Ευρώπη.

Άκουσα τον κ. Βρούτση με έκπληξη να λέει ότι μείωσε την ανεργία επί της δικής του θητείας. Αυτό δεν είναι έτσι και το γνωρίζει ο ίδιος. Η Νέα Δημοκρατία και στην κυβέρνηση Παπαδήμου, που συμμετείχε και στην Κυβέρνηση Σαμαρά, παρέδιδε κάθε φορά ποσοστά ανεργίας υψηλότερα από αυτά τα οποία είχε παραλάβει.

Τον Φεβρουάριο του 2015 βρήκαμε ένα ταμειακό έλλειμμα 425 εκατομμυρίων ευρώ στα δημόσια ταμεία. Η χώρα είχε δεσμευθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση σε υψηλότερα πλεονάσματα ύψους 4,5% του ΑΕΠ, πλεονάσματα, που δεν κατάφερε ποτέ να προσεγγίσει. Ακόμη και την πρώτη χρονιά που ο στόχος της ήταν πιο χαμηλός, 1,5%, και πάλι δεν μπόρεσε να φτάσει πάνω από το

0,2%. Και το τότε πρόγραμμα της δημοσιονομικής προσαρμογής όχι απλώς δεν ολοκληρωνόταν, όπως έχω ακούσει πάρα πολλές φορές να λέγεται σε αυτή την Αίθουσα, αλλά, όπως δήλωναν οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, βρισκόταν ανεπίστρεπτα εκτός πορείας.

Πού είναι σήμερα τα πράγματα; Η Ελλάδα σε λίγες ημέρες βγαίνει από τα προγράμματα της επιτροπείας με καθαρό τρόπο, χωρίς πιστοληπτική γραμμή στήριξης, χωρίς νέες αιρέσεις. Η ανεργία έχει μειωθεί μέσα σε μια τριετία κατά έξι μονάδες. Σήμερα βρίσκεται κοντά στο 20%. Η ανεργία των νέων έχει μειωθεί κατά 10%. Σήμερα μόλις ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα της «ΕΡΓΑΝΗ» για το πρώτο εξάμηνο του 2018 και βλέπουμε να καταγράφεται το θετικότερο ισοζύγιο εξαμήνου από όταν έχουμε στοιχεία μέχρι σήμερα. Δηλαδή έχουμε τη δημιουργία διακοσίων ενενήντα οκτώ χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2018. Η χώρα καταγράφει θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Στο πρώτο τρίμηνο του 2018 έχουμε ανάπτυξη στο 2,3% του ΑΕΠ. Νομίζω πως δεν τη λες αναιμική αυτή την ανάπτυξη, γιατί άκουσα και αυτόν τον χαρακτηρισμό. Είναι σχεδόν εξαπλάσια από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Από το ταμειακό έλλειμμα που παραλάβαμε των 45 εκατομμυρίων ευρώ στα δημόσια ταμεία, εξερχόμαστε του προγράμματος με ένα πολύ σημαντικό δημοσιονομικό μαξιλάρι 24 δισεκατομμυρίων ευρώ, το οποίο θα μας επιτρέψει με πολύ μεγάλη ασφάλεια και με ηρεμία δημοσιονομική να σχεδιάζουμε τις πολιτικές για τα επόμενα χρόνια. Και πλέον είμαστε σε θέση όχι απλώς να πιάνουμε τους δημοσιονομικούς στόχους που θέτουμε, αλλά συχνά και να υπεραποδίδει η οικονομία σε αυτούς και να μπορούμε να επιστρέφουμε το πλεονάζον, αξιοποιώντας τον δημοσιονομικό χώρο που δημιουργείται.

Άκουσα τον εισηγητή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τον κ. Μητράκη, να ασκεί κριτική σε δύο άξονες. Ο πρώτος άξονας είναι ότι δεν καταφέραμε εμείς, η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, να αντιστρέψουμε μέσα σε τρία χρόνια όλη την καταστροφή που συντελέστηκε τα προηγούμενα χρόνια. Δεν επαναφέρατε, λέει, τη δέκατη τρίτη σύνταξη. Δεν είπε «την οποία εμείς περικόψαμε». Δεν επαναφέρατε τον κατώτατο μισθό. Δεν είπε «τον οποίο εμείς περικόψαμε». Αυτή την κριτική δεν μπορώ παρά να την αναγνωρίσω, διότι αναγνωρίζει την καταστροφή, παραδέχεται ότι έχουν γίνει βήματα και λέει ότι υπάρχουν και πολλά άλλα που πρέπει να γίνουν. Δεκτό.

Ο δεύτερος άξονας της κριτικής του, όμως, βασίζεται σε απολύτως ανακριβή στοιχεία. Αυξήσαμε, λέει, τα ληξιπρόθεσμα. Είναι έτσι; Παραλάβαμε, κύριε Μητράκη, εκατόν εβδομήντα χιλιάδες εκκρεμείς αιτήσεις για κύριες συντάξεις. Σήμερα είμαστε στις πενήντα τρεις χιλιάδες οκτακόσιες. Παραλάβαμε εξήντα τρεις χιλιάδες πεντακόσια απλήρωτα εφάπαξ. Σήμερα είμαστε στα τριάντα χιλιάδες. Παραλάβαμε εκατόν πενήντα τέσσερις χιλιάδες απλήρωτες αιτήσεις για επικουρικές συντάξεις. Σήμερα είμαστε στις ενενήντα χιλιάδες. Η πραγματικότητα, λοιπόν, και οι αριθμοί υπάρχουν για όσους θέλουν να τους δουν.

Ύστερα άκουσα να λέει ότι η Νέα Δημοκρατία μείωσε την αδήλωτη εργασία κατά 27%. Καταθέτω εκ νέου στα Πρακτικά τα ετήσια σχετικά στοιχεία. Εδώ φαίνεται ότι το 2013 η αδήλωτη εργασία ήταν στο 31%, το 2014 στο 19,1%, το 2017 στο 12,4%. Η πραγματικότητα, λοιπόν, και οι αριθμοί για όσους θέλουν να τα διαβάσουν.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός κ. Έφη Αχτσιόγλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτό που δεν είπε ο εισηγητής, όμως, της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και νομίζω ότι είναι αυτό που μάλλον διστάζει να πει, αλλά έχει πει πολλές φορές ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, είναι ότι πράγματι μας χωρίζει ένας πολύ μεγάλος κόσμος στο ζήτημα των εργασιακών. Πράγματι, υπάρχει μια πολύ μεγάλη διαχωριστική γραμμή και διαιρετική τομή στα εργασιακά. Από την πλευρά μας, τη δικιά μας θέση, τη μία πλευρά δηλαδή, την ακούτε συχνά από την Κυβέρνηση. Την άλλη πλευρά, την ακούτε από δύο στόματα. Άλλοτε από τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τον κ. Μητσοτάκη, άλλοτε την ακούτε από το ΣΕΒ. Πάντως υπάρχει μια απόλυτη ταύτιση και στο περιεχό-

μενο και στη χρονικότητα εκφοράς του λόγου αυτού.

Ας δούμε μερικές από τις θέσεις του κ. Μητσοτάκη, όπως έχουν εκφραστεί από τον ΣΕΒ, ή μερικές θέσεις του ΣΕΒ, όπως έχουν εκφραστεί από τον κ. Μητσοτάκη. Το οχτάωρο είναι ξεπερασμένο. Οι συλλογικές συμβάσεις είναι ιδεοληψία της Αριστεράς. Τα συλλογικά εργατικά δικαιώματα είναι αγκυλώσεις της αγοράς εργασίας που πρέπει να αρθούν. Το τρίπτυχο επεκτασιμότητα των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων -επί λέξει τα χρησιμοποιώ, δεν διαστρεβλώνω τίποτα- υπερίσχυσε των κλαδικών συμβάσεων έναντι των ατομικών ή των επιχειρησιακών και η μονομερής προσφυγή στη διαίτησία είναι ένα τρίπτυχο καταστροφικό. Ο πυλώνας της ιδιωτικής ασφάλισης είναι κάτι περισσότερο από αναγκαίος. Το μόνο μέλλον για την εργασία είναι να καταστεί περισσότερο ευέλικτη. Οι κανόνες για την προστασία των εργαζομένων στις εργαλβίες προκαλούν γραφειοκρατικό κόστος και θα πρέπει να είναι ανεφάρμοστες.

Ακόμη και απέναντι στη στάση του κ. Μοσκοβισί και στη διατύπωση του για τη δυνατότητα επανεξέτασης των υποχρεώσεων της χώρας όσον αφορά τις συντάξεις, είχαμε την απόλυτη ταύτιση του ΣΕΒ και της Νέας Δημοκρατίας. Ο κ. Χατζηδόνης θύμωσε που ο Επίτροπος άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο επανεξέτασης του μέτρου. Λίγες ημέρες μετά ο ΣΕΒ είπε ότι η μη εφαρμογή του μέτρου θα προκαλέσει μεγάλη αναταραχή στις αγορές.

Σήμερα ακούω και από τον κ. Βρούτση και διάβασα το πρωί από τα φιλία μέσα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να λένε για ένα τρίτο χαρτί, ότι αν δεν εφαρμοστούν οι περικοπές, τάχα, το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης δεν θα είναι πια βιώσιμο. Να μην ανησυχείτε, το δημόσιο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης είναι βιώσιμο. Η βιωσιμότητά του έχει ήδη κερδηθεί από το 2018.

Είναι, λοιπόν, προφανές ότι το σχέδιο της Νέας Δημοκρατίας ταυτίζεται με αυτό το σχέδιο, που υλοποιεί εξάλλου και ο Καγκελάριος στην Αυστρία, που καταργεί το οκτάωρο και το μετατρέπει σε δωδεκάωρο. Το αποδεικνύουν άλλωστε και οι πράξεις τους στην ψηφοφορία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τα ωράρια των επαγγελματιών οδηγών. Η Νέα Δημοκρατία, μαζί με τη Χρυσή Αυγή, ψήφισαν, μεταξύ άλλων, υπέρ της κατάργησης του οκτάωρου εργασίας ημερησίως και του εβδομαδιαίου σαρανταοκτώωρου. Αυτό, λοιπόν, είναι το μοντέλο της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης για την εργασία. Νομίζω με πολύ μεγάλη ευκρίνεια και σαφήνεια παρουσιάζεται συχνά-πυκνά από τον ΣΕΒ ή από τον Πρόεδρο της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Θ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΜΑΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**)

Το δικό μου σχέδιο, το σχέδιο που εξάλλου έχει αποτυπωθεί και στην αναπτυξιακή στρατηγική για μετά την έξοδο από το πρόγραμμα, έχει έναν κεντρικό πυρήνα: Την ενίσχυση της διαπραγματευτικής θέσης των εργαζομένων, γι' αυτό και η τόσο μεγάλη αγωνία και επιμονή μας για την επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και η ενίσχυση του εισοδήματος των εργαζομένων, η οποία επιτυγχάνεται με δύο τρόπους: Μέσα από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας επιτυγχάνουν καλύτερους μισθούς οι εργαζόμενοι σε όλες τις μισθολογικές κλίμακες, αλλά και μέσα από την ώθηση στον κατώτατο μισθό προκειμένου να δοθεί η ώθηση για την αύξηση των μισθών σε όλα τα επίπεδα, αλλά και σε αυτούς που λαμβάνουν τον κατώτατο.

Το δείχνουμε και με άλλους τρόπους. Νομίζω ότι το έχουμε αποδείξει έμπρακτα με το νόμο, που φέραμε στη Βουλή και ψηφίστηκε τον Σεπτέμβριο του 2017 όπου θέσαμε αυστηρούς κανόνες για τα ωράρια και θωρακίσαμε τους εργαζόμενους απέναντι στην αδήλωτη, την υποδηλωμένη και την απλήρωτη εργασία. Το αποδεικνύουμε νομίζω και σήμερα με το νομοσχέδιο που συζητάμε και που ενισχύει, εμβαθύνει ακόμη περισσότερο αυτή την προσπάθεια.

Το κάνουμε όμως και με έναν ακόμη τρόπο, με το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας. Γιατί; Γιατί διαπιστώσαμε ότι πολλές φορές το θεσμικό πλαίσιο μπορεί να υπάρχει, αλλά δεν τηρείται στην πράξη. Γι' αυτό και είναι πάρα πολύ σημαντική η παρουσία και η ενίσχυση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, γι' αυτό και είναι πάρα πολύ σημαντικό και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι να χτίσουν αυτή τη συμμαχία με το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας και να ξέρουν ότι μπορούν να καταγγέλλουν εκεί, για να μπορούν να δικαιω-

θούν στις περιπτώσεις παραβατικών πρακτικών από τους εργοδότες τους.

Είπε ο κ. Βρούτσης ότι επί της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας δόθηκε μεγάλη μάχη για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας. Τι έγινε πραγματικά; Το δυναμικό του ΣΕΠΕ μειώθηκε κατά 209 οργανικές θέσεις επί της περιόδου της υπουργίας του. Καταργήθηκαν συνολικά 26 οργανικές μονάδες. Εγώ ξέρω ότι ένα ελεγκτικό Σώμα είναι πρώτα απ' όλα το προσωπικό που έχει, είναι πρώτα απ' όλα η παρουσία του στους χώρους δουλειάς. Όταν μειώνεις κατά 20% τις οργανικές θέσεις τότε σίγουρα δεν ακολουθείς μία πολιτική ενίσχυσής του, μάλλον το απαξιώνεις. Κατήργησε κεντρικές δομές της υπηρεσίας καταργώντας και το τμήμα νομικής υποστήριξης και πληροφοριακών συστημάτων.

Τι κάνουμε εμείς, γιατί θεωρούμε ότι αυτός είναι ο βασικός μας βραχίονας, για να παρεμβαίνουμε στους χώρους δουλειάς; Ολοκληρώνουμε τη στελέχωσή και ενίσχυσή του με επιπλέον διακόσια άτομα στο προσωπικό, άρα ουσιαστικά αντιστρέφουμε πλήρως αυτή την οργανωτική απαξίωση που είχε συμβεί στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας. Κατευθύνουμε 7,5 εκατομμύρια πόρους του ΕΣΠΑ για την ενίσχυση της δουλειάς που κάνει το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας και χτίζουμε ένα πληροφοριακό σύστημα, το οποίο μπορεί να ελέγχει και μέσα από την ανάλυση κινδύνων να υποδεικνύει εκείνες τις επιχειρήσεις, που μπορούν να παρανομήσουν και να κάνουν άρα, πιο στοχευμένους ελέγχους και πιο αποτελεσματικούς.

Αυτή είναι στην πράξη η δουλειά που κάνουμε. Τι είδαμε, λοιπόν, ακριβώς επειδή ενισχύσαμε το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας και δώσαμε προσοχή εκεί; Και αυτό συνδέεται άμεσα με τη ρύθμιση που έχει το παρόν νομοσχέδιο; Είδαμε ότι το πρόστιμο, όπως είχε καθορισθεί, των 10.500 ευρώ για την αδήλωτη εργασία, είχε πολύ περιορισμένα όρια. Είχε έναν αμιγώς τιμωρητικό χαρακτήρα, λόγω του ύψους του, αλλά άφηγε έξω από την οπτική του δύο πολύ σημαντικές προσεγγίσεις: Πρώτον, το τι γίνεται με τον αδήλωτο εργαζόμενο την επόμενη ημέρα, αφού μία επιχείρηση πιστεί να έχει αδήλωτο εργαζόμενο, τι συμβαίνει με αυτόν την επόμενη μέρα. Και δεύτερον, τι συμβαίνει με την επιχείρηση αυτή την επόμενη ημέρα, εάν επαναλαμβάνει την παράβαση ή συμμορφώνεται.

Και εκεί λοιπόν είδαμε τα εξής: Πρώτον, ότι από τους αδήλωτους εργαζόμενους, που τους έπιασε η Επιθεώρηση Εργασίας μόνο το 1/3 αυτών προσλαμβάνονταν την επόμενη ημέρα. Και από αυτούς το 62% που προσλαμβάνονταν ήταν με σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης. Καταθέτω τα σχετικά στοιχεία στα Πρακτικά. Έχει μία αξία αυτή η ανάλυση που έγινε από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κυρία Έφη Αχτσιόγλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

Υπήρχαν δύο πράγματα, που θέλαμε οπωσδήποτε να αντιμετωπίσουμε: Πρώτον, το να βρει ο εργαζόμενος δουλειά, μία θέση εργασίας πλήρους απασχόλησης την επόμενη ημέρα και να συμμορφωθεί η επιχείρηση. Γι' αυτό και κάνουμε αυτή την αλλαγή στην αρχιτεκτονική του προστίμου για την αδήλωτη εργασία, όπου πλέον έκπτωση στο πρόστιμο θα δίνεται μόνο εφόσον ο εργαζόμενος προσλαμβάνεται με σύμβαση πλήρους απασχόλησης. Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως των εκπτώσεων, ο εργοδότης θα οφείλει τρεις μήνες ένοσημα ως απόδοση ελάχιστης δικαιούσνης στον εργαζόμενο που ήταν αδήλωτος, ενώ σε περίπτωση υποτροπής το πρόστιμο θα πολλαπλασιάζεται κατά 100% ή 200%, ανάλογα με τις φορές που υποτροπιάζει η επιχείρηση. Άρα, με αυτόν τον τρόπο οργανώσαμε μία ολιστική προσέγγιση του προβλήματος, η οποία στηρίχθηκε ακριβώς στην παρατήρηση των αποτελεσμάτων μέσω της δράσης του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Όσον αφορά τις εργολαβίες, για πρώτη φορά βάζουμε κάποιους κανόνες στο καθεστώς των εργολαβιών. Θεσμοθετούμε τη συνευθύνη του αναθέτοντος το έργο, του εργολάβου, των υπεργολάβων, απέναντι στους εργαζόμενους για τα ασφαλιστικά και

μισθολογικά τους δικαιώματα, για τις ασφαλιστικές και μισθολογικές τους απαιτήσεις, αλλά και για μία σειρά κανόνων, που αφορούν την υγεία και ασφάλεια στην επιχείρηση, για την αποζημίωση απόλυσης, για την αποζημίωση σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος. Θωρακίζουμε, λοιπόν, έτσι τον εργαζόμενο, καθώς πλέον όλοι ευθύνονται το ίδιο απέναντί του. Σε κάθε περίπτωση ο εργαζόμενος θα λαμβάνει αυτά που δικαιούται, ενώ με αυτόν τον τρόπο δημιουργούμε και έναν αποτρεπτικό χαρακτήρα στο να συνάπτονται εργολαβίες εκεί που δεν θα έπρεπε να υπάρχουν, καθώς πια θα ευθύνονται απέναντι στους εργαζόμενους με τον ίδιο τρόπο όλοι στη σειρά των εργολάβων και του αναθέτοντος.

Άκουσα την κριτική διά στόματος ΣΕΒ και Νέας Δημοκρατίας ότι μήπως επιβαρύνονται υπερβολικά οι επιχειρήσεις με αυτό το μέτρο. Θα μπορούσα να απαντήσω στο εάν επιβαρύνονται ή δεν επιβαρύνονται εν τοις πράγμασι. Όμως, νομίζω ότι επί της αρχής είναι άλλο το ερώτημα που πρέπει να απαντά κανείς. Μπορούμε να δεχθούμε εργαζόμενους οι οποίοι θα γίνονται θύματα πρακτικών εργολαβιών να μένουν απλήρωτοι; Αυτό είναι το ερώτημα στο οποίο θα πρέπει να απαντάμε και όχι το ερώτημα εάν τυχόν αυτή η ρύθμιση μπορεί να δημιουργήσει γραφειοκρατικά κόσθη σε μία επιχείρηση.

Η δική μας θέση -το είπε και ο Υφυπουργός κ. Ηλιόπουλος πριν από λίγο-είναι σαφής, ότι εδώ το βάρος, τον κίνδυνο δεν μπορούν να τον φέρουν οι εργαζόμενοι, τον κίνδυνο θα τον φέρει η επιχείρηση. Εξάλλου, όπως ήδη είπα, ο κανόνας αυτός της συνευθύνης είναι ένας κανόνας ο οποίος έχει θεσμοθετηθεί εδώ και δεκαετίες σε πάρα πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Το ίδιο κάνουμε και σε ό,τι αφορά την πρακτική άσκηση και τη μαθητεία. Ορίζουμε με σαφήνεια το όριο των ατόμων, που μπορούν να απασχολούνται σε μία επιχείρηση στο πλαίσιο πρακτικής άσκησης και μαθητείας και ταυτόχρονα, κάνουμε υποχρεωτική τη δήλωσή τους στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» προκειμένου να μπορεί το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας να ελέγχει εάν τηρείται η νομοθεσία εκεί, να ελέγχει πόσο είναι, να ελέγχει ποιο είναι, να ελέγχει τα ωράριά τους. Και επομένως, νομίζω ότι με αυτό βάζουμε ένα όριο, δεν λέω ότι επιλύουμε το πρόβλημα, αλλά σίγουρα κατ' αρχάς βάζουμε ένα όριο στην καταχρηστική πρακτική, που είχαμε μέχρι σήμερα όπου σε πολλές περιπτώσεις οι επιχειρήσεις αντικαθιστούσαν θέσεις εργασίας με μαθητεύμενους. Το ίδιο κάνουμε και στην περίπτωση της υπερεργασίας, όπου πλέον καθιστούμε υποχρεωτική την αναγραφή και της υπερεργασίας, όπως ακριβώς και τις υπόλοιπες μεταβολές στον χρόνο εργασίας στο ηλεκτρονικό σύστημα, προκειμένου να μπορεί να ελέγχεται και άρα τελικά να αμβιβείται, γιατί αυτό είναι το νόημα με την τήρηση των ωραρίων.

Αυτά τα τρία πεδία, εργολαβίες, μαθητεία, υπερεργασία, ήταν και τα τρία πεδία όπου το υπάρχον πλαίσιο έπασχε ήδη πριν από τα μηνόμνια. Δεν είναι πεδία στα οποία διαμορφώθηκαν παραβατικές πρακτικές μετά το 2010, ήταν πεδία τα οποία ήδη πριν το 2010 ήταν εντελώς θολά για την προστασία της εργασίας. Και αυτή τη στιγμή κάνουμε ένα πρώτο βήμα για να αρχίσουμε να τα ρυθμίζουμε. Προφανώς, υπάρχουν πολλά που μπορούν να γίνουν.

Και νομίζω ότι κανείς πρέπει να απαντά συγκεκριμένα σε αυτά τα θέματα και να παίρνει πολύ συγκεκριμένη θέση εάν η ρύθμιση, η κάθε μία απ' αυτές που ανέφερα βοηθάει ή όχι τους εργαζόμενους, εάν θωρακίζει τα δικαιώματά τους, εάν διασφαλίζει καλύτερα τους μισθούς τους ή όχι. Σε αυτό νομίζω ότι θα πρέπει να απαντούν όλοι, ιδίως όσοι μιλούν στο όνομα των εργαζομένων.

Και να πω και μερικές κουβέντες για το ασφαλιστικό, ακολουθώντας και πάλι τη μέθοδο που είπε ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τι παραλάβαμε, που είμαστε: Η προηγούμενη κυβέρνηση μάς παρέδωσε ένα ασφαλιστικό σύστημα με έλλειμμα 1,1 δισ. στα δημόσια ταμεία, μετά από ένδεκα διαδοχικές, οριζόντιες περικοπές των συντάξεων ύψους έως 50% και τετρακόσιες χιλιάδες απλήρωτες συνταξιοδοτικές παροχές, κύριες, επικουρικές και εφάπαξ, στα συρτάρια μας, τις οποίες ανέφερα πιο αναλυτικά πριν. Αυτή ήταν η κατάσταση που παραλάβαμε στο ασφαλιστικό.

Σήμερα πού βρισκόμαστε τρία χρόνια μετά; Έχουμε διασφαλίσει τη βιωσιμότητα του συστήματος σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο. Αυτή είναι διασφαλισμένη ανεξαρτήτως του τι θα συμβεί με τις προσωπικές διαφορές το 2019. Έχουμε πληρώσει ληξιπρόθεσμα κι ανέφερα αναλυτικά τα νούμερα για το πού είμαστε, τι απομένει να πληρώσουμε. Έχουμε κλείσει, λοιπόν, πληγές του παρελθόντος και αυτή τη στιγμή έχουμε τη δυνατότητα να διορθώνουμε και λάθη τα οποία γίνονταν από τις προηγούμενες κυβερνήσεις και τα οποία τα κληρονομήσαμε.

Ένα τέτοιο λάθος ήταν οι παρανόμως παρακρατηθείσες εισφορές υγείας, οι οποίες επεστράφησαν στους συνταξιούχους στα τέλη του 2017. Μια τέτοια προσπάθεια επούλωσης πληγών είναι η ρύθμιση των οφειλών για χρέη, που σωρεύτηκαν ως τα τέλη του 2016 σε έως εκατόν είκοσι δόσεις στους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολούμενους. Μια τέτοια βελτίωση είναι η ουσιαστική αναθεώρηση του πίνακα μη αντιστρέψιμων παθήσεων για όσους λαμβάνουν αναπηρικές συντάξεις και την οποία κάναμε με έναν πολύ διερευνητικό και εντατικό τρόπο. Το αποδεικνύουμε νομίζω και σήμερα με τη ρύθμιση που υπάρχει στο νομοσχέδιο, που δίνουμε τη δυνατότητα διαγραφής αμφισβητούμενων οφειλών και προσαυξήσεων που έχουν σωρευτεί ως 31-12-2016 σε βάρος ασφαλισμένων εξαιτίας ακριβώς της πολυνομίας και της πολυπλοκότητας του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου της κοινωνικής ασφάλισης σχετικά με την υπαγωγή ή μη σε παράλληλη ασφάλιση δυο ή περισσότερων ασφαλιστικών φορέων.

Αυτές είναι εν συντομία οι πράξεις μας για το ασφαλιστικό. Αυτές ήταν εν συντομία οι πράξεις της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης για το ασφαλιστικό.

Να πω δυο φράσεις μόνο για τις ρυθμίσεις, που υπάρχουν σχετικά με τα ασυνόδετα προσφυγόπουλα σ' αυτό το νομοσχέδιο. Είναι οι ρυθμίσεις που θέτουν τους κανόνες για τα αναγκαία μέτρα προστασίας των ασυνόδετων ανήλικων προσφυγόπουλων και που το συγκεκριμένο νομοσχέδιο εισάγει το σύστημα της επιτροπείας, θεσμοθετεί τα αρμόδια όργανα και καθορίζει ακριβώς τις αρμοδιότητες του επιτρόπου. Νομίζω πως έχει ιδιαίτερη σημασία αυτή τη στιγμή που το Υπουργείο Εργασίας μέσω του χαρτοφυλακίου της κοινωνικής αλληλεγγύης, μέσω του χαρτοφυλακίου της κ. Φωτίου, βάζει αυτούς τους κανόνες για τα ανήλικα προσφυγόπουλα, γιατί είναι αυτή ακριβώς η στιγμή που στην Ευρώπη φουντώνει μια συζήτηση σε πολύ έντονο και πολύ υψηλό επίπεδο σχετικά με δυο αντιπαρατιθέμενα σχέδια αντιμετώπισης του προσφυγικού - μεταναστευτικού προβλήματος.

Από τη μια είναι το ένα σχέδιο, που θέλει ευρωπαϊκή συλλογική λύση στη βάση της συνευθύνης και της αλληλεγγύης και από την άλλη ένα σχέδιο που ορίζεται στη βάση της εθνικής περιχαράκωσης και της αντίληψης μιας Ευρώπης - φρούριο. Νομίζω ότι οι διατάξεις, που έρχονται στο παρόν σχέδιο νόμου αποδεικνύουν πως η ελληνική πολιτεία θα συνεχίσει να είναι μια πολιτεία που θα λειτουργεί για να καταπολεμά τους αποκλεισμούς στη βάση της αλληλεγγύης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κλείνοντας θέλω να πω ότι το γεγονός πως από το τέλος του Αυγούστου η ελληνική Κυβέρνηση θα απολαμβάνει οπωσδήποτε μεγαλύτερο βαθμό ελευθερίας στην άσκηση πολιτικής καθιστά ίσως με πιο εντατικό τρόπο τα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν στον βασικό διαχωριστικό άξονα, στη βασική διαιρετική τομή της εργασίας. Στα εργασιακά συγκρούονται με απόλυτη ευκρίνεια δυο αντίπαλα πολιτικά σχέδια που νομίζω ότι τα ορίζει με το δικό του τρόπο και το παρόν νομοσχέδιο. Τα ερωτήματα που τίθενται είναι συγκεκριμένα και νομίζω ότι δεν έχει κανείς την πολυτέλεια να μην πάρει θέση σε αυτά:

Είστε με την ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των εργαζομένων, την ενίσχυση των εισοδημάτων τους ή με τη συμπίεση του εργατικού κόστους; Είστε με τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή με την εργοδοτική αυθαιρεσία; Είστε με τους κανόνες προστασίας της εργασίας ή με τους μεγαλοεργολάβους της παραβατικότητας; Είστε με μια ανάπτυξη που σέβεται τους εργαζόμενους ή με τους τυχοδιώκτες που «βαράνε κανόνι» και αφήνουν απλήρωτες οικογένειες; Είστε με την νομιμότητα ή με τους μεγαλοπαραβάτες, που φυγαδεύουν τους εργαζόμενους στα ψυγεία των εμπορευμάτων για να μην τους βρει η Επιθεώρηση Εργασίας όταν κάνει ελέγχους; Είστε με το δημόσιο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης για όλους ή με την ιδιωτική κοινωνική ασφάλιση για τους λίγους; Είστε με το οκτώωρο ή με το δωδεκάωρο;

Αυτά είναι τα ερωτήματα στα οποία πρέπει εσείς πια οι Βουλευτές να πάρετε θέση. Εμείς πήραμε θέση, η Κυβέρνηση πήρε θέση με την επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, με τον νόμο που έφερε στη Βουλή τον Σεπτέμβριο του 2017 για την καταπολέμηση της απλήρωτης και αδήλωτης εργασίας, με τον νόμο που φέρνουμε σήμερα για τους κανόνες στις εργολαβίες και για την πρόσληψη των αδήλωτων εργαζομένων, με την ενίσχυση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, με την αναπτυξιακή μας στρατηγική που τοποθετούμε στο επίκεντρό της την εργασία.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, αυτή έχει πάρει θέση στα ερωτήματα αυτά. Και η Αξιοματική Αντιπολίτευση έχει πάρει θέση στα ερωτήματα αυτά. Την έχει πάρει ο κ. Μητσοτάκης. Την πήρε και σήμερα με πολύ μεγάλη σαφήνεια ο κ. Βρούτσος όταν υπεραμύνθηκε όλων των διαρθρωτικών αναγκών μεταρρυθμίσεων, όπως τις ονόμασε, που έκανε κατά τη διάρκεια της θητείας του, δηλαδή τη μείωση του κατώτατου μισθού κατά 22% και 32% για τους νέους, την αναστολή των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, τη μείωση της αποζημίωσης απόλυσης, όλων αυτών των αναγκών μεταρρυθμίσεων των οποίων υπεραμύνθηκε σήμερα λέγοντας ότι είναι απαραίτητες για τη μείωση της ανεργίας. Άρα και η Αξιοματική Αντιπολίτευση έχει τοποθετηθεί νομίζω με σαφήνεια στα ερωτήματα.

Η διαιρετική τομή υπάρχει, είναι ευκρινής και μπροστά σας και νομίζω πως ήρθε η ώρα τώρα εσείς οι υπόλοιποι Βουλευτές να πάρετε θέση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Σας έχω δει, κύριε Παφίλη. Δώστε μου μερικά δευτερόλεπτα. Ο Υπουργός κ. Πετρόπουλος θέλει να ενημερώσει το Σώμα για μια νομοτεχνική βελτίωση.

Αμέσως μετά, κύριε Παφίλη, σας δίνω τον λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Κύριε Πρόεδρε, είναι μια διόρθωση μετά τη νομοτεχνική που έκανα σχετικά με τα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Ενώ παρελείφθη η σχετική παράγραφος, δεν έφυγε από τον τίτλο. Επομένως, από τον τίτλο του σχετικού άρθρου 4 διαγράφεται η φράση «καί εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου».

Αυτή είναι η νομοτεχνική βελτίωση.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός κ. Αναστάσιος Πετρόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

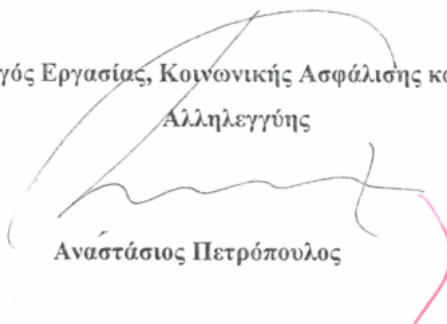
ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τίτλο «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις».

- 1) Από τον τίτλο του άρθρου 4 διαγράφεται η φράση «και εκκλησιαστικών ΝΠΔΔ».

Αθήνα, 10^η Ιουλίου 2018

Ο Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής
Αλληλεγγύης

Αναστάσιος Πετρόπουλος

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστώ τον κύριο Υπουργό.

Κύριε Παφίλη, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η κυρία Υπουργός ή δεν ακούει, δεν προσέχει τι λέμε ή ακούει κάποιους που τη συμβουλευούν ή συνειδητά κάνει προβοκάτσια. Ας το επιλέξει η ίδια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Ξέρετε ότι και ακούει και προσέχει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Τι είπα εγώ; Εγώ, σε ένα επιχείρημα ότι με βάση την καινούρια ρύθμιση δίνεται κίνητρο στους εργαζόμενους να καταγγέλλουν τους εργοδότες στην Επιθεώρηση Εργασίας, λέω ότι από μόνο του αυτό δεν φτάνει. Υπάρχουν τα Πρακτικά. Γιατί αυτό που γνωρίζουν όλοι είναι η τρομοκρατία που ασκείται στους χώρους δουλειάς -δεν λέω αυτές ακριβώς τις λέξεις- κι ότι όταν πάει κάποιος και καταγγείλει στην Επιθεώρηση Εργασίας απολύεται και μάλιστα πολλές φορές μπαίνει σε black list και δεν μπορεί να βρει δουλειά. Αυτό όποιος το αμφισβητεί μάλλον είναι εκτός πραγματικότητας.

Και μάλιστα η προβοκάτσια πού είναι; Λέει η κυρία Υπουργός ότι το κόμμα της εργατικής τάξης καλεί τους εργαζόμενους να μην πάνε στην Επιθεώρηση Εργασίας. Σοβαρολογείτε; Γι' αυτό λέω «πού ζείτε;». Δεν ξέρετε τη μάχη που δίνουν δικοί μας συνδικαλιστές για να πάει η Επιθεώρηση Εργασίας όταν είναι σημαντική και ειδοποιημένη η εργοδοσία πολλές φορές, όταν πάνε στα δικαστήρια; Δεν ξέρετε πόσοι κομμουνιστές κι άλλοι ριζοσπάστες, όχι μόνο κομμουνιστές, έχουν απολυθεί ακριβώς επειδή κατέφυγαν σ' αυτά; Δεν τα ξέρετε αυτά; Αντί δηλαδή να καταγγείλετε τους εργοδότες που ασκούν τρομοκρατία λέτε ότι εμείς καλούμε. Σκιζόμαστε κυριολεκτικά και το πληρώνουμε. Όσους ανακάλυπταν τους έδιωχναν την άλλη μέρα στα εργοστάσια. Δεν τα ξέρετε αυτά;

Αυτό δεν είναι Υπουργός Εργασίας, με συγχωρείτε. Είναι Υπουργός Εργοδοσίας. Και πολύ περισσότερο όταν διαστρεβλώνετε αυτά που λέμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ: Αυτό τα ξεπερνάει όλα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Κύριε Παφίλη, κύριε Μαντά, παρακαλώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Το δεύτερο που είπα με μια ακραία έκφραση, που δεν συνηθίζω να χρησιμοποιώ, είναι ότι τα δουλμπορικά γραφεία είναι νταβατζήδες της εργατικής τάξης. Αυτό είπα. Γιατί τι κάνουν με νόμους που ψηφίστηκαν και εσείς επεκτείνετε και τα απελευθερώσατε; Κάνουν τον μεσάζοντα για να πιάσει κάποιος δουλειά για να βγάλουν λεφτά. Γιατί αυτό δεν θα μπορούσε να το κάνει ο ΟΑΕΔ, παραδείγματος χάριν; Αυτοί κερδίζουν. Δεν είναι ότι δεν κερδίζουν. Αυτά είπα. Τώρα αν εσείς υπερασπιζόσαστε τα δουλμπορικά γραφεία είναι δικός σας λογαριασμός. Δεν έχω να πω τίποτα περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Εντάξει, κύριε Παφίλη. Δόθηκαν οι απαραίτητες εξηγήσεις.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ (Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Το τι είπατε μπορούμε να το δούμε από τα Πρακτικά. Τι είπα εγώ ότι είπατε επίσης μπορούμε να το δούμε από τα Πρακτικά. Είπα ότι είπατε ότι όταν καταγγέλλει ένας εργαζόμενος στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας ξέρει τις περισσότερες φορές -και μπορεί να μην είπατε καν «τις περισσότερες φορές»- ότι την άλλη μέρα θα μείνει χωρίς δουλειά. Εσείς σκεφτείτε αν η φράση αυτή κι αν αυτή η τοποθέτηση, την οποία δεν την έχετε κάνει πρώτη φορά εσείς εδώ αλλά την έχω ακούσει κι άλλες φορές στη Βουλή σε σχέση με το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, σπάει τον φόβο στους εργαζόμενους ή ενισχύει τον φόβο στους εργαζόμενους, τον οποίο όλοι αποδεχόμαστε ότι υπάρχει. Εσείς σκεφτείτε το αυτό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Αυτό είπατε; Είπατε ότι καλούμε τους εργαζόμενους να μην πάνε στην Επιθεώρηση Εργασίας. Αυτό είναι προβοκατόρικο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Κύριε Παφίλη, δεν ακούγεστε.

Ας λήξει εδώ το θέμα. Δόθηκαν οι εξηγήσεις κι από τις δυο πλευρές κι έχουν καταγραφεί στα Πρακτικά.

Να συνεχίσουμε όμως με τη διαδικασία. Έχουν μείνει εννέα εγγεγραμμένοι συνάδελφοι Βουλευτές και οι δευτερολογίες και αν επιθυμεί στο τέλος να τοποθετηθεί κάποιος Υπουργός θα ενημερώσω το Σώμα.

Ο κ. Κεγκερόγλου έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να μην αδικούμε την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ -ΑΝΕΛ αφού δεν ψήφισε μία φορά μόνο τις μειώσεις και σε περίοδο ελλειμμάτων. Τις ψήφισε δύο φορές και μάλιστα σε περίοδο πλεονασμάτων! Πριν δεκαπέντε ημέρες στο μεσοπρόθεσμο ξαναψήφισαν τις περικοπές στις συντάξεις από 1-1-2019 μην τυχόν και ξεχαστούν.

Τους αδικείτε, επίσης, για τις συλλογικές συμβάσεις. Έχει βγάλει εγκύκλιο η κ. Αχτσιόγλου, την 32921/13-6-2018 για την επεκτασιμότητα των συλλογικών συμβάσεων που καταλήγει: «Σε περίπτωση μη υποβολής από την εργοδοτική οργάνωση του μη-τρώου μελών, η επέκταση της συλλογικής σύμβασης δεν είναι δυνατή». Αυτή είναι η κ. Αχτσιόγλου και την αδικείς. Ασχολείται με τις συλλογικές συμβάσεις, αλλά για να τις κόψει.

Το καταθέτω στα Πρακτικά, κύριε Πρόεδρε, προκειμένου να έχουμε γνώση και να είναι εμφανές το τι κάνει η Κυβέρνηση.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασιλείος Κεγκερόγλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Γιατί τριάντι χρόνια τώρα, δυστυχώς, η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ -ΑΝΕΛ έχει αποτύχει σε όλους τους τομείς. Εκτός του ότι μας φόρτωσε με πρόσθετα μέτρα, που απορρέουν από το τρίτο αχρείαστο μνημόνιο, απέτυχε στη συνέχεια να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την οικονομική επανεκκίνηση. Δεν έχει προωθήσει ούτε μία επένδυση και όχι μόνο αυτό, έχει εμποδίσει πάρα πολλές. Αυτό έχει τις συνέπειές του στην απασχόληση και το ασφαλιστικό σύστημα. Απέτυχε στις διαπραγματεύσεις και υπέγραψε μέχρι το 2022 3,5% πλεονάσματα και μέχρι το 2059 2,2%, που σημαίνει υψηλά πλεονάσματα, υψηλούς φόρους, υψηλές ασφαλιστικές εισφορές, θηλιά στον λαιμό όλων των Ελλήνων.

Αντιπολιτεύεται τη Νέα Δημοκρατία και καλά κάνει αν νομίζει ότι με αυτόν τον τρόπο θα ξεχαστεί η δική της πολιτική. Η Νέα Δημοκρατία, όμως, είναι αυτή που είναι, η συντηρητική παράταξη με τις συγκεκριμένες απόψεις. Γιατί όμως την αντιγράφει σε πάρα πολλά; Και εδώ έχουμε το τραγικό να έρχονται εδώ σήμερα όλοι οι ομιλητές από τον ΣΥΡΙΖΑ με την ίδια ομιλία - καρμπόν, να λένε τα ίδια πράγματα και να μην στέκονται στα σοβαρά ζητήματα.

Εσάς γιατί να σας εμπιστευτούν οι εργαζόμενοι και οι μικρομεσαίοι πολίτες; Για τις ομαδικές απολύσεις που ψηφίσατε; Για το lok άουτ; Για τις νέες μειωμένες συντάξεις, που εκδίδονται από τον Μάιο του 2016 και μετά; Για τη μείωση των παλαιών συντάξεων που έχετε ψηφίσει δύο φορές και προβλέπεται από 1 Ιανουαρίου του 2019 ή για τη μείωση των εισοδημάτων με των κατώτερων, συνταξιούχων και όλων των χαμηλών εισοδημάτων με την κατάργηση του αφορολόγητου; Να σας ψηφίσουν για την κατάργηση του ΕΚΑΣ; Να σας στηρίξουν και να σας εμπιστευτούν για την αύξηση της εισφοράς της υγείας από 4% σε 6% σε όλες τις συντάξεις και από 0% σε 6% στις επικουρικές; Αυτοί πληρώνουν το κόστος για τους ανασφάλιστους, όχι εσείς.

Η αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών πνίγει ελεύθερους επαγγελματίες και μικροεπιχειρηματίες. Γι' αυτό να σας στηρίξουν και να σας εμπιστευθούν ή για τη φορολόγηση ακόμη και των ανέργων που προβλέπεται φέτος; Ή για τη φορολόγηση ακόμη και των αναπήρων με 80% και άνω αναπηρία, για μικροεισοδήματα που δεν είναι σύνταξη;

Κυρίες και κύριοι, να σας θυμίσω ότι η κατώτερη σύνταξη με την υπογραφή ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ μειώθηκε για πρώτη φορά στην ιστορία το 2015 από 486 ευρώ σε 392; Να σας θυμίσω ότι αναστείλατε την αύξηση του βασικού μισθού που έπρεπε να γίνει από την αρχή του 2018, με βάση και τον νόμο που ισχύει, αν θέλετε, και έπρεπε σήμερα να είναι 650 ευρώ; Για πότε το φυλάτε δηλαδή; Για δώρο προεκλογικό; Με αυτόν τον τρόπο πολιτεύεστε; Να σας εμπιστευθούν για την παράταση για τρία χρόνια ακόμη του «γύψου» για τις συλλογικές συμβάσεις; Γιατί το 2015

έληγε η απαγόρευση, έληγε η δέσμευση που υπήρχε. Να σας εμπιστευθούν για τον ευτελισμό των συντάξεων χηρείας ή για τη συνέχιση τού να καταβάλλεται χαμηλότερος μισθός, για τον οποίο αναφερθήκατε προ ολίγου, στους έχοντες ηλικία 25 και κάτω στο δημόσιο; Είναι ανεπίτρεπτο. Η κοινωφελής εργασία, το πρόγραμμα το οποίο ήδη έχει εξαγγελθεί, προβλέπει στο δημόσιο, στους δήμους για τους κάτω των 25 ετών χαμηλότερη αμοιβή κατά 20%. Είναι δυνατόν; Αυτό είχε θεσπιστεί μία φορά για κίνητρο για τον ιδιωτικό τομέα και εσείς το εφαρμόζετε στον δημόσιο τομέα. Είναι δυνατόν;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Για τον ιδιωτικό τομέα καλό είναι, για το δημόσιο δεν είναι;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Καλά, ψήφισε εσύ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ελάτε, κύριε Κεγκέρογλου!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Πρόταση νόμου: Όχι μόνο ακύρωση των μειώσεων που προβλέπονται από 1-1-2019. Δεν λέμε εμείς μόνο αυτό. Εμείς λέμε και δρομολογούμε με την πρότασή μας και την επαναθεμελίωση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας. Χρειάζεται άμεσα επικαιροποίηση αναλογιστικών μελετών. Χρειάζεται αλλαγή της δομής των συντάξεων, του συστήματος εισφορών και χρηματοδότησης, κατάργηση του νόμου Κατρούγκαλου. Δεν γίνεται διαφορετικά. Δεν μπορεί να υπάρξει βιώσιμο ασφαλιστικό σύστημα εάν δεν ξεκινήσουμε με την επικαιροποίησή και με την αλλαγή της αντίληψης σε σχέση με την τριμερή χρηματοδότηση. Έχουμε καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση για το υπερταμείο και την αξιοποίηση της περιουσίας αντί του Ξεπουλήματος και για τους υδρογονάνθρακες και εκεί πάνω πρέπει να στηριχθεί η βιωσιμότητα του ασφαλιστικού.

Αδήλωτη εργασία. Ακούστε: ήταν 38% επί των ημερών μας και με συγκεκριμένα μέτρα και σχέδιο κατέβηκε στο 19%. Ήρθε ο Πρωθυπουργός εδώ και στο Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συζήτηση για την οικονομία και είπε επί λέξει –το έχω εδώ και θα το καταθέσω στα Πρακτικά και αυτό- ότι η αδήλωτη εργασία από 19% που την παρέλαβε, έπεσε στο 13% -αυτό το είπε ο κύριος Πρωθυπουργός- και με ένα συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σήμερα, άραγε, τι θέλουμε; Να την αυξήσουμε ξανά; Γιατί το σύστημα το οποίο πάτε να εφαρμόσετε δεν κλείνει το μάτι στους επιχειρηματίες, όπως είπαν κάποιοι, κλείνει το μάτι στους κακούς επιχειρηματίες, σε αυτούς που ποντάρουν στην εκμετάλλευση του εργαζόμενου, σε αυτούς που ποντάρουν στον αθέμιτο ανταγωνισμό, έναντι αυτού που τηρεί τους νόμους και τηρεί τις υποχρεώσεις του απέναντι στους εργαζόμενους.

Δυστυχώς, είχατε βάλει και μία διάταξη που όπως μου είπε ο εισηγητής μας, δεχθήκατε να την αποσύρετε. Οποία ντροπή! Ο εργαζόμενος, λέει, ο οποίος θα έπρεπε να ασφαλιστεί, μπορεί να υπογράψει υπεύθυνη δήλωση και να μην ασφαλιστεί ο ίδιος, αλλά να ασφαλιστεί ένας άλλος. Από πού αντεγράφησαν αυτά; Ένας Θεός ξέρει! Ποιο νοσηρό μυαλό έβαλε μέσα αυτή τη διάταξη; Να ασφαλιζόμαστε άλλοι αντί άλλου εργαζόμενου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ ολοκληρώστε. Έχετε φθάσει στα οκτώ λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Να πω ότι έχουμε καταθέσει άλλη μία τροπολογία, την οποία ανέλυσε ο κ. Μπαργιώτας. Και γι' αυτήν υπήρξε αρνητική στάση από την πλευρά της Κυβέρνησης. Η Κυβέρνηση οφείλει να βλέπει τις προτάσεις στην ώρα τους και να λύνονται προβλήματα με βιώσιμες λύσεις και με προτάσεις που κατατίθενται και όχι κατόπιν εορτής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε τον κ. Κεγκέρογλου.

Κάποιοι συνάδελφοι Βουλευτές ζήτησαν να μην μιλήσουν, οπότε θα υπάρξει οικονομία στον χρόνο.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Δαβάκη και αμέσως μετά στην κ. Αυλωνίτου, στην κ. Καφαντάρη, στον κ. Σαρακιώτη και τελευταία στην κ. Αναγνωστοπούλου και μετά θα προχωρήσουμε

με τις δευτερολογίες.

Ο κ. Δαβάκης έχει τον λόγο για επτά λεπτά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα κλασικό νομοσχέδιο, κλασικό όσον αφορά τον τρόπο του νομοθετείν της Κυβέρνησεως ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, συζητούμε αυτές τις ώρες, ένα νομοσχέδιο το οποίο χαρακτηρίζεται από ετερόκλητες μεταξύ τους διατάξεις, για το ασφαλιστικό, για την αδήλωτη εργασία, για την προστασία των ασυνόδετων παιδιών, των προσφύγων και των μεταναστών. Πρόκειται για ρυθμίσεις που νομίζετε ότι θα αντιμετωπίσουν προβλήματα που η δική σας νομοθέτηση δημιούργησε, όπως στον νόμο Κατρούγκαλου όπου έχουν ήδη αρχίσει να φαίνονται τα αποτελέσματα του μεγάλου πολιτικού κόστους, των δυσλειτουργιών και των αρρυθμιών, πέραν των μεγάλων αδικιών τις οποίες αυτός έχει προκαλέσει.

Η πιο απαράδεκτη, όμως, μεθόδευση είναι αυτό το οποίο γίνεται το τελευταίο χρονικό διάστημα.

Από τη μία μεριά, λέτε ότι βγαίνουμε σε λίγες μέρες με μία καθαρή έξοδο. Τώρα, τι σημαίνει καθαρή έξοδος από τα μνημόνια για τον συνταξιούχο, τον εργαζόμενο, τον άνεργο, τον αγρότη του πρώην ΟΓΑ, που ετοιμάζεται να βγει στη σύνταξη και ακόμη δεν ξέρει τι σύνταξη θα πάρει και όλα τα συμπαραμαρτούντα, δεν μπορώ να το αντιληφθώ.

Από την άλλη μεριά, συνεχίζετε το ίδιο βιολί, λέγοντας και υποτονθουρίζοντας, θα έλεγα, «ψηφίστε μας, γιατί, κοιτάξτε, σε λίγο κορόιδο θα έχουμε εκλογές, δεν θα εφαρμόσουμε αυτά τα οποία ψηφίσαμε, όσον αφορά τη μείωση των συντάξεων και του αφορολογήτου». Και κατά τούτο παρακαλείτε και δίνετε γη και ύδωρ στους δανειστές, για να σας δώσουν αυτή την παράταση. Θεωρώ ότι αυτά δεν είναι πράγματα.

Εμείς κονταροχτυπήσαμε με μία δύσκολη πραγματικότητα πριν από τέσσερα χρόνια και προσπαθήσαμε να φέρουμε τα πράγματα εκεί που ήταν το καλύτερο. Εσείς πουλήσατε ελπίδα, είπατε ψέματα στον κόσμο και φτάσαμε σήμερα στο σημείο να εξωραϊζόμαστε την πραγματικότητα, δημιουργώντας αυτά τα οποία σήμερα καταγγέλλουμε -δικαίως πιστεύω- εμείς αλλά και σύμπασα η Αντιπολίτευση.

Στα επιμέρους τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Υπάρχει μία ρύθμιση για το ασφαλιστικό των αγροτών, γιατί βεβαίως δεν είχατε προβλέψει στο νομοθέτημά σας, δηλαδή στον νόμο Κατρούγκαλου, ότι υπήρχαν κατηγορίες ασφαλισμένων με ιδιαίτερες στον τρόπο της ασφάλισής τους και στον εργασιακό τους βίο.

Προσέξτε, κύριε Υπουργέ, που βλέπω ότι με παρακολουθείτε. Δύο χρόνια μετά, δεν υπάρχει ενιαίος κανόνας ασφάλισης και παροχών για τον ΕΦΚΑ και δεν έχουν επιλυθεί σημαντικά προβλήματα, κυρίως στην εφαρμογή του, δηλαδή στα μηχανογραφικά συστήματα.

Όσοι έχουν την ατυχία να πρέπει να υποβάλουν αίτηση για σύνταξη αυτή την περίοδο, τώρα που μιλάμε, δεν γνωρίζουν ούτε πότε θα πάρουν τη σύνταξή τους, ούτε πόσα θα πάρουν, τι σύνταξη δηλαδή θα πάρουν, ούτε αν πληρώνονται με προκαταβολές συντάξεων, αν είναι τυχεροί. Γιατί στον πρώην ΟΓΑ, για παράδειγμα, δεν καταβάλλονταν νέες αναπηρικές συντάξεις και επιδόματα και δεν γνωρίζουμε πότε -ένα άλλο τεράστιο θέμα- θα πληρωθούν αυτοί που γεννήθηκαν το 1951.

Το άλλο δε θέμα -και κοιτάω τώρα στα μάτια τον κ. Πετρόπουλο-, που είναι η απόλυτη ντροπή -να την πούμε πολιτική ντροπή, κοινωνική ντροπή, ανθρώπινη ντροπή;- και ξέρει ο κύριος Υπουργός τι εννοώ, είναι οι συντάξεις χηρείας.

Θυμάστε, κύριε Υπουργέ, πριν από δύο χρόνια, όταν ανεφύετο σιγά-σιγά το θέμα, εξαιτίας των μεγάλων καταγγελιών των γυναικών αυτών, των χηρών δηλαδή που είχαν αυτό το πρόβλημα, σε μία ερώτησή μου ειδικά για τα θέματα που πλήττουν τις χήρες συζύγους των θανόντων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, που μου είπατε: «Μα, τι είναι αυτά που μας λέτε; Εδώ οι αντιπροσωπείες των Ενόπλων Δυνάμεων μού έδωσαν και πλακέτα που με ευχαριστούσαν».

Τι γίνεται τώρα το ξέρετε και εσείς -και αισθάνομαι ότι το ξέρετε αυθεντικά- και η κυρία Υπουργός, την οποία προσπαθούν να επισκεφθούν οι χήρες, αλλά δεν ξέρω αν την έχουν επισκεφθεί.

Θεωρώ, όμως, ότι πρέπει, επιτέλους, να δοθεί μία λύση πάνω σ' αυτό το ζήτημα, προσβάλλει την ανθρωπιά μας, το αίσθημα δικαίου και όλα αυτά τα οποία συνθέτουν μία κοινωνία αλληλεγγύης, η συμπεριφορά που αυτή η Κυβέρνηση έχει αποδώσει στις χήρες των ανθρώπων οι οποίοι επί χρόνια πλήρωναν τις εισφορές τους, αγωνίζονταν στον εργασιακό τους βίο και ήταν νομοταγείς σε όλα.

Εκτός των άλλων δε, περιμένουμε και την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, που, όπως φαίνεται, θα αλλάξει για μία ακόμα φορά τα δεδομένα.

Όσον αφορά στις αλλαγές στη νομοθεσία για την αντιμετώπιση της αδήλωσης εργασίας, αυτό που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι είναι ένα φαινόμενο το οποίο συνδέεται άμεσα με τις ασφαλιστικές εισφορές, τις οποίες, βέβαια, αυξήσατε εις βάρος των παραγωγικών πολιτών. Τιμωρήσατε τους τυπικούς και νομοταγείς. Και την ίδια στιγμή που οι εισφορές αυξάνονται, οι επιστροφές εισφορών έχουν παγώσει. Θεωρώ ότι όλα αυτά επιλεκτικά δεν λύνουν τα προβλήματα, αλλά τα επιτείνουν, τα επιδεινώνουν και δημιουργούν περισσότερα και καινούργια.

Θέλω να αναφερθώ εν τάξει στις δύο τροπολογίες που έχουν κατατεθεί. Η μία, που είναι πολύ σοβαρή για εμάς των ελαιοπαραγωγών περιοχών, είναι η τροπολογία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Θα έπρεπε όποτε έρχονται οι τροπολογίες να υπάρχει ένας εκπρόσωπος του αρμόδιου Υπουργείου, εν προκειμένω του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Γιατί τώρα με κοιτάτε και εσείς και δεν ξέρετε για τι πράγμα λέμε. Και έχετε δίκιο σ' αυτήν την περίπτωση. Πρέπει να υπάρχει εκπροσώπηση, εκτός αν είστε εσείς ενημερωμένοι και πρόχειροι να απαντήσετε.

Το θέμα της δακοκτονίας είναι μία κλασική αποτύπωση της δυσλειτουργίας του νεότερου ελληνικού κράτους και της πολιτειακής αντιμετώπισής του. Γιατί το λέω αυτό; Ο νομός μου, ο Νομός Λακωνίας, είναι ένας νομός πρότυπο ελαιοπαραγωγής. Ταλαιζώμαστε κάθε χρόνο με το ζήτημα της δακοπληξίας. Ακόμα δεν ξέρουμε τι επιπτώσεις μπορεί να έχει αυτή η καθυστέρηση στην όλη διαδικασία και λόγω των κλιματικών συνθηκών.

Είχαμε επισημάνει και στο παρελθόν τα προβλήματα που έχει προκαλέσει η διαδικασία που απαιτεί ο ν.4412/2016, που είναι μία χρονοβόρα διαδικασία σχετικά με τους διαγωνισμούς.

Σε αυτά πρέπει να προστεθεί η καθυστέρημένη και φέτος υποργική απόφαση για την κατανομή των πιστώσεων, η καθυστέρηση στην προκήρυξη εποχικού προσωπικού και το γεγονός ότι η συμμετοχή των εργολάβων βάνει μειούμενη, με αποτέλεσμα σε πολλές περιοχές στον Νομό Λακωνίας, οι διαγωνισμοί να κηρύσσονται άγονοι. Και επειδή πρέπει να γίνει νέος διαγωνισμός μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων, δεν γνωρίζουμε αν τελικά θα πραγματοποιηθούν ψεκασμοί και πότε.

Το θέμα το χειρίζεται η περιφέρεια, αλλά όχι καταλυτικά. Ουσιαστικά, διεκπεραιώνει την όλη υπόθεση. Πάσχει νομοθετικά.

Φέρνεται τώρα αυτήν την τροπολογία. Πιστεύω ότι πρέπει να δοθεί μία μονιμότερη λύση, πιο πρώιμη και όχι τώρα που πρέπει να ολοκληρωθεί. Έπρεπε ήδη, δηλαδή, οι εργαζόμενοι και αυτοί οι οποίοι θα ασχολούντο με τους ψεκασμούς να είχαν αναλάβει εργασία. Τώρα έχουμε μπει στον Ιούλιο και, δυστυχώς, τα πράγματα είναι εξαιρετικά δυσμενή.

Προτείνουμε, κύριε Υπουργέ, η τροπολογία να μην ισχύσει από τη δημοσίευση του Φύλλου Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, αλλά να πάει ένα μήνα πίσω, τουλάχιστον από τις 15 Ιουνίου του τρέχοντος έτους. Αυτό θα δώσει μία λύση, για να μην κηρυχθούν οι νέοι διαγωνισμοί άγονοι.

Είναι πολύ σοβαρό αυτό. Έχουμε μεγάλη ελαιοπαραγωγή και φέτος και θα είναι κρίμα οι άνθρωποι αυτοί, που περιμένουν από το εισόδημά τους να επιβιώσουν για τα επόμενα χρόνια, να έχουν αυτό το πρόβλημα.

Κλείνω με την τροπολογία του Υπουργείου Οικονομικών, σχετικά με τις δαπάνες μετακίνησης των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων. Συγκεκριμένα, με τις ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται σ' αυτήν, η Κυβέρνηση παρατείνει για τρίτη φορά τη διορία έγκρισής του απαραίτητου για τη διαδικασία υπολογισμού των οδοιπορικών των στελεχών.

Ο κ. Καμμένος ήρθε εδώ πέρα -στη δύσκολη θέση που βρίσκεται, διότι τώρα πλέον ουδείς τον λαμβάνει υπ' όψιν, καθώς εφάνη ότι δεν μπορεί να επιβάλει πολιτική στον εταίρο του- και ανέφερε χθες ότι είπε στον κ. Χουλιαράκη για τα οδοιπορικά.

Θεωρώ ότι, επιτέλους, πρέπει να εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα, στο οποίο περιγράφεται η διαδικασία του υπολογισμού των οδοιπορικών των στελεχών. Κάθε φορά ερχόμαστε εδώ και παίρνουμε παρατάσεις για το ζήτημα των οδοιπορικών. Είναι ντροπή και για τα στελέχη και για όλους αυτούς, οι οποίοι δίνουν τον καλύτερο εαυτό τους και τον αγώνα τους για τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Αυτά ήθελα να πω. Αισθάνομαι ότι όλοι μας παρακολουθούν και έχουν βγάλει τα συμπεράσματά τους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα τη Νέα Δημοκρατία)

ΠΡΟΕΔΡΕΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ελάτε, κυρία Αυλωνίτου.

ΕΛΕΝΗ ΑΥΛΩΝΙΤΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις προάλλες μιλούσα με έναν Ευρωπαίο συνάδελφο και προσπαθούσα να του εξηγήσω τι έφεραν τα μνημόνια στη χώρα μας, αλλά δεν μπορούσε να καταλάβει. Αντέτεινε ότι τα μνημόνια ήρθαν για να μειώσουν το χρέος. Ποιος άλλος θα μπορούσε, άλλωστε, να ήταν ο λόγος της ύπαρξής τους, αν δεν μείωναν το χρέος και αν δεν επιδίωκαν αυτόν τον στόχο; Κι όμως, το χρέος σκαρφάλωνε εκεί που σκαρφάλωνε, σε δυσθεώρητα ύψη, παρά το PSI, που κούρεψε ασφαλιστικά ταμεία και ομολογιούχους, χωρίς αποζημίωση.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένας από τους πραγματικούς στόχους του μνημονίου ήταν η εγκαθίδρυση των ευέλικτων μορφών εργασίας, οι οποίες ήρθαν για να μειώσουν. Γιγαντώθηκαν επί κυβέρνησης Σαμαρά. Το μέσο για την επιβολή τους αποτελούσε η αύξηση της ανεργίας. Η αυξανόμενη ανεργία, λοιπόν, επέφερε τη συμπίεση των μισθών, ελεύθερα ωράρια, αδήλωτη εργασία, απλήρωτη υπερωριακή εργασία και γενικά τη μη εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας.

Το σκληρό το τρόμο συμπληρώθηκε με την κατάργηση των συλλογικών κλαδικών διαπραγματεύσεων, που συμπάρεσυρε και άλλο τον κατώτατο μισθό και μαζί την ευνοϊκότερη ρύθμιση για απολύσεις, την εφαρμογή του lockout και γενικότερα την πλήρη απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων.

Όλα αυτά τα ωραία για τον κόσμο της εργασίας στη χώρα μας θα είχαν στεφθεί με επιτυχία, εάν δεν είχε έρθει στα πράγματα αυτή η παράξενη Κυβέρνηση των ΣΥΡΖΑ-ΑΝΕΛ που άκουσον-άκουσον τα φοβερά που κάνει: Βγάζει τη χώρα από το βαθύ πηγάδι των μνημονίων, που την έριξαν ΠΑΣΟΚ και Νέα Δημοκρατία -ανταγωνίζονται, βέβαια, ποιος έσπρωξε περισσότερο-, ρυθμίζει το θέμα της επαναφοράς των συλλογικών συμβάσεων εργασίας με τις αρχές της επεκτασιμότητας και της ευνοϊκότερης ρύθμισης, διαπραγματεύεται το θέμα των ομαδικών απολύσεων με τον καλύτερο τρόπο, δεν συζητάει καν το θέμα της ανταπεργίας και διορθώνει τα κακώς κείμενα, αποκαθιστώντας εργασιακά, ασφαλιστικά και κοινωνικά δικαιώματα. Διότι αυτή η Κυβέρνηση δεν διανοείται καν ότι μπορεί να υπάρξει ανάπτυξη σ' αυτήν τη χώρα χωρίς τα οφέλη της να διαχέονται στον κόσμο της εργασίας, στον κόσμο που παράγει τον πλούτο. Διότι αυτή είναι η φιλοσοφίας της: η πολιτική για τους πολλούς.

Πώς, λοιπόν, να μη χαιρετίσω σήμερα το νομοσχέδιο «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις αντιμετώπισης της αδήλωσης εργασίας, προστασία των εργαζομένων» και όλα αυτά που διαθέτει κ.λπ., το οποίο έρχεται να αποκαταστήσει και να διορθώσει το εργασιακό πλαίσιο των εργαζομένων;

Πώς να μην χαιρετίσω τη θωράκιση του εργασιακού περιβάλλοντος όχι μόνο ως αποκατάσταση κάποιας αδικίας, αλλά ως πρωταρχικό και θεμελιώδες συστατικό της αναπτυξιακής διαδικασίας και δράσης;

Κύριοι συνάδελφοι, αυτό το νομοσχέδιο αποτελεί κομμάτι των θεμελιωδών διαφορών που έχουμε σε σχέση με εσάς, όσον αφορά στην εργασία. Εσείς βλέπετε την αποσάθρωση των εργασιακών σχέσεων ως κομμάτι της κερδοφορίας σας ενώ εμείς βλέπουμε την αναβάθμιση των εργασιακών σχέσεων ως κομμάτι της βιώσιμης ανάπτυξης. Και αυτό είναι ένα αριστερό αποτύ-

πωμα αυτής της Κυβέρνησης.

Ολοκληρώνοντας το πρόγραμμα στις 20 Αυγούστου, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας επαναφέρονται, η αύξηση του κατώτατου μισθού εντός του 2018 δρομολογείται και μπαίνουν κανόνες στην αγορά εργασίας, κανόνες που θα τηρούνται.

Ενδεικτικά, στο σημερινό νομοσχέδιο περιλαμβάνονται διατάξεις σε σχέση με την αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία, όπου προβλέπεται η δυνατότητα μείωσης του προστίμου σε περίπτωση που ο εργοδότης προχωρήσει στην πρόσληψη του εργαζομένου με σύμβαση εργασίας πλήρους απασχόλησης. Έτσι, προχωράμε σε μια ουσιαστική αλλαγή του χαρακτήρα του προστίμου. Φεύγουμε πλέον από την αυστηρά τιμωρητική για τον εργοδότη λειτουργία, δίνοντάς του τη δυνατότητα έκπτωσης του προστίμου με την πρόσληψη του αδήλωτου εργαζομένου. Την ίδια στιγμή, όμως, αποδίδουμε δικαιοσύνη στον εργαζόμενο, αφού εξασφαλίζει τουλάχιστον τρεις μήνες ασφαλιστικές εισφορές, συν τρεις μήνες, εάν προκύψει και η πρόσληψη. Έτσι, ο εργαζόμενος παύει να φοβάται και αποκτάει για πρώτη φορά κίνητρο να προχωρήσει σε καταγγελία στην Επιθεώρηση Εργασίας, στην περίπτωση της εργοδοτικής αυθαιρεσίας. Άσε που σε περίπτωση υποτροπής τους εργοδότη, ο οποίος γνωρίζει πλέον ότι θα έχει ελέγχους συστηματικά, η λυπητερή μπορεί να φτάσει στο καθόλου ευκαταφρόνητο ποσό των 30.000 ευρώ.

Η υποδηλωμένη εργασία, οι απλήρωτες υπερωρίες και η αποφυγή καταβολής ασφαλιστικών εισφορών φαίνεται να αποτελούν τον κανόνα στον χώρο των εργολαβιών. Το φαινόμενο της Κούνεβα αποτελεί την ακραία έκφραση τέτοιων αυθαιρεσιών στον χώρο αυτό.

Με το σημερινό νομοσχέδιο μπαίνει, λοιπόν, φρένο στον χώρο, όπου θεωρείται για πρώτη φορά η συνευθύνη σε όλη την αλυσίδα ανάθεσης έργου σε εργαζόμενους και σ' όλο το φάσμα της εργατικής νομοθεσίας, δηλαδή μισθολογικές αποδοχές, αποζημιώσεις σε περίπτωση απολύσεων, καταβολή ασφαλιστικών εισφορών και τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι η ηγεσία του ΣΕΒ στέκεται αντίθετη σε όλες αυτές τις αλλαγές. Είναι άλλωστε αυτοί που σε κάθε δύσκολη διαπραγμάτευση βρίσκονταν από τη μεριά των δανειστών εναντίον της ελληνικής Κυβέρνησης που πάλευε να κρατήσει τα ασφαλιστικά, εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών.

Θα μου πείτε τώρα: Εδώ, έρχεται ο ΣΕΒ χωρίς να του πέφτει λόγος και τοποθετείται για την εφαρμογή της μείωσης των συντάξεων. Δεν θα αγωνιζόταν για να μην επανέλθουν ποτέ οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας, η απελευθέρωση των απολύσεων ή το lockout; Κοτζάμ κρίση ήρθε σ' αυτήν τη χώρα. Να παρέμενε αναξιοποίητη;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτό το νομοσχέδιο περιλαμβάνονται πολλά και σημαντικά άρθρα, όπως η παραχώρηση ακινήτων με μόνο αντάλλαγμα τη συντήρησή τους με στόχο τη διάσωση των κτηρίων από την εγκατάλειψη, αλλά και το ευρύτερο συμφέρον από την αναζωογόνηση του κέντρου πόλεων, έως ένα ολοκληρωμένο σύστημα ρύθμισης προστασίας για την πιο ευαίσθητη κατηγορία προσφύγων, τα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα, που προβλέπει τον διορισμό επιτρόπου, για να ξέρουμε κάθε στιγμή πού βρίσκεται κάθε ασυνόδευτο παιδί στην ελληνική επικράτεια, ώστε να μην κινδυνεύουν από κακοποίηση και εκμετάλλευση.

Τελειώνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στον δρόμο προς την κάλπη η επιλογή θα γίνεται όλο και πιο καθαρή στους πολίτες: Από τη μια μεριά, είναι οι δυνάμεις που υπερασπίζονται τον κόσμο της εργασίας, που υπερασπίζονται το κοινωνικό κράτος, που υπερασπίζονται τα συμφέροντα των συνταξιούχων. Από την άλλη μεριά, είναι οι δυνάμεις που υπερασπίζονται τα συμφέροντα των λίγων φίλων και χορηγών τους, επενδύοντας στις απολύσεις, στη συντριβή της εργασίας, στη συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους και στην κατάρρευση του ασφαλιστικού συστήματος προς όφελος της ιδιωτικής ασφάλισης.

Υπομονή να έχετε, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της Αξωματικής Αντιπολίτευσης και ο κόσμος θα σας στείλει πάλι στην αντιπολίτευση, γιατί τόσο καιρό δεν μάθατε καλά το μάθημά σας: να την ασκέιτε εποικοδομητικά προς όφελος της χώρας και των πολιτών.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε την κ. Αυλωνίτου.

Τον λόγο έχει η κ. Καφαντάρη για επτά λεπτά.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όσο είμαστε αυτήν τη στιγμή, συζητάμε σήμερα το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας, ένα νομοσχέδιο που πραγματικά αποτελεί ένα ακόμα βήμα αποκατάστασης της κανονικότητας στον ζωτικό χώρο της εργασίας.

Από τις 21 Ιουνίου και οριστικά μετά τις 20 Αυγούστου η χώρα μας βγαίνει από το καθεστώς επιτροπείας και μνημονίων. Η χώρας μας, η οποία το 2015 ήταν στα πρόθυρα της χρεοκοπίας, στέκεται πλέον κανονικά στα πόδια της. Ό,τι και να πει η Αξωματική Αντιπολίτευση, αλλά και γενικότερα η Αντιπολίτευση – γιατί πολλά ακούσαμε σήμερα– πρέπει να αναλογιστούν ένα πράγμα: Από πού πραγματικά βγαίνουμε; Βγαίνουμε από τις μνημονιακές πολιτικές που κύριο στόχο και ως πρώτες ενέργειες είχαν την υποβάθμιση της εργασίας, των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων, τα ελλειμματικά ασφαλιστικά ταμεία. Βγαίνουμε από τις πολιτικές που μείωσαν το ΑΕΠ της χώρας 25% και ώθησαν την ανεργία γύρω στο 27%. Εδώ, σημειώνω ότι το 2017 έκλεισε με αύξηση του ΑΕΠ γύρω στο 1,5%.

Βγαίνουμε από την εργασιακή ζούγκλα που κυριάρχησε την πενταετία 2010 με 2015, που, όπως ανέφερα πριν, η ανεργία έφτασε στο 27%, ενώ τώρα είναι γύρω στο 20% και κάτω.

Η χώρα μας επιστρέφει στην κανονικότητα. Ακούστηκαν πολλά. Τι εννοούμε, όταν λέμε «κανονικότητα»; Είναι κανονικότητα η επιστροφή στο μοντέλο ανάπτυξης που επί δεκαετίες εφαρμόστηκε από τις κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ το 2009, το 2008; Αυτήν την επιστροφή εννοούμε; Όχι. Μιλάμε για την επιστροφή στην κανονικότητα και για την εφαρμογή ενός άλλου νέου μοντέλου ανάπτυξης.

Πρώτη φορά η χώρα μας έχει ένα συγκεκριμένο αναπτυξιακό πρόγραμμα. Ποτέ δεν είχε ένα αναπτυξιακό σχέδιο. Το βασικό ερώτημα το οποίο υπάρχει σήμερα και μετά τον Αύγουστο θα είναι ακόμα πιο σαφές είναι: Με την πρόοδο ή με τη συντήρηση; Με το νέο ή το παλιό;

Η απάντηση είναι: Με την πρόοδο σε ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης δίκαιης, με σεβασμό στο περιβάλλον, κάλυψη των αναγκών του λαού και με επίκεντρο τον άνθρωπο και τον εργαζόμενο.

Απέτυχαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Απέτυχε η Νέα Δημοκρατία, το ΚΙΝΑΛ, η Αντιπολίτευση γενικά με το αφήγημά τους ότι θα πέσει αυτή η Κυβέρνηση. Από τον Γενάρη το 2015 το ακούσαμε αυτό. Απέτυχαν παταγωδώς σε όλα. Και οι αξιολογήσεις κλείνουν και η χώρα οδεύει στην έξοδο.

Εδώ, όμως, θα πω: Τι κάνουν τώρα; Επιστρατεύουν τον φόβο. Απευθύνονται τώρα στον κόσμο που μας ακούει, σε όσους μας ακούν. Επιστρατεύουν τον φόβο, γιατί, όπως έλεγε ο Θουκυδίδης, ο φόβος αμβλύνει τη μνήμη. Επιστρατεύουν τον φόβο και τρομοκρατούν τον κόσμο και για πιθανές μειώσεις συντάξεων και για όλα αυτά τα οποία ακούμε. Γιατί;

Γιατί θέλουν να ξεχάσει ο κόσμος ποιος πραγματικά ήταν εκείνος ο οποίος έκοψε δεκατρείς φορές τις συντάξεις, πότε κόπηκαν τα επιδόματα αδειας, δώρο Χριστουγέννων, δώρο Πάσχα, ότι το 2013 ο κατώτατος μισθός μέσα σε μία νύχτα έπεσε στα 586 ευρώ και στα 510 ευρώ για τους νέους.

Αυτήν τη στιγμή εμφανίζονται με θρασύτητα σε σχέση με την κυβερνητική πολιτική, η οποία θρασύτητα δείχνει ουσιαστικά τον πραγματικό τους φόβο, γιατί σταδιακά αποκαθίστανται ζητήματα και εν προκειμένω τα εργασιακά δεδομένα και δικαιώματα, όπως η επαναφορά συλλογικών συμβάσεων από τον Σεπτέμβριο του 2018, τα μέτρα για την αδήλωτη εργασία, η ενίσχυση του ΣΕΠΕ με προσωπικό και 7,5 εκατομμύρια ευρώ διαθέσιμα από τα ΕΣΠΑ, κίνητρα για πρόσληψη των αδήλωτων εργαζόμενων με πάταξη της αδήλωτης εργασίας και μάλιστα κίνητρα αντί των τιμωρητικών προστίμων, που τι αποτέλεσμα είχαν; Το πιο πιθανό απόλυση του εργαζόμενου και στέρηση φυσικά εσόδων για το δημόσιο.

Σημαντικά βήματα περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο για το εργατολαβικό προσωπικό, επίσης, σχετικά με τον ΟΑΕΔ και το επί-

δομα φερεγγυότητας του ΟΑΕΔ, μέτρα για τη μαθητεία και την πρακτική άσκηση με εγγραφή στην «ΕΡΓΑΝΗ» των νέων οι οποίοι απασχολούνται στις επιχειρήσεις. Πολλά άλλα αναφέρονται στο νομοσχέδιο.

Όλα αυτά είναι από τα πρώτα βήματα αποκατάστασης μίας εργασιακής κανονικότητας. Βάζουμε κανόνες, βάζουμε όρους, βάζουμε όρια στο εργασιακό τοπίο. Διότι και η προσέλκυση επενδύσεων που έχει ανάγκη η χώρα μας -και όλοι μιλάμε γι' αυτό, άσχετα ποιος δουλεύει στην κατεύθυνση αυτή και ποιος είναι μόνο λόγια- απαιτεί ένα ρυθμισμένο εργασιακό περιβάλλον. Είναι λάθος αυτό που λέγεται, και πάνω σε αυτό δουλέψανε και οι προηγούμενες συγκυβερνήσεις Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ, ότι με το χαμηλό εργασιακό κόστος θα έρθουν επενδύσεις. Είναι κάτι το οποίο δεν έγινε. Ποιο είναι το μοντέλο τους;

Μήπως θέλουμε, λοιπόν, να γίνουμε σαν κάποιες χώρες στη νοτιοανατολική Ασία με τα ευεπαισιματικά μεροκάματα και με μη ευημερία του λαού; Όχι. Εμείς θέλουμε μία Ελλάδα ισότιμη εταίρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προσπαθεί και δουλεύει στην κατεύθυνση να επαναφέρει την Ευρώπη στις θεμελιώδεις αξίες της, της αλληλεγγύης, του κοινωνικού κράτους, της δημοκρατίας.

Δυστυχώς, η Ευρώπη σήμερα έχει απομακρυνθεί από αυτές τις απόψεις με την παλιννόρθωση της Ακροδεξιάς, κάτι το οποίο φαίνεται και με τα θέματα τα εργασιακά, την πρόσφατη κατάργηση του οκτώωρου και τη θέσπιση του δωδεκάωρου στην Αυστρία και πολλά άλλα. Είναι κάτι για το οποίο, βέβαια, και ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας έχει τοποθετηθεί σχετικά, «ξεπερασμένα οκτώωρα» και όλα αυτά.

Κλείνοντας, κύριοι Υπουργοί -η κυρία Υπουργός δεν είναι εδώ-, θέλω να επαναφέρω στο ελληνικό Κοινοβούλιο, γνωρίζοντας την ευαισθησία του Υπουργείου Εργασίας, ένα κοινωνικό πλέον πρόβλημα που αφορά, κατά πρώτον, στους συνταξιούχους της Εθνικής Τράπεζας, αλλά και τέσσερις χιλιάδες περίπου εργαζόμενους στην Εθνική.

Οι δεκαεξίμισι χιλιάδες συνταξιούχοι με μία μονομερή κίνηση της τότε διοίκησης της Εθνικής τον Νοέμβριο του 2017 έχουν δει εδώ και δέκα μήνες τις μηνιαίες παροχές τους να μειώνονται κατά 40% περίπου. Είναι ένα θέμα, ένα πρόβλημα το οποίο αφορά στην κατάργηση της επικουρικής παροχής από έναν ειδικό λογαριασμό λεγόμενο ΛΕΠΕΤΕ. Αυτό πλέον δέκα μήνες τώρα δημιουργεί βιοποριστικό πρόβλημα στην πλειοψηφία των συνταξιούχων.

Τονίζω ότι δεν πρόκειται για περικοπή που αφορά ενέργειες της Κυβέρνησης και του δημόσιου ασφαλιστικού συστήματος. Αυτό είναι σαφές. Πρόκειται για μια διμερή σχέση διοίκησης, εργαζομένων και συνταξιούχων. Δεν είναι δηλαδή συνέπεια κάποιου νόμου. Αφορά όμως, δεκαεξίμισι χιλιάδες παρόχους σύνταξης και τέσσερις χιλιάδες και κάτι εργαζόμενους.

Πιστεύω ότι το Υπουργείο θα πάρει άμεσα την πρωτοβουλία να φέρει τα δύο μέρη στο τραπέζι της διαπραγματεύσεως, να βρεθεί λύση, διότι πρέπει να βρεθεί λύση, διότι πλέον το πρόβλημα είναι σοβαρό και αγγίζει όχι μόνο τους δεκαεξίμισι χιλιάδες παρόχους σύνταξης, αλλά και τις οικογένειές τους.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε την κ. Καφαντάρη.

Τον λόγο έχει ο κ. Σαρακιώτης και αμέσως μετά η κ. Αναγνωστοπούλου, για να ολοκληρώσουμε τη λίστα των ομιλητών. Θα προχωρήσουμε με δευτερολογίες και με την ψηφοφορία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ας μου επιτραπεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να χαρακτηρίσω το σημερινό νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας ως σταθμό, σταθμό στην προσπάθεια της χώρας να επιστρέψει στην κανονικότητα και να επουλώσει τις πληγές της κοινωνίας από την παρατεταμένη κρίση. Συνιστά σταθμό, καθώς κηρύττει την έναρξη της μεταμνημονιακής εποχής και δείχνει τον δρόμο που πρέπει να βαδίσουμε μετά την 21η Αυγούστου, όχι τον δρόμο του δωδεκάωρου, τον οποίο έχει επιλέξει ο κ. Μητσοτάκης και οι επαγγελματίες πολιτικοί και συνοδοιπόροι του, οι οποίοι δεν έχουν δουλέψει ούτε μία μέρα στη ζωή τους και έρχονται να κα-

ταγγείλουν τώρα και να χαρακτηρίσουν ως ξεπερασμένο το οκτώωρο.

Είναι σταθμός, καθώς για πρώτη φορά η εισπρακτική λογική τίθεται στο περιθώριο και καθίστανται οι εργαζόμενοι συμμετοχοί στην προσπάθεια της Κυβέρνησης για τη μείωση της αδήλωτης εργασίας και την πάταξη της εργοδοτικής αυθαιρεσίας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα συνιστά η έκπτωση προστίμου από τις 10.500 ευρώ στις 7.000 ευρώ, σε περίπτωση που ο εργοδότης προσλάβει τον αδήλωτο εργαζόμενο. Πλέον εισάγεται μία νέα φιλοσοφία με τα πρόστιμα να είναι ορθολογικά και να αποδίδουν δικαιοσύνη στον εργαζόμενο, πέραν της απλής και αναποτελεσματικής τιμωρίας του εργοδότη.

Κατά το παρελθόν δεν ήταν λίγες οι φορές που ο εργαζόμενος κατέληγε μάταια να επιζητεί την τιμωρία του εργοδότη χωρίς το παραμικρό γι' αυτόν όφελος. Παράλληλα, ο ίδιος βρισκόταν συχνά ενώπιον ασφυκτικών πιέσεων λόγω των εξοντωτικών πονών εις βάρος του εργοδότη και κυρίως της μη παροχής δυνατότητας επανόρθωσης. Πολλές επιχειρήσεις, άλλωστε, έκλεισαν τα χρόνια της κρίσης, μην μπορώντας να ανταπεξέλθουν στα πρόστιμα αυτά, αφού δεν τους δόθηκε ούτε μία εναλλακτική.

Αναγνωρίζεται πλέον ευρέως ότι τα βήματα προόδου τα τελευταία χρόνια είναι σημαντικά. Αρκεί να υπενθυμίσω ότι το ποσοστό της αδήλωτης εργασίας στους κλάδους υψηλού ρίσκου παρουσιάζει σταθερή πτώση από το 19% το 2014 στο 12% το πρώτο τρίμηνο του 2018, σύμφωνα με τα στοιχεία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Το εν λόγω στατιστικό στοιχείο δεν είναι τυχαίο και έρχεται να προστεθεί σε μία σειρά θετικών ειδήσεων, όπως το φρένο στις ελαστικές μορφές εργασίας, η οποία αυξανόταν με ιλιγγιώδεις ρυθμούς το 2013-2014, ο πλεονασματικός ΕΦΚΑ ενάντια σε όλες τις προβλέψεις και την καταστροφολογία, η αύξηση των νέων θέσεων εργασίας και η συνολική μείωση της ανεργίας κατά επτά ποσοστιαίες μονάδες, το θετικό ισοζύγιο προσλήψεων-αποχωρήσεων κατά εκατόν πενήντα χιλιάδες θέσεις εργασίας για το διάστημα μεταξύ Ιανουαρίου και Απριλίου του φετινού έτους.

Είμαστε ικανοποιημένοι; Σαφώς όχι. Μακριά από εμάς τα success stories και οι διθυραμβικές δηλώσεις. Μένουν πολλά τα οποία πρέπει να γίνουν και οι απαιτήσεις του κόσμου από εμάς αυξάνονται όσο ομαλοποιείται η κατάσταση στην πραγματική οικονομία.

Μπορούμε να ξεχάσουμε, όμως, την εργασιακή ζούγκλα της περιόδου 2010-2014; Να λησμονήσουμε ότι το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας κατέστη ουσιαστικά ανενεργό με την κατάργηση διακοσίων οργανικών θέσεων; Η απαξίωση του ΣΕΠΕ σε ποιους έκλεινε το μάτι; Μήπως δεν ήταν τυχαία συνεδητή πολιτική να μην αναφερόμαστε στις επιθέσεις της νεοφιλελεύθερης κυβέρνησης του κ. Σαμαρά, ακόμη και ενάντια στους ανέργους οι οποίοι είδαν την αποζημίωση του ταμείου ανεργίας να μειώνεται κατά 50%; Να μη μιλάμε για την αλήστου μνήμης νομοθέτηση κατώτατου και υποκατώτατου μισθού για τους νέους. Αυτοί που τώρα νομοθέτησαν όλα τα παραπάνω, έρχονται και κόπτονται δήθεν για τα εργασιακά δικαιώματα των νέων.

Αυτή τη χώρα κληροδότησαν Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ και αυτή την κατάσταση κληθήκαμε να διαχειριστούμε επιτυγχάνοντας τη βελτίωση των βασικών δεικτών τα τελευταία έτη. Για του λόγου το αληθές, ας θυμηθούμε τι έλεγαν οι παλαιότερες εκθέσεις της ΓΣΕΒΕΕ.

Ενδεικτικά αναφέρω. Φεβρουάριος 2013: Οκτώ στους δέκα πολίτες έχει περιορίσει ακόμη και βασικά είδη διατροφής. Μάρτιος 2013: Έτος αποκάλυψης το 2013 για επιχειρήσεις, θέσεις εργασίας και βιωσιμότητα της ελληνικής οικονομίας. Ιανουάριος 2014: Τέσσερα στα δέκα νοικοκυριά έχουν ανέργους και ένας στους τρεις χρωστά στεγαστικό δάνειο. Μάρτιος 2014, στην καρδιά του success story του κ. Σαμαρά: Σε επενδυτικό λήθαργο η πραγματική οικονομία. Οκτώβριος 2014: Κατά διακόσιες χιλιάδες μειώθηκαν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο αποτελεί μία τομή στον αγώνα για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.

Συνιστά την κορωνίδα των προσπαθειών της Κυβέρνησης στο να μπει ένα τέλος στο άναρχο εργασιακό τοπίο, κόντρα σε κάθε

νεοφιλελεύθερη λογική και κάθε αυστριακό μοντέλο, το οποίο σπεύδει να ασπαστεί η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Καμμία έκπληξη, δυστυχώς, δεν μας προκαλεί η συμπίρρευση των στελεχών της Νέας Δημοκρατίας με τις πλέον αντιδραστικές πολιτικές μιας υπό δημιουργία νεοφιλελεύθερης Ακροδεξιάς στην Ευρώπη. Εξάλλου, τα έργα, οι ημέρες και οι καταδικές αποδεικνύουν του λόγου το αληθές.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Σαρακιώτη.

Η κ. Αναγνωστοπούλου έχει τον λόγο και είναι και η τελευταία από τη λίστα των ομιλητών.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ (ΣΙΑ) ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ξεκινήσω με μια παρένθεση. Θέλω να πιστεύω ότι η Νέα Δημοκρατία, έστω και αυτήν την ώρα και αφού έχει ανεβάσει τους εθνικιστικούς τόνους σε επικίνδυνο βαθμό, θα καταδικάσει τη δήλωση του Βουλευτή της, του κ. Δημοσχάκη, σχετικά με τη Συνθήκη της Λωζάνης, στην οποία αναφέρθηκε ως επαίσχυντη και επώδυνη.

Θέλω να κρούσω τον κώδωνα του κινδύνου από αυτό το Βήμα ότι τέτοιες δηλώσεις από το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και άλλες που έχουν γίνει τον τελευταίο καιρό με αφορμή το μακεδονικό, που υπονομεύουν διεθνείς συνθήκες και οι οποίες αφορούν στα εθνικά μας σύνορα, θέτουν σε κίνδυνο την ίδια τη χώρα, ειδικά σε μια περίοδο αναθεωρητισμού στην περιοχή.

Ας έλθω τώρα στο νομοσχέδιο, για τα οποία ακούστηκαν πολλά. Είμαι η τελευταία ομιλήτρια. Θα μιλήσω για δύο πράγματα. Το ένα αφορά κατ' εξοχήν το νομοσχέδιο και το άλλο αφορά σε μια τροπολογία.

Το πρώτο που αφορά στο νομοσχέδιο είναι ότι κατεπλήγησαν οι πάντες τις τελευταίες ημέρες, επειδή δημοσιεύθηκε η έρευνα της EUROSTAT σχετικά με το δημογραφικό και τις προβλέψεις που έχει για το 2060 ότι ο πληθυσμός της χώρας θα είναι επτά εκατομμύρια. Κατεπλήγησαν οι πάντες για ένα θέμα το οποίο είναι γνωστό τοις πάσι σίγουρα από το 1993 και βέβαια από πολύ νωρίτερα. Και λέω κατεπλήγησαν και προσπαθούν όλοι να πουν το ένα, το άλλο για το τι θα κάνουν, ξεχνώντας ένα πράγμα -το είπε και η κυρία Υπουργός, το είπε και ο Πρωθυπουργός για πάρα πολλούς λόγους και για την αναπτυξιακή πολιτική κ.λπ.- την ολιστική αντιμετώπιση των προβλημάτων. Σε αυτήν τη χώρα τα τελευταία χρόνια, τις τελευταίες δεκαετίες είχαμε κατακερματισμένη, κατακερματιστική πολιτική, η οποία δεν έβλεπε όλη τη χώρα, όλα τα προβλήματα με έναν ενιαίο τρόπο.

Έρχομαι στην ουσία του νομοσχεδίου χωρίς να αναφερθώ σε καμμία λεπτομέρειά του. Λέμε -και λέει και η Νέα Δημοκρατία και η υπόλοιπη Αντιπολίτευση- ότι θέλουμε να αντιμετωπίσουμε το δημογραφικό, το αναπτυξιακό, την οικονομία κ.λπ.. Όταν όλοι οι επιστήμονες, οι σοβαροί επιστήμονες, οι οποίοι δεν είναι ούτε ΣΥΡΙΖΑ ούτε τίποτα τέτοιο, λένε ότι αυτά αντιμετωπίζονται με ενίσχυση του κοινωνικού κράτους, της κοινωνικής πολιτικής και των εργασιακών σχέσεων, διαφορετικά δεν μπορούμε να έχουμε ανάκαμψη ούτε στην ανάπτυξη ούτε στο δημογραφικό ούτε σε τίποτα τέτοιο, τι ακριβώς εννοούν και πώς τα προσλαμβάνουν κόμματα όπως η Νέα Δημοκρατία;

Οι εργασιακές σχέσεις είναι το άλφα και το ωμέγα. Δεν μπορούμε να έχουμε καμμία μεσοπρόθεσμη, μακροπρόθεσμη πολιτική χωρίς καθαρές εργασιακές σχέσεις υπέρ των εργαζομένων, χωρίς αύξηση του κατώτατου μισθού, χωρίς μια κοινωνική πολιτική προστασίας των δικαιωμάτων των ανθρώπων της εργασίας.

Άρα, ας μην ακούμε απαντήσεις κατακερματισμένες, όπως «και έφερα εγώ αυτήν τη διάταξη». Άκουγα τον κ. Βρούτση και τρελάθηκα σαν να ζούσα σε μια άλλη χώρα. Δηλαδή, η ανεργία έπεσε επί κ. Βρούτση. Τι άλλο να ακούσουμε; Όλα τα στοιχεία, όλοι οι αριθμοί είναι εδώ και βοούν και ο κ. Βρούτσης μας έλεγε ότι έπεσε. Αυτά είναι τα κατακερματισμένα. Το εξήγησε πάρα πολύ ωραία ο Υφυπουργός, ο κ. Ηλιόπουλος. Δεν χρειάζεται να επανέλθω εγώ. Παίρνω όποια στοιχεία με βολεύουν για να τα χρησιμοποιήσω όπως θέλω.

Το ίδιο συνέβη και με την αδήλωτη εργασία. Άλλα πράγματα ξέραμε εμείς και εκεί ο κατακερματισμός έχει μεγάλη σημασία. Τα καταφέρνουμε όλα εμείς; Όχι, βέβαια. Σε αυτό το περιβάλλον και σ' αυτό που παραλάβαμε κάνουμε αυτά τα βήματα για να αρχίσει να αναπτύσσεται ένα σχέδιο, επιτέλους, μια πολιτική γι' αυτήν τη χώρα που θα έχει μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες.

Θα μείνω για ένα λεπτό μόνο στην πολιτική για το παιδί. Είμαι -θα μου το επιτρέψετε, κυρία Υπουργέ- θαυμάστρια της κ. Φωτίου. Όταν λέμε ότι θέλουμε μια δημογραφική πολιτική, μια κοινωνική πολιτική, αν δεν μπει το παιδί στο επίκεντρο, τότε δεν έχει νόημα απολύτως καμμία πολιτική.

Δεν θα πω τώρα για τις επιδοματικές πολιτικές. Δεν θα πω για τις υποδομές που δεν υπήρξαν, για τις επιδοματικές πολιτικές που δεν υπήρξαν για το πρώτο παιδί, για όλα αυτά. Και είδαμε τι αντιμετωπίσαμε, όταν ήλθαν από το Υπουργείο Εργασίας αυτά τα θέματα.

Θα πω ότι το παιδί ως φορέας δικαιωμάτων δεν έχει σημασία αν είναι Ελληνόπουλο, αν είναι άλλης εθνοτικής, θρησκευτικής και οποιασδήποτε καταγωγής. Θα πω μόνο ένα πράγμα. Έβλεπα τα παιδιά της Ταϊλάνδης με τι προσπάθεια τα έβγαλαν και ευτυχώς. Ένα παιδί που είναι στη χώρα του έχει ένα προστατευτικό δίχτυ. Η δικαιοσύνη, η ευαισθησία ενός κράτους φαίνεται όταν αυτό το παιδί στερείται του ασφαλιστικού δικτύου που είναι η χώρα του.

Θα τελειώσω -θα μου δώσετε ένα λεπτό, σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε- με την τροπολογία του Υπουργείου Οικονομικών από την Υφυπουργό, την κ. Παπανάτσιου, που αφορά στην Πάτρα.

Τα είπαν προηγουμένως κι άλλοι Βουλευτές, τα είπε και ο πρώην Υπουργός, ο κ. Δρίτσας. Θέλω να πω ότι η απόδοση του παράλληλου μετώπου είναι ένας σταθμός και μια απεικόνιση του τι συνέβαινε στην Ελλάδα επί χρόνια. Υπήρχε ένα μπερδεμένο καθεστώς, για το οποίο χρειαστήκαμε από το 2015, με το που αναλάβαμε, μέχρι σήμερα για να λυθεί αυτός ο φαύλος κύκλος, ένας φαύλος κύκλος στον οποίον, όμως, η Κυβέρνηση δεν έκλεισε τα μάτια, δεν είπε «δεν γίνεται». Έγινε τεράστια προσπάθεια, συντονισμένη από πάρα πολλούς φορείς, πάρα πολλούς ανθρώπους και στην ίδια την πόλη, αλλά και εδώ από την Κυβέρνηση, για να μην αναφερθώ στον κ. Δρίτσα, τον κ. Φλαμπουράρη, τον κ. Πιτσιόρλα και, βεβαίως, στην κ. Παπανάτσιου, η οποία το έφτασε και σε αίσιο τέλος.

Θέλω κλείνοντας να πω ένα πράγμα. Μπορείτε να λέτε ό,τι θέλετε γι' αυτήν την Κυβέρνηση απ' όλες τις πτέρυγες του Κοινοβουλίου. Αυτό, όμως, που είναι το πιο σημαντικό είναι ότι είναι μια Κυβέρνηση, η οποία μπαίνει στα δύσκολα, προσπαθεί να δώσει λύσεις και αυτές οι λύσεις προσπαθεί να εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο που θα δώσουν κίνηση, επιτέλους, και όραμα σ' αυτήν την κοινωνία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από τις πτέρυγες του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε την κ. Αναγνωστοπούλου.

Ολοκληρώθηκε η λίστα των ομιλητών. Θα περάσουμε στις δευτερολογίες. Θα ξεκινήσουμε με τον κ. Μαυρωτά. Θα ξεκινήσουμε αντίστροφα, ώστε να ολοκληρώσουμε με τον κ. Μαντά.

Παρακαλώ, κύριε Μαυρωτά, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΩΤΑΣ: Πολύ σύντομα θα τοποθετηθώ και ούτε ένα λεπτό δεν θα χρειαστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αυτό που θα ήθελα να πω κλείνοντας το νομοσχέδιο είναι ότι για άλλη μια φορά αυτό που παροτρύνω τους Υπουργούς να βλέπουν στα νομοσχέδια τα οποία φέρνουν είναι με ποιον τρόπο μετά θα υλοποιηθούν. Και το είπα και στις ομιλίες και στην επιτροπή και στην Ολομέλεια ότι οι υπουργικές αποφάσεις και οι κοινές υπουργικές αποφάσεις, που απλώς υπάρχουν στα νομοσχέδια και δεν έχουν προθεσμίες στα δύσκολα, είναι η τροχόπεδη στην υλοποίηση των νόμων και αυτό θα πρέπει να το κοιτάξετε.

Το δεύτερο έχει να κάνει με τις τροπολογίες που έρχονται ως βουλευτικές, οι οποίες κατ' ουσίαν είναι υπουργικές πολλές φορές. Απλώς, με το να έρχονται ως βουλευτικές βολεύουν γιατί δεν έχουν την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και

είναι κάτι το οποίο μας δυσκολεύει εμάς πολύ στο να τις υπερψηφίζουμε.

Το τρίτο είναι το εξής: Αναρωτιέμαι ποιοι παρακολουθούν αυτήν τη στιγμή τη Βουλή, όταν υπάρχει ο ημιελικτός Γαλλία-Βέλγιο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε τον κ. Μαυρωτά.

Τον λόγο έχει ο κ. Κατσώτης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Υπάρχει, όμως, ένας αγώνας διαρκώς μεταξύ εργαζομένων και κεφαλαίου και σ' αυτόν τον αγώνα δίνουμε τώρα τη μάχη, κύριε Μαυρωτά.

Το ΚΚΕ έχει αντιμετωπίσει πολλούς Υπουργούς Εργασίας μέχρι τώρα, αλλά τέτοια διαστρέβλωση και συκοφάντηση των θέσεων του δεν έχει ξανασυναντήσει. Πολύ εκνευρισμένη ήταν σήμερα η κυρία Υπουργός, κάτι που δεν το έδειχνε στις συναντήσεις στο Χίλτον με την τρόικα.

Ωστόσο, γιατί εκνευρίστηκε; Διότι είπαμε ότι είναι «ασπρινές για καρκινοπαθή» αυτές οι ρυθμίσεις. Ήρθε ο κ. Σαρακιώτης με την ομιλία του και αποκάλυψε πλήρως τι έρχεται να υπηρετήσει η ρύθμιση για την αδήλωτη εργασία. Πάρτε την ομιλία του.

Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι θα επαναφέρει τις συμβάσεις, τον κατώτερο μισθό. Ωστόσο, δεν λέει ότι αυτό δεν θα είναι ελεύθερη διαπραγμάτευση, αλλά θα είναι με κυβερνητική παρέμβαση, σύμφωνα με τον νόμο Βρούτση. Αυτόν τον νόμο θα εξακολουθήσει να τον έχει και να ισχύει για το θέμα των διαπραγματεύσεων για τον κατώτερο μισθό, ο οποίος καθορίζει βέβαια και τις συλλογικές συμβάσεις. Λέει ότι εμείς λέμε ψέματα ότι οι συλλογικές συμβάσεις, έτσι όπως η Κυβέρνηση έχει κάνει και την εγκύκλιο, δεν μπορούν να επεκταθούν. Εδώ ειπώθηκε και ότι η Κυβέρνηση χωρίς τροπή παραχωρεί δικαίωμα βέτο στην εργοδοτική οργάνωση για την επέκταση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας με το τρικ της προϋπόθεσης κατάθεσης του μητρώου μελών της, κάτι που επαφίεται στην πλήρη ευχέρεια της ίδιας της εργοδοτικής οργάνωσης. Είναι καθαρή η εγκύκλιος, η οποία έχει κυκλοφορήσει και λέει αυτό που ακούσαμε κιόλας και από άλλον συνομιλητή, ότι δηλαδή σε περίπτωση μη υποβολής από την εργοδοτική οργάνωση του μητρώου μελών της και της συνακόλουθης αδυναμίας τήρησης της προβλεπόμενης διαδικασίας, η επέκταση σύμβασης δεν είναι δυνατή.

Άρα, λοιπόν, δεν μπορεί να εκνευρίζεται η κυρία Υπουργός επειδή αποκάλυπουμε εδώ το ποιες είναι οι προθέσεις της και τι είναι αυτό που θα κάνει μετά τον Αύγουστο που θα είναι και παχιές οι μύγες.

Αντιπαράκειται με το ΚΚΕ επίσης γιατί με το να αναδεικνύει – λέει – την πρακτική των εργοδοτών που απολύουν όσους διεκδικούν, όσους προσφεύγουν στην Επιθεώρηση Εργασίας, ενισχύει τον φόβο και δεν συμβάλλει στο να σπάσει ο φόβος. Έχουμε καταθέσει εδώ επανειλημμένες επίκαιρες ερωτήσεις για απολύσεις συνδικαλιστών από χώρους δουλειάς, από εργοστάσια. Δεν είδαμε καμμία ενέργεια από την πλευρά σας, ώστε να σπάσει ο φόβος των εργαζομένων, υποχρεώνοντας τον εργοδότη να πάρει πίσω τις απολύσεις για συνδικαλιστικούς λόγους, που έχετε εδώ όλο το νομικό οπλοστάσιο να τον υποχρεώσετε. Κι όμως δεν το κάνατε σε καμμία των περιπτώσεων. Άρα, λοιπόν, ποιος είναι αυτός που ενισχύει τον φόβο, ποιος είναι αυτός που ανέχεται – για να μη χρησιμοποιήσω άλλη έκφραση – τη δίωξη της συνδικαλιστικής δράσης;

Θέλω να πω ότι οι ασφαλιστικές ρυθμίσεις – που βεβαίως κάποιες θα τις ψηφίσουμε – δεν έχουν σχέση μ' αυτές που πρέπει να υπάρξουν, ώστε να αντιμετωπιστούν οι μεγάλες ανατροπές στις συντάξεις, καθώς και στις παροχές στους ασφαλισμένους. Οι τροπολογίες που καταθέσαμε για τις συντάξεις μπορούν να αποτελέσουν την αρχή για δικαίωση των αγώνων των συνταξιούχων, καθώς και των συντάξεων χηρείας. Όμως, εσείς τις απορρίψατε.

Τι είπε ο κ. Μαντάς; Ότι δεν είναι σοβαρή η τροπολογία μας. Έλεος, κύριε Μαντά. Σοβαρή δεν είναι η δική σας αντιμετώπιση, γιατί δεν θέλετε εδώ να καταργήσετε αυτόν τον νόμο Κατρούγκαλου και ιδιαίτερα τα άρθρα 14 και 33 που προβλέπουν το τσάκισμα των συντάξεων μέσα από τον επανυπολογισμό με τον νέο

τρόπο, όπου οι νέες συντάξεις έτσι κι αλλιώς θα είναι κατατομημένες, αλλά και οι παλιές θα οδηγηθούν σε σφαγή με την προσωπική διαφορά, την οποία είπατε ότι «ίσως να καταργήσουμε». Η τροπολογία μας απαντά ακριβώς σ' αυτό, να μην επανυπολογιστούν οι συντάξεις, να μην υπάρξει αυτός ο τρόπος που ο νόμος Κατρούγκαλου έχει θεσπίσει και μειώνει τις συντάξεις κατά πολύ.

Θα ήθελα να πω μία κουβέντα για το θέμα της λειτουργίας των χώρων προτεινόμενης χρήσης ναρκωτικών ουσιών που έθεσε το ΠΑΣΟΚ. Επιβεβαιώθηκε το δημοσίευμα του «ΡΙΖΟΣΠΙΛΑΤΗ» που λέει σήμερα ότι αυτή η τροπολογία είναι με τη σύμφωνη γνώμη της Κυβέρνησης. Το είπε ο κ. Μαντάς «συμφωνούμε, θα συνεργαστούμε και θα φέρουμε από κοινού μια τροπολογία», η οποία τι θα κάνει; Η λειτουργία τέτοιων χώρων θα ενθαρρύνει τη χρήση, θα ενισχύσει τις πιάτσες, θα μειώνει το κίνητρο για τη θεραπεία. Δεν προκύπτει από πουθενά η αποτελεσματικότητα αυτού του μέτρου ως προς τη μείωση της χρήσης ή ως προς τη μείωση των θανάτων από ηρωίνη. Αντίθετα, διαγράφεται σταθερή αύξηση της χρήσης ηρωίνης. Το λέω αυτό, γιατί δεν μπορεί εδώ να μην αποκαλύπτουμε και το σικέ παιχνίδι που παίζεται πολλές φορές μέσα από τις τροπολογίες που κατατίθενται και την πάσα που δίνουν, τον «λαγό» που κάνει κάποιος, για να μπορεί η Κυβέρνηση να προχωρήσει σ' αυτήν τη ρύθμιση, η οποία ανοίγει τους δρόμους για μια τέτοια λογική που ισχύει με εβδομήντα οκτώ τέτοια σπίατα όπου τρυπιούνται οι ναρκομανείς, με τα σαράντα πέντε να είναι στην Ολλανδία. Τα ξέρει πολύ καλά και ο κ. Μαντάς, αλλά φαίνεται ότι είναι μ' αυτήν τη λογική.

Όσον αφορά στο θέμα του εργοσήμου, έχουμε διαφωνήσει ριζικά με το εργοσήμο. Αυτοί που δουλεύουν στη δακοκτονία μέχρι τώρα ήταν ασφαλισμένοι κανονικά με ασφαλιστρο για δύο-τρεις μήνες που δούλευαν. Τώρα θα πάνε στο εργοσήμο. Γιατί, λοιπόν, αυτή η ανατροπή;

Επίσης, για τους συνοδούς των ΑμΕΑ, αυτοί να είναι κανονικά με ασφάλιση και να πληρώνει βέβαια το Υπουργείο τους συνοδούς αυτών των περιπτώσεων που δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν. Υπάρχει, λοιπόν, εδώ μία επιστολή του κ. Πελετίδη, του Δημάρχου Πάτρας, για την τροπολογία αυτή, την οποία βέβαια θα ψηφίσουμε, που ζητά νομοτεχνικές βελτιώσεις. Βεβαίως, δεν είναι η κ. Παπανάτσιου σήμερα εδώ για να μπορέσει να τις δει και να απαντήσει αν τις δέχεται.

Φαντάζομαι ότι αυτή η επιστολή θα φτάσει στα χέρια σας και ως ελπίσουμε ότι θα γίνουν αποδεκτές και ότι θα κατατεθούν σ' ένα άλλο νομοσχέδιο, ίσως και στο αυριανό για τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε τον κ. Κατσώτη.

Ο κ. Κωνσταντόπουλος έχει τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, στη σημερινή συζήτηση του νομοσχεδίου στην Ολομέλεια, αλλά και στις συνεδριάσεις των επιτροπών που προηγήθηκαν, θέσαμε τις παρατηρήσεις μας ιδιαίτερα για τον πυρήνα του νομοσχεδίου και καταθέσαμε τις προτάσεις μας που μπορούν πραγματικά να βελτιώσουν το νομοσχέδιο αυτό, όπως η απόλυση της παραγράφου 3 στο άρθρο 6 για τη δυνατότητα του εργοδότη να λάβει έκπτωση στο πρόστιμο ακόμα και αν προσλάβει έναν οποιονδήποτε άλλον εργαζόμενο και όχι τον αδήλωτο εργαζόμενο.

Τόνισαμε, κύριοι Υπουργοί, ότι ενδέχεται αυτό να δημιουργήσει φαινόμενα συναλλαγών μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων, που σίγουρα δεν συμβάλλουν στην πάταξη της αδήλωτης εργασίας. Ήδη η Υπουργός έκανε αποδεκτή την πρότασή μας και την χαιρετίζουμε.

Επίσης, προβληματική είναι η διάταξη στο άρθρο 41 για την αναγνώριση του ΣΒΒΕ, του Συνδέσμου Βιομηχάνων Βόρειας Ελλάδος, ως κοινωνικού εταίρου, με την οποία διαφωνούμε κάθεται. Πρόκειται για έναν περιφερειακό φορέα ενός τομέα που ήδη εκπροσωπείται από τον ΣΕΒ. Η επιλογή σας αυτή προσκρούει στη νομοθεσία και θα δημιουργήσει προβλήματα στην πορεία.

Ως προς τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί, έχω να παρατηρήσω τα εξής: Αναφέρθηκα εκτενώς και νωρίτερα στην τρο-

πολογία της Δημοκρατικής Συμπαράταξης για τη μη περικοπή των συντάξεων. Αυτή, κύριοι Υπουργοί, θα έπρεπε να την κάνετε αποδεκτή πρώτη-πρώτη. Θυμίζω ότι με τον νέο υπολογισμό επέρχονται δραματικές μειώσεις στις συντάξεις και μάλιστα από την 1^η Ιανουαρίου του 2019 οι συνταξιούχοι θα χάσουν από μία έως τρεις συντάξεις.

Εδώ, επίσης, κύριοι Υπουργοί, πρέπει να επισημανθεί ότι οι συντάξεις μέχρι σήμερα έχουν κατακρεουργηθεί, οι επικουρικές έχουν περικοπεί έως 40%, καθώς επίσης το ΕΚΑΣ και τα οικογενειακά επιδόματα. Να θυμίσω ότι εσείς ήσασταν αυτοί που μιλούσατε για την αξιοπρέπεια και την αξιοπιστία των συνταξιούχων.

Αυτά λέγατε προεκλογικά. Τώρα ο δρόμος είναι ένας. Πρέπει να γίνει αποδεκτή η πρότασή μας, η πρόταση νόμου που ήδη σας καταθέσαμε.

Έρχομαι στην τροπολογία 1677/139. Αφορά στην αποκατάσταση των συντάξεων χηρείας. Με τον νόμο Κατρούγκαλου ολόκληρες οικογένειες αφέθηκαν στην τύχη τους, χωρίς να μπορούν να εξασφαλίσουν τα προς το ζην. Οι συντάξεις χηρείας έγιναν επιδόματα.

Εμείς σας προτείναμε την κατάργηση των σχετικών διατάξεων του νόμου Κατρούγκαλου και την αποκατάσταση των συντάξεων χηρείας τόσο ως προς το ύψος τους όσο και ως προς τον χρόνο χορήγησής τους, ώστε να καταβάλλονται σε μόνιμη βάση και όχι σε προσωρινή.

Επίσης, πολύ σημαντική είναι η τροπολογία 1653/124, που καταθέσαμε για τη λειτουργία των χώρων εποπτευόμενης χρήσης ναρκωτικών ουσιών, του κ. Μπαργιώτα.

Σας θυμίζω, κυρία Υπουργέ, όταν λειτούργησε το πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» το 2010, ότι τα αποτελέσματα ήταν εντυπωσιακά. Όλες οι μελέτες των ευρωπαϊκών οργανισμών δείχνουν ότι η εποπτευόμενη χρήση αποτρέπει θανάτους από υπερβολική χρήση, συμβάλλει στη μείωση των περιστατικών AIDS και ηπατίτιδος και βοηθά στο να εμπεδωθεί το σύστημα δημόσιας ασφάλειας.

Αυτή τη τροπολογία, κυρία Υπουργέ, θα έπρεπε να την είχατε κάνει ήδη αποδεκτή. Τουλάχιστον θα πρέπει να τη φέρετε πολύ σύντομα ξανά προς συζήτηση και προς ψήφιση.

Η τροπολογία 1656/127 αφορά στις συμβάσεις για τη δακτοκτονία, που είναι ακόμη εκκρεμείς. Μόλις προ ολίγων ημερών είχαμε καταθέσει σχετική ερώτηση στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και είχαμε θέσει το πρόβλημα.

Σας την καταθέτω για τα Πρακτικά. Είχαμε φέρει αντίστοιχη διάταξη και πέρυσι.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Κωνσταντόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα ερώτηση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πρέπει, κύριοι Υπουργοί, κάποια στιγμή η τακτική αυτή των παρατάσεων με τροπολογίες να σταματήσει και η διοίκηση να λειτουργήσει αποτελεσματικά.

Ως προς την τροπολογία 1663/134 του Υπουργείου Οικονομικών, λύνει ένα θέμα που έχουμε επανειλημμένως θέσει για τη χερσαία ζώνη του λιμένα Πατρών. Συμφωνούμε και σας καλωσορίζουμε στις θέσεις μας.

Η τροπολογία 1659/130 έχει ενσωματωθεί στα άρθρα 59 έως 62.

Θα ήθελα να σημειώσω εδώ, κυρία Υπουργέ, ότι προσπαθείτε να λύσετε προβλήματα στα ΚΔΑΠ. Η αντιμετώπιση, όμως, του θέματος αυτού πρέπει να είναι ολοκληρωμένη και όχι αποσπασματική. Γι' αυτό χρειάζεται ένας ενιαίος κανονισμός λειτουργίας για όλα τα ΚΔΑΠ, ίδρυση ικανού αριθμού ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ ΜΕΑ στη χώρα.

Εδώ μιλάτε για πενήντα νέα ΚΔΑΠ. Δεν είναι αρκετά. Να τονίσω, ωστόσο, ότι εδώ επιβάλλεται η χρηματοδότησή τους από τον τακτικό προϋπολογισμό, καθώς και η θωράκιση των εργασιακών σχέσεων και των εργαζομένων, που παραμένουν συμβασιούχοι όλα αυτά τα χρόνια.

Συνεπώς, η τροπολογία αποτελεί μια επιμέρους παρέμβαση. Δεν λύνει, όμως, συνολικά τα προβλήματα των ΚΔΑΠ.

Τέλος, αγαπητοί συνάδελφοι, ως προς το ζήτημα της ταυτο-

ποίησης των μητέρων, η ρύθμιση είναι σε θετική κατεύθυνση όσον αφορά στον μη αποχωρισμό των μητέρων και των νεογνών. Θα πρέπει, όμως, να επιληφθείτε και του ζητήματος της στελέχωσης των νοσοκομείων, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική έκθεσή σας.

Κύριοι Υπουργοί, κλείνοντας, θέλω να πω ότι είναι ώρα η Κυβέρνηση να ξεπεράσει κομματικές αγκυλώσεις. Χρειάζεται διάλογος και διαβούλευση για να βγει η χώρα από την κρίση και να ξεπεραστούν ιδιαίτερα τα προβλήματα της καθημερινότητας. Άλλωστε, όσο πιο γρήγορα φύγει κάποιος από τον δρόμο του λάθους είναι ωφέλεια.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε τον κ. Κωνσταντόπουλο.

Έχω να κάνω μια ανακοίνωση προς το Σώμα, πριν δώσω τον λόγο στον κ. Μηταράκη.

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΟΤΑ [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ 1^η»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ».

Κύριε Μηταράκη, έχετε τον λόγο.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Η κυρία Υπουργός στην ομιλία της προσπάθησε να συγκρίνει τις επιδόσεις της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ με τις επιδόσεις της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, της κυβέρνησης Σαμαρά-Βενιζέλου. Όμως, άμα δούμε τα αποτελέσματα, η σύγκριση είναι απογοητευτική. Στον τομέα της αθλητικής εργασίας μειώθηκε είκοσι επτά μονάδες επί Νέας Δημοκρατίας, μόνο έξι μονάδες επί ΣΥΡΙΖΑ.

Στην παιδική φτώχεια, κυρία Υπουργέ, επειδή κοίταξα τα στοιχεία, η σύγκριση είναι 1,4% μείωση επί Νέας Δημοκρατίας, 1% μείωση επί ΣΥΡΙΖΑ. Και στις δυο περιπτώσεις θα συμφωνήσετε μαζί μου ότι ο κίνδυνος παιδικής φτώχειας μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις παραμένει ιδιαίτερα υψηλός και αυτό είναι κοινωνικό πρόβλημα το οποίο πρέπει οπωσδήποτε να το δείτε, όπως όλες οι κυβερνήσεις πρέπει να το δουν.

Για το θέμα της ανεργίας, η γραμμική μείωση που ξεκίνησε το 2013, συνεχίστηκε, αλλά τελικά το επίπεδο ανεργίας σήμερα είναι, αφ' ενός, πολύ υψηλότερο από τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είχε το 2014 για το 2018, διότι η ελληνική οικονομία έκανε βήματα πίσω και η ποιότητα των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται είναι πολύ χειρότερη από το μείγμα που υπήρχε στην προηγούμενη περίοδο.

Αντίστοιχη σύγκριση για το ασφαλιστικό θα μας δείξει ότι η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ έκανε είκοσι μία νέες μειώσεις συντάξεων ή αυξήσεις εισφορών, ψήφισε τη δημιουργία της προσωπικής διαφοράς και τη μετέπειτα κατάργησή της. Γενικά, στο θέμα του ασφαλιστικού οι συνταξιούχοι βρέθηκαν σε πολύ δυσμενέστερη θέση από ό,τι ήταν πριν, οι ελεύθεροι επαγγελματίες εκλήθησαν να πληρώσουν πολύ υψηλότερες εισφορές και από φέτος θα πληρώσουν ακόμα περισσότερο με την αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των εισφορών.

Σε αυτό το πλαίσιο ήρθε η Νέα Δημοκρατία και κατέθεσε την τροπολογία με γενικό αριθμό 1664, όχι για να παγώσουν, όπως είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, αλλά να καταργηθούν οι επικείμενες μειώσεις των συντάξεων.

Η Κυβέρνηση απαξίωσε αυτή την τροπολογία, όπως απαξίωσε και αντίστοιχες πρωτοβουλίες των άλλων κομμάτων της Αντιπολίτευσης. Είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της πλειοψηφίας ότι παίζεται ένα παιχνίδι με αυτή την τροπολογία. Η Κυβέρνηση παίζει ένα παιχνίδι πάνω στις πλάτες των συνταξιούχων, αρχίζει την προεκλογική παροχολογία, αλλά δεν έρχεται εδώ να πάρει τις γενναίες αποφάσεις που οι συνταξιούχοι περι-

μένουν σ' αυτή τη φάση της ελληνικής οικονομίας.

Θα κλείσω, λέγοντας ότι με λυπεί ότι η Κυβέρνηση όχι απλώς δεν αποδέχθηκε, αλλά δεν συζήτησε μια διακομματική τροπολογία, τη 1677, που κατέθεσαν γυναίκες συνάδελφοι από όλα τα κόμματα για τις συντάξεις χηρείας. Είναι, πράγματι, ανάλητος ο τρόπος που η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ μείωσε και άλλαξε τον τρόπο υπολογισμού και το δικαίωμα στις συντάξεις χηρείας.

Αυτήν την τροπολογία, κυρία Υπουργέ, έπρεπε να τη συζητήσουμε σήμερα και πρέπει η Κυβέρνηση άμεσα να φέρει ουσιαστικές και γενναίες αλλαγές σ' αυτό το καθεστώς.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε τον κ. Μητράκη.

Κύριε Βαρδάκη, έχετε τον λόγο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατέθεσα στα Πρακτικά -αν δεν κάνω λάθος, κατέθεσε και η Υπουργός- τα στοιχεία για την ανεργία και την ανασφάλιστη εργασία. Μπορείτε να τα πάρετε για να μην ακούγονται ανακρίβειες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να πω ότι πραγματικά όσοι επενδύουν στο πρόβλημα για να έχουν ομήρους εργαζόμενους και όχι στο ίδιο το πρόβλημα, δεν είναι χαμένη η κοινωνία, αλλά οι ίδιοι θα είναι χαμένοι κάποια στιγμή και πρέπει να το καταλάβουν.

Εργόσημο: Πάντα επί ίσοις όροις, αν δεν κάνω λάθος.

Όσον αφορά στο εργόσημο στη δακοκτονία, να σας ενημερώσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι πλην των ασφαλισμένων στον ΟΓΑ, δεν υπήρχε στην περιφέρεια κάποιος ασφαλισμένος που είχε ενασχόληση με τη δακοκτονία. Γι' αυτό φέραμε αυτή την τροπολογία για να λύσουμε ένα μεγάλο ζήτημα. Το ζήτηση, άλλωστε, οι ίδιοι οι εργάτες γης που δεν ήταν ασφαλισμένοι.

Είπαν κάποιοι στις τοποθετήσεις τους ότι συνεχίζει ο ΣΥΡΙΖΑ τη βρώμικη δουλειά Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ.

Είναι βρώμικη δουλειά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων; Είναι βρώμικη δουλειά η μείωση της ανεργίας επτά μονάδες, η παραχώρηση κτηρίων δημοσίου για κοινωνικούς σκοπούς;

Κυρία Υπουργέ, δώστε τα στο ΤΑΙΠΕΔ, να ευχαριστηθούν κάποιοι. Είναι βρώμικη δουλειά η πρόσβαση των ανασφάλιστων για πρώτη φορά στο δημόσιο σύστημα υγείας; Είναι λάθος που βάζουμε φρένο στην ασυδοσία των κακοπροαίρετων εργοδοτών και εργολάβων; Είναι λάθος το κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης; Είναι λάθος που νομοθετούμε για τα ασυνόδευτα, απροστάτευτα ανήλικα παιδιά, που βιώνουν τη βία, τη φτώχεια, την αδικία, την ανασφάλεια στην καθημερινότητά τους; Είναι λάθος που οι εργοδότες θα δηλώνουν πλέον ηλεκτρονικά τις υπερωρίες που δεν πλήρωναν ούτε χρέωναν ποτέ; Είναι λάθος τώρα που ο μισθός θα πληρώνεται όχι μέσα στον φάκελο, αλλά μέσω της τράπεζας; Και ξέρετε πολύ καλά τι σημαίνει ο εργαζόμενος να πληρώνεται με φάκελο, ειδικά στον ιδιωτικό τομέα. Είναι λάθος που εδώ νομοθετήσαμε για την ασφάλεια και την προστασία των εργαζομένων, με στόχο τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων;

Είναι λάθος που βάζουμε τάξη στη μαθητεία; Στην πρακτική άσκηση είχαν μαθητές για εργαζόμενους. Μαθητές είχαν, δεν είχαν εργαζόμενους. Και ξέχρουν όλοι τι σημαίνει αυτό, αλλά κανείς δεν τόλμησε ποτέ να τα βάλει ούτε με τους μεγαλοεξουδότες, ούτε με τους μεγαλοεπιχειρηματίες.

Είναι λάθος που ενισχύουμε με υλικότεχνικές υποδομές και ανθρώπινο δυναμικό το ΣΕΠΕ, ένα απαξιωμένο ΣΕΠΕ μέχρι χθες;

Είναι λάθος που ο εργαζόμενος ανασφάλιστος, όμηρος ων, δεν είχε κάποιο όφελος σε περίπτωση ελέγχου και τώρα παίρνει τρεις συν τρεις μήνες και διασφαλίζει τη θέση εργασίας με τη μείωση του προστίμου;

Είναι λάθος η επαναφορά της διαμεσολάβησης;

Είναι λάθος -αυτό και αν είναι σημαντικό- που αυξάνουμε τη δαπάνη στα νοσοκομεία και την εκπαίδευση; Πληρώσαμε 431 εκατομμύρια παραπάνω στα νοσοκομεία από το 2014. Και αυτό είναι λάθος!

Είναι λάθος που ρυθμίζονται τα δάνεια και διαγράφονται πρόστιμα και προσαυξήσεις στους αγρότες μας;

Είναι λάθος που καταστήσαμε τον ΕΦΚΑ πλεονασματικό από

ελλειμματικό 1,1% δισεκατομμύριο.

Ακούστε, και το λέω για κάποιους. Δεν θα μας βάλετε στο ίδιο κάδρο όλους, γιατί δεν είμαστε το ίδιο. Αυτές οι νομοθετικές παρεμβάσεις είναι οι πρόσφατες. Ξέρουμε ότι διαφωνείτε. Και καλώς διαφωνείτε, γιατί έτσι τεκμηριώνετε οι ίδιοι ότι είμαστε δύο διαφορετικοί κόσμοι. Είναι ο δικός μας κόσμος που υπερασπίζεται τους αδύναμους, τους ανυπεράσπιστους, τον κόσμο της εργασίας και της παραγωγής. Και από την άλλη μεριά είναι ο δικός σας κόσμος, των μεγάλων συμφερόντων, της ανομίας και της διαπλοκής. Να τους χαίρεστε!

Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, επειδή ο κ. Βρούτσης μίλησε για τον ΣΥΡΙΖΑ και τις ομαδικές απολύσεις, να πω ακόμη τα εξής. Προεδρικό διάταγμα 94/13-08-2014. Ξέρετε τι προέβλεπε το συγκεκριμένο προεδρικό διάταγμα; Σηματοδότησε τις πρώτες ομαδικές απολύσεις. Ποιος το υπογράφηκε; Ο κ. Βρούτσης, Υπουργός τότε Εργασίας, και ο κ. Παπαδόπουλος, Υφυπουργός τότε Υποδομών. Γιατί Υποδομών; Γιατί αφορούσε τις πρώτες ομαδικές απολύσεις στα ΚΤΕΛ.

Το καταθέτω και στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σωκράτης Βαρδάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κάποια στιγμή, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ελληνικός λαός πρέπει να μαθαίνει την αλήθεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστούμε τον κ. Βαρδάκη.

Θα κλείσουμε με τον Υφυπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τον κ. Ηλιόπουλο.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο. Σας φτάνουν πέντε λεπτά;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Πέντε λεπτά είναι αρκετά. Δεν θα καταχραστώ τον χρόνο.

Πρώτα από όλα να πω ότι από τη δικιά μας τη μεριά θέλουμε να πιστεύουμε ότι όλες αυτές τις ημέρες το Υπουργείο Εργασίας έδειξε ότι ακούσαμε με προσοχή και τον διάλογο και τις παρατηρήσεις που έγιναν και στις επιτροπές και μέσα στην Ολομέλεια. Προσπαθήσαμε να απαντήσουμε. Δεν σημαίνει ότι πάντα θα υπάρχουν συμφωνίες. Είναι φυσιολογικό να υπάρχουν και διαφωνίες. Όμως, δείξαμε ότι και παρατηρήσεις ενσωματώθηκαν και υπάρχει ένας ζωντανός διάλογος. Δεν ήταν μια κλειστή διαδικασία.

Να κάνω κάποιες παρατηρήσεις πάρα πολύ γρήγορα. Σχετικά με την παρατήρηση που έγινε ότι με την ιστορία με τις συντάξεις η Κυβέρνηση ανοίγει ένα προεκλογικό παιχνίδι και τα λοιπά. Σήμερα, αν δεν κάνω λάθος, ήδη στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» βγήκε ένα άρθρο το οποίο έλεγε ότι τελικά δεν είναι βιώσιμο το ασφαλιστικό σύστημα, αν δεν γίνουν οι περικοπές.

Το λέω αυτό γιατί είδαμε την Αξιοματική Αντιπολίτευση να έχει κάποια μπρος πίσω στη γραμμή της σχετικά με τις περικοπές, δηλαδή μια επίθεση στον Μοσκοβισί ότι γιατί ανοίγετε αυτό το ζήτημα, σήμερα μια κατάθεση τροπολογίας. Σήμερα, όμως, ο φίλιος Τύπος αρχίζει να φτιάχνει ένα διαφορετικό αφήγημα ότι τελικά χρειάζονται για διαθρωτικούς λόγους αυτές οι περικοπές.

Η θέση της Κυβέρνησης ήταν ξεκάθαρη από την πρώτη στιγμή. Δεν χρειάζονται ούτε για διαθρωτικούς ούτε για δημοσιονομικούς λόγους. Ήταν ένα μέτρο το οποίο επιβλήθηκε μέσα από έναν ωμό εκφοβισμό τη στιγμή που έκλεινε η δεύτερη αξιολόγηση και πιστεύουμε ότι έχουμε όλα τα στοιχεία στα χέρια μας έτσι ώστε την κρίσιμη στιγμή να συζητηθεί ξανά αυτό.

Θα αναφέρω ένα δεύτερο θέμα σχετικά με το ζήτημα της ανεργίας. Η κατηγορία από την Αξιοματική Αντιπολίτευση είναι ότι σήμερα η μείωση της ανεργίας είναι μικρότερη από αυτή που θα ήταν με βάση τα στοιχεία που προέβλεπε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το ακούω αυτό το επιχείρημα. Απλά επιτρέψτε μου να υπενθυμίσω ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή -και όχι μόνο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή- και κανένας από τους θεσμούς δεν έπεσαν μέσα ούτε σε μία πρόβλεψη από το 2010 ως το 2015. Αυτό νομίζω ότι κάτι δείχνει. Και πολλοί από τους θεσμούς, όπως το ΔΝΤ, συνέχισε και μετά το 2015 να μην πέφτει μέσα σε καμμία πρόβλεψη.

Προτελευταία φράση. Από τη μεριά του Υπουργείου Εργασίας δεν υπάρχει ούτε διαστρέβλωση ούτε εκνευρισμός. Από άλλες μεριές βλέπουμε διαστρέβλωση και εκνευρισμό. Δεν θεωρώ ότι ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα η φράση ότι σε περιπτώσεις απολύσεων μετά από καταγγελίες δεν έχει γίνει ποτέ καμμία δράση από τη μεριά του Υπουργείου Εργασίας. Υπάρχουν περιπτώσεις που μετά από δράση του Υπουργείου Εργασίας έχουν επαναπροσληφθεί αυτοί οι άνθρωποι. Ότι δεν γίνεται πάντα, ναι, να το δεχθώ. Κανένας δεν είπε ότι γίνεται πάντα. Όμως, νομίζω ότι δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα ότι δεν κάνουμε δράσεις. Ένα είναι αυτό.

Θα πω και ένα δεύτερο. Το επαναλαμβάνω και εγώ. Είναι η πολιτική μας γνώμη και μπορούμε να την έχουμε αυτή την πολιτική γνώμη. Όταν λες ότι όποιος κάνει καταγγελία, την επόμενη μέρα απολύεται και δεν μπορεί να βρει δουλειά, στην πραγματικότητα λες «μην κάνεις καταγγελία». Δηλαδή δεν θεωρώ ότι υπάρχει ούτε διαστρέβλωση ούτε τίποτα.

Κλείνω με αυτό. Νομίζω ότι και αυτό το νομοσχέδιο δείχνει ότι μπορούμε στα ζητήματα της εργασίας να κάνουμε κρίσιμες τομές και να προχωράμε μπροστά.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Ευχαριστώ τον κύριο Υπουργό.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις».

Εισερχόμεστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις.

Ημ/νία: 10/7/2018

Κωδικός: 1807010

Επί της Αρχής ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ:		ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΟΧΙ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ	
Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΠΡΝ	

Άρθρο 1 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ:		ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΟΧΙ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ	
Χ.Α.:	ΠΡΝ	
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ	

Άρθρο 2 όπως τροποποιήθηκε ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙ-

ΟΨΗΦΙΑ		
ΣΥΡΙΖΑ:		ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΟΧΙ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ	
Χ.Α.:	ΠΡΝ	
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ	

Άρθρο 3 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ:		ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΝΑΙ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ	
Χ.Α.:	ΠΡΝ	
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΠΡΝ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΠΡΝ	

Άρθρο 4 όπως τροποποιήθηκε ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙ-

ΟΨΗΦΙΑ		
ΣΥΡΙΖΑ:		ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΠΡΝ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ	
Χ.Α.:	ΠΡΝ	
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ	

Άρθρο 5 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ:		ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΝΑΙ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ	
Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΠΡΝ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΟΧΙ	

Άρθρο 6 όπως τροποποιήθηκε ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙ-

ΟΨΗΦΙΑ		
ΣΥΡΙΖΑ:		ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΟΧΙ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΠΡΝ	
Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ	

Άρθρο 7 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ:		ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΝΑΙ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ	
Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ	

Άρθρο 8 όπως τροποποιήθηκε ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙ-

ΟΨΗΦΙΑ		
ΣΥΡΙΖΑ:		ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΠΡΝ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ	
Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	

ΠΟΤΑΜΙ: ΠΡΝ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΟΧΙ

Άρθρο 9 όπως τροποποιήθηκε ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙ-
 ΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΟΧΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΟΧΙ

Άρθρο 10 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 11 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΟΧΙ

Άρθρο 12 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΟΧΙ

Άρθρο 13 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 14 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 15 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ

ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 16 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΠΡΝ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΠΡΝ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 17 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΠΡΝ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 18 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΠΡΝ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 19 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΠΡΝ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΠΡΝ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΠΡΝ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΠΡΝ

Άρθρο 20 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 21 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΟΧΙ

Άρθρο 22 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ.: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ

ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ				
Άρθρο 23 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ			Άρθρο 30 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ			ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΠΡΝ			Ν.Δ.:	ΝΑΙ
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ			ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ
Χ.Α.:	ΟΧΙ			Χ.Α.:	ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ			Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ			ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ		ΠΟΤΑΜΙ:	ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ			ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ
Άρθρο 24 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ			Άρθρο 31 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ			ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΝΑΙ			Ν.Δ.:	ΝΑΙ
ΔΗ.ΣΥ.:	ΠΡΝ			ΔΗ.ΣΥ.:	ΠΡΝ
Χ.Α.:	ΟΧΙ			Χ.Α.:	ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ			Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ			ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ		ΠΟΤΑΜΙ:	ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΠΡΝ			ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ
Άρθρο 25 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ			Άρθρο 32 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ			ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΠΡΝ			Ν.Δ.:	ΠΡΝ
ΔΗ.ΣΥ.:	ΠΡΝ			ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ
Χ.Α.:	ΟΧΙ			Χ.Α.:	ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ			Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ			ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ		ΠΟΤΑΜΙ:	ΠΡΝ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΠΡΝ			ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ
Άρθρο 26 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ			Άρθρο 33 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ			ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΠΡΝ			Ν.Δ.:	ΟΧΙ
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ			ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ
Χ.Α.:	ΟΧΙ			Χ.Α.:	ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ			Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ			ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ		ΠΟΤΑΜΙ:	ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΠΡΝ			ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ
Άρθρο 27 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ			Άρθρο 34 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ			ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΠΡΝ			Ν.Δ.:	ΠΡΝ
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ			ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ
Χ.Α.:	ΟΧΙ			Χ.Α.:	ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ			Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ			ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ
ΠΟΤΑΜΙ:		ΟΧΙ		ΠΟΤΑΜΙ:	ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΠΡΝ			ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ
Άρθρο 28 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ			Άρθρο 35 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ			ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΟΧΙ			Ν.Δ.:	ΝΑΙ
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ			ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ
Χ.Α.:	ΟΧΙ			Χ.Α.:	ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ			Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ			ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ
ΠΟΤΑΜΙ:		ΠΡΝ		ΠΟΤΑΜΙ:	ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΠΡΝ			ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ
Άρθρο 29 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ			Άρθρο 36 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ			ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ
Ν.Δ.:	ΟΧΙ			Ν.Δ.:	ΟΧΙ
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ			ΔΗ.ΣΥ.:	ΠΡΝ
Χ.Α.:	ΟΧΙ			Χ.Α.:	ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ			Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ			ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ		ΠΟΤΑΜΙ:	ΠΡΝ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ			ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΠΡΝ

Άρθρο 37 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ		Άρθρο 44 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ	
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ		ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ	
N.Δ.:	ΟΧΙ		N.Δ.:	ΟΧΙ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΠΡΝ		ΔΗ.ΣΥ.:	ΠΡΝ	
Χ.Α.:	ΟΧΙ		Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ		Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ		ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΠΡΝ	ΠΟΤΑΜΙ:		ΠΡΝ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ		ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ	
Άρθρο 38 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ		Άρθρο 45 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ	
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ		ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ	
N.Δ.:	ΠΡΝ		N.Δ.:	ΠΡΝ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΠΡΝ		ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ	
Χ.Α.:	ΟΧΙ		Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ		Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ		ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ	ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ		ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ	
Άρθρο 39 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ		Άρθρο 46 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ	
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ		ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ	
N.Δ.:	ΠΡΝ		N.Δ.:	ΠΡΝ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ		ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ	
Χ.Α.:	ΟΧΙ		Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ		Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ		ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ	ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ		ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ	
Άρθρο 40 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ		Άρθρο 47 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ	
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ		ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ	
N.Δ.:	ΝΑΙ		N.Δ.:	ΟΧΙ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ		ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ	
Χ.Α.:	ΠΡΝ		Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ		Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ		ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ	ΠΟΤΑΜΙ:		ΠΡΝ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ		ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΟΧΙ	
Άρθρο 41 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ		Άρθρο 48 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ	
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ		ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ	
N.Δ.:	ΠΡΝ		N.Δ.:	ΠΡΝ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΟΧΙ		ΔΗ.ΣΥ.:	ΠΡΝ	
Χ.Α.:	ΟΧΙ		Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΟΧΙ		Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ		ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΠΡΝ	ΠΟΤΑΜΙ:		ΟΧΙ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ		ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΟΧΙ	
Άρθρο 42 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ		Άρθρο 49 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ	
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ		ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ	
N.Δ.:	ΝΑΙ		N.Δ.:	ΟΧΙ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ		ΔΗ.ΣΥ.:	ΠΡΝ	
Χ.Α.:	ΝΑΙ		Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ		Κ.Κ.Ε.:	ΝΑΙ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ		ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ	ΠΟΤΑΜΙ:		ΠΡΝ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ		ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΟΧΙ	
Άρθρο 43 όπως τροποποιήθηκε	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙ- ΟΨΗΦΙΑ		Άρθρο 50 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ	
ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ		ΣΥΡΙΖΑ:	ΝΑΙ	
N.Δ.:	-		N.Δ.:	ΠΡΝ	
ΔΗ.ΣΥ.:	ΝΑΙ		ΔΗ.ΣΥ.:	ΠΡΝ	
Χ.Α.:	ΟΧΙ		Χ.Α.:	ΟΧΙ	
Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ		Κ.Κ.Ε.:	ΠΡΝ	
ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ		ΑΝ.ΕΛ.:	ΝΑΙ	
ΠΟΤΑΜΙ:		ΝΑΙ	ΠΟΤΑΜΙ:		ΠΡΝ
ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΠΡΝ		ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ:	ΝΑΙ	
			Άρθρο 51 ως έχει	ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ	

ΣΥΡΙΖΑ: NAI
 Ν.Δ: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΟΧΙ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΟΧΙ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΟΧΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΟΧΙ

Άρθρο 52 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΠΡΝ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΟΧΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΟΧΙ

Άρθρο 53 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΠΡΝ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΟΧΙ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΟΧΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΟΧΙ

Άρθρο 54 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΠΡΝ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε: ΝΑΙ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 55 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΟΧΙ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΟΧΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΟΧΙ

Άρθρο 56 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΝΑΙ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΠΡΝ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 57 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΠΡΝ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 58 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Ν.Δ: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΟΧΙ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΠΡΝ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΟΧΙ

Άρθρο 59 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΠΡΝ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 60 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΠΡΝ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 61 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 62 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΝΑΙ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 63 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΠΡΝ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Άρθρο 64 ως έχει ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ: ΠΡΝ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Τροπολογία 1663/134 (άρθρα 65-67) όπως τροποποιήθηκε ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΠΡΝ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΟΧΙ

Β. Τροπολογία 1657/128 ως έχει (άρθρο 68) ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Β. Τροπολογία 1665/136 ως έχει (άρθρο 72) ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΠΡΝ

Β. Τροπολογία 1660/131 ως έχει (άρθρο 69) ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΠΡΝ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΠΡΝ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Ακροτελεύτιο άρθρο ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΠΡΝ

Β. Τροπολογία 1673/138 ως έχει (άρθρο 70) ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: ΟΧΙ
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΠΡΝ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΝΑΙ

Επί του συνόλου ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Ν.Δ.: -
 ΔΗ.ΣΥ: ΝΑΙ
 Χ.Α.: ΟΧΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
 ΑΝ.ΕΛ.: ΝΑΙ
 ΠΟΤΑΜΙ: ΝΑΙ
 ΕΝ. ΚΕΝΤΡΩΩΝ: ΠΡΝ

Β. Τροπολογία 1662/133 ως έχει (άρθρο 71) ΔΕΚΤΟ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

(Στο σημείο αυτό καταχωρίζεται στα Πρακτικά η διευκρινιστική επιστολή του Βουλευτή κ. Νότη Μηταράκη, η οποία έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Νότης Α. Μηταράκης
Βουλευτής Χίου – Νέα Δημοκρατία

Αθήνα, 11.07.2018

Προς: Γενική Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Έργου
Διεύθυνση Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής
Τμήμα Εκδόσεως Πρακτικών της Βουλής
Υπ' όψιν κ. Παπαθανασίου, Προϊσταμένης Τμήματος

Θέμα: «Επιστολή για διευκρίνιση ψήφου»

Με την παρούσα επιστολή και με την ιδιότητά μου ως εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, επιθυμώ να διευκρινίσω την ψήφο της Νέας Δημοκρατίας, επί του συνόλου των άρθρων του νομοσχεδίου «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις – Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας – Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων – Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις», η οποία είναι αρνητική. Η ψηφοφορία έλαβε χώρα την 10^η Ιουλίου 2018.

Η συγκεκριμένη ψήφος δεν καταχωρήθηκε, εκ παραδρομής, στο σύστημα κατά την ηλεκτρονική ψηφοφορία και παρά το αίτημά μου δεν μου επετράπη η διόρθωση επιτόπου και πριν την υπογραφή του πρακτικού.

Παρακαλώ για την καταχώρηση της ψήφου στα πρακτικά της συνεδρίασης.

Με εκτίμηση,

Νότης Μηταράκης

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις - Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας - Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων - Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Α' ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Έναρξη και λήξη του δικαιώματος σύνταξης από τον ΕΦΚΑ

1. Για την άσκηση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου από τους ασφαλισμένους των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων, συμπεριλαμβανομένων του Δημοσίου και του ΟΓΑ, απαιτείται η υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης στον ΕΦΚΑ.

2.α) Το δικαίωμα σύνταξης γήρατος αρχίζει από την πρώτη του επόμενου της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης μήνα, υπό την προϋπόθεση ότι κατά την ημερομηνία αυτή πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, σε αντίθετη δε περίπτωση, από την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται εκείνου κατά τον οποίο πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά περίπτωση για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος υποβάλλονται μέχρι την τελευταία ημέρα του έκτου (6ου) μήνα που έπεται του μήνα υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης. Αν από τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά προκύπτει ότι οι απαραίτητες για τη συνταξιοδότηση προϋποθέσεις, όπως αυτές προσδιορίζονται για κάθε κατηγορία ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ, πραγματοποιήθηκαν σε επόμενο ημερολογιακό της αίτησης συνταξιοδότησης μήνα, ως χρόνος έναρξης του δικαιώματος σύνταξης ορίζεται η πρώτη του επόμενου της συμπλήρωσης των απαραίτητων προϋποθέσεων μήνα. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των έξι (6) μηνών για την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών με υπαιτιότητα του ασφαλισμένου, η αίτηση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος απορρίπτεται και εκδίδεται σχετική απόφαση.

β) Για τα πρόσωπα για τα οποία απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία η λύση της υπαλληλικής σχέσης ή η διαγραφή από τις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, προκειμένου να συνταξιοδοτηθούν λόγω γήρατος, η προϋπόθεση αυτή εξακολουθεί να ισχύει.

γ) Οι ασφαλισμένοι που, κατά την έναρξη χορήγησης της σύνταξης, συνεχίζουν την απασχόλησή τους ως μισθωτοί ή μη μισθωτοί, διέπονται από τις διατάξεις περί απασχόλησης συνταξιούχων. Στις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται η διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας, όπως προβλέπεται ανά πρώην ασφαλιστικό φορέα και η συνέχιση της απασχόλησης δηλώνεται στην αίτηση συνταξιοδότησης.

δ) Ειδικά για τους ασφαλισμένους επαγγελματίες οδηγούς, εκπαιδευτές και αυτοκινητιστές για τους οποίους απαιτείται, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, η κατάθεση της επαγγελματικής άδειας οδήγησης για την έναρξη της συνταξιοδότησης, το δικαίωμα σύνταξης ξεκινά την πρώτη του επόμενου μήνα της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης κατάθεσης της επαγγελματικής άδειας οδήγησης. Σε αντίθετη περίπτωση, η χορήγηση της σύνταξης ξεκινά την πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα από εκείνον εντός του οποίου κατατέθηκε η επαγγελματική άδεια οδήγησης. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στην περίπτωση α'.

3. Το δικαίωμα σε σύνταξη λόγω θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου αρχίζει από την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται

της ημερομηνίας θανάτου. Η σύνταξη λόγω θανάτου καταβάλλεται αναδρομικά από την ημερομηνία αυτή και δεν μπορεί να ανατρέξει σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα (1) έτος πριν από το τέλος του μήνα που υποβάλλεται η αίτηση συνταξιοδότησης.

Το δικαίωμα σύνταξης στους δικαιούχους ασφαλισμένους ή συνταξιούχους, που κηρύσσεται σε αφάνεια με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, αρχίζει από την πρώτη (1η) ημέρα του επόμενου μήνα από το χρόνο έναρξης της αφάνειας, όπως αυτός προσδιορίζεται στη δικαστική απόφαση. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της σύνταξης στα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου είναι η υποβολή αίτησης απονομής ή μεταβίβασης μέσα σε ένα (1) έτος από τη δημοσίευση της τελεσίδικης δικαστικής απόφασης. Αν δεν υποβληθεί τέτοια αίτηση εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η καταβολή της σύνταξης δεν μπορεί να ανατρέξει σε χρόνο αργότερο του ενός (1) έτους από την υποβολή της αίτησης.

4. Το δικαίωμα σε σύνταξη λήγει:

α) στη σύνταξη λόγω γήρατος, στο τέλος του μήνα κατά τον οποίο επήλθε ο θάνατος του συνταξιούχου,

β) στη σύνταξη λόγω θανάτου, στο τέλος του μήνα κατά τον οποίο επήλθε ο θάνατος ή τελέστηκε γάμος ή συνάφθηκε σύμφωνο συμβίωσης του δικαιούχου της σύνταξης ή από τότε που, με νεότερη κρίση της υγειονομικής επιτροπής, έπαυσε η ανικανότητα προς εργασία σύμφωνα με την παράγραφο 1Α και την περίπτωση β' της παρ. 1Β του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

Όταν προβλέπεται λήξη του συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τη συμπλήρωση ηλικιακού ορίου, η λήξη επέρχεται στο τέλος του μήνα κατά τον οποίο συμπληρώνεται το κατά περίπτωση ηλικιακό αυτό όριο.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε άλλη αντίθετη ειδική ή γενική διάταξη. Ειδικά για τους συνταξιοδοτούμενους με βάση τις διατάξεις του τέως ΟΓΑ, οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται από 1.1.2019, υπολογιζόμενου από 1.1.2018 και εφεξής του τμήματος της μηνιαίας σύνταξής τους, που αντιστοιχεί στις καταστατικές διατάξεις, επί συντάξιμων μηνών.

Άρθρο 2 Έναρξη ασφάλισης στον τέως ΟΓΑ

1.α) Για την εγγραφή στα Μητρώα Ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ (Κλάδος Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του τέως ΟΓΑ) και την υπαγωγή στην ασφάλιση, υποβάλλεται Απογραφικό Δελτίο, το οποίο επέχει θέση αίτησης υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75).

Ως ημερομηνία έναρξης ασφάλισης λογίζεται η πρώτη του μήνα έναρξης άσκησης ασφαλιστέας δραστηριότητας, όπως αυτή προκύπτει από τη βεβαίωση έναρξης εργασιών της αρμόδιας Δ.Ο.Υ..

Αν δεν υφίσταται υποχρέωση έναρξης εργασιών στη Δ.Ο.Υ., ως ημερομηνία έναρξης ασφάλισης λογίζεται η πρώτη του μήνα υποβολής του Απογραφικού Δελτίου. Στην περίπτωση αυτή η υπαγωγή στην ασφάλιση δεν μπορεί να ανατρέξει πέραν της πενταετίας από την ημερομηνία υποβολής του Απογραφικού Δελτίου.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται ο τρόπος εξόφλησης των τυχόν αναδρομικά οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Οι προϋποθέσεις υπαγωγής στην ασφάλιση κρίνονται σε μεταγενέστερο χρόνο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3050/2002 (Α' 214).

β) Τα ανωτέρω δεν εφαρμόζονται στα πρόσωπα που απασχολούνται ως εργάτες γης και αμειβονται με εργόσημο, εφόσον δεν έχουν εγγραφεί στα Μητρώα Ασφαλισμένων του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του τέως ΟΓΑ για την άσκηση άλλου επαγγέλματος.

2. Για τη διακοπή της ασφάλισης στον ΕΦΚΑ (Κλάδος Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του τέως ΟΓΑ) υποβάλλεται σχετική αίτηση - υπεύθυνη δήλωση. Ως ημερομηνία διακοπής ασφάλισης λογί-

ζεται η τελευταία ημέρα του μήνα διακοπής άσκησης δραστηριότητας, όπως αυτή προκύπτει από τη βεβαίωση διακοπής εργασιών της αρμόδιας Δ.Ο.Υ..

Αν δεν υφίσταται υποχρέωση έναρξης εργασιών στη Δ.Ο.Υ., ως ημερομηνία διακοπής ασφάλισης λογίζεται η τελευταία μέρα του μήνα υποβολής της αίτησης διακοπής.

Οι προϋποθέσεις διακοπής της ασφάλισης κρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3050/2002.

3.α) Για εκκρεμείς, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αιτήσεις εγγραφής στα ανωτέρω Μητρώα και υπαγωγής στην ασφάλιση, ως ημερομηνία έναρξης της ασφάλισης λογίζεται η πρώτη ημέρα του μήνα υποβολής του Απογραφικού Δελτίου.

Για εκκρεμείς, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αιτήσεις διακοπής της ασφάλισης, ως ημερομηνία διακοπής της ασφάλισης λογίζεται η τελευταία ημέρα του μήνα υποβολής της σχετικής αίτησης.

β) Ο έλεγχος αναδρομικής υπαγωγής ή διακοπής της ασφάλισης πραγματοποιείται σε μεταγενέστερο χρόνο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3050/2002.

γ) Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου, εισφορές υγείας για την περίοδο μεταξύ της υποβολής του Απογραφικού Δελτίου έως την ολοκλήρωση της εγγραφής στα μητρώα ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ (κλάδος κύριας ασφάλισης αγροτών του πρώην ΟΓΑ) δεν αναζητούνται.

δ) Ομοίως, δεν αναζητούνται εισφορές Κλάδου Υγείας σε κάθε περίπτωση αναδρομικής υπαγωγής στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ για ημερομηνία που ανατρέχει πριν το χρόνο εγγραφής στα μητρώα του.

Άρθρο 3

Εύλογη αμφιβολία ως προς την υπαγωγή σε δύο ή περισσότερους φορείς έως 31.12.2016

1. Βεβαιωμένες ή μη οφειλές προς πρώην φορείς κοινωνικής ασφάλισης ή το Δημόσιο, οι οποίες δημιουργήθηκαν λόγω εύλογης αμφιβολίας ως προς την υποχρέωση υπαγωγής ή μη στην παράλληλη ασφάλιση δύο (2) ή περισσότερων πρώην φορέων ασφάλισης ή του Δημοσίου για το χρονικό διάστημα έως 31.12.2016, δύνανται να διαγράφονται ή να απαλλάσσονται τυχόν επιβληθέντων πρόσθετων τελών, τόκων, προσαυξήσεων και επιβαρύνσεων, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο παρόν άρθρο. Τυχόν καταβληθέντα από τους ασφαλισμένους ποσά έναντι των ανωτέρω οφειλών δεν επιστρέφονται και δεν αναζητούνται.

2. Η εύλογη αμφιβολία μπορεί να αποδεικνύεται ενδεικτικά από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) ύπαρξη δικαστικής απόφασης υπέρ του ασφαλισμένου οφειλέτη,

β) ύπαρξη αντίθετων δικαστικών αποφάσεων επί του ίδιου δυσχερώς ερμηνευόμενου νομικού θέματος,

γ) προηγούμενη μακρόχρονη πρακτική της διοίκησης συνεπεία της οποίας είχε δημιουργηθεί στα υπόχρεα πρόσωπα η πεποίθηση περί μη υπαγωγής στην ασφάλιση,

δ) ύπαρξη διαφορετικών οδηγιών επί του ίδιου θέματος από τη διοίκηση, και ε) πλήρης ασφάλιση από μισθωτή ή μη μισθωτή απασχόληση κατά την ίδια χρονική περίοδο, για την οποία έχουν καταλογιστεί εισφορές από φορέα ασφάλισης μισθωτών ή μη μισθωτών.

3. Για την επίλυση των ανωτέρω ασφαλιστικών αμφισβητήσεων εκδίδεται, για κάθε εξεταζόμενη κατηγορία ασφαλισμένων, απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από σχετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης, με την οποία καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις εξαίρεσης από την υποχρεωτική ασφάλιση των ανωτέρω εξεταζόμενων ασφαλιστικών περιπτώσεων και κάθε άλλο σχετικό αναγκαίο ζήτημα.

Για την υπαγωγή των ασφαλισμένων στην ανωτέρω υπουργική απόφαση επίλυσης ασφαλιστικής αμφισβήτησης υποβάλλεται σχετικό αίτημα από τους ενδιαφερόμενους στις αρμόδιες Υπη-

ρεσίες του ΕΦΚΑ, του ΕΤΕΑΕΠ και των λοιπών φορέων κοινωνικής ασφάλισης. Μετά την εξέταση του αιτήματος από τις αρμόδιες υπηρεσίες των φορέων κοινωνικής ασφάλισης εκδίδεται σχετική απόφαση. Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε περιπτώσεις ασφαλισμένων των οποίων οι υποθέσεις βρίσκονται σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, ακόμη και εάν αυτές έχουν κριθεί από τα αρμόδια όργανα σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό.

Άρθρο 4

Βεβαιωμένες ή μη οφειλές ΟΤΑ προς ΦΚΑ

1. Βεβαιωμένες ή μη οφειλές προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες καταλογίστηκαν σε ΟΤΑ σε συνέχεια δικαστικών αποφάσεων, που έκριναν ότι απασχολούμενοι σε προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας σχολικοί φύλακες υπάγονται στην πλήρη ασφάλιση των φορέων αυτών, απαλλάσσονται των επιβληθέντων πρόσθετων τελών, τόκων, προσαυξήσεων και επιβαρύνσεων. Χρόνος απασχόλησης που έχει διανυθεί από την πρώτη ημέρα στα προγράμματα αυτά αποτελεί πραγματικό χρόνο ασφάλισης.

2. Ο τρόπος καταβολής των ανωτέρω ασφαλιστικών οφειλών ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου φορέα.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΔΗΛΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 5

Διοικητικές κυρώσεις για αδήλωτη εργασία

1. Ειδικός Επιθεωρητής Εργασιακών Σχέσεων ή Επιθεωρητής Εργασιακών Σχέσεων ή ελεγκτής των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης ή αρμόδιος υπάλληλος του ΕΦΚΑ που διαπιστώνει τη μη αναγραφή εργαζομένου σε ισχύοντα πίνακα προσωπικού που τηρείται από τον εργοδότη, επιβάλλει στον εργοδότη πρόστιμο ποσού δέκα χιλιάδων πεντακοσίων (10.500) ευρώ για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο, κατά δέσμια αρμοδιότητα, χωρίς προηγούμενη πρόσκλησή του για παροχή εξηγήσεων.

2. Ειδικός Επιθεωρητής Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία ή Επιθεωρητής Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία που, κατά τη διερεύνηση των αιτιών εργατικού ατυχήματος, διαπιστώνει τη μη αναγραφή εργαζομένου σε ισχύοντα πίνακα προσωπικού που τηρείται από τον εργοδότη, επιβάλλει στον εργοδότη το πρόστιμο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο, κατά δέσμια αρμοδιότητα, χωρίς προηγούμενη πρόσκλησή του για παροχή εξηγήσεων.

3. Σε περίπτωση υποτροπής του εργοδότη, η οποία διαπιστώνεται εντός τριών (3) ετών από τον πρώτο έλεγχο, το πρόστιμο της παραγράφου 1, ανά εργαζόμενο, επιβάλλεται προσαυξημένο ως εξής:

α) κατά 100% για την πρώτη μετά την αρχική παράβαση και

β) κατά 200% για κάθε μεταγενέστερη παράβαση από αυτήν της περίπτωσης α', που διαπιστώνεται σε έλεγχο διενεργούμενο σε διαφορετική ημερομηνία.

4. Σε κάθε παράβαση του παρόντος άρθρου τεκμαίρεται ότι η σχέση εργασίας διήρκεσε τρεις (3) μήνες, εκτός εάν ο εργοδότης ή ο εργαζόμενος αποδείξουν διαφορετικά. Με πράξη του αρμόδιου ασφαλιστικού φορέα καταλογίζονται, άνευ ετέρου και αναδρομικά από την ημερομηνία του ελέγχου, σε βάρος του εργοδότη το σύνολο των προβλεπόμενων κατά περίπτωση ασφαλιστικών εισφορών. Ως βάση υπολογισμού των εισφορών λαμβάνεται ο κατώτατος μισθός ή το κατώτατο ημερομίσθιο.

5. Οι διοικητικές κυρώσεις του παρόντος άρθρου επιβάλλονται πλέον των λοιπών κυρώσεων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 6 Δικαίωμα και προϋποθέσεις έκπτωσης

1. Αν, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημέρα του ελέγχου, ο εργοδότης προβεί στην πρόσληψη του εργαζομένου ή των εργαζομένων που διαπιστώθηκαν ως αδήλωτοι με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης, το πρόστιμο της παραγράφου 1 του άρθρου 5 μειώνεται ως εξής:

α) στο ποσό των επτά χιλιάδων (7.000) ευρώ, σε περίπτωση πρόσληψης με σύμβαση εργασίας διάρκειας τουλάχιστον τριών (3) μηνών,

β) στο ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, σε περίπτωση πρόσληψης με σύμβαση εργασίας διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) μηνών, και

γ) στο ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, σε περίπτωση πρόσληψης με σύμβαση εργασίας διάρκειας τουλάχιστον ενός (1) έτους.

2. Στις περιπτώσεις εποχικών εργασιών, όπως αυτές ορίζονται στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1545/1985 (Α' 91), εφόσον ο χρόνος λειτουργίας της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης δεν επαρκεί για τη συμπλήρωση του ελάχιστου απαιτούμενου χρόνου απασχόλησης των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1, ο εργοδότης μπορεί να προβεί σε κατάτμηση της σύμβασης ορισμένου χρόνου κατά την περίοδο λειτουργίας στην οποία διενεργήθηκε ο έλεγχος και κατά την επόμενη περίοδο λειτουργίας. Διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί υποχρέωσης επαναπρόσληψης εργαζομένων εποχικών επιχειρήσεων εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Ο εργοδότης δεν επιτρέπεται να προβεί σε μείωση του προσωπικού από την ημερομηνία και ώρα του ελέγχου και καθ' όλη τη διάρκεια των περιόδων της παραγράφου 1, κατά περίπτωση.

4. Ως μείωση του προσωπικού, κατά την έννοια της παραγράφου 3, θεωρείται:

α) η μείωση του αριθμού των εργαζομένων της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης σε αριθμό μικρότερο από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνταν κατά την ημερομηνία και ώρα του ελέγχου, προσαυξημένο κατά τον αριθμό των εργαζομένων που προσέλαβε ο εργοδότης, προκειμένου να τύχει της έκπτωσης,

β) η αλλαγή του καθεστώτος απασχόλησης των εργαζομένων από πλήρη σε μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση,

γ) η θέση εργαζομένων σε διαθεσιμότητα,

δ) η εθελουσία έξοδος που γίνεται με πρωτοβουλία του εργοδότη, μέσω προγραμμάτων παροχής κινήτρων εθελούσιας εξόδου, και

ε) η οικειοθελής αποχώρηση εργαζομένου.

Αν μειωθεί το προσωπικό, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α', δ' και ε', ο εργοδότης υποχρεούται, εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που επήλθε η μείωση, να προβεί σε νέα πρόσληψη με τους ίδιους όρους εργασίας, ώστε να διατηρηθεί σταθερός ο αριθμός των εργαζομένων της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης. Το διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία μείωσης του προσωπικού έως αυτήν της νέας πρόσληψης, προσαυξάνει την ελάχιστη περίοδο κατά την οποία ο εργοδότης δεν επιτρέπεται να προβεί σε μείωση προσωπικού.

5. Στην έννοια της μείωσης του προσωπικού της παραγράφου 3 δεν περιλαμβάνονται:

α) η συνταξιοδότηση εργαζομένου,

β) η λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου που είχε συναφθεί πριν από την ημερομηνία του ελέγχου, λόγω παρόδου της συμφωνηθείσας διάρκειας,

γ) η καταγγελία της σύμβασης εργασίας ύστερα από την υποβολή μήνυσης του εργοδότη κατά εργαζομένου για αξιόποινη πράξη που τέλεσε κατά την άσκηση της εργασίας του,

δ) η φυλάκιση και ο θάνατος εργαζομένου, και

ε) η αδυναμία ανανέωσης της άδειας διαμονής και πρόσβασης στην αγορά εργασίας αλλοδαπού εργαζομένου.

6. Το δικαίωμα έκπτωσης του παρόντος άρθρου παρέχεται εφόσον ο εργοδότης αποδεχθεί το πρόστιμο και παραιτηθεί από την άσκηση των προβλεπόμενων ένδικων βοηθημάτων. Δικαίωμα έκπτωσης δεν παρέχεται όταν ο εργοδότης είναι υπότροπος, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5.

7. Σε περίπτωση μείωσης του προσωπικού, κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος, βεβαιώνεται σε βάρος του εργοδότη για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο, κατά δέσμια αρμοδιότητα, χωρίς προηγούμενη πρόσκλησή του για παροχή εξηγήσεων, το υπολειπόμενο του αρχικού προστίμου ποσό.

Άρθρο 7 Άπαξ καταβολή προστίμου

Αν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε. και του ΕΦΚΑ επιβληθούν σε μία επιχείρηση, εκμετάλλευση ή άλλη εργασία περισσότερα από ένα πρόστιμα για αδήλωτη εργασία του ίδιου εργαζομένου, που προκύπτουν από έλεγχο κατά τη διάρκεια της ίδιας ημέρας, η καταβολή του προστίμου γίνεται άπαξ βάσει της πράξης επιβολής προστίμου που κοινοποιήθηκε πρώτη στον εργοδότη.

Άρθρο 8 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Έναρξη ισχύος

1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται η διαδικασία επιβολής των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων, η διαδικασία για την παροχή του δικαιώματος έκπτωσης, η προθεσμία για την εμπρόθεσμη καταβολή του μειωμένου προστίμου σε περίπτωση χορήγησης έκπτωσης, ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου τήρησης των προϋποθέσεων χορήγησης της έκπτωσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Η ισχύς των άρθρων 5 έως 7 αρχίζει από την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 1.

3. Από την έναρξη ισχύος των άρθρων 5 έως 7, σύμφωνα με την παράγραφο 2, καταργείται το άρθρο 1 της υπ' αριθμ. 27397/122/19.8.2013 υπουργικής απόφασης (Β' 2062) και η υπ' αριθμ. Φ.11321/11115/802/2.6.2014 (Β' 1551) υπουργική απόφαση και οποιαδήποτε αναφορά στις κείμενες διατάξεις στις περί αδήλωτης εργασίας ρυθμίσεις και κυρώσεις των υπουργικών αυτών αποφάσεων νοείται ως αναφορά στις διατάξεις των άρθρων 5 έως 7 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 9 Ευθύνη αναθέτοντος, εργολάβου και υπεργολάβου έναντι των εργαζομένων

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αναθέτει, στο πλαίσιο της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, την εκτέλεση έργου ή τμήματος έργου (αναθέτων) σε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργολάβο) ευθύνεται εις ολόκληρον και αλληλεγγύως με τον εργολάβο έναντι των εργαζομένων του τελευταίου για την καταβολή των οφειλόμενων αποδοχών, ασφαλιστικών εισφορών, καθώς και των τυχόν οφειλόμενων αποζημιώσεων απόλυσης.

Η ανωτέρω ευθύνη περιορίζεται στα δικαιώματα των εργαζομένων που απορρέουν από τη συμβατική σχέση μεταξύ του αναθέτοντα και του εργολάβου για το συγκεκριμένο έργο ή τμήμα έργου.

Σε περίπτωση ανάθεσης της εκτέλεσης του έργου ή τμήματος του έργου από τον εργολάβο σε υπεργολάβο, η εις ολόκληρον και αλληλέγγυα ευθύνη αφορά τον αναθέτοντα, τον εργολάβο και τον υπεργολάβο, υπό την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου.

2. Εργολάβος που αναθέτει την εκτέλεση του έργου ή τμήματος του έργου σε υπεργολάβο, ο οποίος θα απασχολήσει προσωπικό για την εκτέλεσή του, υποχρεούται άμεσα να ενημερώνει εγγράφως τον αναθέτοντα.

3. Στη σύμβαση ανάθεσης έργου ή τμήματος του έργου περιλαμβάνεται ειδικός όρος για την υποχρέωση τήρησης από τον εργολάβο των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, της νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζο-

μένων, καθώς και της νομοθεσίας για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου.

Ο ίδιος ειδικός όρος περιλαμβάνεται και στη σύμβαση που συνάπτει ο εργολάβος με τον υπεργολάβο.

4. Ο εργολάβος υποχρεούται να αποστέλλει κάθε μήνα στον αναθέτοντα αποδείξεις καταβολής των αποδοχών και των τυχόν οφειλόμενων αποζημιώσεων απόλυσης και βεβαιώσεις καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων του, καθώς και των εργαζομένων του υπεργολάβου σε περίπτωση υπεργολαβίας.

Την υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου έχει και ο υπεργολάβος έναντι του εργολάβου.

5. Ο αναθέτων διατηρεί το δικαίωμα αναγωγής, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ιδίως εάν επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του εργολάβου και του τυχόν υπεργολάβου προς τους εργαζομένους τους. Δέουσα επιμέλεια θεωρείται ότι υπάρχει, ιδίως όταν ο αναθέτων σωρευτικά:

α) αξιώνει από τον εργολάβο, σύμφωνα με την παράγραφο 4, την αποστολή των μηνιαίων αποδείξεων καταβολής των αποδοχών και των τυχόν οφειλόμενων αποζημιώσεων απόλυσης, καθώς και των μηνιαίων βεβαιώσεων καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων του εργολάβου και του τυχόν υπεργολάβου,

β) αποστέλλει εξώδικη δήλωση στον εργολάβο και τον τυχόν υπεργολάβο αμέσως μετά τη διαπίστωση της παράβασης των υποχρεώσεών τους έναντι των εργαζομένων τους ή της μη τήρησης της υποχρέωσης της περίπτωσης α', καλώντας τους να συμμορφωθούν εντός δεκαπέντε (15) ημερών, και

γ) καταγγέλλει τη σύμβαση με τον εργολάβο αμέσως μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της εξώδικης δήλωσης της περίπτωσης β'.

Δικαίωμα αναγωγής, υπό τους ίδιους όρους, έχει και ο εργολάβος έναντι του υπεργολάβου.

6. α) Ο εργολάβος ή και ο υπεργολάβος υποχρεούνται να αναγράφουν τα στοιχεία του αναθέτοντα ή του εργολάβου, αντίστοιχα, στον πίνακα προσωπικού που υποβάλλουν στο Σ.Ε.Π.Ε., για κάθε εργαζόμενο που απασχολούν εκτός της έδρας της επιχείρησής τους. Ο εργολάβος ή και ο υπεργολάβος, που απασχολούν εργαζόμενους σε δύο ή περισσότερα έργα, υποχρεούνται να αναγράφουν στον πίνακα προσωπικού το ωράριο απασχόλησης των εργαζομένων σε κάθε έργο χωριστά, καθώς και τα στοιχεία καθενός αναθέτοντα ή εργολάβου, αντίστοιχα.

β) Ο εργολάβος ή και ο υπεργολάβος υποχρεούνται να εφοδιάζουν τους εργαζόμενους με αντίγραφο ή απόσπασμα του πίνακα προσωπικού, όταν εργάζονται εκτός της έδρας της επιχείρησής τους.

γ) Όταν οι εργαζόμενοι του εργολάβου ή και του υπεργολάβου εργάζονται στις εγκαταστάσεις του αναθέτοντα, ο τελευταίος αναρτά στο χώρο εργασίας αντίγραφο του πίνακα προσωπικού της περίπτωσης β'.

Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων της παρούσας παραγράφου, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 3996/2011 (Α' 170).

7. Αν η εργασία παρέχεται στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης ή της εκμετάλλευσής του αναθέτοντα, ο τελευταίος υποχρεούται από κοινού με τον εργολάβο ή και τον υπεργολάβο να τηρεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τα μέτρα υγείας και ασφάλειας στην εργασία, ευθυνόμενος εις ολόκληρον και αλληλεγγύως με τον εργολάβο ή και τον υπεργολάβο για την ικανοποίηση των αξιώσεων των εργαζομένων που απορρέουν από τις εν λόγω διατάξεις, καθώς και από τις διατάξεις για το εργατικό ατύχημα.

8. Η εις ολόκληρον και αλληλέγγυα ευθύνη της παραγράφου 1 ισχύει για τρία (3) έτη από τη λήξη της σύμβασης μεταξύ αναθέτοντα και εργολάβου.

9. Οποιαδήποτε συμφωνία των μερών που αποκλείει ή περιορίζει τα δικαιώματα των εργαζομένων από το παρόν άρθρο είναι αυτοδικαίως άκυρη.

10. Ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, εφόσον δεν είναι αντίθετες με τις διατάξεις του παρόντος, εξακολουθούν

να ισχύουν.

11. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις του ν. 4412/2016 (Α' 147).

12. Οι διαφορές που ανακύπτουν από την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 7 του παρόντος άρθρου υπάγονται στους κανόνες και τη διαδικασία εκδίκασης που ισχύουν για τις εργατικές διαφορές του άρθρου 614 αριθμ. 3 ΚΠολΔ.

Άρθρο 10 Πρακτική άσκηση και μαθητεία

1. Ο εργοδότης υποχρεούται να καταχωρεί στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» τους μαθητευόμενους, σπουδαστές και φοιτητές που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση ή μαθητεία, καθώς και κάθε μεταβολή αυτής, πριν από την έναρξη πραγματοποίησής της.

2. Ο συνολικός αριθμός των μαθητευόμενων, σπουδαστών και φοιτητών που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση ή μαθητεία σε τουριστικές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3667/2008 (Α' 114), της παρ. 9 του άρθρου 17 του ν. 4186/2013 (Α' 193) και της παρ. 4 του άρθρου 42 του ν. 4403/2016 (Α' 125) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών κοινών υπουργικών αποφάσεων, δεν επιτρέπεται να υπερβεί ποσοστό δεκαεπτά τοις εκατό (17%) του συνολικού προσωπικού κάθε επιχείρησης ή εκμετάλλευσής και σε κάθε περίπτωση τα σαράντα (40) άτομα.

3. Αρμόδιο για τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος είναι το Σ.Ε.Π.Ε., το οποίο επιβάλλει κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 3996/2011 (Α' 170) και τις κείμενες διατάξεις περί αδήλωτης εργασίας.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται η διαδικασία καταχώρισης, τα στοιχεία που γνωστοποιούνται και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

5. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 4.

Άρθρο 11 Μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων

Στο άρθρο 73 του Κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 (Α' 84), προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων, δύναται να εξειδικεύονται οι προβλέψεις του παρόντος Κώδικα ή και να προσδιορίζονται πέραν αυτών ειδικότερα ζητήματα πρόληψης και αντιμετώπισης της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων κατά το θέρος. Με τις αποφάσεις αυτές καθορίζονται ιδίως η διαδικασία και η μέθοδος προσδιορισμού των φυσικών μεγεθών που σχετίζονται με τη θερμική καταπόνηση, όπως η θερμοκρασία και η υγρασία, το είδος εργασιών και οι κατηγορίες εργαζομένων που εκτίθενται σε υψηλή θερμική καταπόνηση, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 12 Τροποποίηση του άρθρου 80 του ν. 4144/2013 (Α' 88)

Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 80 του ν. 4144/2013 (Α' 88) αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Όταν διαπιστώνεται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας χωρίς αυτή να έχει καταχωρηθεί, σύμφωνα με την περίπτωση α', πριν από την έναρξη πραγματοποίησής της, επιβάλλονται με πράξη του αρμοδίου οργάνου σε βάρος του εργοδότη κυρώσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 28 του ν. 3996/2011. Για κάθε εργαζόμενο, για τον οποίο διαπιστώνεται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα απασχόληση σε υπερωρία ή

υπερεργασία χωρίς αυτή να έχει καταχωρηθεί πριν από την έναρξη πραγματοποίησής της, σύμφωνα με την περίπτωση α', επιβάλλονται με πράξη του αρμοδίου οργάνου σε βάρος του εργοδότη κυρώσεις σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 28 του ν. 3996/2011.»

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ
ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Άρθρο 13
Πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί

1. Υπό επιτροπεία, κατά τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, τίθεται ο αλλοδαπός ή ανιθαγενής ηλικίας κάτω των 18 ετών, ο οποίος φθάνει στο ελληνικό έδαφος, χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, τη γονική του μέριμνα ή την επιμέλειά του ή χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικο συγγενή που ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του και για όσο χρόνο η άσκηση των καθηκόντων αυτών δεν έχει ανατεθεί σε κάποιο άλλο πρόσωπο σύμφωνα με το νόμο.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Αρμόδια αρχή για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων και των χωρισμένων ανηλίκων ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

β) Ασυνόδευτος ανήλικος είναι ο ανήλικος, ο οποίος φθάνει στην Ελλάδα χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, τη γονική του μέριμνα ή την επιμέλειά του ή χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικο συγγενή που ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του και για όσο χρόνο η άσκηση των καθηκόντων αυτών δεν έχει ανατεθεί σε κάποιο άλλο πρόσωπο, σύμφωνα με το νόμο. Στον ορισμό αυτό περιλαμβάνεται και ο ανήλικος που παύει να συνοδεύεται μετά την είσοδό του στην Ελλάδα.

γ) Χωρισμένος από την οικογένειά του ανήλικος ή χωρισμένος ανήλικος είναι ο ανήλικος ο οποίος φθάνει στην Ελλάδα, χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί τη γονική του μέριμνα ή επιμέλεια, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή χωρίς να συνοδεύεται από άλλο πρόσωπο στο οποίο αυτή έχει ανατεθεί σύμφωνα με το νόμο, αλλά συνοδεύεται από ενήλικο συγγενή που ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του.

δ) Φορέας παραπομπής είναι κάθε δημόσια αρχή και υπηρεσία, ιδιωτικός φορέας ή διεθνής οργανισμός, που εντοπίζει ανήλικους των περιπτώσεων β' και γ', όπως ιδίως η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η Υπηρεσία Ασύλου και η Ελληνική Αστυνομία.

3. Στον ορισμό του ασυνόδευτου ανηλίκου κατά την έννοια των διατάξεων του παρόντος νοείται ο ανήλικος που εγκαταλείπεται ασυνόδευτος μετά την είσοδό του στην Ελλάδα και ο χωρισμένος από την οικογένειά του ανήλικος ή χωρισμένος ανήλικος της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2.

Άρθρο 14
Όργανα της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων

Όργανα της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων είναι ο εισαγγελέας ανηλίκων ή όπου δεν υπάρχει, ο κατά τόπον αρμόδιος εισαγγελέας Πρωτοδικών, ο επίτροπος ασυνόδευτου ανηλίκου και το Εποπτικό Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 19.

Άρθρο 15
Αρμοδιότητες του Εισαγγελέα

Προκειμένου περί ασυνόδευτων ανηλίκων, οι αρμοδιότητες του δικαστηρίου κατά τα άρθρα 1589 έως 1654 ΑΚ ασκούνται

από τον κατά τόπον αρμόδιο εισαγγελέα ανηλίκων και, όπου δεν υπάρχει, από τον κατά τόπον αρμόδιο εισαγγελέα Πρωτοδικών. Ειδικά για τις περιπτώσεις άρσης της διαφωνίας μεταξύ του επιτρόπου ασυνόδευτων ανηλίκων και του Εποπτικού Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων αποφασίζει ο αρμόδιος κατά τόπον εισαγγελέας ανηλίκων και, όπου δεν υπάρχει, ο κατά τόπον αρμόδιος εισαγγελέας Πρωτοδικών.

Άρθρο 16
Διορισμός επιτρόπου ασυνόδευτων ανηλίκων

1. Προκειμένου περί ασυνόδευτων ανηλίκων οι φορείς παραπομπής ενημερώνουν άμεσα και δίχως καθυστέρηση τον αρμόδιο εισαγγελέα, ο οποίος ενεργεί ως προσωρινός επίτροπος, και το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ). Ο εισαγγελέας, ενεργώντας ως προσωρινός επίτροπος και μέχρι του διορισμού επιτρόπου, μεριμνά για την άμεση ανάθεση της νομικής εκπροσώπησης του ασυνόδευτου ανηλίκου σε κατάλληλο φυσικό πρόσωπο, ώστε το τελευταίο να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, ιδίως σε αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 44 του ν. 4375/2016 (Α' 51).

2. Ο αρμόδιος εισαγγελέας διορίζει τον επίτροπο του ασυνόδευτου ανηλίκου στο συντομότερο δυνατό χρόνο. Αν δεν βρίσκεται κατάλληλο φυσικό πρόσωπο για να διοριστεί επίτροπος, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 1592 ΑΚ, η επιτροπεία του ανηλίκου ανατίθεται σε επαγγελματία επίτροπο που υποδεικνύει το ΕΚΚΑ. Η διάταξη του άρθρου 1600 ΑΚ δεν εφαρμόζεται κατά την επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων.

3. Συγχρόνως, ο αρμόδιος εισαγγελέας αναθέτει τα έργα του εποπτικού συμβουλίου στο Εποπτικό Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, ανεξάρτητα από το αν διορίστηκε ως επίτροπος του ασυνόδευτου ανηλίκου επαγγελματίας επίτροπος ή άλλο πρόσωπο, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 1592 ΑΚ.

4. Ο διορισμός του επιτρόπου ασυνόδευτου ανηλίκου καταχωρίζεται σε ειδικό δημόσιο βιβλίο που τηρείται στη γραμματεία της εισαγγελίας Πρωτοδικών. Η γραμματεία της εισαγγελίας ενημερώνει με κάθε πρόσφορο μέσο τον επίτροπο και το ΕΚΚΑ για το διορισμό. Το ΕΚΚΑ ενημερώνει το φορέα παραπομπής για το διορισμό του επιτρόπου και ο φορέας παραπομπής ενημερώνει άμεσα τον ανήλικο σε γλώσσα που κατανοεί.

5. Οι διαδικασίες του παρόντος άρθρου οφείλουν να διενεργούνται δίχως καθυστέρηση, στο συντομότερο δυνατό χρόνο.

Άρθρο 17
Διορισμός υπό όρους και αντικατάσταση επαγγελματία επιτρόπου

1. Ο διορισμός του επαγγελματία επιτρόπου γίνεται πάντοτε υπό την επιφύλαξη αντικατάστασής του, με πράξη του αρμοδίου εισαγγελέα, σύμφωνα με το άρθρο 1597 ΑΚ, είτε από άλλον επαγγελματία επίτροπο σε περίπτωση που αλλάξει ο τόπος διαμονής του ασυνόδευτου ανηλίκου, είτε από συγγενή ή από άλλο κατάλληλο φυσικό πρόσωπο, κατά την έννοια της περίπτωσης 3 του άρθρου 1592 ΑΚ. Σε αυτήν την περίπτωση, ο αρχικώς διορισμένος επίτροπος μεριμνά εγκαίρως και οπωσδήποτε πριν από την αναχώρηση του ανηλίκου, ώστε να ειδοποιηθούν τόσο ο αρμόδιος εισαγγελέας του νέου τόπου διαμονής του ασυνόδευτου ανηλίκου όσο και το ΕΚΚΑ, προκειμένου να προβούν στο διορισμό νέου επιτρόπου. Την αντικατάσταση του επιτρόπου δύναται να ζητήσει και ο ίδιος ο ανήλικος με αίτημά του.

2. Ο διορισμός νέου επιτρόπου συνεπάγεται την αυτοδίκαιη παύση του προηγούμενου από τα καθήκοντά του. Με επιμέλεια της εισαγγελίας του νέου τόπου διαμονής, ενημερώνονται με κάθε πρόσφορο μέσο ο προηγούμενος επίτροπος, ο εισαγγελέας του προηγούμενου τόπου διαμονής και το ΕΚΚΑ για το νέο διορισμό.

3. Στην εξαιρετική περίπτωση, κατά την οποία το συμφέρον του ασυνόδευτου ανηλίκου επιβάλλει την αλλαγή του τόπου διαμονής του και στο νέο τόπο διαμονής δεν ανευρίσκεται εγκαίρως επαγγελματίας επίτροπος ή άλλο κατάλληλο φυσικό πρόσωπο

κατά την έννοια της περίπτωσης 3 του άρθρου 1592 ΑΚ, ορίζεται ως προσωρινός επίτροπος του ανηλίκου ο εισαγγελέας ανηλίκων ή όπου δεν υπάρχει, ο κατά τόπον αρμόδιος εισαγγελέας Πρωτοδικών και επέρχεται η αυτοδίκαιη παύση του προηγούμενου από τα καθήκοντά του.

Άρθρο 18 **Αρμοδιότητες του επαγγελματία επιτρόπου**

1. Ο επαγγελματίας επίτροπος ασυνόδευτων ανηλίκων ασκεί τις αρμοδιότητες της παραγράφου 2 στην έκταση και υπό τους όρους που αναφέρονται ειδικότερα στη σύμβαση που συνάπτει με το ΕΚΚΑ.

2. Ο επίτροπος ασυνόδευτων ανηλίκων ασκεί ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Μεριμνά για την κάλυψη καθημερινών βασικών αναγκών επιβίωσης, δηλαδή τη διατροφή του ανηλίκου μέσω παραπομπής σε φορείς που παρέχουν γεύματα σε καθημερινή βάση, τη στέγαση μέσω κατάθεσης αιτήματος φιλοξενίας σε δομή φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων του ΕΚΚΑ και την παρακολούθηση του σχετικού αιτήματος.

β) Εκπροσωπεί και συνδράμει τον ανήλικο σε όλες τις δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες, ιδίως στη διαδικασία ασύλου, οικογενειακής επανένωσης, επιστροφής και χορήγησης άδειας παραμονής. Ο επίτροπος ασυνόδευτων ανηλίκων θεωρείται και εκπρόσωπος ασυνόδευτων ανηλίκων, κατά τις διατάξεις του ν. 4375/2016.

γ) Συνεπικουρεί τον ανήλικο ενώπιον των Μονάδων Υγείας κατά την παροχή υγειονομικής φροντίδας.

δ) Δύνανται να υποβάλει αίτηση ασύλου ή χορήγησης άδειας παραμονής για λογαριασμό του ανηλίκου, λαμβάνοντας υπόψη την επιθυμία του ανάλογα με την ωριμότητά του. Ο ανήλικος άνω των δεκαπέντε (15) ετών δύναται να υποβάλει ο ίδιος αίτηση ασύλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 36 και 45 του ν. 4375/2016.

ε) Ασκεί τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα και βοηθήματα κατά διοικητικών ή δικαστικών αποφάσεων που αφορούν τον ανήλικο, καθώς και διοικητικές προσφυγές δια του πληρεξουσίου δικηγόρου.

στ) Μεριμνά για την προστασία του ανηλίκου κατά την παραμονή του στη χώρα και κατά τη διαδικασία επιστροφής του στη χώρα καταγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3907/2011 (Α' 7).

ζ) Μεριμνά για τη διασφάλιση δωρεάν νομικής συνδρομής και διερμηνείας προς τον ανήλικο.

η) Μεριμνά για τη διασφάλιση ψυχολογικής υποστήριξης και ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής προς τον ανήλικο.

θ) Μεριμνά για την εκπαίδευση και μόρφωση του ανηλίκου. Ενδεικτικά, φροντίζει για την εγγραφή του ανηλίκου στην τυπική ή μη τυπική εκπαίδευση, για την εκμάθηση της ελληνικής, της μητρικής γλώσσας, ξένων γλωσσών κ.λπ..

ι) Μεριμνά για τη διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών υποδοχής και φιλοξενίας.

ια) Προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου για την ανάθεση της πραγματικής φροντίδας του ανηλίκου σε κατάλληλη οικογένεια (ανάδοχη οικογένεια), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ιβ) Μεριμνά για το σεβασμό και την ελεύθερη έκφραση και ανάπτυξη των πολιτικών, φιλοσοφικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων του ανηλίκου.

ιγ) Μεριμνά για την ανεύρεση της οικογένειας του ανηλίκου και την επανένωσή του με αυτήν, εφόσον συνάδει με το βέλτιστο συμφέρον του.

ιδ) Είναι σε επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές για κάθε διαδικασία που αφορά τον ανήλικο, με εκπρόσωπο του κέντρου φιλοξενίας του ή με τους αναδόχους του ανηλίκου, με τον κατά τόπο αρμόδιο Εισαγγελέα, με τον νομικό εκπρόσωπο του ανηλίκου, με φορείς της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς για κάθε ζήτημα που αφορά τον ανήλικο.

ιε) Διατηρεί τακτική επικοινωνία με τον ανήλικο, τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα, και μεριμνά για την ανάπτυξη σχέσης

εμπιστοσύνης με τον ανήλικο και την κατανόηση των αναγκών και των στόχων του.

ιστ) Ενημερώνει τον ανήλικο σε απλή και φιλική προς αυτόν γλώσσα, την οποία κατανοεί, για τις δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες και για όλες τις υποθέσεις που τον αφορούν. Ο επίτροπος συνεργάζεται με τον νομικό συμπαραστάτη του ασυνόδευτου ανηλίκου. Επίσης, διασφαλίζει τη δυνατότητα του ανηλίκου να συμμετέχει ουσιαστικά σε όλες τις αποφάσεις που τον αφορούν.

ιζ) Μεριμνά ώστε ο ανήλικος να επωφεληθεί από κάθε κοινωνική παροχή.

ιη) Επιλαμβάνεται αμέσως σε επείγουσες περιπτώσεις που αφορούν τον ανήλικο ευθύς μόλις ειδοποιηθεί από οποιαδήποτε αρμόδια αρχή ή τρίτο ή και τον ίδιο τον ανήλικο.

ιθ) Συμπεριφέρεται στον ασυνόδευτο ανήλικο με στοργή και σεβασμό, χωρίς καμία διάκριση λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, κοινωνικής προέλευσης, θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου ή χαρακτηριστικών φύλου.

κ) Ενημερώνεται και ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 1982/15.2.2016 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 335), σε περίπτωση κίνησης διαδικασιών διαπίστωσης ανηλικότητας.

κα) Μεριμνά για την επικοινωνία του τέκνου με τη φυσική του οικογένεια.

Άρθρο 19 **Σύσταση, σύνθεση και λειτουργία Εποπτικού Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων**

1. Συστήνεται στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Εποπτικό Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων αποτελούμενο από τρία (3) μέλη που διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

2. Μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου Επαγγελματικής Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων ορίζονται:

α) Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Διεύθυνσης Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης ως Πρόεδρος, με αναπληρωτή του τον Προϊστάμενο του Τμήματος Αναδοχής και Υιοθεσίας.

β) Ο Πρόεδρος του ΕΚΚΑ ή άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΚΚΑ που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του.

γ) Ο Πρόεδρος του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Αττικής ή άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του.

Χρέη γραμματέα του Συμβουλίου εκτελεί υπάλληλος του ΕΚΚΑ που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο του ΕΚΚΑ.

3. Η θητεία των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων είναι διετής.

4. Το Συμβούλιο συνεδριάζει εντός του κανονικού ωραρίου λειτουργίας των Υπηρεσιών του ΕΚΚΑ ή σε χρόνο που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση, σε κτίριο, που στεγάζονται υπηρεσίες αυτού, που θα ορίζει ο Πρόεδρός του. Στα μέλη του δεν καταβάλλεται καμία αποζημίωση.

5. Στις αρμοδιότητες του Εποπτικού Συμβουλίου συμπεριλαμβάνεται η αξιολόγηση και ο καθορισμός του βέλτιστου συμφέροντος, ύστερα από την υποβολή αιτιολογημένης πρότασης του επιτρόπου, σε περιπτώσεις που επίκειται η λήψη σοβαρών αποφάσεων για το μέλλον του ασυνόδευτου ανηλίκου, όπως ιδίως σε θέματα που άπτονται σοβαρών μη επείγοντων προβλημάτων υγείας (όπως πιθανή μετάβαση ή εγκατάσταση στο εξωτερικό), αναπηρίας, θρησκευτικών πεποιθήσεων, μεταβολής αστικής κατάστασης, σε περίπτωση που υπάρχει υπόνοια για κακοποίηση, παραμέληση ή εκμετάλλευση του ανηλίκου που λαμβάνει χώρα στο κέντρο φιλοξενίας ή ασκείται από συγγενή του που έχει αναλάβει την πραγματική φροντίδα, σε περίπτωση μετεγκατάστασης, σε περιπτώσεις αμφιβολίας για το κατά πόσο η οικογενειακή επανένωση συνάδει με το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, σε πε-

ρίπτωση οικειοθελούς επιστροφής στη χώρα καταγωγής, καθώς και σε περίπτωση σοβαρής αμφιβολίας ως προς την ανηλικότητα του παιδιού.

6. Οι λεπτομέρειες του τρόπου εργασίας, λειτουργίας και υποβοήθησης του έργου του Εποπτικού Συμβουλίου με ομάδες εργασίας και κάθε άλλο σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος ζήτημα, καθορίζονται με κανονισμό λειτουργίας, που καταρτίζει το ΔΣ του ΕΚΚΑ και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Μέχρι την έκδοση του ως άνω Κανονισμού, το Εποπτικό Συμβούλιο λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

Άρθρο 20

Διαβίωση του ασυνόδευτου ανηλίκου σε τρίτους

1. Ο επίτροπος ασυνόδευτου ανηλίκου εμπιστεύεται τη διαβίωση και την πραγματική φροντίδα του ανηλίκου σε κατάλληλο κέντρο φιλοξενίας μετά την πράξη τοποθέτησης του ΕΚΚΑ.

2. Ο επίτροπος ασυνόδευτου ανηλίκου μπορεί, με την άδεια του εποπτικού συμβουλίου και του αρμόδιου εισαγγελέα, να εμπιστεύεται τη διαβίωση και την πραγματική φροντίδα του ανηλίκου σε κατάλληλη μονάδα ημιαυτόνομης διαβίωσης ή σε κατάλληλους αναδόχους γονείς, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

3. Εφόσον ορίστηκε επαγγελματίας επίτροπος, η διαβίωση και πραγματική φροντίδα του ανηλίκου ανατίθεται πάντοτε σε τρίτους, υπό τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου.

4. Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, που αναλαμβάνουν την πραγματική φροντίδα του ανηλίκου, οφείλουν να συνεργάζονται με τον Επίτροπο προς το συμφέρον του ανηλίκου.

Άρθρο 21

Αξιολόγηση και καθορισμός βέλτιστου συμφέροντος ασυνόδευτου ανηλίκου

1. Κάθε απόφαση οποιουδήποτε οργάνου της επιτροπείας λαμβάνεται μετά από αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του ασυνόδευτου ανηλίκου. Η διάταξη του άρθρου 1647 ΑΚ εφαρμόζεται και για τους ασυνόδευτους ανηλικούς. Για τις περιπτώσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 19 του παρόντος, η αξιολόγηση και ο καθορισμός του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου διενεργείται από το Εποπτικό Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, κατόπιν υποβολής αιτιολογημένης πρότασης από τον επίτροπο και αφού ληφθεί προηγουμένως υπόψη η γνώμη του ανηλίκου, ανάλογα πάντα με την ηλικία και την ωριμότητά του.

2. Οι αποφάσεις της παραγράφου 1 λαμβάνονται βάσει προτύπων διαδικασιών αξιολόγησης και καθορισμού του βέλτιστου συμφέροντος, τα οποία εκπονούνται από τη Διεύθυνση Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του ΕΚΚΑ και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης των επαγγελματιών επιτρόπων και μέρος του Κανονισμού Λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου.

Άρθρο 22

Συμπληρωματική εφαρμογή του Αστικού Κώδικα

Οι διατάξεις των άρθρων 1589 έως 1654 ΑΚ εφαρμόζονται συμπληρωματικά, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος.

Άρθρο 23

Ευθύνη επαγγελματία επιτρόπου

Ο επαγγελματίας επίτροπος ευθύνεται μόνο για πράξεις ή παραλείψεις κατά παράβαση των όρων της σύμβασής του, των εσωτερικών κανονισμών στους οποίους έχει συνολογήσει και των διατάξεων του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Άρθρο 24

Μητρώο Ασυνόδευτων Ανηλίκων

1. Το ΕΚΚΑ τηρεί Μητρώο Ασυνόδευτων Ανηλίκων, ως υποκατηγορία του Εθνικού Μητρώου Παιδικής Προστασίας, που τηρείται σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3961/2011 (Α' 97), στο οποίο καταχωρούνται τα στοιχεία όλων των ασυνόδευτων ανηλίκων που διαβιβάζονται σε αυτό από οποιαδήποτε δημόσια αρχή ή τρίτο, με αναφορά στην πηγή καταχώρισης και διαβίβασης κάθε στοιχείου και με υποχρέωση τήρησης της κείμενης νομοθεσίας περί δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Στο Μητρώο Ασυνόδευτων Ανηλίκων τηρούνται τα εξής στοιχεία:

- α) Ονοματεπώνυμο ανηλίκου.
- β) Φύλο.
- γ) Ημερομηνία και τόπος γέννησης.
- δ) Εθνικότητα, εθνοτική καταγωγή και γλωσσικές δεξιότητες.
- ε) Στοιχεία των γονέων ή ασκούντων τη γονική μέριμνα.
- στ) Ημερομηνία εισόδου στη χώρα.
- ζ) Ημερομηνία, αριθμός και φορέας ταυτοποίησης.
- η) Ημερομηνία παραπομπής στο ΕΚΚΑ και φορέας παραπομπής.
- θ) Στοιχεία Επιτρόπου και κάθε μεταβολή του καθεστώτος επιτροπείας και οι λόγοι της μεταβολής.
- ι) Ημερομηνία αναχώρησης από τη χώρα, εφόσον είναι γνωστή, ή επιστροφής στη χώρα καταγωγής ή σε άλλη χώρα.
- ια) Άδεια παραμονής ή άλλα νομιμοποιητικά έγγραφα.
- ιβ) Υποβολή αιτήματος ασύλου, αριθμός υπόθεσης και έκβαση αυτού.

ιγ) Κέντρο φιλοξενίας ή χώρος προσωρινής τοποθέτησης ή στοιχεία αναδόχου γονέα.

ιδ) Ημερομηνίες κατά τις οποίες παραπέμφθηκε και εισήχθη στο κέντρο φιλοξενίας ο ανήλικος, ημερομηνία οριστικής αποχώρησης, καθώς και η αιτία αυτής.

ιε) Επίπεδο εκπαίδευσης.

ιστ) Κατάσταση υγείας, λοιπά στοιχεία κοινωνικού ιστορικού και τυχόν αναπηρία ή χρόνια πάθηση.

ιζ) Πρόσθετη ευαλωτότητα.

ιη) Φωτογραφία.

ιθ) Κάθε διενέργεια αξιολόγησης αναγκών του ασυνόδευτου ανηλίκου, τα αποτελέσματα της έκθεσης αξιολόγησης και τον φορέα διενέργειας.

κ) Ο προσωπικός φάκελος του παιδιού, που περιλαμβάνει τα ατομικά σχέδια και κάθε συνοδευτικό σε αυτά έγγραφο.

3. Όλοι οι αρμόδιοι φορείς, συμπεριλαμβανομένου του επαγγελματία επιτρόπου, υποχρεούνται να ενημερώνουν άμεσα το ΕΚΚΑ για τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου κατά λόγο αρμοδιότητας και για κάθε μεταβολή αυτών. Η αναγραφή των στοιχείων της περίπτωσης ιδ' της παραγράφου 2 γίνεται εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών από την παραπομπή του ανηλίκου στο Κέντρο Φιλοξενίας ή την οριστικοποίηση της αποχώρησης αυτού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται λειτουργικές και τεχνικές προδιαγραφές του Μητρώου Ασυνόδευτων Ανηλίκων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 25

Μητρώο Επαγγελματιών Επιτρόπων

1. Το ΕΚΚΑ τηρεί Μητρώο Επαγγελματιών Επιτρόπων, στο οποίο τηρούνται τα εξής στοιχεία:

- α) Ονοματεπώνυμο Επαγγελματία Επιτρόπου.
- β) Επαγγελματική εκπαίδευση και γλωσσικές δεξιότητες.
- γ) Στοιχεία επικοινωνίας.
- δ) Αντίγραφο Ποινικού Μητρώου δικαστικής χρήσης.
- ε) Απόφαση εγγραφής του στο Μητρώο Επαγγελματιών Επιτρόπων.

στ) Γεωγραφική περιφέρεια άσκησης καθηκόντων.

ζ) Αντίγραφο της υπογεγραμμένης σύμβασης εργασίας με το ΕΚΚΑ.

η) Στοιχεία ασυνόδευτων ανηλίκων, για τους οποίους έχει οριστεί Επαγγελματίας Επίτροπος και ιστορικό επιτροπείας.

θ) Αναφορές του Επαγγελματία Επιτρόπου, οι οποίες υποβάλλονται στη Διεύθυνση Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 27 του παρόντος.

2. Υπεύθυνος επεξεργασίας του Μητρώου είναι ο Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΚΚΑ και με απόφαση του ΔΣ του ΕΚΚΑ ορίζονται ο αναπληρωτής του υπευθύνου, καθώς και οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται η διαδικασία υποβολής των στοιχείων και ενημέρωσης των αλλαγών, οι προϋποθέσεις καταστροφής με ευθύνη του υπευθύνου του Μητρώου τυχόν εσφαλμένων στοιχείων, οι τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Μητρώου, ζητήματα απευθείας ενημέρωσης και διασύνδεσης των Μητρώων και συγκεκριμένα των άρθρων 24, 25 και 26 του παρόντος, η διαδικασία όχλησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες σε περίπτωση παράλειψης ενημέρωσης ή πλημμελούς ενημέρωσης από τους υπόχρεους, οργανωτικά και τεχνικά θέματα απορρήτου και πολιτικής ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων του παρόντος, όπως δικαίωμα πρόσβασης και χρήσης, κρυπτογράφηση δεδομένων, ασφάλεια επικοινωνιών, εμπιστευτικότητα, χρήση τεχνικών ανωνυμοποίησης και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 26

Μητρώο Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων

1. Συνιστάται και λειτουργεί Μητρώο Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, το οποίο τηρείται στο ΕΚΚΑ, στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά όλα τα Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και καταχωρίζονται τα κάτωθι στοιχεία:

α) Στοιχεία του ακινήτου, επί του οποίου στεγάζεται το Κέντρο και συγκεκριμένα, το ακριβές εμβαδόν του ακινήτου, η διεύθυνση αυτού, εάν το κτίριο είναι προσβάσιμο για ΑμεΑ, πλήρη στοιχεία του κυρίου του ακινήτου και αναγραφή των τίτλων κυριότητας.

β) Πλήρης καταγραφή των στοιχείων της άδειας λειτουργίας του κάθε Κέντρου, εφόσον υπάρχει.

γ) Περιγραφή της δυναμικότητας φιλοξενίας του κάθε Κέντρου, ήτοι αναφορά στο συγκεκριμένο αριθμό κλινών, που διαθέτει και αναφορά σε μέγιστο αριθμό ανηλίκων, που δύναται να φιλοξενηθεί.

δ) Καταγραφή της ηλικιακής ομάδας, του φύλου και άλλων στοιχείων των ανηλίκων που δύναται να φιλοξενηθεί.

ε) Πλήρης καταγραφή της τρέχουσας κατάστασης πληρότητας του Κέντρου Φιλοξενίας με το σύνολο των στοιχείων φιλοξενούμενων ασυνόδευτων ανηλίκων.

στ) Πλήρης καταγραφή των προσώπων που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Κέντρο Φιλοξενίας, είτε επί αμοιβή είτε ως εθελοντές.

ζ) Στοιχεία που αφορούν στη χρηματοδότηση του κάθε Κέντρου Φιλοξενίας.

2. Το ΕΚΚΑ έχει την υποχρέωση αναγραφής των στοιχείων των περιπτώσεων α' έως δ' της παραγράφου 1 στο Μητρώο, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης εκ μέρους των υπευθύνων του Κέντρου Φιλοξενίας, ώστε αυτό να λειτουργήσει ως Κέντρο Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων.

3. Υπεύθυνος επεξεργασίας του Μητρώου είναι ο Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΚΚΑ, ενώ με απόφαση του ΔΣ του ΕΚΚΑ ορίζονται ο αναπληρωτής του υπευθύνου και οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλι-

σης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται η διαδικασία εγγραφής, υποβολής των στοιχείων και ενημέρωσης των αλλαγών, οι προϋποθέσεις καταστροφής με ευθύνη του υπευθύνου του Μητρώου τυχόν εσφαλμένων στοιχείων, οι τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Μητρώου, ζητήματα απευθείας ενημέρωσης και διασύνδεσης των Μητρώων και συγκεκριμένα των άρθρων 25 και 26 του παρόντος, η διαδικασία όχλησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες σε περίπτωση παράλειψης ενημέρωσης ή πλημμελούς ενημέρωσης από τους υπόχρεους, οργανωτικά και τεχνικά θέματα απορρήτου και πολιτικής ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων του παρόντος, όπως δικαίωμα πρόσβασης και χρήσης, περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται η πρόσβαση, για ποιο σκοπό και υπό ποιους όρους, κρυπτογράφηση δεδομένων, ασφάλεια επικοινωνιών, εμπιστευτικότητα, χρήση τεχνικών ανωνυμοποίησης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 27

Διεύθυνση Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων

1. Συνιστάται Διεύθυνση Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων στο ΕΚΚΑ, η οποία αποτελείται από τα εξής Τμήματα:

α) Τμήμα συντονισμού, υποστήριξης και αξιολόγησης επαγγελματιών επιτρόπων ασυνόδευτων ανηλίκων.

β) Τμήμα διαχείρισης αιτημάτων στέγασης ασυνόδευτων ανηλίκων.

γ) Τμήμα αξιολόγησης και εποπτείας κέντρων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων.

2. Οι αρμοδιότητες της ανωτέρω Διεύθυνσης είναι οι εξής:

α) Η τήρηση των Μητρώων των άρθρων 24, 25 και 26 του παρόντος.

β) Η μέριμνα για την υλοποίηση της διαδικασίας επιλογής των επαγγελματιών επιτρόπων, που εγγράφονται στο σχετικό Μητρώο.

γ) Η κατάρτιση και διαρκής επιμόρφωση των επαγγελματιών επιτρόπων σε συνεργασία με άλλους φορείς.

δ) Ο συντονισμός και παρακολούθηση της διαδικασίας ορισμού και αντικατάστασης επαγγελματιών επιτρόπων, μέσω του αρμόδιου εισαγγελέα.

ε) Η παρακολούθηση, υποστήριξη και τακτική αξιολόγηση του έργου των επαγγελματιών επιτρόπων μέσω των αναφορών που υποβάλλουν οι ίδιοι, καθώς και μέσω διενέργειας επιτόπιων ελέγχων και ακροάσεων στα κέντρα φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων.

στ) Η υποστήριξη του έργου του Εποπτικού Συμβουλίου του άρθρου 19 με την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για τη λήψη αποφάσεων.

ζ) Η μέριμνα για την εξασφάλιση του δικαιώματος των υπό επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων να εκφράζουν την άποψή τους για τις ενέργειες του Επιτρόπου και να αξιολογούν τη συνεργασία τους μαζί του στο πλαίσιο του άρθρου 1647 ΑΚ.

η) Η διαχείριση των αιτημάτων στέγασης ασυνόδευτων ανηλίκων, η προτεραιοποίησή τους με κριτήρια ευαλωτότητας ή αναπηρίας και ο συντονισμός των ενεργειών μετάβασης, τοποθέτησης και φιλοξενίας τους σε κατάλληλα διαμορφωμένα κέντρα φιλοξενίας που λειτουργούν συνεργαζόμενοι κρατικοί και μη φορείς.

θ) Η διαχείριση θέσεων προσωρινής φιλοξενίας (ασφαλείς ζώνες, Ξενοδοχεία κ.ά.) που λειτουργούν συνεργαζόμενοι κρατικοί και μη φορείς για την κάλυψη των άμεσων αναγκών στέγασης ασυνόδευτων ανηλίκων.

ι) Ο έλεγχος της εφαρμογής των προδιαγραφών λειτουργίας των κέντρων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

ια) Η παρακολούθηση και τακτική αξιολόγηση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται από τα κέντρα φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων.

ιβ) Η μέριμνα για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών των κέντρων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων μέσω της συστηματικής διερεύνησης των δυσκολιών που παρουσιάζονται και την παροχή διαρκούς εκπαίδευσης και υποστήριξης

του προσωπικού τους.

ιγ) Ο συντονισμός των ενεργειών που απαιτούνται για τη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων προς άλλα κράτη στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών.

Άρθρο 28

Διαδικασία επιλογής επαγγελματιών επιτρόπων

1. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εγγραφή στο Μητρώο απευθύνεται σε επαγγελματίες με γνώσεις ή εμπειρία σε ζητήματα που σχετίζονται με την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων. Λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τη γεωγραφική κατανομή των επαγγελματιών επιτρόπων ανά εισαγγελία πρωτοδικών, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες ανάγκες ανάλογα με τον αριθμό ασυνόδευτων ανηλίκων στην εκάστοτε περιφέρεια.

2. Τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που πρέπει να πληρούνται για την επιλογή ενός προσώπου ως επαγγελματία επιτρόπου, όπως ενδεικτικά η επαγγελματική εκπαίδευση και οι γλωσσικές δεξιότητες, τα κωλύματα, ο καθορισμός αριθμού ασυνόδευτων ανηλίκων ανά επαγγελματία επίτροπο, οι τεχνικές λεπτομέρειες εκπαίδευσης, διαρκούς επιμόρφωσής τους, καθώς και της τακτικής αξιολόγησής τους, το είδος, οι όροι, το περιεχόμενο της σύμβασης, η αμοιβή τους και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Άρθρο 29

Αναστολή, παύση και λήξη επιτροπείας

1. Η επιτροπεία αναστέλλεται με την υποβολή δήλωσης εξαφάνισης του ασυνόδευτου ανηλίκου ενώπιον των αρμόδιων αρχών και μέχρι την εύρεση του ανηλίκου ή τη με οποιοδήποτε τρόπο λήξη της επιτροπείας.

2. Η επιτροπεία λήγει πλην των περιπτώσεων που ορίζονται στον Αστικό Κώδικα και με τη με οποιονδήποτε τρόπο αναχώρηση του ασυνόδευτου ανηλίκου από τη χώρα.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 1650 και 1651 ΑΚ εφαρμόζονται και στην επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων με την έκδοση πράξης του αρμόδιου εισαγγελέα.

Άρθρο 30

Διαγραφή από το Μητρώο Επαγγελματιών Επιτρόπων

Η διαγραφή από το Μητρώο Επαγγελματιών Επιτρόπων του άρθρου 25 πραγματοποιείται με απόφαση του Προέδρου του ΕΚΚΑ, κατόπιν εισήγησης της Διεύθυνσης Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Μετά από αίτημα του επαγγελματία επιτρόπου.

β) Σε περίπτωση απώλειας της δικαιοπρακτικής ικανότητας ή θανάτου του επιτρόπου.

γ) Σε περίπτωση καταδίκης ή άσκησης ποινικής δίωξης για κακούργημα, καθώς και για τα αδικήματα εκείνα που επισύρουν έκπτωση από τη γονική μέριμνα, σύμφωνα με το άρθρο 1537 ΑΚ, ιδίως για κακοποίηση ή παραμέληση ανηλίκου, για το αδίκημα της πορνογραφίας ανηλίκων, μαστροπείας, σωματεμπορίας, ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής, αποπλάνησης παιδιών, καθώς και για όσα προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα ναρκωτικά ή την εμπροσμία οργάνων.

δ) Σε περίπτωση σοβαρής πλημμέλειας κατά την άσκηση των καθηκόντων του επιτρόπου, κατά παράβαση των όρων της σύμβασης και των διατάξεων του παρόντος.

ε) Σε περίπτωση παύσης της επιτροπείας κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1650 και 1651 ΑΚ και την έκδοση των σχετικών πράξεων του αρμοδίου εισαγγελέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 29 του παρόντος.

Άρθρο 31

Καταργούμενες διατάξεις

Με την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους, σύμφωνα με το άρθρο 32, η παρ. 1 του άρθρου 19 του π.δ. 220/2007 (Α' 251) καταργείται.

Άρθρο 32

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος Μέρους αρχίζει από την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 19.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 33

Επίδομα αφερεγγυότητας ΟΑΕΔ

1. Η περίπτωση δ' της παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 1836/1989 (Α' 79) αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) κάθε εργοδότης, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που η επιχείρησή του τέθηκε κατά το νόμο σε συλλογική διαδικασία, πέραν της περίπτωσης α', που στρέφεται κατά της περιουσίας του εργοδότη για την ικανοποίηση των πιστωτών του».

2. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 1/1990 (Α' 1) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σκοπός του «Λογαριασμού προστασίας εργαζομένων από την αφερεγγυότητα του εργοδότη» είναι η πληρωμή ανεξόφλητων, λόγω αφερεγγυότητας του εργοδότη, αποδοχών μέχρι τριών (3) μηνών, που προέρχονται από σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας και εμπίπτουν στο χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, που προηγείται της υποβολής της αίτησης ή της δήλωσης για κήρυξη της πτώχευσης, εφόσον εκδοθεί απόφαση που κηρύσσει τον εργοδότη σε πτώχευση ή διαπιστωθεί ότι η επιχείρηση έκλεισε οριστικά και ότι λόγω ανεπάρκειας του ενεργητικού δεν δικαιολογείται η έναρξη διαδικασίας πτωχεύσεως ή από τη δημοσίευση της, προβλεπόμενης από τη νομοθεσία ιδιωτικής ασφάλισης, υπουργικής απόφασης περί ασφαλιστικής εκκαθάρισης, ή από τη δημοσίευση της απόφασης, με την οποία ο εργοδότης τίθεται σε συλλογική διαδικασία, πέραν της πτώχευσης, που στρέφεται κατά της περιουσίας του για την ικανοποίηση των πιστωτών του.»

3. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 1/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) η επιχείρησή του τέθηκε κατά το νόμο σε συλλογική διαδικασία, πέραν της περίπτωσης α', που στρέφεται κατά της περιουσίας του για την ικανοποίηση των πιστωτών του».

4. Η παρ. 4 του άρθρου 5 του π.δ. 1/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Το δικαίωμα για πληρωμή ανεξόφλητων αποδοχών στον εργαζόμενο από το «Λογαριασμό προστασίας εργαζομένων από την αφερεγγυότητα του εργοδότη» ασκείται με έγγραφη αίτηση του εργαζομένου προς την αρμόδια, σύμφωνα με την παράγραφο 1, Υπηρεσία του ΟΑΕΔ, το αργότερο μέσα σε ένα εξάμηνο από τη δημοσίευση της απόφασης για την κήρυξη του εργοδότη σε κατάσταση πτώχευσης ή από τη δημοσίευση, της προβλεπόμενης από τη νομοθεσία ιδιωτικής ασφάλισης, υπουργικής απόφασης περί ασφαλιστικής εκκαθάρισης, ή από τη δημοσίευση της απόφασης με την οποία ο εργοδότης τίθεται σε συλλογική διαδικασία, πέραν της πτώχευσης, που στρέφεται κατά της περιουσίας του για την ικανοποίηση των πιστωτών του.»

5. Η περίπτωση α' της παρ. 5 του άρθρου 5α του π.δ. 1/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Την απόφαση της αρχής του κράτους - μέλους με την οποία ο εργοδότης κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης ή με την οποία διαπιστώθηκε ότι η επιχείρησή ή εγκατάστασή του

έκλεισε οριστικά και ότι η ανεπάρκεια των διαθέσιμων ενεργητικών στοιχείων δεν δικαιολογεί την έναρξη της διαδικασίας ή με την οποία τέθηκε σε συλλογική διαδικασία, πέραν της πτώχευσης, που στρέφεται κατά της περιουσίας του εργοδότη για την ικανοποίηση των πιστωτών του, από την οποία προκύπτουν οι ανεξόφλητες απαιτήσεις που αναγγέλληκαν, τυχόν, προς επαλήθευση ή ικανοποίηση».

Άρθρο 34 **Επίδομα ανεργίας συμμετεχόντων σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης**

1. Η παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 4144/2013 (Α' 88) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ, που συμμετέχουν ή θα συμμετάσχουν σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, παραμένουν εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ και ο χρόνος εκπαίδευσής τους ή επαγγελματικής κατάρτισής τους μετράται ως χρόνος ανεργίας εφόσον:

α) είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων τουλάχιστον για τέσσερις (4) μήνες κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την έναρξη του προγράμματος,

β) δηλώσουν τα στοιχεία του προγράμματος αυτού στον ΟΑΕΔ το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών μετά την πρώτη ανανέωση του δελτίου ανεργίας από την έναρξη του προγράμματος ή κατά την πρώτη μετά την έναρξη του προγράμματος αυτοπρόσωπη παρουσία τους στην αρμόδια Υπηρεσία ΚΠΑ2, και

γ) έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο (2) ημερολογιακά έτη από το πέρας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής τους σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους ή της επαγγελματικής κατάρτισής τους, έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους λοιπούς εγγεγραμμένους στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ.»

2. Όσοι μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος διαγράφηκαν από τα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, είτε επειδή δεν πληρούσαν την προϋπόθεση της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 4144/2013 είτε επειδή δεν τήρησαν την προϋπόθεση της περίπτωσης β' της ίδιας παραγράφου, μπορούν να υποβάλουν, εντός ενενήντα (90) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αίτηση επανεγγραφής στα μητρώα του ΟΑΕΔ, για την αποκατάσταση της συνέχειας της κατάστασης ανεργίας τους από την ανωτέρω διαγραφή και τη συνέχιση της καταβολής του τυχόν δικαιούμενου επιδόματος ανεργίας, αναδρομικά από την ημερομηνία διαγραφής.

3. Όσοι από τους αναφερόμενους στην προηγούμενη παράγραφο, μετά τη διαγραφή τους από τα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ και πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, επανεγράφηκαν ως νέοι άνεργοι, μπορούν να υποβάλουν, εντός ενενήντα (90) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αίτηση για την αποκατάσταση της συνέχειας της κατάστασης ανεργίας τους από την ανωτέρω διαγραφή και τη συνέχιση της καταβολής του τυχόν δικαιούμενου επιδόματος ανεργίας, αναδρομικά από την ημερομηνία διαγραφής.

4. Αν για κάποιον από τους αναφερόμενους στις παραγράφους 2 και 3, μεταξύ της ως άνω διαγραφής του και της αίτησής του, συνέτρεξε και έτερος λόγος διαγραφής του, η αποκατάσταση της συνέχειας της κατάστασης ανεργίας του και η καταβολή τυχόν δικαιούμενου επιδόματος ανεργίας από την ημερομηνία της κατά την παράγραφο 2 διαγραφής του, μπορεί να εκταθεί μέχρι το χρονικό σημείο που προέκυψε ο λόγος αυτός. Περαιτέρω αιτήματα συνέχισης της κατάστασης ανεργίας του εξετάζονται από τον ΟΑΕΔ κατά την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 35 **Τροποποίηση του άρθρου 74 του ν. 3746/2009 (Α' 27)**

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 74 του ν. 3746/2009 (Α' 27) προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ. Η εφάπαξ οικονομική ενίσχυση της περίπτωσης β' είναι αφορολόγητη, ανεχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημο-

σίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το υπόλοιπο Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.»

Άρθρο 36 **Παραχώρηση ακινήτων ΟΑΕΔ**

Η παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4315/2014 (Α' 269) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Επιτρέπεται η παραχώρηση κατά χρήση ακινήτων ιδιοκτησίας του ΟΑΕΔ σε Υπηρεσίες του Δημοσίου, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε λοιπά νομικά πρόσωπα κοινωφελούς ή ανθρωπιστικού χαρακτήρα προς χρήση που θα εξυπηρετεί δημόσιο ή κοινωφελή σκοπό, σε φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, καθώς και σε δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις. Η παραχώρηση της χρήσης πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΕΔ. Με την ως άνω απόφαση καθορίζονται η διάρκεια της παραχώρησης της χρήσης, οι υποχρεώσεις του φορέα προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση, το τυχόν αντάλλαγμα, η δικαιούμενη επιφάνεια για τις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Οι δαπάνες διαμόρφωσης, συντήρησης, λειτουργίας, έκδοσης πολεοδομικών ή άλλων αδειών και λοιπά βαρύνουν τον φορέα προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση. Ειδικά σε περίπτωση μίσθωσης, οι σχετικές δαπάνες μπορούν να συμψηφίζονται με το μηνιαίο μίσθωμα, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΕΔ.»

Άρθρο 37 **Παραχώρηση ακινήτων για πολιτιστικές και λοιπές χρήσεις**

Ακίνητα που ανήκουν σε φορείς που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορούν να παραχωρούνται βραχυχρόνια σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για πολιτιστικές ή αντίστοιχες εκδηλώσεις, δράσεις και ενέργειες συμβατές με το χαρακτήρα των ακινήτων. Η παραχώρηση της χρήσης πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδιοκτήτη φορέα. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται η διάρκεια της παραχώρησης, οι υποχρεώσεις του προσώπου προς το οποίο γίνεται η παραχώρηση, το τυχόν αντάλλαγμα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Οι δαπάνες διαμόρφωσης, συντήρησης, λειτουργίας, έκδοσης πολεοδομικών ή άλλων αδειών βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο προς το οποίο γίνεται η παραχώρηση.

Άρθρο 38 **Ελεύθεροι χώροι οικισμών τ. ΟΕΚ**

Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4430/2016 (Α' 205) εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση των ελεύθερων χώρων οικισμών του τώως Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ) και ήδη του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), που είναι σε κοινή χρήση.

Άρθρο 39 **Επιχορήγηση κλάδου ανεργίας - στράτευσης ΟΑΕΔ**

1. Η παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 1545/1985 (Α' 91) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο ΟΑΕΔ επιχορηγείται κατ' έτος από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την ενίσχυση του κλάδου Ανεργίας - Στράτευσης.»

2. Ως επιχορηγήσεις του κλάδου Ανεργίας - Στράτευσης, κατά

την παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 1545/1985, που έχουν ήδη εκταμειωθεί από το 2004 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρούνται τα ποσά που είχαν εγγραφεί κατ' έτος στον Κρατικό Προϋπολογισμό για την ενίσχυση του κλάδου και αποδόθηκαν στον ΟΑΕΔ.

Άρθρο 40 **Ηλεκτρονική κοινοποίηση εγγράφων** **και πράξεων του Σ.ΕΠ.Ε.**

Το άρθρο 27 του ν. 3996/2011 (Α' 170) αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Η κοινοποίηση κάθε είδους διοικητικής πράξης και εγγράφου που εκδίδεται από όλα τα όργανα και τις Υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε. πραγματοποιείται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Σ.ΕΠ.Ε. (ΟΠΣ - ΣΕΠΕ), με ανάρτηση στον προσωπικό λογαριασμό του αποδέκτη και παράλληλη αποστολή ειδοποίησης στο ηλεκτρονικό του ταχυδρομείο.

2. Οι ανωτέρω πράξεις και έγγραφα θεωρείται ότι έχουν νομίμως κοινοποιηθεί μετά την παρέλευση πέντε (5) ημερών από την ετόμηνη ημέρα της ημερομηνίας ανάρτησης και αποστολής ειδοποίησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, της προθεσμίας αυτής αρχομένης από οποιαδήποτε ενέργεια (ανάρτηση ή ηλεκτρονική ειδοποίηση) λάβει χώρα τελευταία, εφόσον δεν προκύπτει προγενέστερος χρόνος παραλαβής του κοινοποιούμενου εγγράφου ή της κοινοποιούμενης πράξης.

3. Η κοινοποίηση συνοδεύεται από έκδοση εκτυπώσιμης ηλεκτρονικής βεβαίωσης ολοκλήρωσής της, στην οποία αναγράφονται η ημερομηνία και η ώρα κοινοποίησης, ο αριθμός πρωτοκόλλου της βεβαίωσης κοινοποίησης, η επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του εργοδότη καθώς και το είδος, ο αριθμός πρωτοκόλλου, η ημερομηνία και το όργανο έκδοσης της κοινοποιούμενης πράξης ή του κοινοποιούμενου εγγράφου. Η ηλεκτρονική βεβαίωση ολοκλήρωσης αρχαιοθετείται στον προσωπικό λογαριασμό του χρήστη και στο φάκελο («προφίλ») του εργοδότη που τηρείται στο ΟΠΣ - ΣΕΠΕ.

4. Οι αποδέκτες των πράξεων και των εγγράφων δεν μπορούν να επικαλούνται έναντι των οργάνων και των Υπηρεσιών του Σ.ΕΠ.Ε. οποιαδήποτε μεταβολή της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την οποία δεν έχουν δηλώσει μέσω του ΟΠΣ - ΣΕΠΕ και μέχρι το χρόνο ενημέρωσης της μεταβολής αυτής.

5. Υπό την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου, όταν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατή η κοινοποίηση μέσω του ΟΠΣ - ΣΕΠΕ, καθώς και σε επείγουσες περιπτώσεις, η κοινοποίηση πραγματοποιείται με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως ιδίως με αποστολή με συστημένη επιστολή ή επίδοση με δικαστικό επιμελητή.»

Άρθρο 41 **Αναγνώριση Συνδέσμου Βιομηχανιών** **Βορείου Ελλάδος ως ισότιμου κοινωνικού εταίρου**

1. Ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ) συμμετέχει με εκπρόσωπό του σε όλα τα διοικητικά συμβούλια και συλλογικά όργανα και τις εκπροσωπήσεις της χώρας στο εσωτερικό και εξωτερικό, όπου προβλέπεται συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.

2. Στις περιπτώσεις που η εκπροσώπηση των κοινωνικών εταίρων δεν προβλέπεται από κοινού, προστίθεται, αντιστοίχως, ένας εκπρόσωπος του ΣΒΒΕ και ένας εκπρόσωπος της ΓΣΕΕ. Στις περιπτώσεις αυτές, η τρέχουσα δαπάνη λειτουργίας του οικείου συλλογικού οργάνου παραμένει ως έχει, επιμεριζόμενου του συνολικού ποσού αποζημίωσης των μελών του και στους προστιθέμενους ως άνω εκπροσώπους.

3. Για τη διεύρυνση των συλλογικών οργάνων, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, απαιτείται η προηγούμενη έκδοση απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού.

4. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 3, τα

συλλογικά όργανα συνεχίζουν να λειτουργούν νόμιμα ως έχουν.

Άρθρο 42 **Καθορισμός της 26ης Δεκεμβρίου** **ως ημέρας υποχρεωτικής αργίας**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του β.δ. 748/1966 (Α' 179) προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε) Η 26η Δεκεμβρίου.»

2. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν.δ. 3755/1957 (Α' 182) προστίθεται η φράση «και ζ) η της 26ης Δεκεμβρίου».

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η υπ' αριθμ. 59635/1063/13.12.2017 απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 4487).

Άρθρο 43 **Κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία**

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 4430/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση το επιβληθέν πρόστιμο δε μπορεί να είναι μικρότερο των διακοσίων (200) ευρώ και μεγαλύτερο των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.»

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4430/2016 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Μέλη των Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων μπορούν να γίνουν ενήλικα φυσικά πρόσωπα, χωρίς να απαιτείται να έχουν την ικανότητα για δικαιοπραξία, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1667/1986 (Α' 196).»

3. Η περίπτωση β' της παρ. 6 του άρθρου 26 του ν. 4430/2016 αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε ως εξής:

«β. Ως προς τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις, τα μέλη του Συνεταιρισμού Εργαζομένων υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ, για κύρια ασφάλιση και υγειονομική περίθαλψη, και από 1.1.2017 στον ΕΦΚΑ.

Τα ανωτέρω πρόσωπα καταβάλλουν μέχρι 31.12.2016, για τους ανωτέρω κλάδους ασφάλισης, τις προβλεπόμενες για τον ΟΑΕΕ ασφαλιστικές εισφορές.

Από 1.1.2017 καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές που προβλέπονται από τις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου 39 και την παρ. 2 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 (Α' 85) για τους ασφαλισμένους που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα και υπάγονται στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ βάσει των σχετικών διατάξεων του τέως ΟΑΕΕ.

Μέλη του Συνεταιρισμού που ασκούν για λογαριασμό αυτού τεχνικές ή οικοδομικές εργασίες, για την άσκηση των οποίων υπάγονται στις ειδικές διατάξεις του ΣΤ' Κεφαλαίου του Κανονισμού Ασφάλισης του τέως ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, υπάγονται στην ασφάλιση του τέως ΙΚΑ - ΕΤΑΜ για κύρια ασφάλιση και υγειονομική περίθαλψη και του τέως ΕΤΕΑΜ για επικουρική ασφάλιση και από 1.1.2017 στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ και του ΕΤΕΑΕΠ.

Αν τα μέλη του Συνεταιρισμού ασκούν παράλληλα και άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, μέχρι 31.12.2016 έχουν εφαρμογή οι σχετικές γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις των πρώην φορέων κύριας ασφάλισης, στους οποίους υπάγονται για την ασκούμενη επαγγελματική τους δραστηριότητα, καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 2084/1992 (Α' 165) για τα μέλη του Συνεταιρισμού που έχουν υπαχθεί στην κοινωνική ασφάλιση μετά την 1.1.1993 (νέοι ασφαλισμένοι). Από 1.1.2017 έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 36 του ν. 4387/2016.»

4. Εάν από την εφαρμογή της παραγράφου 3 προκύψουν οφειλές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών, αυτές δεν επιβαρύνονται με προσαυξήσεις και τυχόν πρόστιμα, εφόσον εξοφληθούν εντός εξαμήνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εάν δεν εξοφληθούν εντός της εξαμήνιας προθεσμίας, επιβαρύνονται με προσαυξήσεις μετά τη λήξη αυτής.

Άρθρο 44**Αξιοποίηση ακινήτων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για κοινωφελείς και ανθρωπιστικούς σκοπούς**

1. Η παρ. 3 του άρθρου 47 του ν. 4386/2016 (Α' 83) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η αξιοποίηση (εκμίσθωση, εκποίηση, παραχώρηση με ή άνευ ανταλλάγματος κ.λπ.) και διαχείριση της ακίνητης περιουσίας των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που θέτει τους όρους της αξιοποίησης, μετά από πρόταση του Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η ακίνητη περιουσία δύναται να παραχωρείται προς χρήση σε Υπηρεσίες του Δημοσίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα προς υλοποίηση έργων ή προγραμμάτων κοινωφελούς ή προνοιακού χαρακτήρα. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, δύναται να καθορίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τα προσκομιζόμενα έγγραφα που συνοδεύουν τα αιτήματα στις περιπτώσεις παραχώρησης ή εν γένει αξιοποίησης της περιουσίας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

2. Το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012 (Α' 41) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η αξιοποίηση (ιδίως εκμίσθωση, εκποίηση, παραχώρηση με ή άνευ ανταλλάγματος κ.λπ.) και διαχείριση της ως άνω κινητής και ακίνητης περιουσίας πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που θέτει τους όρους της αξιοποίησης, μετά από πρόταση του Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η ακίνητη περιουσία δύναται να παραχωρείται προς χρήση σε Υπηρεσίες του Δημοσίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα προς υλοποίηση έργων ή προγραμμάτων κοινωφελούς ή προνοιακού χαρακτήρα. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, δύναται να καθορίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τα προσκομιζόμενα έγγραφα που συνοδεύουν τα αιτήματα στις περιπτώσεις παραχώρησης, διάθεσης, εκποίησης ή εν γένει αξιοποίησης της περιουσίας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η παρ. 2 του άρθρου 6 της υπ' αριθμ. ΔΕ/727/22.9.1992 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 578).

Άρθρο 45**Συμβάσεις με φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου**

Η ισχύς των συμβάσεων μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 30 του ν. 4313/2014 (Α' 261), του άρθρου 6 του ν. 3920/2011 (Α' 33), του άρθρου 10 του ν. 2963/2001 (Α' 268), των άρθρων 22 έως 25 του ν. 2072/1992 (Α' 125), του άρθρου 10 του ν. 1910/1944 (Α' 229) και των υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτών, καθώς και των κοινών υπουργικών αποφάσεων που επέχουν θέση συμβάσεων δύναμει του άρθρου 86 του ν. 4530/2018 (Α' 59), για τη δωρεάν ή με μειωμένο κόμιστρο μετακίνηση ειδικών κατηγοριών πληθυσμού, αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του έτους αναφοράς, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας υπογραφής των συμβάσεων και έκδοσης των υπουργικών αποφάσεων, αντίστοιχα.

Άρθρο 46**Κοινωνική προστασία πολιτών τρίτων χωρών**

Στην παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 4251/2014 (Α' 80) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις του ν.δ. 162/1973 (Α' 227, διόρθωση σφαλμάτων Α' 298), του άρθρου 22 του ν. 2646/1998 (Α' 236), καθώς και οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτών, εφαρμόζονται και στους πολίτες τρίτων χωρών, στους οποίους χορηγείται άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.»

Άρθρο 47**Κοινωνικές πολιτικές από τα έσοδα του πρωτοχρονιάτικου λαχείου**

1. Στο άρθρο τρίτο του ν. 4183/2013 (Α' 186) διαγράφεται η φράση «και (γ)».

2. Στο άρθρο τρίτο του ν. 4183/2013 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών καθορίζεται η διάθεση, διαχείριση και κατανομή των καθαρών εσόδων του Ειδικού Κρατικού (Πρωτοχρονιάτικου) Λαχείου Κοινωνικής Αντίληψης για κοινωνικές πολιτικές σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 11.1(γ) της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου.»

Άρθρο 48**Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

1. Η παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3106/2003 (Α' 30) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η θεσμική αποστολή του Ε.Κ.Κ.Α. είναι:

α) η αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστάσεων κοινωνικής ανάγκης, κοινωνικού αποκλεισμού και κρίσεων, με την ανάπτυξη ποιοτικών, καινοτόμων και εξειδικευμένων δράσεων, τη διάχυση αυτών στο σύστημα κοινωνικής αλληλεγγύης, την ανάπτυξη δικτύων κοινωνικής προστασίας με τη συμμετοχή φορέων και απόμων σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και συμμετοχή σε σχετικά εθνικά και διεθνή δίκτυα κοινωνικών και επιστημονικών φορέων και συντονισμό του υφιστάμενου δικτύου παροχής υπηρεσιών,

β) η γγνωμοδότηση για θέματα κοινωνικής πολιτικής που παραπέμπονται σε αυτό από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και η εισήγηση μέτρων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών που παρέχονται από τους φορείς κοινωνικής φροντίδας.

Σκοπός του Ε.Κ.Κ.Α. είναι η παροχή προστασίας και ψυχοκοινωνικής στήριξης, καθώς και ο συντονισμός του δικτύου παροχής υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης σε άτομα, οικογένειες και πληθυσμιακές ομάδες που περιέρχονται σε κατάσταση κοινωνικής ανάγκης ή απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό. Ως άτομα ή ομάδες που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό νοούνται οι ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και εν γένει αυτές που έχουν περιορισμένη ή καθόλου πρόσβαση σε κοινωνικά και δημόσια αγαθά και δυσκολεύονται ή αδυνατούν σε πολλά επίπεδα και σε διάφορους τομείς να έχουν ποιότητα ζωής.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3106/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το Ε.Κ.Κ.Α. διοικείται από ενδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, και αποτελείται από:

α) έξι (6) καταξιωμένα και αναγνωρισμένα πρόσωπα που δύναται να επιλεγούν ιδίως από το χώρο της κοινωνικής φροντίδας, της ακαδημαϊκής κοινότητας, της διοίκησης, των μέσων

ενημέρωσης και μπορούν με τις γνώσεις και την πείρα τους να συμβάλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των σκοπών του,

β) έναν (1) εκπρόσωπο της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εργαζομένων Δημόσιων Νοσοκομείων (ΠΟΕΔΗΝ) που προτείνεται από το Δ.Σ. αυτής,

γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος (Σ.Κ.Λ.Ε.), που προτείνεται από το Δ.Σ. αυτού,

δ) έναν (1) εκλεγμένο εκπρόσωπο των εργαζομένων στο Ε.Κ.Κ.Α.,

ε) έναν (1) εκπρόσωπο της Η.Δι.Κ.Α. Α.Ε., που προτείνεται από το Δ.Σ. αυτής, και

στ) έναν (1) εκπρόσωπο της ΕΣΑΜΕΑ, που προτείνεται από το Δ.Σ. αυτής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Κ.Κ.Α., που συγκροτήθηκε δυνάμει των υπ' αριθμ. 10878/2833/2016 (ΥΟΔΔ 307) και υπ' αριθμ. 17898/5662/2017 (ΥΟΔΔ 259) αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, συνεχίζει να λειτουργεί και να ασκεί τις αρμοδιότητές του μέχρι την έκδοση του οργανισμού του, σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 4178/2013 (Α' 174).»

Άρθρο 49 **Εκκαθάριση δαπανών**

Πραγματοποιηθείσες δαπάνες του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή δαπάνες που βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, οι οποίες αφορούν τη λειτουργία, συντήρηση και επέκταση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Σ.Ε.Π.Ε. (ΟΠΣ-ΣΕΠΕ), την προμήθεια καυσίμων για τη διενέργεια ελέγχων από το Σ.Ε.Π.Ε., δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, ενοικίων, προμηθειών και υπηρεσιών, καθαριότητας και φύλαξης θεωρούνται σύννομες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, και εφόσον δεν έχουν πληρωθεί, δύναται να πληρώνονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 50 **Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

1. Στην περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 12 του π.δ. 134/2017 (Α' 168) προστίθεται υποπερίπτωση εε' ως εξής:

«εε) Η μελέτη και κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών των εφοδίων εκτάκτων αναγκών. Η πρόταση προμήθειας, εφοδιασμού, διακίνησης, διαλογής και επισκευής του υλικού αυτού, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου και την Κεντρική Αποθήκη Υλικού του Υπουργείου Υγείας όπου φυλάσσεται το υλικό αυτό, καθώς και τις Περιφέρειες.»

2. Στην υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 15 του π.δ. 134/2017 διαγράφεται η φράση «στο πλαίσιο προγραμμάτων για την παροχή στεγαστικής προστασίας σε εύλατρες ομάδες του πληθυσμού.»

3. Στο τέλος της υποπερίπτωσης σστ' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 15 του π.δ. 134/2017 προστίθεται η φράση «και το άρθρο 47 του ν. 4386/2016».

4. Η υποπερίπτωση ηη' της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 16 του π.δ. 134/2017 καταργείται.

5. Η υποπερίπτωση ηη' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 16 του π.δ. 134/2017 καταργείται και η επόμενη υποπερίπτωση αναριθμείται αναλόγως.

6. Η υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 16 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ββ) Η έγκριση των ισολογισμών, των απολογισμών και των οικονομικών καταστάσεων που προβλέπονται από το π.δ. 80/1997 (Α' 68) των εποπτευόμενων φορέων, όπως επίσης και του Μ.Τ.Π.Υ., της Η.Δι.Κ.Α. Α.Ε. και της Ε.Α.Α., καθώς και ο έλεγχος των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών που προβλέπονται από το άρθρο 84 του ν. 2084/1992 (Α' 165).

7. Οι υποπερίπτώσεις σστ' και ζζ' της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 24 του π.δ. 134/2017 αντικαθίστανται ως εξής:

«σστ) ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων σύστασης, οργάνωσης και λειτουργίας Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) ή άλλων φορέων ιδιωτικής κοινωφελούς πρωτοβουλίας (σωματείων, οργανώσεων κ.λπ.), καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες για την προστασία της οικογένειας και του παιδιού,

ζζ) η έκδοση πράξεων σύστασης, κατάρτισης, μεταφοράς, συγχώνευσης, μετατροπής και έγκρισης των οργανισμών και κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. (σωματεία, οργανώσεις κ.λπ.), καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων, που αφορούν στην προστασία της οικογένειας και του παιδιού και η εποπτεία και παρακολούθηση της δράσης τους.»

8. Η υποπερίπτωση ιι' της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 24 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιι) Η εισήγηση και υποβολή προτάσεων προγραμμάτων για την προστασία της οικογένειας και του παιδιού, η εισήγηση προτάσεων των φορέων σχετικά με την ανέγερση και τη βελτίωση υποδομών, καθώς και η έγκριση, από άποψη σκοπιμότητας, για την ένταξη των ανωτέρω στο Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων ή σε άλλα προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.»

9. Στην περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 24 του π.δ. 134/2017 προστίθεται υποπερίπτωση ιγγ' ως εξής:

«ιγγ) Η εισήγηση για τη σκοπιμότητα αξιοποίησης της κινητής και ακίνητης περιουσίας που περιήλθε στο Υπουργείο με το άρθρο 9 του ν. 4052/2012 (Α' 41), σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Διευθύνσεις της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης.»

10. Η υποπερίπτωση ιββ' της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 24 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιββ) Η εισήγηση για επιχορήγηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας σε θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης απευθείας μέσω των Περιφερειών. Η εισήγηση για επιχορήγηση από το προϊόν του Ειδικού Κρατικού Λαχείου των ως άνω φορέων αρμοδιότητας της Διεύθυνσης προς τη Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής.»

11. Στην περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 24 του π.δ. 134/2017 προστίθεται υποπερίπτωση ιγγ' ως εξής:

«ιγγ) Ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων σύστασης, οργάνωσης και λειτουργίας των πάσης φύσεως φορέων κοινωνικής προστασίας για παιδιά με αναπηρία, καθώς και η έκδοση των αναγκαίων πράξεων σύστασης, κατάρτισης, μεταφοράς, συγχώνευσης και μετατροπής τους και για τη χωροταξική κατανομή τους, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία.»

12. Η υποπερίπτωση σστ' της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 25 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«σστ) Ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων σύστασης, οργάνωσης και λειτουργίας των πάσης φύσεως φορέων κοινωνικής προστασίας για άτομα με αναπηρία, καθώς και η έκδοση των αναγκαίων πράξεων σύστασης, κατάρτισης, μεταφοράς, συγχώνευσης, μετατροπής τους και για τη χωροταξική κατανομή τους.»

13. Στην περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 25 του π.δ. 134/2017 προστίθενται υποπερίπτωση ιστ' και ιζζ' ως εξής:

«ιστ) Η άμεση εποπτεία και παρακολούθηση του έργου και της λειτουργίας νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για άτομα με αναπηρία και η έμμεση εποπτεία και παρακολούθηση του έργου και της λειτουργίας φορέων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου για άτομα με αναπηρία, καθώς και ο προσδιορισμός της οικονομικής ενίσχυσης αυτών.

ιζζ) Η διαχείριση του ενιαίου Εθνικού Μητρώου δικαιούχων των κοινωνικών και προνοιακών επιδομάτων.»

14. Η υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 25 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«γγ) Ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων σύστασης,

οργάνωσης και λειτουργίας νομικών προσώπων κάθε μορφής που παρέχουν οργανωμένες υπηρεσίες κλειστής προστασίας σε χρονίως πάσχοντες και ηλικιωμένους, καθώς και η εποπτεία και παρακολούθηση του έργου και της λειτουργίας τους.»

15. Η υποπερίπτωση εε΄ της περίπτωσης β΄ της παρ. 3 του άρθρου 25 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«εε) Ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας δομών ανοικτής προστασίας ηλικιωμένων και χρονίως πασχόντων από νομικά πρόσωπα κάθε μορφής, όπως επίσης, η εποπτεία και παρακολούθηση του έργου της λειτουργίας αυτών των δομών.»

16. Η υποπερίπτωση σστ΄ της περίπτωσης β΄ της παρ. 3 του άρθρου 25 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«σστ) Η εισήγηση, από άποψη σκοπιμότητας, για την έκδοση των αναγκαίων πράξεων σύστασης, κατάρτησης, μεταφοράς και συγχώνευσης κοινωφελών ιδρυμάτων προστασίας χρονίως πασχόντων και ηλικιωμένων.»

17. Η υποπερίπτωση δδ΄ της περίπτωσης δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 26 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«δδ) Η εισήγηση για τη σκοπιμότητα αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας που περιήλθε στο Υπουργείο με το άρθρο 47 του ν. 4386/2016 (Α΄ 83), σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Διευθύνσεις της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης.»

18. Η υποπερίπτωση εε΄ της περίπτωσης δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 26 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«εε) Ο συντονισμός και η παρακολούθηση θεμάτων που αφορούν την περιουσία που περιήλθε στο Υπουργείο με το άρθρο 47 του ν. 4386/2016 (Α΄ 83), σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου.»

19. Στην περίπτωση δδ΄ της παρ. 3 του άρθρου 26 του π.δ. 134/2017 προστίθεται υποπερίπτωση ιι΄ ως εξής:

«ιι) Η συνεργασία με τους εποπτευόμενους φορείς της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας τους στο πλαίσιο προγραμμάτων για την παροχή στεγαστικής προστασίας σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.»

20. Η υποπερίπτωση ιζιζ΄ της περίπτωσης α΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 καταργείται.

21. Η υποπερίπτωση ιοιστ΄ της περίπτωσης β΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιοιστ) Η παρακολούθηση και επεξεργασία των τηρούμενων στοιχείων στα Μητρώα του Ενιαίου Γεωπληροφοριακού Συστήματος του Εθνικού Μηχανισμού.»

22. Η υποπερίπτωση ιζιζ΄ της περίπτωσης β΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 καταργείται και οι επόμενες υποπερίπτώσεις αναριθμούνται αντίστοιχα.

23. Η αναριθμημένη υποπερίπτωση ιζιζ΄ της περίπτωσης β΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιζιζ) Η λήψη κατάλληλων μέτρων, ώστε να τηρούνται οι κανόνες προστασίας δεδομένων των στοιχείων των Μητρώων του Ενιαίου Γεωπληροφοριακού Συστήματος του Εθνικού Μηχανισμού.»

24. Η υποπερίπτωση ιιεε΄ της περίπτωσης γ΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιιεε) Η λήψη κατάλληλων μέτρων ώστε να τηρούνται οι κανόνες προστασίας δεδομένων των στοιχείων του Εθνικού Μητρώου Ιδιωτικών Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας.»

25. Η υποπερίπτωση ββ΄ της περίπτωσης δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Η παρακολούθηση και στατιστική επεξεργασία των τηρούμενων στοιχείων στο Εθνικό Μητρώο Ιδιωτικών Φορέων, καθώς και στο Μητρώο Δημόσιων Φορέων του Ενιαίου Γεωπληροφοριακού Συστήματος του Εθνικού Μηχανισμού.»

26. Η υποπερίπτωση γγ΄ της περίπτωσης δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«γγ) Η διαχείριση της ηλεκτρονικής εγγραφής των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όπως η αποδοχή της υποβολής, η ενημέρωση του φορέα για τις απαιτούμενες διορθώσεις ή άλλα ζητήματα που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία αυτή.»

27. Η υποπερίπτωση θθ΄ της περίπτωσης δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«θθ) Η άμεση εποπτεία και παρακολούθηση της λειτουργίας νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για παιδιά, ηλικιωμένα άτομα, άτομα με αναπηρία, χρονίως πάσχοντες και παιδιά με αναπηρία και η έμμεση εποπτεία και παρακολούθηση της λειτουργίας νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου για παιδιά, ηλικιωμένα άτομα, άτομα με αναπηρία, χρονίως πάσχοντες και παιδιά με αναπηρία.»

28. Η υποπερίπτωση ιβιβ΄ της περίπτωσης δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιβιβ) Η συνεργασία, παρακολούθηση και αξιολόγηση της λειτουργίας του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.), καθώς και ο καθορισμός της οικονομικής ενίσχυσής του, όπου προβλέπεται.»

29. Η υποπερίπτωση ιγιγ΄ της περίπτωσης δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιγιγ) Η εισήγηση για την κατανομή επιχορηγήσεων μέσω των πιστώσεων του Ειδικού Κρατικού Λαχείου σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας, κατόπιν εισήγησης των αρμόδιων Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Αλληλεγγύης.»

30. Οι υποπερίπτώσεις εε΄, σστ΄ και ηη΄ της περίπτωσης δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 καταργούνται και οι λοιπές υποπερίπτώσεις αναριθμούνται αντίστοιχα.

31. Η υποπερίπτωση αα΄ της περίπτωσης ε΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«αα) Η διαχείριση της ηλεκτρονικής εγγραφής των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όπως η αποδοχή της υποβολής, η ενημέρωση του φορέα για τις απαιτούμενες διορθώσεις ή άλλα ζητήματα που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία αυτή.»

32. Η υποπερίπτωση γγ΄ της περίπτωσης ε΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«γγ) Η παρακολούθηση και στατιστική επεξεργασία των τηρούμενων στοιχείων στο Εθνικό Μητρώο Ιδιωτικών Φορέων, καθώς και στο Μητρώο Δημόσιων Φορέων του Ενιαίου Γεωπληροφοριακού Συστήματος του Εθνικού Μηχανισμού.»

33. Η υποπερίπτωση δδ΄ της περίπτωσης ε΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«δδ) Η λήψη κατάλληλων προληπτικών μέτρων, ώστε να τηρούνται οι κανόνες προστασίας δεδομένων των στοιχείων του Εθνικού Μητρώου Κοινωνικής Φροντίδας, ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.»

34. Η υποπερίπτωση εε΄ της περίπτωσης ε΄ της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«εε) Η έγγραφη ενημέρωση των διοικήσεων των νομικών προσώπων του Εθνικού Μητρώου Ιδιωτικών Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας, εντός ενός (1) μηνός από τη διαπίστωση παράλειψης ενημέρωσης ή πλημμελούς ενημέρωσης του ηλεκτρονικού Εθνικού Μητρώου.»

35. Το άρθρο 42 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 42 Διάρθρωση Υπηρεσιών

Το Σ.ΕΠ.Ε., οι αρμοδιότητες του οποίου ασκούνται σε όλη την Ελληνική Επικράτεια από την Κεντρική και τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του και την Υπηρεσία Ειδικών Επιθεωρητών, διαρθρώνεται ως εξής:

1. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

2. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

α) Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων.

β) Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

γ) Διεύθυνση Υποστήριξης Σ.ΕΠ.Ε..

3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

α) Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων.

β) Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.»

36. Η παρ. 3 του άρθρου 43 του π.δ. 134/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι θέσεις της Υπηρεσίας των Ειδικών Επιθεωρητών Εργασίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας κατανέμονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Σ.Ε.Π.Ε. και στις έδρες των Περιφερειακών Διευθύνσεων Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων και Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία ως εξής:

α) Δώδεκα (12) θέσεις Προϊσταμένων Διεύθυνσης, εκ των οποίων:

αα) οκτώ (8) θέσεις Επιθεωρητών Εργασιακών Σχέσεων και

ββ) τέσσερις (4) θέσεις Επιθεωρητών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

β) Είκοσι δύο (22) θέσεις Προϊσταμένων Τμημάτων, εκ των οποίων:

αα) δεκαπέντε (15) θέσεις Επιθεωρητών Εργασιακών Σχέσεων και

ββ) επτά (7) θέσεις Επιθεωρητών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.»

37. Στην περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 26 του π.δ. 134/2017 προστίθεται υποπερίπτωση ζζ' ως εξής:

«ζζ) Η μελέτη, επεξεργασία και διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου, καθώς και η χορήγηση αδειών ατομικών εραδικών τραπεζικών λογαριασμών.»

38. Στην περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 27 του π.δ. 134/2017 προστίθεται υποπερίπτωση ιδιδ' ως εξής:

«ιδιδ) Η μελέτη, επεξεργασία και διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου, καθώς και η χορήγηση αδειών διενέργειας εράνων, φιλανθρωπικών και λαχειοφόρων αγορών, ραδιοτηλεμαραθωνίων.»

Άρθρο 51

Στο άρθρο 164 του ν. 4389/2016 (Α'94), όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 10 ως ακολούθως:

«10. Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής δύνανται να αναλάβουν θέσεις ευθύνης και οι υπάλληλοι που υπηρετούν σε αυτήν με απόσπαση. Σε περίπτωση που ο χρόνος απόσπασης υπολείπεται της διάρκειας πλήρους θητείας της οικείας θέσης ευθύνης, ο χρόνος απόσπασης παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την ολοκλήρωσή της κατά τα ανωτέρω θητείας.»

Άρθρο 52

1. Το άρθρο 20 του ν. 4305/2014 (Α'237) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Η πρόσληψη προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και η σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου συντελείται υποχρεωτικά εντός αποκλειστικής προθεσμίας δώδεκα (12) μηνών από την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της Π.Υ.Σ. 33/2006 (Α' 280), εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής οι συμβάσεις δεν επιτρέπεται να συναφθούν και απαιτείται εκ νέου υποβολή αιτήματος για έκδοση εγκριτικής απόφασης.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 4 της Π.Υ.Σ. 33/2006 και το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4325/2015 (Α'47) καταργούνται.

3. Το έβδομο εδάφιο της περίπτωσης κ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3812/2009 (Α' 234), αντικαθίσταται ως εξής:

«Το προσωπικό που προσλαμβάνεται περιλαμβάνεται σε πίνακα που κοινοποιείται στη Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών.»

4. Εκκρεμείς διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή μίσθωσης έργου, για τις οποίες η έγκριση της επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της Π.Υ.Σ. 33/2006 εκδόθηκε μετά την 1η .1.2017 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, ολοκληρώνονται εντός του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος της παραγράφου 1.

Άρθρο 53

1. Η παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 4369/2016 (Α'33), αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε ως ακολούθως:

«3. Οι κατά τη δημοσίευση του νόμου υπηρετούντες στις θέσεις του άρθρου 8 εκτελούν κανονικά τα καθήκοντά τους έως τη λήξη της θητείας τους. Σε περίπτωση κένωσης των ως άνω θέσεων με οποιονδήποτε τρόπο πριν την 31η Δεκεμβρίου 2018, αυτές πληρούνται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και οι τοποθετούμενοι σε αυτές εκτελούν κανονικά τα καθήκοντά τους έως τη λήξη της θητείας τους. Από την 1η Ιανουαρίου 2019 και εφεξής, σε περίπτωση κένωσης των θέσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 8 καθιονδήποτε τρόπο, η πλήρωσή τους διενεργείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Σε κάθε περίπτωση, η θητεία των προσώπων σε θέσεις που προκηρύσσονται δυνάμει του άρθρου 8 του ν. 4369/2016, παύει με την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής και διορισμού του άρθρου αυτού.»

2. Από την ισχύ της παραγράφου 1 δεν θίγονται εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του παρόντος διαδικασίες επιλογής και διορισμού που διενεργούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του ν. 4369/2016.

3. Οι υπηρετούντες κατά την 29η Ιουνίου 2018 σε θέσεις του άρθρου 8 του ν. 4369/2016 εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι τη λήξη της θητείας τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος ή την ολοκλήρωση των εκκρεμών διαδικασιών επιλογής της παραγράφου 2. Αν τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου έχουν διορισθεί μέχρι την πλήρωση της θέσης που κατέχουν με τη διαδικασία του άρθρου 8 του ν. 4369/2016, ως λήξη της θητείας τους νοείται αυτή που προβλέπεται από τις οικείες για το εκάστοτε νομικό πρόσωπο διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση, η θητεία τους λήγει με την ολοκλήρωση των διαδικασιών επιλογής και διορισμού, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4369/2016.

Άρθρο 54

Τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α' 79)

Η παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α'79) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Άτομα που παρέχουν την εργασία τους στην Ελλάδα δικαιούνται από τον ΟΑΕΔ ειδικό εποχιακό βοήθημα, εφόσον υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΙΚΑ και ασκούν ένα από τα παρακάτω επαγγέλματα:

Οικοδόμου, λατόμου, ασβεστοποιού, κεραμοποιού, πλινθοποιού, αγγειοπλάστη, δασεργάτη, ρητινοσυλλέκτη, καπνεργάτη, μουσικού - μέλους του οικείου επαγγελματικού σωματείου, υποδηματεργάτη, μισθωτού ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης, χειριστή εκσκαπτικών, ανυψωτικών, οδοποιητικών, γεωτρητικών μηχανημάτων, ηθοποιού, τεχνικού κινηματογράφου και τηλεόρασης χειριστή και βοηθού χειριστή κινηματογράφου, ελεγκτή κινηματογράφου και θεάτρου, ταμία κινηματογράφου και θεάτρου, μισθωτού τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου, σμυριδεργάτη, το επάγγελμα του ταξιθέτου θεάτρου - κινηματογράφου, του χορευτή - μέλους των οικείων κλαδικών ή ομοιοεπαγγελματικών σωματείων, καθώς και του τεχνικού απασχολούμενου σε ζωντανές οπτικοακουστικές εκδηλώσεις - μέλους των οικείων κλαδικών ή ομοιοεπαγγελματικών σωματείων.»

Άρθρο 55

Απασχόληση συνταξιούχων μελών ανεξάρτητων διοικητικών αρχών

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α'85) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για τα μέλη, τους Προέδρους και Αντιπροέδρους των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων διοικητικών αρχών εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 από την ημέρα έναρξης των καθηκόντων τους.»

2. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει την 13η.5.2016.

Άρθρο 56

Επέκταση χορήγησης εξωδρυματικού επιδόματος

Το εξωδρυματικό επίδομα που προβλέπεται στις παραγρά-

φους 1 και 2 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α'68), χορηγείται όχι μόνον σε όσους πάσχουν από τις ρητά αναφερόμενες στη διάταξη αυτή παθήσεις της τετραπληγίας και παραπληγίας, αλλά και σε όσους πάσχουν από ασθένειες οι οποίες, κατά την κρίση της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής, επιφέρουν την ίδια, όπως αυτές οι παθήσεις, μορφή αναπηρίας.

Άρθρο 57

Η παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4325/2015 (Α'47) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για το έτος 2018 η οικονομική επιτροπή κάθε Περιφέρειας της χώρας, μπορεί, κατ' εξαίρεση και για λόγους δημοσίου συμφέροντος, να αναθέσει την εκτέλεση του προγράμματος δακοκτονίας, για το οποίο έχουν δημοσιευτεί, αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικοί διαγωνισμοί, στους προσωρινούς μειοδότες, έως την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων. Οι δαπάνες για την εκτέλεση των παρεχόμενων υπηρεσιών, από την έναρξη των εργασιών δακοκτονίας μέχρι τη σύναψη των οικείων συμβάσεων, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται νόμιμα, εφόσον ο οικείος Περιφερειάρχης: α) βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της υπηρεσίας και β) το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με τους όρους και το περιεχόμενο της οικείας διακήρυξης ψεκασμών και παγιοθεσίας δακοκτονίας.»

Άρθρο 58

1. Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4139/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στις παραπάνω ουσίες δεν περιλαμβάνονται τα ακατέργαστα συγκομιζόμενα προϊόντα που προκύπτουν από την καλλιέργεια ποικιλιών κάνναβης του είδους *Cannabis Sativa L* περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) μέχρι 0,2%. Επίσης, με εξαίρεση τις παιδικές τροφές, δεν περιλαμβάνονται τα τρόφιμα με την έννοια του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 178/2002, τα καλλυντικά και τα διατροφικά συμπληρώματα που περιέχουν τετραϋδροκανναβινόλη (THC), και τα οποία θα οριστούν με τις αντίστοιχες αποφάσεις των επόμενων εδαφίων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αναπροσαρμόζεται το ανωτέρω όριο, ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις καλλιέργειας των ποικιλιών κάνναβης του είδους *Cannabis Sativa L*, οι έλεγχοι τήρησης των όρων και προϋποθέσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα τρόφιμα που μπορούν να περιέχουν τετραϋδροκανναβινόλη (THC) και τα ανώτατα επιτρεπτά όρια περιεκτικότητας αυτών, οι έλεγχοι των τροφίμων για την τήρηση των ορίων περιεκτικότητας και κάθε σχετικό θέμα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Υγείας καθορίζονται τα καλλυντικά και διατροφικά συμπληρώματα που μπορούν να περιέχουν τετραϋδροκανναβινόλη (THC) και τα ανώτατα επιτρεπτά όρια περιεκτικότητας αυτών, οι έλεγχοι των καλλυντικών και διατροφικών συμπληρωμάτων για την τήρηση των ορίων περιεκτικότητας και κάθε σχετικό θέμα.»

2. Στο άρθρο 2Α του ν. 4139/2013 (Α'74) προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Η έγκριση για τους σκοπούς της παραγράφου 1 χορηγείται σε περιοχές θεσμοθετημένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων και σε περιοχές στις οποίες επιτρέπονται οι μεταποιητικές ή γεωργικές δραστηριότητες και εκμεταλλεύσεις.»

Άρθρο 59

Δυνατότητα ίδρυσης ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ ΜΕΑ από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και από Δήμους

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α'213) αντικαθίσταται ως εξής:

«Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, σωματεία, οργανισμοί, ιδρύματα, ενώσεις προσώπων και φορείς Κοινωνικής Αλληλεγγύης υπαγόμενοι στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και ιδιώτες, δεν επιτρέπεται να παρέχουν οργανωμένες κοινωνικές υπηρεσίες, που έχουν σχέση με την προστασία του παιδιού ή ατόμων με αναπηρία (παιδιών και ενηλίκων) ή ηλικιωμένων ή ανιάτων ή χρονίως πασχόντων ατόμων ή να ασκούν παρεμφερείς δραστηριότητες, πριν από την έκδοση σχετικής άδειας λειτουργίας από την οικεία Περιφέρεια. Για την ίδρυση και τη λειτουργία των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες (ΚΔΑΠ ΜΕΑ) των δήμων και των νομικών προσώπων αυτών χορηγείται άδεια από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας.»

2. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εσωτερικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σε περίπτωση στέγασης ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ ΜΕΑ σε σχολικές εγκαταστάσεις, καθορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ ΜΕΑ) και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των δήμων και των νομικών προσώπων αυτών, καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές, οι ειδικοί όροι καταλληλότητάς τους, η διαδικασία ελέγχου τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α' 213) προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Η περίπτωση 22 της παρ. 3 του άρθρου 94 του ν. 3852/2010 (Α' 87) διατηρείται σε ισχύ.»

Άρθρο 60

Δυνατότητα ίδρυσης, λειτουργίας και μεταβίβασης ΚΔΗΦ ΑΜΕΑ και από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου

Φορείς ίδρυσης, λειτουργίας και μεταβίβασης Κέντρων Δημέρευσης-Ημερήσιας Φροντίδας για άτομα με αναπηρία, κατά τα οριζόμενα στο π.δ. 395/1993 (Α'166) δύνανται να είναι, εκτός από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εποπτευόμενα από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 61

Ρυθμίσεις Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ)

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018 (Α' 30) η φράση «που εκδίδεται μέχρι 30.6.2018» αντικαθίσταται από τη φράση «που εκδίδεται μέχρι 30.10.2018».

2. Η υποπερίπτωση ιββ' της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4520/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιββ) η μέριμνα για την έκδοση κάθε πράξης, σχετικά με τις παροχές που προβλέπονται από τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος των δικαιούχων του ειδικού λογαριασμού του ν. 1296/1982 και του ν. 4093/2012.»

3. Στο άρθρο 33 του ν. 4520/2018 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Με απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Αγροτικής Εοτίας, δύνανται να ανατίθενται υποθέσεις της αγροτικής εοτίας, σε άλλο Τμήμα της Διεύθυνσης, από αυτό στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτουν, με σκοπό την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωσή τους.»

Άρθρο 62

Διαδικασία ταυτοποίησης μητέρας χωρίς αποδεικτικά στοιχεία ταυτότητας - Ληξιαρχική εγγραφή τέκνου

1. Όταν προσέρχεται επίτοκος σε νοσοκομείο, μαιευτήριο ή κλινική και διαπιστώνεται η έλλειψη ταυτοποιητικών της εγγράφων, τα απαραίτητα για την εισαγωγή στοιχεία καταχωρούνται

κατά δήλωσή της και αναγράφονται σε βραχιόλι που τοποθετείται στο χέρι της εκείνη τη στιγμή και στο χέρι του τέκνου μετά τον τοκετό.

2. Ταυτόχρονα, με ευθύνη της Διοίκησης του νοσοκομείου, η μητέρα ενημερώνεται για την υποχρέωσή της να προσκομίσει οποιοδήποτε στοιχείο, εφόσον τούτο υφίσταται, το οποίο μπορεί να τεκμηριώσει την ταυτότητά της, ιδίως ληξιαρχικές εγγραφές, δημοτολογικές ή άλλες πράξεις, ακόμη και ατελείς, της ίδιας, άλλα έγγραφα ελληνικών δημόσιων αρχών από τα οποία τεκμαίρεται αμέσως ή εμμέσως η ταυτότητά της, όπως βεβαιώσεις διαμονής από το δήμο κατοικίας της, οποιοδήποτε άλλο στοιχείο το οποίο οι εμπλεκόμενες αρχές με βάση την κοινή αντίληψη θεωρούν πρόσφορο για την ταυτοποίηση του προσώπου της μητέρας. Η μητέρα ενημερώνεται για τη διαδικασία της παρούσας διάταξης και για το σκοπό της.

3. Η Κοινωνική Υπηρεσία του νοσοκομείου, του μαιευτηρίου ή της κλινικής ή όποια άλλη υπηρεσία οριστεί ως αρμόδια από τη Διοίκηση ενημερώνει άμεσα με κάθε πρόσφορο μέσο το Δήμο στον οποίο δηλώνει μόνιμος κάτοικος η μητέρα, για το περιστατικό, την ημερομηνία εισαγωγής και την πιθανή ημερομηνία εξιτηρίου, με κοινοποίηση στην αρμόδια Κοινωνική Υπηρεσία. Η Κοινωνική Υπηρεσία του αρμόδιου Δήμου, ή ελλείψει αυτής, όποιος υπάλληλος οριστεί από το Δήμο, προβαίνει σε επιτόπια αυτοψία το συντομότερο δυνατό, προκειμένου να επιβεβαιωθούν τα στοιχεία μόνιμης διαμονής που έχει δηλώσει η μητέρα. Εάν η αυτοψία αυτή αιτιολογημένα δεν γίνεται να πραγματοποιηθεί πριν το εξιτήριο, σε κάθε περίπτωση οφείλει να διενεργηθεί εντός δύο εβδομάδων από αυτό.

4. Αμέσως μετά τον τοκετό, κατά τη συμπλήρωση του εγγράφου για τη δήλωση γέννησης του άρθρου 23 του ν. 344/1976 (Α'143), επισυνάπτεται σε αυτό δεύτερο φύλλο, αποτελώντας τα δύο ένα σώμα. Στο επισυναφθέν φύλλο επαναλαμβάνεται το κατά δήλωση ονοματεπώνυμο της μητέρας, ο τόπος και η ημερομηνία του τοκετού, το φύλλο του νεογνού και γίνεται από τον ιατρό, τη μαία ή το νοσηλευτικό προσωπικό λήψη των πελματικών αποτυπωμάτων ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατό των παλαμικών αποτυπωμάτων του νεογνού. Στο ίδιο φύλλο γίνεται το συντομότερο δυνατό από αρμόδιο όργανο ή κλιμάκιο της ΕΛ.ΑΣ. λήψη των αποτυπωμάτων των δεικτών των δύο χεριών της μητέρας ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατό, από άλλο πρόσφορο σημείο με σχετικό προσδιορισμό του σε σημείωση.

5. Το έγγραφο για τη δήλωση γέννησης με το επισυναφθέν φύλλο των αποτυπωμάτων τηρείται στον ιατρικό φάκελο της μητέρας. Εκδίδονται δύο επιπλέον αντίτυπα της δήλωσης γέννησης χωρίς επισύναψη φύλλου αποτυπωμάτων, με πρωτότυπες υπογραφές και σφραγιδες, ένα εκ των οποίων διαβιβάζεται από την αρμόδια υπηρεσία του νοσοκομείου, του μαιευτηρίου ή της κλινικής στο κατά τόπον αρμόδιο ληξιαρχείο, ενώ το δεύτερο χορηγείται στη μητέρα και αποτελεί αποδεικτικό τόσο του βιολογικού όσο και του νομικού δεσμού μητέρας-τέκνου. Η δήλωση γέννησης υπογράφεται υποχρεωτικά από τον ιατρό, τη μαία ή ελλείψει αυτών από το νοσηλευτικό προσωπικό που παρίσταται κατά τον τοκετό.

6. Με ευθύνη της Διοίκησης του νοσοκομείου ενημερώνεται η κατά τόπον αρμόδια υπηρεσία της ΕΛ.ΑΣ. για την επιτόπια μετάβαση της στο νοσοκομείο ή το μαιευτήριο, για την έκδοση ειδικού τύπου εγγράφου, με τίτλο «Δήλωση στοιχείων ταυτότητας μητέρας», που ισοδυναμεί με αποδεικτικό των στοιχείων της ταυτότητας της μητέρας για τις ανάγκες του ιατρικού φακέλου και για το σκοπό της ληξιαρχικής εγγραφής του τέκνου της. Το έγγραφο φέρει τουλάχιστον τα κατά δήλωση στοιχεία της μητέρας, φωτογραφία του προσώπου της, μεγέθους αστυνομικής ταυτότητας και στοιχεία σχετικά με τη γέννηση του νεογνού. Τυχόν διαφορά μεταξύ των κατά δήλωση στοιχείων της μητέρας και των στοιχείων που προκύπτουν από τα προσκομιζόμενα έγγραφα σημειώνεται πάνω στο σώμα του εγγράφου.

7. Με ευθύνη της Διοίκησης του νοσοκομείου, του μαιευτηρίου ή της κλινικής γίνεται λήψη φωτογραφίας του προσώπου της μητέρας με κάθε πρόσφορο ψηφιακό μέσο και αποστέλλεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στην αρμόδια υπηρεσία της ΕΛ.ΑΣ.

πριν την προσέλευσή της, προκειμένου να την εκτυπώσει επί του εγγράφου της «Δήλωσης στοιχείων ταυτότητας μητέρας». Σε χωριστό έγγραφο με τίτλο «Έντυπο λήψης αποτυπωμάτων μητέρας» γίνεται από το αρμόδιο όργανο της ΕΛ.ΑΣ. λήψη αποτυπωμάτων από τον αντίχειρα, το δείκτη και τον μέσο και των δύο χεριών της μητέρας. Εάν αυτό είναι αδύνατον, γίνεται λήψη των παλαμικών αποτυπωμάτων και των δύο χεριών της μητέρας. Ο υπάλληλος της ΕΛ.ΑΣ. που προσέρχεται φέρει πολιτική περιβολή και μεταβαίνει στο νοσοκομείο με σκοπό την έκδοση του ως άνω εγγράφου.

8. Το έγγραφο με τίτλο «Δήλωση στοιχείων ταυτότητας μητέρας» εκδίδεται εις τριπλούν. Το ένα αντίτυπο του τηρείται στο φάκελο της μητέρας στο νοσοκομείο, το μαιευτήριο ή την κλινική, το δεύτερο χορηγείται στη μητέρα, ενώ το τρίτο διατηρείται σε ειδικό αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας της ΕΛ.ΑΣ.. Το έγγραφο αυτό υποκαθιστά οποιοδήποτε άλλο απαιτούμενο από τη νομοθεσία έγγραφο για το σκοπό της ληξιαρχικής εγγραφής του τέκνου, έχει ισχύ δέκα (10) ημερών και δεν ασκεί καμία επίδραση σε ζητήματα ιθαγένειας. Το «Έντυπο λήψης αποτυπωμάτων μητέρας» τηρείται στο αρχείο της ΕΛ.ΑΣ. μαζί με τη «Δήλωση στοιχείων ταυτότητας μητέρας».

9. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται ληξιαρχείο εντός του νοσοκομείου, του μαιευτηρίου ή της κλινικής η μητέρα ενημερώνεται εγκαίρως και δύναται να συντάσσει εξαουσιοδότηση προς τρίτο πρόσωπο, προκειμένου αυτό να διεκπεραιώσει τη διαδικασία της ληξιαρχικής εγγραφής του τέκνου στο ληξιαρχείο. Η βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής της γίνεται από τον αρμόδιο υπάλληλο της ΕΛ.ΑΣ., με βάση τη «Δήλωση στοιχείων ταυτότητας μητέρας».

10. Με την προσκόμιση των ως άνω εγγράφων συντάσσεται η ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου στο αρμόδιο ληξιαρχείο.

11. Η περιγραφή στις παραγράφους 4 έως και 7 του παρόντος διαδικασία είναι υποχρεωτική για τη Διοίκηση του νοσοκομείου ή του μαιευτηρίου και οφείλει να την φέρει σε πέρας με κάθε πρόσφορο μέσο. Με την ολοκλήρωση των ανωτέρω το τέκνο αποδίδεται στη μητέρα, όταν λαμβάνει εξιτήριο, αν δεν υφίσταται ιατρικός λόγος για την παραμονή του στο νοσοκομείο.

12. Για το χρονικό διάστημα έως και την έκδοση ταυτοποιητικών εγγράφων της μητέρας, η Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου ή, ελλείψει αυτής, άλλη αρμόδια υπηρεσία που θα οριστεί από το Δήμο οφείλει μετά από σχετική ενημέρωση να διενεργεί επιτόπιες επισκέψεις στη μητέρα και το τέκνο, με σκοπό να συνδράμει τη μητέρα για την τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων που αφορούν τα αποδεικτικά στοιχεία της ταυτότητάς της, μέσω των διαδικασιών που προβλέπει η νομοθεσία.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται οι λεπτομέρειες για το περιεχόμενο των εντύπων με τίτλο «Δήλωση Στοιχείων Ταυτότητας Μητέρας» και «Έντυπο λήψης αποτυπωμάτων μητέρας».

Άρθρο 63

1. Η παρ. 4 του άρθρου 11 του π.δ. 246/2006 (Α'261) καταργείται.

2. Η παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ. 246/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το ΔΣ του ΚΤΕΛ μπορεί με απόφασή του, εφόσον οι λειτουργικές ανάγκες το επιβάλλουν και κατόπιν συμφωνίας του εργαζόμενου, να μεταβάλει θέσεις εργασίας του προσωπικού από αυτές των ειδικοτήτων τους σε άλλες, χωρίς να θίγεται μισθολογικά ο εργαζόμενος.»

3. Η περίπτωση ιε' της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2963/2001 (Α'268) αντικαθίσταται ως εξής:

«ιε. Το ΔΣ της ΚΤΕΛ Α.Ε. ή του ΚΤΕΛ επιτρέπεται, με απόφασή του και κατόπιν συμφωνίας του εργαζόμενου, εφόσον οι λειτουργικές ανάγκες το επιβάλλουν, να μεταβάλει θέσεις εργασίας του προσωπικού από αυτές των ειδικοτήτων τους σε άλλες, χωρίς να θίγεται μισθολογικά ο εργαζόμενος.»

Άρθρο 64

Για το εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται εποχιακά σε προγράμματα καταπολέμησης του δάκου της ελιάς, καταβάλλονται από 1.1.2018 ασφαλιστικές εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ, για κύρια σύνταξη, υγειονομική περίθαλψη και Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 του ν. 2639/1998 (Α'205) και το άρθρο 22 του ν. 3863/2010 (Α'115), όπως ισχύουν. Το εργόσημο καταβάλλεται από τον εργοδότη του προσωπικού αυτού ανεξαρτήτως της νομικής μορφής του τελευταίου.

Άρθρο 65

Ρυθμίσεις για τη μετακίνηση των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας και τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 4354/2015

1. α. Η προθεσμία του άρθρου 15 του Κεφαλαίου Β' της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως παρατάθηκε με το άρθρο 62 του ν. 4430/2016 (Α' 205) και την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4484/2017 (Α' 110), παρατείνεται μέχρι την 31.12.2018. Η παρούσα διάταξη ισχύει από 1.7.2018.

β. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 15 του Κεφαλαίου Β' της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, οι ημέρες μετακίνησης των δοκίμων αστυφυλάκων που προβλέπονται στην παρ. 7 του άρθρου 14 της υπ' αριθμ. 2/72000/0022/4.12.2001 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Δημοσίας Τάξης (Β' 1702), η οποία προστέθηκε με το άρθρο 3 της υπ' αριθμ. 8008/1/35-α'/28.3.2014 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Δημοσίας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη (Β' 946 με διόρθ. σφαλμ. στο Β' 1443), αυξάνονται σε είκοσι (20) ημέρες. Η παρούσα διάταξη ισχύει από 1.6.2018.

γ. Έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 15 του Κεφαλαίου Β' της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, για τον καθορισμό του τρόπου, του ύψους των όρων και προϋποθέσεων των δαπανών μετακίνησης των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας εφαρμόζεται το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε κατά τις 31.12.2015. Η παρούσα διάταξη ισχύει από 1.1.2016.

2. Η περίπτωση β' της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015 (Α' 176), αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

«β. Για την έκδοση των αποφάσεων του παρόντος άρθρου ορίζεται ως αποκλειστική προθεσμία η 1.6.2019.»

Άρθρο 66

Προθεσμία έκδοσης συμψηφιστικών ενταλμάτων

Ως προθεσμία για την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων, τακτικών και προπληρωμής, δημοσίων επενδύσεων, σύμφωνα με την περίπτωση ι' της παρ. 3 του άρθρου 79 και την παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθώς και για τη διενέργεια των αντίστοιχων λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση των πληρωμών του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2017, στη δημόσια ληψοδοσία, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 161 του ν. 4270/2014, ορίζεται η 25η Μαΐου 2018. Η παρούσα διάταξη ισχύει από τις 31.3.2018.

Άρθρο 67

Προσθήκη άρθρου στο ν. 2971/2001 και δωρεάν παραχώρηση της χρήσης αποχαρκτηρισθείσας χερσαίας ζώνης Λιμένα Πατρών

Α. Μετά το άρθρο 18 του ν. 2971/2001 (Α' 285) προστίθεται άρθρο 18Α, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 18Α

Αυθαίρετες κατασκευές εντός αποχαρκτηρισμένης Χερσαίας Ζώνης Λιμένα

1. Κτηριακές ή λιμενικές κατασκευές ή εγκαταστάσεις, οι οποίες έχουν κατασκευασθεί μέχρι τις 28.7.2011, μη νομίμως από φορείς του Δημοσίου, εντός περιοχών που αποχαρκτηρίστηκαν από Χερσαία Ζώνη Λιμένα και οι οποίες παραχωρούνται ή έχουν ήδη παραχωρηθεί κατά χρήση, διαχείριση και εκμετάλλευση σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού, χαρακτηρίζονται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, νομίμως υφιστάμενες με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται, ύστερα από την υποβολή σχετικής αίτησης από τον παραχωρησιούχο Δήμο, μετά από γνωμοδότηση των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και, σε περίπτωση που οι κατασκευές ή εγκαταστάσεις βρίσκονται εντός αρχαιολογικού χώρου ή/και πλησίον μνημείων, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Η αίτηση του προηγούμενου εδαφίου συνοδεύεται από:

α) τεχνική περιγραφή των προς νομιμοποίηση κτηριακών ή λιμενικών κατασκευών ή εγκαταστάσεων,

β) εξαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:500, που φέρει υπόμνημα, στο οποίο αναγράφεται αναλυτικά το εμβαδόν των προς νομιμοποίηση κατασκευών και εγκαταστάσεων και στο οποίο απεικονίζονται η οριογραμμή του αιγιαλού και τα προς νομιμοποίηση έργα, με συντεταγμένες και με αλφαριθμητική ή αριθμητική περιγραφή των κορυφών τους,

γ) εγκεκριμένη στατική μελέτη όλων των προς νομιμοποίηση κτηριακών και λιμενικών κατασκευών ή εγκαταστάσεων και

δ) εγκεκριμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Από τη ρύθμιση της παρούσας παραγράφου εξαιρούνται έργα, κατασκευές ή προσθήκες που κατασκευάστηκαν μη νομίμως από τρίτους πλην των φορέων του Δημοσίου, για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 114 του ν. 4495/2017 (Α' 167).

2. Η σχετική αίτηση για τη νομιμοποίηση πρέπει να υποβληθεί εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών από την παραχώρηση της αποχαρκτηρισμένης Χερσαίας Ζώνης Λιμένα προς τον ΟΤΑ α' βαθμού.

3. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας της παραγράφου 2 για τη νομιμοποίηση των μη νομίμως υφισταμένων κτηριακών ή λιμενικών κατασκευών ή εγκαταστάσεων αναστέλλεται η επιβολή διοικητικών και ποινικών κυρώσεων και η λήψη των προβλεπόμενων από τον παρόντα νόμο διοικητικών μέτρων, καθώς και η εκτέλεση των τυχόν ήδη εκδοθέντων που σχετίζονται με την κατασκευή ή τη χρήση τους.

Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η ως άνω προθεσμία της παραγράφου 2, τα έργα θεωρούνται κατεδαφιστέα, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες διοικητικές και ποινικές κυρώσεις, λαμβάνονται όλα τα προβλεπόμενα μέτρα και εκτελούνται όσα είχαν ανασταλεί.

Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας της παραγράφου 2, αναστέλλονται και η παραγραφή των απαιτήσεων και δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου, η παραγραφή των ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την κατασκευή και χρήση των κατασκευών και εγκαταστάσεων της παρούσας ενότητας, καθώς και η αναγκαστική είσπραξη των επιβληθέντων προστίμων και αποζημιώσεων. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω αποκλειστικής προθεσμίας αναβάλλονται υποχρεωτικά ποινικές δίκες που σχετίζονται με την ανέγερση και χρήση των κατασκευών και εγκαταστάσεων της παρούσας ενότητας.»

Β. 1. Παραχωρείται, χωρίς αντάλλαγμα, στο Δήμο Πατρών για ενενήντα εννέα (99) έτη η χρήση, διαχείριση και εκμετάλλευση του ακινήτου, μετά των συστατικών και παραρτημάτων του, το οποίο μετά τον επανακαθορισμό των ορίων της Χερσαίας Ζώνης Λιμένα Πατρών, με την υπ' αριθμ. 102/2016 απόφαση του ΔΣ της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένα Πατρών Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Λ.ΠΑ. Α.Ε.), η οποία εγκρί-

θηκε με την υπ' αριθμ. 22718/9.2.2017 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου (Δ' 45), αποκαταστάθηκε από χερσαία ζώνη λιμένα και ανήκει κατά κυριότητα στο Ελληνικό Δημόσιο, όπως το ακίνητο αυτό εμφανίζεται στο προσαρτημένο στο παρόν άρθρο, ως Παράρτημα Ι, τοπογραφικό διάγραμμα της Διεύθυνσης Πολεοδομικού Κυκλοφοριακού Σχεδιασμού και Δόμησης του Δήμου Πατρέων, που συντάχθηκε από τον αγρονόμο/τοπογράφο μηχανικό Στέλιο Σταματίου-Κώνστα την 26.6.2018 και αποτυπώνεται σε κλίμακα 1:2.500, επί αποσπάσματος ορθοφωτοχάρτη, το θαλάσσιο αστικό μέτωπο Πάτρας με τα στοιχεία:

Τμήμα Τ 1, με περίγραμμα που ορίζεται από τα σημεία με διαδοχική αριθμητική ένδειξη (88-89-90-... 353-354-88) και εμβαδόν 193.871,33 τ.μ.. Στο εδαφικό αυτό τμήμα συμπεριλαμβάνεται και ο χώρος «Γήπεδο Ν.Ο.Π.», που ορίζεται από τα σημεία με διαδοχική αριθμητική ένδειξη (896-897-898-899-900-901-902-896) με εμβαδόν 7.120,21 τ.μ..

Τμήμα Τ 2, με περίγραμμα που ορίζεται από τα σημεία με διαδοχική αριθμητική ένδειξη (24-25-26-...-47-48-24) και εμβαδόν 1.163,25 τ.μ..

Τμήμα Τ 3, με περίγραμμα που ορίζεται από τα σημεία με διαδοχική αριθμητική ένδειξη (1-2-3-...-22-23-1) και εμβαδόν 429,06 τ.μ..

Τμήμα Τ 4, με περίγραμμα που ορίζεται από τα σημεία με διαδοχική αριθμητική ένδειξη (355-356-357-...-517-518-355) και εμβαδόν 41.833,76 τ.μ..

Τμήμα Τ 5, με περίγραμμα που ορίζεται από τα σημεία με διαδοχική αριθμητική ένδειξη (49-51-19-520- ... -798-799-80054-53-52-51-50-49) πλέον του εδαφικού τμήματος του κυματοθραύστη με διαδοχική αριθμητική ένδειξη (801-802-803- ... -894-895-801) και συνολικό εμβαδόν 44.342,86 τ.μ..

Τμήμα Τ 6, με περίγραμμα που ορίζεται από τα σημεία με διαδοχική αριθμητική ένδειξη (49-50-51-... -85-86-87-49) και εμβαδόν 15.334,67 τ.μ..

Οι κτηριακές και κάθε είδους κατασκευές και εγκαταστάσεις, που βρίσκονται επί του παραχωρούμενου ακινήτου, περιγράφονται στον προσαρτημένο στο παρόν άρθρο, ως Παράρτημα ΙΙ, κατάλογο.

Η παραχώρηση γίνεται για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του παραχωρησιούχου Δήμου, την ανάπτυξη και αξιοποίηση του χώρου, την ανάπτυξη και προστασία της ευρύτερης περιοχής και την εξυπηρέτηση πολιτιστικών, αθλητικών και κοινωφελών σκοπών.

2. Τα δικαιώματα χρήσης και εκμετάλλευσης του παραχωρούμενου ακινήτου και των συστατικών και παραρτημάτων αυτού, καθώς και όλα εν γένει τα ενοχικά φύσεως δικαιώματα, αξιώσεις και υποχρεώσεις, που απορρέουν από τις υπογραφείσες συμβάσεις παραχώρησης της χρήσης ή εκμίσθωσης κτιρίων, εδαφικών εκτάσεων, καταστημάτων, γηπέδων και εγκαταστάσεων, που περιλαμβάνονται στο παραχωρούμενο ακίνητο, οι οποίες είχαν συναφθεί μεταξύ της Ο.Λ.ΠΑ. Α.Ε. και τρίτων, ασκούνται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οριστικά από το Δήμο Πατρέων καθ' όλο το χρονικό διάστημα της παραχώρησης.

3. Ο Δήμος υπεισέρχεται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την από 19.4.2000 σύμβαση μεταξύ του Λιμενικού Ταμείου Πατρών (ήδη Ο.Λ.ΠΑ. Α.Ε.) και του ερασιτεχνικού αθλητικού σωματείου με την επωνυμία «Ναυτικός Όμιλος Πατρών» (Ν.Ο.Π.), για την παραχώρηση, με αντάλλαγμα, της χρήσης του εδαφικού τμήματος εμβαδού 7.156 τ.μ., κατόπιν δε νεώτερης εμβαδομέτρησης 7.120,21 τ.μ., το οποίο περιγράφεται στο παρόν ως «Γήπεδο Ν.Ο.Π.» και αποτυπώνεται στο προσαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα με τη διαδοχική αρίθμηση 896-897-898-899-900-901-902-896, η οποία παραμένει σε ισχύ μέχρι τη λήξη της με δυνατότητα παράτασης αυτής μετά το συμβατικό χρόνο λήξης για την εξυπηρέτηση των καταστατικών σκοπών του Ν.Ο.Π.. Μετά τη συμβατική λήξη της παραχώρησης, αυτή μπορεί να παραταθεί με νέα συμφωνία μεταξύ του Δήμου και του Ν.Ο.Π., η οποία υπόκειται στον περιορισμό της χρονικής διάρκειας της παραχώρησης της παρούσας ενότητας.

4. Από την παρούσα παραχώρηση εξαιρούνται κτήρια, έργα

και εγκαταστάσεις για όσο χρόνο εξυπηρετούν ανάγκες δημοσίων υπηρεσιών, επιχειρήσεων και οργανισμών. Μετά τη μετεγκατάσταση των υπηρεσιών περιέρχονται και αυτά αυτοδικαίως στη χρήση του παραχωρησιούχου Δήμου. Ειδικά οι Υπηρεσίες του Τελωνείου, που στεγάζονται σε κτήριο εντός του παραχωρούμενου χώρου, υποχρεούνται να μετεγκατασταθούν και να αποδώσουν αυτό στη χρήση του Δήμου εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την εξεύρεση άλλου κατάλληλου χώρου.

Ο Δήμος Πατρέων υποχρεούται να επιτρέπει και να ανέχεται την προσωρινή εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου χρήση τμημάτων του παραχωρούμενου ακινήτου για λόγους δημοσίας συμφέροντος και ιδίως για λόγους εθνικής ασφάλειας, δημόσιας τάξης, για προσωρινή στέγαση ή παραμονή τμημάτων των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και για την προσόρμιση και παραβολή πλοίων του Λιμενικού Σώματος και του Πολεμικού Ναυτικού, μετά από σχετική ενημέρωση του Δήμου.

5. Τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις που κατασκευάστηκαν μη νομίμως εντός του παραχωρούμενου ακινήτου, συμπεριλαμβανομένων και των τμημάτων του αιγιαλού και της παραλίας, που εμπίπτουν σε αυτό, από φορείς του Δημοσίου, διατηρούνται και χρησιμοποιούνται κατά τον προορισμό τους, κατόπιν απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου, εφόσον εξυπηρετούν ή πρόκειται να εξυπηρετήσουν τον αρχικό σκοπό κατασκευής τους ή τους σκοπούς της παραχώρησης.

Ο Δήμος Πατρέων υποχρεούται να υποβάλει αίτηση για την, με δικές του δαπάνες, νομιμοποίηση των έργων και κατασκευών του προηγούμενου εδαφίου εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εφόσον οι αιτήσεις αυτές υποβληθούν αρμοδίως εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, κατά τη διάρκεια της και μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών νομιμοποίησης αναστέλλονται η επιβολή διοικητικών κυρώσεων και η λήψη των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία περί δημοσίων κτημάτων και αιγιαλού και παραλίας διοικητικών μέτρων προστασίας και ποινικών διώξεων, η παραγραφή των απαιτήσεων και δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου, η παραγραφή των ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την κατασκευή και χρήση των έργων και εγκαταστάσεων της παρούσας ενότητας και η αναγκαστική είσπραξη των επιβληθέντων προστίμων και αποζημιώσεων, επιπλέον δε αναβάλλονται υποχρεωτικά ποινικές δίκες που σχετίζονται με την παράνομη χρήση των κατασκευών της παρούσας ενότητας. Μετά την ολοκλήρωση των ανωτέρω διαδικασιών, οι διοικητικές κυρώσεις και τα μέτρα παύουν να υφίστανται, ομοίως δε παύουν τυχόν ασκηθείσες ποινικές διώξεις.

6. Η παραχώρηση της χρήσης του ακινήτου της παρούσας ενότητας μετά των συστατικών και παραρτημάτων του τελεί υπό τους ακόλουθους όρους:

α) Ο Δήμος Πατρέων αναλαμβάνει, με αποκλειστική ευθύνη, μέριμνα και δαπάνη του, την έκδοση όλων των απαραίτητων αδειών από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και την τήρηση των προβλεπόμενων πολεοδομικών διατάξεων, των διατάξεων περί αιγιαλού και παραλίας και κάθε άλλης σχετικής διάταξης της ισχύουσας νομοθεσίας για την υλοποίηση του σκοπού της παραχώρησης καθώς και τη δαπάνη των απαιτούμενων εργασιών.

β) Ο Δήμος Πατρέων υποχρεούται στην, με αποκλειστικά δικές του δαπάνες συντήρησης, βελτίωσης και επισκευής του παραχωρούμενου ακινήτου και των επ' αυτού κτηρίων, έργων και εγκαταστάσεων, που παραμένουν επ' ωφελεία του ακινήτου και του Ελληνικού Δημοσίου, δυνάμενος να προβεί σε κατεδάφιση κτηρίων και κατασκευών, υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης έκδοσης των προβλεπόμενων νόμιμων αδειών. Κατά του Ελληνικού Δημοσίου ουδεμία αξίωση για καταβολή της δαπάνης για την εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου ή για αποζημίωση για τις ίδιες αιτίες δύναται να προβληθεί μετά τη λήξη του χρόνου παραχώρησης ή σε περίπτωση άρσης ή αυτοδικαίως ανάκλησης αυτής.

γ) Το Ελληνικό Δημόσιο απαλλάσσεται κάθε υποχρέωσης επισκευής συντήρησης βελτίωσης ή φύλαξης του ακινήτου που παραχωρείται και των συστατικών και παραρτημάτων του, ακόμη και αν η δαπάνη αυτή οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας.

δ) Το Ελληνικό Δημόσιο δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε πραγ-

ματικά ή νομικά ελαττώματα του ακινήτου και των συστατικών και παραρτημάτων του, των οποίων παραχωρεί τη χρήση, διαχείριση και εκμετάλλευση.

ε) Η αρμόδια κατά τόπο Κτηματική Υπηρεσία παραμένει αρμόδια για την προστασία και τη λήψη μέτρων στο τμήμα της παραχώρησης που εμπίπτει εντός της εγκεκριμένης οριογραμμής του αιγιαλού. Ο παραχωρησιούχος Δήμος υποχρεούται να αναφέρει άμεσα οποιαδήποτε αυθαίρετη κατάληψη του αιγιαλού υποπέσει στην αντίληψή του.

στ) Μετά τη λήξη του χρόνου παραχώρησης ανακαλείται αυτοδίκαια αυτή, κατόπιν δε αυτοψίας των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, το ακίνητο, τα έργα και οι επ' αυτού εγκαταστάσεις αποδίδονται στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών με πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής. Το ακίνητο, με όλα τα συστατικά και παραρτήματά του, πρέπει να αποδοθεί σε καλή κατάσταση, δεκτική χρήσης για τους αντίστοιχους σκοπούς λαμβανομένων πάντως υπόψη της εύλογης φθοράς από τη συνήθη χρήση, των τυχόν φθορών, καταστροφών ή ζημιών που οφείλονται σε τρομοκρατικές ενέργειες ή εχθροπραξίες, καθώς και σε εγκεκριμένες από το Δημόσιο αποξηλώσεις ή κατεδαφίσεις εγκαταστάσεων ή κτηρίων.

7. Με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να αρθεί η παραχώρηση της χρήσης του ανωτέρω ακινήτου, ιδίως για καθυστέρηση, ματαίωση ή πλημμελή εκπλήρωση του σκοπού της παραχώρησης, αλλαγή της προβλεπόμενης χρήσης μη τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παρούσα ενότητα, καθώς και για λόγους ανωτέρας βίας εθνικής άμυνας ή για άλλο σπουδαίο λόγο.

Άρθρο 68

Ο εργαζόμενος ο οποίος ανταποκρίνεται σε πρόσκληση από υπηρεσία αιμοληψίας για κάλυψη έκτακτης ανάγκης ή μετέχει σε οργανωμένη ομαδική αιμοληψία, καθώς και ο εργαζόμενος που προσέρχεται σε οποιοδήποτε κέντρο αιμοληψίας με δική του πρωτοβουλία για να προσφέρει αίμα, δικαιούται ειδικής άδειας απουσίας με πλήρεις αποδοχές, μόνο για την ημέρα της αιμοληψίας.

Ο εργαζόμενος σε κάθε περίπτωση οφείλει να προσκομίσει στον εργοδότη σχετική βεβαίωση του νοσηλευτικού ιδρύματος, στο οποίο πραγματοποιήθηκε η αιμοληψία.

Η ίδια ως άνω άδεια χορηγείται και στην περίπτωση λήψης αιμοπεταλίων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση της ειδικής άδειας στον εργαζόμενο, η οποία προκύπτει από τη συμμετοχή του σε οποιαδήποτε εκ των άνω περιπτώσεων αιμοληψίας, είναι η έγκαιρη ενημέρωση του εργοδότη τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες προ της τέλεσης της αιμοληψίας, εκτός των περιπτώσεων κάλυψης έκτακτης ανάγκης. Εξαιρετικά και μόνο σε περιπτώσεις ταυτόχρονων αιτημάτων εργαζομένων για χρήση της ειδικής άδειας, ο εργοδότης δύναται σε συνεννόηση με τον εργαζόμενο και ανάλογα με το πρόγραμμα εργασίας του και τις ανάγκες της επιχείρησης, να προχωρήσει στη χορήγηση της εν λόγω άδειας το αργότερο μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών από την ημέρα τέλεσης της αιμοληψίας.

Ο εργαζόμενος δύναται να κάνει χρήση του δικαιώματος της ειδικής άδειας αιμοληψίας κατά το μέγιστο δύο (2) φορές ετησίως.

Άρθρο 69

Στην παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3863/2010 (Α' 115) προστίθεται περίπτωση Ε' ως εξής:

«Ε. Το προσωπικό συνοδεύει το οποίο παρέχει υπηρεσίες για τη στήριξη των ατόμων με αναπηρία τα οποία συμμετέχουν στο κατασκηνωτικό πρόγραμμα για ΑμεΑ της περίπτωσης γ' της παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 2646/1998 (Α' 236).»

Άρθρο 70

Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 33 (Ρύθμιση θεμάτων

υπηρεσιακής κατάστασης προσωπικού αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων) του ν. 4386/2016 (Α' 83) συμπληρώνεται ως ακολούθως:

«Ειδικά για τις αιτήσεις παραίτησης των εκπαιδευτικών που έχουν υποβληθεί το τελευταίο δεκαήμερο του Απριλίου 2016, το χρονικό διάστημα από της υποβολής της αίτησης παραίτησης έως και τις 11.5.2016 συνιστά συντάξιμο χρόνο και προσμετράται στο λοιπό χρόνο συντάξιμης προϋπηρεσίας, ο οποίος προκύπτει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης παραίτησης.»

Άρθρο 71

Η ρύθμιση του άρθρου 68 του ν. 4386/2016 (Α' 83) εφαρμόζεται και επί καταλογιστικών πράξεων που εκδόθηκαν σε βάρος ερευνητών των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) των ΑΕΙ και αφορούν τον τρόπο υπολογισμού του ανώτατου ορίου πρόσθετων αμοιβών ΔΕΠ από ερευνητικά προγράμματα (άρθρο 13 παρ. 9 του ν. 1268/1982 (Α' 87)) κατά τη μέχρι και το έτος 2005 περίοδο, εφόσον δεν έχουν εκτελεστεί έως τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 72

Η παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4387/2016 (Α' 85) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται Ν.Π.Ι.Δ., μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με την επωνυμία Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.), με αντικείμενο την Εγγυοδοσία και Πιστοδοσία των ασφαλισμένων στον τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α.. Εποπτεύεται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η λειτουργία του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. αρχίζει την 1.1.2017.»

Αθήνα,.....2018

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	2. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
3. ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	4. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
5. ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	6. ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
7. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	8. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
9. ΥΓΕΙΑΣ	10. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
11. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	12. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
13. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	14. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
15. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	16. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

17. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	18. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
19. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	20. Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
21. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	22. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
23. Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	24. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
25. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	
	26. Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Δευτέρας 30 Απριλίου 2018, της Τετάρτης 2 Μαΐου 2018, της

Πέμπτης 3 Μαΐου 2018, της Παρασκευής 4 Μαΐου 2018, της Δευτέρας 7 Μαΐου 2018, της Τρίτης 8 Μαΐου 2018, της Τετάρτης 9 Μαΐου 2018 (πρωί και απόγευμα), της Πέμπτης 10 Μαΐου 2018, της Παρασκευής 11 Μαΐου 2018, της Δευτέρας 14 Μαΐου 2018, της Τρίτης 15 Μαΐου 2018, της Τετάρτης 16 Μαΐου 2018, της Πέμπτης 17 Μαΐου 2018, της Δευτέρας 21 Μαΐου 2018, της Τετάρτης 23 Μαΐου 2018, της Πέμπτης 24 Μαΐου 2018 και της Παρασκευής 25 Μαΐου 2018 και ερωτάται το Σώμα εάν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Συνεπώς τα Πρακτικά της Δευτέρας 30 Απριλίου 2018, της Τετάρτης 2 Μαΐου 2018, της Πέμπτης 3 Μαΐου 2018, της Παρασκευής 4 Μαΐου 2018, της Δευτέρας 7 Μαΐου 2018, της Τρίτης 8 Μαΐου 2018, της Τετάρτης 9 Μαΐου 2018 (πρωί και απόγευμα), της Πέμπτης 10 Μαΐου 2018, της Παρασκευής 11 Μαΐου 2018, της Δευτέρας 14 Μαΐου 2018, της Τρίτης 15 Μαΐου 2018, της Τετάρτης 16 Μαΐου 2018, της Πέμπτης 17 Μαΐου 2018, της Δευτέρας 21 Μαΐου 2018, της Τετάρτης 23 Μαΐου 2018, της Πέμπτης 24 Μαΐου 2018 και της Παρασκευής 25 Μαΐου 2018 επικυρώθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχαστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάριος Γεωργιάδης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 21.50' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τετάρτη 11 Ιουλίου 2018 με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) στις 14.00' εκλογή Αντιπροέδρου της Βουλής των Ελλήνων, σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί και β) στις 15.00' νομοθετική εργασία: μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΟΤΑ [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Φ.Ο.Δ.Σ.Α. - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ